

Bir İman Abidesi

zübeyir gündüzalp

ahmed özer

BİR İMAN ÂBİDESİ
ZÜBEYİR GÜNDÜZALP

Bir İman Âbidesi

zübeyir gündüzalp

Ahmed ÖZER

BİR İMAN ÂBİDESİ ZÜBEYİR GÜNDÜZALP

Copyright © Işık Yayınları, 2009

Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Tic. A.Ş.'ye aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Yayıncılık Tic. A.Ş.'nin önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Editör

Nazlı Hilâl KIZILKAYA

Görsel Yönetmen

Engin ÇİFTÇİ

Kapak

İhsan DEMRIHAN

Mizanpaj

Mehmet SÜM

ISBN

975-278-193-4

Yayın Numarası

446

Basım Yeri ve Yılı

Seda Ozalit / İSTANBUL Tel: (0216) 651 13 73

Şubat 2009

Genel Dağıtım

Gökkuşuğu Pazarlama ve Dağıtım

Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31 Tek-Er İş Merkezi

Mahmutbey/İSTANBUL

Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Işık Yayınları

Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5

34676 Üsküdar/İSTANBUL

Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20

www.isikyayinlari.com

İÇİNDEKİLER

“Bir İman Âbidesi Zübeyir Gündüzalp” Kitabı Üzerine	13
Takdim	23

BİRİNCİ BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN HAYATI

Zübeyir Gündüzalp'in Hayatı	27
Çocukluğu	27
Eğitimi ve Memuriyeti	27
Risale-i Nur Külliyyâtı'yla Tanışma	28
Üstad'ı İlk Ziyaret	32
İlk Tevkif	33
Urfa Hapsi	34
1968-1971 Yılları ve Zübeyir Gündüzalp	35
Bir Gazete Çıkarmanın Zorunluluğu	36
“İttihad” Çıkıyor	40
Zübeyir Gündüzalp'in Vefatı	40

İKİNCİ BÖLÜM

HAZRETİ ÜSTAD'IN BEYANLARINDA ZÜBEYİR GÜNDÜZALP

Hazreti Üstad'ın Beyanlarında Zübeyir Gündüzalp	43
“Konya Kahramanı Zübeyir”	43
“Çalışmak Lazımdır”	44
“Zübeyir ve Avukatlar Çalışıyorlar mı?”	44
“Zübeyir'in Hararetle Mukabelesi”	45
“Zübeyir'in Mahkemede Dedikleri”	45

“Zübeyir Bana...”	46
“Hakikî Fedakâr Zübeyir”	47
“Zübeyir de Ankara’ya Gitmiş”	47

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP’İN HAZRETİ ÜSTAD İLE ALÂKALI HATIRALARI

Zübeyir Gündüzalp’in Hazreti Üstad İle Alâkalı Hatıraları	49
A- Zübeyir Gündüzalp’in Kendi Dilinden Hatıralar	49
Çınar Ağacı.....	49
Üstad Sükût Etti.....	49
“Tefekkürü Benim”	50
Üstadımızın Bir Günü	50
“Kabahat Sizin Değil...”	50
“Kardeşim, Beni Öldüremeyecekler!”	51
“Sen Nurları Oku...”	52
Verdiği Paranın Mukabili	52
“Kaç Para Verdin?”	52
B-Zübeyir Gündüzalp’in Üstad Hazretleri İle	53
Birlikteliğini Anlatanlar.....	53
“Emret Üstadım!”	53
Genç Bediüzzaman.....	53
Kapıda Zübeyir Ağabey Vardı.....	54
Zübeyir Gündüzalp’e Danıştım	57
Bütün Cemaat Ayağa Kalktı.....	57
O Zâtı Gören Gözlere de Kâfi.....	59
Görüşüp Duasını Alacağız.....	60
Benim Mânâsız Konuşmalarımı Şefkâtle Karşılıyordu.....	61
Ciddi, Vakur ve Temiz Bir Görünüşü Vardı	61
Hem Anladık ki	63
İhlâsınız Kırılmasın	63
Zübeyir Ağabey Olmasaydı.....	65
Dışarıda Kim Var?.....	67
Zübeyir Ağabey Üstadsız Gelmez!	68
“Kardeşlerime Söyle Korkmasınlar”	70
Büyük Ferâset Sahibi.....	72
Zübeyir’i Bulup Getiriniz.....	73

İçindekiler

Zübeyir Gündüzalp'e Hitâben.....	76
Zübeyir Ağabey Geldi.....	77
Sonraları Zübeyir Ağabey	79
Zübeyir Seni Kim Gönderdi?.....	79

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN YAZDIĞI MEKTUPLAR

Zübeyir Gündüzalp'in Yazdığı Mektuplar.....	83
A-Üstad Bediüzzaman'a Yazdığı Mektuplar	83
“Dua ve Himmetinizle...”	83
“Tahammülümüz Kalmıyor”	84
“Sevgili Üstadım...”	86
“Bu Dehşetli Asırda”	86
B- Üstad Adına Yazdığı Mektuplar	88
“Ne Pahasına Olursa Olsun”	88
“Sizlere Havale”	89
“Hâlbuki Nur'un Tercümanı”	89
“Siz Mahzun Olmayınız”	90
“Çok Selâm ve Dua...”	91
“Üstadımız Selâm Eder”	92
C-Zübeyir Gündüzalp'in Yazdığı Diğer Mektuplar	93
Anne ve Babasına.....	93
1948 Afyon hapsinde yatan Ceylan Çalışkan'a... ..	96
Kore'nin kahraman gazisi Bayram Yüksel Ağabey'e... ..	96
Hüsrev Altınbaşak'a (1951)	98
Süleyman Demirel' e (1969)	99
N. Mustafa Polat'a (1969).....	100
Kahramanmaraşlı Mustafa Ramazanoğlu'na... ..	104
Astsubay Muzaffer Erdem Bey'e.....	108
Kilisli Nur Kahramanı Muharrem Bayer'e.....	110
'Ahmed' İsimli Bir Zâta.....	112
Konyalı Ziya Arun ve Mehdi Halıcı'ya (1948).....	113
İslahiye'den Konya'ya.....	114
İslahiye'den İstanbul'a... (1952).....	116
Nur Talebeleri Ziya ve Abdülmuhsin'e	117
Gönderilen Mektuplar	117
Nur Talebelerinden Ayhan'a.....	125

Bir İman Âbidesi Zübeyir Gündüzalp

Afyon'dan Nur Talebelerine Gönderilen Mektup (1949).....	126
Dr. Mehmed Akay'a.....	128
Nur Talebelerine Yazdığı Bir Mektup.....	129
Kardeşi Haydar Gündüzalp'e Yazdığı Mektuplar.....	132
Nur Talebelerine Yazdığı Bir Mektup.....	149

BEŞİNCİ BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN KONFERANSLARI

Zübeyir Gündüzalp'in Konferansları.....	151
Birinci Konferans-Ankara Üniversitesi - 1947.....	151
İkinci Konferans Ankara Üniversitesi - 1950.....	164

ALTINCI BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN MÜDAFAALARI

Zübeyir Gündüzalp'in Müdafaaları.....	197
Afyon Müdafaası.....	197
Temyiz Layihası.....	206
Isparta Sorgu Hâkimliğine Gönderdiği Müdafaa.....	209
Bekir Berk'in Gündüzalp'i Müdafaası.....	212

YEDİNCİ BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN DİLİNDEN ÜSTAD BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİ

Zübeyir Gündüzalp'in Dilinden Üstad Bediüzzaman Hazretleri.....	219
Zübeyir Gündüzalp Üstad Hazretleri'ni Anlatıyor.....	219
"Ey Üstadım! Ölmez Eserinle Yaşıyorsun Sen!".....	222

SEKİZİNCİ BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'E GÖRE RİSALE-İ NUR

Zübeyir Gündüzalp'e Göre Risale-i Nur.....	225
Zübeyir Gündüzalp'e Göre Nurun Zuhuru.....	225
Manevî Hastalıklara Reçete.....	226
Heyecan Menbaı.....	227
İttifak Meş'alesi.....	228
Yol Gösterici.....	228

İçindekiler

Mevhibe-yi İlâhî.....	229
Hedef Rıza-yı İlâhî.....	230
İlim ve Mağfiret.....	230
Medeniyet Sembolü.....	231
Sönmeyen Nur.....	231
İmanın Mümtaz Kuvveti.....	232
Gençliğe Hitâbe.....	233
Orijinal Eser.....	234
Akıl Kalp Beraberliği.....	234
Beşere Sulh ve Selâmet.....	235
İhlâs ve Sadakat.....	235
Akl-ı Selime Hitab.....	236
Gönüllerin İlâhî İklimi.....	237
Gizli Teşekküllere Mâni Olan Sed.....	238
Aklen İkna Olma.....	239
Ebedî Ferah.....	240
Cihad Ruhu.....	241
Cesaret.....	241
Tatbikat Haline Gelen İman.....	242
Berrak ve Saf İman Dersi.....	242
Neslimizi Selâmete Eriştirmek.....	243
Şahsımıza Yapılanları Affederiz.....	244
Mücahid Bir Nesil.....	245
Millî Şuur.....	245
Vatana Millete Hizmet İçin Vakf-ı Hayat.....	246
Ferd ve Aile Hayatını Koruma.....	246
Şanlı Tarihimize Lâyık Gençlere Işık.....	247
İslâm Medeniyeti.....	248
İman İnkişafı.....	249
Sabır ve Tahammül.....	250
Kıyamete Kadar.....	250
Kılıçlarımız Kalemdir.....	250
Manevî Boşluğu İzale.....	251
Şanlı Bir Eser.....	252
İşaratü'l-İ'caz Tefsiri Üzerine.....	253
Hutbe-i Şamiye İçin Bir Not.....	255

DOKUZUNCU BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'E GÖRE NUR TALEBESİ

Zübeyir Gündüzalp'e Göre Nur Talebesi.....	257
Zübeyir Gündüzalp'in Coşkun İfadelerinde Kendini Bulan Nur Talebeleri.....	257
Zübeyir Gündüzalp'in Nur Talebelerinde	265
Müşahade Ettiği Sır	265
Zübeyir Gündüzalp'de Meslek ve Meşrep Şuuru.....	266

ONUNCU BÖLÜM

KELİMELERİN ONA SÖYLEDİKLERİ

Kelimelerin Ona Söyledikleri.....	271
-----------------------------------	-----

ONBİRİNCİ BÖLÜM

HATIRALARDA ZÜBEYİR GÜNDÜZALP

Hatıralarda Zübeyir Gündüzalp.....	283
Mehmed Kırkinci'nın Hatıralarında Zübeyir Gündüzalp	283
Bayram Yüksel, Zübeyir Gündüzalp'i Anlatıyor	304
Mehmet Fırıncı Zübeyir Ağabeyle Paylaştığı Anıları Anlatıyor	306
Hamdi Sağlamer Zübeyir Gündüzalp'i Anlatıyor.....	313
Mustafa Türkmenoğlu Zübeyir Ağabeyle İlgili Hatıralarını Anlatıyor.....	318
Zübeyir Gündüzalp'in Son Günlerinde Yanından Ayrılmasına Razı Olmadığı Dr. Mehmed Akay Anlatıyor.....	323
Zübeyir Gündüzalp'i Nurlarla Tanıştıran Rıfat Filizer Anlatıyor	328
Mehmed Kutlular'ın Zübeyir Gündüzalp İle Alâkalı Anlattıkları	333
Mehmet Emin Birinci'nin Zübeyir Gündüzalp İçin Anlattıkları	336
Prof. Dr. İbrahim Canan'ın Hatıralarında Zübeyir Gündüzalp.....	339
Zübeyir Gündüzalp İle Alâkalı Vehbi Vakkasoğlu'nun Anlattıkları.....	368
Bilal Eren Tanıdığı Kadarıyla Zübeyir Gündüzalp'i Anlatıyor.....	369
Abdülvahid Mutkan'ın Hatıralarında Zübeyir Gündüzalp	375
Ali Gül Anlatıyor.....	379
Rahmi Erdem Anlatıyor	380

İçindekiler

ONİKİNCİ BÖLÜM ARDINDAN YAZILANLAR

Ardından Yazılanlar 389

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP İÇİN YAZILAN ŞİİRLER

Zübeyir Gündüzalp İçin Yazılan Şiirler 413

EK

Zübeyir Gündüzalp'in Fotoğrafları 419

Zübeyir Gündüzalp Ağabeyin Hazreti Üstad'dan
Tevâriisle Okuduğu Evrâdı.....423

Kaynakça.....427

Ya Üstadım Bediüzzaman!
Anam, babam, tatlı canım, herşeyim Nur'a feda olsun.

Zübeyir

“BİR İMAN ÂBİDESİ ZÜBEYİR GÜNDÜZALP” KİTABI ÜZERİNE

Büyük doğumların ve iz bırakan hareketlerin temelinde Asr-ı Saadet'in izdüşümü denebilecek bir hayat tarzı vardır. Her dönemde insanlığa yeni ufuklar gösterenler, doya doya sıcak bir çorba yudumlayamayan, sırtlarına geçirecek bir palto bulamayan ve dünya nimetlerinden kâam alma peşine kat'iyen takılmayan kimseler olmuşlardır. Fakat, onlar öyle beklentisiz ve o denli fedakârâne yaşamışlardır ki, maddî fakirliklerine rağmen mânâ âleminin sultanları hâline gelmiş ve bütün mü'min gönülleri kendilerine taht yapmışlardır. Bediüzzaman Hazretleri'nin ilk talebeleri de o kıvamda insanlardır.

Onlardan birini ilk dinlediğim anı hiç unutamam: O günlerde Isparta'da ikamet eden Üstad Hazretleri, Doğu'ya bir talebesini göndermişti. O zat, halkın içinde bazı hakikatleri anlatırken, dizlerindeki yamaları göstermemek için, sırtındaki eski pardösünün etekleriyle onları kapamaya çalışıyordu. Anlattığı hakikatler de çok cazip gelmekle beraber, asıl onun kendi hâli, sadeliği, samimiyeti ve bir sahabe hayatı yaşaması bana çok tesir etmişti. Onu görünce, “Aradığım insanları şimdi buldum” demekten kendimi alamamıştım. Zaten, ondan sonra etrafa saçılan ışıktan tohumlar, o tohumlar üzerine bina edilen büyük kompleksler ve dünyanın yedi bucağında açılan okullar hep bu “ilkler”in tesiriyle hâsıl olan samimîyet zemininde ve onların izinden giden

insanların gayretleriyle gün yüzüne çıktı. İşte, sonraki nesiller için birer yâd-ı cemil olan bu kahramanlardan biri de Zübeyir Gündüzalp idi.

Zübeyir Ağabey'i tanımayı kendi adıma şeref kabul ederim; ondan gerektiği gibi istifade edememeyi de bahtsızlık sayarım. Fakat, onu çok iyi tanıdığımı söyleyemem; çünkü, bazen onun çağırması bazen de kendi ziyaret isteğim neticesinde yanına gidip gelmiş ve defalarca görüşmüş olsam da, bir insanın sadece ziyaretlerle tam tanınabileceğini zannetmiyorum. Bir insanla aynı evde yatıp kalkmıyorsanız, aynı mutfağı ve banyoyu kullanmıyorsanız ve onun yirmi dört saatine nıgehban değilseniz “onu tanıyorum” diyemezsiniz; o iddianız yalan olur. Bir insanı, annesi ve babası biraz tanır. Kendini talebe yetiştirmeye adayan, onları her an kontrol eden, yatıp kalktıkları ve ders müzakere ettikleri yerlerde bile öğrencilerini takipten geri durmayan, onların arkadaşlarıyla münasebetlerini dahi bilen ve her an üzerlerine titreyen bir terbiyecisi de talebelerini kısmen tanıyabilir. Fakat sıradan arkadaşların birbirlerini gerçekten tanımaları çok zordur.

Bir insanın namaz kılışına ve namazda huşû ifade eden bazı sesler çıkarışına hüküm bina ederek onun hakkında olumlu kanaat beyan edenlere, Hazreti Ömer efendimiz (*radıyallahu anh*) “Alış-veriş ve ticaret hayatına da baktınız mı?” diye sormuş ve bir insanı gerçekten tanımak için, onunla bir müddet birlikte bulunmak, alışveriş yapmak ve yolculuk etmek gerektiğini söylemiştir. Evet, insanda psikozların kuyruklarını dikip dolaştığı anlar vardır. O anlardaki tavır ve davranışlar bir insanın karakterini açığa vurma bakımından çok önemlidir. Meselâ, tanıdığınızı zannettiğiniz bir insanla, üzerinize cürümler yağdırıldığı, suç üstüne suç isnadında bulunduğu bir belâ ve musibet atmosferini paylaştınız mı? Onunla beraber mahkeme salonlarına ve hapse girdiniz mi? Keder, tasa ve sevinç gibi iyi-kötü her hâle ait bazı ortaklıklarınız oldu mu? Eğer bu soru-

lara “evet” cevabı veremiyorsanız, o insanı tanıdığınızı iddia etmeniz doğru olmayabilir.

Dolayısıyla, ben de Zübeyir Ağabey’i tam tanıdığımı söyleyemem. Bu açıdan, onu, yakından tanıyan insanlara sormak, onların hatıralarını dinlemek gerektiğini düşünüyorum ve ifadelerimin o büyük insanı anlatmaktan çok uzak olduğunu itiraf etmekle beraber, bir vefa duygusuyla bazı hususlara değinmek istiyorum.

Zübeyir Ağabey’de gördüğüm en dikkat çekici özellik, ondaki gayret-i diniye idi. Bildiğiniz üzere, gayret-i diniye, din uğrunda çalışıp-çabalama, dinin şeref ve itibarının korunması mevzuunda hassas davranma mânâsına geldiği gibi, yasaklara karşı duyarlı olma ve fuhşiyattan, münkerâttan uzak durmayı da ihtiva eder. Gayret-i diniye, Allah’ın sevip hoş gördüğü şeyleri, fevkalâde bir iştiyakla yerine getirip, hoşlanmadığı hususlara karşı da olabildiğince kararlı davranmak ve Allah sevgisiyle dolu olup, O’nun herkes tarafından sevilmesi için çalışıp-çabalamak demektir. Zübeyir Ağabey de, evvelen ve bizzat İslâm’a ve Kur’an’a, sonra da Bediüzzaman ve Risale-i Nur’a tahsis-i nazar etmiş; kalb ve ruh ufkuna yönelmiş, ahlâk-ı haseneyi hayat hâline getirmişti. Nazarları İslâm’a, Kur’an’a, Peygamber Efendimiz’e (*sallâllâhu aleyhi ve sellem*), Bediüzzaman’a ve Nurlara çevirme hususunda kıskançlık ölçüsünde bir duyarlılık gösterirdi. Yanında başka şeylerin konuşulmasından hoşlanmaz, sürekli mesleğin esaslarından bahisler açardı. Üstad Hazretleri’nden ve Nurlardan bahsederken, kendinden geçiyormuş gibi olurdu. En yakın arkadaşları bile onun Üstad’a bağlılığını fazla bulabilirlerdi. Öyle ki, mesela siz, “Üstad Hazretleri o kadar hislendi ki mendilini elinden hiç bırakmadı, sürekli burnunu sildi.” deseydiniz, eğer Zübeyir Ağabey bu ifadenizde “burnu akıyordu” mânâsında zerre kadar bir tahfif sezmişse, ağzınıza bir yumruk indirmediği kalırdı. O kadar ciddi ve yürekten bir bağlılığı vardı Üstad’a karşı. Nurlara bağlılığından

mı Üstad'ın zatına yürüyordu, yoksa ona sadakatinden dolayı mı Nurlara koşuyordu, bilemeyeceğim. Fakat, Bekir Berk onun hakkında Üstad'ın “Yâver-i âzâm”ı derdi.

Zübeyir Ağabey'in güldüğünü hiç görmedim. Abus çehreli de değildi, tebessüm ettiğine şahit oldum fakat tam bir ciddiyet ve vakar âbidesiydi. O, ihsan ve itkan ufkunun kahramanı; azim, sebat, gayret ve teslimiyet timsali bir dava adamıydı. Hadd-i zâtında, ciddiyetsiz ve lâubalî bir kimsenin, dava adamı olması da mümkün değildir. Bir insan, iç dünyasında, kalb ve vicdanında ciddiliğe ulaşamamışsa, o sadece yıldız görünme sevdasında bir ateşböceğidir. Bir serçe uzun müddet tavus kuşu olarak arz-ı endam edemez. İnsan, şuurun ve zihinaltının çocuğudur; onlardan kaçıp kurtulamaz. İçte ihsan olmalıdır ki, dışta itkan olsun. İnsanın iç dünyası ciddi olmalıdır ki, bu onun dış dünyasına da aksetsin. Evet, onun gülmesinde bile bir ciddiyet nümâyândı, ciddi ve vakur haline rağmen de hep inşirah vericiydi.

Zübeyir Ağabey çoğu zaman hastaydı; pek çok rahatsızlığı vardı. Rahatsızlıklarından dolayı da konuşması zor anlaşılırdı. Sürekli ilaç kullanır, bir sürü hap alırdı. Bana, bir veya iki defa, özel odasında bulunan bir çuval ilacını göstermişti. Daracık bir odası vardı. Odada sergi yok denecek kadar azdı. Sadece bir bölüm, seccade ile kaplanmıştı; bir tarafta da yataklık gibi küçük ve basit bir kanepesi vardı. Bir köşe perdeliydi; o perdenin arkasına bir leğen ve bir maşrapa gibi bazı şeyler sıkıştırmıştı. İhtimal abdest ve guslünü de orada alıyordu. Her şeyi o odacığın içindeydi. İmkânların kendisine tebessüm ettiği dönemde bile o muktesidâne, sâbikûn u evvelûn gibi gayet sade, samimî ve Allah'la irtibatını zedelememe mevzuunda tavizsiz yaşıyordu. Son günlerinde, ceketinin sökülmüş kolundaki ipliklerden tutup hafifçe çekseydiniz, ihtimal ceketinin bir yere kadar yırtıldığını görürdünüz. Pantolonunun paçaları da ceketinin kollarına denkti; o kadar müstağni yaşıyordu. Belki de odasında ilaçtan başka

sermayesi yoktu; yani, para değeri olan bir şey varsa, o da ilaçlarıydı. Bir de, Üstâdımızın üzerinde namaz kıldığı bir seccade vardı ki, onun için çok kıymetliydi.

Zübeyir Ağabey, kendisini görenlerde hemen inanmış bir insanı görmüş olma hissi uyarırdı. İddiası yoktu, şakası yoktu, lâtifesi yoktu ama muhataplarını mutlaka inandırır ve ikna ederdi. Söz ve tavırlarıyla rahatsız edici de değildi. Şahsen, bana söylediği şeylerden hiçbirine karşı içimde hiçbir tepki hissetmedim. Oysa ki, biraz Arapça hecelemeye başlayan, bir yabancı dil öğrenen hemen herkesin yaptığı kadar ben de bencillik ve gurur emareleri sergileyebilirdim. Kendime göre temel düşüncelerim ve kriterlerim de vardı; fakat o, bunların hepsini elinin tersiyle itti, yerlerine doğrularını koydu ve ben onun hiçbir sözüne itiraz etme ihtiyacı duymadım. Yanlış bulduğu her söz ve tavrım karşısında gayet ciddi bir baba, bir üstad gibi beni dizinin dibine oturtup kendi usûlünce konuştu, anlattı ve benim içimden ona karşı hiçbir itiraz sesi yükselmedi. Bu bana ait bir fazilet değildi; onun üslûp bilmesine ve samimiyetine ait bir şeydi. Belki, onun Hazreti Üstad'a ve Nurlara çok bağlı olduğuna inanmam da bu kabulümde tesirli olmuştu.

Onun *Afyon Müdafası*'nı ne zaman okusam gözyaşlarımı tutamam. Her okuyuşumda, samimî, yürekten ve söylediği her kelimeyi mürekkep yerine kanıyla yazmaya hazır hâliyle Zübeyir Ağabey gelir gözlerimin önüne. İman onun gönlünde öyle bir kora dönüşmüştü ki, hapishaneleri, lüks otel köşelerine tercih ediyor ve şöyle diyordu: “Biz, iman ve İslâmiyet hizmeti uğrunda zâlimlerin zulmüne mâruz kaldığımız vakit, hapishane köşelerinde veya darağaçlarında ölmeyi, istirahat döşegindeki ölüme tercih ederiz. Görünüşü hürriyet, hakikati istibdad-ı mutlak olan bir esaret içinde yaşamaktansa, hizmet-i Kur'âniyemizden dolayı zulmen atıldığımız hapishanede şehid olmayı büyük bir lütf-u

ilâhî biliriz.” Evet, o çok yürekten bağlanmıştı i'lâ-yı kelimetulla-
ha ve insanlığın kurtuluşunu onda görüyordu.

Öyle bir dava adamıydı ki, “Teessür ve ıstırap karşısında kalbten bir parça kopacaksa, ‘Bir genç dinsiz olmuş’ haberi karşısında o kalbin atom zerrâtı adedince paramparça olması lâzım gelir” diyor ve idam sehparlarında noktalanabilecek bir yol-
da yürürken bile hakikati haykırmaktan geri durmuyordu. “Yir-
mi seneden beri milyonlarla insana din, iman, İslâmîyet, fazilet
dersi veren ve onları dinsizlikten muhafaza eden Kur’ân tefsiri
Risale-i Nur uğrunda idam edileceksem, sehpaye ‘Allah Allah,
yâ Resûlullah!’ sadalarıyla koşarak gideceğim.” demek ancak
Zübeyir Gündüzalp gibi sadıklara has bir cesaret ve samimiyet
ifadesiydi.

Allah rahmet eylesin, Urfalı Abdurrahman Ağabey’in vakfetti-
ği bir ev vardı. Basit, dar ve rutubetli bir evdi; kış günleri sobay-
la ısıtmaya çalışırlardı. Zübeyir Ağabey’in, o evin orta katında
kaldığı zamanlar da olmuştu. Alt kattaki küçük salonda da
dersler yapılırdı. Ders esnasında o, odasından çıkıp gelir, daha
kapıdan içeri girer girmez, kendisine yer gösterilmesini hiç bek-
lemeden, varlığını belli etmek istemezcesine, boş bulduğu bir
yere diz çöküp oturur ve mezamir dinliyor gibi okunan Risaleyi
dinlerdi.

Zübeyir Ağabey, dualarında ısrarlı davranır; Üstadından
gördüğü üzere, dua ederken ellerini kucağına düşürmez ve kol-
larını ciddiyet içinde kaldırır. Kanaat-i âcizânemce, dua eder-
ken o şekilde yapmak esastır. Dua, Cenab-ı Hak’tan bazı ekstra
şeyler istemek mânâsına gelir. Böyle bir isteğin de kendine göre
bir keyfiyeti olmalıdır ki, o keyfiyet “ilhah”tır; yani ısrarlı dav-
ranmak ve o işin üzerine düşmektir. Deprem sonrasında ya da
Tsunami akabinde yapılan yardımların muhtaçlara dağıtılması
sahnelerini izlemiştinizdir. Bir ekmek alabilmek için kollarını
olabildiğince açan, dağıtım yapan görevlilere var güçleriyle elleri-

ni uzatan ve sonunda istediğini alan insanlara şahit olmuştunuzdur. Tabii bir köşeye oturan ve elini kucağına düşürüp bekleyen kimselerin hiçbir şey elde edemediklerini de görmüşsünüzdür. Bizim Cenab-ı Allah'tan istediğimiz şeyler o dağıtılan yardımlardan daha önemsiz olmadığı gibi, hâlimiz de o muhtaçların durumundan daha iyi değildir. Öyleyse, bize düşen de -riya, süm'a ve taşkınlıklara girmeden- kollarımızı Peygamber Efendimiz'in (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) yaptığı ve seleflerimizin de tatbik ettiği gibi ciddiyet içerisinde yukarıya kaldırmak ve dualarımızda ısrarcı olmaktır.

Zübeyir Ağabey, nasıl yaşadı ise öyle de Allah'a yürüdü. Cenab-ı Hak, çocuklarına nasip ettiği gibi bana da onun ahirete teşyîine katılma imkânını lutfeyledi. Fatih Camii'nde cenaze namazı kılındıktan sonra, o omuzlar üzerinde son yolculuğunu yaparken hafif hafif yağmur çiselemeye başladı. Tam ağaçların altında yürümeye başlamıştık ki, birdenbire nereden çıktığını bilemediğim güvercine benzeyen bir sürü kuşun kanat seslerini duydum. Kuş sürüsünün, çok geniş bir alanı kapladıktan sonra “pırr” edip onun tabutunun üzerinden fezanın açıklarına doğru uçtuğunu gördüm. Başkalarına “Siz de gördünüz mü?” diye sormadım; çünkü, ehl-i imanın vefatına semânın ağladığı ve onları uğurlamak için ruhanîlerin âdeta yarış yaptığı hakikatinin, Zübeyir Ağabey için de gerçekleştiğine inancım tamdı. O, “secde izi”yle nakşolmuş samimî bir sima ve dırağşan bir çehreydi. “Sîmâhum fî vucûhihim min eseri's-sucûd” hakikatinin canlı ve insanlara tesir edebilecek bir örneği idi.

Zübeyir Ağabey'i yâd ederken Abdurrahman b. Avf'ın (*radıyallahu anh*) sözlerini hatırladım. O büyük sahabi, vefatından az önce kendisine ikram edilen bir parça et ve bir dilim ekmeğe uzanırken ağlar ve şöyle der: “Peygamber Efendimiz (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) ahirete göçtü de, ne kendisi, ne de ailesi arpa ekmeğiyle bile hiç doymadı. Hamza şehadet şerbeti içti, onun için bir kefen bile

bulunamadı. Mus'ab b. Umeyr şehit oldu, onu da kefenleyecek bir şey bulamadık. Oysa onların hepsi bizden daha hayırlı idi. Biz ise dünyadan alacağımızı aldık. Sıkıntılarla imtihan olduk, sabrettik; ama rahatlık ve mal-mülkle imtihan edilince şükredip kazandık mı bilemeyeceğim!..”

Evet, onlar mânâ âleminin birer sultanyıldız ama dünya onları tanıyamadı. Onların, mahviyet, tevazu ve hacâtlele mühürlenmiş tabiatları başkalarını aldattı. İnsanlardan bazıları gururlarına; kimileri hasetlerine ve bir kısmı da bencilliklerine yenildiler ve ne Hulûsi Efendi'yi, ne Tahirî Mutlu'yu, ne Sadullah Nutku'yu, ne de Mehmet Feyzi'yi tanıyabildiler. Oysa, onlar bir dirilişin ilk mimarları ve Hazreti Mimar-ı Azam'ın vefalı temsilcileriydiler. Hasan Feyzi'ye, Hâfız Ali'ye, Hoca Sabri'ye ve Hüsrev Efendi'ye sonraki nesillerin de ihtiyacı vardı. Dünya, Ahmet Fevzi'yi, Âtîf Efendi'yi ve Asım Bey'i mutlaka bilmeliydi. Bir ışık kaynağının hâlesini teşkil eden, her biri ayrı birer derinlik adamı olan ve bazıları itibarıyla hâlâ dipdiri ve olabildiğine canlı, Nur Risaleleri'ni dünyanın yetmiş diline çevirerek herkeşe ulaştırmak için çalışan baş yüce insanlar, herkes tarafından kabul edilmeliydi. Fakat maalesef, alperen yürekli ve uhrevî derinlikli Zübeyir Gündüzalp misali vefa âbidelerini insanlık gerektiği gibi tanıyamadı.

Onlar çok gerilerde durdular, çok küçük göründüler, hep mahviyet içinde oldular; elâlem de yalnızca o görünüşe ve o duruşa baktı, onları sadece zâhire göre değerlendirdi. Onların her birisi ihtimal bir kutbiyeti, bir gavsiyeti temsil ediyorlardı; ama nâdanlar bunu anlayamadılar. Zaten, sohbet-i nâdanla telezzüz edenlerin onları anlamaları da beklenemezdi. Anlamadılar ve kendilerine yazık ettiler. Bilmem ki, biz onları gerektiği ölçüde anlamaya muvaffak olabildik mi?

Doğrusu, pek çok işimizde olduğu gibi, bu Hak dostlarını lâyıkıyla anlama ve başkalarına tanıtma hususunda da geç

kaldığımızı zannediyorum. Fakat, sayıları az da olsa, bazı arkadaşlarımızın bu sahadaki değerli çalışmalarıyla teselli oluyor ve seviniyorum. Hak kapısının sadık bendeleri olan bu büyük ruhların örnek hayatlarını genç nesillere anlatma gayretlerinden dolayı araştırmacı-yazar Ahmed ÖZER Bey'i de yürekten tebrik ediyorum.*

M. Fethullah GÜLEN

* NOT: Bu takdim yazısı, Muhterem Fethullah Gülen Hocaefendi'ye sorduğumuz "Merhum Zübeyir Gündüzalp hakkında 'Gayret-i diniye sahibi idi; hayatında lâubaliliğe hiç yer vermemiştir.' buyuruyorsunuz. Bu hususu şerh sadedinde Zübeyir Ağabey'i anlatır mısınız?" sorusunun cevabıdır. Kendileri bu kitabı hazırladığımızı bildikleri için aynı zamanda irticalî bir "takdim" lütfunda bulunmuşlardır. (A.Ö.)

TAKDİM

Risale-i Nur hareketi, ilk nazarda mahallî, Türkiye'ye has bir hareket gibi görünse de özünde, cihanşümul, küremizi kucaklayan bir programdır. Zaten çağın gereği, her ciddi teşebbüs kürevî olmak zorunda. Esasen Kur'an'a ve Hazreti Muhammed'e (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) atıf yapan her dava böyle olmakla mükelleftir. Çünkü İslâm bir yöreyi, bir ırkı değil, insanlığın tamamını hedefleyen bir davettir.

“Nur davası nasıl başladı, nasıl gelişti, hangi safha ve çilelerden geçerek bu günlere geldi?” gibi sorular cevapsız kalmamalıdır. Tarih yapan insanlar tarihlerini de yazmalı, bu işi dışarıdan olanlara, yabancılara bırakmamalıdır.

Risale-i Nur'un tarihini yazmada ana merkezi “Bediüzzaman” ve “Onun hayatı” teşkil ediyorsa da, muhitsiz merkez olmayacağı için, Bediüzzaman'ın yakın ve hatta uzak çevresinin halka halka, safha safha, merhale merhale, devre devre belirlenip gün yüzüne çıkarılması gerekir. Nitekim Risalelere bu açıdan bakıldığı vakit, bizzat Bediüzzaman'ın, eserlerinde, kendisine yardımcı olan ilk ve yakın talebelerini çeşitli vasıfları ve hususiyetleriyle, fazilet ve kusurları ve yedikleri şefkât tokatlarıyla tanıtmaya büyük ehemmiyet verdiği görülür. Yani Üstad, Şûâlar, Lâhikalar ve Mektubât başta olmak üzere, eserlerine talebeleriyle ilgili olarak yer yer serpiştirdiği bahislerle Nur hareketinin tarihini de büyük ölçüde yazmıştır.

Ancak bu yeterli değildir. Risalelerde adı geçen zâtların bıraktıkları yazılı vesaik ve maddî ve manevî hatıralardan hareketle daha geniş, daha kapsamlı bir tarih ortaya konmalıdır. Ta ki, dünyanın başka yerlerinde, ortaya çıkacak Hakk'ı arama hareketleri, Komünizmin kan, şiddet ve korkuya dayanan; Kapitalizmin insandaki madde, şehvet, psikolojik telkin zaaflarını istismara dayanan cebrî metodlarına karşı, *Risale-i Nur*'un ihlâs, sabır, metanet, sadâkat ve fedakârlığa dayanan İslâmî-insanî metodunu tanısin, bu metodun müşahhas örneklerini şahsî maceralar aydınlığında bol bol görsün, ibret alsın, kendi şartlarına uyanları takip ederek uygulamaya koysun, böylece hedefe varsın.

İnsanlığın geleceği için hayatî bir önem taşıyan bu hususun gerçekleşmesi yıllar değil, haftalar ve hatta günler geçtikçe zorlaşacaktır. Çünkü canlı şahitler ve onlardan derlenecek hâtıralar, vesikalar her geçen an kaybolup gitmektedir. Tarihçi, bir daha geri gelmemek üzere kaynağından her an uzaklaşmakta olan nehrin üzerinde, onunla yol alan sandaldaki yolcuya benzetilir. O, bu durumda, her geçen gün kaynaktan uzaklaşmakta, tarih plânında hep sabit kalan vak'alar, nesnelere onun nazarına gittikçe küçülerek çarpmakta, hüviyetini yitirip siluetleşmekte ve yok olmaktadır. Bu acı fakat kaçınılmaz gerçeği anlayan selef; ashab, tâbiûn, etbattâbiûn nesilleri, başta Resûlullah (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) olmak üzere, İslâm'ın bidayetiyle ilgili pek çok teferruatı hemen yazıya geçirmişlerdir. Böylece, arkadan gelen nesiller, o saadet asrını ve selef devrini ilk elden ve ilk müşahitlerden sağlıklı bir şekilde öğrenme imkânına sahip olmuşlardır.

Bediüzzaman vefat edeli yarım asır oluyor. Bu arada onu gören niceleri de dünyadan çekildiler. Bunlardan kalan vesaik ve hatıralar da her geçen gün kaybolmakta, ulaşılması zor, çok zor ve hatta imkânsız hâle gelmektedir. Gaziantep'li muhterem Necmettin Şahiner Bey'in yıllar önce başlatmış olduğu canlı şahitlerle görüşme, hatıraları derleme işi günümüzde daha

T a k d i m

ciddî mânâda maddî vesikaları toplama merkezli olmalı, bunlar karşılaştırılmalı, iyi değerlendirilmelidir.

Yılların yazıcılık tecrübe ve birikimini nefsinde cem eden değerli ve gayretli meslektaşım, muhterem Ahmet Özer Beyi, Bediüzzaman'ın yakın talebelerini etraflıca tanıtmaya yönelik bu tercüme-i hâl çalışmaları sebebiyle tebrik ediyor, çalışmalarını bu ilklerin ve büyüklerin etrafındaki peyklere de teşmilini temenni ediyorum. Büyük bir boşluk doldurulmaktadır. Cenab-ı Hak razı olsun ve onu muvaffak kılsın.

Prof. Dr. İbrahim CANAN

Üsküdar-Eylül 2004

“Hoşgeldin Zübeyir Kardeşim”

BİRİNCİ BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP’İN HAYATI

ÇOCUKLUĞU

Zübeyir Gündüzalp 1920’de Konya’nın Ermenek ilçesinde dünyaya gelir. İsmi dedesine izâfeten “Zeyver-(Ziver)” olarak konulur. Babası Mehmed Efendi, annesi Seyyide Hanımdır. Sülâlesi Ermenek’de “Zivergil” adıyla tanınmıştır. Kökleri, hem anne hem de baba tarafından Kafkasya’ya dayanır. Dedeleri 93 Harbi’nden sonra Anadolu’ya gelerek, Ermenek’e yerleşen Türklerdendir.

Zübeyir Gündüzalp’in çocukluğu da Ermenek’de geçer. Hareketli, çevik ve cesur bir çocuktur. Bediüzzaman Hazretleri’nin, “Zübeyir, ben seni daha bir çocukken, manevî himayeme almıştım.” buyurduğu Zübeyir Gündüzalp, daha çocuk yaşlarında sık sık oruç tutar, Ermenek’in yüksek yerlerindeki kayalıklara çıkarak, insanlardan ve onların konuştuklarından, dedikodulardan uzaklaşır, kendi halinde tefekküre dalar.

EĞİTİMİ VE MEMURİYETİ

Zübeyir Gündüzalp, Kur’an-ı Kerim ve İslâmî bilgiler eğitimini, Ermenekli Müderris Mahmud Nedim Efendi’den alır.

Gündüzalp'in manevî tekâmülünde Mahmud Nedim Efendi'nin rolü oldukça büyüktür.

Okumaya düşkün bir çocuk olan Gündüzalp, çocuk yaşlarda kendi kütüphanesini kurar; eline geçen harçlıklarıyla bu kütüphaneyi zenginleştirir. Risale-i Nurlarla tanışmadan önce, Doğu ve Batı klasiklerini bitirmiş haldedir.

İlkokulu bitirdikten sonra, Ermenek Postahanesi müdürü Şefik Bey'in desteğiyle, postahane de memur olarak çalışma hayatına atılır. O sırada teftişe gelen bir müfettiş, çok genç olan Zübeyir Gündüzalp'in mors alfabesiyle telgraf alşını çok beğenir ve kendisine tahsiline devam etmesini, ileride tahsili olmayanların meslekte yükselemeyeceklerini söyler.

Zübeyir Ağabey, o yıllarda Ermenek'te ortaokul bulunmadığı için Silifke'ye gider. 1939 senesinde ortaokulu bitirerek memleketine döner. Daha sonra Konya'da açılan bir imtihanı kazanarak, Ermenek'te postahane memurluğuna tekrar başlar. Burada bir müddet çalıştıktan sonra 21 yaşında iken askere gider. Askerlik vazifesini Balıkesir'in Susurluk kazasında tamamlar.

Askerlikten sonra, 29 Kasım 1943 tarihinde, bu defa, Konya Postahanesi'nde telgraf-muhabere memuru olarak yeniden çalışmaya başlar.

İşte, Zübeyir Gündüzalp, Risale-i Nur Külliyyâtı'nı bu memurluğu sırasında tanımak şerefine nâil olur.

RİSALE-İ NUR KÜLLİYÂTI'YLA TANIŞMA

Gündüzalp, Konya'da çalışmaya başladığı zaman Pîrî Mehmed Paşa Camii yakınlarında bir ev tutar. Bir Cuma günü namaz çıkışında, hemşehrisi Hâfız Ahmed Efendi'yle karşılaşır. Hâfız Ahmed, Risale-i Nurlardan haberdardır. Onu, "Gençlerin istifade edecekleri dinî kitapları var" diyerek, Konya'nın tanınmış tüccarlarından Feyzi, Mehdi ve Şehit Tayyareci Ömer Beyin

babaları Sabri Halıcı'ya yönlendirir. Sabri Halıcı'yı ofisinde ziyaret eden Zübeyir Gündüzalp, bu şekilde Nur Risalelerini okumaya başlar. Feyzi Halıcı'nın düzenlediği Nur derslerine katılır, bu derslerden çok istifade eder.

1944 senelerini takip eden yıllarda Konya'da Zübeyir Gündüzalp ile beraber bir gençlik grubu da Nur Risalelerini tanımıştır. Bu zâtlardan tespit edebildiğimiz isimler şunlardır: Ahmet Atak, Ziya Arun, Ziya Nur Aksun, Muhsin Alev, Kamil Öztürk, Feyzi, Mehdi ve Ömer Halıcı kardeşler...

Zübeyir Gündüzalp'in küçük kardeşi Haydar Bey, 1945 senesinde Konya'ya gittiği zaman, ağabeyinin Muhsin Alev'le beraber kaldığını naklederek, ağabeyinin kendisine Nurlardan bahsettiğini, Üstad'ın büyük bir İslâm âlimi olduğunu anlattığını ifade ediyor.

O yılları, yaşadığı manevî değişimi ve Risalelerin ruhunda bıraktığı büyük etkiyi, Zübeyir Gündüzalp'in kendisinden dinleyelim:

“Muhit! Ah bu muhit! Çevre, ah o çevre! Evet, hem felâkete atan o muhit, hem saadete götüren o muhit... Gençlik ve hevesât sarhoşluğuyla genci mahveden o çevre... Gençlik ve ruh zindeliğiyle, gencin yükseslere doğru çıkmasına sebep olan, gene o çevre... Ne yazık, hem pek çok yazık ki, ben, beni mânevî uçurumlara sürükleyen bir muhitte büyüdüm, bu muhitte gençlik çağına geldim. Mektep içinde, okul dışındaki hissettiklerim, gördüklerim, işittiklerim, beni tek bir fikre sürükledi. O da şu idi: Para ve zevk ve bu iki nesnenin bitmez, tükenmez, zehirli, boş hülyâları... Erişemediğim ve eriştiğim takdirde dahi beni hayatta mes'ud edemeyeceğini sonradan anladığım o neticesiz hayâller, o kupkuru tasavvurlar... Ben neyim? Niçin yaşıyorum? Nereden geldim? Nereye gideceğim? Yoksa, şu bir sürü başıboş mahlûk gibi, ipi boğazına atılmış bir yaratık mıyım? Hayır! Bu, izzetime dehşetle dokunurdu. Ben hayvan olamazdım, hayvan

gibi yaşayamazdım. Fikriyâtım işliyordu. Ben bir insandım, öyle ise insan gibi yaşayacaktım. Ama bu başıboş yaşayışım, acaba insanca bir yaşayış mıydı? İnsan olan insan, böyle mi hayat geçiriyordu? Bilemiyordum, fakat bu düşüncelerin verdiği tereddütlü tutum içinde, âdeta çırpınıyordum.

Baba dostu muhterem bir ihtiyar vardı. Onu görünce merhum ve muhterem sevgili babamı hatırlardım. O da beni görünce, bir baba şefkâtiyle hâlimi-hatırımı sorardı. Onun o şefkâti, kederli günlerimi neşelendirirdi. Bir oğlu vardı, sınıf arkadaşım; onun namaz kıldığını, namaz vakti gelince okul penceresinde, bazen hademe odasında namaz kıldığını görüyordum. Ona, ruhumda bir takdirkârlık, hatta bir gıpta hissi duyuyordum. Acaba diyordum, benim hayatım mı, yoksa onun hayatı mı insanca bir hayat? Ayırt edemiyordum. Nihayet üniversite... Anadolu'nun saf ve temiz, sakin havasından, böyle gürültülü, kalabalık bir yere gelişi... Her neyse, burası uzun. Çok fazla uzatmayacağım. Bir takdim... Yanında bir sima: Hatırlayacak gibi oluyorum. O da okuduğu kitaptan bir aralık başını kaldırdı. Göz göze geldik. O beni tanıdı: Tanıştık, hasbihâlledik. 'Gençlik mevzuunda bir bahis okuyordum' dedi. 'Ben de dinleyeyim, devam edin.' dedim. Evvelâ kitaba baktım; 'Gençlik Rehberi'. Müellifi: Bediüzzaman Said Nursî. Biraz durakladım. Çünkü gazetelerden bu isim hakkında menfi şeyler işitmişim. Fakat dinlemeliydim. İşte tam fırsattı; dinlediklerim ile duyduklarımı karşılaştırıp; bir hükme varmalıyım. Yaratılış itibariyle biraz tahkikçiydim, körü körüne ezbere, şu veya bu dedikodulara kulak asmayı mertlik hissime lâyük görmüyordum. Arkadaşım okuyordu, dinliyordum. Ben kendimi okunan kitaba öyle vermişim ki, bir aralık kendime geldim. İki saat geçmiş; bu müddet içinde ruhumda bir kıpırdanış, bir başkalık oldu. Allah Allah! Ne olmuştu? Yoksa bir 'sihre' mi tutulmuşum? Yoksa bir miknatisiyet beni kendine mi çekmişti? Ayrıldım, fakat benim aklıma şunlar yer etmişti; yer

mi etmişti, yoksa akıl, fikir ve ruhî varlığımı istilâ mı etmişti? Yoksa kalp ve dimağıma, silinmez bir yazı ile mi yazılmıştı, ne olmuştu? Ne olmuşsa olmuştu... Evet şu cümleler kulağımda çın çın çınıyordu, aklımı, dimağımı kaplıyordu: 'Gençlik muhakkak gidecek!..'

Dedim; 'Dönmeliyim... Eyvah, ya oradan ayrılmışsa! Niçin adresini almadım?' Koştum, gün batıyor. Dolmuşa bindim. Ah! Kalbim ferahladı. Arkadaşım hâlâ kitapla meşgul. 'Geldim' dedim. 'Bana bu eseri bir haftalığına veremez misiniz? Yahut nereden temin edebilirim? Bir tane muhakkak almak istiyorum.' Aldım. O gece geç vakte kadar okudum. Okuyordum ancak bir çok yerini tam anlayamıyordum. Bu nasıl bir kitaptı? Hem anlıyordum, hem anlamıyordum. Anlamıyordum; zira, anladığımı ifade edemiyordum. İfadeden âciz kalıyordum. Fakat içimde bir inkılâp, ruhumda bir sükûn, kalbimde bir sürûr, derin tesir duyuyordum.

Sabahleyin uyandım. Güneş doğmuştu. İçimde bir hüznün, hem de acı bir hüznün vardı. Acaba neden? Öğle vaktiydi, minareden ezan sesi; ilâhî davet sesi kulağıma geldi. O ses, acımın sebebini ihtar etti. Sabahtan beri niçin namaz kılmamıştım? Bu acıyı ilk defa duyuyordum. O günde, evet o bahtiyar günde namaza başladım.

İşte Risale-i Nur'dan bir 'Gençlik Rehberi', o da, başta sadece bir kısmını okumakla, beni nasıl böyle ilâhî bir inkılâp, böyle insanca, Müslümanca yaşayışa doğru götüren bir kuvvet meydana getirmiş ve beni nasıl değiştirmişti!

İşte ey kardeşler! Allahıma hadsiz şükürler ediyorum ki, bana Risale-i Nur'u görmeyi, onun kıymetini, onun yüksek değerini anlamayı nasip eyledi. Nurları, tekrar tekrar okumaktan kendimi alamayacak bir sevgi, bir aşk ihsan eyledi. Şimdi umum Türk gençliğine, Risale-i Nur'u, kurtarıcı, ebediyen mes'ud edici

bir eser olarak tavsiye ediyorum ki, dinime, imanıma, gençliğe, vatan ve milletime, en kudsî bir hizmeti yapmış olayım.

Ah Nur kardeşim! Senin bu samimî sözlerin, beni, iman ve İslâm ve Kur'ân yolunu öğrenmek yolunda Nur Risalelerine celbetti. Nur Risalelerini okumak sevgisiyle, benim gamlı gönlümü neş'elerle doldurdu ve coşturdu. Deli gönlümü, Kur'ân nuru kapladı.

Hayatım karanlıklar, ruhum ıstıraplar içindeydi. Âdeta kesif bulutlarla kaplı karanlık bir dehlizde bunalma nöbetleri geçiriyordum. İç âlemimde tozlu fırtınalar esiyordu; gözlerim eşyayı hakikî hüviyetiyle göremez, kulaklarım hak ve hakikat sadasına karşı sağırlaşmış bir haldeydi. Bu bedbaht durumda iken Risale-i Nur'u tanıdım.

Okudum, okudum. Okudukça derin nefesler almaya ve dirilmeye başladım. O zulmetli dehlizden, güneş ışığına kavuşmuş bir adam gibi mütehassis oldum. Ruhum ve kalbim huzura kavuştu. Gözlerim dünyayı hakikatiyle görmeye, kulaklarım hakikat seslerini işitmeye başladı; ki dünyaya âdeta yeni geliyorum gibi bir saadet ve ferah içinde kaldım. Beni böyle kurtaran bir tefsir-i Kur'ân'a, bin canım da olsa feda etmek, onun hizmetine ihlâs ve sadâkatla devam etmek, insaniyetin muktezası olan bir şükran borcudur, kanaatini taşımaktayım. Elimden gelseydi Nurların üstünlük ve meziyetini, ilmî prensip ve gayelerini tebellür ettirir, onun cihan değerinde olan kıymettar bir şaheser olduğunu daima terennüm eder ve o terennümle yaşardım.”¹

ÜSTAD'I İLK ZİYARET

Gündüzalp, Üstad'ı ilk defa 1946'da Emirdağ'da ziyaret eder. Bu ziyaret anını, daha sonra kendisi şöyle anlatmıştır:

“Üstad'ı gördüğümde beni bir ağlama ve hıçkırık tuttu. Bir türlü kendimi durduramıyordum. Üstad ağlamamı nazara alma-

1 Zübeyir Gündüzalp, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, s: 59/63

dan bana ders veriyordu. Derken namaz vakti geldi, birlikte namaz kıldık. Fakat ağlama hali namazda da devam etti.”

Üstad'ın yanına vardığında, Üstad, Zübeyir Gündüzalp'i “Hoş geldin kardeşim” diye karşılar ve ismini sorar. “Ziver, Efendim” cevabını verince, Üstad, “Hoş geldin Zübeyir kardeşim!” der. Gündüzalp, “İsmim Zübeyir değil, Ziver, Efendim” diye düzeltmeye çalışır, ancak Üstad yine “Hoş geldin Zübeyir kardeşim...” diye tekrarlar. Bu olaydan sonra dededen kalan “Ziver” ismi yerine “Zübeyir” ismini kullanır.

Ayrılık zamanı gelince Zübeyir Gündüzalp, Üstad'a: “Memuriyetten ayrılıp, yanınızda hizmet etmek istiyorum” der. Bediüzzaman, bu fedakârlığa çok memnun olur; ancak cevap olarak, “Vazifene devam et, Konya'da daha çok hizmet edersin. İnşallah, ileride alırım seni yanıma” der.

Zübeyir Gündüzalp Konya'da dört sene kalır. Bir yandan memurluğuna devam eder, bir yandan da *Babalık* isimli bir gazetedede çalışır ve orada çocuk terbiyesine ait bazı makaleler yazar.

İLK TEVKİF

23 Ocak 1948 senesinde Üstad Hazretleri ve on beş talebesi, Emirdağ'da tutuklanarak Afyon'a getirilir. Daha sonra gelenlerle tutuklananların sayısı elli dördü bulur, ancak aralarında Zübeyir Gündüzalp yoktur. Fakat o da daha sonra “Nurculuk” yaptığı gerekçesiyle Afyon hapsine alınır ve ilk mevkufiyetinde on sekiz gün hapiste kalır. Savcının otuz sanık hakkında takipsizlik kararı vermesiyle, 23.03.1948 günü tahliye edilir. Ancak artık Üstadından ve Üstadının hapisanesinde bulunduğu Afyon şehrinden ayrılamaz, orada kalır.

Üstadının taşradaki lüzumlu işlerini, kitap gönderme getirme işini ve avukatlarla görüşme v.s., aynı zamanda o sıra Üstad'ın aleyhinde gizli tahriklerle yazı yazmaya başlayan mahallî ve umumî gazetelere karşı cevap yazma gibi işleri yürütür.

Afyon Mahkemesi 06.12.1948'de karara vardıkdan sonra, Zübeyir Ağabey'i de diğer bazı Nur talebeleriyle birlikte tekrar içeri alırlar. Zübeyir Gündüzalp bu defa dört-beş ay kadar hapiste Üstâdının yanında kaldıktan sonra, tekrar tahliye edilir ve yine Afyon'dan ayrılamaz. Ta Üstâdının 20 Eylül 1949'daki tahliyesine kadar... Bu tarihten sonra Zübeyir Ağabey ve Sungur Ağabey, beraber bizzat Üstâd'ın hizmetine girerler ve artık Üstâd'ın yanında kalmaya karar verirler. O sıra İstanbul Üniversitesi'nde okuyan Nur talebelerinden Ziya Arun da bir müddet onlarla beraber bulunur. Böylece Zübeyir Ağabey'in, Üstâd'ın hizmetinde daimî olarak bulunuşu, yani ilk kalış devresi, 23 Temmuz 1950'de çıkan umumî af kanunu üzerine kendisine iade edilen eski memuriyetine, Üstâd'ın emriyle yeniden başlama tarihi olan 1950'nin son aylarına kadardır. Bundan sonra tayininin 1951 senesinde İslahiye kazasına çıkmasıyla İslahiye'ye gider.

URFA HAPSI

Zübeyir Gündüzalp, İslahiye'deki görev yerinde altı-yedi aylık iken; 1951 yılı içinde, Abdullah Yeğin Ağabey, Üstâd Hazretleri'nin hizmetine girmek üzere yanına gelir. Hazreti Üstâd da onu, daha önceleri altı aylığına göndermiş olduğu Ceylan Çalışkan'ın yerine, yerinin boş kalmaması için Urfa'ya Nur hizmetine gönderir. Bu arada Zübeyir Ağabey'e de tayinini Urfa'ya yaptırması için haber gönderir. Zübeyir Ağabey, tayinini Urfa'ya yaptırmaya muvaffak olur ve Urfa'ya gelir. Daha sonra, Hüsnü Bayram da yanlarına gönderilir. Böylece Üstâd'ın fedaî ve güzide talebelerinden bu üç zât, Urfa'da bir buçuk sene kadar kalırlar.

1953 başlarında Urfa'da, Nurculuk yapmak ve çocuk okutmaktan dolayı tevkif edilirler. Urfa hapishanesinde kırk gün kadar yattıktan sonra da; o sırada Isparta Cumhuriyet Savcılığı'nın Türkiye'de Nurculuk dosyalarını birleştirmek gayreti içine gir-

mesi ve Adalet Bakanlığının emri ile bu fedakârlar, ellerine kelepçeler vurularak Urfa'dan Isparta'ya götürülürler. Isparta'da iki ay kadar hapis kaldıktan sonra, mahkemeleri tutuksuz olarak devam eder. O sırada, Hazreti Üstâd Samsun mahkemesi dolayısıyla İstanbul'da bulunduğu için doğruca Üstâdlarının yanına giderler. Bir müddet İstanbul'da Üstâd'ın yanında kaldıktan sonra; Hazreti Üstâd, Zübeyir Ağabey'i kendi yanında daimî şekilde hizmet için alıkor ve Abdullah Yeğin ile Hüsnü Bayram 1953 yılı yaz aylarında tekrar Urfa'ya gönderir.

Böylece Zübeyir Gündüzalp'in Üstâd'ın hizmetindeki günleri -bir buçuk sene kadar olanı hariç- 1948 başlarından, 1960 Mart sonuna kadar, yani on bir buçuk sene devam eder.

1968-1971 YILLARI VE ZÜBEYİR GÜNDÜZALP

Bu devir, 1965'lerden başlayarak Türkiye'de din adına yapılan miting ve toplantılar, siyasî amaçlı cemaatle kılınan namazlar ve daha sonra kurulan partilerle başlar. Hazreti Üstâd'ın vefatından sonra, 1963-1971 yılları arasında, her ne kadar Nur talebeleri birtakım sarsıntılar geçirirlerse de, umumiyetle yüzde seksen ittifak ve yekvücutluk içinde kalırlar. Merhum Zübeyir Ağabey'in hayatta olması ve Üstâd'ın tarz-ı meşrebini iyi bilmesi; şahsî dirayet, mertlik, fedakârlık gibi seciyelere sahip bulunması ve bütün Nur hizmetiyle alâkadar meselelere çok önemle ve bizzat eğilmesi gibi sebeplerle, Nur cemaati fazla bir zarar ve ihtilaf görmez. Ama 1968'den başlayarak, 1971 ve takip eden senelerde kurulan partiler ve bunların sempatanları; Nur talebeleri kendilerine kayıtsız şartsız tâbi olmadığı ve arkalarından sürüklenip gitmedikleri için, bir çok iftiralar ve siyasî oyun ve yalanlarla Nur hareketine leke sürmeye başlarlar. Bazı mutavassıt dindar gazeteler de kâh bu yana, kâh o yana lehte ve aleyhte yazılar neşrederler. Derken, Nur talebeleri hem o siyasî adamlarla, hem de

adı geçen orta halli bazı gazete sahipleriyle yer yer münakaşalara girmiş bulunurlar.

Bu sıralarda, Nur talebelerinden bazı muharrirler, başkasının gazetesinde ve emri altında çalışıyor ve o gazetelerde makaleler yazıyor olsalar da istedikleri mânâda yazılarını serbestçe yayınlamamazlar. Çünkü bir gazetenin bünyesinde ve gazete sahibinin emri altındadırlar.

BİR GAZETE ÇIKARMANIN ZORUNLULUĞU

Sene 1963; “Bugün” gazetesi gittikçe tirajını yükseltmektedir.

Salih Özcan Bey, büyük bir gazete çıkarmanın oldukça lüzumlu olduğu üzerinde durur. İstanbul’daki gazetecilik meyli olan bazı Nur talebeleri Salih Özcan’ın bu fikrine iştirak ederler ve “Bugün artık Nur cemaatinin de bir gazetesi, yahut da yüksek tirajlı kaliteli bir mecmuası olması zaruridir” kararını verirler.

Salih Özcan, zaten gazete çıkarmayı hararetle arzu ettiği için bu iş üzerine çalışmaya başlar. Kendisinin çıkarmakta olduğu “Hilâl Mecmuası” varken, bunu yine de ister. Aynı zamanda çıkarılacak yeni gazetenin malî külfetinin tamamına yakın kısmını kendisinin deruhte edeceğini vaat eder.

Salih Özcan’ın ortaya atmış olduğu gazete fikrini, Özcan’la birlikte, içinde Mustafa Polat ve Avukat Bekir Berk’in de bulunduğu bir heyet Zübeyir Ağabey’e götürürler. Bir çok hadiseyi ve gazete çıkarmanın esbab-ı mucibesini Zübeyir Ağabey’e anlatırlar. Uzun uzadıya konuşmalar olur. Zübeyir Ağabey bu mevzuda ikna edilmek ister.

Zübeyir Ağabey, gösterilen bu kısmen haklı, kısmen mübalâğah bulduğu sebeplerin üzerinde epeyce düşünür. Bu sırada Hazret-i Üstad’ın bu meseledeki söz, ihtar, davranış ve hareketlerini de gözönünde bulundurur. Nihayet, Nur cemaati adına

ve Nur talebelerini temsil eden bir gazetenin çıkarılması için kendisine müracaat eden talebelerine verdiği cevapta, Üstad'ın "Gazete çıkarırsanız siyasete temas edeceksiniz. Ya muvafık olacaksınız, ya muhalif. Muhalif olsanız hizmete zarar, muvafık olsanız ihlâsa zarardır." ikazları vardır. Bir gazete çıkarılmasına, kat'i surette, Üstad'dan bir fetva, bir izin bulmanın mümkün olmadığını belirtir; fakat eskiden beri gazetecilikle uğraşan Salih Özcan ve Mustafa Polat gibi zâtların, kendi namlarına çıkarabilecekleri müstakim, ağırbaşlı, Nur davasının özünü savunacak bir mecmua veya gazete çıkarmalarına bazı şartlar çerçevesinde "evet" der. Ancak "Bir gazete ne olursa olsun, nihayet gazetedir. Kusurlar yapacaktır, hatalar edecektir. Hizipleşmeyi netice verecektir." diyerek, ağır bir şartname ile bunun temel prensiplerini ve kaidelerini yazıya döker. Bu kaideler dışında çıkacak bir gazetenin, hiçbir zaman tanınmayacağını da ilâve eder.

Hazırlanan "Şartname" şöyledir:

Madde-1: Salih Özcan imtiyaz sahibidir.

Madde-2: Mustafa Polat umumî neşriyât müdürüdür.

Madde-3: Gazetenin personelini tayin ve lüzumu halinde tebdil, umumî neşriyât müdürüne aittir.

Madde-4: Gazetenin politikası; sahibi ve umum müdürünün de dahil olduğu bir istişare heyeti tarafından tayin edilir. İstişare heyetindeki kimseler; Salih Özcan, Mustafa Polat, Abdurrahman Nuri, Halil Küçük, Ahmed Şahin, Rüştü Tıfrah, Mehmet Kutlular, Mehmet Fırınacı ve Mehmet Birinci'dir. Karar ekseriyetle verilir. (Zübeyir Ağabey daha sonra kendi kalemıyla Halil Küçük, Mehmet Fırınacı ve Mehmet Birinci'nin isimlerini bilâhare istişare heyetinden silmiştir. Bu belge İstanbul'da bir dosyada mahfuzdur.)

Madde-5: Sermaye 30 Ağustos 1963'e kadar Salih Özcan tarafından temin edilecektir. Sermayenin geri alınması, intişarın

altıncı ayından sonra, iki binden az, beş binden çok olmamak üzere çekilmek suretiyle olacaktır.

Madde-6: Gazetenin sahibi Salih Özcan, umumî neşriyât müdürü gibi maaş alacak ve sermaye olarak yatırdığı parayı tamamen çektikten sonra, artık para çekemeyecektir. Kâr, gazetenin döner sermayesi olarak kalacak ve inkişafına sarf edilecektir. Gazete kapandığı takdirde, sermaye ve mal umumî istişarenin kararına göre tasarruf edilecektir. Mukavelede değişiklik de ancak istişarede bulunanların kararına göre olacaktır.

Madde-7: Neşriyât müdürünün işinden çıkarılması gibi durumlar, müşaveredeki kimselere aittir.

Madde-8: Gazete, Risale-i Nur'a aykırı neşriyât yaptığıında istişaredeki kimselerin kararıyla kapatılır. Sahibi ve neşriyât müdürü daha sonra aynı isimle bir gazete çıkaramaz.

Madde-9: Kitap tanıtma işi, istişare kararıyla yapılır.

Madde-10: Gazetedeki neşriyâta, hâlde ve mazide Risale-i Nur'un aleyhindeki kimselerin yazıları neşredilmez.

Madde-11: Risale-i Nur'u devamlı mütalâa ile meşgul olup, Risale-i Nur'un meslek ve meşrebiyle halen ve kalen yaşayan bir Nur talebesi, herhangi bir husus hakkında Risale-i Nur'dan ve Üstadımızdan mehaz göstererek tenvir ve ikaz edici bir şey söylese, istişaredekiler onu kemal-i hürmetle dinleyecek ve nazara alacaktır.

Madde-12: Risale-i Nur parası, sermayesi elinde toplanan herhangi bir Nur talebesi veya Nur nâşiri gerek re'sen, gerek dolayısıyla gazeteye ortak olamaz.

Madde-13: İstişaredeki kimselerden sahip, müdür ve memur olarak çalışanlardan başka biri, istişaredeki kimselerin izni olmadan gazetede maaş alarak çalışmayacak, bu şahısların gazeteden maddeten istifadeleri hiçbir çeşit ve surette olmayacaktır.

Madde-14: İstişaredeki kimseler burada (İstanbul'da) her zaman hazır oldukları için tercih edilmiştir. Bu itibarla Risale-i Nur'dan ve Üstad'tan ve geçmiş hadisattan me hazler göstererek de, herhangi bir Nur talebesi ile istişare edilebilir. Onun ten-virkâr fikirleri kemal-i hürmetle nazara alınır.

Madde-15: İstişarenin âdâbına son derece riayetkâr olunacaktır. Müdavele-i efkâr ve istişare esasında cahillerin sıfatı olan; laftan kuşkulama, alınma, evham etme, kızıp tehevvue gelme, bağırıp-çağırma gibi âmiyâne şeylerden son derece içtinab edilecektir. Kanaatlere hürmet, muhabbet ve müsamaha bu kimselerin şiarı olacaktır.

Madde-16: İstişaredeki kimseler nâmına, onlardan habersiz olarak, istişare heyetinden birisi dahil bir kimse, başkalarınca sorulacak herhangi bir şeye, tek başına cevap veremez. Not alır, istişare edeceklerle istişare eder.

Madde-17: İstişaredeki reyler arz ve izhar edilirken, indî, şahsî veya sair meslek, meşreb ve cereyanlardan mülhem şeyler söylenmekten kaçınılıp, delil ve mehazdan, Risale-i Nur'un meslek, meşreb ve tarzından ilham alınmaya çalışılacak ve rıza-yı ilâhî ile hareket edilecektir.

Madde-18: Dine hizmet gayesiyle olanlarla görüşüp konuşmalarda, başka cereyanlarda görünen iftira ve ithamlarla, şöhretpereslik ve maddî menfaatler gibi gayet çirkin mânâlar verilmeyecek. Mesleğimiz hüsn-ü zandır. Biz Müslümanız, aldanırız, aldatmayız.

Madde-19: Gazetenin istişare heyetinin reyi ile çıkarıldığı, halka; Mustafa Polat, Salih Özcan v.s. tarafından suret-i katiyede söylenmeyecek. Çünkü hem gazeteye, hem hizmete darbeler gelir. Aksi takdirde istişaredeki kimseler, gazete ile alâkalı olmadıklarını ilân edeceklerdir.

Bütün hâdisât, hiçbir zaman bizleri üzmeyecek, bunları Allah'ın, rengârenk birer tabloları kabul edeceğiz. İnsanlar âlemi, ağaçlar âlemi, hayvanat ve nebatat âlemleri nasıl zamanı geldikçe tebeddül ediyorlarsa, zâhiren hoşumuza gitmeyen şeyler de zamanı geldikçe değişecektir.

Not: Bu düsturlar Risale-i Nur Külliyyâtı'nın bize verdiği derslerdir.

“İTTİHAD” ÇIKIYOR

Gazete üstteki bu şartname ve taahhütname çerçevesinde, evvelâ on beş günde bir çıkarılır. İsmi “İttihad” olarak konulur. Bir kaç sayı çıkar, ancak daha sonra Salih Özcan vaat ettiği şekilde sermayeyi tam bulamaz. Yani 30 Ağustos 1968 tarihine kadar bulacağını vaat ettiği meblağı veremez. Bazı sıkıntılar baş gösterir. Çözüm olarak Nur talebelerinden gazete için yardımlar toplanır.

Gazetenin sermaye meselesi ve başka meseleler yüzünden, Mustafa Polat ile Salih Özcan arasında muhalefet ve münakaşalar olur. Muhalefet büyür, nihayet Salih Özcan gazeteden çekilir. Sermaye olarak koymuş olduğu parasını geri ister. Bu para kısmen peşin, kısmen taksitlerle kendisine ödenir. Böylelikle gazete Mustafa Polat ve Mehmet Kutlular adına tescillenmiş olur.

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN VEFATI

Uzun zaman rahatsız olan Zübeyir Ağabey, 2 Nisan 1971 günü, yaklaşık on senedir ikamet ettiği Kirazlımescid'deki medresede fânî hayata veda eder. Vefatı sırasında baş ucunda Dr. Sadullah Nutku, Mehmet Fırıncı ve Eyüp Ekmekçi vardır. Zübeyir Ağabey, Dr. Sadullah Nutku'nun sunduğu zenzem suyunu, ecel şerbetiyle birlikte içer. Dr. Nutku, bu halin tıbben imkansız olduğunu izah ederken, vefat anında ilk felcin boğaz boğumlarına geldiğini, sekerat halindeki bir kişinin bir şey içemeyeceğini; ama Zübeyir Ağa-

beyin zenzemi rahatlıkla içmesinin Allah'ın bir lütfu ve ihsanı olduğunu, daha sonraları gözleri yaşlarla dolarak anlatmıştır.

Zübeyir Ağabey gözlerini yumduğu andan itibaren bulunduğu odaya tarif edilmez güzel bir koku yayılır. Hatta vefatından sonra da aynı kokunun birkaç ay devam ettiği, orada kalanlar tarafından ifade edilmiştir.

Kardeşi Haydar Gündüzalp ağabeyini şu cümlelerle anlatır:

“Son olarak kendisiyle 1970 yılının 10. ayında görüştim. Vefatından altı-yedi ay önceydi. Ankara'ya kendinden vekalet almak için gitmiştim. Diğer görüşmelerimizden çok farklıydı. Duygu yüklüydü... Konuşmalarında dünyadan başka bir âleme gideceğini ima eden ifadeler vardı. O zaman pek anlayamamıştım. Bana ‘Kardeşim, kimse benim geride bir şey bıraktığımı sanmasın. Benim kimseye borcum da yok, kimse-den alacağım da yok’ demişti. Benimle helalleşti. Adeta bir veda görüşmesiydi. Yanından gözyaşlarıyla ayrıldım. Bu, son görüşmemiz olmuştu.”

Zübeyir Ağabey vefat ettiği sırada Av. Bekir Berk bir mahkeme için İzmir'de bulunmaktaydı. Av. Gültekin Sarıgül ve Ahmet Fevzi Kul da beraberindeydi. Bekir Berk bir ara abdest almaya gider. Gültekin Bey, Ahmet Fevzi Kul'un yüzündeki müthiş üzüntü ve çöküntüyü fark eder ve sorar:

“Hayrola Ağabey, ne var?”

Ahmet Fevzi Kul, parmağıyla sus işareti yaparak:

“Bekir Bey duymasın, Zübeyir'i kaybettik!” der.

O sırada abdestini alıp içeri giren Bekir Berk'in yüzünde de aynı üzüntü ifadesi vardır. Henüz bu haberi duymadığı halde kalben hissetmiştir. Çünkü ruhu kadar kendini ona yakın hissetmektedir. Koltuğa oturup, elini kalbinin üstüne koyar:

“Kardeşler” der, “İçimde müthiş bir sıkıntı var. Acaba kötü bir haber mi var?”

O sırada İstanbul’dan Mehmet Emin Birinci telefonla arayarak, Bekir Berk’e Zübeyir Ağabeyin vefat haberini bildirir. Bu haber üzerine Bekir Berk koltuğa yığılıverir. “İnna lillah...” der ve gözleri yaşlarla dolar.

Zübeyir Ağabey binlerce gönülde iz bıraktı, davası uğruna gösterdiği ihlâsı, feragati, fedakârlığı ve sadakati pek çok gönüllerde, bu duyguların parlamasına vesile oldu. Yalnız yaşadı. Kalabalıklar içinde bile yalnızdı. Dünyaya meyletmeyen bahtiyarlar zümresine dahil oldu. Ruhunu yoluna feda ettiği Üstad’la geçen günlerin lezzeti, ona kâfi geldi. Başka lezzete iltifat etmedi. Her şeyi o olmuştu. Gönlü, kalbi, vicdanı, ruhu onu soluyor, serâpâ o oluyordu. Çok sevdiği ve delicesine âşık olduğu Üstad’sız günler, ona zor geldi. Bu davanın bir kara sevdahısı olarak yaşadı. Bu babda hasretinin izleri derindi.

2 Nisan 1971’de Hakk’a yürüdüğünde o acı haberi gözyaşları içinde bana hocam söylemişti. Onun vefatını söylediği an duyduğum inkisarı bugün aynı acıyla ruhumda duyarım. “Göçtü” demişti. “Gelmez geriye...” Baktım gözleri yaşlarla dolmuş taşıyordu.

Hasbî tefekkür, hasbî amele inklâb etmediği müddetçe dünya ve ukba muvazenesinde bir değer taşımaz. Yüksek bir gayemiz, ebedî, canlı ve cazip bir maksadımız olmalı. İşte, bütün sıcak heyecan ve fikirlerimizi bunun üzerine çevirebilmeliyiz. Bizim dikkate, tahlile ve muhakemeye alışmamız şarttır. Aksi halde tembelliğe, basit ve mânâsız zevklerimize yol geçen hanı olmaktan kurtulamayız. Gayri meşrû ve lüzumsuz arzularımıza mukavemet edemeyiz. Bu geçitte irade savaşını kazanan yüce kametler bize ölümsüz misâl olurlar. Zübeyir Ağabeyi ben bunlardan biri olarak görürüm. Hayatını davası uğruna hor görmede o, asıl dava adamı için bir rehber olmuştur.

Ruhuna binler rahmet...

Hakikî fedakâr Zübeyir, en lüzumlu ve hizmete şiddet-i ihtiyacım zamanında buraya imdadına geldi. Yoksa Isparta'dan o sistemde birisini isteyecektim.

(Risale-i Nur Külliyyâtı, II/1813)

İKİNCİ BÖLÜM

HAZRETİ ÜSTAD'IN BEYANLARINDA ZÜBEYİR GÜNDÜZALP

Risale-i Nur Külliyyâtı'nda Üstadımızın Zübeyir Ağabey ile alâkalı beyanları pek fazla değildir. Karşılıklı yazışmaları da yok denecek kadar azdır. Bu bölümde Üstadımızın Türkçe yazılı Risale-i Nur nüshalarındaki Zübeyir Gündüzalp ile alâkalı kısıtlı beyanlarını okuyacaksınız.

“KONYA KAHRAMANI ZÜBEYİR”

Aziz, sıddık, sarsılmaz kardeşlerim,

Evvelâ: ² *الْخَيْرُ فِيمَا اخْتَارَهُ اللهُ* sırınca meselemizin tehirinde hayır var. Kalbim ve nurların serbestiyeti öyle istiyordu. Siz hem birbirinizi teselli, hem kuvve-i maneviyeyi takviye, hem tatlı sohbetle müzakere-i ilmiye, hem nurların yazması ve mütalâalarıyla bu geçici zahmetin noktasını siler rahmet yapmaya, bu fâni saatleri bâki saatlere çevirmeye muvaffak olursunuz inşaallah.

Sâniyen: Madem bayramlaşmamız mahkemenin muvakkat hapis menzilinde oldu; ben de bayram tatlısı olarak, Konya

2 Cenab-ı Hakk'ın kullarını sevdiği her şey hayırlıdır.

kahramanı Zübeyir'in bana getirdiği zemzemle, Nurs karyesinin bence çok mânidar balını gönderdim. Siz bal matarasına su koyun, karıştırınız. Sonra zemzemi içine bırakınız, kemâl-i afiyetle içiniz.³

“ÇALIŞMAK LAZIMDIR”

Aziz kardeşlerim,

Bana ve nurlara ait kırk küsur sayfa ile beraber hata-sevap cetveli ve zeyli, “Posta” gazetesine cevabı, herhalde hem yeni harfle, hem eski harfle basmasına, hem Isparta’da, hem İstanbul’da, eğer mümkünse burada dahi çalışmak lazımdır. Madem mahkeme aleyhimizde zannettiği meselelerini makineyle teksir ediyorlar. Biz dahi aynı meseleleri ve doksan sehvi teksir etmek kanunen hakkımızdır, teksir etmemiz lazımdır. Sonra da, büyük müdafaatımla Ahmet Feyzi, Zübeyir, Mustafa Osman, Hüsrev, Sungur, Ceylan gibi arkadaşların itiraznameleri de inşaallah bastırılacak.⁴

“ZÜBEYİR VE AVUKATLAR ÇALIŞIYORLAR MI?”

Aziz, siddık kardeşlerim,

Evvelâ: Sizi teselliye muhtaç bilmiyorum. Birbirinizin kuvve-i maneviyenizi takviye ederseniz, o kâfidir. Karşımdaki levha dahi bana kâfi geliyor. Bu son hücumda, tam haksız ve kanunsuz, yalnız evhamdan ve zâfiyetten gelen bir korkutmak olduğu anlaşıldı. Ve ahalinin ve zabitanın vaziyeti, o mânâsız hücumla bir itiraz hükmündeydi.

Sâniyen: Benim müdafaatım yeni isnâdâta dahi kâfi gelir mi? Hem Zübeyir ve avukatlar çalışıyorlar mı? Telâşları yok mu? Hiç merak etmesinler. Bize medâr-ı mes’uliyet ettiği maddelere göre, bütün uhuvvet-i imaniyeyi taşıyanları, hatta bütün imam-

3 R. Nur Külliyyâtı, I/1090

4 R. Nur Külliyyâtı, I/1097-98

ların cemaatlerini ve bütün üstad ve muallimlerin talebelerini dahi mes'ul etmek lazım gelir. Demek muhalifleri çok kuvvet bulmuşlar ki, bütün bu telâşlı ve imkânâtı vukuat yerinde istimal ederek acip evhamla bize hücum ettiler.

Sâlisen: Benim kendi kanaatim, tâ bahara kadar hapiste kalmak gerektir. Zaten kışta her şey tevakkuf eder. İnşallah inâyeti-ilâhiye yine imdadımıza yetişir.⁵

“ZÜBEYİR'İN HARARETLİ MUKABELESİ”

Evvelâ: Ben bazı emarelerle tahmin ederim ki, neşredilen mecmualarımızdan on ziyade Rehber ehemmiyet veriyorlar. Ben zannederim ki: *Hüve Nüktesi* gizli zındık düşmanlarımızın bellerini kırmış, onların istinadgâhı olan tabiat tağutunu dağıtmış. Kesif toprakta bir derece saklayabilirken, şeffaf havada, Hüve Nüktesinden sonra hiçbir cihetle o tağutu saklamak imkânı kalmamış ki, küfr-ü inadî ve temerrüd-ü irtidadî sebebiyle adliyeyi aldatıp aleyhimize sevk ediyorlar. İnşaallah Nurlar adliyeleri lehine çevirip onların bu hücumunu dahi akîm bırakacaklar.

Sâniyen: Bu sırada, hem “Ehl-i Sünnet” gazetesi, hem buranın gazetesi, hem Zübeyir'in hararetlî mukabelesi, Nurlarla iştigalleri güzel bir ilânât hükmüne geçtiler. Benim bedelime, benim hoşuma giden, bize dair bahislerine bakınız, bana bildiriniz.⁶

“ZÜBEYİR'İN MAHKEMEDE DEDİKLERİ”

Zübeyir'in mahkemede okuduğu müdafaası gibi, parlak met-hiyesi inşaallah onları takdir ve tahsine sevk etmiş ki, taaccüple kararnâmede yazmışlar.

Zübeyir Gündüzalp'in daktiloyle yazdığı “Gençliğimiz, hak ve hakikati öğreten malûmat ve en yüksek ahlâk istiyor” adlı bir formasında, onuncu sayfada: “Risale-i Nur yirminci asrın Müslümanlarını ve bütün insanları koyu fikir karanlığından kurtar-

5 R. Nur Külliyyâtı, I/1096

6 R. Nur Külliyyâtı, I/1094

mak için müellifinin kendi ihtiyarıyla değil, büyük Yaratıcımızın ihtarıyla yazılmış bir şaheserdir.”

Onikinci sayfada: “Risale-i Nur’a hizmet eden birisine denilse: ‘Risale-i Nur yerine şu kitapları kopya et de, Ford’un servetini sana vereyim.’ O, Risale-i Nur satırlarından kaleminin ucunu bile kaldırmadan şöyle cevap verir: ‘Dünya servet ve saltanatının hepsini verseniz kabul etmem.’”

Onbeşinci sayfada: “Dürüst fikirli yazarlara bağlılığımızın derecesi yüz ise, Bediüzzaman gibi dünya ve ahiretimize rehberlik eden büyük bir şahsiyete bir kentrilyondur, sonsuzdur.”

Onikinci sayfada: “Risale-i Nur’un şahs-ı mânevîsi, asrın içtimâî ve ruhî ve dinî hastalıklarını teşhis etmiş ve müzminleşmiş içtimâî illetleri tedavi edecek şekilde Kur’ân-ı Hakim’in hakikatlerini, ilâhî bir emirle, bu zamanda yaşayan bütün insanlara arz etmiştir.”

Kırkdördüncü sayfada: “Bediüzzaman; ‘Bu risaleleri bir sene okuyan bu zamanın mühim bir âlimi olabilir’ demiştir, evet öyledir.”

Ellidördüncü sayfada da: “Risale-i Nur okuyan hâkimlerin isabetsiz karar verdikleri görülmüyor” denilmektedir.⁷

“ZÜBEYİR BANA...”

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: İhtiyat ve temkin ve meşveret etmek lazımdır.

Sâniyen: Zübeyir bana merhum bir biraderzadem Abdurrahman yerine ve Ceylan, merhum biraderzadem Fuad bedeline verilmiş diye manevî ihtar aldım. Ben de burada işimi onlara bıraktım.⁸

7 R. Nur Külliyyâtı, I/1064-1065

8 R. Nur Külliyyâtı, I/1097

“HAKİKÎ FEDAKÂR ZÜBEYİR”

Hakikî fedakâr Zübeyir, en lüzumlu ve hizmete şiddet-i ihtiyacım zamanında buraya imdadıma geldi, yoksa Isparta'dan o sistemde birisini isteyecektim.⁹

“ZÜBEYİR DE ANKARA'YA GİTMİŞ”

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Cenab-ı Hak'â hadsiz şükrolsun, mahkemede üç sene hapsedilen *Âsâ-yı Musa Risalesi*'nden ve *Sikke-i Gaybiye Risalesi*'nden beş nüshayı kemâl-i sürûr ile aldık. Cenab-ı Hak sizlerden ebediyen razı olsun. Amin.

Sâniyen: Mahkemeden verilen *Zülfikar* nüshasında tashih olunmuş sehivler, bu nüshada tashih edilmemiş. *Mucizât-ı Kur'âniye*'nin Dördüncü Zeylinin yüz onuncu sayfasında, sekizinci satırında “hem lâ'm'ın” sehivdir. “Hem lâ'nın” olacak. Çünkü Kur'an'da “lâm” otuz bindir, “lâ” on dokuz bindir.

Sâlisen: Yeni harfle, Isparta Sümerbank Fabrikasında bir zât, bir mektubunda bir sual soruyor. Benim bedelime siz *Kader Risalesi*'ni ona tavsiye edersiniz. Ben hem rahatsızım, hem hususî mektuplar yazamıyorum. Hem Zübeyir de Ankara'ya gitmiş. Hem yeni harfî de bilemiyorum. Berâ-yı malûmat size gönderdim.

Râbian: Şoför Abdurrahman ile kendi nafakam elli lirayı daha gönderdim. Bana gönderdiğiniz kitapları ve *Sözler Mecmuası*'nı kalan borcumu hesap edersiniz. Pek acele oldu.

Umûma pek çok selâm ederim.¹⁰

9 R. Nur Külliyyâtı, II/1813

10 R. Nur Külliyyâtı, II/1823

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN HAZRETİ ÜSTAD İLE ALÂKALI HATIRALARI

A- ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN KENDİ DİLİNDEN HATIRALAR

ÇINAR AĞACI...

Bir gün Emirdağ'da Üstad Bediüzzaman Hazretleri'nin birkaç hizmetkârıyla bir çınar ağacına gittik. Üstad çınar ağacına çıktı. "Burası benim medresemdir, ders okuyun" dedi. Biz de okuduk. "Duymuyorum" dedi. Faytonda olan ipi üç kişi belimizden ağacın gövdesine bağladı ve Üstad bize iki-üç saat ders yaptı.

ÜSTAD SÜKÛT ETTİ...

Umumî bir vasıta ile bir gün Eskişehir'e gidiyoruz. Yanımızda da bir yabancı vardı. Sigara içiyordu. Ben de hiddetlendiğimden adama tokat vursam veya laf söylesem Üstad Hazretleri kızacak diye düşünürken; baktım, Üstad Hazretleri'nin yanında bir kişilik yer açıldı. Kalktım, oraya oturdum. Üstadımız ise hiçbir şey söylemedi, sükût etti.

“TEFEKKÜRÜ BENİM”

Bir gün otomobille büyük bir buğday tarlasından geçiyoruz. Biz bunların ekmek olup yenmesini düşünüyorduk. Üstad bize, “Ekmeği sizin, tefekkürü benim” dedi.

ÜSTADIMIZIN BİR GÜNÜ

Üstad seher namazını eda ettikten sonra, bir bardak limonlu çay içerdi. Her ne zaman olursa olsun, çay içtiği zaman ve limon konulacak yemeklere limon damlatırdı. Öğle vakti pek az, birkaç lokma bir taam alırdı. İkinci namazından evvel asıl yemeği yedi. Ancak akşam namazından sonra okuyacağı esnada limonlu bir bardak çay içerdi. Yatsı namazından sonra Resûl-i Ekrem’e (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) imtisâlen hemen yatardı. Yatmadan evvel küçük bir lokmacık taam yedi. Sonra “Ayete’l-Kürsi” âyetini okur, yatardı. Seher vaktinden çok evvel kalkar, evradını okur, sabah namazından evvel veya sonraya kadar, sabah namazını erken eda ederek yanında bulunan hizmetkârlarıyla, basılan kitaplardan ders yaptırır, kendisi de eski hurufla yazılı aslından takip ederdi.

Üstad Hazretleri çorba olarak pirinç ve şehriye yedi, içine yumurta kırardı. (Bunu 75 yaşından sonra yedi.) Yemeğin üzerine 4-5 habbe üzüm yedi. Her habbeyi yiyişinde Besmele okurdu. 75-80 yaşlarından, ömrünün sonuna kadar gördüğüme göre, kabuklarını soyar, çekirdeklerini çıkarır, yanındaki hizmetkârlarına ikram ederdi.

“KABAHAT SİZİN DEĞİL...”

Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri bir âyet-i kerimeye mânâ vererek, bir camide vaaz veriyor. Camide bulunan âlimler, şeyhler, ahali öyle müessir ve emsalsiz tefsiri, daha önce kütüb-ü İslâmiyede ve Kur’an tefsirlerinde göremiyorlar. Çok hayran olup Üstadımıza minnettar oluyorlar. Fakat kıskanç bir şeyh,

iki müridine emrediyor: “Bediüzzaman’ı, sık sık gelip geçtiği şu تنها geçitte akşam namazından sonra mavzerle vurun!” Şeyhin müritleri aynı günde akşam namazından sonra, mezkûr geçitte Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri’nin oradan geçmesini bekliyorlar. Hazreti Üstad geçide yaklaşıncı o iki mavzerli müritleri görüyor. O iki mürit de Hazreti Üstad’ı görür görmez mavzerleri hemen kaldırıp, Üstad’a ateş etmek üzere iken, kolları felç tutmuş gibi, mavzerler yere düşüyor. Merhum Üstad-ı Pâkimiz o iki müridin omuzlarına mübarek kollarını koyuyor ve “Kabahat sizin değildir, ben size hakkımı helâl ediyorum” diyerek yoluna devam edip tek başına gidiyor.

Merhum Üstad o zaman çok genç olduğundan, yaşlı ve büyük bazı âlim ve şeyhler, Üstad’ın “Bediüzzaman” lakabını benimsemiyorlardı. Fakat bu hadiseden sonra hakikaten Üstadımız Said Nursî Hazretleri’nin “Bediüzzaman” olduğunu tasdik ve takdir ettiler.¹¹

“KARDEŞİM, BENİ ÖLDÜREMEYECEKLER!”

1948 senesinde Afyon hapsinde Üstad Bediüzzaman’ın kaldığı koğuşun pencere camları kırık, kapısı ise kilitli idi. Soba vardı ama yanmıyordu. Bizlerin de içeriye girmesine kat’iyen müsaade etmiyorlardı. Camdan, Üstad’ın koğuşuna baktım; sanki namaz kılıyor, ettahiyyatta gibi dizüstü oturuyordu. Ama bu duruşu sanki cansız gibiydi! Çok dehşetli bir soğukta Afyon kışını yaşıyorduk. Üstad Bediüzzaman abdest almış, yüzündeki, bıyıklarındaki ve kaşlarındaki abdest suları donmuştu! Sanki buzlar içerisinde donmuş gibi bir hâli vardı. Kapıyı açamayınca, omzumla kapalı kapıya dayandım ve anahtarı kırarak içeriye daldım. Üstad’ın ellerine, eteğine kapanıp; “Üstadım!” diye haykırarak ellerini öpmeye başladım. Hazreti Üstad bana:

11 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, III, s:21-22

“Kardeşim, korkmayınız! Bunlar beni öldüremeyecekler. Ben Nurları bütün cihana ilân edeceğim!” dedi. Tam bu esnada çok zalim olan gardiyanlar geldiler. “Sen nasıl olur da buraya gelir ve girersin! Sen nasıl kilidi kırarsın!” diyerek öfkeyle beni alıp aşağıdaki gardiyanların odasına götürdüler. Falakaya yatırıp, saatlerce vurdular. Ama ben “Allah!” diyordum, “Vur, vur!” diye haykırıyordum.¹²

“SEN NURLARI OKU...”

Malûmatı çok, fakat fikri ve zihni dağınık bir mühendis, bir gün Üstad Bediüzzaman’ı ziyarete gelmişti. Sohbet sırasında, Üstad’a: “Masonlar şöyle, komünistler böyle, müslümanlar ise maalesef zayıf” gibi menfî konuşmalar yapıyordu.

Üstad, ona devamlı: “Risale-i Nur’u oku kardeşim” diyor, o ise, menfiliklerden bahse devam ediyordu. Bu hâl üç kere tekrarlanınca, Üstad, o zâta karşı, en sonunda şu ikazı yapmak zorunda kalmıştı: “Kardeşim, ömür azdır. Vazife çöktür. Pislik karıştıрмаğa vaktimiz yoktur. Sen Nurları oku!”

VERDİĞİ PARANIN MUKABİLİ

Doktor Tahir Ağabey ile Ceylan Ağabey’in amcası Hacı Osman Efendi, Üstad’a giderken yumurta, yağ vs. hediye alıyorlar. “Üstad almaz ama parasını alırız” diye düşünüyorlar... Üstad fiyatını sormuş, verdikleri paradan düşük söylemişler, Üstad ödemiş. Sonra uğradıklarında Üstad; “Kardeşim yumurtanın 1-2’si çürük çıktı, yağ ise bozulmuş, acılaştı” diyor. Üstad’ın yediği kısım, verdiği paranın mukabili kadarmış...

“KAÇ PARA VERDİN?”

Üstad, Ziya adlı talebesini ilaç almaya gönderiyor, o sırada ilaç pahalalmış, üstünü Ziya kendisi ödüyor. Üstad ilacı alıyor,

12 Necmeddin Şahiner, *Nur’a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 85

içemiyor. Su ile içmek istiyor, boğazında takılı kalmış, bir türlü içemiyor, Ziya'yı çağırıyor: "Kardeşim ne yaptın? İçemiyorum, kaç para verdin?" diyor, o da söylüyor. Üstad üstünü ödüyor, öyle içebiliyor. "Görüyorsunuz bana içirilmiyor" diyor.

B-ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN ÜSTAD HAZRETLERİ İLE BİRLİKTELİĞİNİ ANLATANLAR

"EMRET ÜSTADIM!"

1950 senesinden sonraki tarihlerde Emirdağ'da emniyet mensupları yine takip ve rahatsızlık vermek için Üstad Bediüzzaman'ın yanına gelirler.

Bediüzzaman Hazretleri, emniyet mensuplarına hitaben, "Kardeşlerim, siz maddî asayiş, biz manevî asayiş için çalışıyoruz" mânâ ve mahiyetinde, icap eden nurlu dersi verdikten sonra, Zübeyir Ağabey'e dönerek:

"Zübeyir, git Stalin'i gebert!" der.

Bu emri alan Zübeyir Ağabey, bir anda yerinden fırlayarak: "Vallahi, billahi emret Üstadım!" diye karşılık verir.

Zübeyir Ağabey'in böyle celâlli haykırması üzerine, Bediüzzaman Hazretleri, emniyet mensuplarına dönerek: "Bunları ben muhafaza ediyorum ve ben durduruyorum. Bugün bunun gibi Anadolu'da yüz bin talebem vardır." buyurur.¹³

GENÇ BEDİÜZZAMAN

Ahmet Tanyeli, Zübeyir Gündüzalp'ten duyduğu bir hatırayı anlatıyor:

"Sıcak bir yaz günü, *İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi* isimli eseri tashih ediyorduk, matbaaya basılmak için ulaşacaktı. Bu vesileyle Zübeyir Ağabey bizlere şunları anlatmıştı:

13 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s:78

‘Üstad Hazretleri’ni 31 Mart’ta İstanbul Üniversitesi’nin altındaki bodruma (Bekir Ağa Bölüğü Hapishanesi) koymuşlardı. Oradaki koşullarda bulunan diğer mahkûmlara dayak atarlar ve işkence yaparlarmış. Onların sesleri her taraftan duyulmuş. Bu arada Üstad Bediüzzaman’ın kapısını da açarak, ona da hakaret ederek zulmetmek isterler. Üstad Bediüzzaman orada bulunan bir kürsüyü kapıldığı gibi, kapıyı açan adamlara ve zaptiyelere karşı gök gürlemesi bir sesle: ‘Ey ekbekül küpekadan tekepçük etmiş köpekler!’ diye gürleyerek üzerlerine yürüyünce, Genç Bediüzzaman’ın bu hücumu karşısında, adamlar ne olduğunu anlayamadan dehşet içinde kaçmışlar. Bir daha da taciz edememişler. Diğer mazlumlara da zulmetmekten vazgeçmişler.’

Daha sonra başka tespitlerimde ise genç Bediüzzaman’ın bu zalim zabıtlere: ‘Defolun!’ diye gürlediğini öğrendim.”

KAPIDA ZÜBEYİR AĞABEY VARDI

Hacı Mahmut Hasırcı’nın naklettiği bir hatıra:

“Dediler ki: ‘Üstad gelmiş.’ Otelin önünde kalabalıktan geçilmiyordu. Fakat Yusuf Uruntaş ile birlikte aradan sıyrılarak yukarıya çıktık. Üstad, otelin 27 numaralı odasında. Kapının önünde yere oturduk. Yusuf Uruntaş Kur’ân okumaya başladı. Ben de salâvat getiriyordum. Bizlere kolaylık olsun diye Zübeyir Gündüzalp Ağabey kapıyı açmıştı. Kapı açılınca Üstad’ın mübarek, nur yüzlerine baktım. Ağır hastaydı, uzanmıştı. Ben o sırada salâvatı bağırarak getirmeye başladım. Heyecan içindeydim. Az sonra Zübeyir Ağabey kapıyı kapattı.

Ertesi gün otele yalnız geldim. Baktım polisler gelmiş. Birden kapıyı açtılar. Ben de hiç orali olmadan doğrudan doğruya yukarıya çıktım. Bayram Yüksel Ağabey oradaydı, selâm verip yanına oturdum. ‘Sen Üstadla görüştün mü?’ diye sordu.

‘Dün görüştüm’ dedim.

'Ben sana gel dersem gel, gelme dersem gelme' dedi, 'Peki' dedim. Kapıyı vurup, içeriye girdim. Kapıda Zübeyir Ağabey vardı. Üstad'a baktım, gözleri berrak mavi, saçları kınalı, başında o heybetli sarığı vardı. Tam kapıyı kapadılar, ben geri döndüm, arkama bakayım dedim, baktım Zübeyir Ağabey; 'Gel kahraman kardeşim' diye beni çağırdı, ben de hemen gittim.

Üstad'ın ayak ucunda bir tabure vardı. Zübeyir Ağabey orada oturuyordu. Üstad Hazretleri, Zübeyir Ağabey'e hitaben, 'Niçin gelmiş, ne istiyor?' diye sordu. Üstad'ın sesi hafif çıkıyordu. Bunun üzerine, Zübeyir Ağabey bana, 'Niçin geldin, ne istiyorsun?' diye sordu.

O zaman fikrimde hiçbir şey yoktu. Aniden, 'Evlâtlığa ve talebeliğe kabul etmesi için geldim' dedim.

Baktım Üstad Hazretleri başını salladı. 'Evet' dedi. Zübeyir Ağabey, 'Gel, otur' dedi. Oturdum, az sonra kalktım. Üstad'ın elini öptüm. Zübeyir Ağabey, 'Kalk ve hemen çık, Üstad'la görüştüğünü de kimseye söyleme' dedi.

Ertesi gün içim çok sıkılmıştı. Yine 27 numaralı odaya girdim, Üstad benim sakalımdan öptü. Zübeyir Ağabey'e, 'Bu benimle görüşmüştü, yine niye geldi?' dedi.

Ben Zübeyir Ağabey'e 'Geldim, ama bu defa gitmem Ağabey!' dedim.

Baktım Üstad Hazretleri tebessüm buyurdular. Zübeyir Ağabey bana, 'Haydi Emniyete gidelim' dedi. Ben Emniyet Müdürünü tanıyordum. Zübeyir Ağabey tanımadığı için beraberce gittik.

Emniyet Müdürü, 'Üstadınızı Urfa'dan götüreceksiniz. Şayet götürmezseniz, biz cebrî olarak göndereceğiz. Üstadınıza söyleyiniz.' dedi.

Zübeyir Ağabey ise, 'Biz Üstadımıza bir şey söyleyemeyiz' karşılığını verdi.

Müdür, ‘Siz camid misiniz?’ dedi. Zübeyir Ağabey, ‘Evet, biz camidiz. Üstad bize tekmesini nereden vurursa biz oraya yuvarlanırsınız. Üstadımız ne derse biz öyle yaparız’ şeklinde karşılık verdi.

Canımız sıkıldı, oradan döndük, geldik. ‘Ne yapalım?’ diye düşünürken, ‘Üstad’ı heyete havale edelim, muayene etsin, bir şeyi yoksa rapor alırız’ dedik.

O zaman hükümet tabibi Hasan Basri’ydi. Haber gönderdik, az sonra geldi. Üstad’ın koluna, ağzına ve başına baktı, ‘Bu ihtiyar 1000 kilometrelik yolu nasıl gelmiş, 40 derece ateşi var, bir yere gidemez’ diye rapor yazdı. O gün akşam üstü Üstad, saat 14.00-14.30 sıraları vefat etmiş.

O gün, sabah erken Üstad’ı ziyarete gidiyordum. Abdullah Yeğin Ağabeyi yolda gördüm, Üstad’ın vefatını ondan öğrendim. Daha sonra Zübeyir Ağabey ile beraber yaklaşık 250 yere tel çektik, herkesi haberdar ettik.

Oradan Üstad’ın cenazesinin bulunduğu otele gittim. Ben o sırada Üstad’ın ayağını öptüm. Üzerinde şalvarı ve sarığıyla birlikte tabuta koyduk. Ondan sonra ben tabutu kucağıma aldım, aşağıya indirdim. Cenazeyi Dergâh’a götürdük, orada yıkandı. O esnada Zübeyir Ağabey, Molla Hüseyin, Elazığlı Ömer Hoca, Molla Hamid Hoca (o gün itikâftan çıkmıştı) gibi pek çok hoca vardı. Kefeni Zübeyir Ağabey’in yanına getirdim. Kefeni sararken yağmur da tane tane yağıyordu. Üstad’ın göğsünde bir delik vardı. Üstad’ı bir çok defa zehirlemişlerdi. Bütün bu zehirler kuş yumurtası kadar Üstad’ın göğsünde kahverengi bir iz bırakmıştı.

Cenaze daha sonra namazı kılınmak üzere Ulu Cami’ye getirildi. Gazeteciler de gelmişti. Fotoğraf çekmeye başladılar. Bir hayli telâş çıkardılar. Oranın manevî havasını iyice bozdular. Bir de Üstad’ı defnederken Abdülhamid adlı bir komiserin ‘Yâsin’ okuduğu için daha sonra görevinden olduğunu hatırlıyorum.”

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'E DANIŞTIM

Abdullah Gayretlioğlu anlatıyor:

“Oğlumun düğünü vardı. Üstad’a düğün yemeği götürmeye niyet etmişim. Merhum Zübeyir Gündüzalp’e danıştım. O da Üstadımızın mukabelesiz bir şey kabul etmediğini söyledi. Yemek getirmekte ısrarlı olduğumu anlayınca, ‘Kapalı kapta getir, yoksa hiç kabul etmez’ dedi.

Hazırladığım yemek çeşitlerini küçük kaplar içinde bir sepete koydum, ağzını kapattım. Üstad âdeti olduğu üzere, mukabelesiz bir şeyin kendisine dokunduğunu ifade etmişti. Mukabele olarak bana bir lira verdi, o para o zaman çok kıymetliydi. Ben de bu ücreti mecburiyetle kabul etmişim.

Yine bir gün Zübeyir, ortasından kırılmış bir kaşık getirdi. Bu kaşığı tamir etmem için Üstad göndermişti. Kaşık alüminyum olduğu için kaynak tutmuyordu. Kolayından gidip, on kuruşa bir çay kaşığı aldım, bunu Üstad’a götürdüm. Üstad bana, ‘Kardaşım sen bilmiyor musun? Bu kaşık benim kırk yıllık arkadaşımıdır’ dedi. Bu defa çaresiz tekrar dükkâna gelip, küçük bir sac parçası keserek kıvırdım ve kaşığın içine geçirip iyice sıkıştırdım. Sağlamlaşınca götürüp Üstad’a verdim. Çok memnun oldu ve bu tamirat için bana yirmi beş kuruş verdi.”¹⁴

BÜTÜN CEMAAT AYAĞA KALKTI

Mehmet Metin, Üstad’ı ziyarette gösterdiği gayretin neticesini anlatıyor:

“Üstadımızın yanında evvelce bulunmuş ve kâtiplik yapmış olan Kâtip Osman Ağabey bir-iki kilo ağırlıkta, dolu bir sepet getirerek, Üstad’a götürmemi söyledi. Götürmek istemedim, ‘Almazlar’ dedim. O da ‘Nur Bahçesinin mahsûlüdür dersin’ dedi. Bunun üzerine reddetmeyip götürdüm.

14 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, III, s:140-141

Çalışkan kardeşlerin dükkânına gittim. Zübeyir Ağabey oraya geldi. Kutuyu verdim, 'Üstad'ın bir şey almadığını bilmiyor musun kardeşim?' dedi. Ben durumu anlattım, 'Fakat yine de sepeti alamam' dedi. Sepet dükkânda kaldı, bilmiyorum sonra ne oldu? Orada Zübeyir Ağabey'e Üstad'ı ziyaret etmek istediğimi söyledim, 'Çok rahatsız' dedi. 'Karşıdan bari göreyim' dedim. Günlerdir ziyaret için bekleyenler varmış, buna rağmen ısrar ettim, izin alındı ve gittim. Hakikaten Hazreti Üstad çok ağırdı. Bence sanki vefatı an meselesi gibi idi. Sesi gayet az çıkıyordu. Eğilerek dinlemeye çalıştım. Anlayabildiğim, 'Hastayım, dua edin' sözleriydi. Yanında fazla kalamayıp dışarı çıktım.

Dışarıda Zübeyir Ağabey'e, 'Üstad Cuma namazına çıktığı zaman nerede namaz kılar? Bugün ben de onun kıldığı yerde Cuma namazı kılmak istiyorum' dedim. Bunun üzerine bana, 'Camide yukarı mahfile çık, sağ taraftaki bölmenin yanında namaz kılar' dedi. Başkası oraya oturmasın diye, namazdan çok evvel camiye gidip tarif ettiği yere oturdum. Vakit geldi, ezan okunmaya başladı, cemaatte bir hareket belirdi ve merdivene doğru bakmalar başladı. Ben de herkesin baktığı tarafa baktım, ne göreyim! Sanki birkaç saat evvel ölüm döşğinde gördüğüm hasta Üstad değil de, 30-40 yaşlarında zinde ve sıhhatli Üstad, merdiven başında göründü. Bütün cemaat ayağa kalktı, yol açtılar. Zübeyir Ağabey yanında ve Üstad'ın seccadesi elinde olarak yanıma geldiler. Zübeyir Ağabey oturduğum yere Üstad'ın seccadesini serdi. Üstad seccadeye, Zübeyir Ağabey de yanına oturdu. Ben de Hazreti Üstad'ın arkasında safa durdum. Ezan bitip Cuma namazı eda edildikten sonra, cemaat bekledi, Hazreti Üstad çıkarken yine ayağa kalkıp yol verdiler. Cami dışına çıkınca cemaat Üstad'ın etrafını sardı, kendisi mübarek elleri ile hepsini selâmlıyordu. Yanındaki kardeşlerimize, 'Üstad hastadır, sizlere dua ediyor' diyerek evinin önüne kadar geldik. Eve girmesi de mesele oldu. Cemaat ayrılmıyor, kimi eline, kimi

giydiği cübbeye sarılıp öpüyordu. Zorla içeri girebildi. Ben de oradan ayrıldım.”¹⁵

O ZÂTI GÖREN GÖZLERE DE KÂFİ...

Mustafa Ramazanoğlu'nun anlattığı bir hatıra:

“...Odaya girdiğimde hemen Üstad'ın elini öptüm. Gözüm oturacak bir koltuk veya sandalye aradı. Ne gezer? Karyolanın başucunda yere serilmiş bir minder vardı. Ben de dizlerim üzerine bu mindere oturdum. Üstad:

‘Nereden geliyorsun?’ diye sordu.

‘İstanbul’dan, efendim.’

İstanbul’dan geldiğimi söyler söylemez büyük bir çeviklikle sıçradı, yatağın ortasına oturdu.

‘Orada talebelerime işkence ediyorlarmış, doğru mu? Benim etimi cımbızla çeksinler, talebelerime ilişmesinler.’ dedi ve devam etti:

‘Bugün rahatsızım, hiç ziyaretçi kabul etmiyorum. Senin ismini söyleyince içime bir sevgi doğdu, getirin dedim.’

‘Sağ olun Hoca Efendi. Eserlerinizi okumak istiyorum, nereden temin edebilirim?’

‘Seni talebem olarak kabul ediyorum, kitaplarımı İslahiye’de postahannede memur Zübeyir var, Elaziz’de de Hulûsi var. Hangisi kolayına giderse oradan iste, al.’

‘Verirler mi?’

‘Benim selâmımı söylersen verirler.’

‘Hoca Efendi, bizim Müftü Efendiye selâmınızı söyleyeyim mi?’

‘Ben hocalara küskünüm.’

‘Bizim Müftü Efendi sizin bildiğiniz hocalardan değil.’

¹⁵ Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, III, s:177

Üstad tebessüm etti. Yani, açıkçası benim patavatsız konuşmalarına güldü. ‘Madem hüsn-ü zannınız var, selâm söyle.’

Artık ayrılma zamanı gelmişti. Elini öptüm, bana, ‘Oğlum buradan çıktığın zaman seni isticvab ederlerse, ‘Hastaydım, onun için gittim’ de, zira yalan söylemiş olmazsın. Manevî hastalık hepimizde var’ dedi ve ben oradan ayrıldım.

Maraş’a geldim, İslahiye’ye, Zübeyir Ağabey’e telefon açtım. ‘Ben Said Nursî Hazretleri’nin yanından geldim. Okumam için bana eserlerinden vereceksin, selâmı var’ dedim.

Zübeyir Ağabey büyük bir heyecanla, ‘Nee! Sen o zâtı gördün mü?’ dedi. Ben de, ‘Evet gördüm’ dedim. ‘Geliyorum’ dedi.

İki saat sonra merhum Zübeyir Ağabey eserlerle birlikte Maraş’a geldi. Beni kucaklayarak, ‘O zâtı gören gözlere de kâfi’ dedi ve benim gözlerimden öptü. Böylece ben de Risale-i Nur okuyucuları arasına girdim.”¹⁶

GÖRÜŞÜP DUASINI ALACAĞIZ...

Muhyiddin Yürüten anlatıyor:

“1949 yılında Bediüzzaman’ın Afyon mahkemesinin cereyan ettiği sıralarda bir arkadaş bana, ‘Bediüzzaman Emirdağ’daymış’ diye haber getirdi. Bizde de onu ziyaret etmek ve onunla görüşmek arzusu gittikçe şiddetlenmeye başlamıştı. Nihayet babam, ağabeyim ve iki kişi daha olmak üzere, Üstad’ı ziyaret etmek üzere yola çıktık. Emirdağ’a vardığımızda, Üstad’ın kırda olduğunu söylediler. Üstad o zamanlar tek atlı bir faytonla kırlara gider, gezerdi. Biraz sonra araba ortalıkta görüldü. Arabada, Zübeyir Ağabey vardı. Ona Üstad’la görüşmek istediğimizi bildirdik. ‘Görüşüp de ne yapacaksınız? Zaten ihtiyar ve hasta’ dedi. Biz de, ‘Görüşüp duasını alacağız. Büyük bir zâtın yanına gidildiğinde ne yapılırsa, biz de onu yapacağız’ cevabını verdik. Zübeyir

16 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, III, s: 184-186

Ağabey, 'Onun eserleri vardır. Siz onları okuyun. Hem ziyaretçi kabul etmiyor' dedi.

Zübeyir Ağabey'i, Üstad'ı ziyaret edebilmek hususunda, ne söylediysek, ikna edemedik. Sonunda bize, 'Eskişehir'de Tenekeci Ali Osman var. Siz ona gidin ve ondan eserleri alıp okuyun' dedi."¹⁷

BENİM MÂNÂSIZ KONUŞMALARIMI ŞEFKÂTLE KARŞILIYORDU

Osman Köroğlu'nun naklettiği bir hatıra:

"1948 yıllarından beri kravatçılık yapmaktayım. Otuzbeş-kırk yıldır aynı meslekteyim. Bu meslekle uğraşırken Emirdağ'a giderek Üstad'ı ziyaret etmek istedim. Sattığım kravatları otele bırakarak Üstad'ın kaldığı yere gittim. Kendisi faytonla kıra gidiyordu. Merhum Zübeyir Gündüzalp Ağabey, bir bisikletle takip etmemi söyledi. Bisiklete binmeyi bilmiyordum, fakat Üstad'ı ziyaret edip, ellerini öpebilmek iştiağıyla faytonun peşine düştüm. Sonra Üstad'ın ellerini öptüm. Beni de faytona aldı, bir kilometre kadar beraber gittik. Kendisine yapılan zulümlerden bahsetti. Benim mânâsız konuşmalarımı şefkâtle karşılıyordu. Büyük bir şefkât ve müsamaha sahibiydi."¹⁸

CİDDÎ, VAKUR VE TEMİZ BİR GÖRÜNÜŞÜ VARDI

Mustafa Ekmekçi, Üstad Hazretleri'ni ziyareti sırasında karşılaştığı Zübeyir Gündüzalp'i anlatıyor:

"... Emirdağ'a vardığımda, doğruca Mehmet Çalışkan Amcanın dükkânına gittim. Üstad'ın Eskişehir'de olduğunu ve akşama döneceğini söylediler. Beni dükkâna yakın bir otele yerleştirdiler.

Akşama doğru Üstad geldi. O gece otelde nasıl sabahladığımı bilemiyorum. Sanıyorum, bir saat bile uyuyamamıştım. O zaman

17 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, III, s:199-200

18 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, III, s:213

Mustafa Acet, Emirdağ'da imamdı. Sabah namazından sonra gelip beni alacak ve Üstad'a götürecekti. Fakat ben sabredip de onu bekleyemedim. Çarşıda birkaç tur attıktan sonra Üstad'ın evinin zilini çaldım. Kapıyı Zübeyir Ağabey açtı. Ciddî, vakur ve temiz bir görünüşü vardı. Nereden geldiğimi sordu. 'İstanbul' deyince bir dakika beklememi söyledi ve kapıyı kapayıp içeriye girdi. Biraz sonra, 'Buyurun, kardeşim' diyerek beni içeri aldı.

Üstad'ın yanına girdik. Mübarek ellerini öpüp oturdum. Üstad, yatağı üzerinde oturuyordu. İfade edemeyeceğim kadar mes'ud ve huzurlu bir an yaşıyordum. Üstad, ismimi, memleketimi ve nereden geldiğimi sordu. Memleketimin Ilgaz olduğunu söyleyince Üstad, 'Tanımıyorum' dedi. Zübeyir Ağabey her ne kadar tarif ettiyse de, Üstad tanımadığını söylüyordu.

Sonra anne ve babamı sordu ve şöyle dedi: 'Seni talebeliğe kabul ediyorum. Onlara mektup yaz, bana dua etsinler. Ben de sabah namazlarında onlara dua edeceğim.' Üstad daha sonra, 'Yazın var mı?' diye sordu. Cevaben yazabildiğimi söyleyince şöyle buyurdu:

'Bu zamanda gençler Risale-i Nur'a çok muhtaçtırlar. Bilhas- sa İstanbul gibi yerlerde gençler, ancak Risale-i Nur ile iman- larını muhafaza edebilirler.'

Ne zaman geldiğimi sordu. Ben de, 'Dün siz Eskişehir'de iken geldim' diye cevap verdim. Bana yol parası vermek için, içinde bozuk paralar olan bir küçük torba çıkardı. Fakat ben kabul etmedim. 'Madem dün ben Eskişehir'de iken siz buraya gelmişsi- niz. Eskişehir'den bu tarafa yol masrafınızı vereceğim' diye ısrar etti. Ben de almamak üzere ısrar edince, torbayı çıkardığı yere koydu.

Üstad bana hitâben, 'Seni biraz daha yanımda tutardım, ama benim yakında mahkemem var' dedi. Ben, yanlarında daha fazla kalabileceğimi zannediyordum. O esnada Zübeyir Ağabey, 'Üstadım, araba kalkıyor' dedi. Hemen Zübeyir Ağabeyle birlikte

arabaya doğru yürüdük. Tam kalkacağı sırada arabayı yakaladık. Ancak bir kişilik yer vardı. Bindim, tam hareket edeceği sırada, şu anda ismini hatırlayamadığım bir genç koşa koşa geldi ve bana Üstad'ın şu cümlelerini nakletti: 'Ben şimdi Ilgaz'ı tanıdım. Ilgaz'da çok talebem vardır.' Hikmetini bilemediğim bu sözler karşısında çok şaşırılmıştım."¹⁹

HEM ANLADIK Kİ

Mustafa Kırıkçı, Üstadımızın, yerine vekil olarak bıraktığı Zübeyir Ağabeyle görüşmelerini anlatıyor:

"...Bir müddet sonra da bana, Abdurreşit (Evdereşe) okulundaki vazifemden, Yunak Kazasına bağlı Honamlı Köyü Okulu öğretmenliğine naklen tayin edildiğime dair kararname tebliğ edildi. Buna, 'İstifam için iyi bir sebeptir' diye sevindim. Fakat, yine arkadaşlarımdan bir kısmı, 'Üstad'a danışmadan istifa etme' diyorlardı. Ben kesin kararlı olduğum halde, arkadaşlarımı kırmamak için Said Gecegezen'le Isparta'ya gittik. Üstad'ın az önce Emirdağ'a hareket ettiğini söylediler; hemen arkasından bir kamyonla biz de yola koyulduk ve Emirdağ'a ulaştık. Üstad'ın evinde Zübeyir Ağabeyle karşılaştık, yanında başka kimse yoktu. Vaziyeti kendisine anlattık. O da bize gülererek, Üstad'ın biraz önce Eskişehir'e gittiğini, ayrılırken de kendisine, 'Benim misafirlerim gelecek, benim yerime onlarla konuşasın diye seni bırakıyorum' dediğini anlattı. Bize yemek hazırladı, uzun uzadıya konuşup, ta akşam vakitlerine kadar hoş sohbetler ettik. Hem anladık ki, Üstad, kimsenin dünyevî işlerine karışmak istemiyordu."²⁰

İHLÂSINIZ KIRILMASIN

Abdurrahim Kaya, Üstad Hazretleri'ni ziyaretinden sonra, Zübeyir Ağabeyin kendisine yaptığı tavsiyeyi anlatıyor:

19 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, III, s:267-268

20 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, III, s:288

“...Üstad’ın evini bize tarif etti. Biz de evi bulduk ve zile bastık. Kapıyı Bayram Yüksel Ağabey açtı. Bize, kapıya yapıştırılmış olan Üstad’ın fermanını okudu. ‘Bugünlerde zındıklar bizi takip ediyor’ dedi. Üstadın söylediği şu sözü bize söyledi: ‘Risale-i Nur’un talebeleri dünyanın hemen hemen her köşesinde bulunmaktadır. Uzakta bulunanlarla, yakında bulunanlar arasında hiçbir fark yoktur. Arzu ederdim, fakat çok hastayım. Beni ziyaret etmek isteyen Risale-i Nur okusun. Her bir risale bir Said hükmündedir.’

Ben, daha önce gördüğüm rüyaya dayanarak (Rüyamda Peygamber Efendimiz (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) ‘Bediazzaman’a git, sana nasihat etsin’ demişti.) ‘Beni Fahr-ı Kainat Efendimiz (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) gönderdi, biz Van’dan geliyoruz, sen lütfen durumu Üstada intikal ettir’ dedim.

Bunun üzerine ismimizi aldı ve ‘Caminin kapısında bekleyin, on beş dakika sonra gelin’ dedi. Biz de on beş dakika sonra geldik. Bayram Ağabey, ‘On dakika sonra gelin, biz sizi çağıracağız’ dedi.

Üstad’ın kabul ettiğini öğrendik. Şapkalarımızı çıkardık, sarıklarımızı sardık. Bize 10-15 dakikadan fazla müsaade etmediğini söylediler. İçeriye girdik. Somyada, yatağın içinde yastığa dayanmış olarak oturuyordu. Başında beyaz ile yeşil karışığı, büyük bir sarık vardı. Sakalı yoktu. Üstad’ın yüzüne bakamıyorduk. Ara sıra gözümüzü kaldırarak bakmaya çalışıyorduk. Üstad yavaş konuşuyor, Zübeyir Ağabey bize tercüme ediyordu. Bu durum yarım saat kadar devam etti. Daha sonra Zübeyir Ağabey yanımıza geldi, bize ne yaptığımızı sordu, imam olduğumuzu söyledik. Namazın zaten farz olduğunu, kıldırırken maşâ düşünmememizi söyledi ve ‘Böyle yaparsanız İhlâsınız kırılmaz’ dedi. Okuma yazma bilip, bilmediğimizi sordu. Bildiğimizi söyleyince, ‘Büyük Sözler’i çıkarken alın’ dedi.

Üstad, somyasının yanında, duvarda asılı duran zarftan fotoğraflar çıkardı ve Zübeyir Ağabeye verdi; ‘Arkadaşlarına

ver, baksınlar' dedi. Baktık. Bize, 'Bunlar Avrupa'daki Risale-i Nur talebeleri' dedi. Üstad bana nereli olduğumu ve kimleri tanıdığımı sordu, 'Paranız var mı, yoksa vereceğim' buyurdu. Biz, 'Var' dedik, bize, 'Isparta'da kalmayın, istasyona gidin, ikindi namazını kılın, tren gelir, siz de gidersiniz, selâmımı tebliğ edersiniz, bu yanımda olan talebelerim gibi, sizi de kabul ediyorum. Siz de beni daima duanıza katın' dedi.

Ben Üstad'ın elini öpmek istiyordum, giderken elini öpmeye çalıştım, ama öptürmedi. Ellerin kaldırdı, beni elleriyle sardı ve alnımdan öptü, arkadaşşıma da aynısını yaptı. İstemeye, istemeye ayrıldık. Zübeyir Ağabey bizimle kapıya kadar geldi, bize, 'Dinsizler sizi aldatmasın' dedi."²¹

ZÜBEYİR AĞABEY OLMASAYDI...

Musa Yukarı anlatıyor:

"...Ceylan Ağabeyin babası Mehmed Ağabey bize, 'Üstadımızın evini biliyor musunuz?' dedi.

'Evet' dedik.

'Onun evinin bitişiğinde bir bakırcı dükkânı var, o kardeşlerdendir. Onun dükkânına gidin, size yardımcı olur' dedi.

Biz oraya gittik, dükkânı bulduk, müşteri gibi dükkânına oturduk. Durumu anlattık.

'İzmir'den gelmişsiniz, karakolda ifadeniz alınmış, biz bu gece derste duyduk. Hatta Zübeyir Ağabey, bu gece sizi karakol ve otellerde aradı. Siz onlar mısınız?' dedi.

Biz, 'Evet' dedik. Bize yer gösterdi. Elinden gelen yardımı yapacağına söz verdi.

'Biz tevekkülvârî, dükkânında otururken, dışarıda elinde su kabı olan bir kardeşi, 'Osman!' diye çağırıldı. İçeri gelince ona,

21 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, III, s:325

‘Bu arkadaşlar, İzmir’den gelmişler. Hoca Efendi’yi görmek istiyorlar. Durum nasıl?’ dedi.

Osman, ‘Üstadımız şu anda uyuyor, Zübeyir Ağabey ise bir yere kadar gitti. Zübeyir Ağabey gelsin, ona söylerim. Üstadımız uyanınca Zübeyir Ağabey de ona söyler. Üstadımız kabul ederse, ben gelir, kardeşleri çağırırım. Bizim elimizde bir şey yok. Üstadımız ne derse biz onu yaparız’ dedi ve gitti.

Osman, tahminen bir saat sonra geldi, ‘Zübeyir Ağabey geldi, ona söyledim, Üstadımız uyandı, o da Üstadımıza söyledi. Üstadımız sizi bekliyor’ dedi.

O anda sevincimizden sanki uçuyorduk. İçeri girdik. Üstadımız biraz rahatsız yatıyordu. Bize elini uzattı. Elini ikimiz sırayla öptük. ‘Nerelisiniz?’ diye sordu.

Ben, ‘Denizli, Tavashlım’ dedim. Kadir İnci de, ‘Konya, Ermenekliyim’ dedi. ‘Fakat şimdi ikimiz de İzmir Torbalı, Ayrancılar köyünde oturuyoruz’ dedik. Bana, ‘Seni Zübeyir’in yerine kabul ediyorum’ dedi. Kadir’e de, ‘Seni Sungur’un yerine kabul ediyorum’ dedi ve buyurdu ki:

‘Küfrün beli kırılmıştır, bir daha doğrultamaz. İzmir’deki kardeşlere selâm söyle, para masraf edip gelmesinler. Risale-i Nur’ları okusunlar. Oğlum Zübeyir, bunlar beni görmek için buraya gelmişler. Bunların yol paralarını ver.’

Biz, ‘Parayı almayız, başka yere gelmiştik, buraya uğradık’ dedik.

Üstadımız, Zübeyir Ağabeye, ‘Bunları otobüse bindir, öyle gel’ dedi. Zübeyir Ağabey bizimle beraber dışarı çıktı. Yolda bir dakika bile beklemedik, hemen İzmir tarafına giden bir otobüs geldi. Binip hareket ettik. Halbuki İzmir’e otobüs her zaman bulunmuyordu. Üstadımızın mânen otobüsü görüp, bizi gönderdiği, aşikâre belli oldu.

Eğer biz, biraz oyalansaydık, hem o gün araba bulamayacaktık, hem de yanımızda Zübeyir Ağabey olmasaydı, büyük bir ihtimalle başka polisler tarafından karakola götürülecektik.”²²

DIŞARIDA KİM VAR?

Ali Çakmak'ın Üstad'ı ziyaretinde Zübeyir Gündüzalp:

“Eskişehir'e bir iş münasebetiyle gitmişim. Üstad Hazretleri Emirdağ'da ise ziyaretine gitmek istedim. Saatçi Şükrü Ağabey, Üstad'ın Isparta'da olduğunu, karın yolları kapattığını ve gelme ihtimalinin olmadığını söyledi. O gece 'Doğan Oteli'nde kalmıştım. Rüyamda; Üstad Hazretleri'ni yatak üzerinde, beyazlar içinde gördüm. Benim de üzerimde beyaz bir gömlek vardı. Bursalıları ziyaret ettiriyormuşum. Kapıdan girerken şahadet parmağı ile işaret ederek, 'Gel! Gel! Seninle ümmet-i Muhammed'in (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) birleşmesi hakkında görüşeceğim' dediler. Yanına gitmek isterken uyandım. Hemen kalbime geldi ki: 'Üstadım gelecek.' Sabah, Saatçi Şükrü Ağabeye uğradım. 'Haber var mı?' dedim. 'Yok, kardeşim, kardan kamyonlar bile geçemiyormuş. Taksi nasıl gelsin!' dedi. Akşama kadar belki yirmi defa dükkâna uğradım. Nihayet akşam üzeri geldiğini, Şükrü Ağabeyin evinde kaldığını öğrendim.

O gece aynı evde, Üstadımın hemen yakınında bir odada kalmanın heyecanını yaşadım. Aynı gece yarısı, Adnan Menderes'in Londra uçak kazası sonrası İstanbul'dan Ankara'ya geçeceğini öğrendik. Bütün ağabeylerle birlikte, istasyona gittik. Menderes'e bir mektup verilecek idi. Fakat 'Başbakan uyuyor' dediler ve mektubu Müsteşar Ahmet Salih Korur'a vererek, eve döndük. Sabahleyin, Üstad Hazretleri'nin geldiğini duyan gelmeye başladı. Bir hayli kalabalık oldu. Ziyaret edememe endişesi içindeydim. Saat 9-10 sularında hiç kimseye söylemeden heyecanla, Üstadımın bulunduğu daireye geçtim. İçeri girdim. O zamanki cür'et ve cesaretime hâlâ şaşarım. İçeride Zübeyir Ağa-

²² Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, III, s:338-339

bey Kur'an okuyordu. 'Gel kardeşim! Bekle... Üstad Hazretleri uyuyor' dedi. Bir müddet sonra dışarıdan Ceylan geldi. Zübeyir Ağabey 'Dışarıda kim var?' dedi. Ceylan, 'Bursa nâşirlerinden Ali var' dedi. Abdest tazelemek istemiş, abdest aldılar. Kullandığı su iki bardak kadardı... Sonra Ceylan, 'Sizi istiyor' dedi. Girdim, elini öptüm. İsmimi, nereden geldiğimi sordu. Çok hiddetli idi. 'Kardeşim... Ziyaretinizi kabul ediyorum' dedi. Tekrar elini öptüm. Geri geri çıkarken Ceylan'a, 'Nereye gidecek ise oraya kadar götür' dedi. Ceylan, Üstad Hazretleri'nin arabasıyla beni otele kadar götürdü. Onun arabasıyla bir yere gitmek bile bize ayrı bir zevk ve heyecan veriyordu. Aynı gün öğle namazına Çarşı Camii'ne gittiğimde İstanbul ve Ankara'daki bütün nâşirlerin orada olduğunu gördüm."²³

ZÜBEYİR AĞABEY ÜSTADSIZ GELMEZ!

Ali Rıza Sağlamer anlatıyor:

"...Odaya girdiğimizde Üstad yatıyordu. *İşaratü'l-İcaz*'ın Arapça nüshasını okuyordu. Mektupların hepsini olduğu gibi önüne koydum. Elini öpmek istedik, vermedi. Başımızı ve sırtımızı sıvazladı. Ankara'nın mektubunu hemen alıp, Zübeyir Gündüzalp Ağabeye verdi.

Zübeyir Ağabey mektubu okudu. Üstad dedi ki: 'Kardeşlerim, görüyorsunuz, ben çok hastayım, yolda öleceğimi de bilsem bu davete icab edeceğim. Arabayı hazırlayın.' Zübeyir Ağabey de, 'Siz çıkın, biz geliyoruz' dedi. Ben bundan müteessir oldum. Üstad bu durumumu anlamıştı. 'Beraber gideceğiz' dedi.

Biz Üstad'ın evinden çıkınca polisler hemen bizi yakalayıp, bir odaya hapsedtiler. Bu duruma çok üzüldük. 'Üstad'la yolculuk yapacağız' diye sevinirken hapsedilmiştik. Orada üç saat kadar kaldık. Yanımıza komiser gelince,

23 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, III, s:342-344

‘Bizi buraya niçin kapattınız? Bunun sebebini öğrenmek istiyorum!’ dedim. Bana,

‘Bilmiyor musun?’ dedi.

‘Bilmiyorum’ dedim.

‘Kimi ziyaret ettin?’ dedi.

‘Bediüzzaman’ı...’ dedim.

‘İşte sizi onun için hapsedtik’ dedi.

‘İnsanın sevdiğini ziyaret etmesi suç mu?’ dedim. ‘Memleketimizde gezmek suç mu? Ben vatanımda neden gezmeyeceğim? Turistler ülkemizi karış karış gezdiği hâlde kimse ses çıkarmıyor, ben vatanımda gezersem suç işliyorum, öyle mi?’ dedim. Nereli olduğumu sordu. Trabzonlu olduğumu söyledim. Kimlerden olduğumu da söyleyince, ‘Filân filânı tanır mısınız?’ dediler. Cevabını verdim. On beş dakika sonra bizi serbest bıraktılar.

Çıktığımızda Üstad’ın şoförünün iki-üç saattir arabayı çalıştıramadığını, bizi kavşakta bekleyeceklerini söylediler. Az sonra Üstad Hazretleri arabayla geldi. Zübeyir Ağabey bizim önden gitmemizi söyledi. Biz önden yola çıktık. Bir ara Üstad’ın arabası gelip yanımızda durdu. Meğer radyodan Üstad’ın Emirdağ’a dönmesi için emir verilmiş. Bu defa Üstad’ın arabası öne geçti, biz de geçtik. Haymana’dan sonra öğle namazı için durduk. Üstad namazını bir tarla içindeki ağacın altında kılmıştı. Biz de yolun kenarında kıldıktan sonra tekrar yola çıktık. Gölbaşı’na geldik. Polisler, Üstad’ın arabasını durdurdular. Emirdağ’a dönmesini istiyorlardı. Üstad, ‘Bu emri verenler, ya komünistler yahut masonlar veya din düşmanlarıdır. Biz ise bunların emirlerini dinlemiyoruz, bizi hiç bir kuvvet durduramaz’ dedi.

Sonra Abdülkadir isimli bir komiser geldi. ‘Biz emir aldık, Allah rızası için dönüverin’ dedi. Üstad, ‘Biz kimsenin burnunun kanamasını istemiyoruz, Ankara’yı darmadağın edebiliriz!’

diyerek geri döndü. Eşyaları bizim arabadan, tekrar Üstad'ın arabasına verdik. Üstadımız Emirdağ'a döndü.

O gece bizi de karakola götürdüler.”

Ali Rıza Sağlamer'den bir başka hatıra...

“Bir gün Ankara'da, Murat Lokantası'nda otururken bir telefon geldi. Zübeyir Ağabeyin Polatlı üzerinden Ankara'ya geldiği söylendi. Atıf Ural, 'Muhakkak Üstad da geliyor, çünkü Zübeyir Ağabey, Üstad'sız gelmez' dedi. Hemen hazırlanıp yola çıktık. Elli-altmış kişi kadardık. Bir tarladan Üstad'ın arabasına benzer bir araba gördük. Sungur Ağabeyle o arabaya doğru gittik. Sonra onlar olmadığını anladık. Yola vardığımızda Üstad'ın arabası şimşek gibi geçti. Hemen Ankara'ya doğru hareket ettik. Bekir Berk Ağabeyle beraberdik.

Ankara'ya geldiğimizde Üstad'ın Hacı Bayram'da olduğunu söylediler. Oraya gittik, ama bulamadık. Birkaç yer aradıktan sonra otelde bulabildik. Polisler otelin etrafındaydı. Bekir Ağabey polislerin bakışları altında otele girdi. Israr edince biz de girdik. Üstad içerideydi. O gece Üstadımız orada kaldı. Ertesi gün de Emirdağ'a döndü.”²⁴

“KARDEŞLERİME SÖYLE KORKMASINLAR”

Refet Kavukçu Zübeyir Ağabeyi anlatıyor:

“... Emirdağlılarla kısa bir sohbetten sonra Üstadımızın yola çıktığı haberini alır almaz, biz de geldiğimiz minibüsle ayrıldık.

Hazreti Üstad, 'Isparta 2001' plâkalı takside, arka koltukta, yorgan göğsüne çekilmiş, dik ve vakur bir halde, nazarlarını araba istikametinde ufka dikmiş oturuyordu. Hüsnü Bayram arabayı kullanıyordu. Zübeyir Ağabeyimiz de şoför mahallinde bulunuyordu.

24 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, III, s:368-369

Bir müddet Hazreti Üstadımızın arzuları veçhiyle bizim araba öne geçti; fakat içimiz rahat etmedi. Arabaya ters oturmuş, arkayı seyrediyorduk. Velhasıl, gidemedik, durduk. Onlar öne geçti. Kısa bir zaman sonra Zübeyir Ağabeyimiz, 'Üstadımızın önde gitmemizi istediklerini' söylediler. Tekrar geçtik, yine rahat edemedik, durduk. Böylece 3-4 defa aynı mübadeleli yolculuk devam etti. Yanımızdan geçerken doya doya Üstadımızı seyrediyorduk.

Emirdağ-Ankara yolu, çok zaman ufukta kaybolan düz hatlara sahiptir. Bizim araba 110 km. üzerinde seyrederken, Üstad'ın arabasının ufukta tozunu dahi göremiyorduk. Durmuş bizi bekliyorlardı. Yaklaştık. Zübeyir Ağabeyimiz gelerek, 'Üstadımız diyor ki: Kardeşlerime söyle korkmasınlar, küfrün belini kırdık. Beli kırılan yılan gibidir...' dedi ve sonra yola devam ettik.

Ben hakikaten endişeli idim. Bunun üzerine rahatladım.

Emirdağ'dan ayrılış, bir bakıma Ankara'da kiralanan eve yerleşmek içindi. Üstadımızın bütün eşyasını almıştık. Bir kısmı Chevrolet'nin bagajına konmuştu; bir kısım kitaplar da büyükçe bir paket halinde bir bavulla beraber bizim pikapta idi.

Geçtiğimiz köy ve kasabalarda halkın çoğu, bhusus resmî memurlar, geçiş yoluna dizilmiş, Üstad'ın arabasını merakla karşılıyor ve seyrediyorlardı. Anladığımız göre Emirdağ'dan çıkışımız yol güzergâhındaki yerlere, emniyet tarafından bildirilmişti.

Öğle namazını, Üstadımız bir çeşme başında ayrı kıldı, bizler de Zübeyir Ağabeylerle beraber kıldık. Öğle haberlerini, arabasındaki radyodan dinleyen Üstadımız, Zübeyir Ağabeyimizi tekrar gönderdi.

Zübeyir Ağabey, 'Şimdi radyodan öğrendik. Bakanlar Kurulu, Üstadımızı Emirdağ'da mecburî iskâna tâbi tutan bir karar

almış. Fakat Üstadımız diyor ki: ‘Biz Ankara’ya gideceğiz. Kardeşlerim merak etmesinler.’ dedi.

Ankara’ya yaklaşırken, radyodan durumu öğrenen ağabeyler bir taksi ile Üstadımızı karşılamış, durdurmuşlardı. Biz de durduk. Chevrolet’deki eşyaları kendi arabasına aldılar, bizimkiler bizde kaldı.

Aktarma esnasında, her gören arabasını durdurup, o günlerin meşhur ve maruf plâkalı arabasının içini araştırıyor, Üstad’ı hayretle seyrederken, büyük bir şefkât ve iki eliyle yapılan tebessümlü selâmına muhatap oluyordu.”²⁵

BÜYÜK FERÂSET SAHİBİ...

Gültekin Sarıgül, Zübeyir Gündüzalp’le ilgili bir hatırasını naklediyor:

“1959 yılı, Ekim ayının sonlarıydı. Yaz tatili bitmişti, son sınıfı okumak üzere Ankara’ya dönecektim. Atif Ağabeyin teşviki ile hazırladığım kitabı Üstad’ın tasviplerine arz etmek fikri geldi. Bu vesile ile de ziyarette bulunmayı uygun gördüm. Isparta’ya hareket ettim. Geceyi otelde geçirdim. Ertesi sabah merhum Mustafa Ezener Ağabeyi buldum. Kendisine durumu arz ettim. Bana hiç iltifat buyurmadı. Bilâkis gayet soğuk karşıladı. Bu ziyaret meselesinden son derece tedirgin oldukları anlaşılıyordu. Bana ‘Kardeşim, şu ilerde gördüğün birkaç kişi ziyarete gidiyorlar. Peşlerine takıl. Belki görebilirsin’ dedi. Peşlerine takıldım.

Üstad’ın evine yaklaşırken karşıdan telâşlı bir şekilde, sanki öbür âleme ait olduğu intibasını uyandıran bir zât geliyordu: Merhum Zübeyir Ağabey... Kendisini daha sonra tanıyacaktım. Büyük ferâset sahibi... Simâ itibarıyla beni derhal anladı. Hemen yanıma yaklaştı. ‘Kardeşim, siz nereye gidiyorsunuz?’ dedi. ‘Üstad’ı ziyarete gidiyorum’ dedim. ‘Üstadımız ziyaretçi kabul etmiyor, rahatsız. Kusura bakmayın’ buyurdular. Hemen ağa-

25 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, III, s:381-382

beylerimin devamlı telkin buyurdıkları ve ihlâsın bir vecibesi olarak kabul edilen husus hatırıma geldi. 'Öyleyse ben kendilerini rahatsız etmeyeyim. Ben acizâne bir kitap hazırlamıştım, tasviplerine arz edecektim' dedim ve geriye döndüm. Benim bu tavrım Zübeyir Ağabeyin belki beklemediği bir hareket tarzı olmuştu. Çünkü ziyarete gelenler kimbilir ne kadar ısrarlı davranıyorlardı! Zübeyir Ağabey hemen akabinden, 'Kardeş! Bir dakika... Üstadımız birazdan Eğirdir'e hareket edecek. Siz şu mescidin yanında durun. Geçerken görürsünüz. Sonra o kitabı da yanınızda getirin' dedi.

Hemen otele dönerek kitabı beraberime aldım. Bahsedilen mescide yaklaştım. Üstad'ın kaldığı evin cümle kapısı elli metre ileride görünüyordu. Birkaç ziyaretçi de kapının önünde duruyorlardı. Kapıya doğru yürüdüm. Zübeyir Ağabey gayet telâşlı bir şekilde dışarı çıktı. Beni görür görmez, 'Kardeşim, Üstad sizi istiyor' dedi ve beni içeriye aldı. (...)"²⁶

ZÜBEYİR'İ BULUP GETİRİNİZ

Ahmet Gümüş, Zübeyir Gündüzalp'in Üstad'la beraberliğinde şahit olduğu hâdiseleri anlatıyor:

"Bir gün Zübeyir Ağabey rahatsızlanmıştı ve derse iştirak edemeyecek durumda idi. Bizden kendisini idare etmemizi istedi. Sungur Ağabey ile beraber ders için Üstad'ın yanına girdik. Üstad, Zübeyir Ağabeyi sordu. Çarşıya filân gitti diye geçiştirmeye çalıştıysak da muvaffak olamadık. Ciddî bir tavır takındı. 'Zübeyir olmayınca ders yapmıyorum. Zübeyir'i bulup getiriniz' dedi.

Sonra Zübeyir Ağabeyi bulup getirdiğimizde öyle bir hiddetlendi ki... 'Ben Zübeyir'i öyle zannederim ki; değil parmak, kellesi gitse başsız gövdesiyle 'Risale-i Nur... Risale-i Nur...' diye konuşacak bilirdim. Bir parmak rahatsızlığı ile benim ümidimi

26 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, IV, s:263

kırdı. Ben öyle fedakâr talebe istiyorum ki, değil parmak, kol gitmiş aldırış etmeyecek. Böyle şeyler için kudsî davada tembellik gösterilmez. Said hak için hiçbir zaman kelleyi vermekten çekinmemiştir. Risale-i Nurlara her şeyini feda edecek, fedakâr talebe lazımdır...' Ben o esnada kalbimden geçirdim ki, 'Hey Üstadım! Siz Zübeyir Ağabeye bu derece itâb ediyorsunuz. Demek Risale-i Nur, talebesini bulamamıştır, ne gariptir.' Bunun üzerine Üstad, 'Risale-i Nur ve ben talebimizi bulmuşuz' dedi.

Esasen Zübeyir Ağabeyin şahsında bütün talebelerine ders vermek istiyordu.

Üstad Bediüzzaman Hazretleri basını takip eder, Risale-i Nur'la ilgili yazılarla ilgilenirdi. Gazete okuma işini yalnız Zübeyir Gündüzalp Ağabey ile yaptığı gibi, içtimaî meseleleri de yalnız onunla konuşurdu. Zübeyir Ağabeye olan alâkası bambaşkaydı.

Bir gün Adnan Menderes'i çok övdü. Ben o zamanki kafamla hayret ettim. 'Bu şahsın, Üstad gibi faziletli bir zat tarafından övülmesi lâyük müdür?' İçimden böyle geçirmiştim ki, Üstad bana dönerek, 'İslâmiyet için samimîdir, fakat yalnızdır. Menderes İslâmiyetin ulviyetini anlayan samimî bir Müslümandır. Sen bilmiyorsun, senin konuştuğun o şahıslar da bilmiyor.' dedi.

Üstad Hazretleri bir gün beni çağırdı. Zübeyir Ağabey için, 'Bu senin hemşehrin çok ahmak, benim için her şeyini terk etti, görüyorsun çok dövüyorum, kovuyorum, bir türlü gitmiyor, hem de maaş ve ticarî geliri 700 lira idi. Onları da bıraktı, şimdi ben, hemşehrime 30 kuruş veriyorum, hiç sesini çıkarmıyor. Senin bu hemşehrin ahmak değil mi?'

'Üstadım, değil.'

'Neden? Bak babasını anasını terk etti, memuriyetini terk etti, üstelik bir de benden dayak yer. 30 kuruş gibi pek cüz'î bir para veriyorum... 30 kuruş mu çok, 700 lira mı çok?'

‘Üstadım sizin o 30 kuruş çoktur.’

‘Sen mekteplisin, hiç hesap okumadınız mı? 30 kuruş 700 liradan nasıl çok olur?’

‘Üstadım, Zübeyir Ağabey en iyisini yapmıştır, sizin verdiği-niz o 30 kuruş 700 liradan çok iyidir.’

‘Nasıl iyi olur, anlaşıldı sen hemşehrini tutuyorsun, sen de ahmaksın. Hemşehrini benim yanımda müdafaa ediyorsun, anlaşıldı. Ondan sana ahmaklık bulaşmış veya seni kandırmış’ diye lâtife etmişti.

Üstadımız bir yerde hizmet için sadakatle ve sabırla fedakâr olarak sebat etmemizi isterdi. ‘Muallimler mağlubiyeti kabul etmezler, talebeler ise ehl-i haktır. Sizin okulda Nur’ları okuyan kaç kişi var?’ dedi. Ben de yetmiş kişi olduğumuzu söyledim. Üstad Hazretleri hayretle karşıladı. ‘Ben o mektepte bir kişi olduğun-u biliyordum, sen yetmiş kişiden bahsettin, acaib’ dedi.

O sırada arkadaşlardan, asker olan Recep Putgöl, Ceylân Ağabeye mektup yazmış, mektup savcılığın eline geçmiş. Recep Putgöl, mektupta bizlerden bahsetmiş, bu şekilde isimlerimiz tespit edilmiş. Emniyet bizi mahkemeye verdi, mahkeme ise daha sonra beraet verdi. O yetmiş arkadaştan, korkudan kimse de kalmadı, hattâ korkularından aleyhimize geçtiler, bir çok kimseleri ifsad ettiler.

Bu olaylardan sonra Üstad’ı Isparta’da ziyaretimde, ‘Sen her gördüğüne Risale verme, ata et, aslana ot verme. Ata ot, aslana et ver. Senden birkaç defa istesinler, o zaman ver. Biz kitapçılar gibi kitap satmayız. İhtiyaç duyan, müştak olan kimselere veririz’ diye Üstad ve Zübeyir Ağabey bu hususta çok dikkatli olmamız için ısrar ederler ve misaller verirlerdi.

Babamdan biraz fazla para gelip de, fırsat buldukça, doğruca Isparta’ya giderdim. Üstad Hazretleri benim durumuma göre konuşurdu.

Üstad'ın bize bütün anlattıkları Risalelerde ve Lâhikalarda vardı. Üstad'ın bize anlattıklarını biz Risale-i Nurlarda ve Lâhikalarda görünce, bazı hatıraları unuttuk. Zübeyir Ağabey de, 'Kardeşim, Üstadımız veciz konuşur. Üstadımızdan bir şey naklederken çok dikkatli olmalıyız, kendi kısır anlayışımızla anlattıklarımıza, karşı taraf itiraz eder, biz de, 'Üstad'dan' der, anlatırız, şahsî kabiliyetsizliğimiz ve anlayışımızdan dolayı hücumları Risale-i Nur'a ve Üstadımıza getirmiş oluruz' derdi."²⁷

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'E HİTÂBEN...

Zübeyir Gündüzalp'in kadim ve vefalı dostu Hamza Emek anlatıyor:

"Bir gün Üstad'ı zehirlemişlerdi. Ben ve rahmetli Zübeyir, Üstad'ın yanındaydık. Zübeyir Ağabeyin isteği ile Dr. Tahir Barçın'ı çağırılmıştık. Doktor mutlaka serum yapmak istiyordu. Ben Üstad'a söyledim, hiç ses çıkmıyordu. Serum yapıldı ve doktor gitti. Sonra Üstad kendisine gelince sopasını istedi ve rahmetli Zübeyir Gündüzalp'e hitâben, 'Keçeli, bugün beni şişlettiniz' diye sopayla vurdu. Zübeyir Ağabey başını ayak tarafından yorganın altına gizledi.

Üstadımızın hastalığı sırasında Dr. Tahir Bey; 'Mutlaka ateş düşürücü alması lâzım' dedi. 'Depo sulfamid' tavsiye etti. Bunun 12 saatte bir verilecek dozunu verdi. Ben de 'Bunu Üstad'ın çayına koyar içiririm' dedim. İlacı yanıma aldım. Üstad'ı ziyarette gittim. Üstad beni görünce, 'Kardeşim Hamza, bunlar bana ilaç içirmek istiyorlar, sen bana yardımcı ol!' deyince, içim bir hoş oldu. İlacı çayına atmaya gönlüm varmadı, vazgeçtim. İlacı Tahir Beye iade ettim.

Üstad, Ankara tarafından Emirdağ'da yeniden ikâmete mecbur tutulmuştu. Bu defa müracaatla Isparta'ya gitti. Tekrar has-

²⁷ Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, IV, s:159-161

ta olarak Emirdağ'a gelirken Çay kazasından çevrilip, Afyon'a gönderildi. Afyon'da iki gün kaldı. Bizler merakla beklerken Emirdağ'a geldik. Dışarda çok kalabalık vardı. Üstad çok hastaydı. Bunu sezdirmemek için ben ve Zübeyir, Üstad'ın koluna girip bahçeye aldık. Sonra da ben Üstad'ı kucaklayıp yatağına yatırdım. Şiddetli hastaydı. Biz de başucunda bekliyorduk. Daha sonra aniden iki defa uyandı. Tebessüm ediyordu: 'Kardaşlarım, korkmayınız, Risale-i Nur bu memlekete hâkimdir. Masonların, zındıkların ve komünistlerin belini kırmıştır. Biraz zahmet çekeceksiniz, fakat sonu çok iyi olacak' diye sevinçlerle anlattı. Bilâhare yeniden uyandı. Hiçbir şey olmamış gibi namaz kıldı. Kardaşları çağırtdı ve hepsiyle ayrı ayrı vedalaştı. Isparta'ya gitmek üzere Emirdağ'dan ayrıldı."²⁸

ZÜBEYİR AĞABEY GELDİ

Çalışkanlar ailesinden M. Zeki Çalışkan, Üstad Hazretleri'nin yanında kalan Zübeyir Gündüzalp'le yaşadıkları doyumsuz yıllardan birkaç hatıra naklediyor:

"Bizim dükkanla Üstad'ın evi karşı karşıyaydı. Pencereye oturur, çarşığı temaşa ederdi. Bir gün ağabeyimle dükkanda esaslı bir muharebeye tutuşmuştuk. O zamanlar ilkokula gidiyordum.

Üstad pencereden kavga gürültümüzü duymuş. Zübeyir Gündüzalp Ağabey hemen dükkâna geldi. 'Kardaşım Üstad sizi çağırıyor' dedi. Hemen çabucak abdest aldık ve odasına çıktık. Kendisini, yerde diz çökmüş, başımız önde, yirmi-otuz dakika kadar dinledik. Bizim yaptığımız işin kötülüğünü ve ondan ötürü de kendisinin mahcup olduğunu, birbirimizi sevmemiz lâzım geldiğini, kendi kardeş ve akrabalarımızdan ayrı düştüğümüzü söyledi. Biz de utanç ve mahcubiyet içinde bir daha böyle bir şey yapmayacağımıza söz vererek yanından ayrıldık."

28 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, II, s:425

“Üstad çok acı yıllar geçirmişti. Bizim ilçede en yakın talebeleri olan Sungur ve Zübeyir Ağabeyler bile yanına giremediler. Onlara ayrı ev tutulmuştu. O günlerde Üstad’ın çamaşırlarını, yıkanması için, sepetle Osman Çalışkan Amcamlara götürüyordum. Yolda burnuma gül kokusu gelmişti. Sepeti yere dökerek içine baktım. Kirli diye götürdüğüm çamaşırlar mis gibi gül kokuyordu. Bu husus çok hayretimi mucip olmuştu.

Yine o günlerde dükkânın tezgâhındaydım. Zübeyir Ağabey telâşla, gülerek babama bir şeyler anlatıyordu. Onlar da hayretle gülerek dinliyorlardı. Üstad’ın başucunda bir krem kutusu vardı. Nevaleyi ondan görürdü. Akşamleyin son meteliği de harcamışlar. Sabahleyin yine Üstad sipariş vermiş. Zübeyir Ağabey, ‘Üstadım, paramız kalmadı. Akşam hepsini harcadık’ demiş. Celâllenen Üstad, ‘Keçeli, Keçeli, baktın mı kasaya?’ demiş. Kutuya bakan Zübeyir Ağabey, içinde paraların olduğunu ilk defa bize anlatmıştı. Bizler de buna benzer harika keramet hâllerine çok şahit olmuştuk.”

“Üstad’ın karşı komşusu Bolvadinli Cafer Ağa kurban kesmiş, Zübeyir Ağabeylere de bir parça et vermiş, o da kabul etmemişti. Kızan Cafer Ağa da Üstad’a şikâyete gitmişti. ‘Hiç kurban eti alınmaz mı?’ diye şikâyet etmiş ve Üstad, ‘Söyle onlara, alsınlar’ demişti. Tabii, Cafer Ağa sevinç içindeydi. Üstad ve Nur talebeleri zekât, iftar daveti gibi şeyleri asla kabul etmezlerdi.

Evde odun taşınıyor, badana yapılıyor, tahtalar siliniyordu. Üstad, Mustafa Acet Ağabeye, teberrüken, kendi evine götürmesi için bir bardak dut şurubu vermiş, o da aşağıya inip bir bardak şurubu içmişti. Tabii, eve gitmenin çok vakit alacağını düşünmüş olmalı. Üstad şüphelenerek ‘Ne yaptın?’ demiş. Acet ise ‘Boşalttım efendim’ demiş. Üstad ‘Nereye boşalttın?’ deyince de foyası meydana çıkmış. Üstad ‘Bir bardak şurubun hepsi içilir mi?’ diye tebessümle gelenlere anlatıyor ve ‘Senin midenden Allah’a sığınırım’ diyordu.”²⁹

29 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, II, s:375-376

SONRALARI ZÜBEYİR AĞABEY

Hüseyin Çalışkan'ın Zübeyir Ağabeyle alâkalı üç hatırası:

“Emirdağ'da İsmail Ata'nın dükkânında yangın çıkmış, çarşıda büyük zarar olmuştu. Üstad Hazretleri, Zübeyir Ağabe-yi gönderip, geçmiş olsun dileklerini iletip, zarar olan malların sadaka olabileceğini bildirmişti.”

“Saçı, sakalı gür olan Zübeyir Ağabey normal zamanlarda traş olurken, Üstad Hazretleri ‘Bu traşa ne kadar çok zaman ayırıyorsun?’ diye kızmıştı. Sonraları Zübeyir Ağabey çok geç traş oluyor, bu yüzden saçları çok uzuyordu.”

“Emirdağ pazarında okul kitapları satan bir pazarcı, fazla kitapları balya yapmış, üzerinde oturuyordu. Bunu gören Üstad Hazretleri, Zübeyir Ağabe-yi gönderip adamı ikaz etmişti. Üstad kitabın muhteviyatı ne olursa olsun, içinde mukaddes isimler bulunabileceği için, üzerinde oturulamayacağını bildirmişti.”³⁰

ZÜBEYİR SENİ KİM GÖNDERDİ?

Mehmet Fırıncı, Zübeyir Gündüzalp'ten dinlediği Üstad'la ilgili birkaç hatırayı naklediyor:

“Zübeyir Ağabey kendisi anlatmıştı: ‘İslâhiye’de posta memuru iken bir posta müdürümüz vardı. Dindar bir kimse idi. Bana bir gün şarktaki Dersim hadisesini anlatmıştı. İnsanların kurşuna dizildiklerini, kurşun yetmeyince de hunharca süngüden geçirildiklerini, tüyler ürpertici bir şekilde anlatmıştı. Ben de bir gün Üstad'la kıra giderken faytonu kullanıyordum. Onları Üstad'a tafsilâtıyla anlattım. Üstad dinledi, anlatırken bir şey demedi. Sonra varacağımız yere vardık. Tepeye doğru çıktı. Bir-iki saat kaldıktan sonra yanıma geldi. Ama öyle kızgın bir hâli vardı ki, kara bir bulut gibiydi. Bana ‘Doğru söyle, seni buraya kim gönderdi?’ diye söze başladı. Neye uğradığımı şaşırılmışım.

30 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, II, s:373

‘Seni casus olarak mı bana gönderdiler? Benim mukavemetimi kırmak için, din düşmanları mı gönderdi seni?’ Şaşırmıştım. ‘Üstadım tövbe estağfirullah diyorum.’ ‘Peki bunları bana niye anlattın?’

Uzun zaman bu minval üzere konuştu. Çırpınmaya başladım. O anda ölsem de kurtulsam diyordum târizli sözlerinden. ‘Söyle kim gönderdi seni buraya?’ dedikçe yerin dibine geçecek gibi oluyordum. Sonra bir kenara oturdu. Bir müddet durdu. Niha-yet Üstad’da bir hâl oldu. Duruldu, ‘İhtar var, hatâen yapmışsın, anlaşıldı. Affedildin haydi’ dedi. ‘Elhamdülillah’ dedim, sanki cen-dereden kurtulmuştum, üzerimden dağlar kalkmış gibi olmuştu.’

Zübeyir Ağabey bunu yorumlarken derdi ki: ‘Onların bu şeka-vetlerini, cinayetlerini anlatmak, bizden çok, onların hesabına geçiyor. Bizim maneviyâtımızı, şevkimizi kırıyor, söndürüyor. Üstad gibi biri üzerinde böyle tesir edince bizim gibi insanlara ne olmaz?’

Zübeyir Ağabey Üstad’ın hizmetine kalışını da şöyle anlatırdı: ‘Üstadım sizin hizmetinizde bulunmak istiyorum, dedim. Üstad bana: ‘Üstad’ın yanında, ben de büyük bir adam olurum, postnîşîn olurum, mânevî bir makam elde ederim, diye gelmiş olabilirsin. Ben böyle bir şeyi kabul etmem. Şöyle de düşünebilirsin. Bu garip bir ihtiyar, bir hocadır, kimsesizdir. İhtiyarlara, kimsesiz-lere yardım etmek sevaptır. Ben de onun işlerini görüp himaye edeyim. Bu niyetle kalırsan, buyur kal, yoksa öbür türlü ben kabul etmiyorum. Bunun için de sana 24 saat mühlet...’

‘Peki’ dedim ve üç-dört saat geçti. Sonra aklıma geldi ki, ‘Sonuna kadar beklesem, demek ki 24 saat tereddüdü var, karar veremiyor, şeklinde Üstad’ın aklına gelecek.’ Hemen gidip dedim ki, ‘Ben sizin hizmetinize garip bir ihtiyara, yardıma muh-taç bir hocaya yardım edeyim diye girmeye karar verdim.’

Üstad, 'Yok... 24 saatte değişebilir insan. 24 saat bekle, ondan sonra kararını ver' dedi. Müddet tamam olunca, 'Tamam Üstadım' dedim ve böylece beni hizmetine kabul etti."³¹

---

31 Zübeyir Gündüzalp, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, s:118-119

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN YAZDIĞI MEKTUPLAR

A-ÜSTAD BEDİÜZZAMAN'A YAZDIĞI MEKTUPLAR

“DUA VE HİMMETİNİZLE...”

Aziz ve sevgili Üstadım, Efendim Hazretleri'ne...

Nasılsınız? İnşallah iyisinizdir. Derin hürmetlerimle el ve ayaklarınızdan öperim.

Komünistlerin, vatanımızın her tarafında yangınlar çıkarıp bizi her cihetten mahvetmeye çalıştıkları bir zamanda, o ejderin bizi yutmaması için senelerden beri çalışan ve muvaffak olan siz Üstadımın hâpiste kalmasına tahammül edemiyorum. Okunmasıyla komünistliği önleyen ve okuyucularına gayet büyük faydalar veren Risale-i Nur'un serbest olarak neşredilmemesi, dehşetli bir ıstırap veriyor. İnşallah hükümetimiz Risale-i Nur'un âlemşümûl kıymetini anlayacak ve onu kanun-u esasî olarak kabul edecek ve bütün vatan ve millet, Risale-i Nur'un neşredilmesi ve hakikatlerine itaat edilmesi sayesinde refaha kavuşacaktır. İnşallah bendeniz de o zaman Risale-i Nur'a hizmet için dua ve himmetinizle bütün kuvvetimle çalışacağım.

Evet, Üstadım Hazretleri! Hiç şüphe yoktur ki sizi seven milyonlarca vatandaş, siz gibi bir vatan ve millet ve insanlık fedaîsi

olan bir dâhinin hapiste olduğunu iştirirlerse onlar da tahammül edemeyecekler...

Sizin fevkalâde bir ilim ve harikulâde bir vukufiyetle te'lif ettiğiniz Risale-i Nur, vatan millet ve gençliğimizin rehberi olacaktır. Şimdiye kadar Risale-i Nur'u tanıyan yüz binlerce vatandaş, ondan öğrendikleri hakikatlerden ve gördükleri azim faydalardandır ki ondan ayrılmıyorlar. Risale-i Nur'un ve Üstadımızın kıymetini idrak eden bizleri hiçbir kuvvet sizden ve Risale-i Nur'dan ayırmaya muktedir değildir. Çünkü Risale-i Nur bize daima ahlâk, fazilet, edep, terbiye ve daima itaat dersi vermiştir. Bizi içkiden, kötü kadınlardan ve her türlü fenalıktan men etmiş ve üstün faziletlere sahip etmiştir. Onda siyasî entrikaları çevirten bir satır bile yoktur. Onda dini dünyaya ve maddî menfaatlere alet edici bir cümle bile bulunamaz. Eğer böyle ve bunlara benzer desiseler olsaydı, yüz binlerce idrakli kimse ondan istifade edemezlerdi. Hâlbuki ondan çok büyük fayda görenler artmış ve gittikçe artacaktır inşaallah.

İşte bu hakikatlerdendir ki Risale-i Nur'dan hiçbir kimse çekinmez. Risale-i Nur'u okuyan bir kimseye şöyle dense: 'Risale-i Nur'u okursan atom bombasıyla yok edileceksin!' O müneverin içinde o şiddetli ve korkunç silâh, en küçük bir korku bile peyda edemez."³²

Zübeyir

“TAHAMMÜLÜMÜZ KALMIYOR”

Çok aziz, çok sıddık, çok mübarek, şefik ve sevgili Üstadım, Efendim Hazretleri'ne...

Binler selâm ve arz-ı hürmetler eder, el ve ayaklarımızdan öper, kusurlarımın af buyurulmasını yalvarırım. Sıhhat, afiyet ve

32 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 153/154

muvaffakiyetlerinize âcizâne dualar eder, çok muhtaç olduğum dualarınıza her daim dâhil buyurmanızı çok istirham ederim.

Risale-i Nur'un dâhil ve hariçteki parlak neşriyatını arz ederim, çok aziz ve mübarek Üstadım.

Bu mübarek, muhterem, muazzez ve ziyade itinaya dikkat ve ihtimam zamanınızda, kışın şiddetli soğuklarında, gizli düşmanların vatan, millet ve âlem-i İslâm zararına (haşiye)³³ sizi rahatsız etmeleri ve zalimâne, gaddarâne muameleleri, bizi ve bütün ehl-i imanı teessürler içinde sızlatıyor. Cidden tahammülümüz kalmıyor. O zalimleri cehenneme göndermek içimizden tahrik ediyor; fakat Üstadımızın düstur-u hayatiyesi, bu intikam niyetini Nur'ları tahsil ve hizmete tahvil ediyor. Dualarınızın berekâtıyla inşaallah, o tahammül edilmez eşedd-i zulüm ve istibdad-ı mutlakın intikamı olarak, en mühim vazife-i hayatiyemiz, Risale-i Nur'a hizmet olacaktır. Gaye-i hayatımız, sermaye-i ömrümüz, Nur'lar olacaktır. Zındıklar taarruzlarını artırdığı nispette biz de daha ziyade sadakat, ihlâs ve tesanüdte; Nur'ları tahsil ve hizmette faaliyetimizi dualarınız berekâtıyla çok ziyadeleştireceğiz inşaallah. Onlar o kanunla Nur'ları yasak etmek divâneliğini yap-salar, o kanunlar ve hapisler birer kamçı tesiri yapacak, Nur yoluna koşturacak inşaallah. Hem siz mübarek Üstadımız, irade ve ihtiyarınızla hareket etmeyip ve harika bir inayet ve idare altında olduğunuz için bu hakikatler bizleri teselli ediyor.

Cenab-ı Hak, siz mübarek, müşfik Üstadımızdan tam razı olsun. Amin! Kur'an ve iman hizmetinde daima ihlâs-ı tamme ile muvaffak ve muzaffer eyesin; uzun ömürler, şifalar ihsan eyesin. Âmin, âmin, âmin!"

*Çok kusurlu, çok zayıf, Üstadına çok mahcup, yarım kafalı, biçâre, duanza muhtaç Zübeyir...*³⁴

33 Haşiye: Evet Üstadım, size ve Risale-i Nur'a ilişkileri şu günlerde, evvelkiler gibi yine hücumun aynı zamanında vatanda zelzele, tufan ve seylâplar başladı.

34 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 155/156

“SEVGİLİ ÜSTADIM...”

Çok aziz, çok sıddık, çok mübarek, çok müşfik, çok sevgili Üstadım, Efendim Hazretleri...

Evvelâ: İstifsar-ı hatırla mübarek el ve ayaklarınızdan öper, arz ve hürmetler ederim. Sıhhat ve afiyetinize âcizâne dualar eder, dualarınızı ve çok olan kusurlarımı af buyurmanızı yalvarırım.

Sâniyen: Irak'taki kardeşlerimizden aldığımız bir mektupta, ‘Göndermekte olduğunuz mektuplara çok ihtiyacımız var. Burada mektepte ve evlerde cemaatler arasında okunur ve okutulur.’ deniliyor. Hatta son zamanlarda Mısır'dan celbolunan bazı Arabî risaleleri terk ettiler. Yalnız Nur Risaleleriyle meşgul bulunuyorlar.

Çok müşfik ve sevgili Üstadım, pek perişan ve kusurlu vaziyetimle affınıza ve şefkâtinize iltica eder, el ve ayaklarınızdan öperim.

Duanıza muhtaç, biçâre ve yarım kafalı Zübeyir...³⁵

“BU DEHŞETLİ ASIRDA”

Risale-i Nur talebeleri nâmına Zübeyir, Ceylan, Sungur ve İbrahim Ağabeylerin Üstadımıza yazdıkları mektup...

“Çok sevgili, çok mübarek, çok kıymetdar, çok müşfik Üstadımız, Efendimiz Hazretleri’ne...”

Ey irade-i cüz’iyesini tamamıyla terk edip her umûrunu irade-i Rabbâniyeye bırakan ve her zâhirî musibet ve sıkıntıda kader-i ilâhînin merhamet ve hikmetini görüp kemal-i tevekkül ve teslimiyetle o cilve-i Rabbâniyenin dahi netâicini sabır ile bekleyen muhterem Üstad!

Bazı yerlerde, ehl-i îmanın nokta-i istinadının yıkılmağa başladığı ve bir kısım esbab ve neşriyâtın, îmanın erkânına karşı

35 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 157

muhalif cephe alıp, Allah'ı inkâr eden insanların alenen ve tefahurla dolaştığı ve Kur'ân'ın evâmirine muhalif hareket etmenin ve manevî kuvvetlere inanmamanın, îcad ve tasnî' hakkını şursuz, kör, sağır tabiata vermenin bir şiar-ı medeniyet ve irfan ve münevverlik telâkki edildiği yürekler titreten şu dehşetli sırda, Kur'ân'ın bir mucize-i maneviyesi olan Risale-i Nur'u te'lif ederek mustarip ve iman hayatına muhtaç pek çok biçâre gönüllere panzehir hükmünde olan devalarını vererek, onlara saadet-i ebediyeyi müjdeleyen ve dâvalarını gayet kat'i burhan ve hüccetlerle isbat eden hakikat cadde-i kübrasında kudsî ve muazzez rehberimiz ve "Es-sebebu ke'l-fâil" sırrıyla Risale-i Nur ile imanlarını kurtaran yüz binler Nur talebesinin hasenâtının bir misli defter-i âmâline geçcen faziletmeab efendimiz!

Nasıl ki Cenab-ı Hak, Denizli hapsinin sıkıntılarını hiçe indirecek derecede şifabahş olan 'Meyve Risalesi'ni orada ihsan etmiş ve gülün çiçeğindeki gayet şirin râyihası, dikeninin acısını hiçe bıraktığı gibi, fâni sıkıntılarınızı izale etmişti; aynen öyle de, yine Kerîm olan Rahîm-i Zülcemâl Hazretleri, Denizli hapsinin bir aylık sıkıntısına bir günlük maddî ıstırapı mukabil gelen bu Afyon hapishanesinde siz sevgili Üstadımız eliyle tiryak ve panzehir hükmünde tevhid, tahmid ve istiâne ve Risalet-i Muhammediyeyi (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) tasdik ve muazzam hüccetlerini ihsan etmiş bulunuyor. Okumak ve yazmayı Risale-i Nur'un feyziyle öğrenen çok kusurlu talebeleriniz bizler, bu üç küçük risaleyi - çam çekirdeğinin koca çam ağacının fihristesini, programını içinde sakladığı misilli- hem Risale-i Nur'un hakkaniyetinin kat'i bir hücceti, hem bir nevi hülâsatü'l- hülâsası olarak telâkki ettik.

Fezâilini tariften âciz bulunduğumuz, fakat okuması ruhumuzda pek büyük bir inşiraha vesile olan ve maddî elemelerimizi sürûra kalbeden ve îman bahçesinden hadsiz meyveleri getiren bu üç küçük risaleden birisi, zamanımızdaki mevcut küfür, dalâlet ve tabiat karanlıklarını dağıtacak ve izale edecek on bir

hüccet-i tevhidi; ikincisi, Risale-i Nur'un bütün muvazenelerinin menbaı ve esası ve üstadı içinde bulunan Fatiha-i Şerife'nin îmanî ve kudsî hüccetlerini hâvi bir şirin tefsirini; üçüncüsü, yine Afyon Medrese-i Yûsufiyesinde siz sevgili Üstadımızın kalb-i mübareklerine hutur eden Risalet-i Muhammediyeye (*sal-lallâhu aleyhi ve sellem*) dair kısmının gayet parlak ve tam bir itminan te'min eden bir mükemmel tercümesini beyan buyuruyordu.

Hiçbir cihette hiçbir şeye liyakatimiz olmayan bizler, bütün kuvvetimizle neşrine çalışacağımız bu mahiyetteki eserlerinizi aldık. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür ederek 'Yâ Erhamerrâhimîn! Üstadımızdan ebediyen razı ol!' diye dua ettik."

El-bâki Hüve'l-Bâki
Risale-i Nur talebeleri nâmuna
*Zübeyir, Ceylan, Sungur, İbrahim*³⁶

B- ÜSTAD ADINA YAZDIĞI MEKTUPLAR

"NE PAHASINA OLURSA OLSUN"

21.10.1950 tarihinde, Zübeyir Gündüzalp'in Ziya Bey'le birlikte yazdığı ve Üstad'ın emriyle Isparta'ya gönderilen mektup.

"Aziz, kahraman ağabeyimiz,

Evvelâ: Gayet derecede bir ehemmiyetli meseleyi arz ediyoruz ki, büyük mecmualarımızın imhasına sakın, sakın meydan verilmeyecektir. Ne pahasına olursa olsun kurtarılacaktır. Yalnız imha kararı şimdi mi, yoksa eskiden mi verilmiştir? Ve sizce bu imha kararı resmen sabit midir? Bu ciheti olduğu gibi öğrenerek bize acele ve derhal bildiriniz.

Sâniyen: Bu hususta Ankara'da olan kahraman Sungur'a ve Devlet Bakanına yazılan yazıyı berâ-yı malûmat takdim ediyoruz. Binler selâm ve hürmetle ellerinizden öperiz."³⁷

36 R. Nur Külliyyâtı, I/1147-48

37 R. Nur Külliyyâtı, II/1819

“SİZLERE HAVALE”

Sungur Ağabey'e 'Ziya ve Zübeyir' imzasıyla gönderilen mektup.

“Aziz ve çok kıymetli kahraman kardeşimiz Sungur,

Evvelâ: Binler selâm eder, Cenab-ı Hak'tan Nur hizmetinizde hayırlı muvaffakiyetlerinizi dileriz.

Sâniyen: Çok ehemmiyetli ve mahrem bir işi haber veriyoruz. Haber aldığımızı göre Isparta adliyesinde zaptedilen yüz yetmiş cilt *Asâ-yı Musa* ve *Zülfikâr* mecmualarının –ki o mecmualar şimdiki beraetini, iadesini tasdik edip, daha evvelce Denizli'de Üstadımıza verilen kitaplardır- imhası için karar verilmiş, zemin ve semâvâtı hiddete getirecek ve mevcudâtı ağlatacak bu müthiş kararın, Demokratlar aleyhinde Halk Partisi'nin müfrit adamları tarafından tertip edilen bir plân olduğundan kat'iyen şüphemiz yoktur. Zira Nur talebelerinin Demokratları muhafaza ettiğini ve Demokratların kuvvetli bir istinatgâhı olduğunu müfrit şeytanlar anlamışlar. Nur talebelerini Demokratlardan bu tarzda nefret ettirip hükûmeti yıkmaya çalışıyorlar. Bu plânın akîm kalması ve mecmualarımızın kurtulması ve Afyon'daki kitaplarımızın tamamen iade edilmesi için, pek hızla bir ehemmiyet ve gayretle çalışılmasını Üstadımız sizlere havale ediyor.”³⁸

“HÂLBUKİ NUR'UN TERCÜMANI”

'Sadık, İbrahim ve Zübeyir' imzasıyla Ziya ve Abdülmuhsin'e gönderilen, Üstadımızın direktiflerini bildiren mektup.

“Aziz, sıddık kardeşlerimiz Ziya ve Abdülmuhsin,

Üstadımız diyor ki: Eşref Edip, kırk seneden beri iman hizmetinde benim arkadaşım ve *Sebilürreşad*'da makale yazan ve şimdi vefat eden çok kıymetli kardeşlerimin mümessili ve hakikî İslâmiyet mücahidlerinden bir kardeşimdir. Ve Nur'un

38 R.Nur Külliyyâtı, II/1819

bir hâmisidir. Ben vefat etsem de, Eşref Edip, Nurcular içinde bulunmasıyla büyük bir teselli buluyorum.

Fakat Nur Risalelerinin ve Nurcuların siyasetle alâkaları yok. Ve Risale-i Nur, Rıza-yı ilâhîden başka hiçbir şeye âlet edilmediğinden, mümkün olduğu kadar Risale-i Nur'un mensupları, içtimâî ve siyasî cereyanlara karışmak istemiyorlar. Yalnız *Sebilürreşad*, *Doğu* gibi mücahitler iman hakikatlerini, ehl-i dalâletin tecavüzatından muhafazaya çalıştıkları için, ruh u canımızla onları takdir ve taksin ederiz, onlarla dostuz ve kardeşiz; fakat siyaset noktasında değil. Çünkü iman dersi için gelenlere tarafgirlik nazarıyla bakılmaz. Dost-düşman, derste fark etmez. Halbuki siyaset tarafgirliği, bu mânâyı zedeler, ihlâs kırılır. Onun içindir ki, Nurcular emsalsiz işkencelere ve sıkıntılara tahammül edip Nuru hiçbir şeye âlet etmediler. Siyaset topuzuna el atmadılar.

Hem Nur Risaleleri küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü mutlakın altındaki anarşiliği ve üstündeki istibdad-ı mutlakı kırdığı cihetle, bir nevi siyasete teması var tevehhüm edilmiş. Halbuki Nur'un tercümanı, bir tek mesele-i imaniyeyi dünya saltanatına değişmediğini mahkemelerde dava edip yirmi beş sene tarz-ı hayatıyla ve emarelerle ispat etmiştir.”³⁹

“SİZ MAHZUN OLMAYINIZ”

“Aziz, sıddık kardeşlerim,

Ecel muayyen olmadığı için, benim şiddetli hastalığım her vakit gelebilir diye, evvelce yazdığım vasiyetnamelerimi teyiden, bu vasiyetname de şiddetli, dahilî bir hastalığımдан ihtar edildi. Ben de beyan ediyorum ki:

Benim vefatımdan sonra, benim emâneten elimde bulunan Risale-i Nur sermayesi, hem mucizatlı Kur'ânımızı tab ettirmek için Eskişehir'de muhafaza edilen sermaye, o Kur'ân'ın tevafukla ve fotoğrafla tab'ına ait. Yanımızdaki sermaye ise, Risale-i Nur'un

39 R.Nur Külliyâtı, II/1822

sermayesidir. O sermaye, Cenab-ı Erhamürrahimin'e hadsiz şükür olsun ki, yetmiş küsur sene evvel, o zamanın âdetine muhalif olarak, kendim fakirliğimle beraber onların tayınlarını verdiğime bir ihsan ve lütf-u Rabbâni olarak, o zamandan elli-altmış sene sonra Cenab-ı Erhamürrahimin, o örfî âdete muhalif kaide mi, manevî ve geniş Medresetü'z-Zehra'nın hâlis ve nafakasını temin edemeyen ve zamanını Risale-i Nur'a sarf eden talebelerine aynen ve eski zaman ihsan-ı ilâhî neticesi olarak şimdi yanımızdaki sermaye onların tayınlarıdır ve tayınlarına sarf edilecek. Ve kaç senedir benim yaptığım gibi, benim mânevî evlâtlarım, benim vereselerim aynen öyle yapmak vasiyet ediyorum. İnşallah tam Risale-i Nur intişara başlasa, bu sermaye şimdiki fedakâr, kendini Risale-i Nur'a vakfeden şakirdlerden çok ziyade fedakâr talebelere kâfi gelecek ve manevî Medresetü'z-Zehra ve Medrese-i Nuriye çok yerlerde açılacak, benim bedelime bu hakikate, bu hâlê manevî evlâtlarım ve has ve fedakâr hizmetkârlarım ve Nur'a kendini vakfeden kahraman ve herkesçe malûm kardeşlerimden bu vasiyetin tatbikine yardımlarını rica ediyorum. Risale-i Nur itibarıyla bana hiç ihtiyaç kalmadığı için, Âlem-i Berzah'a gitmek benim için medâr-ı sürürdür. Siz mahzun olmayınız. Belki beni tebrik ediniz ki, zahmetten rahmete gidiyorum.”⁴⁰

*Çok Hasta Said Nursî
Evet, biz Üstadımızın bu vasiyetine şahidiz.
Emirdağlı Çalışkan, Mustafa Acet,
Safranbolulu Hüsnü, Ermenekli Zübeyir,
Çoğollu Bayram...*

“ÇOK SELÂM VE DUA...”

Isparta'dan Manisa'ya, Nurslu Kazım Aslan'a gönderilen mektup.

---

40 R.Nur Külliyyâti, II/1909

“Aziz, sıddık kardeşim Kâzım...”

Mektubunu aldık. Amcazâdeniz Ubeyd ve dayın Selman, Eski Harb-i Umumîde Üstadımızın bedeline şehit olduklarından, Üstadımız dedi ki: ‘Cenab-ı Hak şimdi bana Kâzım namında bir Ubeyd, bir Selman verdi. Ona da bunlarla beraber dua ediyorum. O da buna mukabil, Risale-i Nur’la meşgul olsun.’

Şimdilik gelmeye lüzum yok. Üstadımızın yeri muayyen değil. Üstadımızla hakikî surette görüşmek Risale-i Nur’u okumakla olduğundan, Risale-i Nur’u mütalâa edersin.

Manisa’da Nur talebesi Zabit Abdullah Yeğin var. Ara sıra onunla görüş. Üstadımız sana çok selâm ve dua ediyor. Bizden de çok selâm...”

*El-bâki Hüve'l-Bâki
Zübeyir*

Haşiye: “Üstadımız diyor ki: ‘Amucam Mahmi’nin Abdurrahman’ın oğlu Selman, harpte benimle beraberdi. Vefat etmişti. Şimdi Çerkez namında diğer bir oğlu...’ (Mektubun bu kısmı yırtık olduğundan okunamadı.)

Hazreti Üstadımız şimdi seni de tam tanıyamadı. Salih kimdir? Senin validen sağ mıdır? Haremi Şirin’in kızı mıdır? Üstadımız bunu merak ediyor.”⁴¹

“ÜSTADIMIZ SELÂM EDER”

1954’te Manisa’da asker olan Kâzım Aslan’a Isparta’dan yazılan mektup.

“Muhterem ve mübarek kardeşim Kâzım...”

Hasta olan Üstadımıza mektubunuzu okuduk. Üstadımız şimdi tanıdı. Çok da memnun oldu. Çok selâm ediyor ve diyor ki:

‘Harpte benim bedelime şehit olan yeğenim, senin amcanın oğlu Ubeyd yerine Cenab-ı Hak, şimdi bana Kâzım’ı verdi. Onu

41 Necmeddin Şahiner, *Nur’a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 207

Ubeyd gibi kabul ediyorum. Babasıyla beraber dua ediyorum. Oradaki Nur talebeleriyle görüşsün. Nur derslerine alışsın.'

Evet kardeşim... Risale-i Nur'la meşgul olan, her zaman Üstadımızla beraberdir. Kim Üstadımızla görüşmek isterse Risale-i Nur'u okur.

Mektubunda isimleri bulunan başçavuş, onbaşı ve diğer Nur kardeşlerimize Üstadımız selâm eder. Ben de hem size, hem Nur talebesi Muhammed Emin ve diğer Nur kardeşlerimize çok selâm eder, Risale-i Nur çalışmalarınızda muvaffakiyetler dilerim."⁴²

*El-bâki Hüve'l-Bâki
Kardeşiniz Zübeyir*

C-ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN YAZDIĞI DİĞER MEKTUPLAR

ANNE VE BABASINA...

"Çok mübarek ve kıymetdar ve sevgili babam ve anama...

Binler selâm ederim. Bayramınızı tebrik eder, hürmetle ellerinizden, ayaklarınızdan öperim. Hayırlı dualarınızı beklerim. Her zaman mektup yazamıyorum. Sebebi, her zaman size Risale-i Nur mektupları, Nur risaleleri gönderiyorum. Onlar benim sizlere hakikî mektuplarım hükmündedir. Risale-i Nur mektuplarını, Nur kitaplarını okuyanların, dinleyenlerin içleri nurla dolar; kalpleri Kur'an nuruyla nurlanır, ruhları İslâmiyet nuruyla yıkanır; dünyada, ahirette mesut olur, iman-ı kâmilî kazanır; son nefesinde iman-ı kâmilî ahrete geç eder, Allah'a kavuşur, Peygamberimize erişir.

Bunun için, o gelen Risale-i Nur mektuplarını Haydar'a, Rabia'ya, Zehra'ya sizler tekrar tekrar okutturuyor, dinliyorsunuz diye ümit ediyorum.

42 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 208

Benim Kur'an'a, imana hizmetim, İslâmiyet'e hizmetim, yani Kur'an'a, imana, İslâmiyet'e canını, ömrünü feda ederek hizmet eden Bediüzzaman Hazretleri gibi bu zamanda büyük bir zâtın hizmetine kabul edilmeliğim, sizin sâyenizedir. Çünkü babam bana, haram lokma yedirmemiş, anam bana haram süt vermemiş. Anam evlâtlarına süt emzirirken, aman sütüme bir şüphe girmesin, diye haram şüphesi olan şeylerden kaçınmış. Evlâdına şüpheli süt vermemek için Allah'tan korkmuş, helal süt vermiş. Üç-dört yaşında iken, bir bağ komşusunun duvarından bir çöp alırsan, o dahi haramdır, gibi dersler vermiş. Helâli-haramı öğretti. Ben anamın, rahmetli Hurşid dedemizin verdiği böyle din dersleriyle, o küçük yaşta merhum Hacı Osman Efendi emmingilin elma ağacından bizim bağa düşen, çok hoşlandığım mayhoş elmayı yemezdim. Alır, onların bağlarına atardım. Daha böyle misaller çok... Babam çok para kazanacağım diye haram kazançlara tenezzül etmemiş. Zengin olmamış, fakat helâl para bana böyle mukaddes bir hizmetin nasip oluşu, sizin mübarekliğiniz hürmetinedir. Ben sizin gibi bir anam ve babama son derece minnettarım. İşte ben de, sizin ebedî hayatınız için dünyayı terk ettim. Sizin ahiret hayatınızın nurlar, hayırlar, sevaplarla dolması için iman, Kur'an, din hizmetine ömrümü vakfettim. Bir evlâdın kazandığı hayırlar, sevaplar, o evlâdın peder ve validesinin amel defterine de geçer. Benim şimdi size dünyalık faydam yok. Fakat bu fânî, muvakkat dünyadan sonra gideceğimiz daimî, bâki bir hayat için, bâki elmaslar hükmünde size kazançlar gelmesine hizmet ediyorum. Babamı çok hatırlıyorum. Şöyle ki:

Biliyorsunuz, diğer bazı Nur talebeleri gibi ben de dinsiz bir hükûmet zamanında hâsîlere düştüm. Zulümler çektim. İşkenceler gördüm. Yoksulluk çektim. Fakat izzetle, şerefle yaşayarak, o koca dinsiz hükûmetten dahi korkmadım. Dinsizlerin zulmüne karşı yılmadım. Gene Risale-i Nur'a sarıldım. Gene Risale-i

Nur'u okudum, yazdım. Bir kat daha Üstadıma yaklaştım. Küçük yaşında, bağ evinde anamın bir gece, 'Babanın gözü karadır, o korkmaz!' dediği, hatırımdan çıkmıyor. Şimdi düşünüyorum ki, demek korkmamazlık; dinime, imanıma cesaretle sarılmak damarı, bana babamdan ırsen geçmiş ki o eski dinsiz hükümetten korkmadım. Risale-i Nur hizmetinden, babamın o yüksek ahlâkı sayesinde çekilmedim. Dünyada, ahirette hepimizi mesut edecek Risale-i Nur'dan mahrum kalmadım.

Cümlenizin, kardaşlarımın, eniştelерimin, teyzelerimin, Ayşe Ablamgilin, konu-komşunun bayramını tebrik ederim. Selâm ederim.”⁴³

Zübeyir

“Çok muhterem pederim ve vâlideme...

Cümlenize çok selâm eder, hürmetle ellerinizden öperim. Düğün hediyesini aldım. Haydar, benim kaidemi bilir. Biz Nur talebeleri, hediye kabul etmeyiz. Düşündüm, dedim: Anladım ki Haydar'ın refİKası namazını kılar, ibadetinden geri kalmaz mübarek bir hanımdır. Onun hatırı için reddetme. Ben de o mübarek, dindar hanımın hatırı için 200 liralık bir hediye kıymetinde olarak kabul ettim. Hem kalbime geldi ki, senin baban, anan ve kardeşinin gönderdiği, başkalarından hediye almış gibi olmaz; Nur talebeliğine zarar vermez, diye kalbim müferrah olarak aldım.

Ayşe Ablamgile, Hacı ve Sami Efendilere, Emine ve Sıdika kardaşlarıma çok selâm ederim. Zehra'ya, Ahmed, Hurşid, Kazım'a, Rabia, Hediye, Said, Salim'e selâm eder, iman ve İslâmiyet'i öğreten ve din derslerini veren Risale-i Nur'u okuyup geri kalmamalarını, ileri olmalarını niyaz ederim. En başta Emi-

43 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 69-70

ne teyzeme, emmime, Ahmed dayıma ve Nene teyzeme, Fehmi ve Ali Ağalara, Hürşid'e, cümleye çok selâm ederim.

Kevser ablama çok selâm ederim. Onda emâneten bir 'Hanımlar Rehberi' var. Okusun; ondan çok ferahlar, çok memnun kalır.”

Duanızı bekleyen Zübeyir...⁴⁴

1948 AFYON HAPSİNDE YATAN CEYLAN ÇALIŞKAN'A...

“Aziz, Kahraman Ceylan!

Bugün ne hâlde olduğunuzu bilemiyorum; yalnız, hadsiz şükür diyebiliyoruz.

Hazreti Üstadımız eve yerleşti. Size ve umûma selâm getirmek için gönderdi. Sizde 'Meyve Risalesi' var mı? Onu verin; götüreceğim.

Binler selâm... Ellerinizden öperim. Bütün ruhumuzla sizinle beraberiz.”⁴⁵

Zübeyir

KORE'NİN KAHRAMAN GAZİSİ BAYRAM YÜKSEL AĞABEY'E...

“Aziz, sıddık, kahraman, mübarek ve çok sevgili kardeşim Bayram!

Evvelâ, mübarek mektuplarınızı aldım. Bütün ruh u canımla tebrik ederim.

Aziz kardeşim, Nur talebelerinin üzerinde inayet-i Rabbaniye daima hazırdır. Kore'ye gitmek münasebetiyle size yazacaklarımı, siz bana yazmışsınız; maşallah, bârekallah! Nur'dan tam ders almışsınız.

Evet kardeşim! Kainatta hiçbir şey yoktur ki Cenab-ı Hakk'ın idare ve tedbiri dairesinden hariç kalsın. Zerreden şemse kadar

44 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 70

45 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 90

bütün mevcudat, Kadir-i Zülcelal'in emir ve iradesi tahtındadır. Bu hakikate binâen, sana Kore kur'asının isabet etmesi tesadüfî değildir. Demek, Risale-i Nur'un geniş fütuhâtına sebep olmak gibi büyük bir nimet ve şeref-i ilâhî sana ihsan edilmiş. Demek, seni Risale-i Nur gönderiyor. Şu halde orada imanî bir vazife var.

Evet sevgili kardeşim!

Nefsimiz ölümden korkar; fakat Risale-i Nur'un dersi, nefis ve şeytanı dahi teslim ve ilzam etmeye mecbur ediyor. Nur'dan aldığımız dersle, ölüm, ehl-i iman için şu dağdağalı ve zahmetli ve fânî dünyadan, bostan-ı cinâna, bâkî ve sermedî ve güzel bir âleme göç etmektir. Bu zindan-ı dünyadan, âlem-i Nur'a seyahat erdemdir. Hem başta Habibullah olan Peygamber Efendimiz (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) ahrettedir. Öyle ise ölüm, ehl-i iman için, Fahr-ı Kâinat olan Sevgili Peygamberimize bizi kavuşturan bir pasaporttur. Hem eğer birimiz ölürse; 'Yüz binlerce kardeşimiz yaşıyor; benim hesabıma da İslâmiyet'e hizmet edip, şirket-i mâneviye hesabıyla benim defter-i âmâlîme de sevapla kaydettiriyorlar' der, rahatla yatarız.

Aziz kardeşim!

Her adres değıştikçe bana bildir. İnşallah mektuplaşırız. Senin gittiğini kardeşlere yazdım. Isparta'dan, İzmir'deki kardeşlerimizin bir adresini iste; İzmir'den yeni harf risaleler al, Kore'ye götür. Japonya'da herhalde Tokyo'da Türk mektebi varmış. O mektebi bul, ziyaret et. Onlara çok kıymetli hediye olarak, Nur'lar çok münasip ve iyi olur. Size gönderdiğim alfabe-yi bana iade et; buralarda bulunmuyor.

Çok sevgili kardeşim! Birimiz şarkta, birimiz garpta, birimiz şimalde, birimiz cenupta; birimiz dünyada, birimiz ahirette olsak, başımızda Hazreti Üstad bizle beraber ise daima beraberiz."⁴⁶

Çok kusurlu Zübeyir

46 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 90-91

HÜSREV ALTINBAŞAK'A (1951)

“Bismihi sübhanehu...

Aziz, sıddık, kahraman ağabeyim, efendim hazretleri...

İstifsar-ı hatırla arz-ı hürmetler ve binler selâm eder, ellerinizden öperim. Sıhhat ve afiyetinize, muvaffakiyetinize bütün ruh u canımızla dua ederiz.

Efendim! Size mufassal mektup yazıp buradaki çok iyi olan işlerimizden haberdar etmeyi, baştaki vazifelerimden birisi olarak biliyorum.

Ehl-i Sünnet, Yirmi Sekizinci Mektub'un Üçüncü Meselesini bu son nüshasında tamam etti. Önümüzdeki sayısında kahraman Sungur'un Risale-i Nur'dan yazdığı mektubu neşredecek inşaallah.

Sebilürreşad, Üstad'ın 'Tarihçe-i Hayat'ını neşredecek; gençlik resmini bulmuş, onu da koyacak. 'Çok esaslı bir neşriyât yapacağım.' diyor. İnşaallah dualarınızla muvaffak olur.

Sebilürreşad'ın Üstad hakkındaki ve Risale-i Nur hakkındaki neşriyâtı, serbestiyete kavuştuğu mevzuunda bir delil olarak okutturulabilir, gösterilebilir. Ve biraz çekinenlerdeki evham kalkabilir düşüncesiyle, Üstad'dan bahseden nüshadan birer tane kardeşlerimize göndermek istiyoruz. Eğer münasip ise ve müsaade buyursanız bize adresler bildiriniz, biz o adreslere buradan gönderelim. Üç-beş aylık abone olurlarsa, o Nurânî neşriyâtı takip edip sevine sevine gösterebilirler ve okurlar. Bu fikrimize ne buyursunuz?

Üniversite için lütuf buyurduğunuz mektuplardan kardeşlerimiz çok memnun ve mesrûr olarak size minnettar ve medyunluklarını arz ederler.⁴⁷

Duanıza muhtaç, biçâre Zübeyir

47 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 158-59

SÜLEYMAN DEMİREL'E (1969)

“Kıymetli ve muhterem Başvekilimiz...

Müspet icraatlarınızı takdir ve tebrik ederiz. Mukaddes iman ve İslâmiyet'e, bu kahraman millet ve mübarek vatanımıza hayırlı hizmet ve icraatlarda muvaffak olmanızı bütün ruh u canımızla dileriz. İman ve İslâmiyet'in âdetâ yeniden zuhur ve tulûu, ihya ve bekâsı diyarı hükümünde olan bir memleketin evlâdı ve paşazâdelerin ahfadı bulunan bir hükûmet reisimizin, böyle bir muvaffakiyetle uzun yıllar meşru iktidar başında pâyi-dâr olmasına temenni ederiz.

Dindar halkımız içinde halkla hemhal ve samimî olmanız ve dindar Türkiyemizin vilâyetlerden köylerine kadar muhabbetle merbut ve alâkalı bulunmanız dolayısıyla meşru iktidar ve partinizin hayırlı hizmetlerde ilerlemenize mâniâlar teşkil eden yıkıcı bir plândan, dindar milletimiz üzerinde gayet müessir menfî bir propagandadan bir nebzesini ittilânınıza arz ediyoruz. Şânınıza layık olmayan bir tabirât ve küsurâtı bilmeyerek istimal işlemişsek, şefkât ve müsamaha ile mütalâa buyurmanızı istirham ederek, özür dileriz.

Şimdiye kadar milletimizin teveccüh ve itimadına mazhar olmak nimet ve şerefine eriştiğinizden, bunu kıskanan vicdansız ve insafsız muhalifleriniz, elbette zâtınız ve teşkilâtınızı yıpratıp yıkmak peşinde koşacaklar. Bu menfur emellerine kısa zamanda vâsıl olabilmek için, umûm milletin akıl, kalp, ruh ve mânevîyâtıyla alâkalı umumî ve müessir bir mevzuu seçip bunun üzerinde tahripkâr plânlar ve entrikalı faaliyetler yapmaktadırlar. Gayret ve himmetlerini bu menhus gayretleri üzerinde teksif ve temerküz ettirerek dinsizdârâne menfî bir metodla çalışmaktadırlar. Bu usûl, onların en nüfuzlu ve en tesirli bir muaraza tarzıdır. Buna inançla inanmışlardır.

Bunun için düşman ve muhalifiniz olan siyasîler, zâtınızın ve iktidar partisinin hakkında pek tahripkâr ve sinsî bir propaganda kampanyasına girişmiş bulunuyorlar. Evet, siz bizlerin malûmat vermesine muhtaç olmayabilirsiniz; fakat size aleyhinizdeki en mahrem haberleri takdim eden ve resmî veya gayr-i resmî kimseler arasında muhalefet hesabına sinsice çalışanlar var. Bunlar sizlere siyahı beyaz, beyazı siyah göstermek nev'inden rapor ve dosyalar düzenleyip sizlere bir çok dindar şahsiyet ve kimseyi muhalif edici haberler veriyor. Bilhassa halkımızın en âmi köylüsüne kadar pek hassas olduğu iman ve İslâmiyet, din adamları ve dindarlar mevzuunda bütün bütün hilâf-ı hakikat, hilâf-ı vâki haberler uydurarak sizlere yetiştiriyorlar.

(...) Şimdiki din düşmanları, anarşist komünistler; din, dindarlar, Bediüzzaman'ın Nur Risaleleri ve talebeleri hakkında yalan ve iftiralardan mürekkep haberleri havi mürettep evraklar vücuda getirirler. Bu suretle, zâtınızı ve iktidarınızı, din ve din adamlarımız, dindar milletimiz, Nur risalelerinin müellif ve talebeleri aleyhinde bir kanun ve icraat yapturmaya zorlayabilirler. Bu müessir entrikayla dindar halkımızı meşru hükûmet aleyhine geçirmeye çalışırlar ve çalışmaktadırlar. (...) “48

Zübeyir Gündüzalp

N. MUSTAFA POLAT'A (1969)

“Aziz, cefakâr kardeşim...

Çoktan beri görüşmek için ziyaretinize gelmek istedim; fakat çok hastayım. Bazı güzel hususları meşveretlerinize arz edecektim. Bir dava adamı hatt-ı hareketiyle muvaffakiyetinizi (dört insan enerjisi sarf etmek suretiyle) -ki bir inayet-i ilâhîyedir- ruh u canımla tebrik ederim.

‘Ya Rabbi! Üstadım Said Nursî'nin hürmetine, Nur talebesi Zübeyir'in günahlarını affeyle, ona ihlâs-ı âzâm ve sabr-ı cemil

48 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 161-62-63

ve şifa ihsan eyle. Amin!' Namazlarınızda bu duayı not edip, böyle dua edivermeyi hakikaten ve cidden çok rica ederim. Çünkü alâkalı hadis-i şerifte, şu meal ve mânâda: 'Mü'minin mü'mine yaptığı gaybî dua mutlaka kabul edilir.' buyruluyor.

Sâniyen, evvelce de kardeşlerle görüştüğümüz gibi, Van ve Mersin mahkemeleri hakkındaki haberler müstesna, bundan böyle, gazete, Risale-i Nur'dan habersiz Müslümanlar arasında devamlı okunmaya başlanıncaya kadar, sırf İstanbul'da o haftaki baskı masrafını çıkarıncaya kadar, bazı fevkalâde olacak şeyler müstesnâ, Nur talebeleri hakkındaki neşriyât iç sahifelerde yapılsa, dinsizlerin hakikatten habersiz Müslümanları ürkütüp gazeteye bir kat daha darbe vurmak suikastı hafifler tahminindedim. Bu tahminimi de size sonra hususî surette arz edeceğim. (Bazı yerlerden ve eski zamanlarda muttali olduğum bu mevzudaki vakıalara müstenittir.) Birinci sahifeye her meslek ve meşrebin ve mesleksiz mü'minleri alâkadar edecek din ve dindarlar lehinde, dinsizlerin aleyhinde olan Türkiye dahilindeki hadiseler konsa, Nur dairesi dışındaki Nur'a dost ve taraftar olanlara gazetenin benimsetilmesine muvafık bir tutum olur fikrindeyim. Fakat benim fikrim nâkıstır. Ancak Anadolu'nun muhtelif yerlerinden gelecek kardeşlerin karşılaştığı mânialara veya revaca muvafık olursa o zaman bu arz ettiğim şeyler vakıalara muvafık olur kanaatine varırım.

Sâlisen, benim bu mevzu hususunda görüşeceğim bazı kardeşler vardı; maalesef hastalığımdan dolayı görüşemedim. Bir gün merhum, muazzez ve muallâ Üstadımız Hazretleri buyurdular ki; 'Ben bir hanım Nur talebesini, 30 erkek Nur talebesi fevkinde görüyorum. Çünkü onlar dinde samimîdirler; hem fitratlarında olan şefkât seciyelerini Risale-i Nur'da görünce tam sarılıyorlar. Ahir zamanda taife-i nisâ, dine mühim hizmet yapacaklardır. Kendilerinin açık-saçıklığa heves etmeleri, onların fenalığından değil, zaife oldukları için, kendilerini himaye ede-

cek bir kocaya sahip olabilmek gibi bir histen ileri geliyor. Ben kadınların müdafiyim. Çünkü kadınlarda şefkât seciyeleri bozulmamış; evlâdı için hayatını feda eder. Fakat erkeklerde namus seciyesi inkısam etmiş, zayıflamış, yani samimiyet bulunmuyor. Hem de kafalarını siyaset bozmuş; riyakâr olmuşlar. Nasıl ki bir korkak kumandana, cesur bir nefer kalben itaat edemez; bunun gibi şefkât seciyelerini muhafaza eden şefkât kahramanları da, karısını koluna takıp sokağa çıkan dindar erkeklerde dahi zaafa uğrayan, zayıf bir namus seciyesine sahip bir kocaya ailesi tam itaat etmiyor. Karı-koca mabeynindeki bütün geçimsizliklerin sebebi bundan ileri geliyor.'

Buna binâen bizde hanımlara, bilhassa mütedeyyinlere, bilhassa ve bilhassa Risale-i Nur'la kurtulup Risale-i Nur'a sarılanlara şefkât ve müsamaha ile, biraz yaşlanınca, imanlı olmak, feraizini yapmak gibi Cebel-i Uhud misalindeki değeri ve esasâtta bu emel ve itikadı karşısında kadınlık hissiyatından, gençlik sâikasıyla olan fer'î şeylerden neşet eden bir nevi fûrudvârî kusur ve hatalarını müsamahayla ve şefkâtle, kusurlarını nazara alıp ve verip tenkit etmemek, hasene ve hizmetini nazara almak ve vermek gibi müşfik Üstad-ı Ekmelimin ahlâk-ı hamidesiyle ahlâklanarak, bu ulvî ahlâkın muktezasıyla –Nur arkadaşlarımızı, bilhassa Nur'a dost ve taraftar olanlara ve mü'min ve mü'minelere- kalem ve kaleme amel etmeye çalışıyoruz.

Bu mezkûr hakikate binâen hanımların ister küllî, ister cüz'î uyanmasına mütavafit derecede İslâmiyet'in icabâtıyla âmil olmalarına hizmet eden, bilhassa ve bilhassa Nurlarla kurtularak, uyanarak iman ve İslâmiyet'e, Nur'un meslek ve meşrebine (tam mutabık olmasa) dahi ki meslek ve meşrebine göre kal ve kalemini istihdam etmeyi esas tutan mümtaz Nur kardeşlerimizin bu candan ve samimî arzularına, pek o kadar uygun gelmese dahi –bu bir yetiştirme devresidir, inşaallah gittikçe tekemmül eder– kendisinin Nurcu olduğunu bazı kâl ve kalemiyle anlayan

okuyucular ve dinleyiciler üzerinde, kabiliyeti nispetinde Nur'un feyziyle müessir oluyor. Fevkalâde bir hizmet yapıyor. Bu vesileyle okuyucu veya dinleyicilerde Nur'lara iştihak veya takdir ve dostluk hiss-i ulvîsinin meydana gelmesine vesile oluyor.

Risale-i Nur bize ders verip fiilen, kalen, kalben, kalemen veya hâlen amel etmemizi intaç eden şu hakikate göre, elimizden geldiği kadar yekdiğerimize karşı muamelele çalışırız.

Farz-ı muhal buna ilk anda muvaffak olamazsak dahi, şahsî veya herhangi bir kusur ve hatayı, kal ve kalemimizle ifade ederek fiilî bir şey yapmazsak, dinimiz bu kalbî gıybetten dolayı merhametten bizleri affediyor. Böyle bir günahkârlığa düşmüş bulunmadığımızı dair, Risale-i Nur'da dahi beyânat var. Bu mezkûr bir kısım maruzatım için konferanslarıyla Nur'un ve Üstadımızın himmeti sayesinde, istidadı nispetinde hizmetkârlık yapan ve müspet semereleri de bir çok hanım içinde vücuda geldiği müşahede edilen, bir ahiret hemşiremizin konferanslarıyla, gazetemizin bir veya iki müstahdemini bulundurarak onun ve muazzam dinleyici kalabalığının fotoğrafını birinci sahifeye koyup, binlerce ehl-i iman hanımın takdirat ve hayranlıkları, konferansın tesirâtı mümkün mertebe mufassal bir şekilde efkar-ı âmmeye takdim edilse, konferans gününde, gözü açık bir kimse tarafından, ittihad-ı konferanstan dinleyiciler dağılırken 'dinî gazete, İslâmî gazete; anne ve evlâtların en doğru ve çok güzel olarak dinî malûmatlarını zenginleştirecekleri dinî gazete, hanımların kapış kapış aldıkları, abone oldukları İslâmî gazete" gibi tanıtma lafızlarıyla gazetenin ilânâtı yapılsa, iki kişi gidip, biri gazeteyi verse ve diğeri parayı alsa (alacakların fazla beklememesi için) iman ve İslâmiyet hizmetinde gittikçe terakkiye âmil olur şahsî fikrindeyim. Fakat bu şahsî hizmet tedbirinin sekiz-on defa İstanbul'da ve taşrada reklâm ve tanıtma hünerini lâıyk-ı veçhile yapmak suretiyle gazetenin tedrice fazla sarfiyâtına sebep olarak

İslâmî hakikatlerin bir kat daha fazla okunmasını semere verirse isabetli olduğu kanaatine sahip olurum ve oluruz.”⁴⁹

Zübeyir Gündüzalp

KAHRAMANMARAŞLI MUSTAFA RAMAZANOĞLU’NA...

“Aziz, kahraman kardeşim Mustafa Efendi...

Evvelâ, binler selâm ve hürmetler ederim. Oradaki Nur kardeşlerimize, bilhassa Nur’ları devamlı okumak ve derslere devam etmek nimet-i azîmesine gark olan kardeşlerimize binler selâm eder; hem sizin hem o bahtiyar Nur-u Kur’an şakirdlerinin Risale-i Nur’un nevvâr ve feyyaz mütalâasında ve mukaddes hizmetinde ebediyen ihlâs ve sadakatle muvaffak olmalarını Rabb-i Rahimim’den dilerim. Hâlâ ferid-i ferid-i âzâm Hazreti Bediüzzaman’a, Nur Risaleleri’ne halis bir talebe ve Nur talebelelerine lâayk bir kardeş olamayan bu kusurlu ve çok hastalıklı kardeşinize lütfen ve merhameten, ‘Ya Rabbi! Üstadım Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin hürmetine, Zübeyir’in kusurlarını ve günahlarını affeyle ve ona ihlâs ve şifa ver. Amin!’ diye her gün dua edivermenizi çok rica ederim. Çünkü ubudiyetime ve hizmetime noksanlık musibetine duçar olmak gibi bir ıstırap içindeyim.

Sâniyen, Üstad-ı Ekmele Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri’nin ahirete teşrif etmesinden sonradır ki, o Mürşid-i Ekmele olan sadakat imtihanına onun talebeleri tâbi tutulur. Siz de o çetin imtihanda fazl-ı ilâhî ve Üstadımızın ve Risale-i Nur’un himmetiyle muvaffak oldunuz. Nurların bahşettiği şecaat-ı imâniye ve cesaret-i İslâmiyeye kahramanca ve bir genç Said sisteminde ve onun yerine Kur’an ve iman Nurlarının neşrinde, müdafaasında ve muhafazasında istihdam edildiniz. Sizi ve sizleri bütün ruh u canımla tebrik ve tebcil ederim.

Risale-i Nur’un vatanımızın vilayet, kaza, nahiye ve köylerine ve âlem-i İslâm’ın, Avrupa’nın beldelerine kadar maddî ve

49 Necmeddin Şahiner, *Nur’a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 164-167

manevî fütuhâtı bir çığ halinde devam etmekte ve gittikçe ziyadeleşmekte ve her birisi genç Said olarak yetişen Nur fedaîleri, inayet-i ilahiyeye her yerde cihad-ı ekber-i diniye cephesine ve hizmet-i imaniye ve Kur'aniye meydanına atılmakta ve buralarda koşuşturmaktadırlar. Elhamdülillahi hâzâ minfadli Rabbi... Gerek Nurlara, gerekse -din düşmanlarının tespiti, ikrarı ve ilânıyla 15 milyonu aşkındır denilen- Nur talebelerine, gizli ifsat komitelerinin ve İslâmiyet düşmanlarının plânları ve evhamlarıyla -kendileri Nurcularla mücadele ve onları susturmak hususunda acz-i mutlak ve mağlûbiyet içerisinde olduklarını idrak ettikleri için- hükûmet kuvvetini, mekanizma erkânını türlü türlü tahrik etmek desiseleriyle yapılan şiddetli taarruzlar, tatbik edilen cebr-i keyf-i küfrîler ancak ve ancak Nur talebelerini, Nur-u Kur'an şakirdlerini ivazsız ve ücretsiz, halis ve muhlis, yalnız ve yalnız Allah rızası için Risale-i Nur'la iman ve İslâmiyet'e hizmet ettiklerine silinmez birer hatem ve cerh edilmez birer hüccet teşkil etmiştir. Hem Türkiye'deki ehl-i imanın, hem âlem-i İslâm'ın Nurlara ve Nur talebelerine, Bediüzzaman'ın imanını kurtarmak, iman ve İslâmiyet'i müdafaa etmek, terakki ve teali hizmetine karşı emniyet ve itimat tezayüd etmiştir. Bu itibarla ve bu netice-i azîmle, merhum, muazzez, müşfik ve Hakim-i Ekmel merhum Üstadımızın hayatında, hem demokrasi devrinde vuku bulan taarruzlarda bizlere de beyan buyurduğu gibi, kol yerine parmak kesen siyasetçiler, tam tamirat yapamasalar da tahribat da yapmayan, Nur'lara bir derece müsamahakâr siyasîlerle Nurcuların arasını açmak ve bunları kendileri gibi Nur düşmanı göstermek plânlarıyla hükûmet teşkilâtındaki hempalarına, Nur'lara ve talebelerine taarruz ettiriyorlar.

Hiçbir suretle kanunen en küçük bir suç dahi teşkil etmeyen, bilhassa hem bu vatan ve milletin huzur ve saadetine, hem emniyet ve asayişe, hem hükûmetin istikrarına ve bugün dini esas tutmak düsturu umumîleşen Avrupa milletleri, İslâm hükûmet-

lerinin Türkiye'ye iman ve İslâmiyet hizmetini Risale-i Nur'la ifâ etmek tarzlarıyla ve mevlid-i şeriflerle kazandıran Nur talebelerinin mahkemelere ve hapishanelere maruz bırakılmaları, 'Risale-i Nur, söndürmek için üflendikçe parlayan bir Nurdur. Nurcular, vurdukça kuvvetlenen İslâmiyet hâdimleri ve Nur-u Kur'an fedaîleridir.' hakikat-i mahzanın tezahürünü semere vermektedir. Yine Üstad-ı Pâkimiz Hazreti Bediüzzaman'ın buyurduğu gibi, 'Taarruzlar, hapisler ve müsaderelerde, zararımız birse, kârımız yirmidir. Elbette yirmi kârı kazandıran bir zararın beş para kıymeti yoktur.' hakikat-i azîmesinin tecellisine vesile olmaktadır. 'Bu hususî inâyet-i ilâhîyeler karşısında ehvenüşşer nev'inden olanlara, yanlışçıların kusurlarına bakmayın; onlara zararınız dokunmasın, faydanız olsun.' mealindeki vasiyete sadık kalarak daha iyilerinin tedricen adalet camiasında husule geleceğini veya mevcutların zararsız ve ıslâh olacağını ümit ediyoruz. (Haşiye)⁵⁰

Bütün hayatı boyunca, sonuna kadar olan ve hadiselerin çok evvelinden lûtfedilen, irşad ve tavsiyelere ittiba' ve inkiyat etmeye çalışıyoruz. Adalet câmiasındaki bir kısım resmî şahısların kusurlarını, câmiasına teşmil ederek, o câmiaya karşı olan ve imana hizmet ettirmek niyet-i halisânesine mâtuf bulunan desteğimizi karşıdaki istidad-ı mutlakın ve anarşistliğin icraatçılarına mukabil kesmiyoruz. Sizin gibi, maruz kaldığımız kanunsuzlukları, zulüm ve istibdatları, tecavüzî değil, tedafuî bir tarzda ve

50 Haşiye: Bu mes'ud vaziyetin vücuda gelmesi de merhum ve mübeccel Üstadımın bir yerde buyurduğu gibi halkın yüzde 60 veya 70'inin mütedeyyin hâle gelmesi ile olur. Halkımızın mütedeyyin ve gayr-i İslâmî şeylere karşı dinlerinin muktezası olan hareketleri yapabilecek seviyeye yükselmeleri de, onların taklidi imanlarını tahkike çeviren, salâbet-i imaniye saadetine erdiren Nur'ları okumalarıyla mümkündür. Bunun için merhum ve mükerrem Üstad-ı Zîşânımızın düsturu veçhile, halkın yüzde 60 veya 70'inin okuyabilmek saadetine nâil olabilmesi için, bizlerin bu hizmet-i kudsiyeyi ifa için, bütün alâkımızı, cehd ve gayretimizi, fikir ve mesâimizi bu husus üzerinde ve Nurları okuma ve okutmak hizmeti üzerinde teksif ve temerküz ettirmemiz, Nurlardan öğrendiğimiz bir çare-i yegânedir. Siyaset yoluyla, başsız başlarla, onların akılları başlarına gelinceye kadar tebliğ ve müdafaa vazifemiz müstesna, hizmet-i Kur'aniyeye taallük eden umurları görebilmek için pek o kadar onlarla meşgul olmamak, bütün hizmet ve faaliyetimizi vilayetten en ücra köylere kadar her tabaka-i insaniyeye, Nurların nezihâne ve iknakârâne düsturuyla, Nurları neşir ve tamim hizmet-i asliyesi üzerinde toplamaktayız.

mücahidâne bir surette ve ispat ve ikna metodumuzla, alâkalı mercilere, hakikat-i hâlden habersiz ve hakikate muttali olmaya çok müştak efkâr-ı umûmiyeye arz ediyoruz. Mücahidâne ve parlak ve bir müdafaa hükmündeki istida ve minnettarlığımın muktezası ve vazifem olarak, inşaallah sâir müştak Nur kardeşlerimin de müstefid olmaları hizmetkârlığında muvaffak etmesini Rabb-i Rahimim'den niyaz ederim.

Ben bu kadar yazamayacaktım; fakat Nur'ların nefh ve bahşettiği ihlâs, samimiyet, hamiyet-i imaniye ve kahramanlık, beni bu kusurlarıma yuvarlayıp inlediğim istirahat ve atâlet döşegenin zilleti içinde galeyana getirdi. Ayağa kaldırdı. Bunun için mektubunuzu okuduğum zaman mektubunuza cevap ve yüzler sahife tebrik hükmündeki sizin şu satırlarınızı yazacaktım ve yine yazmakla çok mesrûr ve müferrah bulunuyorum. Bizi saadet-i dâreyne mazhar edecek olan bu zamanda Kur'an-ı Kerim'in en iyi ve en yüksek ve en parlak tefsiri olan Risale-i Nurları ve onun kıymetli ve hâlis şakirdlerini elbette kanımızın son damlasına kadar müdafaa edeceğiz. Said'in dili ölümle susturulsa, bir merkezde konuşmaya bedel, 100 merkezde konuşacaktır.' diyen Üstadımızın bu sözlerini zındıklara tasdik ettireceğiz. Bu can bu bedenden çıkıncaya, bu ruh bu cesetten uçuncaya kadar evamir-i ilâhîyeyi ve esasât-ı diniye ve erkân-ı imaniyeyi Müslümanlara, Risale-i Nur'u neşir ve tavsiye ile tebliğ edeceğiz. Bizi bu kudsî cihad-ı mâneviyemizden beşerî hiçbir kuvvet ayıramayacaktır. Bir tek zât olan müşfik, mücahid, kahraman Üstadımızı mağlûp edemeyen zındıka, milyonlarca Nur şakirdini hiç mağlûp edemeyecektir.

Allah (*celle celâluhu*), 'Bizim yolumuzda gidenlere yolumuzu teskil ederiz.' diye buyurmuştur. Bizim yolumuz da Kur'an ve iman yolu olduğuna göre, Hazreti Allah (*celle celâluhu*) bizimle beraberdir. Şu halde biz, en büyük kuvvete malikiz. Hazreti Allah (*celle celâluhu*), bizleri bu kudsî hizmet-i Nuriyeden ayırmasın, mâbey-

nimizdeki tesanüd ve uhuvvetimizi bozmasın, bizleri kalpleri bir-biri için çarpan kullarından eylesin. Amin!

Muarrâdır, fezâ-yı feyzimiz şeyn-i temennâdan.

Bize dâd-ı ezeldir, zîrden, bâlâdan istiğnâ.

Çekildik, neşve-i ümitten, tûl-u emellerden.

Öyle mecnunuz ki, ettik vuslat-ı Leylâ'dan istiğnâ.”⁵¹

*Çok kusurlu, hasta kardaşımız ve Nur'lara müştak, mücahid,
Maraşlıların meftûn ve hayramı Zübeyir...*

ASTSUBAY MUZAFFER ERDEM BEY'E...

“Aziz, kahraman kardeşim Muzaffer Bey...

Evvelâ, hem size, hem imtihan günlerinde ‘Şefkât kahramanı, fedakâr ve samimî hanım’ şeref-i manevîsine mazhar olup devair-i resmîyede Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri’nin talebeliğine has kahramanca mukabelelerde bulunan Nur hemşiremize selâm ederim. Her ikinize de Risale-i Nur’un feyyaz mütalâasında ve kudsî hizmetinde muvaffakiyetler dilerim. Her ikinizin de müstecap dualarını beklerim.

Sâniyen, Nur kahramanı ve fedâîsi Mustafa Sungur Efendi kardeşimizden bir mektup aldım. İyice anlayamadım. Sizin bana emeklilik hususunu sormuş olduğunuzdan bahsediyor ki bu âna kadar işitmedim. Her hususta olduğu gibi bu hususta da isabetli bir rey arz etmekten mahrum durumdayım. Her mesele ve müşkülümü halletmekte müdebbir-i âzâm ve hakikatbin olan Muazzez Üstadım Hazreti Bediüzzaman’ın eserine, sözüne, hâl, kal ve vakıalarına müracaat ettiğim gibi, bu mevzuda da merhum ve mübeccel Üstadımızın şu meal ve mânâlardaki sözleri aklıma geldi:

51 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 169-173

‘Ben İslâm ordusuyla çok alâkadarım. Bu alâkadarlığımıza sizler (astsubaylara hitâben) cevap olarak Risale-i Nur’a sahip çıktınız. Ben size bir çavuş olarak şahsınıza değil, bir müşir olarak, ordunun mümessili olarak hitap ediyorum: Ordunun içinde bulunmak lâzım; değil çıkmak, ordunun içine gireceğiz!’

Kazım Karabekir, Fevzi Çakmak, eski Askerî Temyiz Reisi M. Kemal Paşa, Enver Paşa, Talât Paşa, Kenan Paşa, Kurtcebe, Ali İhsan Paşa, Nuri Yamut, Salih Omurtak Paşa ve daha bazı Hazreti Üstad’la alâkalı paşaları kastederek, orduya olan teveccühlerini ibzal buyururlardı. Hulûsi Bey ve onun vasıtasıyla Nur’ları ordu içinde neşreden kahramanlardan astsubayları, lütuf buyurduğu derslerde takdirle yâd ederdi.

‘Lisan-ı hâl lisan-ı kalden ziyade müessirdir.’

‘Fedakârlık, kalpteki kuvvet-i iman, manyetizma gibi tesir eder. Onun için fedakârlığa fazla ehemmiyet vermiyorum.’

‘Mesleğimizce ehemmiyet, kemmiyetten ziyade keyfiyettedir. Hâlis bir Nur talebesi, evden dışarıya çıkmasa hizmet noktasında bir kutup gibi umûma nokta-i istinad olabilir. Hâlis bir Nur talebesi, 100 kişi kuvvetindedir.’

Hem bunları, hem istifa edecek Nur talebesi kahraman kardeşlere Hazreti Üstadımızın izin vermemelerini hatırlıyorum. Muhterem kardeşim, efendim Mustafa Sungur’un ‘Orada hizmet azîmdir’ sözünü tahattur ediyorum. Şahsî zararlarınız da olsa mümkün olduğu kadar ordudan ayrılmamak veya isabetli rey ve dirayetinize takdim ediyorum.

Fedakâr-ı İslâm, kumandan-ı âzâm ve seyfülislâm ve bir ferd-i ferîd-i âzâm ve yekta bir tilmiz-i Kur’an olan Üstadım Hazreti Bediuzzaman Said Nursî’nin kalb-i münevverinde mütecellî olup, femm-i mübarekelerinden lemeân eden ‘Lem’alar’ eserinden ‘Onuncu Lem’a’da zât-ı nezihâneleri hakkında: ‘Husûsî, nefsimе ait işlerle meşgul olduğum’ ‘Kendi nefsimi düşündüm’,

‘Mağara gibi bir yere çekildim’, ‘Kendimi düşünmek hatırası kuvvet buldu’, ‘Hizmet-i Kur’aniyenin daha revaçlı bir yeri olan hududa gitmekliğim için arzumun hilafına olarak teşebbüs edenlere içtihadımca güya menfaatim için iştirak etmedi, rey vermedi.’ gibi cümleler yer almaktadır.

Sâlisen, ‘Pederin evlâdı hakkında duası, Nebinin duası gibi makbuldür.’ ‘Validenin duası, evlât hakkında pederinkinden keskindir.’

Cevşen-i Kebir ve Tahmidiye gibi eazım-ı dua ve münâcâtı okurken sonlarındaki şu yerlerde, ‘Talebe-i Resaili’n-Nur... Husûsan evlâdım Fethi’ diye ilâve ederek dualar edersiniz.

Rabbine olan hadsiz hatiatın cezası olarak, istirahat döseğinin zillet ve meskeneti içinde kıvranan hakir kardeşiniz... Hastalığım ve beceriksizliğimden böyle karmakarışık yazabildim, özür dilerim.”⁵²

KİLİSLİ NUR KAHRAMANI MUHARREM BAYER’E...

“Kıymetli ve fedakâr kardeşim Muharrem...

Evvelâ, selâm ve dualar eder, dualarını isterim. Risale-i Nur’daki tahkikî iman dersleriyle münevver olup ebedî saadet ve selâmete mazhar olmanı niyaz ederim.

Sâniyen, Risale-i Nur’un yüksek kıymetini ifade ve ihsas eden veciz ve kıymettar mektubunu almıştım. Hastalığımın devamlı ve müzmin olmasından, maalesef uzun müddetten beri mektup yazamadığım için seninkinin cevabını da geciktirdim.

Sâlisen, sizlerden bir haber alamıyorum. Merak ediyorum. İnşallah bir çok kardeşimiz gibi sizler de bu yaz tatilinden azamî derecede istifade ederek, Nur Risalelerini bol bol okuyarak, Kur’an ve iman Nurları ve feyizleri içinde ömrünüzün en zevkli, en neşeli, en tatlı günlerini yaşamışsınızdır.

⁵² Necmeddin Şahiner, *Nur’a Adanan Bir Ömür Zübeyir Abi*, s: 174-176

Sizi ruh u canımla tebrik ederim ki böyle dehşetli bir asırda, dünya ve ahiret hayatını yıkıcı dinsizlik cereyanlarının sapkınlıkları içinde çabalayan bir çok kimsenin, kurtuluş yolunu bulamadıkları felâketli bir hengâmda Cenab-ı Hak, sizlere daha masum yaşta iken Kur'an cadde-i kübrasında gitmeyi nasip eyledi; Kur'an'ın pek yüksek ve pek parlak bir tefsiri olan Nur Risalelerini tanımak, kıymetini idrak edip okumak ve amel etmek nimet-i azîmesine nâil eyledi.

O Risale-i Nur ki ma'şerî vicdanlarda en yüksek ve en muhterem mevkii ihraz etmiştir. Risale-i Nur ki milyonlarca kimsenin imanını kurtarmış; onları iki cihanda mesut edecek, bütün kalbî ve aklî, ruhî ve vicdanî ihtiyaçlarına tam cevap verecek Kur'anî hakikatleri güneşler gibi gözlere göstermekte, izah ve ispat etmektedir. O Risale-i Nur ki kendini derunî bir sevginin, imanî bir haz ve sürûrun cazibesıyla okutmaktadır. İhtiva ettiği Kur'anî ve imanî, dinî ve İslâmî hakikatleri bir ömür boyunca okuyabilmek aşk ve şevkini, gaye ve kaygısını uyandırmakta ve ulvî tefekkürlerle ve kudsî hakikatleri ders almak sevgisiyle çok mesut bir hayat yaşatmaktadır.

Evet kardeşim...

Bütün millet-i İslâm'a beşaret veririz ki komünistlik ve far-masonluk gibi İslâm düşmanı teşkilâtların karşısında Risale-i Nur'un imanî cereyanındaki Nurcular, merhum ve bahadır-ı İslâm ve seyfülislâm ve mehdî-i azam olan Üstadları Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'ne iktidaen feragat-ı nefis ve fedakârlık esasına dayanan bir salâbetle faaliyet halindedirler ve bugün Risale-i Nur en hâkim ve hükümran devre ve safhasını idrak etmekte ve gittikçe muazzam inkişaf lar kaydetmektedir. Tahkikî iman kuvvetine mazhar olan Nur fedaîleri, cihad-ı diniye sahalarında muvaffakiyetten muvaffakiyete, zaferden zafere koşmaktadırlar.

‘Ahiret gibi dünya saadeti dahi, ibadette ve Allah’a asker olmaktadır.’ ‘Her kim hayat-ı fâniyeyi esas maksat yapsa, zâhiren bir Cennet içinde olsa da mânen Cehennemdedir ve her kim hayat-ı bâkiyeye müteveccih ise saadet-i dâreyne mazhardır. Dünyası ne kadar fena ve sıkıntılı olsa da, dünyasını, Cennetin intizar salonu hükmünde gördüğü için hoş görür, tahammül eder, sabır içinde şükreder.’

Ekmek, hava ve sudan ziyade muhtaç olduğumuz Risale-i Nur’dan bu parlak hakikatlerle mektubuma son verir, dualarınızı beklerim.”⁵³

Duaya muhtaç kardeşiniz Zübeyir

‘AHMED’ İSİMLİ BİR ZÂTA...

“Aziz, sıddık ve sevgili kardeşim Ahmed...

Evvelâ, mübarek mektubunuzu almıştım. Benim sizden özür dilemem lazım ki, siz gibi ruhumdan ziyade sevdiğim bir kardeşime kardeşçesine hizmet edemedim diye...

Sâniyen, mübarek ve fedaî kardeşlerim Hüsnü ve Abdullah ile size verilmek üzere benim pasaportumu göndermiştim. Belki lazım olacak; Mersin’e, kardeşimizin aşağıdaki adresine lütfen gönderiverin. Ağzı açık olarak taahhütlü olarak verin. 30 kuruşa gider.

Çok sevgili kardeşim...

Ben, Abdullah’la Hüsnü’yü kaybetmekle tokat yedim. Çok müteessirim. Kahraman Sungur’dan istifade ettiğinize çok memnun oldum. Sungur’un, Nurculuk hâl, ahvâl ve vaziyeti ve meşrebi ve seciyesi, cidden hepimize numune-i imtisaldir; fakat herkes bilemez. Üstad’ın yakınlarıyla fikir birliği ve görüşüp konuşma, hususan meslek-i Nuriye bakımından çok iyi olur. Ah, bu biçâre hepsinden mahrum vaziyette buralarda çırpınıyor.

53 Necmeddin Şahiner, *Nur’a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 179-180

İnşallah duanız berekâtiyle bu ah ü figânlarımın kederini Risale-i Nur'a sarılmakla bir kamçı olarak istimal edip, Nur'suz gün geçirmeyeceğim.

Muhterem peder, valide ve ağabeylerine pek çok selâm ve hürmetler ederim. Sevgili gözlerinden öper, her gün Nur'a çalışmakta muvaffakiyetler diler, dualarını rica ederim.”⁵⁴

Çok kusurlu Zübeyir

KONYALI ZİYA ARUN VE MEHDÎ HALICI'YA (1948)

“Aziz ve sevgili kardeşlerim Ziya ve Mehdî...

Nasılısınız? İnşallah iyisinizdir. Sizlere her zaman mektup yazmak istiyorum, fakat mecburiyetler yüzünden yazamıyorum. Sizlerle mektupla bari görüşüp konuşmaktan da mahrum oluyorum.

Kıymetli ve ihlâslı kardeşlerim...

Size yüksek ve dâhi Üstadımızın müdafaasını gönderiyorum. Sizin vaziyetinizden haberim yok. Şayet evham var ise ve okumaya vaktiniz müsait değilse, bana derhal geri gönderiniz. Eğer sizde görülür de bir soru-sual açacak olurlar ise benim ismimi veriniz. ‘Bize Konya’da telgraf memuru Ziver göndermiş,’ deyiniz. Sizlere bir zarar gelmesin. Sonra da Mustafa Oruç kardeşime veriniz; onda hatıra olarak kalsın. Abdullah Yeğin’e de gönderiversin. Hem müdafaa, gizli bir şey değildir. Bütün Ankara makamâtına gönderilmiştir.

Sevgili kardeşlerim...

Şu iki-üç gündür çok meraktayım. Beni siz gibi kıymetli ve aziz kardeşlerimden ayırdılar. O kadar derin bir elem ve teessür içindeyim ki gözyaşlarımla sahifelerce yazmak istiyorum. Fakat ne yazık ki onu da yazamayacağım. Konya’daki pek kıymetli kardeşlerim beni kendilerine o kadar bağlamışlar ki... Bu firak çok,

54 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 181

hem pek çok acı oldu ve çok dokundu. Siz gelirken n’olur mutlaka Akşehir’e ininiz. Ben âciz kardeşinizin merakını hafifletmek için birkaç gün olsun yanımda kalınız. Sizleri çok özledim. Şimdi bu özleyiş kendini daha fazla gösteriyor. Beni Akşehir’e naklettiler. Yakında gidiyorum.

Binler selâm eder, gözyaşlarımla gözlerinizden öperim. Mustafa Oruç kardeşime de selâm ve hürmetlerimi sunarım. Cümleye selâm ve hürmetler...⁵⁵

Duanıza muhtaç, derbeder Zübeyir...

İSLAHİYE’DEN KONYA’YA...

Zübeyir Ağabey 1951’de İslahiye Postanesine tayin edilmişti; o günlerde Konya’da bulunan talebeleri Tahirî ve Rifat’a şunları yazıyordu:

“Azız, sıddık, sevgili kardeşim Tahirî Efendi ve Rifat kardeşlerime...

Evvelâ, binler selâm eder, hürmetle ellerinizden öperim. Oradaki bütün kardeşlerimize, başta Recep ve Yusuf Efendilere binler selâm eder, hürmetlerimi yollarım.

Sâniyen, İslahiye’ye ayın 28’inde yetiştim. Cenab-ı Hakk’a hadsiz şükür, Üstadımızla tekrar müşerref olmayı Cenab-ı Hak ihсан eyledi. Giderken korku içinde Cenab-ı Hakk’a yalvararak gitmiştim. Çünkü bu kusurlarımla acaba kabul edilmez miyim, muvaffak olamaz mıyım, diye endişedeydim.

Sâlisen, Rifat kardeşimizin mübarek ecdadı hakkında söylenecekleri, bir münasebeti gelmediği ve bana konuşmak düşmediği ve derin bir sükûtlük içinde sohbeti dinleyip çıkmak vaziyetinde kaldığım için arz edemedim. Özür dilerim.

Râbian, burası bir cami ve Nur’a şiddetle muhtaç bir kasabadır. Halkın bir kısmı Kürttür. Aralarında ehl-i tarikat var; fakat umûmiyetle okuyup yazma bilmezler. Şehirde bir mahalle

55 Necmeddin Şahiner, *Nur’a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 182-183

ve çarşıda esnaf, Kızılbaşlar vardır. Hepsinin Nur'la kurtulmaya ihtiyaçları fazladır.

Hâmisen: 1. Tahirî Efendi kardeşimize mecmua borcumu tamamen göndermiştim. Aldınız mı?

2. Mustafa Çetiner, *Asâ-yı Musa*'yı bitirdi mi?

3. Tahirî Efendi'ye Ermenek Meclis-i Umumî âzâlarından Ahmed Tartıcı gelip risale isteyecekti. Aldı mı? Okuyup geri getirdiği var mı? Bu şahsın, Tahirî Efendi kardeşimizin tenvirine ihtiyacı vardır. Yalnız, parayla risale verilmeyip emâneten verilmesi, ona çok münasip düşer.

4. Yine Konya'da oturup Ermenekli olan bir genç, emâneten risale ve Ermenek'in köyünden Nur talebeliğine lâıyk bir genç, 'Zülfikâr' satın alacaktı; aldı mı? Sahip oluyor mu? O kardeşimiz hâlistir. Rıfat kardeşimizin, mektupları okutmakta yardımına muhtaçtır.

5. Fuat lisede okuyor mu? *Tarihçe*'yi aldı mı? Mektup yazdım. Onlarla inşaallah mektuplaşacağım. Bu malûmatları lütfetmenizi rica ederim. Ona göre yapılacak hizmetimiz var.

6. Sözler Mecmuası geldi mi? Fiyatı nedir?

Sadisen: Size Ermenekli, Osman isminde bir genç para getirecek. Bu paranın 25 lirasını Emirdağ'a Abdülmuhsin'in yeni huruf risalelerinin bedeli olarak gönderiniz. Bu 25 lirayla benim alâkam yok. Abdülmuhsin kardeşimizindir. Eğer Osman 25 liradan fazla verirse, fazlası sizde kalsın.

Aziz ve kıymettar kardeşlerim...

Sizi ruh u canımla tebrik eder, kudsî hizmetinizde ihlâs-ı tamme ile fevkalâde muvaffak olmanızı dilerim. Her gün risale yazıp okuyabilmem ve ihlâslı muvaffakiyet için, duanızı rica ederim. Zira her gün okuyup yazmakla talebelik dersimi ifade edemeyip talebe dairesine dâhil olamamaktan korkuyorum.

Duanızı çok rica eder, hürmetle ellerinizden, sevgiyle gözlerinizden öper, cevabınızı acele beklerim.”⁵⁶

Kusurlu Zübeyir...

İSLAHİYE'DEN İSTANBUL'A... (1952)

“Aziz, sıddık kardeşlerim Ziya, Muhsin ve Mustafa Oruç, Kâmil...

Ciltlenmek üzere beş cilt Nur göndermiştim; dördünü aldım, Onuncu Söz'ü alamadım. Sakın, sakın, çok rica ederim; ciltçide filân kalıp kaybolmasın, yahut *Sebilürreşad* idarehanesinde filân unutulmasın. Lütfen araştırmanızı, evvelki gönderdiğim 15 ve sonraki 5 lirayı alıp almadığınızı bildirmenizi, iki satırlık bir pusulacıkta bildirmenizi rica ederim.

Hazreti Üstadımızın el ve ayaklarından öperim; kusurlarımı af buyurmasını ve dualarını yalvarırım, aziz kardeşlerim...

‘Gençlik Rehberi’nden postayla kimlere gönderildiğini, postaneden öğrenmişler; Mersin, Urfa, İslahiye’de ‘Rehber’i ve ‘Asâ-yı Musa’yı toplamak için emir vermişler. Daha başka yerlerden haberim yok. Bana geldiler. Bende olan bir ‘Gençlik Rehberi’ ile bir yeni harf ‘Asâ-yı Musa’yı aldılar. Muhakkak ki kader-i ilâhî ilânat yapıyor. Nur dairesi şu günlerde fevkalâde genişliyor. Nur’ları tanıyıp sarılanlar ziyadeleşiyor; imanlarını kurtarıyorlar.

Hem bu cüz’î toplamalar, Nur’ların fevkalâde kıymettar olduğuna birer mühür, birer sikke, birer hüccettir. Hem Nur talebelerine Nur yolunda ilerlemek, tembellik yapmamak için birer ikaz-ı ilâhî ve birer kazançtır. Cenab-ı Hakk’a hadsiz şükür olsun. Hizmet-i kudsiyenizi tekrar, tekrar tebrik ederim aziz ve faal kardeşlerim...”⁵⁷

Çok biçâre Zübeyir

56 Necmeddin Şahiner, *Nur’a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 184-185

57 Necmeddin Şahiner, *Nur’a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 186

NUR TALEBELERİ ZİYA VE ABDÜLMUHSİN'E
GÖNDERİLEN MEKTUPLAR

“Aziz, sıddık ve sevgili kardeşlerim Ziya ve Abdülmuhsin...

Binler selâm eder, gözlerinizden öperim. Dualarınızı rica ederim. Aziz kardeşlerim...

Emirdağ'dan bir ay kadar evvel ayrıldım. Ankara'da 15 gün kadar kaldıktan sonra tayin edildiğim İslahiye'ye gitmek üzere Ermenek'e geldim. Şimdi yol harcırahımı bekliyorum. İnşallah ay başından evvel İslahiye'de bulunacağım.

Sizden iki ricam var:

Biri, 'Sözler Mecmuası' mücellide gelmiş ise, bir cildini benim için üç parça yapıp ciltletiniz. Bedelini göndereyim.

İkincisi, Ahmed Atak kardeşimizin Tahirî Efendi'de 15 lirası vardı. Siz bir cilt alıp onu Ahmed Atak için üç parça olarak ciltletiniz. Ayrıca bir cilt de bütün olarak Ahmed'e alınız. Bunların tutarı 15 liradan fazla olursa borcunu Ahmed'e bildiriniz.

Bu iki ricam hakkında sizin başka bir düşünce buluşunuz olursa size havale ediyorum.

Orada bulunan bütün kardeşlerimize, Emin Efendi'ye, İmam Mustafa Efendi'ye, Şair Mehmed kardeşimize, Selâhattin'e, Şevki'ye, Aytekin'e, Mustafa Oruç ve Alâattin kardeşimize ve diğer bütün kardeşlerimize birer birer selâm ve hürmetler ederim ve siz sevgili kardeşlerimize de binler selâm eder, çok uzaklara gidip sizlerle sık sık görüşmemekten neşet eden teessürle kucaklarım.

(...)

Aşağıdaki adrese iki adet eski alfabe gönderirseniz çok minnettar kalırım. Eyüp Sultan Hazretleri'nin yanındaki kapıda bir kitapçıdan geçen sene beraber aldığımız bir alfabe vardı; ondan olursa çok iyi olur. Ondaki öğretim tarzı daha elverişli oluyor.

Ermenek'teki adresini verdiğim Rıza Mulumu, genç bir arkadaşdır. Risale-i Nur'u yeni tanıyor. Asâ-yı Musa'yı okuyor. Eski yazıyı biliyor. Ermenek gençlerine inşaallah eski yazıyı öğretip Risale-i Nur'a hizmet edecek. Şimdilik bu istidatta gördüm.

Alfabeyi gönderirken bir parça da mektup yazmak mümkün olursa iyi olur. Gençlik Rehberi'nin tab'ı hakkında bir malûmat alamadım. Merakla bekliyorum. Para temin edildi mi? Eğer edilmemiş ise parça parça toplamak uygun gelmiyor. Sizin bu hususta ve diğer Nur hizmetleri hakkında İslahiye'deki adresime yazmanızı istirham eder, gözlerinizden öperim.

Konya'ya geldim. Hazreti Üstad'la müşerref olmaya pazar sabahı çıkıyorum. Oradan İslahiye'ye gideceğim.”⁵⁸

Telgraftçı Ziver

“Aziz, sıddık ve sevgili kardeşim Abdülmuhsin...

Evvelâ, binler selâm ve sevgiler ve hürmetler ederim. Gözle-rinden ve ellerinden öperim. Kudsî hizmetinizde daima ihlâslı muvaffakiyetler dilerim. Bu sene umûr-u Nuriye için fedakârlıkla İstanbul'da kalıp bütün ömür dakikalarını bâki elmasların meş-guliyetiyle geçirmek saadet ve nimetine nâiliyetinizi ruh u canımla tebrik ederim, ihlâslı muvaffakiyetim için ismen dua-larınıza dâhil etmenizi çok rica ederim.

Sâniyen, Irak havalisindeki Kerkük'ten mektup aldım. Nur-lardan ve şakirdlerinden çok sitayişle bahsedip, Nurların kıyme-tini ifade etmekten âciz olduklarını itiraf ediyorlar. Kerkük'te Nurlar okunup okutturuluyormuş. Orada bir avukat ve aynı zamanda kütüphane sahibi bir kardeşle muhabere ediyoruz. Mecmua takımını elde etmişler, noksanlarını da göndereceğiz. Bu kardeşimiz çok rica ediyor. “Tıbyan” isminde Osmanlı baskısı bir tefsir varmış; İstanbul'da aranıp kendine gönderilmesini çok rica ediyor.

58 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür Zübeyir Abi*, s: 187-188

Evet, biz Nur'dan başka şeylerle meşgul olamıyoruz. Fakat bu dostumuzun ricasını yerine getirmek, Risale-i Nur dostluğu itibarıyla münasip olacak kanaatindeyim. Bunu ben de sizden rica ediyorum. Bu tefsiri satıcılara sorarak olup olmadığını, varsa fiyatını acele bana bildiriniz, para çıkarayım. Siz oradan postalayın, eğer bulabilirsen paran da olursa hemen al, aşağıdaki adrese gönder.

Sâlisen: Kardeşim! Mektuplaşmamak, uhuvvet ve tesanüdümüze zerre miktar bir gevşeme bile vermiyor. Fakat âdeta birbirimizi kaybetmiş gibi oluyoruz. Belki bir Nur hizmeti için lâzım olur. Siz gibi daima Nurlarla meşgul mesut kardeşlerimizi meşgul etmekten âdeta korkuyorum. Lütfen adresinizi, adres değişikliğinizi bildiriniz.

Mübarek ve ruhumdan sevdiğim fedaî Ziya Kardeşime şu pusulayı verin:

'Cenab-ı Hak, Risale-i Nur'un dikkat ve tefekkürle tahsilinde, kudsî hizmetinde ihlâşlı muvaffakiyetler versin. Amin!'

Acele cevap..."⁵⁹

Çok kusurlu, biçâre Zübeyir-İslahiye

Tefsirin gönderileceği adres:

(Adresi aynen eski yazı ile yazın.)

Fazıl Nureddin

Sahibü Mektebetü'l-Uhuvveti'l-İslâmiye

Kerkük/IRAK

"Aziz, kahraman kardeşim Abdülmuhsin...

Evvelâ, binler selâm ve sevgilerimle gözlerinden öperim.

59 Necmeddin Şahiner, Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi, s: 189-190

Sâniyen, Sungur ve Ziya, kahraman ve mübarek kardeşlerimiz selâmetle gittiler. Fakat ayrılık çok zor oldu. Hatta Ziya, Hazreti Üstadımızdan ayrıldıktan sonra tahammül edemedi, tekrar huzuruna girdi, şöyle yalvardı:

‘Efendim Hazretleri... Bütün mevcudiyetimle size teslimim. Müsaade buyurun, ben hepsini terk edeceğim. Burada kala-çağım.’

Bunun üzerine Hazreti Üstadımız şöyle buyurdular:

‘Şimdiki vazifen mühimdir, orada Ziya gibi kahraman bir fedaînin bulunması lüzumludur. Haslar daima yanımdadır. Bizce ayrılık yoktur. Sen gibileri de birer küçük Said’dir. Nurların her bir nüshası bir Said’dir. Onlar da yanımdadır. Biz berzahta dahi beraberiz.’

Kahraman Sungur’un babası geldi, zorla götürdü. İstasyondan kaçıp gelecekti, fakat Hazreti Üstadımızın verdiği vazife ve Ziya’ya söylediği gibi ona da söyledi. Biraz içi ferahlandı, ağlayarak gitti.

Sâlisen, polislerin beklemesi bir çok cihetten lehimizeydi. Hazreti Üstadımız bekletiyor, beklemelerini istiyor. Ziyarete gelenler, polisi görerek, ‘İsmimizi yazın. Biz, Üstad’ı ziyaret edeceğiz.’ diyorlar. Bunun için hiç ehemmiyeti yoktur.

Siz fakülte işini ne yaptınız? Hazreti Üstadımız her gün sizi anıyor; çok seviniyor ve memnun oluyorum. Sizi tekrar tekrar tebrik ediyorum. İnşallah hakkınızda hayırlı olan yere gidersiniz. Akrabanın evinde birleşmeniz çok iyi olur ümidindeyim. Çünkü evde sizlere bakan bir kadının bulunması bir cihetle faydalı olur. Bilhassa akraba olması inşaallah hayırlı ve istifadeli olacak. Hâfız Mustafa Efendi’ye, Hâfız Nuri’ye, Recep Efendi’ye ve bütün kardeşlerimize binler selâm ve sevgiler...

Kâmil ve Abdurrahman’ın fakülte işleri nasıl oldu? İnşallah haklarında hayırlı olan yere kayıt olurlar.

Aziz kardeşim...

Nur'dan fazla okuyan siz gibi bir kardeşimle uzun uzun görüşmek çok arzu ediyordum. İnşallah bizce ehemmiyeti olmayan, fakat bu gibi isteklerimize mâni olan her şey yok olacak.”⁶⁰

Çok kusurlu Zübeyir

“Aziz, sıddık, fedakâr ve çok sevgili kardeşim Abdülmuh-sin...

Evvelâ, ruh u canla bayramınızı tebrik eder, hürmetle ellerinizden ve sevgiyle gözlerinizden öperim. Kudsî hizmetinizde ihlâslı muvaffakiyetler dilerim.

Sâniyen: Şiiri aldım. Çok memnun ve mesrûr oldum.

Sâlisen: Çoktandır mektubuna hasret çekiyordum. Bu kadar da olur mu Muhsin? Üç-dört mektubuma cevap vermedin. Ben de seni meşgul ederim, benim mektubumla uğraşmaya vakti yoktur, diye korkuyordum.

Aziz kardeşim...

Ben sizden havadis beklerim. Burada çok biçâre bir hâlde kıvraniyorum. Adresini bildir, değişince yine bildir. Kâmil'in adresini de rica ederim. Tekrar tekrar ellerinden ve gözlerinden öperim. Çok acele oldu, canımdan ziyade sevdiğim kardeşim..”⁶¹

Çok kusurlu Zübeyir

“Aziz, sıddık, kahraman ve sevgili kardeşim Abdülmuhsin...

Evvelâ, çok mübarek ve çok müşfik ve kudsî Üstadımız, Efendiz Hazretleri'nin el ve ayaklarından öper, şifa ve afiyetine âcizâne dua eder, dualarına ve çok olan kusurlarımı af buyurmasını yalvarırım.

Sâniyen: Sizleri bütün ruh u canımızla tebrik ediyor, hizmet-i kudsiyenizde ihlâslı muvaffakiyetler diliyoruz.

60 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 191-192

61 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s:193

Sâlisen: Urfa'ya geldim, dünya işine burada başladım. Çok perişan ve âtil vaziyetteyim. Duanıza çok muhtacım. Dünya zincir ve prangasından bir derece olsun kurtulamadığımdan mustarip hâldeyim.

Râbian: Vahidi kardeşimize lütuf buyurduğunuz çok kıymetli ve üç adet Nur'u aldık. Ziyade memnun olduk. Cenab-ı Hak, siz kardeşlerimizi kudsî neşriyât-ı Nuriyede daima muvaffak eylesin. Amin!

Çok muhtaç olduğumuz Nur'ları da biz muhtaçlara daima lütfetmenizi çok rica ediyoruz. On yedi adet daha göndermeniz için, 20 adet hediyesi olan 25 lirayı yurt adresinize gönderiyoruz. Yusuf, Ziya, Abdullah ve diğer bütün kardeşlerimize pek çok selâm ve hürmetler eder, sevgiyle gözlerinizden öperim, aziz, sıddık ve kahraman kardeşim...⁶²

*Dualarınıza muhtaç, çok kusurlu Zübeyir-Urfa
Telgrafçı Ziver*

“Aziz, sıddık ve sevgili kardeşlerim Abdülmuhsin ve Ziya...

Evvêlâ, binler selâm ve hürmetler eder, ihlâslı muvaffakiyetlerinizi niyaz ederim.

Sâniyen: ‘Hutbe-i Şamiye’ler için yazdığım mektubu ve 15 lirayı almışsınızdır. Irak'ta kardeşlerimizin isteği olan Osmanlı baskısı ‘Tıbyan’ tefsiri bulundu mu? Bunlar hakkında cevabınızı rica ederim.

Sâlisen: Malûmattan sonra size göndereceğim Irak'tan aldığım yeni bir mektupta diyor ki: ‘Bize diğer mecmualar geliyor, *Sebilürreşad* gelmiyor; bu mecmuadan göndermenizi rica ederim.’

Aziz kardeşlerim... Bu gibi şeylerde hep aklıma gelen, ‘Bizim Risale-i Nur’dan başka şeyle meşguliyete vaktimiz yoktur.’ oluyor.

62 Necmeddin Şahiner, Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi, s:195

Fakat düşünüyorum; bu ölçüyle, Irak'taki Nur şakirdlerinin arzularını yerine getirmemeyi doğru bulmuyorum. Siz ne dersiniz? Eğer munasip görürseniz *Sebilürreşad*'a gidip, oraya parasız mecmua göndermelerini rica ederek, 'Diğer mecmualar gönderiyorlarmış. Sizinle yetişmiyormuş.' diyerek teşvikkârane oraya mecmua gönderiniz.

Aşağıdaki adresi gözünüzün önünde defterlerine yazdırınız. Neticede haber veriniz, Irak'a mahcup olmayalım.

Sebilürreşad'ın gönderileceği adres:

Fazıl Nureddin

Sahibü Mektebetü'l-Uhuvveti'l-İslâmiye,

Kerkük/IRAK

Gözlerinizden öper, duanızı ve cevabınızı beklerim aziz kardeşlerim..."⁶³

Duanıza muhtaç Zübeyir

"Aziz, sıddık, mübarek, kahraman, faal ve çok sevgili kardeşim Abdülmuhsin..."

Evvelâ, bütün ruh u canımızla mübarek Ramazan-ı şerifinizi tebrik eder, hizmet-i kudsiyenizde ihlâslı muvaffakiyetler dileriz. Oradaki bütün kardeşlerimizin (Abdullah, Hüsnü, Ziya, Mustafa Oruç, Selâhattin ve hepinizin) Ramazan-ı şeriflerini tebrik eder, Nur tahsilinde ve her şeyin fevkindeki kudsî Nur hizmetlerinde ihlâslı muvaffakiyetler dileriz.

Sâniyen: Telgrafınıza teşekkür ederiz. Fakat çok müteessir olduk. İnşallah Üstadımıza kavuşuruz.

Sâlisen: Kudsî hizmetiniz olan Nurları, büyük sevinçler ve siz faal kardeşlerimizi ruh u canla tebrikler içinde aldık. Bu büyük yardım ve lütuflarınıza pek çok teşekkür eder, minnet ve şükranlarımızı yollarız. Yalnız, hediyelerini ayrı ayrı bildirmenizi ve

63 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 196

aybaşında takdim edilmek üzere bütün yeni yazılı Nurlardan birer miktar ('Nur Âleminin Bir Anahtarı' ve 'Telvihât-ı Tis'a' hariç) 30 liralık göndermenizi rica ederiz.

Râbian: İslahiye'den cilde gönderdiğim Nurlardan 'Onuncu Söz' gelmedi. Kaybolmamasını çok rica ederim. Hizmet-i Nuriye hakkındaki ricalarımızı birer-ikişer satır pusulularla 'aldık, gönderdik' gibi kısaca cevaplandırmanızı, Nur işlerinin selâmeti cihetinden çok rica ederim. Hizmet-i Nuriye ve tahsilinde ihlâsla muvaffakiyetler diler, gözlerinden öperim.

Aziz kardeşim... Çok rica ederim, Hazreti Üstadımızın buraya teşrifleri için benim yapacağım münasip düşün ne gibi bir hizmet varsa düşüncelerinizi acele beklerim..."⁶⁴

Çok kusurlu, duanızı muhtaç Zübeyir

"Aziz, sıddık, kahraman, fedakâr kardeşlerim Ziya, Abdülmuh-sin..."

Evvelâ, Hazreti Üstadımızın beraatıyla ve Nur'un fütuhatıyla gayet mesrûrâne Üstadımızı ruh u canla tebrik eder, arz-ı hürmet ve ta'zimatla el ve ayaklarından öperim. Çok ziyade olan kusurlarımı af buyurmasını yalvarır, mübarek ve sevgili Üstadımızın şefkâtine iltica ederim.

Sâniyen: Sizleri de bütün ruh u canımla tebrik eder, hürmetler ederek hizmet-i kudsiyenizde daima muvaffakiyetler dilerim.

Sâlisen: Yüz on adet 'Sebilürreşad' aldım. Bedeli 25 lira, hemen Eşref Edip Beye gönderdim. Ciltlenmiş dört Nur'u da aldım. Çok teşekkür ederim; size borcum varsa bildirmenizi rica ederim. Bu hakir, zelil, biçâre kardeşiniz hâlâ Urfa'ya gitmek için yerine gelecek memuru bekliyor. Sebilürreşad'tan, 25 adet Urfa'ya, 20 adet Mersin'e, 20 adet Diyarbakır'a gönderdim.

Binler selâm ve sevgiler; ellerinden öperim aziz, sıddık kardeşlerim...

64 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s:197

Bayram kardeşimize Kore'ye gitmek kur'ası çıkmış. Kore'ye gitmek için İzmir'e gitmiş."⁶⁵

Çok kusurlu, biçâre Zübeyir

NUR TALEBELERİNDEN AYHAN'A...

"Aziz, sadık ve çok sevgili kardeşim Ayhan...

Size imtihan günlerinde mektup yazıp hatırınızı sormayı çok arzu ettim. Eğer Konya'da olsaydım merakla her imtihan neticesini takip ederdim. Burada orta mekteplerin imtihan günlerinde daima sizleri hatırlardım. İnsan herkesin muvaffakiyetini ister, fakat siz gibi Risale-i Nur'a sarılıp o hak ve hakikat menbaı olan Külliyyâtı dikkat ve tefekkürle tahsil edip, saadet-i ebediyeye nâil olmak nimet-i uzmasına kavuşacak ve vatan ve millete en kudsî hizmeti yapacak gençlerin muvaffakiyetini bütün ruh u canımızla istiyoruz. Cenab-ı Hak, siz gibi hakaik-i imaniye ve Kur'aniyeye sarılan gençleri daima muvaffak etsin. Âmin!

Evet sevgili kardeşim...

Zemin yüzünde en müthiş bir asır olan bu zamanda bozulmuş bir hayat-ı içtimaiye içerisinde siz gibi Nurlara sarılan gençlerin en ufak iyiliği dahi boşuna gitmiyor.

'Hiç mümkün müdür ki, bir saltanat, bâhusus böyle muhteşem bir saltanat, hüsn-ü hizmet eden mûtilere mükâfatı ve isyan edenlere mücazâtı bulunmasın? Burada yok hükmündedir. Demek, başka yerde bir mahkeme-i kübrâ vardır.

Bu gidişata, icraata bak: Nasıl en fakir, en zayıftan tut, tâ herkese mükemmel, mükellef erzak veriliyor. Kimsesiz hastalara çok güzel bakılıyor. Hem gayet kıymetli ve şahane taamlar, kaplar, murassa nişanlar, müzeyyen elbiseler, muhteşem ziyafetler vardır. Bak, senin gibi sersemlerden başka herkes vazifesine gayet dikkat eder. Kimse zerrece haddinden tecavüz etmez. En

65 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s:198

büyük şahıs, en büyük bir itaatle, mütevazîâne bir havf ve heybet altında hizmet eder.

Demek, şu saltanat sahibinin pek büyük bir keremi, pek geniş bir merhameti var. Hem pek büyük izzeti, pek celâlli bir haysiyeti, namusu vardır.

Hâlbuki kerem ise, in'âm etmek ister. Merhamet ise ihsansız olamaz. İzzet ise gayret ister. Haysiyet ve namus ise, edepsizlerin te'dibini ister. Hâlbuki şu memlekette o merhamet, o namusa lâyük binden biri yapılmıyor. Zalim izzetinde, mazlum zilletinde kalıp buradan göçüp gidiyorlar. Demek bir mahkeme-i kübrâya bırakılıyor.'

O mahkeme-i kübrâda yapılacak olan muhasebede ömür dakika ve saatlerini Nurlu hakikatlerle geçirip, saadet-i ebediyeyi netice verecek iman hakikatlerini tahsil edenler, müsait vakitlerini bu kudsî ve şirin meşgüliyeteye sarf edenler, ibadetlerinde devam edenler, elbette ve elbette çok kârlı olacaklar ve parlak ve ebedî bir hayat içinde saadete kavuşacaklardır. Binler selâm ve sevgiyle gözlerinden öperim aziz kardeşim.

Fuat'ın ve sizin imtihan neticelerini sabırsızlıkla bekliyorum. Abdünnur, Ziya ve Abdülmuhsin geldiler mi? Nasıllar? Binler selâm..."⁶⁶

Çok kusurlu Ziver

AFYON'DAN NUR TALEBELERİNE GÖNDERİLEN MEKTUP (1949)

"Aziz kardeşlerim..."

Benim namıma müjde...Yarın Emirdağ'a gidiyorum. Hazreti Üstadımız tamamen serbesttir. Arzu ettiği yerde kalabilir. Bir kayd ü şart yoktur. Binler saygı ve selâm...

Aziz, sıddık ve kıymetli kardeşlerim...

66 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 200/201

İstifsar-ı hatırla hürmetlerimi yollar, sevgiyle gözlerinizden öperim. Sizlerle mektuplaşmadığım için, hâl ve ahvalinizden haberdar olamadığım için çok müteessirim. Cenab-ı Hak, hepimizi dünya ve ahiret işlerinizde muvaffak etsin.

Aziz kardeşlerim...

Hazreti Üstadımız, bu ayın ikinci cuma günü Emirdağ'a gitti. Oraya teşrif ettiler. Afyon'un kışı fazla rahatsız etti. Emirdağ kahramanları da çok ısrarda bulundular. Üç-dört defa geldiler, davet ettiler.

Ben, işlerimiz neticeleninceye kadar buradayım. Bu ayın 14'ünde (iki gün evvel) mahkeme vardı. Vaziyet, müjdeye değer: Afyon Mahkemesi, evvelki verdiği mahkûmiyet kararında ısrar etmedi. Temyiz mahkemesinin nakz kararına, yani bizim lehimize olan karara uydu. İnşallah beraat başlangıcıdır.

Ceylan mektup yazmış. Hazreti Üstad, 'Aferin, küçük Said olduğunu ispat etti. Aynen Said gibi yazmış,' buyurmuşlardı. Biz ondan sonra neşretmez veya aynen neşreder ümidindeydik. Fakat buna dair yazdığım mektubun bir suretini size takdim ediyorum.

Siz nasıl düşündünüz ve ne tedbir aldınız? Çünkü Risale-i Nur'un müdafaa ve muhafazası, bizim en mukaddes vazifemizdir. Hazreti Üstad bekâ âlemine teşrif etseler dahi Risale-i Nur'un neşriyatında ve muhafazasında zerre kusur olmayacaktır. İnşallah Hazreti Üstad o harika eserleri bize devr ve teslim ve emanet etmiştir. Bunun için Risale-i Nur'la her an ve her saniye alâkadarız. Sizlerin fikirleri nasıldır? Arkadaşlarım arasındaki fikirleri bana yazarsınız. Çok memnun olmakla beraber faydalı olur.

Sakın hiçbir arkadaş, değiştirerek neşrine taraftar olmasın. Risale-i Nur'dan ne bir cümle almak, ne de bir kelime ilâve etmek hiçbir kimsenin haddi olamaz.

Selâhattin kardeşimiz, 'Sözler'i Emirdağ'a acele göndersin. Ve bana bu hususta malûmat vermenizi rica ederim.

Kalem ucumuz kalmadı. Bir numara miktarı kâfi. Gönderirseniz memnun olurum.

O mektubu sonra isterseniz gönderin. Yalnız, çok iyi muhafaza ediniz, kaybolmasın; çünkü hep Risale-i Nur dili demektir. Her zaman okumak ihtiyacı olabilir. Kırıştırmadan, sizin zevk u sâyinizle muhafaza ediniz.”⁶⁷

Zübeyir

DR. MEHMED AKAY’A...

“Fedaî ve muttaki bir haletin tatbikatı hâlinde olmakla ruhumu şâduman eden kardeşim Mehmed Akay...

Ben o ilâcı terk ettim. Rabb-i Rahîmime hadsiz şükürler olsun, biraz çalışmaya başladım. Fakat siz hastaneye girince umumî bir kontrol yapalım inşaallah.

Her aldığın lahikayı sırf kendin için üçer defa oku. Her okuyuşunda düşün, muhtevasını tahattur etmek için zihni cehdetmeye çalış, yahut iki defa sessiz, bir defa sesli oku. Sonra da iktiza ettiği zaman hizmet için okursun. Bunun büyük faydalarını sayamaya-çağım. Siz fevkalâde semeresini günbegün müşahede edeceksiniz. İkinci bir lahikayı alıncaya kadar günde bir defa okursunuz.

Binler selâm...

(Ahmed) Gümüş’ün nerede olduğunu bilerseniz bir mektup yazıverin. Bir yere gitmeden evvel bana mutlaka bir uğrasın.

Orada bulunduğunuz müddetçe masum Eyyub’un (Eyyub Tan) öğrendiklerini tekrar ettirip dinleyiverin. Ben onu çok merak ediyorum. Risale-i Nur defteri güzel değilse, plâstik kaplı, büyükçe, güzel bir cep defteri hediye edin. Öğrendiklerini ona yazıversin.”⁶⁸

Kusurlu kardeşin Zübeyir

67 Necmeddin Şahiner, *Nur’a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 202/203

68 Necmeddin Şahiner, *Nur’a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 205

NUR TALEBELERİNE YAZDIĞI BİR MEKTUP

“Aziz, sıddık, muhterem kardeşlerimiz!

Şimdi Risale-i Nur en ücra köşelere kadar gitmiş ve büyük bir revaca mazhar olarak en kuvvetli ve küllî bir vaziyet almıştır.

Neşriyât ve fütuhât, dâhil ve hâriçte muazzam ve muhteşem bir surette inkişaf etmektedir.

Nur talebelerinin arasındaki harikulâde ittifak ve tesanüd ise bütün dünyada iştihar etmiş bir durumdadır. İslâmiyet'in bida-yetinden bu zamana kadar, İslâmiyet'i içten yıkmak için, İslâm düşmanları İslâm milletlerinin arasına fesat ve tefrika tohumları atmış, parçalamaya çalışmışlardır.

Zamanımızda da bu böyledir. Ayrıca, her asırda İslâmiyet'e mücahidâne hizmet eden Hizbü'l-Kur'ân'ı mağlup etmek gayesi ile müntesiplerini ve erkânlarını birbiri ile münakaşa, mübareze ettirmek, kardeşi kardeşle çarpıştırmak plânları ve şeytanetleri çevrilmişse de muvaffak olamamışlardır.

O Hizbü'l-Kur'ân bilakis daha ziyade kuvvetlenmiş ve genişlemiştir. İşte bu âhirdeki Hizbü'l-Kur'ân olan Nur talebelerinin maddî, manevî harika kuvvetlerine dayanamayan, kırk seneden beri ittihat ve ittifakını kıramayan din düşmanları ve münafıklar ve bunlara aldananlar, türlü türlü entrika ve dolapları Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri'nin sağlığında çevirmişler, kardeşi kardeşle boğuştırmaya çalışmışlar, iftiralar ve menfi, farfaralı propagandalar yapmışlardır.

Talebe veya dost suretine bürünerek yaptıkları fena faaliyetlerle Nur talebelerinin tesanüdlerinin birden kuvvetlenmesine, bu hususlarda gayet dikkatli ve uyanık bulunmalarına sebep olmuşlardır.

Her fena dedikoduda ehl-i imanın ağzından da çıksa mutlaka dinsizlerin veya münafıkların parmağı olduğu teyakkuzunu

taşımalarına sebep olmuşlardır. Dinsizlerin aleyhine Nur talebelerinin lehine olarak tecelli eden bu neticeyi sonra o münafıklar gözleri ile görmüşler, ye'se ve çaresizliğe düşmüşlerdir.

Ne şekilde olursa olsun, her kimden gelirse gelsin, hangi ehl-i imanın ağzından ve elinden çıkarsa çıksın, Nur talebelerinin ittifakını bozabilmek kastı ile ortalığa yayılacak ittiham ve iftiralara, dedikodu ve şayialara mukabele etmeyeceğiz. Onlarla uğraşma küçüklüğüne düşmeyeceğiz. Onlarla meşgul olup, hizmete ve ibadete, Nurları çalışmaya sarf edeceğimiz kıymetli vakitlerimizi öldürmeyeceğiz. Bilhassa ve bilhassa şahıslarımıza gelen iftira ve darbelerden memnun kalacağız. Risale-i Nur'un selâmetle intişarı ve ittihad ve tesanüdümüz uğrunda, icabında, haysiyet ve izzetimizi, hissiyat ve nefsimizi dahi feda edeceğiz. Risale-i Nur'un tesir ve neşrine muvakkat da olsa zarar vermiş olmak felâketine düşmeyeceğiz. Evet öyle plânlar ve çok kimselerin münafık parmağı ile hâsıl olduğundan habersiz bulunduğu öyle entrikalar döndüğünde, aldanmış veya aldatılmış ehl-i imandan göreceğimiz hücum ve taarruzlar karşısında ehl-i imanla mücadele etmeyeceğiz. İcabında elini öpüp hürmetkâr olacağız.

İşte böylece hareket etmek, Nur Risaleleri'nden aldığımız derslerin iktizası olarak mutlaka işleyeceğimiz bir fiil olacaktır. Bu gayet tesirli, gayet feyizli ve mukni derslere seve seve itaat etmeyi büyük bir şeref-i manevî ve nimet bilmek azmimiz ve şiarımız olacaktır. Üstadımız Bediüzzaman'ın bir nevi emir ve vasiyeti hükmündeki bu ulvî derslerin, bizlere ve gelecekteki Nurculara hitap ettiğini bilmek, bunlara boyun eğip mucibince amel etmek, bilhassa vefatından sonra Üstadımıza olan sadakat ve teslimiyetin, inkıyat ve itaatin iktiza ettiği bir vazife-i kat'îye olacaktır. Hem sevgili Üstadımızdan sureten ayrıldıktan sonra, Kur'an ve iman nâm ve hesabına büyük Üstadımız Bediüzzaman'a sadakat ve teslimiyetimizin ne dereceye kadar olduğu da

meydana çıkmış olacaktır. Kendi kendimize düşünüp mülâhaza ettiğimiz vakit, o kudsî derslere itaat ve sadakatte noksanlığımızı görürsek, tevbe istiğfar edip sadakatimizi kuvvetlendirmek için Nur Risaleleri'ne daha fazla dikkat ve gayretle çalışacağız. Zira bir zâta olan asıl ve halis sadakat, o zâtın vefatından sonra devam eden sadakat ve vasiyetini tam yerine getirmek sureti ile olur. İşte biz Nur talebeleri böylece halisâne bir surette Nur Risaleleri'nin derslerine ne kadar fazla riayet ve itaat edersek, muhterem Üstadımıza olan sadakatte ne kadar ileri gidersek, her hususta o derece muvaffakiyet ve selâmetlere nâil olacağız. Bu hakikat geçmiş binler numune ve misaller ile sabittir. Vaki ve kat'idir.

Cenab-ı Hak şimdiki ve istikbaldeki Nur talebelerini, müna-fıkların, talebe veya dost suretine giren kimselerin zararlı, yıkıcı propagandaları ve dedikodularından muhafaza etmek ve Nur talebelerini daima uyanık bulundurmak için kemâl-i merhame-tinden o pek lazım ve elzem ve iksir nevinden olan derslerin husûle gelmesini irade buyurmuş.

Okuyanlara tam tesirli olabilmesi ve bu tesir ve nüfuzu temin etmesi için de Üstadımız Bediüzzaman'ın hararetle kaleme alabilmesi için bazı sebepler halk etmiştir.

Umûm Nur talebelerinin, Nur Risaleleri'nin neşrinde ve hizmetinde muvaffakiyetleri için muhterem, mübarek ağabeylerimizin ve kıymettar ve fedakâr Nur talebelerinin makbul dualarına muhtaç olduğumuzu arz ederiz.

Kur'ân-ı Mû'cizü'l-Beyan'ın parlak ve yüksek bir mucize-i manevîsi olan Risale-i Nur'un kudsî hizmetinde azamî ihlâs, azamî sadakat, azamî sebat, azamî fedakârlık, azamî takva ve azamî dikkat ve iktisatla muvaffak kılmasını Rabb-i Rahimimizden göz yaşlarımızla niyaz ederiz."⁶⁹

69 Zübeyir Gündüzalp, *Güzel Gören Güzel Düşünür*, s:87/91

KARDEŞİ HAYDAR GÜNDÜZALP'E YAZDIĞI MEKTUPLAR

“Bismihî Sübhanehû, Esselâmü Aleyküm ve Rahmetullahi ve Berekatühû... Sevgili ve dindar kardaşım Haydar,

Risale-i Nur hizmetinden bahseden mektubunu aldım. Çok memnun oldum. Sevindim.

Evet kardaşım, bu zamanda dalâlet, sapkınlık ve gaflet fazladır. Güya ebedî dünyada kalacaklarmış gibi dünya işlerinde boğuluyorlar. İman ve âhiretlerini kurtarmak işini, ya ikinci üçüncü dereceye koyuyorlar, veyahut bütün bütün ihmal ediyorlar. Halbuki bu felâketli hâl bir dalâlettir. Derin bir gaflettir. Çünkü Üstadımız Hazretleri'nin Millet Meclisi'nde beyan ettiği gibi, 'Kâinata en yüksek hakikat imandır. İmandan sonra namazdır. Namaz kılmayan hâindir. Hâinin hükmü merduttur.' Bir çocuk, daha doğar doğmaz ona iman ve İslâmiyet muamelesi yapılır. Bir insana en birinci farz, en büyük farz, en baştaki farz imandır. Bir insanın dünyada en birinci vazifesi, en muazzam, en büyük işi iman ve İslâmiyet'e sahip olup muhafaza etmeye çalışması ve kurtarmasıdır. İşte büyük Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri Risale-i Nur'da baştanbaşa böyle bir insanın en büyük işi, en baştaki mukaddes vazifesi olan iman ve İslâmiyet derslerini veriyor. Sen gibi bir kardaşımın da, gaflete ve fâni dünyanın alâyişlerine düşmeyerek, akıllılık ederek böyle kudsî dersleri okumayı ihmal etmemesi, başka gafil adamlar gibi olmaması beni çok memnun ve mesrûr ediyor.

Evet sevgili kardaşım,

Risale-i Nur insana en birinci ve kurtarıcı bir kudsî kitaptır. Hem bâki ve pek kıymettar bir arkadaştır. Hem Risale-i Nur, insanın ruh ve kalbine nurlar serpen bir tefsir-i Kur'an'dır.

Hadsiz şükürler olsun, Risale-i Nur şimdi din düşmanlarını mağlup etti. Dinî mücadelede zafer ve hâkimiyet kazandı. Matbaalarda basılır oldu. Yanından, koynundan eksik etme. Daima

cebinde bir Nur bulundurursan, dünya ve ahiretin için çok faide-
lidir. Senin ebedî saadete kavuşmana vesile olur.

Mesela sabahları kalkınca büyükçe bir Nur kitabını evde oku-
mak için evde korsun. İşte güçte on beş-yirmi dakika da olsa bel-
ki okumaya fırsat bulurum diye 'İhlas Risaleleri, İktisat ve Şükür
Risaleleri'nden cebinde taşırsın. Böyle böyle devamlı olmanı
Cenab-ı Hak'tan niyaz eder, binler selâm ederim."⁷⁰

Zübeyir

"Bismihî Sübhanehû...

Dininde sebatkâr kardaşım Haydar,

Sevindirici mektubunu aldım. Çok memnun oldum. Cenab-ı
Hak seni muhafaza etsin. İnşallah seni mağlûp edemeyecek-
ler.

Bundan evvel sana yazdığım uzun mektubu saklama, yak.
Yalnız anamgile olanı muhafaza et, ara sıra okuyuver.

Askerlik yoklaması için nüfus cüzdanımı gönderiyorum.
Acele yoklamayı yaptırıp Rüşdü Efendi Ağabeyimizin adresine
taahhütlü olarak gönderiver.

Aziz kardaşım,

Evet sen bu meselede tehir etmekle, onların sözünü bu işte
dinlememekle itaatsizlik etmiş olmazsın. 'Vay sen isyan edi-
yorsun, bizi dinlemiyorsun' diye seni kandırmaya, aldatmaya
çalışırlar.

Bu itaatsizlik işi dünya meseleleri içindir. Bu iş senin âhireti-
nin zedelenmesiyle, ebedî hayatının yaralanmasıyla alâkalıdır.

Zaman eski zaman değildir. Zamanın ne olduğunu bilmeyen-
ler, hangi zamanda yaşadıklarını anlamayanlar, göremeyen gafil-
ler uykudadırlar. Eski zaman gibi zannediyorlar. Derin uykula-

⁷⁰ Zübeyir Gündüzalp, *Güzel Gören Güzel Düşünür*, s:99/101

ra, derin gafletlere dalmışlar. Bu fena zamanın fenalıkları içinde, bu pis asrın pislikleri içinde yuvarlanıp gidiyorlar.

Elbette sen bunlar gibi gaflette, uykuda olamazsın ve değilsin. Fikren iman derslerini alarak uyanamamışsan da, uyanıklar arasında yaşamışsın, işitmişsin, duymuşsun.

Bunlardan aldığın ibretle de dünyevî bir işe girerken, evvelâ namazını düşünen, aksi takdirde işe girmeye tenezzül etmeyen bir dindarsın.

Zamanın cihad zamanı olduğunu hissedip, Moskof gâvurlarını öldürmek için, Kore'ye gönüllü olarak gitmeye hazırlanan bir İslâm fedâîsi namzedi bir gençsin. Elbette ki kuru gürültü-
re pabuç bırakmayacaksın. Onlara, safdillikle aldanmayacaksın.

Uyanık kardaşım,

Hastalık Allah'ın bir hediyesidir. Bir Müslüman insan dünyada ne kadar hastalık ve zahmet çekse, âhireti için o kadar faydelidir. Hastalık Cenâb-ı Hak'tandır. Allah'tan olan her şey hayırdır. Yalnız insanlar görünüşe kapılırlar.

Fakat zahmetlerin altında rahmetler gizlidir. Şerhlerin altında hayırlar vardır. Hastalık, zâhiren zahmettir; fakat hakikatte rahmettir. Allah'ın hediyesidir, bir lütfudur.

Hasta bir Müslüman, 'Ya Rabbi çok şükür... Ya Rabbi şifa ver! Ya Rabbi sabır, tahammül ver!' diye yalvarır.

Sen 'Hastalar Risalesi'ni hem kendin, hem anamgile sık sık okursan, bütün dertlerinize derman olur. İhmal etmezsen çok iyi olur.

Aldanmayan kardaşım,

Hasta olan bir eve, bir gelin değil, üç gelin gelse gene faide vermez. Nice zenginler, nice gelinleri olanlar var ki hastalıktan kurtulamıyorlar. Hem şimdiki gelinler, ne kadar dindar da olsa, eski zamanın İslâm terbiyesi olmadığından, gene iyi olmazlar.

Çünkü zaman bozulmuş. Görenek belâsına düşülmüş. Şimdi en iyi bir gelin, kaynanasından hizmetçilik umar. Emin ol ki ve çok görülüyor ki, gelinler mübarek de olsa, geldiği günden bir müddet sonra evin, ananın-babanın rahatı kaçıyor, tadı bozuluyor.

Ama bir gaflet var ki, hazır zamanın bir dirhem lezzetini, gelecek zamanın on batman acılarına tercih ediyorlar.

Elbette sen, böyle uykuda, gaflette olanlara aldanmayacaksın. Onlara galebe çalacaksın. Hem dersin ki, 'Eğer benden habersiz bir iş yaparsanız, kızın babasına, anasına haber gönderirim. Ben kızınızı almıyorum, evlenmiyorum' diye. Hem de böyle yaparsın.

Sen utanıyorum gibi bir hâlde, böyle erkekçe, mertçe, açıkça söylemezsen zannederler ki, oğlanın canı evlilik istiyor. Ama açık söyleyemiyor diye yanlış zanna kapılırlar. Böyle açıkça, erkekçe söylersen ümidi keserler, susarlar.

İzzetli kardaşım,

Ne zaman istersen hemen hareket edebilirsin. Sen gibi dindar, müstakim bir gence her zaman için iş hazır. Doğruca yanıma gelirsin. Binler selâm eder, Nurlarla meşguliyette, cin ve insan şeytanlarıyla ve nefsinle mücadelede muvaffakiyetler dilerim."⁷¹

Zübeyir

"Dindar kardaşım,

İki mektubunu da aldım. Evimizde Nur kütüphanesi yapacağını, güvey odasına Kur'ân-ı Kerim'i asıp onun tefsiri olan Nur Risaleleri'ni oraya koyacağını, güvey gecesi o duaları ve Risale-i Nur'dan 'Kadınlar Rehberi'nden 'Âhret Hemşirelerimle Muhavere' bahsini okuyacağını anladım. Çok memnun oldum. Sana yakışan budur.

71 Zübeyir Gündüzalp, *Güzel Gören Güzel Düşünür*, s:102/105

Senin güvey odasının en kıymetdar, en parlak, paha biçilmez malı Kur'ân-ı Kerim'dir ve onun tefsiri olan Risale-i Nur'dur. Sana binler maşallah, bârekallah der, işinin şeriat üzere olmasını, böylece mübarek olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ederim.

O iki mektubumu tekrar oku, öylece yap, bana bildir. Benim şimdi senin hakkında en büyük memnuniyetim o tarif ettiğim dinî hususların, Nurlu işlerin yerine getirilmesidir. Eğer Ermenek'te kadınlardan mevlit okuyan varsa, buldur. Kadınlar için de Kur'ân okuttur, mevlit okuttur. Maşallah 'ben dümbeleşti evimizde çaldırmayacağım' diyorsun. Binler bârekallah kardaşıma...

Evet kardaşım, bizim evimizde Kur'ân okunur, bizim evimizde mevlit okunur, bizim evimizde ilâhîler okunur. Evliliğin hayırlı olması için böyle ilk günlerde dine sarılmaktan başka çare yoktur.

Kardaşım Haydar,

Hazreti Üstadımıza şöyle bir mektup yazman çok münasiptir:

'Çok mübarek, çok şefkâtlî ve sevgili Üstadım Efendim Hazretleri...

Ben çok kusurluyum. Çok âciz ve biçâreyim. Duanıza çok muhtacım. Nurların hizmetinde, sizin hizmetinizde bulunamıyorum. Beni helâl edip, peder ve validemle beraber dualarınızdan çıkarmamanızı yalvarırım. Ben kabahatli olduğum halde bana merhamet ettiniz. Bana şefkâtlî haber yolladınız. Allah sizden ebediyyen razı olsun. Biz size çok minnettarız. Size çok borçluyuz. İnşallah Risale-i Nur'u okuyacağım. İnşallah evimiz bir Medrese-i Nuriye olacak, dualarınız berekâtî ile...

Şefkâtlî Üstadım, mecbur kaldım, siz merhametli Üstadımdan tekrar tekrar affımı yalvarırım. Pederim, validem hürmetle ellerinizden öperler, dualarınızı yalvarırlar. Ramazan-ı Şerifinizi tekrar tebrik eder, bu mübarek günlerde dualarınızı istirham

ederim. Cenab-ı Hak siz Üstadıma uzun ömürler, sıhhat ve afiyetler versin. Sonsuz hürmetlerimle ellerinizden öperim, şefkâtli Üstadım Efendim...

Duanıza çok muhtaç, kusurlu talebeniz Haydar...'

Dininde metin kardaşım Haydar,

Evvelâ, elişi kâğıtlarını, nüfus cüzdanını, 10 lirayı aldım. Beyaz elişi kâğıtları tam istediğimiz kâğıttan çıktı. Çok makbule geçti. Başka istemez, lazım değil.

Sâniyen: Belki kardaşım sıkışık haldedir diye sana yazamıyordum. Tam zamanında parayı göndermişsin. Demek Cenab-ı Hak seni sevk etmiş.

Sâlisen: İstanbul'dan gelen mektup hususunda sen münasip gördüğün tarzı yaparsın. Reyimi sana veriyorum. İstersen muhafaza et. Sıkışırın gösterirsin. Cevap vermek lazım değil.

Râbian: Kardaşım, bulunduğun, çalıştığın yerde, ekserisi ahlâkı düşük kadınlar filân bulunur. Onlar sen gibi mübarek gençleri avlamaya, iğfal etmeye çalışabilirler. Onlara hiç yüz verme. Metelik vermezsin.

Seni şimdi rahat bıraktıklarına çok memnun oldum. Sen uyanık davrandın. Akıllılık ettin. Seni kandıramadılar. Elhamdülillah...

İnşallah demir gibi sarsılmadan galebe çalacaksın. Nefis ve şeytan da ve gençlik hülyâları ve gençlik hevesâtı da seni mağlûp edemeyeceklerdir.

Sen gibi İslâm fedaîleri, nasıl ki gençlik hevâ ve hevesâtını mağlûp ediyorlar. İnyet-i Hak'la aldanmıyorlar. İnşallah sen de aldanmayacaksın. Borçla, minnetle şuna buna boyun ezip zillete düşmeyeceksin.

İzzetini, haysiyetini muhafaza ederek şuna buna başını eğmeyeceksin. Başkaları gibi seni borçlu morçlu, dilenci vaziyetine sokamayacaklar inşaallah.

Senin dindarlığını istismar ve alet etmeye çalışabilirler. Senin saflığından gizlice istifade etmek için, şöylece kandırmaya çalışabilirler. ‘Sen dindarsın. Ananın babanın sözünü tutmuyorsun. Anana babana öyle ise isyankârsın. Hasta olduğu halde acıımıyorsun’ derler ve dedirtirler.

Uyanık ve sarsılmaz, aldanmaz kardaşım Haydar,

Kur’an-ı Kerim’de bir âyet-i kerime var: ‘Eğer ana baba evlâdını hak yolundan alıkoyacak şeyler yaparsa, yani ahiretine zarar gelecek şeylere sürüklerlerse, evlâd onu yapmaz. Fakat onları incitmez’ mealinde hüküm vardır.

Biz cahil-cühelânın arkasından gidemeyiz. Cahil-cühelânın sözüne bakmayız.

Biz ancak Kur’an’a ve Peygamberimiz’e (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) ve Kur’an-ı Hakim ve Peygamber-i Zîşan Efendimizin (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) emirlerini bize hakkıyla öğreten, hakikî ve ilmiyle âmil olan ve en yüksek İslâm âliminin ve zamanın fitnelere vâkıf ve kurtarıcı en büyük bir müfessir-i Kur’an’ın sözünü dinleriz, amel ederiz.

Bizi Allah yolundan, bizi Kur’an’dan, bizi Peygamberimiz Efendimizden (*sallallâhu aleyhi ve sellem*), bizi Risale-i Nur’ dan, bizi Bediüzzaman olan Üstadımızdan ayıracak veya uzaklaştıracak hiçbir beşerî kuvvet yoktur. Kim ne derse desin, kim ne yaparsa yapsın...”⁷²

Zübeyir

“Bismihî Sübhanehû, Esselâmü Aleyküm ve Rahmetullâhi ve Berekâtühû Ebeden Dâima...

Dindar kardaşım Haydar,

Evvelâ yeğenim Ahmed’e, sonra sana yazdığım mektupları aldığınızı bildirin.

72 Zübeyir Gündüzalp, *Güzel Gören Güzel Düşünür*, s:106-109

Medrese-i Nuriye olacak olan, merhum dedemizin ruhu böylelikle şâd olacak olan evimiz için, sana verilmek üzere Konya'da Nur talebesi Ahmed Gümüş kardaşımıza sekiz adet Nur Risalesi göndermiştim.

Bir de güzel kâğıtlı bir Kur'ân-ı Kerim'i Rabia için göndermiştim. Risalelerin adlarını birer birer yazarak aldığımı bildirmeni merakla beklemekteyim.

Rifat Efendi ile görüştün mü? Gene o mübarek kardaşımıza haber ver ki, 'Gençlik Rehberi', 'Küçük Sözler', 'Uhuvvet-İktisat-Şükür Risaleleri' matbaadan çıktı, dağılıyor. Tükenmeden Konya'dan veya İstanbul'dan getirtilsin ki, Ermenek'te müştaklar mahrum kalmasın.

Kitap isteyenlerle sen de alâkadar ol. Samimiyetle kardeşâne onlarla görüş ki, Nurlardan mahrum kalmasınlar. Fakat yalvaranlara verilsin...

Hem Rifat Efendi ile Sarıveliler'deki Mustafa Demirci kardaşımızı tanıştır. Sık sık görüşsünler, Nur'un hizmetinde omuz omuza üçünüz beraber elden geldiği kadar gayret edin ki, bu kudsî iman hizmetinden mahrum olmayasınız.

Kahraman ruhlu kardaşım,

Sen bir zaman bana yazdın ki, 'Kore'ye gönüllü gideceğim. Dinsiz, din düşmanı Moskoflardan öldüreceğim ve şehid düşeceğim.'

Böyle bir kahramanlık sende olduğu için Cenab-ı Hakk'a çok şükürler ediyorum. Seni de ruh u canımla tebrik ediyorum. Ben de cevap vermedim ki; kahraman ruhlu kardaşım bu zamanda dinî cihad topla tüfekte değil, kalemledir.

Yani Kur'an, iman derslerini okumak ve hizmet etmektir, fakat burada Risale-i Nur'u okuyarak imanın kurtulmasına hizmet edersen yüzlerce kimsenin imansızlıktan kurtulmasına

sebeup olabilirsin. Beş-on dinsiz kişiyi öldürmeye bedel yüz kişinin imanının kurtulmasına hizmet edebilirsin.

‘Zaman bu büyük hizmet-i İslâmiye zamanıdır’ demiştim. Maşaallah akıllılık yaparak böyle olmak niyeti ile gitmedin.

Dünya için dininden vazgeçmeyen kardaşım,

Belki gönlünden çok arzu ediyor, meraklanıyorsundur. ‘Ben de Hüsnü, Abdullah, Ceylan vesair Ağabeylerim gibi evlenmedim’ diyorsundur. Çok haklısın. Ne kadar müteessir olsan o kadar yeri var. Fakat Nur’un talebeleri kısım kısım. Nur kahramanı Sungur, Nur kahramanı Nazif Ağabeylerimiz gibi sen de evli olan Nur talebelerinden olacaksın, inşaallah.

Sen de kahraman ağabeylerimiz gibi, İslâmiyet ve Kur’an’a tâbi olarak birinci derecede iman ve Kur’an derslerini almak, ikinci olarak dünyaya bakmakla ebedî kalacakmış, güya hiç ölmeyecekmiş gibi, dünya işlerine dalarak boğulan zavallılardan olmayacaksın.

İşte benim senden tek isteğim budur. Başka beklediğim dünyevî hiçbir şey yoktur.

Mübarek ve Nurlara kahramanca bağlı olan, böylece akıllı olan kardaşım Haydar’a haber vereyim ki: Ben; iman, Kur’an hizmetine hayatını vakfetmek için çalışarak hazırlanmışım. Elhamdülillah...

Sonra senin de bu mukaddes hizmette hissen olman için gönderdiklerin de o hazırlığıma destek oldu. Memurluktan iktisatla, kanaatle artırdığım bir miktar parayı, bir ortağa vermiştim. Fazla olmadığı için şimdiye kadar bir kazanç alamıyordum. Fakat şimdi alır oldum. Allah’a binler şükür.

Bunun için sen bana bir şey gönderme. Risale-i Nur’un ‘İktisat Risalesi’nin verdiği derslerin bereketi ile, iktisat ve kanaatle sarf ederek Cenab-ı Hak benim rızkımı ihsan ediyor. Ben senden dünyalık bir şey beklemiyorum. Senden bir şey istemiyorum.

Senden tek bir şey bekliyorum. O da, imanı kurtaran Risale-i Nur'u okuman ve bir insana en birinci farz olan Allah'ın en birinci emri olan iman derslerini Risale-i Nur'dan almakta devam etmendir.

Babamın, anamın hürmetle ellerinden öperim, selâm ederim. Emine, Sıdika kardeşlerime, yeğenlerime çok selâm ederim. Senden ve Ahmed'den mektup beklerim.

Nurlar hakkında, hem bu mektupta, hem evvelki mektupta yazdıklarımın cevabını merakla bekliyorum. Bana yüz lira şimdi verseler de, bana bir mektup yazıver deseler kat'iyetle emin ol ki yazamam.

Mukaddes hizmetimden vakitlerimi veremiyorum. Fakat sen gibi Nurlarla nurlanacak kardaşıma imanî bir konuşma, Nurlu bir sohbet olarak yazabiliyorum.

Urfa'daki kahraman Hüsnü kardaşımız şimdi Üstadımızın yanındadır. Sana çok selâm ediyor. Duası bekliyor. Üstadımızın hizmetkârı Bayram da selâm ediyor. Hepimiz Risale-i Nur'u devamlı okumakta muvaffak olmanı ve şimdi 4-5 milyonu bulan Nur talebelerinden (bunu gizli söylüyorum) ileride olmanı niyaz ederiz.

Sen gibi Nurlara müştak kardaşımı seven bir kardaşımız Antalya'dan, matbaada basılan Nurlardan sana gönderecek. 'Beni Nurlardan mahrum bırakmadığın için çok teşekkür ederim. Cenab-ı Hak siz Nur hâdimi ağabeyimden ebediyyen razı olsun' diye mektup yaz.

Hem 'Yeni basılacak Nurlardan böyle bana göndermeni ve borcumu bildirmeni yalvarırım. Borcumu hemen posta ile gönderim' diye de yazarsan senin için çok hayırlı olur kardaşım.

İnsan sırf dünyaya harcamak için para kazanmaz. Evvelâ Allah yolunda, imanını kurtarmak yolunda kazancını sarf eden-

ler en bahtiyar Müslümanlardır. Şimdi Emirdağ'dayız. Yakında Isparta'ya döneriz.”⁷³

*El-Bâki Hüve'l-Bâki
Kardeşiniz Zübeyir*

“Bismihi Sübhanehû, Esselümü Aleyküm ve Rahmetullahi ve Berekâtühu Ebeden Dâima...

Aziz, sıddık kardaşım,

1- Üç kitap gönderdim diye mektup yazdıktan sonra kitapları postaya vermeye vakit olmadan ani olarak Emirdağ'a hareket ettik. Oradan yazdığım mektubu almışsındır. Isparta'ya geldim, mektubunu aldım. Sevindim.

2- Isparta Postanesinden 14.08.1958 tarih ve 55 no'lu makbuzla taahhütlü olarak şu kitapları gönderdim:

Kitap ismi	Lira
Mektubat	22.50
Gençlik Rehberi.....	2.00
Hakikat Nurları.....	2.00
Küçük Sözler.....	1.00
İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi.....	0.80
Toplam.....	28.30

Aldığımı bildir. Alınca hemen kitap defterine cilt kapağı üzerindeki isimleriyle birer birer kaydet. Emâneten okumaya verince de kime verdiğini yaz ki kitaplar unutulup kaybolmasın.

Nurları okumaya müştak kimselere verdiğine çok seviniyorum. Öyle hem kendin her gün birer miktar okuman, hem de Nurlara hizmet etmen senin dünyevî işlerde çalıştığın vakitleri de bir nevi ibadet hükmüne getirir. Fâni ömrün bâkiye tebdil olur. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükürler olsun...

73 Zübeyir Gündüzalp, *Güzel Gören Güzel Düşünür*, s:110/114

3- Konya'daki kardaşım, senden emaneti alınca buraya kendi elleriyle getirdi. Bin maşallah, çok mennun kaldım.

4- Evet kardaşım, Hazreti Üstadımıza nasıl ki, Bediüzzaman ismini büyük allâmeler, büyük âlimler vermişler. Şimdi Türkiye'de, İslâm âleminde, hatta dünyada ikinci bir Bediüzzaman yoktur. Bediüzzaman olabilen yalnız Hazreti Üstad'dır. Bu isim Hazreti Üstad'da olan derya gibi ilim sayesinde verilmiş. Bu isim ona mahsustur.

Aynen bunun gibi Nursî soyadı da Hazreti Üstad'a mahsustur. Nursî soyadı başka birine isim olarak verilmez. Fakat Üstadımızın ismi olan Said çocuklarımıza, nesillerimize verilir. Çok Nur talebeleri de erkek evlâtlarının ismini 'Said', kızlarının ismini 'Nuriye' koyuyorlar. Nüfus cüzdanını Said olarak değiştir. Siz de 'Said' diye çağırırsınız.

Aziz kardaşım,

Masum Said, inşaallah hem dine, hem sizlere, hem millete hayırlı, hakikî bir dindar evlât olacak. Fakat dinî terbiyesine daha beşikten, doğuştan başlamak lazımdır. O yavrunun ilk konuşmaya başladığı zaman konuştuğu söz 'Allah, la ilahe illallah, Muhammedü'r-Resûlullah' olmalı, 'Rabbim Allah, Peygamberim Hazreti Muhammed (*sallallahu aleyhi ve sellem*)' hakikatlerini konuşmalıdır. Bunun için sen daha şimdiden bu cümlelerin onun yüzüne her gün söyle. O iştir. Onun ruhuna yerleşir.

Babama, anama çok selâm eder, hürmetle ellerinden öperim. Enişterim ve Emine, Sıdika, Ayşe Ablamgil ve Zehralara selâm ederim. Rabia, Hadiye inşaallah namazlarını öğreniyorlardır. Salim'le çok alâkadar ol. Bu ve diğer yeğenlerime Risale-i Nur'u öğret.

Ahmed, Hurşid, Kazım nasıllar? Ahmed orada mı, Zehra'nın rahatı iyi mi, Ayşe Abamgil nasıllar? Haber yaz... Cümleye selâm eder, Nurlarda muvaffakiyetler dilerim. Dizlik fânılasını

yakında göndereceğim. Aynen o gibi iki tane örülsün, fakat yün üç-dört defa yıkansın ki, gayet beyaz ve temiz olsun. Geçen mektuplarda da yazdım. Perhiz ediyorum. Her şeyi yiyemiyorum. Yalnız şehriye yiyebiliyorum. Yiyecek bir şey göndermeyiniz. Sıhhatim iyidir, elhamdülillah...”⁷⁴

Duanıza Muhtaç Zübeyir

“Bismihî Sübhanehû, Esselâmü Aleyküm ve Rahmetullahi ve Berekâtühû Ebeden Dâima...

İman ve İslâmiyet yolunda sarsılmayan kardaşım Haydar,

Isparta'ya gelen mektubu aldım. Emirdağ'dan kıştan geleme-miştik. Tebdil-i hava için Üstadımız sık sık gelir gider.

Said'in vefatına müteessir oldum, acıdım. Fakat Risale-i Nur'dan okuduğum iman ve âhîret dersleri o acıyı giderdi. Teessüre merhem oldu. O mübarek Said dünya gibi sıkıntılı bir âlemden, âhîret gibi rahat ve ebedî bir âleme gitti. Hem masum, sabi olduğu için Cennete gitti. Peder ve vâlidesine şefaatchi olacak, inşaallah.

Aziz kardeşim!

‘Risale-i Nur’u her gün bir parça okuyorum. Tarihçe-i Hayat bize bir merhem oldu’ diyorsun. Bu mektubun beni o kadar sevindirdi, o kadar manevî sürûra gark etti ki, Allah’a hadsiz şükürler ettim.

Evet kardeşim, bu dehşetli zamanda, bu dalâlet, sapkınlık asrında bir insan için en büyük vazife, en birinci tahsil, iman hakikatlerini devamlı okumaktır. Risale-i Nur’u elden geldiği kadar, her gün birer miktar okuyan veya dinleyenler dünyanın tehlikelerinden kurtulurlar. Dünyada cehennem azabı gibi azaplar çekmezler. Hem dünya saadeti, hem âhîret saadetine nâil olurlar. Şimdi posta ile gönderdiğim ‘Zühretü’n-Nur’un 81. sahifesinde

74 Zübeyir Gündüzalp, *Güzel Gören Güzel Düşünür*, s: 115-117

çocukları vefat edenlere çocuk taziyenâmesi var. Onu evvelâ kendin, kendi istifaden ve istifazen için (istifaze demek, feyiz almak demektir) oku, sonra annemgile, babama, Zehra'ya oku.

Hem bu eser çok kıymettardır. 'Hastalar ve İhtiyarlar Risaleleri' de vardır. Sen her gün birer parça, mesela iki sahife kadar annemgile okuyuver. Rabia, Hâdiye geldiği zaman, 'Siz okuyun biz dinleyelim. Risale-i Nur'dan bize ders oku' diye onlara da okut. Onların heveslerini, şevklerini artır.

Kadınlar Risale-i Nur'la çoklukla alâkadar oluyorlar. Büyük bir hevesle, şevkle okuyup dinliyorlar. Hatta kız mekteplerinde, kadın muallimler, mektepli kızlar dahi Risale-i Nur'la kalben alâkadarlığa başladılar. Nurların neşriyatı her yerde fevkalâdedir. Çok müjdeli haberler gelmektedir.

Binler selâm. .."⁷⁵

"Bismihî Sübhanehû, Esselâmü Aleyküm ve Rahmetullâhi ve Berekâtühû Ebeden Dâima...

Aziz ve fedakâr kardeşim Haydar,

Binler selâm eder, ibadet ve taatinde ve Risale-i Nur'un feyz yaz ve nevvar mütalâasında az da olsa, her gün devamlı olmakta muvaffakiyetler dilerim.

Hem senin, hem de bir veli duası gibi kabul edileceğine inandığım muhterem hocamız Ali Efendi'nin namazlarda bana söylece dua etmenizi çok rica ederim:

'Ya Rabbi! İsm-i Âzâmın hakkına, Kur'ân-ı Azimüşşân'ın hürmetine, Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Efendimizin şerefine, Üstadım Bediüzzaman Said Nursî ve Risale-i Nur hürmetine, Zübeyir'i ve Risale-i Nur nâşirlerini, azamî ihlâsa, azamî sadakata, azamî sebata, azamî fedakârlığa, azamî takvaya, azamî dikkate ve azamî iktisada muvaffak ve mazhar eyle. Sana

75 Zübeyir Gündüzalp, *Güzel Gören Güzel Düşünür*, s: 118-119

olan ibadet ve taatinde ve Risale-i Nur'un mütalâasında, anlamasında ve hizmetinde ölünceye kadar muvaffak eyle! Âmin, âmin, âmin!

Mü'minin mü'mine duası mutlak kabuldür. Hocaefendi defterine not ediversin. Bu duayı bana her gün lütfetsin...

Vefakâr kardeşim,

Benim çalışmalarına mani devamlı hastalıklardan, çok kusurlarım olmakla beraber, hem muhterem ve çok mübarek peder ve valideme, hem sana mektup hususunda da kusur işliyorum.

'Oğul otu', 'Arı otu' da derler, güzel kokusu var. Bundan bulabilirsen getirt. Temiz bir yerde kurut. Sonra Konya'ya gönderiver.

Zülfikâr gazetesi geliyor mu? Kaç tane gidiyor? Lahikalar geldikçe anama babama okuyuver. Sonra Rabia'ya ver. Ayşe Abamın gelinine Risale göndermişim. Sen küçüklerden, ben gönderdim olarak emâneten ver. 'Üç defa oku, sonra bana ver, sana yenisini vereyim' de. Rabia'ya da böyle yap. Salim mektebi bitirdi mi? Ne yapıyor? Hacı Efendi nereye verecek?

Aziz kardeşim,

Cenab-ı Hak seni öyle bir ihsan-ı ilâhî olarak hıfzetti ve lütfetti ki, anne ve babamıza bütün varlığımızla hizmet etmek zamanında beni ağır günahlardan, büyük günah ve itaatsizlikten kurtardın. Şimdi ne dünyaya, ne âhirete yarayacak bir hâlim kalmadı.

Allah'a çok şükür, çok hastalıklara göre ben çok iyiyim. Fakat çalışamaz hâle gelmişim. Bunun için pek azaplı ve sıkıntılı bir ömür geçiriyorum. İnşaallah günahlarıma keffaret olur. Bütün akraba, konu-komşu, tanıdık ve Nurlarla alâkalılara selâm ederim. Risale-i Nur'dan şu cihandeğer kısımla, hatm-i kelim eylerim:

'Bu ayet-i uzmanın sırrıyla, insanın bu dünyaya gönderilmesinin hikmeti ve gayesi, Halik-ı Kainat'ı tanımak ve O'na iman edip ibadet etmektir. Ve o insanın vazife-i fitratı ve farize-i zim-

meti marifetullah ve iman-ı billahdır. (Allah'ı yakinen bilmek, tanımak ve Allah'a iman etmektir.) Ve iz'an ve yakin ile vücudunu ve vahdetini tasdik etmektir.

Evet fitraten (doğuştan, yaratılıştan) daimî bir hayat ve ebedî yaşamak isteyen ve hadsiz emelleri ve nihayetsiz elemeleri bulunan biçâre insana, elbette o hayat-ı ebediyenin üssülesası ve anahtarı olan iman-ı billah (Allah'a iman) ve marifetullah ve vesilelerinden başka olan şeyler ve kemalâtlar, o insana usûleten aşağıdır. Belki çoğunun kıymetleri yoktur. İnsanın bu dünyaya keyf sürmek ve lezzet almak için gelmediğine, mütemadiyen gelenlerin gitmesi ve gençlerin ihtiyarlaşması ve mütemadiyen zeval ve firakta yuvarlanması şahittir. Demek insan, bu dünyaya yalnız güzel yaşamak için ve rahatla ve safa ile ömür geçirmek için gelmemiştir. Belki azîm bir sermaye elinde bulunan insan burada ticaret ile, ebedî, daimî bir hayatın saadetine çalışmak için gelmiştir. Onun eline verilen sermaye de ömürdür. Siz gayet nâfi ve her derde deva ve hakikî, lezzetli, kudsî bir tiryak isterse-
niz, imanınızı inkişaf ettiriniz. Yani tevbe ve istiğfar ile ve namaz ve ubudiyetle, o tiryak-ı kudsî olan iman ve imandan gelen ilacı istimal ediniz. Evet, dünyaya muhabbet ve alâka yüzünden güya, âdeta, ehl-i gafletin dünya gibi büyük, hasta, manevî bir vücudu vardır. İman ise, o dünya gibi, zeval ve firak darbelerine, yara ve bere içinde olan o manevî vücuduna birden şifa verip paralar-
dan kurtarıp, hakikî şifa verdiğini pek çok risalelerde kat'i ispat etmişiz.'

Günde 100 defa istiğfara devam etmek sünnettir. İnşallah Üstadımız merhumun devam ettiği 'Seyyidu'l-istiğfar'ı yazıp göndereceğim. Her sabah Nurlardan 4-5 sahife okumak, ayda 150 sahife, senede 1500 küsur sahife eder ki, cihandeğer bir ilmî ve imanî kazançtır. Hem ibadet, hem zikir, hem fikir, hem huzurdur..."⁷⁶

Dualarına muhtaç, kusurlu kardaşın Zübeyir

“Aziz, sıddık kardaşım Haydar,

İslâmiyet düşmanlarının son taarruzları da, kendilerinin tam mağlûp olmalarına sebep oldu. Risale-i Nur’un bir kat daha intişarına, fütuhatına hizmet etmiş oldular. Duymamış olanlar da duydu. Risale-i Nur’a karşı merak ve iştihak daha ziyadeleşerek, Nurları alanlar bir kat daha çoğaldı. Din düşmanlarının bütün yalanlar ve yaygaralarla yapmak istedikleri suikast tamamıyla kendi aleyhlerine ve tamamen de Risale-i Nur’un lehine neticelendi. Gazetelerin palavraları, şişirmeleri, hep uydurma ve din aleyhinde olduğu için hükûmet, Nurcular hakkında iftiralarla dolu neşriyâtı yasak etti. Nazilli savcısını gizli İslâmiyet düşmanları ve hükûmetin muârizları aldatmışlar. Şimdi başka yere derhal sürgün edildi. Tahkikat muamelesi durduruldu. Şeytanî terkiplerle hapis edilen iki suçsuz mübarek kimse de tahliye edildi.

Risale-i Nur matbaalarda binlerce nüsha basılmaktadır. Erkeklerin, kadınların, gençlerin, ihtiyarların, mekteplilerin, hocaların, muallimlerin, zabitlerin, doktorların, hâkimlerin büyük bir rağbetle, büyük bir sevgi ve merak ile Risale-i Nur mecmualarını adeta kapış kapış aldıklarını ve böylece, İslâmiyetin, dinimizin ilerleyip kuvvetlendiğini gözleri ile gören dinsizler bu mübarek vatan ve bu kahraman millette İslâmiyet’in harikulâde, fevkalâde bir tarzda inkişafını çekemiyorlar. Adeta çatlıyorlar.

Çatlasın Moskof uşakları... Patlasın Bolşeviklerin ahmak köleleri... Patlasalar da çatlasalar da İslâmiyet ilerleyecektir. Dinimiz terakki ve teâli edecektir. Millet ve gençlik artık uyanmıştır.

Aziz kardaşım,

Ortalığa sırf korku vermek için dinsizlerin bu plâni da akîm kaldı. Söndü gitti. Merakı mucip bir şey yok. Bu hâdisenin içyüzünü bildiren bir yazıyı göndermiştim. Onları iyi muhafaza edersin. Hepinize ayrı ayrı selâm eder, hayır dualarımızı beklerim. Mazhar Bey’e çok selâm ederim...”⁷⁷

Duanıza Muhtaç Zübeyir

NUR TALEBELERİNE YAZDIĞI BİR MEKTUP

“Halk Fırkası iktidar partisi iken Üstadımıza yapılan eşedd-i zulüm ile yüzer kanunsuz işkencelerinden birinci numunesi:

Zemin yüzünde bu asırdaki kadar misli görülmeyen bir zındıka cereyanının plânlarıyla Üstadımıza yirmi beş senedir istibdâd-ı mutlak ile yapılan zulmün bir numunesi şudur ki: Nefes almak üzere kapalı araba ile kırlara gitmek için dışarıya çıktığı zaman, buranın büyük bir memuru, kıyafetine ilişmek istemiş. Bu beş cihette kanunsuz ve beş vecihle vicdansızlık olan hadsiz cüretkârlığa karşı deriz ki:

Padişahın küçük bir tahakkümüne tahammül edemeyen ve Meşrutiyet ilânında ve Divan-ı Harb-i Örfî'de mahkeme reisi Hurşid Paşa'ya ve mahkeme azalarına cevaben:

‘Eğer Meşrutiyet bir fırkanın istibdadından ibaret ise; bütün ins ve cin şahid olsun ki, ben mürtecîim. Şeriatın bir tek meselesi uğrunda bin ruhum olsa fedaya hazırım’ diyen ve Meclis-i Mebusan'da: ‘Namaz kılmayan haindir, hainin hükmü merduttur.’ söyleyen ve İslâmî kıyafeti kat'iyyen ve asla tebeddül etmeyen ve kıyafetine ilişmek isteyen ve sonra kendi kendini öldürmekle tokadını yiyen Nevzat isminde Ankara valisine: ‘Bu sarık bu başla beraber çıkar.’ tarzında konuşarak boynunu göstermesiyle dokunulmayan bir zâta; hem Isparta, hem Eskişehir, hem Denizli Mahkemeleri dahi başını açtırmadıkları ve -son Afyon Mahkemesi müstesna-binlerce halk ve yirmi polislerin bulunduğu sıralarda bile başını açması ihtar edilmediği ve münzevi olduğu halde; o düşüncesiz memurların mânâsız ihanet için müdahale niyeti, doğrudan doğruya anarşilik hesabına, vatan ve millete tehlike getirmeğe çalışmaktır. Ve bütün bütün kanunsuz olmakla beraber, senelerden beri emsaline rastlanmamış bir feragat-ı nefis ve fedakârlıkla en ağır şerait altında yüz otuz parçadan müteşekkil muazzam ve hârîka eser külliyyatıyla vatan ve milletin manevî kurtuluşunu te'min eden böyle bir zâta bu tarzda iliş-

mek, elbette millet ve gençliğin mahv u perişan olmasına gayret eden gizli vatan düşmanlarına yardım etmek ve âlet olmaktır. Afyon'da bir-iki mütemerrid, bir zındık masonun iştirak ve teşvi-kiyle, o insanın bu tarz ihanet etmek fikrine; hiçbir ihaneti kabul etmeyen Üstadımızın tahammül etmesinden ve ehemmiyet vermediğinden şu hakikati kat'iyen anladık ki: Bu vatan ve millete kendi yüzünden bir zarar gelmemesi için haysiyetini, şerefini, nefsini, ruhunu, rahatını dahi feda etmiştir.”⁷⁸

---

78 R.Nur Külliyyâtı, II, s:1814-1815

BEŞİNCİ BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN KONFERANSLARI

BİRİNCİ KONFERANS-ANKARA ÜNİVERSİTESİ - 1947

Bu konferans Konya Nur talebeleri nâmına Zübeyir Gündüzalp tarafından verilmiştir.

Risale-i Nur'un dersiyle ve aziz ve kıymetli Üstadım Bediüzzaman'ın himmetiyle hazırlanabilen bu konferans, Risale-i Nur hakkında tatlı ve zevkli bir sohbetir. Risale-i Nur'un kıymet ve ehemmiyetini ifade etmek değildir, buna cesaretim yoktur. Zira ben Risale-i Nur'un en mübtedi, en âciz bir talebesiyim. Milletler içinde şöhret kazanmış bir şaheserin değerini anlatmaya kültürüm kifayetsizdir. Bu büyük şeref Risale-i Nur'un münevver, idrâkli ve takdîrkâr okuyucularına mahsustur.

Ben, Risale-i Nur'a kavuşuncaya kadar matbuatımızda ve kitaplarımızda Kur'ân-ı Kerim'in kıymetini anlatan tek bir yazı okumamıştım. Sonradan anladım ki: Kur'ân-ı Kerim'i -yarım asırdan fazladır, bizde yetişen ediplerden ziyade- ecebî büyükleri takdir ediyorlarmış. Amerika'da Beyaz Saray'da bütün dünyanın ve kâinatın güneşi olan Kur'ân-ı Hakîm yeşil ipekliler arasında lâayk olduğu yüksek mevkie konuyormuş. Mucitler, filozoflar, psikologlar, sosyologlar, pedagoglar Kur'ân-ı Kerim'i esas tutarak yazılmış olan eserleri okuyorlar; o şahsiyetler bu mukaddes

kitaptan aldıkları malûmat ile eserler yazarak dünya çapında şöhret kazanıyorlar, insanlığa, milletlerine hizmet ediyorlarmış. İsveç, Norveç ve Finlandiya'da en büyük ilim adamlarından müteşekkil bir heyet meydana getirmişler, gençlerin kurtuluşunu sağlayacak halâskâr bir kitabı senelerce aramışlar, nihayet gençliği en yüksek ahlâk ile ahlâklandırmak ve dünyada açık fikirli, müstakim ilim adamı yetiştirmek için Kur'ân-ı Kerim'i okutmanın yegâne çare olduğu neticesine varmışlar.

İslâmiyet'i ve Kur'ân'ı takdir eden yabancılar çoktur, daha bir çok misaller vermek mümkündür.

İşte Müslüman olmayan kimseler, İslâm kitabının kıymetini takdir edip istifade ederlerse, uyanık Müslüman-Türk gençliği acaba daha fazla durabilir mi? Kat'a ve asla duramaz ve uyuyamaz.

Ma'bûd-u Zîşanımız olan Cenab-ı Hak, gençliğimizin en ulvî ve en kudsî ihtiyaçlarına tam cevap verecek bir ilm-i hakikat hazinesini yirminci asırda da meydana getirmiştir. İşte bu zengin define-i ilmiye, Kur'ân-ı Kerim'in hakikî ve parlak bir tefsiri olan Risale-i Nur'dur. Bu eserler, Kur'ân-ı Hakim'den tereşşuh etmiş ve onun esasları dairesinde yazılmıştır. Eseri te'lif eden Bediüzzaman'dır. Bütün hakikî ilim adamları müttefikân Risale-i Nur'un bu muhteşem müellifinin 'Bediüzzaman' denmeye lâyık bir şahsiyet olduğunu tasdik etmişlerdir. Risale-i Nur eserlerinin millet ve gençliği dalâlet ve sapkınlık girdaplarından kurtaracak bir tefsir-i Kur'ân olduğunu takdir ve tahsinlerle tasdik etmişlerdir. Böyle olduğu halde bu kadar büyük bir şaheserin müellifini bugün herkes tam tanımıyor denilebilir.

Evet arkadaşlar, içimizde onbeş-yirmi senedir komünistler ve din düşmanı cereyanlar çoklukla çalışıyorlarmış. Böyle dâhilerimizi tanıtmak şöyle dursun, türlü türlü isnadlarla kötölemişler, buna muvaffak olmak için de bütün imkânlardan istifade etmeye çalışmışlar; hakikî ve mücahid ilim adamlarımızı millete

fena göstermek için bütün gayretlerini sarf etmişler. Bu feci hâlin böyle olduğunu, demokrasinin memleketimizde şu yıllarda gelişmeye başlaması sayesinde anlamış bulunuyoruz. Meğer aldanmışız ve aldatılmışız. Şimdiye kadar din adamlarımız hakkında bize yapılan uydurma telkinatları ve yalan yanlış propagandaları bu hakikatlere vâkıf olduktan sonra kafamızdan çıkarabildik. Menfî intibalarımızı sildik, hakikî münevverlerin istifade ettikleri kudsî kitabımız Kur'ân'a sarıldık ve Kur'ân-ı Hakim'in bu asırda yüksek bir tefsiri olan Risale-i Nur'la, Kur'ân ve iman hakikatleriyle münevver olmaya başladık.

Evet, Abdülkadir-i Geylânî, İmam-ı Gazâlî ve Mevlânâ Celâleddin-i Rumî gibi İslâmiyet'in birer güneşi olan dâhi büyüklerimizin eserlerini ve hakikî kıymetlerini bugünkü gençlik nasıl bilemiyorsa, Bediüzzaman Said Nursî gibi misilsiz bir Müfessir-i Kur'ân'ı da tam tanıyamamıştır. Esasen gizli ve aşikâr din düşmanlarının birtakım kasd-ı mahsuslarıyla tanınmasına meydan verilmemiştir. Fakat böyle büyük bir müfessirin ve bir İslâm dâhisinin bu asırda da mevcut olduğunu şahsî gayretleriyle öğrenenler, Bediüzzaman'ın tarihî ve cihanşümûl değerini derhal idrâk etmekte ve eserlerinden faydalanmak için can atmaktadırlar.

Evet, arkadaşlar! Kat'î ve kâmil bir kanaatle diyebiliriz ki: Bu asırdaki insanları saadete kavuşturacak, onları aklen ve kalben ikna edecek eser ancak Risale-i Nur'dur. Bu hüküm Nur Risalelerini okuyan münevverlerin kat'î bir hükmüdür. Hem bu kanatin isabetini Risale-i Nur'daki ilmî kudret ve orijinallik açıkça göstermektedir.

Arkadaşlar!

Nasıl Kur'ân-ı Kerim'e sarılanların dünya ve ahiretleri mâmur olursa, onun parlak bir tefsiri olan Risale-i Nur'u okuyup amel edenler de hakikî saadete erişeceklerdir. Bu imanî eserleri okuyan gençlerin imanı kuvvetlenecek, istikballeri parlayacak, bu

gençler ilim ve irfan sahibi olacaklardır. Hem vatana, hem millete, hem anne ve babalarına faydalı, yüksek ahlâka sahip gençler olarak temayüz edeceklerdir. Allah'ın halis bir kulu, Peygamber'in (*sallâllâhu aleyhi ve sellem*) hakikî bir ümmeti haline gelmek bahtiyarlığına nâil olacaklardır.

Risale-i Nur hakkında bilgi soran arkadaşlarımıza gelince; bu hususta bir fikir edinebilmek için hiçbir yerden izahât almaya lüzum yoktur. Siz bu feyyaz eserleri okuyun, bizzat kendi cehd ve şahsî gayretinizle onu anlamaya ve tanımaya çalışın. O ilim ve irfan hazinesine bizzat girin, işte ancak o zaman arzu ettiğiniz malûmatı hakkıyla elde etmiş olacaksınız.

Evet, Risale-i Nur'u okudukça, Kur'ân nuru içinize dola-
cak, o Kur'ânî hakikatler aklınızı ve kalbinizi tenvir edecek ve imanınizi inkişaf ettirip kuvvetlendirecektir. Nur Risalelerini okudukça ilâhî bir feyiz, ruh ve maneviyât âleminizi kaplayacaktır. Hayatta, sizlere büyük bir huzur ve saadetin refahı içinde yaşayabilmenin kapıları açılacaktır. Dünyanın bir âhîret mezarası olduğunu ve bu fâni dünyaya, ebedî bir hayatın kazanılması için geldiğinizi bu eserlerden öğrenecek ve bu iman cihetinden dünyanın cennetten daha zevkli olduğunu hissedeceksiniz. İşte böyle sonsuz ve mânevi bir şevk ve aşkla dünyayı, şu geçici hayat için değil, ebedî bir hayatı ve bakî bir saadeti kazanmak için seveceksiniz. Hem namaz kılmanın ve ibadetin büyük ve kudsî bir zevk olduğunu bir kat daha anlayacaksınız. Namazda Rabb-i Rahîmimizin, Allahımızın huzurunda durmaktan o kadar derin ve ilâhî bir zevk duymaya başlayacaksınız ki; namazsız geçen günleriniz ıstırap ve sıkıntılarla dolacak; en sevinçli, en mesut anlarınızı Allah'a ibadet ve taatta bulacaksınız.

Arkadaşlar,

Risale-i Nur, yirminci asrın Müslümanlarını ve bütün insanları koyu fikir karanlıklarından ve müthiş dalâlet yollarından kurtarmak için müellifin kendi ihtiyariyle değil, bir ihsan-ı ilâhî

olarak yazılmış olan ilhamî bir eserdir. İşte insan üzerindeki tesiri pek büyük olan böyle bir eseri devamlı olarak teenni ile ve lûgatlerin mânâlarını öğrenerek, dikkatle okuyabilmeniz, geceli-gündüzlü çalışan bir çok Nur talebeleri gibi siz de büyük bir huzur ve saadete kavuşursunuz. Hem gayet cevval ve faal bir hâlde gelirsiniz. O kudsî eserleri günlerce okuyabilmenin ilâhî hazzı ile çırpınırsınız. Bu gibi kıymeti ölçüye sığmayan eserlerle meşgul olabilmek için beş dakikayı bile boşa geçirmezsiniz. Ve hem daima cebinizde, çantanızda Nurları taşımak, okumak, daima okumak için zamanlarınızı büyük bir kıymetle kıymetlendirirsiniz. Nurları okumak sevgisiyle, Nurları okumak heyecanıyla, Nurları okumak ihtiyacıyla yanarsınız.

Evet arkadaşlar, Risale-i Nur öyle câzibedar bir eserdir ki; Risale-i Nur'la Kur'ân'a ve imana hizmet etmenin kudsiyet ve büyüklüğünü anladıkça, dünyada iken sizleri cennete davet etseler, böyle mukaddes bir vazifeyi, böyle ulvî bir saadeti şimdi bırakıp gitmek istemeyeceksiniz. İman cihetiyle ve imanı kurtarmak dâvasına hizmet etmek gayesiyle dünyanın bir mânevî cennet hükmünde olduğunu hissedeceksiniz.

Risale-i Nur'a çalışanlar, iman ve İslâmiyet hizmeti uğrunda öyle bir feragat ve fedakârlığa sahip olmuşlar ki, onlarda menfaat-i şahsiye denilen âdi ve bayağı maksatlar yer bulamamış ve tutunamamıştır. Zira Nur talebelerinde en birinci maksat ve en büyük gaye, rıza-yı ilâhîdir. Allah'a hadsiz şükürler olsun, Risale-i Nur'a çalışmanın, mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Azîmüşşan'a hizmet olduğunu öğrenen uyanık ve kıymettar ve fedakâr arkadaşlarımız milyonları geçmiştir. Akli yerinde olanlar için pek aşikâr olarak görünen bu hakikati hiçbir ferd inkâr edememektedir. Allah için bir çalışma olan Risale-i Nur faaliyetlerinde, ilâhî bir aşk ve şevkle, kalbî ve ruhî bir sevgiyle gece uykularını dahi feda edenler olmaktadır.

Bakınız! Risale-i Nur'a hizmet eden Nur'un öyle hakikî talebeleri var ki, onlardan birisine denilse, "Risale-i Nur yerine şu kitapları istinsah et de Amerikalı milyarder Ford'un servetini sana verelim." Risale-i Nur'un satırlarından kaleminin ucunu bile kaldırmadan, o bahtiyar talebe şöyle cevap verecektir:

"Dünyayı servetiyle ve saltanatıyla verseniz kabul etmem. Çünkü, Cenab-ı Hak, bize Risale-i Nur'un mütalâası ve hizmetiy-le tükenmez, bakî bir hazine verecektir. Acaba sizin o dünyevî servetiniz beni mes'ud edecek midir? Bu şüphelidir, fakat Rab-bimizin ihsan edeceği bakî servet ile hakikî bir saadete kavuşa-cağımızda şek ve şüphe yoktur."

Kıymetli kardeşlerim,

Risale-i Nur'un yüksek değerini anlamakta veya onu işitip tanımakta biraz gecikmiş olan gençler, içleri sızlaya sızlaya şöyle demektedirler: Şu geç uyanan kıymettar gençliğimi fâni, geçici şeylerle zayi etmeyeceğim. Ancak ve ancak Kur'ân'a ve imana hizmet uğrunda, sevgili Allahım ve sevgili Peygamberimin emirlerine itaat yolundaki hizmetlere vakfedeceğim. Ancak böylelikle, bu muvakkat gençliğimde, bakî bir gençliği elde etmiş olacağım.

Risale-i Nur'a bu kadar bağlanıldığını görünce dünyadan alâkamızın kesildiği zannına varılmasın. Bilâkis, bu cihet, şu hatt-ı hareketimizle tebarüz eder: Mücerred isek işlerimizi, talebe isek derslerimizi, memur isek vazifemizi, tüccar isek ticaretimizi yapıyoruz. Dünyevî meşgalemiz ne kadar fazla bulunursa bulunsun, ders ve imtihanlarımız ne derece sıkı olursa olsun, Risale-i Nur'a çalışmaya ve hizmete yine vakit buluyoruz ve bula-biliriz; zaman ayırıyoruz ve ayırabiliriz. Zira nasıl ki, her gün ekmek, su ve havaya ihtiyaç var. Aynen öyle de bunlardan daha fazla olarak her gün Kur'ân ve iman hakikatlerinden mânevî gıdalarımızı almaya muhtacız.

Evet, Risale-i Nur'la olan iştiğalimiz, iş ve derslerimizdeki muvaffakiyeti kat kat artırarak bize kuvvet ve heves veriyor. Bizde dünyaya din için çalışmak fikrini uyandırıyor. Bize vaktin kıymetini idrâk ettiriyor, takvim yapraklarının geri dönmeyeceğini kalb ve aklımıza tesirli bir surette ihtar ederek, ömür sermayesi olan zamanımızı kıymetlendirmek şevk ve azmini veriyor. Çalışma saatlerinde vakitlerimizi şurada burada, boşu boşuna veya lüzumlu zannına kapıldığımız; fakat bizce faydasız şeylerle öldürmekten bizi kurtarıyor. Hattâ istirahat zamanlarında dahi iman hakikatlerine çalışma sevgisini husûle getirerek rahmet-i ilâhînin hareket içine dercettiği faaliyet zevkini tattırıyor, böylece fâni bir ömürde bâki bir hayatı kazanmanın yolunda yürütüyor.

Kıymetli kardeşlerim,

Risale-i Nur'un yüksek değerini tam beyan etmek mümkün değildir. Onun kıymeti, onu daimî ve sadakatle okuyanların ruhunu o kadar sarıyor, o kadar kendine râm ve meftûn ediyor ki, tahkikî iman mertebelerinde terakki eden o fedakârlardan birinin başına, bütün din düşmanları toplanıp Risale-i Nur'dan vazgeçirmeye çalışsalar yine muvaffak olamazlar ve olamadılar.

Ben ki, Risale-i Nur'u te'lifle vazifelendirilen ve istihdam edilen Üstad'ın hizmetçisi olmayı en büyük bir nimet bilirim. Hizmetçisinin hizmetçiliğini yapmayı bir şeref addederim. Bu kalbî ve samimî bağlılığı çok görenler olabilir, fakat hiç de fazla bulmamalıdır. Meselâ, kıymetli bir eser okuruz, müellifine karşı içimizde az çok bir takdir hissi belirir. Moliere'in, Hugo'nun, Goethe'nin eserlerine bir hayranlık duyarız. Acaba İslâm dininin rehberi olan Kur'ân-ı Hakim'i tefsir eden bir İslâm dâhisinin şahsına karşı bağlılığın derecesi nasıl olmalıdır? O meşhurlardan birinin eseri kâğıda yazılırsa, Bediüzzaman Said Nursî'nin Kur'ân tefsiri olan Nur Risalelerini altın sayfalara nakşetmek lâzımdır. Dine muâriz olmayan müstakim bir filozofun eserini tetkik için saatlerce çalışılırsa, iki cihanın saadetini ders veren

Bediüzzaman'ın eserlerini okumak için uykularımızı terk etmek gerektir. Evet, dünyevî bir kitaba beş lira ödersek, Risale-i Nur gibi dünya ve âhirette insanı mes'ud kılan ve en yüksek bir mevki ve şerefe nâil olan bir tefsir-i Kur'ân'a yüz lira veririz ve veriyoruz. İcap ederse onun neşri uğrunda servetimizi de feda etmek İslâm cengâverlerinin torunları olan biz gençlere lâzım ve elzemdir arkadaşlar!

Öyleyse geliniz kardeşlerim,

Nurların dersinde diz dize, hizmetinde el ele, cihad-ı diniyede omuz omuza verelim, Nurlardan nur almaya, imanî derslerinden ders almaya şiddetle muhtaç olduğumuz Nur Risalelerine beraberce çalışalım, görüşelim, konuşalım. Allah yolunda, din yolunda koşalım. Dinsizlere karşı mücadele bayrağını açarak cihad-ı diniye meydanlarında, hizmet-i imaniye muhitlerinde tatlı canlarımızı feda edelim.

Kıymetli kardeşlerim,

Risale-i Nur'da çok üstün meziyet ve hususiyetler vardır. O mümtaz ve müstesnâ hâsîyetler şimdiye kadar te'lif edilmiş olan hiçbir eserde görülüyor. Ömrünü okumakla geçiren hakikî ilim adamlarından Risale-i Nur'u okuyanlar bu hakikati izhar ediyorlar. Ve o kadirşinas ve üstün şahsiyetler bu zamanda yaşayan insanların, ilmi ne kadar zengin olursa olsun, Risale-i Nur'u okumaya muhtaç oldukları kanaatine varıyorlar. Enâniyet ve ilmî kıskançlık gibi hastalıklara müptelâ olmaktan korkan faziletli âlim ve münevverler Risale-i Nur'a derhal sarılıyorlar. Bazıları altmış yetmiş yaşlarında olduğu halde yine Nur Risalelerine talebe olmak şeref ve nimetini kazanmaya çalışıyorlar.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri diyor ki:

“Risale-i Nur başka kitaplar gibi yalnız ilim vermiyor, onun mânevî dersi de vardır.” İşte bu mânevî dersin tesiridir ki, Risale-i Nur'u okuyanların ruh ve kalpleri, vicdan ve lâtifeleri o fey-

yaz dersten hisselerini ve gıdalarını alıyorlar. Bu mânevî dersin nüfuzu değil midir ki, Nur Risalelerini okuyanların mânevî âlemleri ilâhî nurlarla yıkıyor. Ve ilâhî bir câzibe ve ilâhî bir tesirle iman hakikatlerine musahhar ve meftûn ve meclûp bir hâle gelecek Allah ve Resûlullah (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) yolunda yükseliyorlar. İlm-i iman âşıkları Risale-i Nur okuyor. Dinî malûmat meraklıları Risale-i Nur okuyor. Hakikat arayıcıları Risale-i Nur okuyor. Mücadeleci mücahid fitratlar Risale-i Nur okuyor. Hâmâset, bahadırılık ve kahramanlığın şahikasına erişmek isteyen kabiliyetler Risale-i Nur okuyor. Milliyetçiler Risale-i Nur okuyor. Fen ve san'at erbabı Risale-i Nur okuyor. Müsbet ilim hayranları Risale-i Nur okuyor. Ehl-i tasavvuf Risale-i Nur okuyor. Edebiyat meraklıları Risale-i Nur okuyor. Demek her bir tabaka-i insaniye Risale-i Nur'a ruhunda büyük bir ihtiyaç duymakta ve ondan istifade etmektedir.

Arkadaşlar,

Risale-i Nur'u okuyanların ikna kabiliyeti artar, akıl ve mantığı işler ve kuvvet bulur. Herhangi bir mevzuu, seviyesi nispetinde muknâ bir surette ifade edebilmek meziyetine sahip olur. Zira o Nurcu baştanbaşa aklî, mantıkî ve muknâ bir şaheserin şâhâne dersleriyle tenevvür ve tefeyyüz etmektedir.

Hakikî medeniyetin ve yüksek içtimaiyatın, insanlık kanunlarının menbaı ve esası Kur'ân'dır. Kur'ân umûm nev-i beşere hitap eden bir hatîb-i umumîdir. Kur'ân-ı Hakim'in hakikî ve berrak ve parlak bir tefsiri olan Risale-i Nur'da, aradığımız imanî ve İslâmî, aklî ve fikrî, kalbî ve ruhî bir çok ihtiyaçlarımızın tatmin edildiğini göreceksiniz. Kafanızdaki bir kısım istifhamların tam ikna edici bir tarzda cevaplandırıldığını büyük bir hayranlık ve şükran hisleri içinde müşahede edecek ve Risale-i Nur'un kendinize hitap eden ilâhî hakikatler mecmuası olduğuna kâni olarak, sonsuz bir huzur içinde mes'ûdâne bir hayat yaşamaya

başlayacaksınız. O Nurları defalarca ve hatta bir ömür boyunca okumak zevk ve sevgisinden kendinizi kurtaramayacaksınız.

Risale-i Nur mevzuunu büyük bir alâka ile takip eden uyanık arkadaşlarım,

Kur'ân-ı Kerim'in mânâsı bilinmese de, okunduğu ve dinlendiği zaman ruhlarda nasıl ki mânevî ve derunî bir tesir husûle gelir. Zira kelâm, Allah kelâmıdır. Bu Kelâmullah'daki ve İslâmiyet'teki mânânın kudsiyetidir ki, Türkler İslâmiyet'le cihangir oldular, kıt'alar, beldeler fethettiler. Bin seneden beri İslâmiyet'in bayraktarlığını yapmaktadırlar.

Aynen öyle de, Kur'ân'ın bu asırda yüksek bir tefsiri olan Risale-i Nur'daki bazı bahisleri başlangıçta tamamen anlayamazsanız da, onun mânevî tesiri ve mânevî feyzi, ruh ve kalbinize nüfuz eder; mânâ âleminizi istilâ eder, kat'iyen istifadesiz kalmazsınız ve kalmıyoruz. Hem insan yalnız akıldan ibaret değildir; kalp, ruh, sır ve vicdan gibi mânevî lâtife ve cihazâta da mâliktir. Aklınız her bir mesele-i imaniyeyi birinci okuyuşta hakkıyla kavrayamasa da kalp ve ruh ondan hissesini alır. Risale-i Nur'un bu mânevî tesiridir ki, Risale-i Nur'un ilk te'lifi zamanında sekiz-on Nur talebesi varken, şimdi milyonlar olmuştur. Dünya fikir cereyanları içinde en kuvvetli bir iman cereyanı olarak Anadolu'yu istilâ etmiş; Avrupa, Amerika, Asya kıt'alarına kadar varlığını ve kuvvetini kabul ettirmiş, din düşmanlarını dehşete düşürerek mağlûbiyete duçar etmiş, iman ve İslâmiyet'e hayat ve hareket vermiş, nesl-i cedidi ihtizaza getirmiş ve kahraman ve cengâver fitratları inkişaf ettirerek cihad-ı İslâmiye meydanlarında her şeyini iman uğrunda feda ettirecek derecede koşturmuştur ve koşturmaktadır. Nihayet dünyanın ve âlem-i İslâm'ın fevkalâde takdir ve hayranlığına mazhar olmuş ve olmaktadır.

Bunun için, devamlı okumaya her gün devam ediniz. Kendini tekrar tekrar, zevkle ve şevkle okutan bu şaheser Külliyyâtı okudukça anlayışınız ziyadeleşecektir; anlamanın tek çaresi, Nurlar-

la başbaşa kalıp, zihnî cehd sarf ederek tekrar tekrar okumak sevgisiyle pâyidar olmaktır.

Muhterem arkadaşlarım,

Risale-i Nur'un üslûbu emsalsiz ve hiçbir üslûpla kabil-i kıyas olmayan cazip bir üslûptur. Bediüzzaman Said Nursî bir müfessir-i Kur'ân olmakla beraber, asrımızın en büyük edibi ve kuvvetli bir belîğidir. Fakat lâfzın gösteriş ve tantanasına değer veren ediplerden değildir. Bilâkis en fazla mânâyâ ehemmiyet ve kıymet verip, lâfzın hatırı için mânâdan fedakârlık yapmayan, elbise için vücuttan kesmeyen bir müelliftir. O, zâtına has ve gayet müessir ve gayet câzibedâr bir üslûb-u beyana sahiptir. Bunun için Nur Risalelerinde, Kur'ân ve iman hakikatleri en berak ve en mükemmel, en câzip ve en müessir bir tarzda izah ve ispat edilmiştir.

Risale-i Nur câmi hakikatler ve veciz sözler hazinesidir. Bir cümlede bir sayfalık, bir sayfada on sayfalık, bir risalede bir kitaplık mânâ ifade eden ve câmiü'l-kelim hususiyetine mâlik olan bir şaheserdir. Bunun içindir ki, dersleri çok tesirlidir ve gayet nâfizdir. Mütehasıs zâtlarca malûmdur ki, imanî meselelerde fazla tafsilât, dersin tesir ve tefhimini zorlaştırabilir. O derslerin kanaat verici ve tatminkâr olmasında çok defa faydalı bir netice elde edilemez. Bu hakikate binâen, bilhassa imanî hakikatlerin mücmel olarak ders verilmesi daha tesirli ve daha verimli ve daha anlayışlı olur ve olmaktadır. Bu düstura istinâden Risale-i Nur tafsilâta ve teferruata dalmamıştır. Zihni teferruatla dağıtmamak metodunu esas tutmuştur.

İman ilmine müştak arkadaşlarım,

Bediüzzaman Said Nursî, *İhlâs Risalesi*'nin sonunda bizlere çok büyük bir müjde veriyor. O kadar harika bir kolaylığı beşere takdim edebilmek, asrımıza kadar hiçbir müellifte görülmemiştir kanaatindeyiz.

Diyor ki: “Bu risaleleri anlayarak ve kabul ederek bir sene okuyan, bu zamanın hakikatli bir âlimi olabilir.”

Evet, fen bütün hızıyla ilerlemektedir. Maneviyâta yükselmek de, bununla muvâzîdir. Maddî alanda bir saatlik yolun bir saniyeye indirildiği bir devri yaşıyoruz.

Maneviyât sahası ise daha sür’atli ve daha vüs’atlidir. Eski zamanda yarım asırda elde edilebilen ilm-i hakikat, şimdi kısa bir zamanda kazanılabiliyor. Belki de daha az bir müddette aynı semere ve netice hâsıl oluyor. Cenab-ı Hakk’ın rahmet ve keremiyle bu asır Müslümanlarına ve insanlarına lütuf buyurduğu bu kadar selâmetli ve kolay elde edilebilecek İslâmî bir maarifin, imanî bir neticenin mevcudiyetini işiten ve akli başında olan her insan, husûsan her Müslüman, bu zengin servete mâlik olmak için Nur Risalelerine büyük bir sadakat ve sevgi ile çalışmaktan nasıl geri kalabilir?

Gayretli arkadaşlarım,

O kadar değerli, o kadar kıymetli bir eser Külliyâtını bir an evvel okumak ve onlardan her gün imanî ve İslâmî gıdalarınızı almak için bütün himmet ve varlığınızla çalışacağınızdan eminim, böyle olmanızı temenni ediyorum. Zira gençlik gidiyor, ömür geçiyor, zamanlar geri gelmiyor.

Evet, biz ne muallimlerimizden bir medet ve ne de peder ve validelerimizden bir teşvik beklemiyoruz ve beklemeyiz. Biz ancak Allah’ın inayetiyle kendi kendimizi yetiştirmek zaruret ve sebatındayız. İnşallah devam ve sadakatle çalışarak mutlaka yükseleceğiz. Tâ iman ve İslâmiyet meratibinin zirvesine ulaşacağız. Kalbimizi Nur-u Kur’ân’la, kafamızı ilm-i imanla aydınlatacağız. Kalp ve aklımızı çalıştıracacağız. Allah’ın has ve hâlis, fakat mücahid bir kulu, Resûlullah’ın (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) ihlâşlı, fedakâr ve cengâver bir ümmeti olmak yolunda Nur Risaleleriyle yürüyeceğiz ve ilerleyeceğiz.

Risale-i Nur'dan eskimez yazı öğrenmeye gelince; Kur'ân yazısıyla olan Nur Risalelerini yazmaktaki kazancımız çok büyüktür. Eskimez yazıyı kısa bir zamanda öğreniyoruz, hem yazarken malûmat elde ediyoruz. Hem, Risale-i Nur eczalarını çoğaltmakla imana ve Kur'ân'a hizmet edildiği için pek büyük mânevi kazançlar elde ediyoruz. Hem yazılarak edinilen bilgi hafızaya daha esash yerleşiyor. Bunun için şimdiye kadar binlerce genç Risale-i Nur'u yazarak Kur'ân yazısını öğrenmiş ve öğrenmektedir.

Kıymetli kardeşlerim,

Risale-i Nur'un bir çok meziyet ve hususiyetlerinden bir kaçını daha sizlere nakledeceğim: Risale-i Nur'daki harikulâde ilmî kuvvet, taklidî imanı tahkikî imana çeviriyor; insanı salâbetli ve kuvvetli bir Müslüman, ilmiyle amel eden bir mü'min-i kâmil olmaya doğru götürüyor. Menhus, pis zevklerden nefret ettirip vazgeçiriyor. En ulvî ve en temiz, ebedî ve sermedî zevk ve hazlar verecek hareketlere sevk ediyor. İnsana hayatı sevdendiriyor. Bedbinlikten kurtarıp imanlı bir nikbinlik veriyor. Uyuşuk ve tembelleri cevval yapıyor; ruhî bir cevelân insanın iç âleminde hüküm-fermâ oluyor. Orta halli değil, en ileri ve en yüksek bir insan olmak hevesini uyandırıyor. Gurur ve kibir gibi kötü ahlâkları kaldırıyor. İnsanı, tevazu, mahviyet ve vakar gibi faziletlerle değerlendiriyor. Hasım tarafları barıştırıyor. Fenalığa, fenalıkla değil, iyilikle mukabele etmek dersini veriyor. Siz gibi temiz ve terbiyeli gençleri fena bir muhitin fena görenekleriyle ahlâksız hâle düşmek felâketinden muhafaza ediyor.

İşte bunun içindir ki, Risale-i Nur'u sadakat ve devamla okuyan hakikî bir Nur talebesi, ahlâken düşük insanlar arasında kalssa da ahlâkını bozmadan onlardan uzaklaşıp kendini kurtarıyor. Hem ahlâk ve terbiyesini yükseltmek için nefis mücadelesine giriyor. Risale-i Nur'dan aldığı malûmat ve imanî kuvvetle muvaffak oluyor. Hem kendini o bozuk cemiyete ve kimselere

kaptırmıyor; bilakis Risale-i Nur'u neşrederek imanî esasların zayıflaması neticesi olarak bozulan o cemiyeti ikna ve ıslah etmek cehdine sahip oluyor. İçtimaî yüksek esaslarla mücehhez bir ıslahatçı gibi gaye ve prensibinde terakkiler kaydediyor. Dâvasını yürütmekte ve yerleştirmekte âdeta zaferden zafere koşmaya başlıyor.

Evet arkadaşlar!

Bugün, içtimaî dert ve yaralarımızı halledip tedavi edecek en esaslı ve en tesirli faktör ve nizamı hâvi olan bir hakikat kaynağı vardır. O da, Risale-i Nur'dur. Bunun içindir ki, hakikati idrâk edebilen hakikî münevverler ve uyanık mektepliler büyük bir çoğunlukla Risale-i Nur'a sarılmaktadırlar.

Evet, düşüncemiz daima terakki etmekte olacaktır. Bu muvakkat dünyanın, ebedî saadeti kazanmak için bir ticarethane olduğunu Risale-i Nur bize ders veriyor. Biz de, bütün hakikî ilimlerin madeni, esası, nuru ve ruhu olan iman ilmini tahsil ve iktisab etmek için ve mukaddes dâvamızda muvaffak ve kudsî mücadelelerimizde muzaffer olmak için aza kanaat etmeyeceğiz. Daima yükselmek, daima ilerlemek, daima terakki etmek için Nur Risalelerine çalışacağız ve çalıştıracacağız.⁷⁹

İKİNCİ KONFERANS-ANKARA ÜNİVERSİTESİ - 1950

1950'de Ankara Üniversitesi'nde, profesör ve mebuslarımız ve Pakistanlı misafirlerimiz ve muhtelif fakülte talebelerinin huzurunda, fakülte mescidinde gece yarısına kadar devam eden bir mecliste verilen ve büyük bir alâka ve ehemmiyetle dinlenmiş olan bir konferanstır.

İmân ve İslâmiyet âb-ı hayatına susamış kıymetli kardeşlerim,

Evvelâ: İtiraf edeyim ki, bu konferansın verildiği kürsüde bulunmuş olmak itibariyle sizlerden farkım yoktur. Sizin bir kardeşinizim. Hem bu konferans, benim çok muhtaç olduğum

79 R. Nur Külliyyâtı, II, s:2253-2257

gayet nâfi bir dersimdir. Muhatap kendimdir. Dersimi müzakere nev'inden, siz mübarek kardeşlerime okuyacağım. Kusurlar bendendir. Kemâl ve güzellikler, istifade ettiğim Risale-i Nur eserlerine aittir. Bir mâni başımıza gelmezse, haftada bir defa olarak devam edeceğimiz dinî konferanslardan, bugün birincisi imana dâirdir. Çünkü, Bediüzzaman Said Nursî'nin Birinci Millet Meclisi'nde beyan ettiği gibi, "Kâinatta en yüksek hakikat imandır, imandan sonra namazdır." Bunun için biz de konferansımızın Kur'ân, iman, Peygamberimiz Resul-i Ekrem (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) Efendimiz hakkında olmasını münasip gördük. İkincisi de inşaallah namaz ve ibadete ait olacaktır.

Bu mevzuları bize ders verecek bir eser aradık. Nihayet bu hayatî ve ebedî ihtiyacımızı, asrımızın fehmine uygun ve ikna edici bir tarzda ders veren ve yarım asra yakındır, büyük bir itimat ve emniyete mazhar olmakla en muteber dinî bir eser olan Risale-i Nur'u intihab ettik. Şimdi, ilk konferansımızın niçin iman mevzuunda olduğunu izah ile bu eser ve müellifi hakkında gayet kısa olarak malûmat vereceğiz. Şöyle ki:

Bu asırda din ve İslâmiyet düşmanları, evvelâ inşânın esaslarını zayıflatmak ve yıkmak plânını programlarının birinci maddesine koymuşlardır. Hususan bu yirmi beş sene içinde, tarihte görülmemiş bir hâlde münâfıkâne ve çeşit çeşit maskeler altında imanın erkânına yapılan suikastlar pek dehşetli olmuştur, çok yıkıcı şekiller tatbik edilmiştir.

Halbuki, imanın rükünlerinden birisinde hâsıl olacak bir şüphe veya inkâr, dinin teferruatında yapılan lakaytlıktan pek çok defa daha felâketli ve zararlıdır. Bunun içindir ki; şimdi en mühim iş, taklidî imanı tahkikî imana çevirerek imanı kuvvetlendirmektir, imanı takviye etmektir, imanı kurtarmaktır. Her şeyden ziyade imanın esâsıyla meşgul olmak kat'î bir zaruret ve mübrem bir ihtiyaç, hatta mecburiyet hâline gelmiştir. Bu, Türkiye'de böyle olduğu gibi, umum İslâm dünyasında da böyledir.

Evet, bu çeşit ihtiyacımızı tam karşılayacak olan bir eseri bulmak için, çok dikkat ve itina ile aradık. Nihayet, hem Türk gençliğine, hem umum Müslümanlara ve beşeriyete Kur'ânî bir rehber ve bir mürşid-i ekmel olacak bir eserin Bediüzzaman Said Nursî'nin "Risale-i Nur" eserleri olduğu kanaatine vardık. Bizimle beraber, bu hakikate Risale-i Nur'la imanını kurtaran yüz binlerle kimseler de şahittir.

Evet, yirminci asırda küllî ve umumî bir rehberlik vazifesini görecek Kur'ânî bir eserin müellifinin, şu hususiyetleri hâiz olmasını esas ittihaz ettik. Bu hâsiyetlerin de tamamıyla Risale-i Nur'da ve müellifi Bediüzzaman Said Nursî'de mevcut olduğunu gördük. Şöyle ki:

Birincisi: Müellifin, yalnız Kur'ân-ı Hakîm'i kendine üstad edinmiş olması.

İkincisi: Kur'ân-ı Hakîm, hakikî ilimleri hâvi bir kitab-ı mukaddestir. Ve bütün asırlarda, insanların umum tabakalarına hitap eden ezeli bir hutbedir. Bunun için, Kur'ân'ı tefsir ederken, hakikatin sâfi olarak ifade edilmesi ve böylece hakikî bir tefsir olması için, müfessirin kendi hususî meslek ve meşrebinin tesiri altında kalmamış ve hevesi karışmamış olması lâzımdır. Ve hem de Kur'ân'ın mânâlarını keşif ile tezahür eden Kur'ân hakikatlerinin tespiti için elzemdir ki, o müfessir zât, her bir fende müte-hassis geniş bir fikre, ince bir nazara ve tam bir ihlâsa mâlik bir allâme ve hem gayet âli bir deha ve nüfuzlu derin bir içtihad ve bir kuvve-i kudsiyeye sahip olsun...

Üçüncüsü: Kur'ân tefsirinin tam bir ihlâsla te'lif edilmiş olması ki, müellifin, Cenab-ı Hakk'ın rızasından başka hiçbir maddî, mânevî menfaati gaye edinmemesi ve bu ulvî hâletin, müellifin hayatındaki vukuatlarda müşahede edilmiş olması...

Dördüncüsü: Kur'ân'ın en büyük mucizelerinden birisi de, gençlik ve tazeliğini muhafaza etmesidir. Ve o asırda inzal edilmiş gibi, her asrın ihtiyacını karşılayan bir veçhesi olmasıdır.

İşte, bu asırda meydana getirilen bir tefsirde, Kur'ân-ı Hakim'in asırımıza bakan veçhesinin keşfedilip, âvâmdan en havassa kadar her tabakanın istifade edebileceği bir üslûpla izah ve ispat edilmiş olması...

Beşincisi: Müfessirin Kur'ân ve iman hakikatlerini, cerh edilmez delil ve hüccetlerle ispat ederek tedris etmesi. Yani, pozitivizmi (İspatiyetçilik) bir esas ittihaz etmiş olması...

Altıncısı: Ders verdiği Kur'ânî hakikatlerin, hem aklı, hem kalbi, hem ruhu ve vicdanı tenvir ve tatmin ve nefsi musahhar etmesi ve şeytanı dahi ilzam edecek derecede kuvvetli ve gayet belîğ, nâfiz ve müessir olması..

Yedincisi: Hakikatlerin derkine de mâni olan benlik, gurur, ucup ve enâniyet gibi kötü hasletlerden kurtarıp, tevazu ve mahviyet gibi yüksek ve güzel ahlâklara sahip kılması...

Sekizincisi: Kur'ân-ı Kerim'i tefsir eden bir allâmenin Resûl-i Ekrem'in (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) sünnetine ittiba etmiş olması ve ehl-i sünnet ve cemaat mezhebi üzere ilmiyle âmil olması ve azamî bir zühd ve takva ve azamî ihlâs ve dine hizmetinde azamî sebat, azamî sıdk ve sadâkat ve fedakârlığa, azamî iktisat ve kanaate mâlik olması şarttır.

Hülâsa olarak müfessirin, Kur'ânî risaleleriyle, Risalet-i Ahmediyenin (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) azamî takva ve azamî ubudiyeti ve kuvve-i kudsiyesiyle de velâyet-i Ahmediyenin (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) lemeâtına mazhar olmuş hâdim-i Kur'ân bir zât olması...

Dokuzuncusu: Müfessirin, Kur'ânî ve şer'î meseleleri beyan ederken, şu veya bu tazyik ve işkenceyi nazara almayan, herhangi bir tesir altında kalarak fetva vermeyen ve ölümü istihkar edip, dünyaya meydan okuyacak bir iman kuvvetiyle hakikati pervasızca söyleyen, İslâmî şecaat ve cesarete mâlik olan bir müfessir olması gerektir.

Hem idam plânlarının tatbik edildiği ve bir tek dinî risale neşrettirilmediği dehşetli bir devirde, bilhassa imha edilmesi ve söndürülmesi hedef tutulan Kur'ânî, şer'î esâsâtı te'lif ve neşretmiş olduğu meydanda olmakla bir mürşid-i kâmil ve İslâm'ın, bu asırda hakikî bir rehber-i ekmeli ve Kur'ân'ın muteber bir müfessir-i âzamı olmuş olması lâzımdır.

İşte bu zamanda, yukarıda mezkûr dokuz şart ve hususiyetlerin, müellif Said Nursî'de ve eserleri olan Nur Risaleleri'nde aynıyle mevcut olduğu, hakikî ve mütebahhir ulema-i İslâm'ın icma' ve tevatür ve ittifakıyla sabit olmuştur. Ve hem intibaha gelmekte olan bu millet-i İslâmiyece, Avrupa ve Amerikaca malûm ve musaddaktır.

İşte arkadaşlar, biz, böyle bir tefsir-i Kur'ân arıyor ve böyle bir müfessir istiyorduk.

Kıymetli kardeşlerim! Böyle dehşetli bir asırda, insanın en büyük meselesi imanını kurtarmak veya kaybetmek davasıdır. Umumî harpler, beşere intibah vermiş, dünya hayatının fâniliğini ihtar etmiştir ve bâki bir âlemde, ebedî bir saadet içinde yaşamak hissini uyandırmıştır. Elbette böyle muazzam bir dâvayı, şaşırtıcı ve aldaticı bir zamanda kazanabilmek için, bir dâva vekili bulmakta çok dikkatli olmamız lâzımdır. Bunun için tetkikatımızı biraz daha genişleteceğiz. Şöyle ki:

Asrımızdan evvelki İslâmiyet'in ilm-i kelâm dâhileri ve dinimizin hârika imamları ve Kur'ân-ı Hakîm'in dâhi müfessirlerinin vücuda getirdikleri eserler, kıymet takdiri mümkün olmayacak derecede kıymettardır. O zâtlar, İslâmiyet'in birer güneşidirler. Fakat bu zaman, o büyük zâtların yaşadığı zaman gibi değildir.

Eski zamanda, dalâlet, cehaletten geliyordu. Bunun yok edilmesi kolaydı. Bu zamanda dalâlet, Kur'ân ve İslâmiyet'e ve imana taarruz, fen ve felsefe ve ilimden geliyor. Bunun izalesi müşküldür. Eski zamanda ikinci kısım, binde bir bulunuyordu; bulunanlardan, ancak binde biri, irşad ile yola gelebilirdi.

Çünkü, öyleler hem bilmiyorlar, hem kendilerini bilir zannediyorlardı.

Hem, bundan evvelki asırlarda, müspet ilimlerin, yirminci asırdaki kadar terakki etmemiş olduğu malûmunuzdur. Şu hâlde, bu asırda dünyaya yayılmış olan dinsizlik ve maddiyunluğun kökünden yıkabilmek, hak ve hakikat yolunu gösterip, beşeri sırat-ı müstakîme kavuşturmak, imanı kurtarabilmek için, ancak ve ancak Kur'ân-ı Hakîm'in bu asra bakan veçhesini keşfedip, umumun müstefid olabileceği bir şekilde tefsir edilmesi elbette bu asırda kâbil olacaktır.

İşte, Bediüzzaman Said Nursî, Kur'ân-ı Kerim'deki bu asrın muhtaç olduğu hakikatleri keşfedip, Nur Risalelerinde, herkesin kabiliyeti nispetinde istifade edebileceği bir tarzda, tefsir ve izah etmek muvaffakiyetine mazhar olmuştur. Bunun içindir ki, "Risale-i Nur, emsali görülmemiş bir şaheserdir" kanaatine varılmıştır. Ve yine Risale-i Nur'daki bu imtiyazdan dolayıdır ki, bu mübarek İslâm milletinden milyonlarca bahtiyar kimseler, tercihen ve ziyade bir ihtiyaç duyarak, büyük bir iştiyak ve sevgiyle senelerce devam eden tazyikatlar içerisinde Risale-i Nur'u okumuşlardır.

Hem Risale-i Nur ihtiyaç zamanında te'lif edildiğinden Türkiye ve İslâm dünyası genişliğinde gelişmiş ve dünyayı alâkadar eden bir imtiyaza mazhar olduğunu gözlere göstermiştir.

Kıymetli kardeşlerim,

Said Nursî kırk sene evvel İstanbul'da iken, "Kim ne isterse sorsun!" diye, harikulâde bir ilânat yapmıştır. Bunun üzerine o zamanın meşhur âlim ve allâmeleri, Bediüzzaman'ın hücrelerine katile katile gidip, her nev'i ilimlere ve muhtelif mevzulara dair sordukları en müşkül, en muğlâk sualleri Bediüzzaman duraklamadan doğru olarak cevaplandırmıştır.

Böyle had ve hududu tayin edilmeyen, yani “Şu veya bu ilimde veya mevzuda, kim ne isterse sorsun” diye bir kayıt konulmadan ilânat yapmak ve neticede daima muvaffak olmak, beşer tarihinde görülmemiş ve böyle ihatalı ve yüksek bir ilme sahip böyle bir İslâm dâhisi, şimdiye kadar zuhur etmemiştir; Asr-ı Saadet müstesna...

Hattâ o zamanlarda, Mısır Câmii’l-Ezher Üniversitesi reislerinden meşhur Şeyh Bahît Efendi, İstanbul’a bir seyahat için geldiğinde, Kürdistan’ın sarp, yalçın kayaları arasından gelerek, İstanbul’da bulunan Bediüzzaman Said Nursî’yi ilzam edemeyen İslâm uleması, Şeyh Bahît’den bu genç hocanın (Bediüzzaman’ın) ilzam edilmesini isterler. Şeyh Bahît de, bu teklifi kabul ederek bir münazara zemini arar. Ve bir namaz vakti Ayasofya Camii’nden çıkılıp ‘çayhâne’ye oturulduğunda, bunu fırsat telâkiki eden Şeyh Bahît Efendi, Bediüzzaman Said Nursî’ye hitâben: “Avrupa ve Osmanlı Devleti hakkında ne diyorsunuz? Fikriniz nedir?” diye sorar.

Şeyh Bahît Efendi Hazretleri’nin bu sualden maksadı, Bediüzzaman Said Nursî’nin, şek olmayan bir bahr-i umman gibi ilmini ve ateşpâre-i zekâsını tecrübe etmek değildi. Zaman-ı istikbâle ait şiddet-i ihâtâsını ve idare-i âlemdeki siyasetini anlamak fikrinde idi.

Buna karşı, Bediüzzaman’ın verdiği cevap şu oldu: “Avrupa bir İslâm devletine, Osmanlı Devleti de bir Avrupa devletine hâmilelerdir. Bir gün gelip doğuracaklardır.”

Bu cevaba karşı, Şeyh Bahît Hazretleri, “Bu gençle münazara edilmez, ben de aynı kanaatte idim. Fakat bu kadar veciz ve belîğâne bir tarzda ifade etmek, ancak Bediüzzaman’a hastır” demiştir. Nitekim, Bediüzzaman’ın dediği gibi, ihbârâtın iki kutbu da tahakkuk etmiş. Bir-iki sene sonra Meşrutiyet devrinde, şeâir-i İslâmiyeye muhalif çok âdât-ı ecnebiyeyi ahzetmek ve gittikçe Türkiye’de yerleştirmekle ve şimdi Avrupa’da Kur’ân’a

ve İslâmiyet'e karşı gösterilen hüsn-ü alâka ve bilhassa bahtiyar Alman milletinde, fevç fevç İslâmiyet'i kabul etmek gibi hadiseler, o ihbarı tamamıyla tasdik etmişlerdir.

İşte, büyük ulemâ-i İslâm ve meşâyih-i kiram çok tecrübe ve imtihanlarla şöyle bir kanaate varmışlardır ki, Bediüzzaman ne söylerse hakikattir.

Bediüzzaman'ın eserleri sünûhat-ı kalbiye olup, cumhur-u ulemânın tasdik ve takdirine mazhardır.

Ehl-i ilim, ehl-i tasavvuf ve ehl-i mektep ve fen, Bediüzzaman'ın eserlerinden sadece istifaza ve istifade ederler. Evet, üç aylık bir tahsili bulunan ve kırk seneden beri Kur'ân-ı Kerim'den başka bir kitapla iştilal etmeyen, yüz otuzu Türkçe, onbeşi Arapça olan eserlerini te'lif ederken hiçbir kitaba müracaat etmediği, henüz hayatta olan kâtipleri tarafından şehâdet edilen, esasen kütüphanesi de bulunmayan, yarım ümmî bir zât, öyle misilsiz bir ilânâtla, ulûm-u cedide de dahil mütenevvi ilimlerde, yüksek âlimler ve büyük mürşitlerle, genç yaşında yaptığı münazaraların hepsinde muvaffak olduğu meydanda bulunan, ittifaklı olan meseleleri tasdik ve ihtilaflı olanları tashih eden, kendisi için "Bediüzzaman'ın cevap veremeyeceği bir sual yoktur" diye allâmeler tarafından tasdik edilen ve Avrupa'nın bir kısım idraksiz ve garazkâr filozoflarının, müteşâbih âyet-i kerime ve hadis-i şeriflere yaptığı taarruzlarını, o âyet ve hadislerin birer mucize olduğunu eserleriyle ispat ederek itirazlarını kökünden yıkan ve böylece evhama düşürülen bazı ehl-i ilmi de kurtarıp, İslâmiyet'e olan hücumları akîm bırakan Said Nursî gibi bir müellifin, elbette dâhi bir müfessir-i Kur'ân ve onun ilminin vehbî ve vâsî olduğuna, eserleri olan Nur Risalelerinin bir hayat boyunca okunmaya lâıyk harika bir şaheser olduğuna şüphe edilemez.

Müteyakkız kardeşlerim!

Hem bizim, hem İslâm dünyasının ebedî hayatının necatını, kurtulmasını temin edecek ve bizi tenvir ve irşad ederek dalâletten muhafaza edecek bir eser intihab etmekte, bu kadar dikkatli olmamız çok lüzumludur. Çünkü bu zamanda, türlü türlü aldatmalarla, perde arkasından İslâm gençliğini yoldan çıkarmaya çalışıyorlar.

Bir eser okunacağı veya bir söz dinleneceği zaman, evvelâ: “Kim söylemiş? Kime söylemiş? Niçin söylemiş? Ne makamda söylemiş?” olan bir kaide-i esasiyeyi nazar-ı itibara almalı. Evet... Kelâmın tabakâtının ulviyeti, güzelliği ve kuvvetinin menbaı, şu dört şeydir: Müttekellim, muhatap, maksat ve makam. Yoksa, her ele geçen kitap okunmamalı, her söylenen söze kulak vermemelidir. Meselâ, bir kumandanın, bir orduya verdiği arş emriyle, bir neferin arş sözü arasında ne kadar fark vardır. Birincisi, koca bir orduyu harekete getirir; aynı kelâm olan ikincisi, belki bir neferi bile yürütemez.

İşte bu dört esastan dolayı ve hem Said Nursî'ye kalplerinde büyük bir sevgi taşıyan yüzbinlerle kimseler, sevgiyle Üstadlarının en küçük hâline dahi, büyük bir ehemmiyet vererek, onları öğrenip ittiba etmek, uymak arzusunu taşıdıklarından, buradaki bir kısım kardeşlerimiz, Üstadımızın hayatı, eserleri, meslek ve meşrebi hakkında malûmat verilmesini ısrarla istediler.

Fakat, Bediüzzaman gibi bir zâtın hayatı ve eserleri ve seciyelerini tam ifade edemeyeceğiz. Bu hakikat, basiretli ehl-i ilim olan ediplerce de itiraf edilmiş olduğundan bu hizmet, bizim haddimizden çok uzaktır. Hem Bediüzzaman hakkında malûmat almak isteyen kardeşlerimize, bunun ancak ve ancak Risale-i Nur Külliyyâtı'nı dikkat ve devamlı okumak suretiyle mümkün olduğunu arz ederiz.

Aziz kardeşlerim,

Bu mübarek vatan ve milletin ve âlem-i İslâm'ın ebedî saadeti ve kurtuluşunu ve dolayısıyla yeryüzünde umumî sulh ve selâmeti temin edecek bir inayet ve kudrete mâlik olan Risale-i Nur'un şahs-ı mânevisinde şöyle gayet sağlam kuvvetler toplanmış ve imtizaç etmiştir.

1. Yüksek bir kuvvet ve bütün kemalâtın üstadı olan hakikat-ı İslâmiye.

2. Şehâmet-i imaniye. Yani tezellül etmemek, biçârelere tahakküm ve tekebbür etmemek.

3. Müslümanlığın insana verdiği izzet ve şeref, terakki ve teâlinin en mühim âmili olan izzet-i İslâmiye.

Arkadaşlar! Şu mealde bir hadis-i şerif var ki: “Hakikî âlimler, zâlim hükümdarlara karşı hak ve hakikati pervasızca söyleyen âlimlerdir.” İşte biz, ancak böyle ve muttaki bir allâmenin söz ve eserlerine itimat edebiliriz.

Asrımızda ise, hayatındaki vakıalar ve eserleriyle bu hadis-i şerife mâsadak olan Risale-i Nur meydandadır. Müellifi Bediüzzaman, dinî mücahede ve Kur'ân'a hizmetinde ve ubudiyetinde, Resûl-i Ekrem'in (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) sünnet-i seniyesine tam ittiba etmiş bir mücahittir. Resûl-i Ekrem (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) Efendimiz, dünyanın en muazzam siyasî hadisesi olan Bedir muharebesinde, sahabe-i kirama, nöbet nöbet cemaatle namaz kıldırmıştır. Yani, vacip olmayan, hususan, muharebe zamanında terk edilebilen, 'cemaatla namaz kılmak' gibi bir hayrı, dünyanın en büyük siyasî vak'asına tercih etmiştir, üstün tutmuştur. Ufak bir sevabı, harp cephesinin o dehşetleri içinde dahi terk etmemiştir.

Bediüzzaman, gönüllü alay kumandanı olarak katıldığı Rus harbinde, harp cephesinde, avcı hattında, Kur'ân'ın bir kısmının tefsiri olan meşhur Arabî *İşârâtü'l-İcâz* tefsirini te'lif etmiş ve bu eser-i azîm, âlem-i İslâm'da en büyük âlimlerin takdir ve

tahsinine mazhar olmuş ve bu âlimler tam anlamaktan âciz kaldıklarını ve öyle bir tefsir görmediklerini itiraf etmişlerdir ki, Kur'ân-ı Kerim'in en ince nükte ve en derin meselelerini ve misilsiz i'câz ve harikulâde yüksek belâğat ve fesahatini izhar ve ispat etmiştir. Hattâ bir harfin nüktesini izhâr ederken, avcı ateş hattında, düşman topları zihnini ondan çevirememiş, harbin dağdağa ve dehşetleri ona mâni olamamıştır.

Ezân-ı Muhammedî'nin (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) yasak edildiği ve bid'aların umuma cebren yaptırıldığı zulümatlı ve dehşetli bir devirde, Nur talebeleri, o uydurma ezanı okumamışlar ve böyle bid'alara karşı, kendilerini kahramanca muhafaza ederek, bid'alara girmemişlerdir.

İman ve İslâmiyet'in ortadan kaldırılmaya çalışıldığı ve bir âlimin gizliden gizliye dahi bir tek dinî eser neşremediği fecaat devrinde Bediüzzaman, nefyedildiği yerlerde, zâlim müstebitlerin tarassudât ve tazyikatı içinde, gizliden gizliye yüz otuz adet imanî eser te'lif ve neşretmiştir. Bununla beraber, geceleri pek az bir uykudan sonra, esaret altında inleyen İslâm milletlerinin necat ve salâhı için dualar etmiş, dergâh-ı İlâhiyeye iltica ederek yalvarmıştır.

Evet, Hazreti Üstad, Resûl-i Ekrem Efendimizin (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) sünnet-i seniyyesine tam iktidâ etmiştir.

Bediüzzaman'ın bu hâli de, bütün İslâm mücahitlerine ve umum Müslümanlara bir örnektir. Yani, cihad ile ubudiyet ve takvayı beraber yapıyor, birini yapıp, diğerini ihmâl etmiyor. Cebbar ve zâlim din düşmanlarının plânıyla hapisanelere sevk edilip, tecrid-i mutlakta ve gayet soğuk bir odada bırakılması ve şiddetli soğukların ve hastalıkların ıstırapları ve titremeleri ve ihtiyarlığın takatsizlikleri içinde bulunması dahi te'lifata noksanlık vermemiştir.

Sıddık-ı Ekber (*radiyallahu anh*) demiştir ki: "Cehennemde vücudum o kadar büyüsün ki, ehl-i imana yer kalmasın." Bediüzza-

man, bu gayet ulvî seciyenin bir lem'acığınmazhar olmak için, "Birkaç adamın imanını kurtarmak için Cehenneme girmeye hazırım" diye fedakârlığın şahikasına yükselmiş ve böyle olduğu, Kur'ân ve İslâmiyet'in fedaî ve muhlis bir hâdimi olduğu, seksen senelik hayatının şahadetiyle sabit olmuştur.

Kur'ân ve iman hizmeti için Bediüzzaman'ın haysiyetini, şerefini, ruhunu, nefsini, hayatını feda ettiği, mâruz kaldığı o kadar şedid zulüm ve işkencelere ve giriftar edildiği çok musibet ve belâlara karşı gösterdiği son derece sabır, tahammül ve itidal, birer şâhid-i sâdık hükmündedirler.

Bediüzzaman, Kur'ân, iman, İslâmiyet hizmeti için, dünyevî rahatlıklarını feda etmiş; dünyevî, şahsî servetler edinmemiş, zühd ve takva ve riyazet, iktisad ve kanaatle ömür geçirerek dünya ile alâkasını kesmiştir.

Bu cümleden olarak, Müslümanların refah ve saadeti için, bütün ömür dakikalarını sırf iman hizmetine vakf ve hasretmek ve ihlâsa tam muvaffak olmak için, kendini dünyadan tecrit ederek mücerret kalmıştır. Evet, Bediüzzaman iman ve İslâmiyet hizmeti için her şeyden bu derece fedakârlık yapan, fakat bütün bunlarla beraber ubudiyet, zühd ve takvada da bir istisna teşkil eden tarihî bir İslâm fedaîsi ve Kur'ân-ı Hakim'in muhlis bir hâdimi payesine yükselmiştir.

Bediüzzaman'ın, Risale-i Nur dâvasında öyle bir itminânı, öyle bir sıdk ve sadakati, öyle bir sebat ve metaneti, öyle bir ihlâsı vardır ki, din düşmanlarının o kadar şiddetli zulüm ve istibdatları, o kadar hücum ve tazyikatları ve bunlarla beraber maddî yokluklar içinde bulunması, onu dâvasından vazgeçirememiş ve küçük bir tereddüt dahi îka edememiştir.

Said Nursî, 'Eski Said' tâbir ettiği gençliğinde felsefede çok ileri gitmiştir. Garbın Sokrat'ı, Eflâtun'u, Aristo'su gibi hakikatli filozofları ve şarkın İbn Sina, İbn Rüşd, Fârâbi gibi dâhi hükemâlarından felsefe ve hikmette Kur'ân-ı Hakim'in feziyle

çok ileri geçmiş ve Kur'ân'dan başka halaskâr ve hakikî rehber olmadığını dâva etmiş ve Risale-i Nur eserlerinde ispat etmiştir. Bu hakikatlerde şüphesi olan olursa, Üstad âhirete teşrif etmeden bizzat şüphesini izâle edebilir.

Said Nursî, Kur'ân ve imana hizmet mesleğini ihtiyar edip, hiçbir maddî ve mânevî menfaat, salâhat ve velîlik gibi mânevî makamları maksat ve gaye etmeden, sırf Cenab-ı Hakk'ın rızası için hizmet yapmıştır. Basiretli ehl-i ilim tarafından bütün Müslümanlarca “Zuhuru beklenen siyasî ve dinî bir halaskârdır” gibi şahsına verilen yüksek mertebeyi Bediüzzaman hiddetle reddetmiş, kendisinin ancak Kur'ân'ın bir hizmetkârı ve Risale-i Nur talebelerinin bir ders arkadaşı olduğuna inanmış ve beyan etmiştir.

Millî Müdafaa Vekâleti'nde yirmibeş sene hizmet görmüş muhterem, âlim bir zât, şimdi aramızda bulunan bir kısım arkadaşlarımızla, evvelki gün ziyaretine gittiğimiz vakit, Bediüzzaman Hazretleri hakkında demişti ki: “Bediüzzaman'ın nasıl bir zât olduğunu anlayabilmek için, Risale-i Nur Külliyyâtı'nı dikkatle, sebatla okumak kâfidir. Size bir misal olarak, yalnız dünyevî iktidarı bakımından derim ki: Bediüzzaman, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsiyle yalnız bir devleti değil, dünya yüzündeki milletlerin idaresi ona verilse, onları selâmet ve saadet içinde idare edecek bir iktidar ve inayete mâliktir.”

Evet, Bediüzzaman nâdire-i hilkattir. Fakat, yirmibeş senedir hem kendini, hem talebelerini siyasetten men etmiştir; dünyevî işlerle meşgul değildir.

Bediüzzaman'ın Risale-i Nur'u te'lif ettiği zamanlarda ve hizmet-i Kur'âniyede istihdam edildiği anlarda; zekâsı, fetâneti, aklı, mantığı, zihni, hayâli, hafızası, teemmülü, ferâseti, sezis ve kavrayışı, sür'at-i intikali ve ruhî, kalbî, vicdanî hasseleri, duyguları ve mânevî letâifinin emsalsiz bir tarzda olması, istihdam edildiğine aşikâr bir delildir ki; kendi ihtiyariyle, keyfiyle değil,

inâyet-i İlâhiye ile Kur'ân'a hizmetkârlık etmiş bir derecede olduğu, basiretli ehl-i ilim ve ehl-i kalbçe musaddak ve müstahsendir.

Mısır'da fâzıl ulemâdan, merhum Abdülâziz Çâviş, Bediüzzaman'ın 'Fatinü'l-Asr' olduğu ve müthiş bir fart-ı zekâya mâlik bulunduğu mevzuunda, Mısır matbuatında makale neşretmiştir.

Büyük ve salâbetli bir âlim olan Şeyhü'l-İslâm merhum Mustafa Sabri Efendi, Mısır'da Risale-i Nur'a sahip çıkmış ve Câmiü'l-Ezher Üniversitesinde en yüksek bir mevkie koymuştur.

Risale-i Nur, İslâmiyet'in gayet keskin ve elmas bir kılıcıdır. Bu hakikatlere bir delil ise, Bediüzzaman'ın zâlim hükümdarlara ve kumandanlara, ölümü istihkar ederek, hakikati pervasızca tebliğ etmesi ve dünyayı saran dinsizlik kuvvetine mukabil Hakaik-i Kur'âniye ve imaniyeyi, kendini feda ederek, istibdadın en koyu devrinde neşretmesi ve bu kudsî hakikate cansiperâne hizmet etmesidir.

Bir müdde-i umumî iddianamesinde: "Bediüzzaman, ihtiyarladıkça artan enerjisiyle dinî faaliyete devam etmektedir." Denizli mahkemesi, ehl-i vukuf raporunda: "Evet, Said Nursî'de bir enerji vardır, fakat bu enerjisini tarikat veya bir cemiyet kurmakla sarf etmemiş, Kur'ân hakikatlerini beyan ve dine hizmete sarf ettiği kanaatine varılmıştır" denilmektedir.

Din aleyhindeki eski hükümetlerin vekillerinden birisi, anti-demokratik kanunların Millet Meclisinde müzakeresi esnasında, "Bediüzzaman Said-i Nursî'nin dinî faaliyetine, yirmi beş sene den beri mâni olamıyoruz" demiştir.

Biz de deriz ki: "Evet, Said Nursî Hazretleri, emsali görülmemiş dinamik ve enerjik bir zâttır. Bediüzzaman'ın harika bir insan olduğunu, din düşmanları olan muârizları dahi kalben tasdik ve takdir etmektedirler."

Said Nursî, bazen bir talebesine Risale-i Nur'dan okuyuvermek nimetini lütfettiği zaman der ki: “Bu benim dersimdir. Ben kendim için okuyorum. Bu risaleyi, şimdiye kadar belki yüz defa okumuşum. Fakat, şimdi yeni görüyorum gibi tekrar okumaya ihtiyaç ve iştiyakım var.”

Hem yine der ki: “Ben başkaları için kitap yazmamışım. Kendim için yazmışım. Kur’ân’dan bulduğum bu devalarımı arzu edenler okuyabilir.”

Evet, Bediüzzaman itikad ediyor ve diyor ki: “Ben, derse, terbiyeye ve nefsimi ıslaha muhtacım...” Bediüzzaman gibi bir zât böyle derse, bizim bu eserlere ne kadar muhtaç olduğumuz artık kıyas edilsin.

Bediüzzaman Said Nursî, bütün hayatında şan ve şöhretten, hürmetten kaçmış ve insanlardan istiğna etmiştir. Arabî bir eserinde şöhret hakkında diyor ki: “Şöhret, ayn-i riyadır ve kalbi öldüren zehirli bir baldır. İnsanı, insanlara abd ve köle yapar. Yani, nâm ve şöhret isteyen adam; halklara kendini beğendirmek, sevdirmek için, insanlara riyakârlık, dalkavukluk yapar. Tasannûkâr tavırlar takınır. O belâ ve musibete düşersen, *إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ* de.”⁸⁰

Üstad, şöhretten filen ve hâlen bu kadar kaçmasına rağmen, her ne hikmetse, insanlar âdeta bir sevk-i ilâhî varmış gibi, istimdatkârâne ona koşmuşlardır ve ona akın etmektedirler. Ve onun mahz-ı hak olan bu kudsî seciyesi, Risale-i Nur gibi, cihanşümul bir esere hâdim olmuştur.

Bediüzzaman, küçük yaşından beri, halkların mukabilsiz hediyelelerinden istiğna etmiş, hediye kabul etmemeyi meslek edinmiştir. Zindandan zindana, memleketten memlekete sürgün edildiği zamanlarda, ihtiyarlığın tahmil ettiği zaruretler içinde dahi, bu seksen senelik istiğna düsturunu bozmamıştır. En has bir

80 “Biz Allah’ın kullarıyız; sonunda yine O’na döneceğiz.” (Bakara,1:156)

talebesi, bir lokma bir şey hediye etse, mukabilini verir, vermese dokunur.

Neden hediye kabul etmediğinin sebeplerinden birisi olarak der ki: “Bu zaman, eski zaman gibi değildir. Eski zamanda imanı kurtaran on el varsa, şimdi bire inmiş. İmansızlığa sevk eden sebepler eskiden on ise, şimdi yüze çıkmış. İşte, böyle bir zamanda imana hizmet için, dünyaya el atmadım, dünyayı terk ettim. Hizmet-i imaniyemi hiçbir şeye âlet etmeyeceğim.”

Hazreti Üstad, kendi şahsı için birisi zahmet çekse, bir hizmetini görse, mukabilinde bir ücret, bir teberrük verirdi. Aksi halde, ruhuna ağır gelir, hoşuna gitmezdi.

Bediüzzaman Said Nursî, Kur’ân, iman ve dine yaptığı hizmetinde, senelerden beri, mütemâdî bir tarassud ve tecessüs, takibat ve tetkikat altında bulundurulmuştur. Yalnız ve yalnız rızâ-yı ilâhî için, yalnız ve yalnız hakikat için İslâmiyet’e hizmet ettiği ve hizmet-i Kur’âniyesini hiçbir şeye âlet etmediği müteaddit mahkemelerde de sabit olmuştur.

Eğer bu mezkûr hakikatlere ve eserlerindeki hak ve hakikati gören hakperestlerin, Bediüzzaman ve eserlerinde gördükleri ve neşrettikleri âlî meziyet ve yüksek hakikate mugayir en küçük bir şey olsa idi, en büyük ilâvelerle şaşaalara ve yaygaralarla, bu yirmi beş sene içinde, din düşmanları tarafından dünyaya ilân edilecekti.

Nitekim, bütün bütün iftira ve ithamlarla, cebbar, müstebid din düşmanlarının tahrikatıyla mahkemelere sevk edildiği zaman, gazetelerin birinci sayfalarında, bire yüz ilâvelerle teşhir ettirilmesi, tahkikat ve muhakeme neticesinde hiçbir suç olmadığı tahakkuk ederek, beraat ettiği vakit sükût edilmesi, bu hakikatin aşikâr çok delillerinden bir tanesidir.

Bediüzzaman, din kardeşlerine ziyade şefkâtlidir. Onların elemleriyle elem çektiği, İslâm dünyasında hürriyet ve istiklâl

için can veren, fedâî İslâm mücâhidlerinin acılarıyla muzdarip olduğu, Kur'ân ve İslâmiyet'e yapılan darbeler ânında çok ıstıraplar çektiği, böyle acı acıların tesirâtıyla, zaten pek az yediği bir parça çorbasını da yiyemediği çok defa görülmüş ve görülmektedir.

Ekser günleri hastalıklar ve sıkıntılarla geçmektedir. Bir Nur talebesinin yazdığı gibi; “Ey Millet-i İslâm'ın ebedî refah ve saadeti için, dünyada rahatlık görmeyen müşfik Üstadım! Senin devam eden hastalıkların cismanî değildir. Dinimize icra edilen istibdad ve zulüm sona ermedikçe, âlem-i İslâm kurtulmadıkça senin ıstırabın dinmeyecektir.” Evet biz de bu kanaatteyiz.

Fakat o elîm acılar, Bediüzzaman'ı asla ye'se düşürmemiş, bilâkis öyle küllî ve umumî bir dinî cihada ve dua ve ubudiyete sevk etmiştir ki: “Kurtuluşun çâre-i yegânesi, Kur'ân'a sarılmaktır” demiş ve sarılmış; Kur'ân'da bulduğu deva ve dermanları kaleme alarak, bu zamanda bir halâskâr-ı İslâm ve nev-i beşerin saadetine medâr olan Risale-i Nur eserlerini meydana getirmiştir.

Hunhar din düşmanlarının, dünyevî satvet ve şevketleri, Bediüzzaman'ı katiyen atâlete düşürmemiştir. “Vazifem Kur'ân'a hizmettir. Galip etmek, mağlûp etmek Cenab-ı Hak'a aittir” diye iman ederek, bir an bile faaliyetten geri kalmamıştır. Evet Hazreti Üstad, öyle bir himmet-i azimeye mâliktir ki, ona icra edilen müthiş mezâlîm, bu himmetin mukabilinde tesirsiz kalmaya mahkûm olmuştur.

Bediüzzaman, arz ve semâvattaki mevcudâtı, hayret ve istih-sanla temaşa eder. Kırlarda ve dağlarda, hususan bahar mevsiminde, çok gezinti yapar. O seyrangâhlarda zihnen meşguliyet ve dakik bir tefekkür ve daimî bir huzur halindedir. Ağaç ve nebatat ve çiçekleri, “Ne güzel yaratılmışlar!” diyerek, ibret nazarıyla seyrederek, kâinat kitabını okur. Her âza ve hasseleri gibi, gözünü de daima Cenab-ı Hak hesabına ve O'nun izni daire-

sinde çalıştırır. Gözü, şu kitab-ı kebîr-i kâinatın bir mütalâacısı ve şu âlemdeki mucizât-ı san'at-ı Rabbâniyenin bir seyircisidir. Ve şu küre-i arz bahçesindeki rahmet çiçeklerinin bir mübarek arısı derecesindedir.

Üstad, hususî hayatında mütevazı, vazife başında vakurdur. Tevazu ve mahviyette numûne-i misâl olacak bir mertebededir. Bu mevzuda der ki: “Bir nefer nöbette iken, baş kumandan da gelse, silâhını bırakmayacak. Ben Kur'ân'ın bir hizmetkârı ve bir neferiyim. Vazife başında iken karşıma kim çıkarsa çıksın, hak budur derim, başımı eğmem.”

Hülâsa olarak arz ederiz ki: Bediüzzaman, ihlâs-ı tâmmeye mâlik, harikulâde, hakikî bir müfessir-i Kur'ân'dır. Hem ihlâs-ı etemme vâsıl olmuş, kahraman ve yekta bir hâdim-i Kur'ân'dır. Risale-i Nur'un müellifi olmak itibariyle; hem bir mütekellim-i âzamdır, hem ilimde gayet derecede mütebahhir ve râsih, muhakkik ve müdekkik bir allâmedir, hem ilm-i mantığın yüksek, nazîrsiz bir üstadıdır.

'Ta'lîkat' nâmındaki te'lifâtı, mantıkta bir şaheserdir. Hem mümtaz ve hakperest ve hakikatbin bir dâhidir; hem Kur'ân'la barışık müstakim felsefenin hakikatperver bir filozofudur; hem nazîrsiz bir sosyolog (içtimaiyatçı) ve bir psikolog (ruhiyatçı) ve bir pedagog (terbiyecisi)dir; hem daima hakikati terennüm etmiş ve eden, yüksek ve emsalsiz ve dâhi bir müellif ve ediptir.

Said Nursî, senelerden beri şiddetli bir istibdat ve takyîdat altında bulundurulup tanıtılmadığı ve hem de kendisi, şahsî kemalâtını setrettiği, gizlediği için, mezkûr sıfatların her birisine muttalî olamayan bulunabilir. Hem bunlar ve hem Risale-i Nur'un hususiyetleri hakkındaki beyanatımız, hakikatperver ve faziletperver bu zamanda bir kısım ulemâ-i hakikînin ve ehlul-lahın ittifak ve icma kuvvetindeki hükümleridir. Hem de bizim kat'î kanaatlerimizdir.

Bediüzzaman'ın, öyle bir ilim ve sıfatlara mâlik olduğuna en muteber ve en birinci ve en hakikî delilimiz, Bediüzzaman Said Nursî'dir. Kimin şüphesi varsa, Risale-i Nur'u okusun. Evet, biz zikrettiğimiz ve edeceğimiz bu hakaik-i uz mâyı, bütün İslâm dünyasına ve umum beşeriyet âlemine ifşa ve ilân ediyoruz. Evet, bin seneden beri âlem-i İslâmiyet ve insaniyet, Risale-i Nur gibi bir esere intizar ediyordu.

Bediüzzaman Said Nursî, çok ilimlerde müstesna birer eser yazabilirdi. Fakat o "Zaman, imanı kurtarmak zamanıdır" demiş ve bütün himmet ve mesâisini ve hayatını, ulûm-u imaniyenin te'lif ve neşrine hasretmiştir.

Evet, Hazreti Üstad ulûm-u imaniyeyi neşretmekle, âlem-i İslâm ve âlem-i insaniyeti hayatdar ve ziyadar eylemiştir. Cenab-ı Hak, o büyük üstaddan ebediyen razı olsun, uzun ömürler versin. Âmin, âmin, âmin...

Risale-i Nur, Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyân'ın bu asırda bir mucize-i mâneviyesi olan yüksek ve parlak bir tefsiridir. Evet Risale-i Nur kalplerin fâtihi ve mahbubu, ruhların sultanı, akılların muallimi, nefislerin mürebbii ve müzekkîdir. Risale-i Nur'un bir hususiyeti de, 'Mektubat'ın birinci cildinin yüz yirmidokuzuncu sayfasındaki bahistir:

"Bazı sözlerde, ulemâ-i ilm-i kelâmın mesleğiyle, Kur'ân'dan alınan minhac-ı hakikînin farkları hakkında şöyle bir temsil söylemişiz ki, meselâ, bir su getirmek için bazıları küngân (su borusu) ile uzak yerden, dağlar altında kazar, su getirir. Bir kısmı da her yerde kuyu kazar, su çıkarır. Birinci kısım çok zahmetlidir. Tıkanır, kesilir. Fakat, her yerde kuyular kazıp su çıkarmaya ehil olanlar; zahmetsiz, her bir yerde suyu buldukları gibi... Aynen öyle de, ulemâ-i ilm-i kelâm, esbabı, nihayet-i âlemde teselsül ve devrin muhaliyeti ile kesip, sonra Vacibü'l-Vücut'un vücudunu onunla ispat ediyorlar. Uzun bir yolda gidiyor. Amma, Kur'ân-ı Hakim'in minhac-ı hakikîsi ise, her yerde

suyu buluyor, çıkarıyor. Her bir âyeti, birer Asâ-yı Mûsâ gibi, nereye vursa âb-ı hayat fişkırtıyor. ⁸¹ وَفِي كُلِّ شَيْءٍ لَهُ آيَةٌ تَدُلُّ عَلَى أَنَّهُ وَاحِدٌ düsturunu her şeyle okutturuyor.

Hem iman, yalnız ilim ile değil, imanda çok letâifin hisseleri var. Nasıl ki, bir yemek mideye girse, o yemek muhtelif âsâba, muhtelif bir surette inkısam edip tevzi olunuyor. İlim ile gelen mesâil-i imaniye dahi, akıl midesine girdikten sonra, derecata göre ruh, kalb, sır, nefis ve hâkezâ, letâif kendine göre birer hisse alır, masseder. Eğer onların hissesi olmazsa, noksandır.” İşte Risale-i Nur her yerde suyu buluyor, çıkartıyor. Evvelce gidilen uzun yolu kısaltıyor ve müstakim ve selâmetli yapıyor.

Eski hükema, ahkâm-ı şer’iyeden ve akaid-i imaniyeden bazıları için: “Bu nakildir, iman ederiz, akıl buna yetişmez” demişler. Halbuki, bu asırda akıl hükmediyor. Bediüzzaman Said Nursî ise, “Bütün ahkâm-ı şer’iye ve hakaik-i imaniye aklıdır. Aklî olduğunu ispata hazırım” demiş ve Risale-i Nur’da ispat etmiştir.

Risale-i Nur’da, müstesna bir edebiyat ve belâğat ve i’caz; nazîrsiz, cazip ve orijinal bir üslûp vardır. Evet, Bediüzzaman zâtına mahsus bir üslûba mâliktir. Onun üslûbu, başka üslûplara muvazene ve mukayese edilemez. Eserlerinin bazı yerlerinde, edebiyat kaidesine veya başka üslûplara nazaran pek münasip düşmemiş gibi zannedilen bir noktaya rastlanırsa, orada gayet ince bir nükte, bir imâ veya ince bir mânâ veya hikmet vardır. Ve o beyan tarzı, oraya tam muvafıktır. Fakat, o ince inceliği, âlimler de birden pek anlamadıklarını itiraf etmişlerdir. Bunun için, Bediüzzaman’ın eserlerindeki hususiyet ve incelikleri Risale-i Nur’la fazla iştigal etmemiş olanlar, birden intikal edemezler.

Edip ve şâirler, zeval ve firaktan ağlamışlar, ölümünden vâveylâ etmişlerdir. Güz mevsimini hüznle tasvir etmişlerdir. Hattâ,

81 “Her şeyde, O’nun bir olduğuna delâlet eden bir ayet vardır.” (İbnü’l-Mu’tez’in bir şiirinden alınmıştır. İbn Kesir, *Tefsirü’l-Kur’ani’l-Azim*, 1-24)

dünyaca meşhur Arap edipleri, “Eğer firak olmasa idi, ölüm ruhlarımızı almak için yol bulup gelmezdi.” demişlerdir.

Bediüzzaman ise, “Kâinattaki zeval, firak ve adem zahirîdir. Hakikatte firak yok, visal var. Zeval ve adem yok, teceddüd var. Ve kâinatta her şey, bir nevi bekaya mazhardır. Ölüm, bu âlem-i fâniden âlem-i bâkiye gitmektir. Ölüm, ehl-i hidâyet ve ehl-i Kur’ân için, öteki âleme gitmiş eski dost ve ahbablarına kavuşmaya vesiledir. Hem hakikî vatanlarına girmeye vâsıttır. Hem zindan-ı dünyadan, bostan-ı cinâna bir davettir. Hem, Rahman-ı Rahîm’in fazlından, kendi hizmetine mukabil ahz-ı ücret etmeye bir nöbettir. Hem vazife-i hayat külfetinden bir terhistir. Hem ubudiyet ve imtihanın talim ve talimâtından bir paydostur. Azrail (*aleyhisselam*) bugün gelse, ‘hoş geldin, safa geldin’ diye gülerек karşılayacağım” diyor.

Bediüzzaman, beşeri, Risale-i Nur’la sefâhat ve dalâletten kurtarıırken, korku ve dehşet vermek tarzını takip etmiyor. Gayr-i meşru bir lezzetin içinde, yüz elemi gösterip hissi mağlûp ediyor. Kalb ve ruhu hissiyâta mağlûp olmaktan muhafaza ediyor. Risale-i Nur’da muvazenelerle küfür ve dalâlette, bir zakkum-u Cehennem tohumu olduğunu ve dünyada dahi Cehennem azapları çektiğini ve iman ve İslâmiyet ve ibadette, bir Cennet çekirdeği ve leziz lezzetler ve zevkler ve Cennet meyveleri bulunduğunu, dünyada dahi bir nevi mükâfata nâil eylediğini ispat ediyor.

Risale-i Nur, nifak ve şikakı, tefrikayı, fitne ve fesadı kaldırıp; kardeşliği, uhuvvet-i diniyeyi, tesânüd ve teâvünü yerleştirir. Risale-i Nur mesleğinin bir esası da budur. Risale-i Nur, gurur ve kibir ve hodfuruşluk ve zillet gibi, ahlâk-ı seyyieden kurtararak, tevazu ve mahviyet ve izzet ve vakar gibi güzel ahlâklara sahip kılar.

Risale-i Nur, insan olan bir insana, acz ve fakrını derk ettirir. Bediüzzaman der ki: “İnsan, acz ve fakrını anlamakla, tam Müslüman ve abd olur.”

“Bu dinsizleri mağlup etmek için, yeni tahsili de yapalım” diyenler veya yapanlar, Nur Risalelerini devam ve sebatla mütalâa ederek, bu hedeflerine vâsıl olurlar ve çâre-i yegâne de budur. Hem böylelikle mektep malûmatları da maarif-i ilahiye ye inkılap eder.

Ey bin seneden beri İslâmiyet’in bayraktarlığını yapan bir milletin torunları olan cengâver ruhlu kardeşlerim!

Bu zamanın ve gelecek asırların Müslümanları ve bizler, Kur’ân-ı Azimüşşân’ın tefsiri olan öyle bir rehberle muhtacız ki, tahkikî iman dersleriyle, iman mertebelerinde terakki ve teâli ettirsin. Hem korkak değil, bilâkis Risale-i Nur talebeleri gibi cesur ve kahraman ve faal ve amel-i salih sahibi, mütedeyyin, muttaki ve bununla beraber, şahsî rahatlık ve menfaatlerini iman ve İslâmiyet’in kurtuluşu uğrunda feda eden, fedâî ve mücahid Müslümanlar yetiştirsin, ‘neme lâzımcılık’tan kurtarsın. Hem, taarruz ve işkenceler ve ölüm ihtimalleri karşısında, tahkikî iman kuvvetinden gelen bir cesaretle, Kur’ân ve İslâmiyet cephesinden asla çekilmeyen, “Ölürsem şehidim, kalırsam Kur’ân’ın hizmetkârıyım” diyen ve yılgınlık haline düşmeyen sâdık ve ihlâşlı, yalnız Allah rızası için hizmet eden, Nur talebeleri gibi İslâmiyet hâdimleri yetiştirsin, böyle muazzez Müslümanlar meydana getirsın.

Evet, bu asra öyle bir Kur’ân tefsiri lâzım ve elzendir ki, Risale-i Nur gibi, akıl, fikir ve mantığı çalıştırsın, ruh ve kalb ve vicdanı tenvir etsin. Müslümanları, beşeri uyandırsın, intibah versin, gafletten kurtarsın. Sırât-ı Müstakim olan Kur’ân yolunu gösterebilir. Sünnet-i Seniyyeye ve İslâmiyet’in şeaîrine muhalif olarak yaptırılan ve yapılan şeyleri fark ettirip, sünnet-i Peygamberîye (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) ittibat ders versin ve ihya etmek cehdini uyandırsın.

İşte Risale-i Nur’un böyle hâsiyetleri hâvi bir Kur’ân tefsiri olduğu, otuz seneden beri meydandadır ve ehl-i hakikatin tas-

dikiyle sabittir. Hem, amansız din düşmanlarının plânlarıyla mahkemelere sürüklenen Risale-i Nur talebelerinin müdafaaları ve bu talebelerin İslâmiyet'e hizmetleri esnasında, gizli İslâmiyet düşmanı, insafsız, cebbar zâlimlerin entrikalarıyla maruz kaldıkları işkencelerden yılmamak, şahıslarını düşünmeden, yani, şahsî refahlarını İslâm'ın refah ve saadeti için feda ederek, siddikiyetle sebat etmeleri ve eşedd-i zulme mukavemet etmeleri, aşikâr bir delil teşkil etmektedir.

Evet, hem yirmibeş seneden beri Risale-i Nur'la iman hizmetine, bütün varlığını vakfeden ve şimdiye kadar 'gaddar din düşmanlarının' çok defalar tecâvüz ve taarruzuna ve taharriyata mâruz kaldığı halde, yirmibeş senedir inziva içinde, Risale-i Nur'un nâşirliğini yapan Nur kahramanları ağabeylerimiz, bizlere birer numune-i imtisal olan, iman ve İslâmiyet fedaîleridir.

İşte biz Müslümanlar, böyle bir tefsir-i Kur'ân arıyor, böyle bir hâdiyi bekliyorduk. O ihlâslı Nur talebeleri ki, "Cenab-ı Hak, Hafizdir, ben O'nun inâyeti ve himâyeti altındayım, başıma ne gelse hayırdır" diye iman etmekle beraber amel ederler. İman hizmetini yaparlar. Din düşmanlarına yakalanmamak ve canlarından kıymetli olduğuna inandıkları Nur risalelerini, onlara kaptırmamak için de ihtiyat ederler. Şahıslarına gelecek zararları nazar-ı itibara almadan hizmetlerine devam ederler. Hapse, zindana atılıp, işkence yapıldığı zaman da, onlar yine, Üstadları Bediüzzaman ile alâkadarlırlar. Eğer gizlice bir imkân bulurlarsa, onlar yine Risale-i Nur ile meşguldürler. Hatta, "Belki hapse atılırım, Nur risalelerimi vermezler, çalışmaktan mahrum kalırım" diye bazı Nurları ezberleyen talebeler de olmuştur.

Muhlis bir Nur talebesi, hapisshaneden çıkarıldığı vakit, güya o kırbaçlı, falakalı, türlü türlü işkenceli hapisshane, ona bir kuvvet, bir enerji kaynağı olmuş, sadakat ve teyakuzla Nur hizmetinde koşturmak için bir kırbaç tesiri yapmış gibi, Üstadına

daha ziyade yakınlaşır ve eskisinden daha fazla Nur'lara çalışır, neşriyat yapar.

Afyon hadisesinde, Bediüzzaman hapiste iken, muallim bir Nur talebesi, savcılıkta Risale-i Nur ve Üstadı hakkında kahrmanca cevaplar verdiği için savcı kızmış, “Şimdi seni hapse atarım” diye tehdit etmiş. O İslâm fedaîsi muallim de cevaben; “Ben hazırım, derhal hapse gönderin” demiştir.

Yine Afyon mahkemesinde, bir Nur talebesi hakkında tevkif kararı verilir, fakat adliye kendisini bulamaz. O talebe bundan haberdar olur. Diğer Nur kardeşleri gibi, “Üstadım ve kardeşlerim hapiste iken, nasıl hâriçte kalabilirim” diyerek savcılığa teslim olup, hapse girer.

Aynı, bu hapishanede, bir Nur talebesini sehven tahliye ederler, o da “Üstadım ve kardeşlerim henüz hapistedirler. Hem istinşahını tamamlayacağım yeni te'lif edilen Nur risaleleri var” diye düşünerek, hapishane müdürüne, “Benim, kırk gün sonra tahliye edilmem lâzım. Ceza müddetim daha bitmedi” der. Hesap ederler ki, hakikaten böyledir, tekrar hapse koyarlar.

Hamiyet-i diniye meziyetine lâyık, anlayışlı kardeşlerim,

Said Nursî, kendi hakkında verilen böyle bir malûmatı görürse, diyeceklerdir ki, “Niçin böyle yapıyorlar? Şahsımın ehemmiyeti yok. Kıymet, Kur'ân'dan tereşşuh eden ve Kur'ân-ı Hakim'in malı olan Risale-i Nur'dadır. Ben bir hiçim.”

Üstadın şahsının mazhar ve ayna olduğu, Kur'ânî hakikatler ve Nur'lar itibariyle ve neşrettiği iman ve İslâmiyet dersleriyle, ihlâs-ı tâmme ile, umumî ve küllî bir tarzda Kur'ân'a ve dine hizmet etmesiyle, onun hakkındaki takdir ve tahsinler, mânâ-yı harfî ile şahsına ait kalmıyor. Kur'ân ve İslâmiyet'e râcidir. Allah nam ve hesabınadır. Din düşmanları tarafından, ona yapılan düşmanlık ve taarruzlar da, Bediüzzaman'ın hâdimliğini yaptığı Kur'ân ve İslâmiyet'in ortadan kaldırılması maksad-ı mahsu-

suna mâtuftur. Zira hakaik-i Kur'âniye ve imaniyeyi câmi, o cihanşümül Risale-i Nur eserleri ona ihsan edilmiştir.

İşte, bu bedihî hakikati bilen maskeli, gizli ve münafık iman ve İslâmiyet muârıları ve düşmanları yarım asra yakındır, Bediüzzaman'ın çürütemedikleri şahsını, yalan ve yaygaralarla hâlâ çürütmeye çabalyorlar. Maksatları, Risale-i Nur, rağbet ve revaç görüp intişar etmesin, iman ve İslâmiyet inkişaf etmesin. Halbuki, Said Nursî'ye iliştikçe Risale-i Nur parlıyor. Neşriyât dairesi genişliyor. Birer numune olan yirmibeş sene içindeki hadiseler meydandadır.

İslâmiyet düşmanları, bir taraftan tamamıyla yalan propagandalarına ve taarruzlarına devam ederken, diğer taraftan da Nur talebelerinin Üstadları ve Risale-i Nur hakkında istidatları nisbetinde, istifade ve istifâzelerinden doğan minnet ve şükranlarını ifade eden takdirkâr yazı ve sözlerden mürekkep, bir nevi müdafaa-faalarını perdeler arkasından men etmeye çalışıyorlar. Bunun için, safdil gördükleri dostların dostlarına veya dostlara samimî görünerek, "İfrata gidiyorsunuz" gibi, birtakım şeyler söylettiriyorlar. İşte, böyle sinsi, böyle desso, böyle entrikalı, çeşitli iftiralarla bizi korkutmaya, yıldırmaya ve susturmaya çalışıyorlar.

Evet, acaba hiç akıl kârı mıdır ki, din düşmanları, iftira ve yalanlardan ibaret yaygaralarını yapsınlar da, bizler hakikati izhar tarzıyla müdafaa etmekte susalım? Acaba hiç mümkün müdür ki, İslâmiyet düşmanlığıyla, Üstad Bediüzzaman hakkında zalimâne ve cebbarâne haksızlıkları irtikâb eden, o insafsız propagandacılar, yalanlarını savururken, biz, Üstad ve Risale-i Nur'un hakkaniyetini ilân ederek o acip yalanlarını akîm bırakmaya çalışmayalım? Acaba eblehlik ve sâf-derunluk olmaz mı ki; Kur'ân ve imanın hunhar ve müstebid zâlim düşmanları, Kur'ân ve İslâmiyet'i ve dini, Risale-i Nur'la küfr-ü mutlaka karşı müdafaa ve muhafaza hizmetini yapan Bediüzzaman aleyhtarlığında, mütemadiyen uydurmalarla seslerini yükseltsinler

de, biz hak ve hakikati beyan ve ilân etmekte sükût edelim, susalım veya “biraz susun” gibi bir şeyle, paravanalar, perdeler arkasında icra-i faaliyet yapan o gizli dinsizlere bir nevi yardım etmiş veya desteklemiş olalım? Asla ve kellâ susmayacağız! Ve hem susturamayacaklardır. Durmayacağız ve hem durduramayacaklardır. Bu can, bu kafesten çıkıncaya kadar, bu ruh, bu cesetten ayrılıncaya kadar, bu nefes, bu bedenden gidinceye kadar, Risale-i Nur’u okuyacağız, neşredeceğiz. Risale-i Nur’un mahz-ı hakikat ve ayn-ı hak olduğunu ve Bediüzzaman Said Nursî’nin, yapılan ithamlardan tamamıyla münezze ve müberra olduğunu, iftiracı ve tertipçi, hunhar din düşmanlarına mukabil, izhar ve ilân edeceğiz.

Kıymetli kardeşlerim, İslâm tarihinde, altın sayfalarda mevki-leri bulunan, büyük ve nazîrsiz zâtlar meydana gelmiştir. O misilsiz zâtların tefsirleri ve eserleri, hiçbir Avrupalı filozofun eseriyle kabil-i kıyas olmayacak derecede emsalsizdir. O büyük İslâm müellifleri ve İslâm dâhileri, herhangi bir hükûmetin, senelerce ağır bir esaret ve koyu bir istibdadı tahtında olmaksızın, Kur’ân ve İslâmiyet’e hakkıyla ve hâlis bir surette hizmet etmişlerdi. Tarihte eşine rastlanmayan bir istibdâd-ı mutlak ve eşedd-i zulüm altında ve dehşetli bir esaret içinde bırakılan ve kendini ve eserlerini imha etmeye çalışan din düşmanlarına mukabil, bir şahs-ı mânevi olan Bediüzzaman Said Nursî, Resûl-i Ekrem (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) Efendimizin sünnetine tam ittiba ederek yaptığı dinî cihad-ı ekberinde, beşer tarihinde misli görülmemiş bir tarzda muvaffak ve muzaffer olmuştur.

Bediüzzaman gibi, yüz otuz parça imanî eserlerini şiddetli bir istibdat, taziyat ve takyidat altında, gizliden gizliye te’lif edebilmek, hem kuvvetli bir takva ve ubudiyete sahip olmak ve hem bunlarla beraber, harp cephesinde de fedâî olarak gönüllü askerleriyle muharebe etmiş olmak ve harp cephesinde, avcı hattında dahi, fırsat buldukça Kur’ân’ın en ince nüktelerini ve

harika i'câzını beyan eden bir Kur'ân tefsiri te'lif etmiş olmak ve aynı zamanda nefis mücadelesinde de galip olup, nefisini de dine hizmetkâr yapmak ve hürriyeti gasbedilerek, ücra bir köye sürgün edilip, tecrid-i mutlak ve tarassutlar ve her türlü azaplar içinde ablukaya alınıp, engizisyon zulümlerini çok geride bırakan hâkim bir kuvvetin tazyikatı altında, cânî canavarların pek vahşî işkenceleri içinde, (sırren tenevveret) sırrıyla, perde altında Risale-i Nur eserleri gibi eserler neşretmek ve böylece cihanın maddî, mânevî 'Fâtih'i olan Resûl-i Ekrem'in (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) sünnet-i seniyyesinin bir hizmetkârı olarak, bugün milyonlara balığ olan bir camiayı, inâyet-i ilâhî ile, Kur'ân-ı Hakim'in cadde-i kübrâsında selâmetle ilerletmek ve mü'minlerin ve beşeriyetin sadece dünyalarını değil, ebedî saadetlerini temine Risale-i Nur gibi bir eserle vesile olmak, bu mezkûr hususiyetlerin mânevî şahsında toplanması, Risale-i Nur müellifi Bediüzzaman Said Nursî gibi, tarihte hangi bir zâta daha nasip olmuştur acaba?

Evet kardeşlerim,

Risale-i Nur, öyle bir ziyâ-ı hakikat, öyle bir burhan-ı Hak ve bir sirâc-ı hakikat neşrediyor ve iki cihanın saadetini temin edecek, Kur'ân ve iman hakikatlerini ders veriyor ve öyle bir lütf-u ilâhîdir ki, yirmibeş seneden beri, çoluk-çocuk, genç-ihtiyar, kadın-erkek, muallimi, filozofu, talebesi, âlimi, mutasavvıfı gibi, her bir tabaka-i insaniye, bu Nur'un âşığı, bu Nur'un pervanesi, bu Nur'un meclûbu, bu Nur'un muhibbi olmuşlar; bu Nur'a koşmuşlar, bu Nur'un sinesine atılmışlar, bu Nur'dan medet istemişler. Milyonlarca bahtiyar kimselerden müteşekkil muazzam bir kitle bu Nurla nurlanıp, bu Nurla kurtulmuşlardır.

Evet kardeşlerim,

Mahzen-imucizât ve mucize-ikübrâ olan Kur'ân-ı Azimüşşân'ın hakikî bir tefsiri olan Risale-i Nur o kadar merakâver, o kadar câzibedâr, o kadar dehşetli ve muazzam hakikatleri ders veriyor

ve mesaili ispat ediyor ki, iman ve İslâmiyet'in kıt'alar genişliğinde inkişaf ve fütuhâtına medâr oluyor ve olacaktır.

Evet Risale-i Nur, kalplere o derece bir aşk ve muhabbet, ruhlara o kadar bir vecd ve heyecan vermiş, akıl ve mantıkları öyle bir tarzda ikna etmiş ve öyle bir itmi'nan-ı kalb hâsıl etmiştir ki, milyonlarca Nur talebelerine, kendini defalarca okutmuş, yazdırmış ve bir ömür boyunca mütalâa ettirmiş ve senelerden beri âdeta kendi kendini neşretmiştir.

Aziz kardeşlerim,

Ecnebî parmağıyla idare edilen zındıka komiteleri, İslâmiyet'i imha için, İslâm memleketlerinde, bilhassa Türkiye'de, öyle desiselerle entrikalar çevirmişler, hâince dolaplar döndürmüşler, hunharâne ve vahşiyâne zulümler irtikâb ve şeytanî ve menfur plânlar tatbik etmişler ve iğfalâtta bulunmuşlar; iblisâne, sinsî metodlar takip etmişler ve kardeşi kardeşe çarpıştırmışlar ve öyle aldatıcı yalan ve propagandalar ve yaygaralar yapmışlar, fitne ve fesad ve tefrika tohumları saçmışlardır ki; bunlar İslâm'ın bünyesinde derin rahneler açmış ve büyük tahribatlar yapmıştır.

Fakat, o musibetler, Cenab-ı Hakk'ın imdadı ile, tahrik ve istihdam olunan Bediüzzaman Said Nursî gibi, ihlâs-ı tâmmı kazanmış olan bir zât vasıtasıyla, rahmet-i ilâhî ile mededres ve şifâresan ve cihanpesend ve cihanşümül bir mâhiyeti hâiz Risale-i Nur eserlerinin meydana gelmesine sebep olmuştur. Ve aynı zamanda, Müslümanları uyandırmış; onları halâs, kurtuluş çarelerini aramaya sevk etmiştir. Ebedî âhiret hayatlarını kurtarmak için, hakikî iman derslerini almak ve Allah'a iltica ve emirlerine itaat etmek ihtiyacını şiddetle hissettirmiş ve bu husustaki gaflet ve kusurâtı; o musibetlerin ihtar ettiğini, idrâk ettirmiştir. Zaten, insanların, mü'minlerin başına gelen belâ ve musibetlerin hikmeti budur.

Evet, o ecnebîlerin, canavarlar gibi yaptıkları muamele ve zulümler, İslâm dünyasında, hürriyet ve istiklâl ve ittihâd-ı İslâm cereyanını da hızlandırmıştır. Nihayet, müstakil İslâm devletlerinin teşkilini intaç etmiştir. İnşallahü Teâlâ, cemâhir-i müttefika-i İslâmiye de meydana gelecek ve İslâmiyet, dünyaya hâkim ve hükümran olacaktır. Rahmet-i ilâhîden kuvvetle ümit ve niyaz ediyoruz.

İşte, Risale-i Nur müellifi Bediüzzaman Said Nursî, öyle bir mücahid-i İslâmdır ki, ve te'lifâtı Risale-i Nur, öyle uyandırıcı ve öyle halâskâr ve öyle fevkalâde ve cihangir bir eserdir ki, din aleyhindeki bütün o komitelerin bellerini kırmış, mezkûr, muzır ve habis faaliyetlerini akamete duçar ve dinsizlik esaslarının temel taşlarını paramparça etmiş ve köküyle kesmiştir ve İslâmî ve imanî fütuhâtı, perde altında, kalbden kalbe inkişaf ettirmiş ve Kur'ân-ı Azimüşşân'ın hâkimiyet-i mutlakasına zemin ihzar etmiştir.

Evet... Risale-i Nur, o tahribatı Kur'ân'ın elmas hakikatleriyle ve Kur'ân-ı Kerim'deki en kısa ve en müstakim bir tarikle tamir ve o yaraları, Kur'ân-ı Hakîm'in eczahâne-i kübrasındaki edviyelerle tedavi ediyor ve edecektir.

Hem, masum Müslümanların kanlarını sömüren ve servetleri, tahaccür etmiş millet kanı olan, parazit, tufeyli ve aç gözlü canavar ve barbar emperyalistleri, müstemlekeçileri ve onların içimizdeki, sadece şahsî menfaat zebûnu, zâlim, hunhar, haris ve müstebid uşaklarını, hâk ile yeksan edip izmihlâl ve inhidâm-ı mutlakla mağlup eden ve edecek yegâne çarenin, Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyân'ın bu asırda bir mucize-i mânevîsi olan Risale-i Nur eserleri olduğunda, basiretli İslâm mücahitleri ve âlimleri, icraat ve müşâhedâta müstenid, yakînî bir kanaat-ı kât'îye ile müttefiktiler.

Evet, tarih-i beşer, Risale-i Nur gibi bir eser göstermiyor. Demek anlaşıyor ki: Risale-i Nur, Kur'ân'ın emsalsiz bir tefsiridir.

Evet, Bediüzzaman Said Nursî'ye, yalnız âlem-i İslâm değil, Hıristiyan dünyası da medyun ve minnettardır ki, dinsizliğe karşı umumî cihadında mazhar olduğu muvaffakiyet ve galibiyetten dolayı Roma'daki Papa dahi, kendisine resmen tebrik ve teşekkürnâme yazmıştır.

Şimdi Risale-i Nur Külliyyâtı'ndan, iman, Kur'ân ve Hazreti Peygamber (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) Efendimiz hakkında olan eserlerden bazı kısımları aynen okuyacağım. Siz bu eserleri elde edip tamamını okursunuz. Okurken, belki izah edilmesini isteyen kardeşlerimiz olacaktır. Fakat, bu hususta arz edeyim ki, Üstadımız Bediüzzaman, bir Nur talebesine Risale-i Nur'dan bazen okuyuvermek lûtfunu bahşederken izah etmiyor, diyor ki: "Risale-i Nur, imanî meseleleri lüzumu derecesinde izah etmiş. Risale-i Nur'un hocası, Risale-i Nur'dur. Risale-i Nur, başkalarından ders almaya ihtiyaç bırakmıyor. Herkes istidadı nisbetinde kendi kendine istifade eder. Aklınız her bir meseleyi tam anlamasa da, ruh, kalb ve vicdanınız hissesini alır. Ne kadar istifade etse- niz, büyük bir kazançtır."

Okunan Türkçe veya Arapça, bir risalenin izahı, başka bir risalede varsa, onu getirip okuyor. Risale-i Nur'daki gayet ince nükteleri derk eden basiretli âlimler de der ki: "Bir âlimin yüksek bir ilmi olabilir, fakat Risale-i Nur'u cemaate okurken tafsilâta girişip eski mâlûmatlarıyla açıklarsa, bu izahatı, Risale-i Nur'un beyan ettiği, asrımızın fehmine uygun ve ihtiyacına tam cevap veren hakikatlerin anlaşılmasında ve tesirâtında ve Risale-i Nur'un mahiyetinin derkine bir perde olabilir. Bunun için, bazı lûgatlerin mânâlarını söyleyerek aynen okumak daha müessir ve daha efdaldir."

İstanbul Üniversitesi'ndeki kardeşlerimiz de böyle okuyorlar. Biz de hulâsaten deriz ki: Risale-i Nur, gayet fasîh ve vecizdir. Sözün kıymeti, i'cazındadır, kısalığındadır. Bir mesele-i imaniye

ve Kur'âniye, umuma ders verilirken, mücmel olarak tedrisinde, daha fazla istifaza ve istifade vardır.

Ey Üstadımız Efendimiz,

Umum kadirşinas insanlar Risale-i Nur'u ve sizi ebediyen teb-cil ve tekrim edeceklerdir. Tahkikî iman dersleriyle imanımızı kurtaran cihanbahâ ve cihandeğer bir kıymette olan Risale-i Nur'u, bütün ruh-u canımızla, bütün mevcudiyetimizle seviyor ve tekrim ediyoruz. Bu aşk ve bu muhabbet, bu ta'zim ve bu hürmet, nesilden nesle, asırdan asra, devirden devire intikal edecektir.

Evet, Risale-i Nur'daki hakaik-i Kur'âniye öyle bir kuvvettir ki, bu kudret karşısında, küfr-ü mutlakın ve dinsizliğin temelleri târumâr olacak, inhidam çukurlarına yuvarlanarak geberecektir. Bâki kalanlar, iman ve Kur'ân nuruyla felâh ve necat bulacaklardır. Evet, dağları, taşları, pamuk gibi dağıtacak, demir ve granitleri yağ gibi eritecek derecede olan bu kuvvet-i Kur'âniye dünyayı nur ve saadete gark edecek. Bu Nur-u Kur'ân, imanların kurtuluşunda, dünyaya hâkim ve hükümran olacaktır.⁸²

---

82 R. Nur Külliyyâtı, II/2258-2270

“Bin bârekallah! Eski zaman fedakâr kahramanları gibi söylemiş.”

Bedüzzaman

ALTINCI BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP’İN MÜDAFAALARI

AFYON MÜDAFAASI

Afyon Ağır Ceza Hâkimliğine...

Gizli cemiyet kurmak ve devletin emniyetini bozmak suçuyla müttehem bulunmaktayım. Aşağıda arz edeceğim vecihle böyle bir suçu işlemediğime kat’î kanaatiniz geleceği için bu ittihamı daha şimdiden reddediyorum. Evet Risale-i Nur talebesi olduğumu memnuniyetle ve ilân edercesine söyleyebilirim; inkâr etmek, Risale-i Nur’un bana verdiği fazilet dersleriyle zıt olduğu için, bu cürmü işlemem. Risale-i Nur’un okuyucusu olan bir kimse, okuduğunu gizleyemez. Bilâkis iftiharla bilâperva söylemekten çekinmez. Zira çekingenliği icap ettirecek hiçbir cümlesi veya kelimesi yoktur.

Risale-i Nur’un kıymetini kırk-elli sahifelik bir formada belirtmeğe çalışmışım. Methettim diyemem; çünkü kâinatın güneşi ve aklı olan ve bin üçyüz küsur seneden beri beşeriyeti tenvir ve irşad eden Kur’an-ı Hakîm’in hakikî bir tefsiri olan Risale-i Nur’un, değil bütün Külliyyâtını, belki bir cüz’ünü bile senâ etmeğe muktedir değilim. Yukarıda arz ettiğim gibi, kıyme-

tini belirtmeğe çalıştığım eserlerde gizli cemiyete dair mevzular tesbit edilmiş ise, zararlı eserleri tanıtmaya çalışmış suçuyla cezalandırınız. Fakat harikulâde ve fevkalâde bir şekilde te'lif edilmiş olduğu ilmî şahsiyetler tarafından tasdik edilen ve bozulan bir cemiyeti ıslâh etmek kudretini hâiz olan ve yirminci asırdaki insanlara rehber olup dalâletten ve materyalizmin, maddiyunluğun ve tabiatperestliğin sürüklediği sefahat ve koyu fikir karanlığından kurtaran ve beşeriyete ebedî saadet ve selâmet çıgırlarını Kur'an-ı Hakîm'in feyziyle açan ve nuruyla aşikâr bir şekilde gösteren Risale-i Nur Külliyyâtı'nda isnad edilen suça dair bahisler mevcut değil ise, cezalandırılmaklığımın adalet esaslarına zıt olacağını, mahkemenizin de kabul edeceği kanaatindeyim.

Sorgu hâkimliğinde: “Sen Risale-i Nur'un talebesiymişsin?” denildi...

Bediüzzaman Said Nursî gibi bir dâhinin şakirdi olmak liyakatini kendimde göremiyorum. Eğer kabul buyurlarsa iftiharla; “Evet Risale-i Nur şakirdiyim” derim.

Risale-i Nur'un emsalsiz müellifi, Üstadım, Bediüzzaman Said Nursî, müteaddid defalar gizli düşmanları tarafından iftira edilerek mahkemeye verilmiş ve hepsinde de beraet etmiştir. Risale-i Nur Külliyyâtı profesör ve İslâm âlimlerinden müteşekkil bir hey'et tarafından satırı satırına tetkik edilerek, bu eserlerin fevkalâde bir vukufiyetle te'lif edildiği ve Kur'an-ı Hakîm'in hakikî bir tefsiri olduğunu bildiren raporlar verilmiştir. Hakikat böyle iken, yine neden mahkemeye veriliyor? Bu husustaki kat'i kanaatimi şu şekilde arz ediyorum:

Risale-i Nur'u okuyan kimseler, bilhassa idrâkli gençler, kuvvetli bir imana sahip oluyorlar. Sarsılmaz ve fedakâr bir dindar, bir vatanperver oluyorlar. Yıpranmaz bir imanın bulunduğu bir yere, menfî bir ideolojinin aşladığı ahlâksızlık ve sefahat giremez. Bu sarsılmaz imana sahip olanlar çoğaldıkça masonlu-

ğün ve komünizmin dairesi asla genişleyemiyor. Komünistlerin dayandığı materyalist (maddiyun) felsefenin hak ve hakikat ile hiçbir ilgisi olmadığını, nazariyelerinin tamamen asılsız olduğunu, Risale-i Nur, Kur'an-ı Kerim'in âyetleri ile ve gayet kuvvetli burhan ve hüccetlerle aklen, fikren ve mantıken ispat ediyor. O çürük fikir karanlıklarına düşenleri tenvir edip kurtarıyor.

Yalnız gözünün görebildiği yere inanan maddecilere dahi, Allah'ın varlığını inkâr ve itiraz kabil olmayan kuvvetli delillerle ispat ediyor. Bilhassa lise ve üniversite tahsil gençliğine bu harika eserler orijinal ve çekici üslûbu ve yüksek edebî san'atıyla kendini okutturuyor.

İşte bunun içindir ki; komünistler ve masonlar, kendi zehirli fikirlerinin yayılmasına Risale-i Nur'un kuvvetli bir mâni teşkil ettiğini biliyorlar. Kur'an'ın hakikî bir tefsiri olmakla kuvvetli bir iman kaynağı olan Risale-i Nur'u ortadan kaldırmak veya okutmamak için çeşitli desiseler ve iftiralara başvuruyorlar. Şimdiye kadar isnad ettikleri yalanlardan hiçbir emare bulunmadığı halde, taarruzlarına devam ediyorlar. Bunlardan anlaşılıyor ki, bizi korkutmak ve Risale-i Nur'dan uzaklaştırmak ve diğer taraftan kendi zehirli neşriyatlarını önümüze sürmek; bu suretle millet ve gençliğimizde imanın yok olmasını ve ahlâk sukutunu temin ederek, hükûmetin kendi kendine çökmesine muvaffak olmak istiyorlar. Ve vatan ve milletimizi yabancı bir devlete devretmek emelini taşıyorlar. Mahkeme hey'etinin huzurunda bilâperva onlara söylüyorum: Onlar iyi bilsinler ve titresinler ki, gürültüye pabuç bırakmıyoruz. Zira Risale-i Nur eserlerinde hak ve hakikati görmüş, öğrenmiş ve inanmışız. Türk gençliği uyumuyor. Bu kahraman İslâm-Türk Milleti başka bir devletin boyunduruğu altına giremez. Fedakâr Müslüman gençliği, sahip olduğu tahkikî iman kuvvetiyle vatanını sattırmaz. Dindar, cengâver Türk milleti ve imanlı, cesur Türk gençliği korkmaz. Onun içindir ki; bizi insanlık seviye ve seciyesinde en yüksek mertebelere çıkar-

ran ve her sahadaki terakkiyatımızı sağlayan ve biz gençlere din, vatan ve millet aşkını aşılayarak uğruna bütün mevcudiyetimizi feda ettirecek hakikî bir dinperver olarak bizleri yetiştiren Risale-i Nur eserlerini okuyoruz ve okuyacağız. Evvelce de arz ettiğim vecihle, Risale-i Nur'dan pek az okuduğum halde, pek fazla istifade ettim. Vatan ve millet ve bütün insanlıkça gayet azîm faideleri te'min edecek olan bu çok nâfi eser külliyyâtını, eğer servetim olsa idi, neşrettirmek için hepsini sarf ederdim. Zira dinimin, vatan ve milletimin ebedî saadet ve selâmeti uğruna bütün mevcudiyetimi feda etmeğe hazırım.

Hem Risale-i Nur'a safdilâne inanmamışım. Otuz üç âyat-ı Kur'âniye ve Hazreti Ali (*radıyallahu anh*) ve Abdülkadir-i Geylânî (*radıyallahu anh*) Hazretleri, Risale-i Nur'un te'lif edilip bu asırdaki insanları irşad edeceğini gaybî bir surette bildiriyorlar. Bununla beraber, Risale-i Nur'dan okuduğum kitaplar, bu eser Külliyyâtının hak ve hakikati öğreten ve beşeriyeti islâh eden eserler olduğu kanaatini vermiştir.

Ruhumda büyük bir boşluk hissederek, okuyacak kitap ararken, Risale-i Nur'u okuduğum zaman elimde olmayarak ondan ayırlamadım. Kalbimdeki o büyük ihtiyacı, Risale-i Nur eserlerinin karşıladığını hissettim. İlmi ve imanı şüphelerden kurtaran akli ve imanî ispatları onda buldum. Böylelikle vesveselerin verdiği sıkıntılardan kurtuldum. Bu hakikatlerden anladım ki, Risale-i Nur, bu asrın insanları olan bizler için yazdırılmıştır.

Ahlâk, edep ve terbiye gibi en yüksek meziyetlere sahip olabilmek için, kuvvetli bir imana sahip olmak lâzımdır. İmân hakikatleri, Risale-i Nur'da, âyetler, kuvvetli deliller ve açık misâller ile anlatıldığı için, okudukça imanım kuvvetlenmiştir. Bu sayede dalâlete düşmekten —en yüksek medeniyet esaslarını câmî— hak ve hakikat olan dinimden dönüp kızıl ejderin hapı olmak felâketinden kurtuldum. Bunun içindir ki: Okuyucularımı bir çok maddî ve manevî felâketlerden kurtaran ve bir üniversite mezu-

nundan ziyade bir ilme sahip eden; İslâmiyet, vatan ve millet sevgisini aşıl原因; Allah'a itaati, çalışkanlık ve merhameti öğreten Risale-i Nur'dan, kıymetini anlayan hiçbir ferd, ne bahasına olursa olsun, ayrılmaz. Bu riyasız, has hürmet ve ta'zim; hiçbir kimsenin kalbinden çıkartılamaz.

Risale-i Nur, iddia makamınca muzır eserler diye tavsif ediyor. Bu vicdansızlığı ve yalamı, şiddetle protesto ediyorum. Ve benim de teşvikatta bulunduğum iddia ediliyor. Evet, bu doğrudur. Fakat, diğer iftirayı işiten bütün münevverlerin kalpleri sızlamış ve hatta ağlamış, dişleri gıcırdamıştır. Yirminci asır pozitif fikirlerin hükümlerinde olduğu bir zamandır. Delilsiz, ispatsız şeylere inanılmıyor ve inanmıyoruz. Muzır eserler olduğunun ispatını isteriz.

İftiraları yapan gizli düşmanların maksatlarından birisi de, Risale-i Nur okuyucularının Kur'an'a hizmet uğrunda Müslümanlık bağları ile birbirlerine, görülmemiş bir şekilde sarılmış olarak tezahür eden ve bunlardan başka bir maksada mâtuf olmayan, sadece hürmet, şefkât ve sevginin ifadesi olan tesanüdünü kırmak ise, aldanıyorlar. Beyhude hiç uğraşmasınlar. Risale-i Nur'u okuyanların en gerisi, en âmîsi olan ben, onlara şöyle cevap veriyorum:

“Birimiz şarkta, birimiz garpta, birimiz cenupta, birimiz şimalde, birimiz âhirette, birimiz dünyada olsak; biz yine birbirimizle beraberiz. Kainatın kuvveti toplansa bizi Üstad Said Nursî'den ve Risale-i Nur'dan ve bizi bizden ayıramaz.”

Zira biz Kur'an'a hizmet ediyoruz ve edeceğiz, âhîret hakikatine inandığımız için, mânevî olan bu sevgi ve tesanüdümüzü elbette hiçbir kuvvet sökemecektir. Çünkü; bütün Müslümanlar saadet-i ebediye makarrında toplanacaklardır.

Vatan ve milletimizin selâmeti namına mühim bir hakikati müsaadenizle arz ediyorum: Komünistlerin gizli plânlarından birisi de, halkı hükümet aleyhine teşviktir.

Bediüzzaman Said Nursî'yi hapse sokturmak ve eserlerini zararlı gibi göstermek için hükûmet erkânına uydurma ihbarlar yapılmakla beraber, hiçbir ferdin inanmadığı menfi propagandalar yapıyor.

Bediüzzaman Said Nursî'nin bu asırda nâdir bir İslâm dâhisi ve her bir cihette eşsiz bir şahsiyet olduğuna, bu millet senelerden beri o kadar inanmış ki; hakikî olan bu kanaati hiçbir propaganda çürütemiyor ve çürütemez.

Büyük bir üstadın eserlerinden müstefid olmayı lütûf buyuran Cenâb-ı Hakk'a hamd ve senâlar ederim... İman, İslâmiyet dersi alarak büyük faidelere nâiliyetime sebep olan bir üstada, bütün ruh u canımla medyunum. Senelerden beri sıkıntılar içerisinde eser yazarak gençliğimizi komünizm yemi olmakla ebedî haps-i münferidliğe mahkûm edilmekten kurtaran bir müstakîm üstad için senelerce dünya hapsinde kalmağa hazırım.

Yirmi seneden beri milyonlarla insana; din, iman, İslâmiyet, fazilet dersi veren ve onları dinsizlikten muhafaza eden Kur'an tefsiri Risale-i Nur uğrunda idam edileceksem, sehpaye, "Allah!.. Allah!.. Ya Resûlullah!" sadaları ile koşarak gideceğim. Komünizm kapılıp dininden çıkan, ebedî felâketlere yuvarlanan ve vatan hâini olarak kurşuna dizdirecek cürümlerden gençlerimizi koruyan Risale-i Nur uğrunda kurşunla öldürüleceksem, o kurşunlara çekinmeden göğsümü gereceğim. Üstadım Bediüzzaman için hançerlerle parçalanırsam, etrafa sıçrayacak kanlarımın "Risale-i Nur!.. Risale-i Nur!.." yazmasını Rabbimden niyaz ediyorum.

Muhterem Hey'et-i Hâkime!

Risale-i Nur tahsili, hakikaten harika ve orijinaldir, emsalsizdir. Herhangi bir tahsilde maddî menfaat ve bir mevki gaye edilerek o tahsile devam edilir. Dersler ekseriyetle maddiyat ve şöhrete erişebilmek için, belki de zoraki okunur. Risale-i Nur'un organize edilmemiş serbest bir üniversiteye benzeyen tahsiline,

eserleri okumak suretiyle devam edenler ise, Kur'ân ve imana hizmet etmekten başka herhangi dünyevî bir maksat taşımıyorlar.

Böyle olduğu hâlde; ilmî, imanî ve ciddî eserler olan Risale-i Nur, o kadar büyük bir şevk ve aşkla ve o kadar sonsuz bir hazla okunuyor ki; sâdık okuyucularını defalarca okumak gibi kuvvetli bir arzuya sahip ediyor. Risale-i Nur'u yazıp okuyanlar, mahkeme kapılarında hayatları tehlikeye düştüğü halde, bu harika eserleri okuduklarını itiraf ve okuyacaklarını ilân ediyorlar. İdam kararı verileceğini bilseler dahi, bu sebatlarını izhar etmekten çekinmiyorlar. İşte Risale-i Nur'un bir çok harikalarından bu hususiyeti, sizlere şu kanaati veriyor; "İtiraf edenler acaba canlarını yolda mı buldular!"

Demek Risale-i Nur'da ve Bediüzzaman'da, öyle yüksek bir hakikat var ki ve bunlarda zararlı bir şey yokmuş ki, inkâr etmediler.

Tahsildeki talebeler otorite ve disiplinle idare edilerek okutturulur. Bediüzzaman ise, hiçbir kimseyi Risale-i Nur'a mecbur etmemiş. Fakat yüzbinlerle okuyucunun çoğu onu görmeden, ona sarsılmaz ve kopmaz bir bağla talebe olarak Risale-i Nur'dan derslerini alıyorlar.

İşte, böyle harikulâde bir tedris, yakın ve uzak tarihin hiçbir medresesinde görülmemiştir, buna hiçbir üniversitede rastlanmamıştır.

Sayın Savcı, "Bediüzzaman'a olan hürmetin şekli diğer müfessirlerde görülemiyor." dedi.

Doğrudur. Hürmet ve ta'zim büyüklük ve kemâlâtın derecesine, minnet ve şükran da elde edilen istifadenin miktarına göre olduğuna nazaran, Bediüzzaman'ın eserlerinden azim faideler elde ediliyor ki, ona olan ta'zim ve minnettarlıklar da görülmemiş bir şekilde oluyor.

Yirminci asrın en büyük bir İslâm mütefekkiri ve müellifi olan Bediüzzaman'ı, komünist ve masonlar bizlere, bilhassa gençliğimize tanıtmamağa çalışmışlardır. Fakat uyanık Türk-İslâm milleti ve gençliği, o din kahramanı Üstad'ı tanımış, istifade etmiş ve ettirmiştir.

İşte bunun içindir ki; Bediüzzaman'a karşı olan fevkalâde bağlılık ve itimad sarsılmayacaktır.

Risale-i Nur'daki âyetler, Kur'an-ı Hakim'in en büyük mucizesi olan hususiyetleri kaybettirilmeden, büyük bir san'at ve maharetle Türkçemize tefsir edildiği için; Risale-i Nur'u kadın, erkek, memur ve esnaf, âlim ve feylesof gibi her türlü halk tabakası okuyup anlayabiliyor. Kendi istidatları nisbetinde gördükleri istifadeler karşısında ona bir kat daha sarılıyorlar. Liseliler, üniversiteliler, profesörler, doçentler, feylesoflar okuyorlar. Bu münevver sınıflar; fevkalâde istifade ettikleri gibi; Risale-i Nur'un harikulâdeliğini ve te'lif san'atındaki üstünlüğünü tasdik edip, hayretler içerisinde bütün Külliyyâtı okumak iştiyakına sahip oluyorlar.

Bediüzzaman'ı ve Risale-i Nur'u her yeni tanıyan müdrük ve takdirkâr kimseler, daha evvel tanımadıklarına binler teessüf edip, kaybettikleri zamanları telâfi edebilmek için müsait vakitlerini boşa sarf etmeyerek, beş dakikalık bir zamana dahi ehemmiyet verip, geceli gündüzlü Risale-i Nur'a çalışmağa başlıyorlar. Bu rağbet ve şiddetli alâka hiçbir psikolog, sosyolog ve feylesofun eserinde görülmemiştir. Onlardan ancak tahsilli kimseler istifade edebilmişlerdir. Bir ortaokul çocuğu veya okumasını bilen bir kadın, büyük bir feylesofun eserini okuduğu zaman istifade edememiştir. Fakat Risale-i Nur'dan herkes derecesine göre istifade etmektedir. Bunun için, sizlerin Bediüzzaman ve Risale-i Nur şakirdlerine vereceğiniz beraet kararını bütün bir millet bekliyor. Eğer Said Nursî, talebelerine musibet zamanında sabır ve tahammül ve itidal telkin etmemiş olsa idi; gönüllü alay kuman-

danı olarak harbe iştirak ettiği zaman topladığı talebeleri gibi hürmetkâr olan binler Risale-i Nur şakirdleri, Afyon tepelerinde kuracakları çadırlar içerisinde, Afyon Ağır Ceza Mahkemesinin beraet kararını bekleyeceklerdi.

Said Nursî ve Risale-i Nur şakirdlerinin çalışmaları, kanun çerçevesine alınıp gizli cemiyet olduğu ispat edilemiyor. Neden ispat edilemiyor? Acaba vukufu bir adliyeciyi olmakla baş müdde-i umumîliğe kadar yükselen bir şahıs, bu ispatı kanunla yapmaktan âciz midir? Hayır, kat'iyen âciz değildir. Ortada gizli bir cemiyet diyecek bir teşkilât yoktur. Ve onun için cemiyetçilik ispat edilemiyor.

Savcının evvelen: “Nur talebeleri bir cemiyet değildir” diye kanun dairesindeki tam görüş ve isabetle verdiği hükmünü, biraz sonra her nedense ‘cemiyettir’ diye iddia etmesi bir tenakuzdur. Elbette hükümsüzdür. Hey’et-i Hâkimenin gayet açık olan bu hakikati idrak ederek, “Gizli cemiyet yoktur” diye karar vereceğinden emin bulunmaktayız.

Sayın Hakimler! Teessür ve ıstırap karşısında kalpten bir parça kopsa idi, bir genç dinsiz olmuş haberi karşısında o kalbin atom zerrati adedince paramparça olması lâzım gelir.

İşte sizin vereceğiniz beraet kararı; İslâm gençliğinin, İslâm dünyasının bu dehşetli âfetten tesirli bir şekilde kurtulmasına sebep olacaktır. Ve beni Bediüzzaman ve onun eserlerine kopmaz bir bağla bağlayan sâikden biri de budur.

Risale-i Nur’un serbestiyetine vereceğiniz beraet kararı, bütün Türk gençliğini ve bütün Müslümanları dinsizlik fecaatinden kurtaracaktır. Zira yüksek hakikatler hazinesi olan Risale-i Nur, hiç şeksiz ve şüphesiz elbette bir gün olup bütün dünya âleminde tanınacaktır.

Bu itibarla sizler insanlığın takdirine mazhar olacaksınız. Sizin vereceğiniz beraet kararı, hâl ve istikbâlde nesilleri minnet-

tar ve müteşekkir edecek ve Risale-i Nur okunup azîm faidelere nâil oldukça takdirle yâd edileceksiniz.

Sakin zannetmeyiniz ki; samimî olarak söylediğim bu sözlerle riyakârlık yapılıyor. Asla ve kat'iyen!.. Çünkü Bediüzzaman'ın mahkemesinde hiçbir kimseden korkmuyorum, çekinmiyorum.

Yalnız pek kısa olarak müsaadenizle şu kadcırcık arz ediyorum ki; savcı, bu mübarek vatanda masonluk, komünistliği fevkalâde fâikiyetle önlemek çaresi olan ve önlemekte olan Risale-i Nur'a ve müellifine ve okuyucularına öyle şe'nî ithamlarda bulunmakta devam eder ve o tamamen hatalı ithamlarından vazgeçmezse, hissiyâta kapılarak aleyhtarlık ederse; komünistlik ve farmasonluğu desteklemiş olur ve ithamlara hakikî hedef olan muzır dinsizlerin türemesine yardım etmiş olur.⁸³

TEMYİZ LAYİHASI

Zübeyir Gündüzalp'in "Temyiz Layihası"ndan bir kısım...

Risale-i Nur, cihanşümûl değeriyle Avrupa'da takdire mazhar olup intişar ettiği zaman, onun düşmanları olan dinsiz, mason ve komünistler orada da neşrine mâni olmaya ve nâşirlerini imhaya yelteneceklerdir.

Risale-i Nur yalnız Türkiye için değil, bütün beşeriyeti tenvir gayesiyle te'lif edilmiştir. Bu itibarla 'zındıklar, mürtedler' tabirinin hükûmet ve adliyenin bir kısım me'murlarına söylenmediğini her hüsn-ü niyet sahibi anlar ve anlıyor.

Fakat, gizli cemiyet ittihamı yirmi seneden beri bulunmadığı gibi, şimdi de tek bir emaresi bulunmayarak, bir suçun tahakkukuyla değil tevehhümüyle cezalandırılmadığı için cezaya çarptırılacak tutanak noktaları merakla, dikkatle aranıyor. Te'vil edilebilecek veciz bir cümle bulunduğu zaman derhal yapışılıyor. Tabiidir ki bu acîb teccüss, su-i zannı ihsas ettiriyor.

83 Müdafaalar, s:298-305

Şu halde Bediüzzaman ve Risale-i Nur şakirdleri, muhakkak surette herhangi bir tesirle ve taziykle mahkûm ettirilmek isteniyor. Yoksa, Risale-i Nur eserlerinde; “Ey ehl-i iman!” denildiğinde Türkiye’nin Diyanet Reisine ve müftülere hitab edilmeyip, üçyüz elli milyon Müslümana tevcih edildiğini nasıl ki câhiller dahi anlıyorlarsa, “Ey mürtedler, ey zındıklar!” tabirlerinin de, hükûmet ve adliyenin yalnız bir kısım memurlarına söylenmediğini yine âmiler dahi daha ilk nazarda bilirler.

En câhilin fehmettiği bu açık sözleri hâkim gibi şahsiyetlerin derk edememesi, kat’iyen ihtimal dahilinde değildir. Bunun için Afyon Savcısının ve onu tasvip eden Ağır Ceza elemanlarının böyle tabirler üzerinde su-i te’viller ile musırrâne durmaları muhakkak ceza verebilmek kastını kendiliğinden âyân-beyan etmektedir zannındayız. Eski Maarif Vekili Hasan Ali gibi salâhiyettar komünistlerin neşriyâtlarının müspet ilimlerle sağlanan vesvese ve şüphelerin neticesiyle yıkılan imanları, Risale-i Nur eserleri ispatçılıkla inşa ve imâr ediyor.

İşte gençliğimizin Risale-i Nur’a elektriklenmiş gibi sarılma-
larının en ince sır ve hikmetlerinden bir tanesi de budur: Senelerden beri feragat-ı nefisle ve eşsiz bir fedakârlıkla yarım asırlık bir elbise, yirmibeş senelik pamukları görünen bir hırka, belki yirmi senelik ayakkabısı olan bir çift terlik, eski bir yatak, birkaç yemek kabı gibi gayet zaruri olan eşyalara mâlikiyet, fakr-u hâliyle eşine rastlanmamış bir kanaatle, ihtiyar, hasta ve fevkalâde ihtimama muhtaç bir çağda gizli düşmanları olan komünist ve masonların müteaddit ihanet, çeşitli işkencelerine karşı, tahammülün fevkinde sabrı ile Bediüzzaman Said Nursî; din aleyhindeki bir çok sinisi plânlarla, yukarıdaki mahvedici ve için için kemirici plânı da realist görüşüyle fark etmiş, dehşetli dessâsane ve perdeli olan bu plânları akım bırakacak eserleri te’lif etmiştir.

Fakat ne hazin ve acıklı ve binler teessüflere şayeste bir vaziyettir ki; bu İslâmiyet kahramanı ve harikulâde büyük zât, yir-

mibeş senedir hapislerde, zindanlarda, inzivagâhlarda, tecrid-i mutlaklarda imha edilmeğe çalışılmıştır ve çalışılmaktadır.

Komünistlerin ihanetiyle meydana gelen evhamın icâb ve neticesi olan garazkârlıklarla Risale-i Nur müellifi cezalandırılrsa dahi, Risale-i Nur eserleri yine büyük bir iştiyak ve gittikçe artan bir alâka ile okunmakta devam edecektir.

Birinci ve en kuvvetli delili şudur ki; yeni harf ile teksir edilebilen ‘Asâ-yı Musa’ eserini okuyan gençler, Kur’an harfleri ile yazılmış mütebâki eserleri de okuyabilmek için kısa bir zamanda o yazıyı da öğreniyorlar. Bu şekilde bir çok ilimlerin öğrenilmesine engel olan ve dinden imandan çıkarmak için su-i kasdlarla te’lif edilen eserleri okumağa mecbur eden Kur’an hattını bilmemek gibi büyük bir seddi de yıkmış oluyorlar. Bir milletin gençliği ne zaman Kur’an ve ondan lemeân eden ilimlerle teçhiz ve tahkim edilmiş ise, o vakit o millet terakki ve teâli etmeğe başlamıştır. Gençlik, iman ve İslâmiyet ihtiyacıyla yanan ruhlarını Kur’an tefsiri Risale-i Nur’un füyûzat ve envârıyla doldurmağa başlamıştır. Böylelikle tahkikî bir imana sahip olacak gençliğimiz, ilim ve nurla; dinsizliğe, komünistliğe karşı mücadele edip, vatanlarını İslâm düşmanlarına asla sattırmayacaklardır. Bunun için; eğer komünistler mürekkep ve kâğıdı yok etmek imkânını da bulsalar, benim gibi bir çok gençler ve büyükler fedaî olup hakikat hazinesi olan Risale-i Nur’un neşri için, mümkün olsa derimizi kağıt, kanımızı mürekkep yaptıracağız.

Evet... Evet... Evet... Binler defa evet!..

Savcı iddianamesinde diyor ki: “Said Nursî eserleriyle üniversite gençlerini zehirlemiştir.” Biz de buna mukabil deriz ki: “Eğer Risale-i Nur bir zehir ise; bizim bu zehirlere tonlarla, binlerce kilo ihtiyacımız vardır. Eğer çoklukla olduğu yeri biliyorsa, bize tayyarelerle sevk etsin.”

Biz Risale-i Nur talebeleri; iman ve İslâmiyet hizmeti uğruna zâlimlerin zulmüne mâruz kaldığımız vakit, hapishane köşe-

lerinde veya darağaçlarında ölmeyi, istirahat döşeğindeki ölüme tercih ederiz. Görünüşü hürriyet, hakikati istibdad-ı mutlak olan bir esaret içinde yaşamaktansa, hizmet-i Kur'aniyemizden dolayı zulmen atıldığımız hapisanede şehit olmayı büyük bir lüt-u ilâhî biliriz.⁸⁴

ISPARTA SORGU HÂKİMLİĞİNE GÖNDERDİĞİ MÜDAFAA

(Emirdağ Cumhuriyet Müdde-i Umumîliği Eliyle)

Isparta C.M.U.'nin 25/03/1956 tarih ve 311 sayılı iddianamesine itirazım:

Üç sene evvelki bir tevehhüme binâen yazılan bir iddianame, üç sene sonra Ramazan içinde gayet hasta bulunan Üstadımız Said Nursî'ye o iddianame geldi:

“Ben, otuz senede hâlimi tetkik eden ve beş defa beraet veren âdil mahkemeleri ittiham etmek hükmünde tekrar aynı mes'ele ve otuz senede mes'uliyeti mûcib delili bulunmayan gizli cemiyetçiliğe dair, otuz senelik adliyeleri ittiham etmek hükmünde olan bu yeni iddianameyi reddediyorum, kabul etmem. Tâ hakkımda beraetle adalet eden o âdil mahkemelere hürmetsizlik olmasın. Ve intişar etmiş ikiyüz sahifeden ziyade müdafaalarım, benim bedelime bu tekrar ittihamnâmeye bir itiraznâmemdir. Başka bir diyeğim yok. Sen bu itiraznâmeye bir haşiye yaz. Çünkü hastalığım şiddetlidir.” dedi, sözü kesti.

Hizmetinde bulunan ben ve Mustafa Acet, onun bedeline bir-iki hakikati ifşa ediyoruz. Şöyle ki:

Bu beş-altı senedir hizmetinde bulunduğumuz Üstadımız Said Nursî'nin acib bir hâsiyeti şudur ki; insanlarla hatta en yakın dostları ve akrabaları ile görüşmek istemiyor. Hatta yirmi sene talebesi ve hayatta kalan tek bir kardeşini, yakınında olduğu ve otuz senedir görüşmediği halde görüşmek için çağırıyor. Fıtratında öyle bir inziva var ki; zaruret-i kat'î olmazsa ve Nur

84 Müdafaalar, s:413-415

dersinden bir hakikat-ı imaniye olmazsa, halklarla konuşmak kat'iyen istemiyor. Hatta daima hizmetinde bulunduğum halde dört-beş günde bir defa benimle ciddi konuşmuyor. Konuşsa da bir şaka suretinde konuşuyor. Benden çok sadıkâne hizmet eden kardeşlerin içinde beni hizmetine tercihi, benim bu sırr-ı inzivayı ve tevahhuşu bozmamanın, fitratımda bir seciye olduğundandır. Hatta bazı bana: “Taşsın, hayvansın; o cihette seni tercih ediyorum” der. Biz bütün yakın talebeleri biliyoruz ki: Nasıl maddî hediye kabul etmiyor; mânevî bir hediye olan hürmetkârâne bir hizmeti de istemiyor, istiskal ediyor.

Hem dünyada hiçbir mal, mülkü, hanesi olmadığı gibi, öyle de kendine hiçbir kemâlat vermiyor. “Ben müflis bir adamım. Hazine-i Kur'anîyenin bir hizmetkârıyım” der. Ben birkaç senedir en gizli sırrına vâkıf olduğum halde, benlik ve enaniyeti imâ edecek bir seciyesini bulamadım. Risale-i Nur'da yazdığı gibi, acz-i mutlak, fakr-ı mutlak seciyesi ile daima şükür ve sabır seciyesini görüyorum.

Bütün vazifesinin, hissiyâtının, Kur'an-ı Hakim'in hakâik-ı imaniye derslerinden kendine bulduğu ilaçları, tiryakları ehli imana da bildirmenin bir vazife-i fitriyesi olduğunu ben ve bütün kardeşlerimiz biliyoruz, görüyoruz. Musibet ve belâlar geldiği vakitte bizlere der: “Vazifemiz hizmettir. Muvaffakiyet, muzafferiyet vazifemiz değil. O vazife-i ilâhiyedir. Vazife-i İlâhiyeye karışmak haddimiz değil.” diye, zâlim düşmanlarına da beddua etmiyor.

Hem yine bütün kardeşlerimiz biliyorlar: Otuzbeş senedir *أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَ السَّيَاسَةِ* deyip siyaseti terk ettiği gibi, otuzbeş senedir (bir buçuk sene müstesna) hiçbir gazeteyi okumak, dinlemek istemedi.

Yalnız düvel-i İslâmiyenin teşekkülünde ve Hıristiyan âleminde şiddetli bir dinsizlik, Bolşevizm, İslâmiyet'in hakikatine karşı

mübarezesi noktasında, bir buçuk senedir yeni harf bilmediği halde, ben bazı merak ettiği nokta için dinlettiriyordum.

Acaba bu kadar infirada, inziva bir hayata sahip olan ve böyle bir acib seciye bulunan ve dünyanın en yüksek şeylerine beş para ehemmiyet vermediği ve bu kadar musibetlere giriftar olduğu halde menfice hareket etmediği, müdafaasında dediği gibi, “Yirmi sekiz senede bana edilen emsalsiz işkencelerin, sekiz günde intikamını alabilirdim.” Fakat Kur’an’ın bir kanun-u esasîsi olan وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ sırrıyla asayışı bütün kuvveti ile muhafaza için, o işkenceli zulümlere karşı menfice hareket etmediği mahkemelerce tahakkuk etti. Acaba böyle bir adamın siyasî cemiyetlerle münasebeti olabilir mi? Eğer onun, Nur talebelerine üstadlığı itibarıyla cemiyet nâmı verilse; bütün vâizlere, muallimlere ve imamlara cemiyet nâmı vermek gibidir. Belki onun hizmet-i imaniyesi haricî-dahilî düşmanlara karşı bir manevî mücadele olduğu itibarıyla, ona cemiyetçi denilse; bütün zabıtlere, taburlara cemiyet nâmı vermek lâzım gelir.

Üstadım Said Nursî, uhuvvet-i İslâmiye itibarıyla bütün hayatında, bütün Müslümanlara bir irtibatı ve tesânüd ve muhabbeti taşıdığı halde ona cemiyetçi demek, uydurma bir ittihamdır. Âlem-i İslâm’ın mecmuuna, gizli cemiyet denilmez. “Yüzde doksansekiz adam, bir kaç adama karşı cemiyettir” demek bir hezeyandır. Çünkü ekseriyete karşı ekalliyetin içti-mana, cemiyet nâmı verilir.

Meclis-i Mebusan’da, Divan-ı Riyasette Mustafa Kemal’in, hiddetli, şiddetli itirazına karşı en gizli sırlarını çekinmeye-rek söyleyen ve Divan-ı Harb-i Örfî’de irtica ittihamına karşı, “Eğer Meşrutiyet, İttihad ve Terakki Partisi’nin istibdadından ibaretse, bütün dünya şâhid olsun ki; ben mürteciyim.” diyen, darağaçlarına beş para ehemmiyet vermeyen ve bir makalesi ile yirmi bin adamın İttihad-ı Muhammedî (sallallâhu aleyhi ve sellem) cemiyetine girmelerine vesile olan ve bütün hayatında esrarını

ifşa eden bir adama, “Siyasî, gizli cemiyet kuruyor” denilse, elbette gayet kat’î bir hatadır.

Hem şimdi cemiyet nâmını vermek, bu otuz senede bu kadar tarassutlar ve mahkemelerdeki yüzlerle mektuplar ve Risale-i Nur kitaplarının tedkiki neticesinde beş mahkemenin, cemiyete dair en küçük bir emare bulamayıp verdikleri beraet hükümlerini ittiham etmektir.⁸⁵

BEKİR BERK’İN GÜNDÜZALP’İ MÜDAFAASI

Avukat Bekir Berk’in, vekili sıfatıyla Zübeyir Gündüzalp için zamanın İçişleri Bakanlığına yazdığı 16.05.1962 tarihli müdafaa mektubu...

Sayın Ahmet TOPALOĞLU,
İçişleri Bakanı
ANKARA

Sayın Bakan,

Emniyet mensupları tarafından Emirdağ’da yapılan arama-da, müvekkilime ait kitapların ele geçirilerek, Afyon Emniyet Müdürlüğünde muhafaza altına alınması üzerine, bu kitapların tarafımıza iadesi hakkındaki talebimiz, Afyon Valiliği Emniyet Müdürlüğünce: “Keyfiyetin İçişleri Bakanlığı’na intikal ettirilmiş bulunduğu ve bu hususta müsbet veya menfi kesin bir malûmat verilmesine imkân olmadığı” şeklinde cevaplandırılmış olduğundan; doğrudan doğruya zât-ı âlinize müracaatla, kitaplarımızın iadesine emir ve müsaadelerinizi istemek zarureti hasıl olmuştur. Şöyle ki;

1- Müvekkilim Mehmet Ziver Gündüzalp’ın senelerdir biriktirdiği ve muhafaza ettiği maddeten dört-beş bin lira değerinde; ve mânen ise, paha biçilmez mahiyette olan Risale-i Nur Külliyyâtı’ndan muhtelif eserler, müvekkilimin vaktiyle Emir-

85 Müdafaaalar, s: 495-497

dağ'da merhum Bediüzzaman'la beraber ikâmet ettiği evden alınmış ve Afyon'a götürülerek muhafaza altına alınmıştır.

2- Müvekkilime ait işbu kitapların suç teşkil etmediğine dair, sivil ve askerî müteaddit adlî mercilerden verilmiş 70-80 kararı ve 10-15 tane raporu Afyon Valiliğine göndererek, kitapların tarafımıza iadesini talep ettimse de, Afyon Valiliği Emniyet 1. Şube Müdürlüğü tarafından yazılıp, 13/04/1962 tarihinde, Afyon Valisi yerine sayın Tayyar Toprak tarafından imza edilerek gönderilen 466 sayılı yazı ile maalesef yukarıda arz ettiğim menfi cevap verildi.

3- Her ne sebeple olursa olsun sözü geçen kitapların bize iade edilmemesi yolsuz ve kanunsuz bir harekettir. Ve Anayasa-ı ihlâl eden bir tasarruftur. Zira müvekkilime ait Risale-i Nur Külliyyâtı'ndan eserlerin, Türk Ceza Kanunu'nun 163. maddesine, 6137 Sayılı kanunun 1. maddesine, 677 sayılı kanuna aykırı bir tarafının olmadığına, siyasî ve idarî bir mahzurunun bulunmadığına dair Cumhuriyet Halk Partisi iktidarı, Demokrat Parti iktidarı, Millî Birlik Komitesi devri ve nihayet koalisyon hükûmeti zamanında, yüzü müteceviz Ağır Ceza Mahkemesi, Asliye Ceza, Sulh Ceza, Sorgu Hâkimlikleri ve Cumhuriyet Müddeiumumîlikleri olmak üzere adlî merci kararı verilmiş, bu arada, bilhassa 27 Mayıs'tan sonra aynı şekilde muhtelif Asliye Mahkemeleri tarafından ve bilhassa İstanbul Örfî İdare Kumandanlığı 3 numaralı Askerî Mahkemesinden bu eserlerin suç teşkil etmediğine ve müsaderesine mahal olmadığına dair karar verilmiş ve bu kararların bir kısmı, Sivil ve Askerî Temyiz Mahkemelerinden geçmek suretiyle tasdik edilmiş; kesinleşmiş; ve kaziye-i muhkeme halini almıştır.

4- Her ne kadar kaziye-i muhkeme teşkil eden kararlardan haberi olmadan ve C.M.U.K.'nin müsadere usûlüne ait şartlara riayet etmeden ve duruşma yapmadan bir-iki Sulh Ceza Hâkimliği, sözü geçen bir kısım eserler hakkında müsadere kararını

vermişse de; derecattan geçmeyen, eserlerin nâşirlerine tetkikat esnasında tebligât yapmadan Ceza Usûl Hukukuna aykırı olarak verilen kararlara istinad etmeğe, hukuken de imkân yoktur. Zira Sulh Ceza Hakimliği kararlarıyla, duruşma, ehl-i vukuf tetkikatı ve müdafaa alınmak suretiyle verilen ve derecattan geçmek suretiyle kesinleşip kazıye-i muhkeme halini alan Ağır Ceza Heyetleri vesair üst mahkemelerden verilen kararları kaldırmaya imkân olmadığı gibi; sözü geçen Sulh Ceza Mahkemeleri kararlarının verildiği tarihten sonra verilen müteaddit Ağır Ceza, Asliye Ceza, Sulh Ceza, Askerî Mahkemeler ve temyiz kararlarıyla, bu kararların hükümsüz kaldığı izahattan vârestedir. Bu sebeple, layihama ek olarak takdim ettiğim kararlar muvacehesinde müvekkilime ait eserlerin tarafımıza iadesinden daha tabî bir şey olamaz... Ve bunu, zât-ı âlinizden talep etmekteyim.

5- Eserlerin tarafımıza iadesine, İçişleri Bakanlığı Müsteşarları tarafından yayınlanan tamimler de bir mâni olarak gösterilmektedir. Gerçekten bizim bildiğimiz, ilk defa, sâbık müsteşarlardan Recai Türeli, Risale-i Nur Külliyyâtı'nın toplanmasına dair bir tamim yayınlamış ve daha sonra da, teşkilâta bu mahiyette yazılar göndermişse de; bu hareketler, bir salâhiyet tecavüzüdür. Zira 5860 sayılı Basın Kanununun 31. maddesine göre: “Bakanlar Kurulu ve acele hallerde İçişleri Bakanlığı, ancak memleket haricinde basılan eserlerin memleket dahilinde yayınlanmasına, dağıtılmasına mâni olabilir.” Vaktiyle Bakanlar Kurulunun ve aynı şekilde acele hallerde İçişleri Bakanlığının, memleket içinde yayınlanan eserlerin dağıtılmasını önlemek salâhiyeti var idiyse de; 1881 sayılı Matbuat Kanununun 2657 sayılı kanunla tadil edilen 51. maddesiyle ilga edilmiştir. Bunun için İçişleri Bakanlığı müsteşarları tarafından memleket içinde yayınlanan eserlerin müsaderesiyle ilgili emirler yolsuz ve kanunsuzdur. Yolsuz ve kanunsuz emirlere istinâden toplatılmış ve muhafaza

altına alınmış kitaplarımızın iadesi hukuk devleti icabındandır zannederiz.

6- Kaldı ki, 27/01/1961 tarihinde kabul edilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 22 ve 24. maddelerinde, “Türkiye dahilinde yayınlanan kitap, mecmua, gazete ve broşürlerin toplatılmasının, bu tedbirlerin uygulanacağını kanunun açıkça gösterdiği suçların işlenmesi halinde ve ancak hâkim kararıyla olabileceği...” hiçbir tereddüde yer bırakmayacak bir şekilde açıklanmış bulunmaktadır. Mahkemelerin iadesine karar verdiği eserler hakkında, Anayasanın aksine hareketle müsadere cihetine gitmenin, hele Anayasayı ihlâl ettikleri iddiasıyla bir Başvekil ve iki vekilin idamla cezalandırıldığı, bir parlamento-nun dağıtıldığı ve mensuplarının kahir ekseriyetinin mahkûm edilerek cezaevine gönderildiği memleketimizde, artık tekrür etmemesi icap ettiği kanaatindeyiz.

7- Anayasanın ve Basın Kanununun sarıh hükümleri karşısında: Bir memurun, âmiri tarafından verilen kanunsuz bir emri tatbik etmemesi Anayasa icabatından olduğu gibi; Anayasayı ve kanunu ihlâl eden bir vaziyeti öğrendiğinde alâkalı âmirin de, bu kanunsuz emri kaldırması iktiza eder; ve aksine hareketler, kimseyi cezaî ve hukukî mesuliyetten ve Anayasayı ihlâl vaziyetine düşmekten kurtaramaz. Anayasanın, şüphe ve tereddüt götürmez hükmü, kanunların sarahati ve mahkeme kararlarının aydınlığı karşısında, şu anda öğrenmiş bulunduğunuz bu Anayasaya aykırı ve kanunsuz harekete bir son verdirme-niz zaruretine kâni bulunmaktayım.

8- Sayın Bakan, müvekkilim Mehmet Ziver Gündüzalp'e ait eserlerin mahiyeti ile ilgili rapor ve kararların başlıcalarının birer suretini zât-ı âlinize takdim ediyorum. Bunların tetkikinden anlaşılacağı üzere, sözü geçen eserler hakkında mahkeme ve ehl-i vukufun hükümleri şundan ibarettir:

“Bunların çoğu Said Nursî’ye ait eserler olup, münderecâtının, hiçbir şahıs zikredilmeyerek, yalnız Kur’an-ı Kerim ve Hadîs-i Şerifden ilham alınarak başka başka unvanlar altında ve karihasına göre hazırlanan bir takım esrar-ı ilmiye ve hikemiyenin, madde âleminde temsiller getirilerek izahları yazılmış; ve hâl-i hazırdaki nev-i beşeri ve bilhassa memleketimizdeki küçük ve büyük insan kitlelerini gafletten ikaz ile fikrî ve shevanî dalâletten ve sû-i itikad ve sû-i ahlâk giryelerinden kurtarmağa mâtuf ifadelerden ve onları, devletimizce dahi matlûb olan güzel ahlâka sevk edebilecek yazılardan ibaret olduğu için, kanunî mevzuata aykırı bir taraf, siyasî ve idarî bir mahzur görülmemiş. Ve ayrıca bu kitapların muhtevasında hiçbir tarikatın âdap ve erkânlarını beyan eden ve herkesi onlara girmeye teşvik eyleyen bir yazı görülmemiş. Bilumum yazıların hülâsa ve neticesi: Vatandaşların İslâmî itikad ve ibadetlerin ifâsına ve Kur’an-ı Kerim ve Sünnet-i Nebeviyyeye teşvik ve terqip eden ifadelerden başka, kanunlarımızı ve nizamlarımızı ve devletin temel esaslarını ihlâl edecek mahiyette dinî ve din kitaplarını vesair mukaddesatı nüfuz ve menfaat temin etmek kastiyle alet ederek propandada yaptığına delâlet eden bir ifade görülmemiş. Ve bu itibarla yazılarının, Türk Ceza Kanununun 163. maddesi ve 6187 sayılı kanun ile ilgili bulunmadığı kanaatine varılmış olduğuna dair işbu raporumuz, Cumhuriyet Müddeiumûmîliğine sunulması için, Yüksek Riyasete arzına karar verildi.”

Halen, Türkiye Cumhuriyeti Diyanet İşleri Reisliği vazifesini gören sayın Hasan Hüsnü Erdem’in de imzasını ihtiva eden bu raporlar, mahkemelerce muteber addedilmiş; ve kararları tetkik ederken göreceğiniz üzere, bazı mahkeme kararlarında aynen nakledilmiştir.

Bu karar ve raporlardan anlaşılacağı üzere, tarafımıza iadesini istediğimiz eserler, Kur’an-ı Kerim’in tefsirinden ibaret olup; gayesinin, İslâm’a hizmet, îmana hizmet, Kur’an’a hizmet oldu-

ğu şüphe götürmez. Ve bu sebeple, mezkûr eserlerin müsadereşi ve tarafımıza iade edilmemesi Anayasanın ihlâlinden başka, gay-retullaha dokunacak bir harekettir de...

Mahiyeti yukarda belirtilen eserlerin tarafımıza iade edilmemesi, izah edilegelen dünyevî mahzurlardan başka, hayat-ı uhrevîyenizi de seslendirir. Mahşerde, Mahkeme-i Kübra'ya çıktığınızda, Hakim-i Mutlak ve Âdili Mutlak olan Allah-ı Azimüşşan'ın önünde de sual sorulması neticesini doğurur. Ve orada sizden yalnız müvekkilim, yalnız Bediüzzaman ve yalnız Hazreti Peygamber (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) değil, Hazreti Kur'an da davacı olur. O zaman biz, şahsımıza ait hakkı helâl etsek bile, diğer haklardan ve hele Hukukullahtan kurtulmanız herhalde mümkün olmaz. Kaldı ki, Kahhar ü Zülcelal, dâvasını her zaman mahşere de tehir etmez. İlâhî adaletin dünyada dahi tecelli ettiği çok görülmüştür. Herkes bunun farkına varmasa bile İslâmî iman ve kültür sahibi olarak zât-ı âliniz bilirler ki; şaire

"Sille-i Hûda seda nedaret/Angâh ki, zenet deva nedaret."
(Hak sillesinin sedası yoktur/Bir vurdu mu, hiç devası yoktur.)
dedirttiği üzere sessizce tecelli ediverir.

Bunu, bir mü'min olarak size hatırlatmayı bir vazife bilir; Pakistan'da, Endonezya'da, Suriye'de, Irak'ta, Mısır'da, Suudi Arabistan'da, yeni kurulan Müslüman Afrika devletleri yüksek mekteplerinde ve Amerika, İsviçre, Fransa ve diğer Avrupa memleketleri ve bilhassa Almanya'da okunan; buralarda milyonlarca insanın İslâm dairesine girmesine ve imanın, taklitten tahkike yükselmesi suretiyle kuvvetlenmesine vesile olan ve komünizmin manevî tahribatı, maddeci yangını karşısında îmanı muhafaza ile bir şedd-i Kur'an'ı teşkil eden ve halen Berlin'de "İslâmisch - Theologisches Risale-i Nur Institut" de, Almanya ve diğer memleketler için başka dillere tercüme edilerek, onları İslâm dairesine davet ve dahil eden bu Kur'an tefsirlerimizin bize iadesi için, alâkalılara emir verilmesini arz ve talep eylerim.

Sayın Bakan!

Ben, Cenab-ı Hakk'a ve müvekkilime karşı vazifemi yaptığıma inanarak dilekçeme son verir, iman ve hüsn-ü niyet sahibi olduğuna kâni olduğum zât-ı âlinizi, Allah'la ve tatbikle mükellef olduğunuz Anayasa, kanunlar ve sesini dinlemeniz icap eden vicdanınızla başbaşa bırakıyorum.

YEDİNCİ BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN DİLİNDEN ÜSTAD BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİ

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP ÜSTAD HAZRETLERİ'Nİ ANLATIYOR

Nur Risalelerinin müellifi, Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'dir. Bu zât-ı nuranî, büyük bir insan-ı kâmil, dâhi bir İslâm müellifidir. Misli, benzeri pek ender olan namdar bir İslâm mütefekkiridir. Şarkî Anadolu âfâkında parlayan bir atespâre-i zekâdır. Envâr-ı Kur'aniyenin fem-i mübareklerinden fıskırdığı bir hazine-i ulûmdur. Fart-ı zekâ ve hafızaya mâlik ve meşhur olan bir nadire-i hilkattir. Harika bir iradeye, ruhî bir kuvve-i kudsiyeye, Kur'an-ı Hakim'in feyz-i dersiyle, Resûl-i Ekrem Aleyhisselatü Vesselâm'ın talimiyle, âdeta fevka'l-beşer diyebileceğimiz bir ikna, bir irşad, tenvir ve teshir kudretine mazhar bir mânâ adamı, bir muallim-i ekber ve bir hatip-i umumîdir.

Evet, o Bediüzzaman ki, tek başıyla, dünya dinsizliğine meydan okuyan, harikulâde bir iman kuvvetinin timsalidir.

Evet, o Bediüzzaman ki, Peygamber-i Zışanımız, iki cihan serveri, Resûl-i Ekrem Aleyhisselatü Vesselâm'ın, bu sırada ef'al, ahval ve akvaliyle, eserleri, ilim ve hizmetiyle, bir varis-i Peygamberî olduğu aşikâr bir surette görünen bir zâttır.

Bediüzzaman ki, din düşmanları, gaddar zalimlerin karşısında, iman ve İslâmiyet'i, emsalsiz bir celâdet, şecaat ve şehametle müdafaa eden, cihad-ı mukaddesinin serdarlığını ifâ etmiş bulunan bir mücahid-i ekberdir.

Bediüzzaman ki, yüce Peygamberimiz Resûl-i Ekrem Aleyhis-selatü Vesselâm'ın senâsına mazhar Türk milletinin ve millet-i İslâm'ın medâr-ı iftiharıdır. Nesilden nesile intikal eden, Kur'anî hizmetiyle ve eserleriyle, Türk ve İslâm tarihini şan ve şereflerle donatan tarihî bir insan-ı ekmeldir. Bu asırda bir serdar-ı İslâm ve bir sartaç-ı insandır.

Bediüzzaman ki, bin seneden beri İslâmiyet'in bayraktarlığını yapan şanlı ve namlı milletimizin, Nur Risaleleriyle münevver bir önderidir; en mütekmil, en mutemet ve müstakim bir mürşididir. Bu hakikat, İslâm ordusunun sevgi, hürmet ve tazimle kalbinde yaşattığı nuranî bir varlıktır. Eserleriyle, milyonlarca mü'minin gönlünde yüksek bir mevki ihraz etmiş bulunan müessir bir mürşid-i âzâmdır.

Bediüzzaman ki, yüz binlerce bu mübarek vatan evlâdının okuduğu Nur Risaleleri'nin ilmî kuvvet ve rüçhaniyetiyle, eserleri en çok okunan ve cihanpesendâne bir revaca nâil olan bir İslâm müellifidir. Bütün varlık halitası Kur'an'ın nuruyla nurlanmış; kalbi İslâmî cevherlerle donanmış; dimağı, Kur'anî ve ledünnî ilimlerle tenvir edilmiş; manevî mevcudiyeti, iman ve Kur'an hakikatleriyle teşhiz edilmiş bir ilim, irfan ve iman timsalidir.

Bediüzzaman ki, bütün maddî kuvvet ve imkânlarla sahip olan zalim din düşmanlarının İslâmiyet'i yok etmek icraatları karşısında, harikulâde bir iman kudret ve şehametiyle şahlanarak, cihad-ı mukaddes bayrağını açan manevî bir kahraman-ı âzâmdır. Din düşmanlarını mağlûbiyet vadilerine, hezimet gayalarına yuvarlayan bir esedullah, bir seyfullah ve bir saykal-ı İslâmiyet'tir.

O Bediüzzaman ki, deniz gibi engin ve zengin bir ilimle manevî servetlerin şahikasına yükselmiş hikmetfeşan bir hakim-i İslâm ve belîğ bir bediü'l-beyandır.

Bediüzzaman ki, manevî, hikemî, irfanî, gül-ü Muhammedî (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) ile dolu bir gülistanda Kur'anî hakikatleri terennüm eden bir bülbül-ü şeydâdır. Ruhları teshir ve manevî-yatı tehyiç eden ezvak-ı tayyibeyi müheyyiç kılan, akl-ı selimi zenginleştiren, kelim-ı İlahîyi füsunkâr nağmeler ile ilân eden, güzeller güzeli, şakrak bir andelib-i yektâdır.

En azgın ölümler ona zincir vuramamıştır. O volkanlar gibi coşkundur. Âdeta yalçın kayalardan örülen şahikalardan aşmıştır. Onun eğilmeyen dağlar gibi dik başı mahvolmak hengâmında bile dinsizlere serfürû etmemiştir. Gül yüzlü melekler gibi rikkatle gülümser. Kar-kış dememiş, üzülp acı duyup ye'se düşmemiştir. Güneş sönse, ay batsa, gökler yıkılıp çökse, en sarp uçurumlar civarını sarsa, o davasından ve mücadele-i diniyesinden dönmeyecek bir yaratılıştadır. Ruhunda imanla yanan meş'ale sönmemiş ve söndürülemediği. Kalbinde yanardağ gibi haşmet ve azamet saçan mukaddes bir iman vardı.

Üstad Bediüzzaman Said Nursî, tarihte misli görülmemiş işkence ve zulmün envaina giriftar edilmiştir. Barbarca ve hunharca muamelelere maruz bırakılmıştır. Başlı başına birer facia olan gaddarâne işkenceler içinde bırakılmıştır. Ona vahşi bir kavmin dahi yapamayacağı gayet vahşiyâne icraatlar yapılmış, imanî hizmetinin önüne geçilmeye ve durdurulmasına çabalanmıştır. Onun öz vatanındaki esaret hayatı acı hakikatlerle doludur.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri, cihad-ı ekber-i diniyenin pişdarı, rehberi ve öncüsüdür.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'nin dinsizlere karşı kahramanca mücadelesi, zalimlerin taarruzlarına göğüs germesi, işkence ve zulme karşı sabır ve metaneti, imanı kuvvetlendirmek

ve kökleştirmek kuvvetini kendine bahşeden, yine ondaki iman kuvveti olmuştur.

Cenab-ı Hak, Üstadım Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'ni ender ve câmi bir âyine ve küllî ve daimî bir ubudiyeti eda edecek ulvî bir mahiyette yaratmıştır. Harikulâde bir şecaat, cesaret ve fedakârlık seciye-i âliyesine mazhar kılmıştır. Nazirsiz bir akıl ve farklı zekâ, bahr-ı umman misilli bir ilim ve irfan ihda eylemiştir.

Üstadım Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri, hayat-ı içtima-ye-i beşeriye semâsının güneşleri, ayları, yıldızları olan enbiya ve evliyanın bu asırda Ümmet-i Muhammed'in (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve beşerin imdadına gönderilen yekta bir varis-i Nebevî ve ferd-i ferid makamında bir serdar-ı velidir. Buna doksan senelik harikulâde ilmi, manevî şahsiyeti, Nur Risaleleriyle hayat-ı içtimaiye-i beşeriyedeki gayet müessir ve müdavim hizmet-i Kur'aniye ve imaniyesi vukuat halinde bir şahid-i sadıktır.

O parlak ve cevval bir zekâya malikti.

Hazreti-Şah-ı ekber Bediüzzaman Said Nursî, bir halaskâr-ı İslâm'dır.⁸⁶

“EY ÜSTADIM! ÖLMEZ ESERİNLE YAŞIYORSUN SEN!”

Mükerrerem ve mübeccel Üstadım, son derece bir gayret ve faaliyetle harika bir fedakârlık ve yüksek bir himmetle Kur'ân ve imana hizmet etmiştir. Misilsiz bir fedakârlık ve sa'y-i gayretle muvaffak olmuştur. Bir ses, ruhumun ve vicdanımın derinliklerinden yükselerek diyor ki: Nurları büyük bir aşk ve sevgiyle ve kana kana ve düşüne düşüne oku! Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri çok çetin şartlar ve imkânsızlıklara eşedd-i zulüm ve istibdad-ı mutlakın dehşetli işkence ve taarruzlarına rağmen hizmet-i imaniyeden asla çekinmemiş ve son nefesine kadar mücahede-sinde dâim olan muzaffer ve muvaffak bir İslâm mücahididir.

86 Zübeyir Gündüzalp, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, s:85/89

Nur talebeleri öyle benzersiz bir sistem ve metotla hummalı bir şekilde faaliyet yapıyorlar ki, Risale-i Nur'un neşriyat ve fütuhâtı beşerşümül büyük bir hadise olarak temayüz etmiştir. Siyasî, iktisadî sistemlerin istikamet ve selâmetle muvaffakiyeti, bu siyasî organların tahkikî iman kuvvetiyle münevver olmalarıyla kabildir. Risale-i Nur'un ilâhî intibaha mazhar olan nuranî ve Kur'ânî dersleri, gözleri açmış, kalbleri uyandırmış, akıl ve mantıkları çalıştırmıştır. Risale-i Nur'daki kuvvet-i Kur'âniye ve ilmindeki ilâhî kuvvet ve te'sir, din düşmanlarını dehşet ve hayrete düşürmüştür.

Aziz ve değerli Üstadım! Bütün samimiyet ve hürmetimle Risale-i Nur'da şâyân-ı hayret ve takdir olan, ilmî bir üstünlük vardır. Bu fevkalâde tefevvukla temayüz etmiştir. Risale-i Nur'u okuyanlar, iman dolu bir kalble cihad-ı diniye meydanlarında cevelân ediyorlar, iman dolu bir kalble, iman ve İslâmiyet hizmetine son nefesine kadar devam etmeye azmetmişlerdir. Mukaddesatımıza saldıran korkunç ejderleri gebertmiş, dinsizlik ve dalâletin kızıl bağını darmadağın etmiştir.

Ey Nur! "Yok mu çâre-i halâsın?" diye feryad eden milletin imdadına yetiştin. Feryad ü figân eden nesl-i cedide saâdet yollarını göstererek dindirdin. Senin her bahsinde iman seli çağlıyor. Ağaçlar kalem, sular mürekkep olsa seni tavsif edemez insanlar...

Ey Kardeşler! Büyük ceddiniz sizin hizmetinizden ümidvârdır. "Allah Allah!" diyerek yürüyün; zira bugün milyonlarca şehidin vârisi olan sizlere, zafer kapıları açılmıştır.

Ey Üstadım! Ölmez eserinde yaşıyorsun sen.

Azmindeki kuvvet ve kudsiyete hayrandır bu millet.⁸⁷

---

87 Zübeyir Gündüzalp, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, s: 63-64

SEKİZİNCİ BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'E GÖRE RİSALE-İ NUR

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'E GÖRE NURUN ZUHURU

Yirminci yüzyılda bir güneş doğdu. Dünyaya bir Nur-u Kur'ân gönderildi. Zulmetler dağılmaya, dalâlet ateşleri sönmeye, bid'at rüzgârları hızını kaybetmeye başladı. Kandiller revaçsız kaldı. Türkiye'den cihana, ilim ve irfan âlemine bir güneş doğdu.

Ey kardeş, durma ilerle! Ey Nur, fişkir ve güneşler gibi parla. Kudsî heyecanlarda doğacak şanlı zaferler ancak sendedir sende! Zira zulmetleri dağıtacak Nurlu meşaleler sinende. Nur Talebeleri hamdetmektedir sen gibi şaheserle. Âlemlere yayıl, nesl-i cedidi uyandır. Âlem-i İslâm seni bekledi bunca zamandır.

Bu millet-i İslâmiye, dalâlet ve hurafelerin tahakkümü altında bunalıp, bir Nur aradığı ve beklediği bir asırda; Türkiye'den bir Nur, ilim ve irfan âlemine doğmuştur. Parlayan bu Nur, cehalet, dalâlet, dinsizlik ve zulümât kâbusuna bürünmüş olan kalb ve akılları aydınlatmış, hak ve hakikati güneşler gibi göstermiş, Kur'ân ve iman, hidayet ve saadet yolunu en kısa ve en selâmetli bir tarzda göstermiştir. Yirminci asırda beşeriyete ihsan olunan bu rahmet-i ilâhî, bu nur-u ilâhî şuaları, bu asır insanlarına en ekmel bir mürşid ve en müstakim bir rehberdir.

Risale-i Nur, tarih-i edyanın en şâyan-ı hayret ve en kayda şayeste hâdisatından en muhteşemidir. Zira, tefsiri ve tercümanı olmak hâsıyetiyle Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyân'ın bu asırda en muazzam ve yepyeni ve şaheser bir tefsiridir. İntişarı safha ve devrinde, bütün dünyanın nazarını üzerinde toplayan ilmî bir keşftir.

Risale-i Nur'un gaye ve maksadındaki ulviyet, muhtevasının yüce hakikatlerle memlû olması, kendi kendini göstermektedir. Böyle bir çok meziyet ve hususiyet ve ulviyettendir ki, cumhur-u nâsın muhabbet ve iltifatına mazhar olmuştur.

Risale-i Nur, insana imanî ve manevî bir kudret, taze bir cevvaliyet ve faaliyet verir. Yepyeni bir canlılık ve hayatiyet, neş'e ve neşve kazandırır. Risale-i Nur, tefsir-i Kur'ânı ruhlara kut, fikirlere kuvvet verir. İmanları inkişaf ettirir. Kuvvet-i imana, salabet-i diniyeye ilâhî bir zevk, sürûr, halâvet, ferah ve lezzet verir. Sebat ve sadakatla her gün okundukça, defalarca mütalâa ettikçe, bu kusurlu insanda hakaik-i imaniyeyi daha ziyade parlatır. Böyle, mes'ud bir insanın manevî cihazatına hak ve hakikat Nurları daha fazla saçılır. Risale-i Nur'un okunması tekerrür ettikçe, ihtiva ettiği ukde-i hayatiye ve nuranî esaslar, Kur'ânî hakikatler iştilaharı açar.

MANEVÎ HASTALIKLARA REÇETE

Beşerî istidadları vazife-i asliyelerinde çalıştıran ve onları ahenkli bir şekilde inkişaf ettiren yegâne eser Risale-i Nur'dur.

Âlem-i İslâmda dünya üzerindeki düzensizliği nizama koymak isteyenler ve çeşitli huzursuzluklardan muzdarip olarak hastalanan ve en tesirli bir reçeteyi arayıp bulamayanlar, Risale-i Nur'u okudukları zaman aradıklarının fevkalâde bir tarzını Risale-i Nur'da buluyorlar. Ve pek isabetli olarak düşünüyorlar ki: Böyle nuranî bir sırta agâh bir müellif bu asra kadar dünyaya

gelmemiştir. Bu eserler dünyanın vefatına kadar beşeri tenvir edecek bir kuvve-i Kur'âniyeyi hâizdir.

Risale-i Nur müellifi yalnız bu vatan ve milletin değil, onu tanımak saadetine eren âlem-i İslâmın kalbinde en muhterem ve en yüksek bir mevki ihraz etmiştir. Onun eserleri her Müslümanın, hatta her insanın kalbinde nuranî yangınlar husûle getiren, hayata hayat ve hareket veren bir saadet meş'alesidir.

Bu mübarek vatan ve millete düşen felâket yıldırımları Bediüzzaman'ın kalbinde derin yaralar açmıştı. Bu çok acılı yaraların tesirleriyle ki, hayatını istihkar edip millet-i İslâmın imanını kurtarmak dâvası uğrunda çalışarak Risale-i Nur eserlerinin te'lif ve neşrine başlamıştı.

Dünyada huzur ve rahat mı arıyorsunuz? Ukbada saadet mi istiyorsunuz? Risale-i Nur'u okuyunuz.

Risale-i Nur, iman ve İslâmiyet'teki azameti ve ihtişamı irâe eden bir eserdir.

HEYECAN MENBAI

Ruhlarda İslâmî heyecanı uyandırmak, manevî âlemimizde cûş u huruşlar kopartıp, hareket ve hizmet, feragat ve fedakârlık, sebat ve sadâkat aşkını saha-i vücuda çıkarmak mı istiyorsun? Risale-i Nur'un nurlu âlemine gir, oku ve okut... Tek çare budur. Bu necat yolu tecrübelidir. Mes'ud yolcuları olan milyonlarca Nur talebeleri meydandadır.

Risale-i Nur, ölü damarlarda hayat kanı akıtan bir eserdir.

Ruhunu doyurmak için felsefeyle işğal edip de bir türlü meşbû olamayanlar, bilâkis çeşitli hastalıklarla muztarip hâle düşenler, Risale-i Nur'u okudukları vakit, ruhî, aklî ve kalbî ihtiyaçlarını onda buluyorlar. Ve doyasıya okumaya ve okudukça okumak zevki ve sermestisi içinde kalarak ebede kadar okumakta karar kılıyorlar.

İslâm'ın ve hakikatin zevkini tatmak, sürurla yaşamak ihtiyacını mı hissediyorsunuz? Müjdelersun sana ey kardeş! İşte sana Risale-i Nur! O son derece canlı, son derece mücahit ve son derece heyecanlı bir ruha mâliktir.

Risale-i Nur sırr-ı hilkat-i insanı idrak ettiren, kâinatın yaratılışındaki muammayı keşf ve halleden, âlemin kemmiyet ve keyfiyetini fehmettiren bir eserdir.

İTTİFAK MEŞ'ALESİ

Şimdi Risale-i Nur en ücra köşelere kadar gitmiş ve büyük bir revaca mazhar olarak en kuvvetli ve küllî bir vaziyet almıştır. Neşriyâtı, fütuhâtı, dâhil ve hâriçte muazzam ve muhteşem bir surette inkişaf etmektedir. Nur talebelerinin arasındaki hari-kulâde ittihad ve tesanüd ise bütün dünyada intişar etmiş bir durumdadır. İslâmiyet'in bidayetinden bu zamana kadar, İslâmiyet'i içinden yıkmak için, İslâm düşmanları, İslâm milletlerinin aralarına fesat ve tefrika tohumlarını atmış ve parçalamaya çalışmışlardır. Zamanımızda da böyledir.

Ayrıca her asırda İslâmiyet'e mücahidâne hizmet eden hizbü'l-Kur'ân'ı mağlûp etmek gayesiyle müntesiplerini ve erkânlarını birbiriyle münakaşa, mübareze ettirmek, kardeşi kardeşle çarpıştırmak plânları ve şeytanetleri çevirmişlerse de muvaffak olamamışlar. O hizbü'l-Kur'ân bilâkis daha ziyade kuvvetlenmiş ve genişlemiştir.

YOL GÖSTERİCİ

Muhtelif devirlerde yolunu şaşırmış beşer kütleleri üstüne doğan ışıklardan biri de, bu zamanda Risale-i Nur'dur. Dehşetli ve karanlık günlerin imha edici ve yıkıcı icraatları zamanlarında, bunun neticesi olan sefalet ve sefahet ateşinin millet ve gençliğimizi yakmakta bulunduğu zulümlü ve zulümâtlı bir devrenin, felâket ve fecaatlarının hüküm sürdüğü bir hengâmede ve hem

hakikî ilim ve irfanın göğüs ve kafalardan kaldırılmaya, neslimizin cehalet kuyularına atılıp, bilmediğini de bilmeyecek bir cehl-i mürekkep içinde boğulmaya çalışıldığı pek korkunç bir devrede, Türkiye'den doğan ve parlayan Kur'ân nurunun parlak bir şulesi olan işte bu Nur Risaleleridir.

MEVHİBE-Yİ İLÂHÎ

Dinsizlik ve sapkınlık had bir safhaya gelmiş, millet-i İslâm boğulmaya doğru yönelmiş, cehalet ve dinsizlik taassubu dehşetli bir istibdad suretinde her nevi İslâm'ın müessesesi ve akidelerini yıkmaya başlamıştı. İşte Bediüzzaman Said Nursî böyle bir devirde cihad-ı diniye ve hizmet-i imaniye meydanına atılan yegâne ve mümtaz bir varlıktır. Büyük bir mütefekkir ve müstesna bir mücahid-i dindir. Ve bu millet-i İslâma bir mevhibe-i ilâhîyedir.

Risale-i Nur, kâinat semâsında dâima parlayan ve hiçbir vakit gurûb etmeyen, batmayan, âlem-i hakikatin şems-i şümüsu olan Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyân'ın bu dehşetli asırda bir mucize-i mânevîsidir. Bu dalâlet-âlût zamanda parlayan yüksek bir tefsiridir.

Risale-i Nur, insanı en parlak bir nur-u Kur'ân ve imana gar-keder. Kur'ân-ı Hakim'in cilvelerini şu âlem-i şahadette gösterir, hak ve hakikate eriştirir.

Risale-i Nur, insana en büyük lütf-u Rabbanî, en lâtif bir nesîm, en leziz bir âb-ı hayat, en şirin bir ziyâdır.

Risale-i Nur, Cenab-ı Hakk'ın varlık ve birliğini terennüm eder, ruh ve kalbleri iman-ı Billâh ve Marifetullah ve Muhabbetullahla münevver kılar.

Risale-i Nur, bir mürşid-i ekmeldir, bir üstad-ı küldür, bir rehber-i ekberdir.

HEDEF RIZA-YI İLÂHÎ

Risale-i Nur, fîsk-u fücuru kaldırır, yalan ve iftira, kıskançlık ve rekabeti, dünya menfaati uğrunda ihtirasla koşmak illetlerini tedavi eder. Fenalığa karşı iyiliği telkin eder. Fazileti, af ve müsamahayı ders verir. Amel-i sâlih ve hizmet-i diniyede hiçbir mükâfat ve karşılığı niyet etmeden, münhasıran Allah'ın rızasını istihsal etmeyi hedef gösterir.

Risale-i Nur, ehl-i imanı dalâlet ve dinsizlik çukurlarına düşmekten korumuş, düşenleri de çıkarıp aydınlığa ve hidayete erıştirmiştir.

Risale-i Nur, bir terakki ve yükselme âmilidir. Risale-i Nur'un düşmanları hüsrân, zillet ve mağlûbiyet içinde çabalamakta, Risale-i Nur'un talebeleri de zafer ve muvaffakiyet şenlikleri ile, Cenab-ı Hakk'a hadsiz hamd ü senâlar etmektedir.

İLİM VE MAĞFİRET

Mensubu olmakla şeref duyduğumuz Risale-i Nur, olanca şaşaa ve parlaklığı ile intişar etmektedir. İslâmiyet, akla ve mantığa dayanan hikmet ve tefekkür dinidir. Risale-i Nur bütün imanî ve İslâmî hakikatleri aklen ve mantıken izah ve ispat eder. Âyet-i Kerimelerin hikmet-feşân mânâlarını tebarüz ve tebellür ettirmiştir. Kâinatı mütalâa ettirerek, tefekkür mesleğinde teâlî ettirir. Fikrî terakkiyatın evc-i bâlâsına çıkartır. Talebelerini ilim ve marifetle tenvir ve tezyin eder. Büyük ve derin mânâlar ve azîm hikmetlerle doludur. İlm-i iman ve irfan Nurlarıyla üstün bir iman kuvvetine mâlik, mümtaz ve mes'ud kimseler olarak yetiştirir. Hem bu asırda insan zekâsı ve aklı tekâmül etmiştir. Risale-i Nur da, bu zekânın kavrayabileceği ve aklın anlayabileceği bir metotla hak ve hakikati ders vermiş, asrımızdaki ve gelecek devirlerdeki beşerin fehmine, müsbit ilim anlayışına muvafık olarak beyan ve ifade etmiştir. Risale-i Nur'un muhtesem hüviyet ve muazzam mâhiyetini tecessüm ve izhar etmekten

âciziz. Tarif ve tavsife muktedir değiliz. Risale-i Nur her türlü tarif ve tavsifin fevkindedir.

Risale-i Nur gittikçe genişlemekte, sür'atle tevsî ve tekâmüle doğru ilerlemektedir. Bir çok bahtiyar kimseler, onun tenvir ve hidayet dairesine doğru feve fevc dahil olmaktadır.

Bugün dünya üzerinde en çok okunan, büyük bir rağbet ve revaca mazhar olan yektâ eser hüviyetiyle parlamaktadır. Ruhunu ve ziyâsını dünyaya yaymak haşmetinde olan bir manzume-i hakâik meş'alesi olarak temayüz etmektedir. Dinsizlik fırtınalarını ve dalâlet tayfunlarını durdurmakta, âlemi, huzur ve sükûna kavuşturmaktadır. Bu ise, dünyayı alâkadar ve kendisiyle meşgul eden müthiş bir hâdise-i ilmiye ve İslâmiyedir. Bu muazzam vakianın azametini gözlerimizin önünde canlandırmaktan ve onu tarif ve tavsiften âciz bulunmaktayız.

MEDENİYET SEMBOLÜ

Risale-i Nur, barbar ve yamyamları medenîleştiren, dalâlet çukurlarına yuvarlananları çekip çıkararak, millet-i İslâm ve beşeriyeti huzur ve sükûna, selâmet ve saadete ulaştıran bir tefsir-i Kur'ân'dır. Bu öyle sönmez bir Nur-u Kur'ân'dır ki; dalâletin kesif bulutlarını parçalayarak parlak ziyâsıyla bu vatana ve milleti aydınlatmıştır. Millet ve neslini, dinsizlik cereyanlarının çökerttiği karanlıklar içerisinde bunalmak üzere iken, tek kurtuluş ümidi ve beşareti olarak zuhur eden Nur Risaleleri, cihan tarihine yeni sahifeler açtıran âlemşümül, yüksek bir tefsir-i Kur'ân'dır. Her türlü tarif ve tavsifin fevkindedir.

SÖNMEYEN NUR

Yarım asra yaklaşan intişar safhasında en zâlim dinsizler onun neşriyatını durdurabilmek için, mütemâdi bir surette taarruz ettikleri ve onun kıymetini düşürmeye çalıştıkları halde, Risale-i Nur'un fütuhâtı kat kat ziyadeleşmiştir. Millet-i İslâm

indinde ihraz ettiği yüksek şeref ve mevkiinden, büyük kıymet ve kadrinden zerre kadar kaybetmemiştir. Bilâkis asumana yükselen bir ulviyet iktisab etmiştir. Hiçbir dinsiz câmia ve iftirak bunu karartamayacak ve söndüremeyecektir.

Risale-i Nur, selâmet ve saadetle yaşamının, terakki ve tekâmülün zembereği olan hakikatler manzumesidir. Risale-i Nur'un feyyaz mütalâası ve kudsî hizmeti, insana, asalet ve necabet bahşeder. İman ve İslâmiyet'in mertebelerinde yükselmek nimetine nâil kılar.

İMANIN MÜMTAZ KUVVETİ

Bediüzzaman, azamî ihlâsın ve iman kuvvetinin müşahhas timsali ve dellâlidir. Muhteşem ve muazzam bir varlıktır. Müstesna zengin ve engin bir ilme mazhar olan bu mümtaz zâtın eserleri olan Nur Risalelerinin, ne kadar üstün ve faik, ne derece şümüllü ve misilsiz olduğunu, onu dikkatle okuyanlar, bedahet derecesinde müşahede etmektedirler. Hem bu Nurlar büyük bir fedakârlık ve yüksek bir himmetin meyvesidir. Şiddetli bir ihtiyaç zamanında lütfedilen bir elfâz-ı ilâhîdir. Ehl-i imanın büyük bir şevk ve zevkle, derin bir sevgi ile mütalâa ettiği, mütalâa ettikçe de ona olan ihtiyacının çok ziyade olduğunu idrak ettiği bir eserdir.

Evet, Risale-i Nur, sönmeyen ve söndürülemeyen bir iman meş'alesidir. Din düşmanlarının arkadan ve cepheden taarruzlarına mukabele eden, onları tek başıyla mağlûbiyet girdaplarına fırlatan bir kuvvet-i Kur'âniye ve ilmiyenin mücessem bir timsâlidir. İslâmiyet'e şevket, saffet ve ihtişam devirleri yaşatacak, yektâ bir âmildir. Gönülleri fetheden zafer üstüne zafer kazanan manevî ve ferd-i ferid olan, bir fâtihtir. Evet, öyle bir Nurdur ki, onu söndürmek için yapılan bütün gayretler, neticesiz kalmaya mahkûm olmuştur. O, bütün haşmet ve azâmetiyle yine parlamıştır.

Risale-i Nur sağlam bir hayat-ı diniye ve temelli bir medeniyet-i İslâmiye vücuda getirecek âmilleri hâvi bir eserdir. Hem bu vatan ve milleti, hem âlem-i İslâm ve beşeriyeti kurtarıcı ve yükseltici, fikrî hakikatları câmi olan bir kitaptır.

Müslümanlar imanda kuvvetli, dinine bağlı olduğu devirlerde, ilmin ve medeniyetin zirvesine yükselmişler; dince zayıfladığı zamanlarda ise, tereddidi ve inhitata, yıkılışlara duçar olmuşlardır.

GENÇLİĞE HİTÂBE

Bugün millet ve gençliğimiz de, iman zâfiyetinin tevliidi ettiği felâketler içinde yüzmektedir. İmansızlık, teknil milletimizi kurtulması müşkül olan bir esaret zincirine vurmuştur. Bütün fenâlık ve dalâletlerin, meş'um ihtiras ve vahşetlerin en birinci âmili, iman zâfiyeti ve dinsizliktir. Bu bedihî gerçek, gün geçtikçe daha iyi anlaşılmalıdır. Bunun için, bugün, iman ve İslâmiyet'in temellerini, yeni baştan imar ve tamir etmek zaruretindeyiz. Bunun tek çaresi de, Risale-i Nur'dur. Zira Nur Risaleleri, tahkikî iman dersleriyle, iman ve İslâmiyet'i kuvvetlendiren bir eserdir.

Risale-i Nur'un bize verdiği ilmin ihtişam ve kudsiyeti, bütün benliğimizi sarmakta, kendini derin bir sevgi ile tekrar be tekrar okutmaktadır. İmân meratibinde büyük terakkiler kaydettirmek, asil ve necib ve metin Müslümanlar yetiştirmektedir.

Risale-i Nur'un âleme serpmekte olduğu Nurları, eskimeyen ve sönmeyen bir parlaklıkla devam etmektedir.

Risale-i Nur, cahil ve sapık fikirleri, dalâlet ve dinsizliği kaldıran kurtuluş ve hidayet yolunu gösteren, sırat-ı müstakimde emniyet ve saadete götüren büyük bir rehberdir, bir mürşid-i ekmeldir. Akıl ve insaf sahibi ilmî şahsiyetler ve münevver mü'minler, bu bedaheti, hayranlık, takdir ve tahsinlerle izharından kendilerini alamamışlardır. Nur ve insaf sahibi faziletli

şahsiyetler, Risale-i Nur'un ihtiva ettiği ilmin azîmet ve haşmeti önünde, hürmet ve ta'zimle eğilmişler, takdir ve tahsin etme kadirşinaslığına erişmişlerdir.

Risale-i Nur, bir çok meziyet ve hususiyetleri bulunan bir şaheserdir. Nurlarda müstesna bir tesir ve nüfuz kuvveti vardır. Üslûbunda ulvî bir ahenk ve cazip bir haslet, insanı kendine cezbetmektedir. Gayet beliğ ve selistir.

ORİJİNAL ESER

Risale-i Nur'un güzellik ve rüçhaniyeti, diğer tefsirlerden kabil-i temyiz bir bedahettedir. Onu dikkatle ve istifade niyetiyle okuyan, müdakkik ehl-i ilim, o müstesna meziyet ve orijinalliği, sarahatle müşahede etmişler, hayranlık ve meftûniyetlerini izhar, Nurların güzellik ve mezayâsını terennüm etmişlerdir.

Güneşlerin güneşi Kur'ân güneşinden lemeân eden Risale-i Nur güneşi, bütün beşeri, zulümât ve dalâletten kurtarıcı ve hidayet Nurlarına garkedici bir tefsir-i Kur'ân'dır.

AKIL KALP BERABERLİĞİ

Risale-i Nur, Kur'ânî ve imanî hakikatleri, akla ve mantığa mutabık olarak ders veren, kalb, ruh ve vicdanı tenvir eden bir eser Külliyyâtıdır. Bizler, insanları, hak ve hidayet yoluna davetle mükellef bulunmaktayız. Risale-i Nur talebelerinin hakka teslimiyetleri ve inkiyadı kuvvetlidir. Allah ve Resûlü (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) ilme çok yüksek bir itibar ve ehemmiyet vermiştir.

Risale-i Nur, Kur'ân güneşinden telemmû eden en parlak bir hidayet meş'alesidir.

Risale-i Nur, hakikî ilim ve irfanın esası, madeni, ruhu ve nuru olan iman-ı billah ve marifetullahı ders verir. Muhabbetullah ve mehafetullahı, bütün zerrat-ı vücudumuza nüfuz ederce-sine telkin eder.

BEŞERE SULH VE SELÂMET

Risale-i Nur, beşerde sulh ve selâmeti, emniyet ve itimadı tesis eden müstesna bir eserdir. Bu sadece bizim kanaatimiz değil, ehl-i ilim ve insaf olan hakşinas zâtların üzerinde kat'iyetle ittifak ettikleri bir gerçektir. Cenab-ı Hak Risale-i Nur yolunda feda-yı can eden, can ve cânânlarını cihad-ı diniye uğrunda hiçe sayan fedâiler yetiştiriyor.

Risale-i Nur'un neşriyâtı, günden güne terakki ve inkişaf etmektedir. Risale-i Nur her sahada ilerlemek zevkini verir.

Risale-i Nur, insandaki ebede bakan kuvvet ve kabiliyetlerin pek ziyade inkişafına ve insanın nihayetsiz terakkisine âmil olan bir şaheserdir.

Risale-i Nur'a daimî ve muntazam bir şekilde çalışmalıyız.

Risale-i Nur'u, tergiş ve terviç etmek mukteza-yı insaniyettir.

İHLÂS VE SADAKAT

Risale-i Nur hizmetini ifâ ederken, ihlâs ve sadakat ve fedakârlıkta ilerlemek hususunda dikkatli olmak mecburiyetindedir.

Risale-i Nur, beşer tarihinin en büyük ve en esaslı hadisesidir.

Risale-i Nur, insan hayatında husule getirdiği yüksek ve müterakki tahavvüller ve mes'ud ve bakî neticeler itibariyle misilsiz bir eserdir.

Risale-i Nur, insan hayatında faaliyet ve hareketi teşvik eder.

Risale-i Nur, dünya ve âhiret hayatının saadeti için en kuvvetli sâikler ihtiva eder.

Risale-i Nur, insaniyetin terakkisinde en büyük ve en müessir bir âmildir.

Risale-i Nur, saadet-i ebediyenin sâiki ve sebebidir.

Risale-i Nur, insanın şuurunun terbiyesidir.⁸⁸

AKL-I SELİME HİTAB

Ey Nur! Sendeki ilm-i imana, ulviyet ve kudsîyete hayran yaşarız.

Her an, seni okumak sevgisiyle dolup taşarız.

İlm-i imanla, himmet, gayret ve fedakârlıkla temayüz eden Nur talebeleri, Risale-i Nur, Kur'ân ve İslâmiyet'in, asliyet ve sâfiyetini muhafaza ve müdafaa eden, olanca haşmetiyle ve rakipsiz olarak intişar ve inkişaf etmektedir.

Nur dâvası olanca haşmet ve azametiyle ayakta durmaktadır. Bu vatanın her köşesinde, âlem-i İslâm ve âlem-i insaniyette her gün yeni yeni sîmalar ve istidatlardan bir çok kimseler Risale-i Nur'la hidayete erişmekte, Nur'un saflarına seve seve, fevç fevç iltihak etmektedirler. Geceli gündüzlü, var kuvvetleriyle Nur-ların feyyaz mütalâası ve kudsî hizmetinde çalışmaktadırlar. Din düşmanlarının münafıkâne ve korkunç faaliyetlerini kökünden târumâr etmek hususunda gayet mahirdirler.

Risale-i Nur, insanları gaflet ve cehaletten kurtarmakta, genç nesilleri her çeşit hurafât ve dalâletten halâs edip, hidayet yolunu göstermektedir. İçinden çıkılmaz badirelere sürüklenmiş olanları kurtarıcı eliyle halâs ederek, nurlu, parlak, selâmet ve saadete eriştiren cadde-i Kur'âniyede yürütmektedir.

Gençliğimizi ardı arkası kesilmeyen şeytanî telkinlerden, dinsizlik ve dalâlet kasırgalarından kurtarıp, muhafaza etmenin yegâne çaresi Risale-i Nur'dur.

88 Zübeyir Gündüzalp, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, s:70-83

Risale-i Nur, İslâmiyet'in ulviyet ve kudsîyetini gün gibi, güneş gibi gösteren, akl-ı selime dayanan bir eserdir.

Risale-i Nur, büyüklüğü ve bir çok meziyetlere mâlik olmasıyla beraber, her türlü şüphenin fevkinde olan bir eserdir. İnsan aklına, kalb ve derunî iştiyaklarına hitap eden bir eserdir. Nur talebesi olmak, bir insan için büyük bir nimettir.

Risale-i Nur hususî bir mânâ ve ehemmiyet taşır. Risale-i Nur talebeleri, Üstadları merhum Bediüzzâman Said Nursî Hazretleri'nden mülhem olarak devam ettikleri gayretler üstü gayret ve faaliyetlerinden bir an olsun geri durmamışlar, en çetin şartlar altında hizmet-i imaniyelerinde ihlâs ve şevkle ilerlemişlerdir. Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri sürgün hayatında şiddetli bir tazyikât ve istibdat altında bulunduruluyordu. Hunhar işken-celer, binbir türlü zorluk ve müşkilâtlar içinde Nur Risalelerini te'lif ediyordu. Bu dehşetli esaret hayatı senelerce devam etti. Nur Risaleleri Kur'ân yazısı ve yeni yazıyla neşredildi. Fakat zulüm ve istibdadın hükmü, Hazreti Üstad'ı bir türlü serbest bırakmıyordu. Mühim yardımcılardan mahrumdu. Herkese korku ve dehşet verilmişti. Beşerî bir yardım görmüyordu.

GÖNÜLLERİN İLÂHÎ İKLİMİ

Bediüzzaman'dan başka, hiçbir kimse Nur Risalelerini ve Müellif-i Muhteremini müdafaaya cesaret edemiyordu. İman ve İslâmiyet'in ihtiyatı ve kurtuluşu gibi büyük bir maksadı tanzim ve fiiliyat sahasına çıkarırken, on-onbeş talebesinden başka kimse yoktu. Fakat o Nurlar, gönüllerde ilâhî bir iklim vücuda getirmiş; kalb, ruh ve akıllarda kendi kendine tutuşup yanmıştır; kendi kendine parlamıştır.

Evet, kendi kendini neşretmiştir ki, bu vaziyet Nur Risalelerindeki Kur'ânî kuvvet ve kudretin en birinci delilidir. Demek Nurlardaki hakikatin yüksekliği ve onun hakkaniyeti, ehl-i imanı kendine celb ve cezbetmiştir. Her cepheden binbir çeşit

dalâlet tayfunlarının hücumuna uğradığı halde, sönmemiştir; yanmış ve parlamıştır. İnşâallah hâl ve istikbaldeki beşeriyeti umumî bir şekilde aydınlatacaktır.

Ebedî, sermedî bir Cemâl-i bâkiye mâlik bir Mahbub-u Bakî Allahımıza ve Halikımıza âşık olan ehl-i aşk, ehl-i muhabbet saadeti içinde yaşayanlar, Risale-i Nur'u her gün ilâhî muhabbet ve sevginin gözyaşlarıyla son nefesine kadar okumaktan kendilerini alamazlar, bunsuz mes'ud bir hayat yaşayamazlar.

Risale-i Nur eserlerini sadakat ve sebat ile tekrar tekrar okumak, hakaik-i Kur'âniye, imaniye ve İslâmiyeyi, kalbi tenvir ve kabule izhar eder. Akli iz'an ve idrake yakınlaştırır. Ruhu nurlandırır, ferahlatır. Vicdanı selm ve selâmete erİştirir. Nefsi ilzam eder, hevesât-ı rezileyi itlaf eder. Kudsî haz ve heveslere tebdil eder, gayr-i meşru olan şehevât-ı şeytaniyeyi meşru ve ulvî gayret ve faaliyetlere inkılâb ettirir, hakikî mecrasına çevirir.

GİZLİ TEŞEKKÜLLERE MÂNİ OLAN SED

Gizli bozguncu teşekküller her tarafa zehirli tohumlar saçmaktadır. Bunlar öyle bir zehirdir ki, panzehiri araştırılmamış veya bulunamamıştır. Millet ve neslimizi mütemadi bir surette serptiği zehirlerle mahvetmektedir. Bu millet-i İslâm için en büyük bir âfettir, pek azîm bir fecaattir. Öyle ise panzehiri bulmak gerektir. Amansız din düşmanlarımızı içinde toplayan mezkûr gizli teşekküllere karşı koyacak bir kuvveti bulmak elzemdir, hayatî bir mecburiyettir. İşte o fesatçı ve yıkıcı dinsizlik cereyanlarına karşı atom bombası hükmündeki tek kuvvet, bu asırda Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ın bir tefsiri olan Nur Risaleleridir. Dünyayı tehdit eden komünistlik ve farmasonluk gibi dinsizlik âfetlerine karşı Risale-i Nur bir Sed-i Zülkarneyn'dir. Bu noktada bütün hakikî münevverler ve ehl-i iman müttefiktirler. Zira o zındıka ve imansızlık ateşini söndürecek, o dinsizlikleri kökünden yıka-

cak bütün temel esaslar, kuvvetli ve kudretli parlak hakikatler, Risale-i Nur Külliyyâtı'nda mevcut bulunmaktadır.

Bir insan muhabbetullah ve mehafetullah sayesinde, hak ve hidayet caddesinin haricine çıkmaz; adalet, insaf ve merhamet hissi ona hâkim olur, kötülükten çekinir, iyiliğe yönelir; günahlardan kendini muhafaza etmekte muvaffak olur; derunî bir hâl, kalbî bir şevk ve sevgiyle ilâhî emirlere itaat ve inkiyade mazhar olur. Vicdan ve vazife mes'uliyetini idrak eder, fenâlık meyillerini frenler. İşte Risale-i Nur iman-ı billah, marifetullah ve muhabbetullahı ders verdiği içindir ki, onun bahtiyar talebeleri, Allah sevgisiyle, Allah korkusuyla, iman kuvvetiyle Allah'ın ve Resûlullah'ın (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) emir ve nehiyelerine seve seve boyun eğerek itaat ederler, amel-i sâlih ve takva ile, gayet faaliyetli bir hayat sürerler.

AKLEN İKNA OLMA

Gizli din düşmanları, bu milleti mahvetmek için evvelâ gençlerimiz ve çocuklarımızın sâfi zihinlerini bulandırmak, onların itikatlarında şüpheler husûle getirmek suretiyle işe başladılar. Türlü türlü neşir vasıtalarıyla mektep içinde ve dışında, herkesin ilk anda fark edemeyeceği birtakım hileli ve taklitli ifadelerle imanı zedeleyici, vesveseler verici hikâyeler ve hezeyanlar uyandırıp, yeni neslimize okuttular, körpe dimağları zehirlediler, masum kalbleri dinsizliğin zehirli hançeriyle hançerlediler, mahza hak ve hakikat olan İslâmî mevzuları hurafe gibi sâfi dimağlara yerleştirdiler. İmanî eserlerde sarsıntı ve çöküntüler meydana getirdiler. Bu Müslüman vatanın Müslüman evlâtlarını, dinsizliği ve imansızlığı netice veren birtakım menfi makale ve sözlerle imansızlık kuyularına attılar. Yeni neslimizi ve milletimizi böyle imanî şüphe ve vesveselerden kurtarabilmek için naklî bir ilim fayda veremiyordu. Onlara aklen ikna, kalben mutmain olacak şekilde hakikatleri izah ve isbat etmek

gerekiyordu ki, kurtulabilsinler. İşte böyle felâket ve fecâatlerden, millet ve gençliğimizi halâs edecek bir lütf-u ilâhî vardır. O da Risale-i Nur'dur.

EBEDÎ FERAH

Risale-i Nur dinsizcesine uydurulan hurafelerin, vicdansızcasına irtikâp edilen tahribat ve tahrifatların husûle getirdiği dinî şüphe ve vesveseleri, etraflıyla söker ve izale eder. Hakikatleri güneş gibi görünecek derecede isbat ederek, iman zâfiyetine düşenleri kurtarır, imana kuvvet, dine metanet verir. İmansızlığın zakkum-u cehennem tohumu, iman ve İslâmiyet'in, bir cennet çekirdeği olduğunu, kör gözlere de gösterir.

İmân ve İslâmiyet'in hakkaniyetini ve ne kadar sâfi ne derece şerefli, yüce ve nezih olduğunu gayet muknâ bir şekilde izah eder. Dinsizliğin fecaat ve fenâlığını, büyük bir cinayet olduğunu; dindarlığın yüce ve yüksekliğini, ebedî saadet ve selâmetin sebebi bulunduğunu son derece nafi ve temsilî bir tarzda insanın kalb ve dimağına zerk edip yerleştirir, kuvvetli ve yakînî bir iman te'sis eder. İman kuvvetiyle, saadete saadetler katacak bir saadette, fânî gençliği bâki bir gençliğe tebdil eder. Şu muvakkat dünya hayatını, ebedî hayatın saadetinin elde edilmesine vesile ve hizmetkâr yapar.

Müslümanlığın ve insanlığın ebedî refah ve saadeti, tahkikî imanı elde etmekle mümkündür. Millet ve gençliğimizin nazar-ı dikkatini, imanı kurtarmak davası üzerine çekmek, gözlerimizi bu mühim noktaya çevirmek çok elzem olan bir keyfiyettir. Risale-i Nur'un davası, iman ve İslâmiyet'i, âlem-i İslâm ve âlem-i insaniyette yerleştirmek, kuvvetlendirmek ve yükseltmek, dinsizliğin tacizlerine karşı müdafaa ve muhafaza etmek davasıdır.⁸⁹

89 Zübeyir Gündüzalp, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, s: 65-70

CİHAD RUHU

Millete ve neslimize bir gaye ve bir hedef vermek elzendir. Mefkûresiz ve hedefsiz bir cemiyet, iki ayaklı cenazelerden başka bir şey değildir. Bizim ecdattan evlâda devretmiş ve kökleşmiş olan en birinci gaye ve maksadımız iman ve İslâmiyet'tir.

Biz bütün saadet ve selâmetimizi iman ve İslâmiyet'e olan bağlılığımıza borçluyuz. Bu millet kalblerinden göklere yükselen, arşa yetişen "Allah Allah!" nidalarıyla kıt'alar fethetmiş, iman ve İslâmiyet aşkıyla dünya ve uhrâda parlak bir saadete nâil olmuştur. Bu millet ilâhî bir hamleyle, imanî bir kudretle Asya'nın göbeğinden Avrupa'nın ortasına geçmiş, kısa bir müddet içerisinde şanlı bayrağını zemin yüzünün üç kıt'asında dalgalandırmıştır.

Bütün beşer tarihi şahiddir ki; her sahada maddî kuvvetten ziyade, manevî kuvvet müessirdir. Hem maddî kuvvetler dahi hedef ve istikametini manevî kuvvetten alırlar.

Bütün fennî, ilmî ve içtimaî inkişaf ve terakkiler manevî kuvvetlere istinad ederler. İnsanları terbiye edebilmek, milliyetperver ve vatanperver yapabilmek, hak ve hakikat yolunda götürülebilmek, adaletle o insanları payidar edebilmek ancak ve ancak manevî bir kuvvetle kabil olur ve olmuştur.

CESARET

Cesaret en üstün bir meziyettir; namus, şeref ve haysiyeti muhafaza edebilmek, cesur olmak sayesinde. Hayat cesaretle devam eder. Bütün iyiliklerin menbai cesaret olduğu gibi, bütün fenâlıkların menşei de korkaklıktır, cebanettir. Korkak insanlar tarih boyunca cemiyete dâima zarar vermiştir.

Bir nesilde mücadele ruhunu sindirme, nesli öldürmektir. O nesli diriltmek ise, o nesilde mücadele aşkını uyandırmaktır.

Faziletli insan şudur ki; şahsî menfaatten ziyade, vatan ve millete iman ve İslâmîyet'e hizmet etmek kaygısını kendisine hâkim kılsın.

TATBİKAT HALİNE GELEN İMAN

Dünyada refah ve saadetin, hür ve insanca yaşamanın bir tek çaresi vardır. O da şudur: İnsanı insan eden, belki insanı sultan eden hakikî imanı kazanmak ve inkişaf ettirmektir. Tatbikat ve hareket haline gelmeyen iman ölüdür. Madde ile imanın çarpıştığı Çanakkale'de maddenin temsilcisi mağrur, müthiş düşman mağlûbiyetle târumâr olmuş, kaçmış, gitmiştir.

İlim istemek bilhassa iman ilmini tahsil etmek her Müslümanın üzerine farzdır. İşte bu ilmi, en mükemmel şekilde âvâmdan havassa kadar her sınıf halkın anlayabileceği şekilde ders veren Risale-i Nur'dur.

Risale-i Nur'un ders verdiği mevzular ve istihdam ettiği maksat itibariyle fâikiyetini bize teslim ettirmektedir. Belâğat ve fesahat nokta-i nazarından da bu eserler en ulvî bir şahikadır. Risale-i Nur'da öyle ilmî bir kuvvet vardır ki, en muannid dinsizleri dahi ilzam ve iskat eder ve neşrine mâni olan bütün insan kuvvetleri onun karşısında âciz kalarak mağlûbiyete duçar olur.

BERRAK VE SAF İMAN DERSİ

Risale-i Nur, imanî ve İslâmî esasları en saf, en parlak ve en berrak bir surette ders vermesiyle temayüz etmiş bir şaheserdir.

İslâmî bir eseri muhakeme ederken, o eserin ders verdiği esasât-ı diniyeyi ve semere verdiği neticeleri düşünmeliyiz. İşte Risale-i Nur'u bu nokta-i nazara göre muhakeme ettiğimiz zaman görülüyor ki; onunla tenevvür edenlerde her türlü şüphe ve vesveselerden uzak, canlı ve kuvvetli bir kanaat-ı imaniye husule gelmektedir.

Risale-i Nur, Allah yolunda Kur'ân'ın elmas kılıcı olan iman hakikatleriyle cihad etmeyi öğretir, imanı tavkiye eder, manevî terakkiyatı sağlar, fenalığa karşı iyilik ve fazileti, merhamet ve şefkâti, birlik ve beraberliği ders verir. Af ve safhı ders verir. Bütün bunları bir mükâfat beklemeyerek ve münhasıran Allah rızasını gözeterek ifâ etmeyi esas tutar.

Risale-i Nur öyle ateşli ve ateşin bir kitaptır ki; onu okuyan insanların ruhları alevlenir, nur-u imanla parlak ve dolar.

Bu nadide eserin şâyân-ı hayret olan intişarına en birinci sâik ve sebep, hak ve hakikati gayet saf ve berrak bir surette izah ve ispat ederek, kalb ve dimağlara yerleştirmesidir.

Risale-i Nur bize ilâhî bir lütuf ve nimettir. Baştanbaşa iman ve İslâmiyet'i parlak bir surette ders vermesinden her sitayişe şâyân bir eserdir.

NESLİMİZİ SELÂMETE ERİŞTİRMEK

Risale-i Nur'daki Kur'ânî ve imanî hakikatın kuvvetidir ki, bu eserler dinsiz cereyanların temel taşlarını parçalamış ve İslâm düşmanlarını titreten bir azâmet ve haşyet ihraz etmiştir. Ve bu kelâm ve üslûp, denizleri coşturacak kuvvettedir. Risale-i Nur müstemirren ilerlemiştir.

Kur'ân güneşinin şûâları, lem'aları, ışıkları olan Nur Risaleleri, en kesif ve karanlık bulutları yırtarak hidayete müştak gönüllerde parlamıştır. Zifirî karanlık içinde kalmış biçareleri aydınlığa çıkarmış ve çıkarmaktadır.

Risale-i Nur, Kur'ânî ve imanî hakikatleri ihtiva eden cihanşümül bir tefsir-i Kur'ânîdir.

Risale-i Nur, milyonlarca ehl-i imanın, ışığı etrafında toplandığı bir meş'ale-i imandır.

Cemiyetimizi anarşiye sürükleyen ve milletimizin bekâsını tehdit eden, içtimâî buhranları kökünden kaldıracak olan ve mil-

let ve neslimizi dünyevî ve uhrevî saadet ve selâmete eriştirecek yegâne çâre Risale-i Nur'dur.

Bediüzzaman bahadır ve yavuz bir mücahid-i ekberdir. Bediüzzaman eşedd-i zulmün, istibdad-ı mutlakın önünde eğilmedi; göğüs gerdi ve çarpıştı ve yıktı. Bediüzzaman, beşer tarihinde pek ender görülen yüksek bir insan ve nâdire-i hilkat olan bir müfessir-i âzâmdır.

Bediüzzaman, dinî ve millî ruhu ateşleyen ateşîn ve müstesna bir müelliftir. Bediüzzaman İslâmiyet'in bütün faziletlerini nefsinde toplamış olan müstesna yaratılıştaki ilmi ile âmil bir müfessir-i Kur'an'dır.

Nurculuk, şahlanan bir iman tezahürüdür.

Denizler donanma, bulutlar ordu yağdırsa, kara çıldırsa bize saldırsa, bizi Nurlardan, bizi bizden yine ayıramayacak, bu hizmet-i imaniye ebede kadar pâyidâr olacaktır inşaallah... Bütün zulüm ve işkencelere rağmen azim ve iradesinden, sebat ve sadakatinden zerre kadar bir şey kaybetmeyen Bediüzzaman, din düşmanlarıyla mücadelelerinde bütün ömrü boyunca devam etmiş ve muzaffer olmuştur.

Biz bu beden ve bu canları ancak ve ancak Allah yolunda cihad için besleyeceğiz. İslâm dini, şehâmet ve hamâset ve gayret dinidir. Korkaklık ve meskenet İslâmiyet'le kabil-i te'lif değildir.

Gerek şahsî dert ve meselelerimiz, gerekse din düşmanlarının taarruzlarıyla giriftar olduğumuz sıkıntılarımız, biz Nur şakirdlerinin canlılık ve cevvaliyetini artırır; bize mücadele-i diniye yolunda ihlâs ve cesaret verir. Metanet ve selâbetimizi ziyadeleştirir.

ŞAHSİMİZA YAPILANLARI AFFEDERİZ

Zulüm ve işkenceler, insanın mahiyetindeki asalet ve cesareti meydana çıkarır. Fıtratındaki kabiliyetleri inkişaf ettirir. Hayat-

ta dert ve felâketlere duçar olmayanlar, büyük feragat ve cesaret sahibi olamazlar.

Risale-i Nur'un neşriyât ve fütuhâtı 27 Mayıs İhtilalinden sonra yüzde üçyüz ziyadeleşmiştir. Bu ileri ve muazzam hamlenin en büyük âmili, hiç şüphe yoktur ki; Risale-i Nur'un varlığını tehdit eden din düşmanlarının Nur talebelerine taarruzlarıdır.

Binâenaleyh, şahsımıza olan gaddar hücumları affederiz. Fakat iman ve İslâmiyet'e taarruz edenleri asla affetmeyiz!

MÜCAHİD BİR NESİL

İmanlı, iradeli, çalışkan, iyi ve müsbet düşünceli, iyi bir hatt-ı harekete sahip bir gençlik mi istiyorsunuz, Risale-i Nur'u okutunuz.

Türkiye'yi üstün bir memleket haline getirmek aşkının şuur ve iradesiyle çırpınanlar, bu gayenin tahakkuku için yegâne çâre Risale-i Nur'u okumak ve okutmak olduğu kanaatindedirler.

Risale-i Nur; dini ve milleti ve memleketi uğruna her türlü fedakârlığı göze alan sabır ve tahammülün eşsiz örneklerini veren, muhlis ve mücahid bir nesil yetiştirmektedir.

MİLLÎ ŞUUR

Millî ve dinî nizamımızı yıkmak isteyen düşmanlar pek çoktur. Böyle bir hengâmede o düşman kuvvetlerini parçalayıp mağlûp edebilenin tek çaresi, manevî kuvvetin en muazzamı ve en büyüğü tahkikî iman kuvvetidir. Şu halde tahkikî iman dersleriyle iman ve İslâmiyet yolunda terakki ettiren Risale-i-Nur eserlerine sarılmak, onu okuyup okutmak, bugün en bedihî bir ihtiyaçtır. Bozulmuş olan cemiyet düzeninin düzenlenmesinin çâre-i yegânesi, o cemiyetin iman ve itikadını kuvvetlendirmektir. Bu da ancak Kur'ân'ın imanî âyetlerini tefsir eden ve iman esaslarını aklen, mantıken izah ve ispat eden bir eseri o cemiyete okutmakla mümkündür. Öyle bir eser de, bu asırda Risale-i Nur'dur.

Risale-i Nur, öyle bir müellifin eseridir ki, bu eseri sadakatle mütalâa edenler de aynı azim ve iradeye mâlik olarak cihad-ı dinîye ve hizmet-i Kur'âniyede muzaffer ve muvaffak olurlar.

VATANA MİLLETE HİZMET İÇİN VAKF-I HAYAT

Dinimi seviyorum ve sevmeye mecburum. Kendimin, aile ve memleketimin; vatan, millet ve gençliğimizin ebedî saadetinin de dine olan sevgi ve bağlılığın derecesi nisbetinde olduğu kanaatindeyim. Bunun içindir ki, imanımı tahkikî bir surette öğrenmeye, böylece taklidî Müslümanlıktan tahkikî ve şuurlu bir Müslümanlığa terakki etmek lâzım ve elzem olduğu itikadındayım. Bu mevzuda beni gayeme eriştirecek yegâne eserin Risale-i Nur olduğu kanaat-i kâmiledeyim. Bunun içindir ki, hem kendimi yetiştirmek, imanımı kurtarmak, hem de vatan ve milletime bu en mukaddes hizmeti yapmakta muvaffak olmak için hayatımı Risale-i Nur'a vakfetmiş bulunmaktayım.

Çünkü Risale-i Nur, kurtuluş arayan insanlara rehber olmaktadır.

Zaman geçtikçe, Risale-i Nur'un fevkalâde kıymet ve ehemmiyetli, harikulâde bir eser olduğu daha iyi anlaşılakta ve daha fazla değer verilmektedir.

FERD VE AİLE HAYATINI KORUMA

Risale-i Nur bu asrın aydınlatıcı bir nurudur. Fert ve aile hayatımızı her türlü fena cereyana, her nevi yıkıcı faaliyetlere karşı koruyacak yegâne çâre; Nur Risaleleriyle bu varlıklarımızı tenvir ve irşad etmektir. Din, dil, örf ve an'anemizi, yani topyekûn asrımızı bozmaya ve mahvetmeye çalışan ve esası, dalâlet ve dinsizliğe dayanmakta olan bütün menfî fikir cereyanlarına karşı, bu vatan ve milleti ve gençliğimizi koruyacak olanın ancak Risale-i Nur olduğu kanaatindeyiz.

Risale-i Nur, maddî ve manevî tekâmülümüzü netice verecek en büyük ve en müessir bir faktördür.

Suyu, uzunluk ölçüsü ile ölçmek hakikate ne kadar uygun değilse, his ve düşünceleri madde ile kıyas etmek de o kadar yer-siz ve isabetsizdir.

Başlıca ve en büyük hedefimiz; Risale-i Nur'daki Kur'ânî hakikatlerle, bu vatan ve millete hizmet etmektir. İslâmî mücahede ve mücadelemizde imanî hakikatlerle hem kendimizi, hem din-daşlarımızı teçhiz etmektir.

ŞANLI TARİHİMİZE LÂYIK GENÇLERE IŞIK

Risale-i Nur'u neşrederek millet ve gençliğimizi iman nuruyla tenvir etmek, dinsiz cerayanlarla böylece mücadele etmek, şanlı tarihimizin ve şanlı milletimizin biz gençlerden istediği ve beklediği en şerefli bir faaliyet ve en asil bir gayrettir.

Üstünde gezdirdiği şu mübarek toprağın, içinde yaşadığı bu aziz cemiyetin dertlerini teşhis edenler idrâk ederler ki, bütün dert ve yaralarımızı kökünden tedavi edecek tek çâre; Risale-i Nur'la tenevvür etmektir.

Bu asrın idealist genci, dünyevî ve içtimâî bir cereyanın kuvvetinden ziyade, imanî ve İslâmî bir kuvvet arıyor. Ve buna müştaktır. Hattâ öyle dinî bir kaynak taharri ediyor ki, bütün meselelerimizi topyekûn halletsin ve ihtiyaçlarımıza cevap versin. İşte samimî ve ciddî bir tahkikten sonra, bugünkü gençlik-ten çokları, bu emsalsiz kuvvetin Risale-i Nur'da olduğu kanaatine varmakta ve dört elle Risale-i Nur'a sarılmaktadır.

Risale-i Nur, birdenbire tutuşan bir alev gibi, gittikçe parlamakta, gittikçe genişlemektedir. Risale-i Nur, bir ilim ve irfan meş'alesidir. Öyle bir meş'ale ki; Türkistan'ın buzlu ovalarını, Afrika'nın yanmış çöllerini aydınlatan, Buhara'da, Semerkand'da, İsfahan'da, Şiraz'da, Kurtuba ve Fas'ta, Bağdad, Şam ve Mısır'da,

Endülüs ve Viyana'da yanan ve parlayan Kur'ân meş'alesinin, bu asırda parlayan ve parlatan bir mucize-i mânevîyesidir. Risale-i Nur ile tenevvür edip aydınlananlar, bu memleketin en güzide simâlarıdır. O simâlar ki, fazilet ve mürüvvetin, ahlâk ve terbiyenin mücessem birer misalidirler. Mukaddesatçı ve milliyetçi gençliğin, düşmanlarımıza karşı, ruh cephesinde açtığı savaşta biz gençleri muzaffer kılacak en üstün silâh, iman hakikatleri ve en üstün kuvvet ise, gene iman kuvvetidir.

Risale-i Nur, Kur'ân yolunu göstermekte, kararlı ruhları, körleşen vicdanları aydınlatmakta, yakılan iradelere kuvvet verip canlandırmaktadır.

İSLÂM MEDENİYETİ

Allah'ı bilmenin, dini öğrenmenin, milletimizi sevmenin, gerçek milliyetimize sarılmanın yolu Risale-i Nur yoludur. Bu memleketi kuranlar, kanlarıyla sulayanlar, mamureler vücuda getirenler, en yüksek bir medeniyet olan İslâm medeniyetini tesis edenler iman kuvvetine mâlik atalarımızdır.

Bu millet, iman ve İslâmiyet kuvveti sayesinde ki; bir beylik iken, büyük bir imparatorluğun temellerini kurmuş ve cihana hâkim olmuştur. Tarihi dolduran şehametli zaferler kazanmıştır. Düşmanların muazzam maddî kuvveti karşısında, silâhça fakir olduğu halde, dünyanın dev kuvvetlerini mağlûbiyete duçar etmiştir.

Risale-i Nur, seciyeye asalet, ruha yükseklik, kalbe parlaklık verir. İman ve İslâmiyet'i bütün şaşaaıyla canlandıran Risale-i Nur gibi muazzam ve muhteşem bir eser, bugün misilsiz bir rağbet ve alâkaya mazhar olmuş ve olmaktadır. Böyle ciddi bir eseri, milyonlardan müteşekkil bir kütle, büyük bir ciddiyet ve muhabbetle mütalâa etmektedir.

Allah'tan başka bir istinadgâhımız yoktur. Ne yaparsak, Allah'a dayanarak biz yapacağız. Ya dinimizi yaşatacağız, ya öle-

ceğiz! Risale-i Nur'la dinimize hizmet edeceğiz. Risale-i Nur'u okuyarak ve yayarak dinimizin izzet ve şerefini muhafaza edeceğiz. Hak ve hakikati muhafaza edeceğiz. Böylece İslâmiyet'in terakkisine, bu can bu kafesten çıkıncaya kadar çalışacağız.

İMAN İNKİŞAFI

İmân ve İslâmiyet'e yapılan türlü hakaretler ve taarruzlar karşısında zillet ve acze düşmeyeceğiz. Düşmanlarımızın karşısında çökmeyeceğiz, biz onları çökerteceğiz. Bunda muvaffak ve muzaffer olmak için de, bizi tarihin tahtına çıkarıp, asırlarca dünyaya hâkim ve hükümrân eden en birinci kuvvetimiz imandır. Bu mukaddes imanın sayılmayacak derecede olan her sahadaki tezahürâtı, beşeriyet âleminin gözlerini kamaştırdı. Ne zaman ki iman zâfiyetine düştük, ondan itibaren gerilemeye başladık. Bu bedihî bir vakıdır. Bunun için biz şimdi bütün kuvvet ve kudretimizle iman hakikatlerini tahsil edip, hem kendimizin, hem milletimizin imanını inkişaf ettirmekle mükellefiz.

Gaddar ve müstebit dinsizler dinî müesseselerimizi yıktılar, kapılarını ortadan kaldırdılar; işte böyle müthiş ve korkunç bir devirde Risale-i Nur güneş gibi parladı. Millet ona canı pahasına olsa sarıldı, okudu ve bütün manevî ihtiyaçlarının Risale-i Nur'la tatmin edilmekte olduğunu gördü. Zira Risale-i Nur, büyük bir hareket-i imaniye kaynağıdır. Risale-i Nur, iman ve İslâmiyet yolunda cansiperâne hizmet eden, Kur'ân ve iman hizmeti için görülmemiş bir şekilde feragat ve fedakârlıklarda bulunan mücahid bir nesil yetiştirmektedir.

Millî ve dinî birliğimizi parçalamak isteyen bütün düşmanlarımızı mağlûp etmenin tek çaresi, Risale-i Nur okumak ve neşretmektir. Zira hariçten gelen tahribat manevîdir. Buna mukabil manevî ve tamirci bir atom lâzımdır. İşte bu asırda o tamirci atom, Risale-i Nur'daki tahkikî iman dersleridir.

SABIR VE TAHAMMÛL

Risale-i Nur'la tenevvür edenler, hak ve hakikat hizmetinde yorulmazlar. Hakikatin ve imanın düşmanlarıyla olan mücadelelerinde sendelemezler; sarsılmayarak, sabır ve tahammül ederek mücadele ederler. İmanı kurtarmak davasını yürütürler. Fütura düşmeden, azim ve sebatla, cihad-ı diniye meydanlarında cevelan ederler. Evet, mücadele rolü çetindir. Fakat Nur talebeleri iman kuvvetine mâlik olduğu için, onlardaki iman kuvveti, onları bütün zorluklara karşı göğüs gerdirecek bir hâle getirmiştir.

Risale-i Nur talebeleri, mahkemelerde, karakollarda, işken-ce yerlerinde, hak ve hakikati pervasızca müdafaa etmeyi en mukaddes bir vazife bilirler.

KIYAMETE KADAR

Risale-i Nur talebeleri, taarruza mâruz kaldıkları vakit, yılmazlar, yıldırırlar. Çökmezler. Aralarında olan misilsiz Nur'un neşir hizmetini nesilden nesile devrederler. En cebbar ve en gaddar dinsizlerin zulümleri altında bile Nurcular, iman hizmetini devam ettirirler. Aralarında olan misilsiz bir uhuvvet, tesanüd, teavün ve sevgi ile birinin hapse atıldığı yerde hizmeti diğer biri yürütmüştür. Birinin yetişemediği yerde diğeri hizmeti tamamlamıştır. Ve kıyamete kadar da inşaallah bu hizmet-i imaniye devam edecektir.

KILIÇLARIMIZ KALEMDİR

Risale-i Nur talebeleri, Kur'ân ve iman uğrunda fisebilillâh mücadele eden mücahidlerdir. Risale-i Nur talebeleri ebedî bir cihad ve gazanın eridirler.

Bizler İslâm'ın şerefi için, İslâm'ın terakki ve teâlisi için kanını akıtan, canlarını feda eden, şanlı bir milletin torunlarıyız. Elbette bizler, ecdadımızın yaptığı cihad-ı diniyeyi

devam ettireceğiz. Şimdi kılıçlarımız, kalemdir. Top ve tüfeğimiz iman kuvvetidir.

Türk milleti şarktan garba, cenubdan şimale kadar seferden sefere, gazadan gazaya koşmuştur. Kur'ân ve iman hakikati uğrunda milyonlarca başlar feda edilmiştir. İcabında bu cihad-ı diniyede biz dahi can ve cânânımızı feda edinceye kadar devam edeceğiz. Nur talebelerinin imanî ve İslâmî hizmetini durdurabilmek, hiçbir kuvvetin haddi değildir. Bediüzzaman bu asırda fisebilillâh bir cihadın bu zamanda en müşahhas bir timsalidir. Bediüzzaman, aziz vücudunu cevr ü cefa ateşinde yakmış ve ancak hakaik-i imaniye Nurlarını ışılatmıştır.

Risale-i Nur, bu vatan ve millete millî ve İslâmî bir vahdet vücûda getirmiş ve getirmektedir. Bu birlik ki, fethedilmez bir kal'a halinde olduğu, din düşmanlarınca kabul edilmekte ve onları tir tir titretmektedir.

İmân ve İslâmiyet mevzuunda şüphesini izale, vicdanlarını tatmin etmek isteyen ve hakikati taharri eden münevverler, Risale-i Nur'a sarılmakta ve ondan tam ikna olmaktadırlar.

MANEVÎ BOŞLUĞU İZALE

Risale-i Nur, din düşmanlarının ortaya attıkları imanî şüpheleri, ilmî bir satvet ve kudretle izale ederek, hak ve hakikati parlak bir surette isbat etmiştir.

Risale-i Nur, hakikî Türkçe ile, bugünkü lisan ile bugünkü insanlara hitap ediyor. Onların anlayışlarına muvafık bir metoddla Kur'ânî hakikatleri ders veriyor ki, hiçbir kimse ondan istifadesiz kalmıyor. Bu hususiyet ise, Risale-i Nur'un en birinci meziyetlerinden birisidir.

Risale-i Nur'un intişar sahası, bugün fevkalâde bir vüs'ata mazhar olmuştur.

Risale-i Nur, milletteki mânevî bir boşluğu doldurmakta ve hakikat arayıcılarına en zengin ve en parlak bir mahzen-i hakikat olduğunu göstermektedir.

Risale-i Nur, bir âbide-i irfan ve bir meş'ale-i imandır.

Risale-i Nur; Anadolu ve âlem-i İslâm'da eşine pek ender rastlanan pek büyük bir rağbet ve revaca mazhar olmuştur.

ŞANLI BİR ESER

Bir insan için en mes'ud, en unutulmaz ve bâkiye tebdil eden zamanlar, Risale-i Nur'u okumakla ve onun kudsî hizmetinde bulunmakla geçen günlerdir. Bu öyle kudsî bir meş'aledir ki, insana her ânını bir aşk ve vecd içinde geçirten feyyaz bir nur menbâdır.

Risale-i Nur, ebedî ve ezeli bir Nur'un feyyaz güneşi olan Kur'ân-ı Hakim'in parlak tefsiridir. İnsan Risale-i Nur'u okudukça o ilâhî Nur'un, vücudunun bütün zerrelere nüfuz ettiğini, ilâhî feyzin bütün manevî varlığını istilâ ettiğini hissederek.

Kudsî bir şevk ve neş'e içinde imanı kuvvet bulur. Evet Risale-i Nur, şanlı tarihimize şanlar veren, insaniyete şeref bahşeden, kalbe ve fikre parlaklık ihda eden, varlığımıza nur ve feyiz nefheden bir şaheserdir.

Kur'ânî ve imanî hizmete gösterdikleri gayret ve faaliyetten dolayı, Risale-i Nur talebeleri, her türlü takdir ve tahsine lâyıktır. Dost ve düşmanın hayranlık ve meftûniyetlerine mazhar olmaktadırlar.

Risale-i Nur, şanlı tarihimize en büyük şan katan, insaniyeti şerefle müşerref kılan şanlı bir eserdir.

Evet Risale-i Nur'u okudukça, kalbimizin meserretle çağladığını, ruhumuzun, cihad-ı diniye neşvesiyle galeyana geldiğini hissediyoruz. İman, hâyâ, ahlâk ve faziletin en mücessem bir timsali Bediüzzaman Said Nursî'dir.

Ve nihayet Risale-i Nur, insana hayat veren, hayata ulviyet bahşeden, imanî hakikatlerle temayüz eden mümtaz bir külliyyattır.⁹⁰

İşaratü'l-İ'caz Tefsiri Üzerine

Bizzat Üstadımızdan ders alan Tahirî, Zübeyir, Sungur, Ziya, Ceylan ve Bayram Ağabeylerin İşaratü'l-İ'caz üzerine yazdıkları takdimdir...

Kırk sene evvel, Harb-i Umumîde, cephede, avcı hattında, bazen at üstünde te'lif edilen İşaretü'l-İ'caz tefsirinin bir kısmını Üstadımızdan ders aldık. İlm-i belâğatı ve kavaid-i Arabîyeyi bilmediğimiz halde, aldığımız ders ile bundaki bir sırr-ı azîmi fehmettik ki, bu İşaretü'l-İ'caz tefsiri, hakikaten harikadır. Bu tefsirin, Kur'ân'ın vücuh-u i'câzından, yalnız nazmındaki i'cazı harika bir tarzda göstermesi münasebetiyle dört noktayı beyan ediyoruz:

Birincisi: Madem Kur'ân Kelâmullah'tır; umûm asırlar üzerinde ve arkasında oturan muhtelif, tabaka tabaka olarak dizilmiş bütün nev'i beşere hitap ediyor, ders veriyor. Hem bu kâinat Hâlık-ı Zülcelâl'in kelâmı olarak Rububiyetin en yüksek mertebesinden çıkıp, bu binler muhtelif tabaka muhataplarla konuşuyor, umûmun bütün suallerine ve ihtiyaçlarına cevap veriyor. Elbette mânâları küllî ve umumîdir. Beşer kelâmı gibi mahsus bir zamana, muayyen bir taifeye ve cüz'î bir mânâya inhisar etmiyor. Bütün cin ve insan binler muhtelif tabakada olan efkâr ve ukûl ve kulûb ve ervahının her birisine lâyık gıdaları veriyor, dağıtıyor.

İkincisi: Kelâm-ı Ezelî'den gelen ve bütün asırları ve bütün tavaif-i nev'i beşerî muhatap ittihaz eden Kur'ân-ı Hakim'in gayet küllî mânâlarının cevherlerinin sadefi hükmünde olan lâfz-ı Kur'ânî, elbette küllîdir. Yalnız kıraatinde her bir harfinin on, yüz, bin ve binler ve eyyam-ı mübarekede otuz bine kadar sevab-ı uhrevî ve meyve-i cennet veren huruf-u Kur'âniyenin

90 Zübeyir Gündüzalp, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, s:43-57

her birinde mevcudiyeti kat'i olan i'cazın bir kısmını bu tefsirde gördük.

Üçüncüsü: Bir şeyin hüsün ve cemâli, o şeyin mecmuunda görünür. Cüzlere ayrıldığı vakit, mecmuunda görünen hüsün ve cemâl, parçalarında görünmez. O şeyin umûmunda tezahür eden nakış ve güzellik, her bir kısmında aranmaz. Görünmediği vakit görünmemesi, onun sebab-i kusuru tevehhüm edilmez. Böyle olmasına rağmen, Kur'ân-ı Hakim'in sûre ve âyetlerinde görünen mucize-i nazm, hey'at ve keyfiyat itibariyle tahlil edildiği vakit, başka bir tarzda yine kendini ehl-i tetkike gösteriyor. İşte bu İşaretü'l-İ'caz, Arabî tefsirin, İ'caz-ı Kur'ân'ın yedi menbaından bir menbaı olan nazmındaki cezâleti, en ince esrarına kadar beyan ve izhar ediyor. Kur'ân-ı Hakim'in on, yüz, bin ve binler ve eyyam-ı mübarekede otuz bine kadar semere-i uhrevî veren hurufatının her birine ait, İşaratü'l-İ'caz'ın azamî ihtimamla onlardaki i'cazı göstermeye çalışması, elbette israf değil, ayn-ı hakikattir.

Dördüncüsü: Kur'an-ı Hakim'in Kelâm-ı Ezelî'den gelmesi ve bütün asırlardaki bütün tabakat-ı beşere hitap etmesi hasebiyle, mânâsında bir câmiyet ve külliyet-i harika vardır. İnsandaki akıl ve lisan gibi, bir anda yalnız bir meseleyi düşünmek ve yalnız bir lâfzı söylemek gibi cüz'î değil, göz misilli muhit bir nazara sahip olmak gibi, Kelâm-ı Ezelî dahi bütün zamanı ve bütün tâife-i insaniyeyi nazara alan bir külliyette bir kelâm-ı İlahidir. Elbette onun mânâsı, beşer kelâmı gibi cüz'î bir mânâya ve hususî bir maksada münhasır değildir. Bu sebepten, bütün tefsirlerde görünen ve sarahat, işaret, remiz, imâ, telvih ve telmih gibi tabakalarla, müfessirinin beyan ettikleri mânâlar, kavaid-i Arabiye ve usûl-ü nahve ve usûl-ü dine muhalif olmamak şartıyla, o kelâmdan bizzat muraddır, maksuddur.⁹¹

91 R.Nur Külliyâti, II, s:1156

Hutbe-i Şamiye İçin Bir Not

Tahirî, Zübeyir, Bayram, Ceylan, Sungur, Abdullah, Ziya, Sadık, Salih, Hüsnü ve Hamza Ağabeylerin Hutbe-i Şamiye için düştükleri not...

Hutbe-i Şamiye namında matbu Arabî risaleyi, Arabî bilmediğimiz için Üstadımızdan rica ettik ki, bize bir iki gün ders versin. Birkaç gün zarfında söylediği dersin takdirini kaleme aldık. Üstadımız, dersi verdiği vakit, bazı cümlelerini zihnimize tam yerleştirmek için tekrar ederdi. Ahirdeki temsil ve hikâyeyi bulduğumuzdan, en evvel onları üniversitelilerin ve dindar mebusların nazarlarına göstermemizin sebebi, ustamız derse başladığı vakit, “Eski zamanda şimendiferde, mektepli o iki muallim yerine, sizleri ve bana şariatın hakkında soru soran kırk beş sene evvelki mebuslar yerine, şimdiki hakikî dindar mebusları kabul ve tasavvur edip öylece konuşuyorum” dediği için, biz de ehl-i maarif ve dindar mebuslara bera-yı malûmat bu dersimizi gösteriyoruz. Sonra isterlerse Hutbe-i Şamiye’den bütün derslerimizi göstereceğiz. Münasip görülürse neşir de edeceğiz.

Âlem-i İslâm’daki siyaset-i İslâmiyeye dair Üstadımızdan bir ders almak istedik. Halbuki otuz beş seneden beri siyaseti terk ettiğinden Eski Said’in siyaset-i İslâmiyeye temas eden bu Hutbe-i Şamiye tercümesi Eski Said hesabında bir derstir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'E GÖRE NUR TALEBESİ

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN COŞKUN İFADELERİNDE KENDİNİ BULAN NUR TALEBELERİ

Kur'ân-ı Azimüşşan'ın çok kıymetli ve parlak bir tefsir-i hakikîsi olan, ilhamı yalnız Kurân'dan alıp, asrımız idrakine göre, İslâmî esasları beyan ve izah eden Nur Risalelerini, sadakatla okuyup, ilmiyle âmil olan Müslümanlar, pür-imanlı cesur mü'minler olarak temayüz etmektedirler. Dünya ve ukba saadetinin manevî güzellikleriyle güzelleşen birer nazenin nâmzed haline yükselmektedirler. Bu Nur talebeleri, bütün Müslümanlara; Allah'a hâlis bir kulluk yapmakta, Peygamber-i Zîşan Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın muhlis ve mücahid bir ümmeti olmakta şâyan-ı itimat birer örnek olmaktadırlar. Kur'ânî ve İslâmî bir irfanla, kendilerini tenvir etmeye çalışan bu Nur talebeleri amel, ihlâs, ahlâk, terbiye, şecaat ve salâbet-i diniyelerini gıpta ettiğimizi itiraftan kendimizi alamadığımız, kavî itikatlı, temiz yürekli, ulvî ruhlu aydınlatici aydınlar tabakasıdır.

Hem bütün bu faziletlerle beraber, Nur talebeleri “adam sendeci”, “nemelazımcı” olmayan, “Beni sokmayan yılan bin yıl yaşasın” demeyen mukaddes imanlarını kuvveden fiile çıkararak, hamiyet-i İslâmiye ile coşarak Kur'ân ve imanın ihtiyat,

muhafaza ve müdafaa hizmetinde koşan birer hizmetkâr-ı dindirler. Bu hizmetçiliklerinde, hizmetçi hüviyetinden başka hiçbir üstün sığata iltifat etmezler. İslâmî cihad ve hizmetlerinde, maddî-manevî menfaat ve mansıplara arka çevirmeyi, karşılıksız ve ücretsiz olarak, yalnız Allah'ın rızasını kazanmak için çalışmayı tek hedef ittihaz etmişlerdir. Bu kudsî gayelerine erişebilmek gayretinde feragat ve fedakârlığın, çileler ve cefaların kendileri için en mugaddi bir gıda olduğuna, cidden ve hakikaten inanan kimselerdir.

Bunlar ne acip Müslümanlardır ki, kırk küsur senedir, durmak dinlenmek, mola vermek nedir bilmeden, Nur Risalelerini neşrederek, devam edegelmekte olan İslâmî hizmetlerinde, ev-bark, mal-mülk, evlâd ü iyal, zevk ü sefalarından kendilerini mahrum ediyorlar.

Ey imanla müşerref mü'minler! Cenab-ı Hakk'ın her asırda o asır insanlarına ihsan ettiği gibi, bu asırdaki ümmet-i Muhammedî'yi sahil-i selâmete çıkaran bir sefine-i Rabbânîyenin hademeleri olan Nur talebeleri, yirminci yüzyılın maddîlikten mücerred, manevî rabitalarla yekvücut olan bir hizbullahıdır. Bu zamanda yeryüzünde Allah'ın ordusu hüviyetinde birer fedâî, cünûdullahtan teşekkül eden manevî bir kitle-i azîmedir.

Bu muallâ ve muazzez Müslümanlar camiası, atom-misâl bir kuvvet-i imanla mukavvi, ilm-i iman ve irfanla mücehhez, Nur-u Kur'ân'la münevver, en cengâver, en aktif, en bahadır, en asil ve en faziletli münevver memleket evlâtlarını münevver sînesinde toplayan manevî bir hizbü'l-Kur'ân'dır.

Evet, ey fazilet timsali Müslüman kardeşler! Risale-i Nur talebeleri, Kur'ân-ı Hakim'in yirminci asra bakan veçhesini keşfedip, izhar ve beyan eden, zengin bir ilm-i iman hazinesi olan Nur Risalelerini, ilim ve irfana âşık bir sevda ile okuyan bir ruhanî tutkunlar topluluğudur.

Bu yüksek tahsile ruhî bir zevk ve lezzet içinde devam etmekle beraber, yurdumuza, İslâm âlemine, dünyaya, maârif-i ilâhîye definesi olan Risale-i Nur Külliyyâtı şahanesini yaymak ikdamını ifâ etmişlerdir.

Cenab-ı Hak, Hakim-i Ezeli, inayet-i sermediye ve hikmet-i ezeliyenin iktizasıyla, şu dünyayı tecrübeye mahal ve imtihana meydan ve dâr-ı hizmet olarak yaratmıştır. İnsanları, hususan Müslümanları da hizmet içinde imtihan ve tecrübe sırrının tecel-lisine tâbi kılmıştır. Tecrübe ve imtihan neşv ü nemaya sebeptir. O neşv ü nema ise istidatların inkişafına sebeptir. O inkişaf ise kabiliyetlerin tezahürüne sebeptir. Bu hikmete binâen, kader-i ilâhî, Nur talebelerini zaman zaman imtihan ve tecrübe eder. Bu zamanda Nur talebeleri dinsizlerin dehşetli taarruz ve tecavüzle-rine maruz kalır, hapis ve zindanlara atılır veya muâzırların insafsızcasına irtikap ettikleri iftira ve ittihamlarına, ifsâdat ve kötölemelerine, hukukatın tahrip ya taşıyırine hedef olur. Hakikî ve halis bir Nur talebesi, Risale-i Nur'u, merhum, muazzez ve muallâ Üstadı Bediüzzaman'ın zâtına has, Kur'ânî meslek ve meşrebini beyan eden lâhikaları, sebat ve devamla okur, mukte-zasıyla amel ederse, hak ve hakikate, meslek ve meşreb-i Nuriye-ye muvafık hatt-ı harekete, ihlâs ve sadakata mutabık olup olma-yan şeyleri fark ve idrak eder; mugayir ve aykırı fikir ve fiillerden kaçınır, bunları benimsemekten tevakki eder. Maruz kaldığı hapis ve zindanın, işkence ve sıkıntıların, yokluk ve mahkûmiyet-lerin, tahkir ve tezyiflerin hikmet ve mahz-ı rahmet neticelerini düşünür, sabır ve tahammül eder. Daima hizmet-i Nuriye, ubu-diyet-i ilâhîye ve Nurları elde edip okumaya çalışır. Günlerini bu kudsî meşgalelere vakfeder. Bu suretle sarsılmadan, fütur ve tereddüde düşmeden imtihanı kazanır.

İşte bu aşırdaki hizbü'l-Kur'ân olan Nur talebelerinin maddî, mânevî harika kuvvetlerine dayanamayan, kırk seneden beri ittihad ve ittifakını kıramayan din düşmanları ve münafıklar ve

bunlara aldananlar, türlü türlü entrika ve dolapları Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri'nin sağlığında çevirmişler, kardeşi kardeşle boğuşurmaya çalışmışlar, iftiralar ve menfi farfaralı propagandalar yaymışlar, fakat bir netice elde edememişler. Bilakis Nur talebelerinin birbirlerine kayıtsız şartsız kilitlenmelerine, tesanüdlerinin birden kuvvetlenmesine, bu hususlarda gayet dikkatli ve uyanık bulunmalarına sebep olmuşlardır.

Her fena dedikoduda ehl-i iman ağzından da çıksa, mutlaka dinsizlerin veya münafıkların parmağı olduğu teyakkuzunu taşımalarına sebep olmuşlardır. Dinsizlerin aleyhine, Nur talebelerinin lehine tecelli eden bu neticeyi sonra o münafıklar gözleriyle görmüşler, ye'se ve çaresizliğe düşmüşlerdir. Gayet müteyakkız, gayet hakikatbîn, gayet uyanık olan Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri'nin bu gibi hadiselerde Kastamonu'dan, Emirdağ'dan, Isparta'ya gönderdiği, Denizli ve Afyon hapsine giren Nur'un erkân ve talebelerine yazdığı mektuplardan ve Nur'un risalelerinin başka yerlerinde de olan bahislerden, kısımlar ve cümleleri bir arada topladık ki, ileride dinsizlerin, münafık ve muârızların muhtemel aldatıcı, kandırıcı ve şaşırtıcı plânlarının tatbikatı zamanında sık sık okuyalım.

Ne şekilde olursa olsun, her kimden gelirse gelsin, hangi ehl-i imanın ağzından ve elinden çıkarsa çıksın, Nur talebelerinin ittifakını bozabilmek kasdıyla ortalığa yayılacak itham ve iftiralara, dedikodu ve şâyîâlara mukabele etmeyeceğiz. Onlarla uğraşmak küçüklüğüne düşmeyeceğiz. Onlarla meşgul olup hizmete ve ibadete, Nurlara çalışmaya sarf edeceğimiz kıymettar vakitlerimizi öldürmeyeceğiz. Bilhassa ve bilhassa, şahıslarımıza gelen iftira ve darbelerden memnun kalacağız. Risale-i Nur'un selâmet ve intişarı ve ittihad ve tesanüdümüz uğrunda, icabında haysiyet ve izzetimizi, hissiyât ve nefsimizi dahi feda edeceğiz.

Risale-i Nur'un tesir ve neşrine muvakkat da olsa zarar vermiş olmak felâketine düşmeyeceğiz. Evet öyle plânlar ve çok kim-

selerin, münafık parmağı ile hâsil olduğundan habersiz bulunduğu böyle entrikaların döndüğü anda, aldanmış veya aldatılmış ehl-i imandan göreceğimiz hücum ve taarruzlar karşısında ehl-i imanla mücadele etmeyeceğiz. İcabında elini öpüp hürmetkâr olacağız.

İşte böylece hareket etmek Nur Risaleleri'nden aldığımız derslerin iktizası olarak mutlaka işleyeceğimiz bir fiil olacaktır. Bu gayet tesirli ve gayet feyizli ve mukni' derslere seve seve itaat etmeyi büyük, şerefli mânevî bir nimet bilmek, azmimiz ve şiarımız olacaktır. Üstadımız Hazreti Bediüzzaman'ın bir nevi emir ve vasiyeti hükmündeki bu ulvî derslerin bizlere ve gelecekteki Nur talebelerine hitap ettiğini bilmek, bunlara boyun eğip mucibince amel etmek, bilhassa vefatından sonra Üstadımıza olan sadakat ve teslimiyetin, inkıyad ve itaatin iktiza ettiği, bir vaziyet-i kat'îye olacaktır.

Kendi kendimize düşünüp, mülâhaza ettiğimiz vakit, o kudsî derslere itaat ve sadakatta zayıfladığımızı görürsek, hemen tevbe istiğfar edip, sadakatimizi kuvvetlendirmek için Nur Risalelerine daha fazla dikkat ve gayretle çalışacağız. Zira bir zâta olan asıl ve hâlis sadakat, o zâtın vefatından sonra devam eden sadakat ve vasiyetini tam yerine getirmek suretiyle olduğundan, Risale-i Nur'un ihlâs, ittihad ve uhuvvet düsturlarını, insî ve cinnî şeytanların desiselerini beyan eden o dersler, bu kudsî vazifeyi de ifâ etmekte bizleri muvaffakiyete nâil etmiş bulunacaktır.

İşte biz Nur Talebeleri böylece halisâne bir surette Nur Risalelerinin derslerine ne kadar fazla riayet ve itaat edersek, muhterem Üstadımıza olan sadakatta ne kadar ileri gidersek, her hususta o derece muvaffakiyet ve selâmetlere nâil olacağız. Bu hakikat geçmiş binler numune ve misalleriyle sabittir, vâki ve kat'idir.

Cenab-ı Hak şimdiki ve istikbaldeki Nur talebelerini, dinsizlerin, münafıkların, talebe veya dost suretine giren kimselerin

zararlı ve yıkıcı propagandaları ve dedikodularından muhafaza eylesin. Amin!

Her devirdeki ehl-i hizmetin aralarına soğukluk vermek, birbirlerine muhalif gibi şâyiâlar, dedikodular, uydurmalar yaymak, Risale-i Nur'dan ve Nur'un hizmetinden vazgeçirmek, birtakım lâflar uydurup, bir yerden diğer yere, o yerden diğer yere nakledip birbirlerini tutuşturucu desiselere kadar tenezzül etmek, tesanüdlerini kırmak, haysiyet ve şereflerine dokunan iftiralar imal etmek, bu suretle Risale-i Nur'dan uzaklaştırmak ve Nur'un hizmetinden vazgeçirmek ve Nur kardeşlerini birbirlerini gücendirmekle hizmetteki yardımlaşmaya sarsıntı vermek gibi plânlardan Risale-i Nur hâdimleri sarsılmazlar, şüpheye düşmezler, hizmetlerini bırakmazlar, bilakis hizmet-i Nuriyeye bir kat daha sarılırlar.

Nur talebeleri, kardeşleriyle araya soğukluk vermek entrikasına karşı birbirlerine daha şiddetle bağlanarak, kusurlu da olsa, madem ki kardeşidir, onu kusuruyla beraber severler. Kendi şahıslarına yapılan hücum ve darbelerle meşgul olmazlar. Memnun olurlar. Hizmet kervanını yürütmeye şevkle, sebatla devam ederler. Ve Risale-i Nur'dan şu gibi hakikatli derslerle müteselli olurlar, ferah bulurlar.

“Ey kardeşlerim, mühim ve büyük bir umûr-u hayriyenin çok muzır mânileri olur. Şeytanlar o hizmetin hâdimleriyle çok uğraşır. Bu mânilere ve bu şeytanlara karşı ihlâs kuvvetine dayanmak gerektir.”

Ey dinsiz, dokunma imanıma! Benim imanım tahkikîdir. Taklidî imandan pek ileri, pek üstündür. Nur Risaleleri Kur'ân, iman, İslâmiyet yolunu gösteren mürşitlerin büyüğüdür.

*Ey genç kardeş, güvenme kendine, sığın Allah'a,
Gençliğin gidiyor, gelmez bir daha.*

Zamanın kadrini bil, çalış Nur'a.
Şiddetle tazyikle basan olmaz.
Kibirden, inattan kimse hoşlanmaz.
Hayatı cahillikle geçirmek olmaz,
İlmî iman, irfana doyum olmaz.
Lüzumsuz, nefsanî şeylerle vakit öldürme,
Din düşmanlarına ser ver de sırrını verme.
Nefsine uyup da günaha girme,
Şeytana kanıp da tembelliğe düşme.
En büyük saadet Allah'a itaat,
Hiç şüphe etme, Nurlar dostun olmalı.
Nurlarla nurlanmak kastın olmalı
İmân, ahlâk, meziyetle güzel olmalı.
Allah, Resûlullah aşkıyla yanmalı.
Nurları okumak sevdasıyla coşmalı.
Gayemize erişmekte kararlıyız biz.
Bu ebedî gaye her şeyden üstündür şüphesiz.
Dünyada, uhrâda iksir-i saadettir iman.
Nur-u iman kuvveti pek yamandır, yaman!
Zafer-i İslâm'a yakındır zaman.
Dinine bağlı ol, nefse uyma sen.
Dini en güzel şekilde Nurlardan öğren.
Beş vakit namazı kıl delikanlı!
O yüce Allah'a kul delikanlı!
Nur hizmetine düş ey delikanlı!
Hizmet-i Kur'ân aşkıyla yan delikanlı!
Ey Risale-i Nur, sana geldim.

*Bir gaflet uykusuyla uyumuşum meğer ben.
Yalanla avunmuşum hakikatler dururken.
Bu âlemi toz pembe görmüşüm pencereden.
O zaman hedefini göremeyen bir seldim;
Ama gerçeği görüp işte tevbeye geldim;
Bunca yıldır işlenen günahı atmak için,
Doğruluğun verdiği huzuru tatmak için,
Kuruyan gözlerimi tekrar akıtmak için,
Çok uzak beldelerden kapına yayan geldim.
Kul olmak ümidiyle hep yalvarmaya geldim.
İstemiyorum artık ne servet, ne eğlence,
Erişti hidayetim çözüldü bu bilmece.
Her saat, her saniye, her gündüz ve her gece,
İmânımla tutuşup aşkınla yanmaya geldim.
Seni içimde bulup, şimdi ben sana geldim.*

Dinsizlerin beni fırlattığı o alevlerin içinde “Ya nâru kûni berden ve selâmen”in sırrına mazhar olmanın saâdetiyle, çağlayanlar gibi coşmaktan kendimi kurtaramam. Bu sevgiye tutulan, kendini kurtaramaz bundan hiçbir zaman. Bu sevgi Risale-i Nur’daki o Kur’ânî, yakînî ve tahkikî iman kuvvetidir ki, bizleri ebedî felâketlerden kurtaran sermedî saadet, selâmet, huzur içinde yaşıyor. Bu ilâhî muhabbet ve inancın neticesidir ki, muzafferiyet ve galibiyet meydanlarında şehid-i şerbet aşkıyla, cihat ve faaliyet hazzıyla, cevelan ve seyeran lezzetiyle yorulmaya dinlenmek; açlığa tokluk; ölüme dirilmek; mağlûbiyet ve muvaffakiyetsizliklere zafer, galebe idmanı görüşüyle, alâmet-i makbuliyet itikadıyla, istirahat döşeğine zillet ve sefalet yatağı kanaat-ı kat’iyesiyle, Kur’ân ve iman ve İslâmiyet’in yükselme-

si ve dinsizlerin tasallut ve tasarrufundan kurtulması, vatan ve milletin ebedî selâmeti, istiklâl ve hürriyeti, imanların taklit zâfiyetinden tahkik kudretine tebdili uğrunda fisebilillah çalıştırmış ve çalıştırıyor.

Ey nefsim! Kulağını İlahî hikmetlere çevir, gönlün bu hikmetleri sana izah eden Nur Risalelerini okumak sevgisiyle çağlasın. Okumayıp mahrum kaldığın gün, gözlerinden ırmaklar gibi yaşlar aksın. Eline geçiremediğin Nur Risalelerini, altın hazineleri arar gibi ara bul, oku, cevherlerle dolu bir defineyi araştırırcasına araştı. Eriştiğin zaman kıymetli vakitlerini, değerli ömür dakikalarını, saatlerini, Nurları okuyarak, fâni zamanlarını ebede tebdil edebilmiş olmak mazhariyetine nâiliyetinden dolayı, Rabbine hadsiz, nihayetsiz şükürler et.

Risale-i Nur'un izhar ve izah ettiği hakikatler, canımıza can, hayatımıza hayat, ruhumuza ruh veren bir tefsirdir. İlm-i iman, Kur'ân yolunda, ayağımız sürçmeden, çukurlara düşmeden, ayaklarımız tutulmadan yürüten en doğru rehberdir. Hikmetlere, izzetlere götüren şereftir.⁹²

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN NUR TALEBELERİNDE MÜŞAHADE ETTİĞİ SIR

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükürler olsun; ziyaret ettiğim Anadolu'nun güzide beldelerinde öyle hâlis, öyle fedakâr Kur'an talebeleri gördüm ki ihlâs sırrını muhafaza ediyorlar. İslâm düşmanları ve onların desiselerine aldanan muâriızları, gizliden gizliye suret-i haktan görünerek, o kadar tefrika vermeye çalıştıkları hâlde, bunlar harika bir şekilde vahdet ve tesanüdlerini muhafaza ediyorlar; muvakkat iftira ve dedikoduları, aldıkları dersle reddederek ve kasıtlı ithamlardan ibaret olduğunu keskin ferasetleriyle anlayarak tesanüd ve teavünlerini kaybetmediklerini gördüm. Hakikî bir tesanüde birbiriyle el ele, omuz omuza,

92 Zübeyir Gündüzalp, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, s:91/100

baş başa vererek Kur'an'ın Nurlu hakikatlerini en ücra yerlere kadar yaydıklarına kemâl-i şükranla şahit oldum. Müstesna bir mahviyet içinde ihlâslarıyla, Kur'an'ın hizmetine cansiperâne koştuklarına, takdir ve tahsin hisleri içinde vâkıf oldum. Yüksek bir ihlâs ve mahviyetle, mü'min kardeşlerine hürmet ve merhametle muamele ederek harika bir ittihad ve ittifakı vücuda getirdiklerini gözlerimle görerek, Cenab-ı Hakk'a nâmütenâhi şükürler ettim. Nur-u Kur'an hizmetini dünyada her şeye tercih ederek, hayatının en büyük maksadı olarak, fedaî ve fedakâr rehberlerini numune edinerek ve ona uyarak, Kur'an ve iman fedaîsi olmaya karar veren genç nesillerle, Kur'an ve iman hakikatleri hesabına hadsiz sürûr ve şükürler ederek sohbet ettim. Onların yüksek seviye ve harika fedakârlıklarından ders alarak istifade ettim.⁹³

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'DE MESLEK VE MEŞREP ŞUURU

Üstadım Bediüzzaman, Risale-i Nur eserlerinde ve lâhika mektuplarında, Risale-i Nur'un meslek, meşreb, düstur ve esaslarını, vâzihan ve mücmelen vaz' ve beyan etmiştir. Nur Risalelerini ve lâhikalarını devamlı okuyarak, bilhassa amelî ve tatbikî hakikatleri not edip, hâlen, kâlen, fiilen ve kalemen bu Kur'anî düsturlarla amel ederse veya âmîl olmaya cehdederse, ihlâsla Kur'anî, imanî ve mücahidâne bir hizmet olan Risale-i Nur hizmetinde, ömrü boyunca muvaffak olur. Ve bu muvaffakiyetinde bilerek veya bilmeyerek, herhangi bir vartaya düşmez. Sâir şeylerin usûlleriyle hatt-ı hareket etmek, vaki azimiyle faaliyete yönelerek, ömür dakikalarını zayi etmez ve ettirmez.

Bu esasât dahilinde temayülü muhtelif olanlar dahi, meslek-i Nuriyenin bâki, uhrevî semere ve netice veren hizmet tarzından başka bir tarzı benimsememek ve buna göre çalışmamak gibi bir saadet içinde yaşarlar. “Şu dinî meslek de güzeldir; fakat benim

93 Zübeyir Gündüzalp, *Gençliğin El Kitabı*, s:120/121

meslek-i Nuriyem daha güzeldir.” diyerek ehl-i imanla tartışmazlar. Nurları okuyarak, Nurların neşir ve tamimine muhabbetle, aşk ve şevkle hayatları boyunca devam ederler. Evet, ehl-i dava ve dirayetçe malûm ve müsellem ve mücerredir ki, alâka inkıta etse, himmet zaafa uğrar. Bu ise farkında olarak veya olmayarak muvaffakiyetsizliğe, fâni ve âfâki şeylerle iştigale duçar eder.

Meslek, meşreb ve Kur'an'a hizmet tarzına hasr-ı nazar edenler, bütün himmet, hizmet, merak ve alâkasını maddî, manevî cihazâtını İslâm ve gayesine, meslekine, iman ve İslâmiyet'e hizmet tarzına teksif edenler; mesleklerinin neşir ve tamimine sebep ve hizmetkâr olmak gibi, iki cihan saadetini içinde saklayan bir saadet-i ebediyeye nâil olurlar.

Nurculuğun herhangi bir cemiyet olmadığı herkesçe anlaşılmış ve üçyüze yakın mahkemelerin müttefikane beraat ve Nur Risalelerini sahiplerine tamamıyla iade etmesiyle tahakkuk etmiş, gün ışığında bir hakikat halini almıştır. Buna rağmen, resmî zâtları şüpheye düşürebilmek için, dinsizlerin zehirli propagandaları hâlâ devam etmektedir. O hain-i vatan olan din düşmanlarına ihtar ediniz ve bu makalemizdeki mahz-ı hakikat olan gerçekleri kafasız kafalarındaki beyinsiz beyinlerine balyoz olarak indiriniz ki, Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri, dinî bir cemiyet kurmaya tenezzül etmemiştir. Azınlığın çoğunluğa karşı birleşmesi demek olan bir cemiyet tesisi, yüzde doksan dokuzu Müslüman olan bu mübarek vatanda, İslâmî izzetle kabil-i te'lif olmayan bir keyfiyettir. İşte Nur Talebeleri bu idrak ve kanaati taşıyan, muazzam mü'minlerden müteşekkil muazzam ve derli toplu bir manevî topluluktur.

Cenab-ı Hak ve Peygamber-i Zîşan Aleyhisselâtu Vesselâm Efendimiz, “Kardeş olunuz, dağınık olmayınız, toplu olunuz” şeklinde ve mealinde biz Müslümanlara emrediyorlar. Dinimizde, cemaatle namaz kılmanın, ferdî olarak kılınan namazdan daha

çok faziletli olması, cemaat halinde namaz kılarken saflardaki mü'minlerin seyrek seyrek değil, kol kola, omuz omuza degecek şekilde durması ve hatta her namazda imam efendinin cemaate dönerek, saflardaki intizamı hatırlatmasının emrolunması, Nur talebelerinin İslâmî emirlere itaat etmelerinin en bedihî bir numunesidir. Hem Cuma namazının, mazereti olanlar hariç, her beldede, bütün Müslümanlarca, hep beraber, câmi bir şekilde eda edilmesine, yüksek dinimizin müstesna bir ehemmiyet vermesi, Nur talebelerinin manevî bir topluluk haline gelmelerinin sır ve hikmetlerini ifade ve izhar eden bir hakikattir.

İşte bu mezkûr hakikate binâendir ki, Nur Talebeleri müttehit, mütesanit, müttefik mü'minler câmiasıdır. Bir cemaat şuuruyla, Kur'an ve imana hizmet ederler. Allah nam ve hesabına birbirlerini çok seven, ahenkli ve düzenli birer din kardeşliği sevgisiyle, huzur ve sükûn içinde ve cihad-ı İslâmiye, hizmet-i imaniye şevkiyle yaşayan birer mü'min-i kâmindirler.

Nur talebelerinin, ilâhî bir sevgiyle okumaya çok düşkün oldukları Nur Risaleleri çok üstün meziyetleri olan büyük bir Kur'ân tefsiridir. Kur'ânî güzelliklerin, İslâmî şirinliklerin güzelleştirdiği bu yüksek ve güzel eserler, parlak güzellikleriyle insanı kendine cezbeden, ruhî bir sevgiyle kalpleri kendine râm eden, akılları ikna ile, insanı meftûniyet, hayranlıklar içinde bırakan füsunkâr bir tefsire mâliktir. Bir ömür boyunca kendini tekrar-tekrar okutan lâhûtî bir cazibe ve bir mıknatısiyete mazhar ve müessir ve münevver bir eser Külliyyâtıdır.

Bunun içindir ki, çeşitli insan tabakalarından, Türkiye, âlem-i İslâm ve Avrupa vüs'atinde milyonlarca kimseler, ilmî şahsiyetler, yüksek âlimlerden müteşekkil muhteşem bir okuyucu kütlesi vardır. Daire-i tenvir ve irşadı gayet geniştir. Kur'anî hakikatleri aklen ve mantiken cerhedilmez hüccet ve delillerle, en parlak bir surette ispat, en belîğ ve en billûrî bir şekilde izah eden yepyeni bir tedris metoduna malik olan ulûm-u âliye ve imani-

yeden mürekkep kudsî bir eserdir. Eski ve yeni ilmî zâtların hal ledemedikleri bir çok ilmî meseleleri, hâl ve keşfetmiş bulunan bir keşşaftır. Nesilden nesile intikal etmiş ve ilelebet de edecek olan cadde-i kübra-yı Kur'âniyeyi gösteren ve bu mukaddes yolda selâmetle yürüten bir rehber-i ekmeldir. Herkesin istidadı nisbetinde istifade ve istifaza edebileceği; hiçbir kimsenin istifadesiz kalmayacağı bir hususiyetle büyük bir rağbete nâil olan ve rüçhâniyet kazanan bir mürşid-i ekberdir.

Cihanşümül bir dâvanın, nâşir ve hizmetkârlarının, hizmetlerini inkısara uğratmamak, imanı kurtarmak, İslâmiyet'i yüceltmek mevzuunun dışındaki şeylere nazarlarını dağıtmamak ve çevirmemek elzemlerin elzemidir. Zira, himmetin çeşitli mevzular üzerinde taksime uğraması, nazarın lüzumsuz ve o dâva için malâyânî şeylere çevrilmesi, bir dâva adamı için zâfiyettir. Mefkûreci idealist olur ve nazarını dâvası üzerine temerküz ettirir, o noktaya teksif eder, o noktada toplar.

İşte biz Nur talebeleri de böyle azametli, haşmetli bir dâvânın hizmetkârlarıyız. Bu kudsî hizmetkârlık ihsan-ı ilâhî tarafından omuzlarımıza yüklenmiştir. Bu fazl-ı ilâhînin, bu lütf-u Rabbanînin kadir ve kıymetini bilmeliyiz. Bunu bilmenin ifadesi de, bütün çalışma ve faaliyet gücümüzü Risale-i Nur'la imanımızı kurtarmak ve imana hizmet gayesi üzerinde toplamış olmaktır. Nazar-ı faaliyeti sağa sola dağıtmamaktır.

Hem bu asır ihtisas asrıdır. Herkes kendi mesleğinde ve branşında mütehasıs olmaya çalışmaktadır. Dikkat ve nazarlarını, mesâî ve faaliyetlerini mensup olduğu ilim şubesi üzerinde topluyorlar. Su mühendisi su işlerinde, elektrik mühendisi elektrikte, mimar mimarlıkta ihtisasını artırmaya gayret ediyor. Dahiliyeci bir doktor dahiliyede, hariciyeci bir hekim hariciyede, röntgenci röntgencilikte, dişçi dişçilikte ilerlemeye ve mütehasıs olmaya çalışıyor. Bugün her sahada ihtisas adamının lüzumu gün geçtikçe artmakta, buna büyük ehemmiyet atfedilmektedir.

İslâmiyetin ruh ve mânâsına nüfuz etmek, taklidî imanı tahkikîye tebdil etmek, bilhassa bu dalâlet ve bid'at asrında bütün vuzuh ve lüzumuyla meydanda olan bir ihtiyaçtır.

Cemaat, cemiyet ve Müslümanlığın umumî menfaat ve hizmetlerini idrak etmek elzemdir. Zaman hizmet zamanıdır. Her asırdan ziyade bu zamanda şahsî şeylerin feda edilmesi veya birinci derecede tutulması lâzım ve zarurîdir. Bugün Kur'ân bizden iman ve İslâmiyet'e hizmet istiyor. Resûl-ü Ekrem Aley-hisselâtü Vesselâm bize hizmet-i iman ve İslâm'ın yüzlerini güldürmektedir.

Milletimizin en büyük felâket âmili, iman ilminden mahrum olmasıdır. Milletin kalb hastalığı zaaf-ı imandır, iman-ı tahkikî ile kuvvetli olmayan bir cemiyet her nev'i felâketlere beşik olabilir.

“Yâ İlâhi ve yâ Rabbi! Kusurlarımı affeyle, beni kendine kul kabul eyle ve beni Nur-u iman ile münevver eyle! Emanetini kabz etmek zamanına kadar beni emanette emin kıl. Amin...”⁹⁴

---

94 Zübeyir Gündüzalp, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, s: 101-106

ONUNCU BÖLÜM

KELİMELERİN ONA SÖYLEDİKLERİ

Zübeyir Gündüzalp'in vefatından sonra derlenen ve 'Bir Dava Adamının Notları' adıyla neşredilen notlarından alıntılar...

Tenkid: Bir câmianın fertleri, bir davanın hâdimleri ve uzuvları birbirlerini tenkid illetine tutulup da tedavi edilmezse, o câmiadan bir hayır beklenmemeli.

Çok Söyleyen: Çok söyleyen, az işleyen adamla işe girişme. Sözü iş, işi sözden ibaret olarak yaşayan kimseden bir şey bekleme.

Çalışmak: Senenin yarısı soğuk, yarısı sıcaktır. Soğuğu, sığağı bahane edip çalışmayan adam ahmaktır.

Çok Konuşmak: İnsan küpe benzer. Ne kadar boş ise, sesi o kadar çok çıkar.

Fena Huy: Fena huylar, ağız kokusuna benzer. Sahibi duymaz, yanındakiler duyar, nefret eder.

Sabah Uyanış:

1- Uyanma saatinde; uyanır uyanmaz yorganı ayaklarla itip, sür'atle yataktan Eüzübesmele ile fırlayacağım. "Lailahe illallahu vahdehu" ve "ve la havle" okuyacağım.

2- Hemen abdest alacağım.

3- Ben hasta değilim. Ben müferrahım. Ben münbasitim. Ben meserretliyim. Ben neş'eli ve neşveliyim. Ben sıhhat ve afiyete mazharım. Ben bedenem, ruhen, kalben, aklen ve zihnen kuvvetliyim. Bende tehavün ve tembellik yoktur.

4- Derin nefes alma idmanı yapacağım. Açık havada, (sabah namazının akabindeki dersten sonra) yarım saat yürüyüş yapacağım.

5- O sabahki işleyeceğim ameli program halinde yazacağım. Sonra o gün yapacağım işleri programa yazacağım.

6- Kahvaltı yapacağım.

İktisat-Kanaat: Nefsine, hevesine kul olma sakın. Ey insan! İsrâf, hırs, tamah çok ziyan getirir. İnsanı her an zillete ve sefalete atar. Ehl-i İslâm'a yaraşan, iktisat ve kanaattir.

Okumak: Müdafaa, takriz, mektup, şiir, fıkra ve makaleleri tekrar tekrar okurum ve okumalıyım. Çünkü okuduğumu, en güzel şekilde öğrenmeli ve hazmetmeliyim.

Hâfıza: İş ve hizmet-i Kur'aniye insanının en çok muhtaç olduğu cihazattan biri de; her an hizmete müheyya ve hazır bir hâfızadır.

Unutma: Hizmet-i Nuriye ve iş hayatında en sıkıcı ve zararlı şey unutkanlıktır. Unutkanlığın en birinci sebebi de, alâka ve himmet zâfiyetidir. İnsan; hayatın hangi meşrû yolunda yürürse yürüsün, cehd sayesinde iyi inkişaf etmiş bir hâfıza, ona sayısız istifadeler ve muvaffakiyetler temin eder. Bildiğini iyi bilen ve unutmayan adam; başkaları unutkanlık yüzünden, bildiklerini yeniden öğrenmek için uğraştıkları ve vakit kaybederek, oldukları yerde sayarken, daima ilerleyen, yükselen, yeni işler ve hizmetler başaran bir kimsedir. Unutkanlığın en birinci sebebi ve âmili de; insanın kendini dikkatsizliğe alıştırmaması ve mahfuzatını sık sık tekrar etmemesidir.

Müteferrik İstirap: İstirap çekmeyenler, başkalarının çekebileceğini akıllarına bile getirmezler. Şu halde, bir insan, bir Müslüman, hususan Kur'anî ve İslâmî bir davanın hizmetkârı ve cihad-ı ekber-i diniyenin bir neferi olmak nimet-i azîmine erişmiş mes'ud bir mü'min olarak, ıstiraplar çekmek bir nevi gıda-yı manevîdir. İstirap aynı zamanda, güç, kuvvet, faaliyet ve gayretin muharrik bir kuvvet kaynağıdır.

Deha: Deha yüzde bir nispetinde İlahî bir ilhamsa ve dâhiyâne küllî hizmet ve muvaffakiyetler, hususî bir İnyet-i Rabbânîye sayesinde ise de, yüzde doksan dokuzu alın teridir.

Bu gayret ve himmet de; yine bir lütf-i Rabbâninin eseridir. Öyle ise ey nefsim!

Sana bekâ yolunda ibadet, hizmet ve manevî cihad için verilmiş olan ömür sermayesinin dakika ve saatlerini öldürme. İbadet, taat ve hidemat-ı Nuriyeye sarf et.

Bilmek: Bildiği şeyler için “Biliyorum”, bilmedikleri için “Bilmiyorum” diyebilmek, fazilettir.

Bilmemek: “Bilmediğinizi itiraf etmekten ve bilmediğinizi öğrenmekten çekinmeyiniz.” (Hazreti Ali)

İdrak: İdraklerin en hakikîsi; bildiklerini sağlıklı bildiği gibi, bilmediğini de idrak edebilmektir. “Bilmiyor, bilmediğini de bilmiyor” cehl-i mürekkebine, felâket ve helâketine düşmemek hususunda, müteyakkız, dikkatli ve ferasetli olmalıyız.

Bilmeyen: Bir âlimin veya ilimle meşgul, malûmatı zengin bir kimsenin, bildiği şeylerden, bilmediklerinin daha çok ve daha geniş olduğunu bilmesi ve lüzumunda mahviyetle izhar etmesi, ondaki bilginin gün geçtikçe ziyadeleşeceğine ve ondaki fazilet ve idrakin yüksekliğine delildir.

Medet: Ey Nefsim! Sen, kullardan bekleme medet,

Kimden medet umarsan, edilirsin red.

Tâ ezelden böyledir âdet,

Dost, dostu yanı başından atar belki bir gün.

Sen, mutlak Allah'tan iste mededi dahi her gün,

Sen ancak Allah'tan bekle mededi tüm gün.

Değilse nefret tokadı yersin halktan, bir gün.

Müşavere: “Müşavere eden zarar görmemiştir.” (Hadis-i Şerif)

İmtihan: Cenab-ı Hak, şiddetli şekilde imtihan eder ki; elmas ile kömür ruhlu olanlar birbirlerinden ayrılınsın, kabiliyetleri inkişaf etsin.

“*Ene*” değil “*Nahnû*”: “Sen” ve “ben” dememeli, “biz” diyerek konuşmalı. (Etrafına toplandığımız Hizmet-i Kur’aniye “Ene” yi kabul etmiyor, “Nahnû” istiyor.)

Ebeveyn Hakkı: Anne-babaya şefkâtlerinden dolayı aldanmamak. Anne, baba bu hizmette bulunduğumuz için “Hakkımızı helâl etmeyiz” deseler, yine bu hizmetin daha ehemmiyetli olduğunu bilerek, hizmete devam etmeliyiz.

Günlük İçtimaî Hadiselerle Meşgüliyet: Günlük içtimaî hadiselerle meşgul olmak, kabiliyet ve istidatlarımızın Risale-i Nur hizmetinde inkişafına mâni olur. Çünkü menfî gazete veya içtimaî hadiselerle meşgüliyet, bir dava adamının, davasında yetişmesine engeldir. Nur talebesi gazeteye, müspet veya menfî olarak kendilerini ilgilendiren bir hadise var mı diye bakar.

Lâhika Mektupları: Lâhikalarda geçen siyasî mektuplar, şahsa değil umuma yazılmıştır. Üstadımızın hususî neşrettiklerine nazaran, çok kısa, hatta bir satır olarak umuma neşrettiği mektuplar vardır. Mektuplar ihtiyaca binâen yazılmıştır.

Cehd - Sa’y ü Gayret: Üstad himmet isteyenlere kızar, “Cehd ediniz, çalışınız” derdi. Muârizların olması bir cihette iyi, çünkü kabiliyetlerimizin inkişafına sebep olur.

Ezber: Ezberlemek, hâfızayı açar. Bazı veciz yerleri ezberleyip, konuşmalarımızda, sohbetlerimizde; “Üstadımız, Risale-i Nur böyle diyor” demek, sohbetlerde Risale-i Nur’dan bahsetmek ehemmiyetlidir.

Hizmete Devam: 100 yaşına da gelsem yine hizmet edeceğim. Yeni talebeler yetişmiş diye, meşgul olduğumuz hizmeti bırakmak vartadır. Başkalarının sadakatsizliği, fütur ve çekilmesi onlara söylenmez; fakat bizim sadakatimizi artırır. Üstad Hazretleri bir talebesine “Siyasette ya muvafık veya muhalif olmak vardır, tarafsızlık yoktur” demiştir. Derse gelen veya hususî tanıştığımız kimselerin, daha önceden meslek ve meşrebini öğrenmeli veya konuşmalar esnasında anlamalıyız. (Onun idrak ve anlayışına göre konuşmalıyız.) Ehl-i tarik ise, Üstadın isminden ziyade Risale-i Nur diye bahsetmeliyiz.

Belâğat: Mukteza-i hâle göre konuşmak demektir. Derste konuşan yeni ve yaşlı bir zât ise; “Muhterem ağabey, Allah razı olsun, istifade ettik. Burada; nasıl camilerde vaaz yapılır, onun gibi Üstad ve Risale-i Nur’dan bahsediyoruz. Senin bu mevzuunu müsait bir vakitte konuşalım. Ben evlâdınız yerindeyim” demek. Bu şekilde davranılınca şeyh de, hoca da olsa tatmin olur. Bu hizmette; tevazu ve mahviyetle muvaffak olunur.

Ders Okumak: Cemaate ders okurken, cümlelerin son üç-dört veya beş kelimesini başımızı hafifçe kaldırıp okumak. Kelimelerin mânâsını en yakın Osmanlıca kelimelerle vermek. (İnsan birden o okuyuş şekline alışamaz, zamanla olur.)

Sabah dersindeki cemaate karşı aynen, fakat umumî cemaate karşı (uydurukça olmamak şartıyla) kelimelerin mânâsı verilerek okunmalı. Bazı şeyleri zamana bırakmak lazım. Sabah yapılan umumî derse muhakkak devam. Üstadımız, dersten sonra bize, aynı dersi tekrar okuttururdu.

Feda Etmek: Abdullah Ağabey dünyevî istikbalini feda etmiştir. Ceylan Ağabey birisine diyor: “Ne olacaksın?” “Meb’us,

Başvekil, Reis-i Cumhur...” “Sonra?” “Hiç!” İşte biz şimdi o mertebedeyiz!

Vartalardan İbret Almak: Bir gün Üstad’a arkamı dönüp pencerenin dışındaki yemeği alırken “Düşeceksin” dedi. Yine bir gün yeni iken, kısa kollu mintanla Üstadın yanındayım “üşüyeceksin” dedi. Hava da sıcaktı. Anladım ki evvelkinde, Üstadımıza arkamı dönmüştüm, ikincisinde de, kısa kollu giymiştim. Üstadımız böyle, hataları doğrudan doğruya söylemezdi. Varta ve yanlışlıklar zamanında kendimiz ders almamız ki, aynı vartaya düşmeyelim. İbret almak lazım.

İstişare: İstişare, Risale-i Nur’daki mes’elelerde olur, Risale-i Nur’da olmayan mes’eleler müşavere edilmez.

Hizmette Atılmak, Ücrette Kaçmak: Üstad “Sen ücret olunca koşarsın, hizmet olunca kaçarsın” diyordu. “Şimdi iş var, sonra yaparım” diye... Dersi kat’iyyen terk etmemeli. Vakit kaybetmeden oku, hizmete çalış kardeşim... Mesleğimizde dünyevî meselelerde kanaat esastır.

Samimî Alâka: Yeni tanıştığın gençlerin, talebelerin isimlerini öğren. Babalarının mesleği, memleketleri v.b. gibi... (Samimî alâka göster.)

Günlük Hadisâtın Bahsetmemek: Dershanelerde derslerin sonunda Üstad’dan bahsetmek veya bir taarruz varsa, Üstad ve Risale-i Nur’u müdafaa etmek. Bundan gayri hadiselerden, (günlük her türlü hadiseden) bahsetmek; sadakatsizliktir.

İkazlarda Muamele Tarzı: Bir ikazda, Üstadımız, evvelâ işârî, remzî, telmihî konuşur. Sonra bir sarih, ikinci defa teva-zukârâne, yine bir sarih söyler. Fakat, evvel itiraz vuku bulursa medar-ı bahs etmezdi.

Kimler İkaz Edilir: Risale-i Nur’a sadakati var ve sarih söylediğinizde: “Allah razı olsun, ben yanlış hareket etmişim” diyecekse, ikaz etmek gerekir.

Kime Hatası Söylenir: Bir kimse, hatasını söyleyince “Allah razı olsun, ben yanlış hareket etmişim” derse, söylemek; nefisini avukat gibi müdafaa ederse, bir şey söylememek doğrudur.

Kafa Çalıştırmak: Düşmanlarınız Çin gibi, sizin kafanızı 200 derece fazla çalıştırmamız lazım. Yanlışlığa düşmüş olanlarla konuşulmaz. “Kardeşim Üstad’dan, Risale-i Nur’dan bakalım” demeliyiz. Umûr-u hayriyenin mânileri çok olur kardeşim. Bize böyle hallerde susmak gerekir, mes’eleği ancak böyle hallederiz.

Zaman Cemaat Zamanı: İşimiz cemaattir kardeşim. Cemaat insanı ihya eder...

Sır: “Bana sırrımı verdiğin için, bir daha sana sırrımı söylemeyeceğim.” Sırrını saklayanın iradesi elindedir.

Cesaret: Servetini kaybeden bir şeyini kaybeder. Namusunu kaybeden çok şeyini kaybeder. Cesaretini kaybeden her şeyini kaybeder. “Haksızlık önünde eğilmeyin. Çünkü hakkınızla beraber, şerefınızı de kaybedersiniz.” (Hazreti Ali (radıyallahu anh))

Şehvet: Midesi dolu, kafası boş olanlarda şehvet çok olur. “İlim ve kemalât, şehveti teskin eder.”

Disiplin-İntizam: İhtiyat askerliğim olsa askere gideceğim, tâ ki biraz disipline alışayım. Azamî ihlâs, sadakat, takva, iktisad, fedakârlık, sebat, dikkat, gayret lazım. Fiilen çalışmak lazım. Bana birisi düşman olsa, düşmanlık etse “Üstad, Risale-i Nur” dediği müddetçe ona, bana olan düşmanca muamelesiyle mukabele etmem. Çünkü nihayet onun o hâli banadır. Eskiden derdim, “25 yaşıma gelinceye kadar ne yaparsam odur.” Şimdi de “100 yaşıma gelsem yine cehd ve azmi elden bırakmayacağım” diyorum.

Ezber: Günde bir satır ezberlemek, bir dersi okuyunca hâfızada tekrar etmek. Bir paragraf kadar ezber hâfızayı kuvvetlendirir. Bir sene sonra 7-8 defa okunan o bahis hemen hâfızada

kalır. İmanlarımızı kurtarmak, ahiretimizi kurtarmak için okumalıyız. Derste okuyan çocuk dahi olsa memnuniyetle dinlemek gerek, çünkü konuşan Üstad'dır, okunan Kur'an-ı Kerim'in tefsiridir. Yapılan bir hareketin "Risale-i Nur'da yeri nerededir?" diye sorduğumuz sırada, ters cevap verildiğinde münakaşa etmeyip sükût etmeliyiz. Biz siyasete dört senede bir defa o da Üstadımızın Demokratlara rey atılması gibi, seçimlerde reyimizi kullanarak bakarız. Mektepte muallimin tenkidine karşı dersten sonra muallimi değil, fikri cevaplayıp, tenkid etmeliyiz.

Faziletfuruşluk: Misafir olarak bir dershaneye gidince oradaki işleri görmek. (Süpürmek, bulaşık yıkamak v.s. gibi...) Genç yaşta riyazet, ruhî bir hastalıktır.

Nazarları Okunan Bahse Çekmek: Önce kısa bahisler ezberlenmeli. Derste nazar-ı dikkatleri Risale-i Nur'a (sun'î olarak değil) Üstadımızın mevzu ile ilgili bir lâhikasından veya konuya ait ferahlı, müjdeli bir hadise nakletmekle çekmeliyiz.

Aldanmamak: Üstadımız son zamanlarında daima "Aldanmayınız" diye ders verirdi.

Sadakat: Üstad Van'da bir talebesine diyor: "Benim arkamdan gel, korkma. Yalnız ahde vefa ve sadakat şarttır."

Üstad Hangi Hususlarda Taklid Edilebilir: Üstad'ın yemesi, içmesi, giyimi ve uyuması taklid edilemez. Onları yapabilmek için ancak Üstad olmak lâzımdır. Fakat şecaat, fedakârlık, gayret, hamiyet gibi sıfatları taklid edilebilir, çünkü; cadde-i kübradır.

Sebat-Devam: Yalnız da kalsak, bütün dünya aleyhimizde de olsa ve farz-ı muhal Nurcular da istifa etse, yine Risale-i Nur'un mesleğinde devam etmeliyiz.

Azamî Dikkat: Hizmetkâr, bütün dünyayı Üstadına bağladığı gibi, bunun aksine de samimiyetine rağmen sebep olabilir.

Kitabîlik: Söylediğiniz Risale-i Nur'da yazılı ise kabul... Yerini gösteriniz... Şahsî ve indî söz ve hareketlerimizden dolayı, bize kim şefaath edecek? Sadırdan değil, satırdan konuşmak, kim ne derse desin, bu sadakatimizin özelliğidir.

Nur'un Esiriyiz: Bir kardeş dedi; “Üstadım tashih bitti, şimdi iş kalmadı.” Üstad; “Bekçilik yaparsın!.. Risale-i Nur'un esirisin” diyerek kalbinin içine cevap verdi.

İttiba: Üstad'a itaat, ittiba ederek hareket edersem, muvaffak olmasam da, me'sul olmam.

Okumak: Okurken iş hatırına gelirse, “Sonra yaparsın, vakit kaçmıyor” demek. Uyku gelirse “Bu bahsi bitir, öyle uyursun” demek, nefsi ikna etmek...

Meşveret: Meşveretle hareket etmek lazımdır, yoksa hareketimiz ferdî olur. Risale-i Nur talebelerinde olması gereken üç mühim hususiyet;

* İhlâs-ı Azam

* Sadakat-ı Azam

* Sabr-ı Cemil

Amelin ruhu ihlâstır, ihlâsın ruhu niyettir. Bir hastalık hali görse, Üstad “Aniden (kasten) yapıyorsun” derdi. Bir yerde beş dakika veya birisinin yanında 3-5 cümle konuşacak kadar fazla kalsak, döndüğümüzde “Neredeydin, iki saattir seni bekliyorum” diye kızgınlıkla sorardı. Üstad bir vesileyle bazen hepimizi kovar “Ben size muhtaç değilim, tek başıma idare edebilirim” derdi. Sonra eski bir talebesinin gelmesiyle “Her ne ise .... Hatır için sizi affettim” derdi. Biz, o zaman affettiği için Üstadımızın elini öperdik.

Risale-i Nur'dan Okumak: Yolda giderken (ve kitap olmadığı zaman) yanımızdaki kişinin konuşmasından Risale-i Nur'la ilgili bir irtibat kurup, mevzuu Risale-i Nur'a getirmeliyiz. Herhangi bir cemaate karşı konuşurken, onların ihtiyacını konuş-

malarından anlayıp, ona göre konuşarak, her birisiyle hususî ilgilenmeliyiz. Birisiyle –eskilerdense- birlikte bir derse veya bir yere gidildiğinde, Risale-i Nur’dan bahsetmeliyiz. O, mevzu hâricine girerse, hiç olmazsa dinî sohbet olduğundan sükût etmeliyiz. Hususî derslerde Risale-i Nur’dan okurken, Abdullah Ağabey’in “Lûgat”inden kelimelerin mânâlarını söyleyebiliriz. “Hayat-ı içtimaiye” ve bu gibi çok geçen kelimelerin mânâsını söylemeye lüzum yoktur.

Meşveretin Şartı: Uykusuzluk asabiyet verir; akıl, fikir yerine his konuşur. “Saat 24.00’den sonra; istişare yapmayın, müdavele-i efkâra girişmeyin, Risale-i Nur’dan bir bahis dahi sormayın” diye ağabeylere söylendi...

Meşakkat: Derste yer bulamasam ayakta kalırım, yine de iştirak ederim.

Nefsine Okumak: Ders beş saat devam etmişti. Biz Üstad’a belli etmeden ayak değiştiriyorduk. Üstad bunları fark ederdi, gözünden bir şey kaçmazdı. Gözüyle meramını anlatabilirdi. Bize o zaman dedi: “Ben dersi nefsime okuyorum, isteyen gidebilir.”

Hayâlde Tedavi: Üstad hayâlimizde olan dünyevî şeyleri, daha hayâlde iken şiddetle ikaz ederek terbiye ederdi. Üstad Hazretleri el hareketleri ve bakışlarıyla maksadını ifade ederdi.

Uyku: Hizmette veya derslerde, bazen uykusuzluktan şiddetli uykumuz gelirdi. Üstad uykumuzun geldiğini görmezlikten gelir, git yat demezdi. Daima mücadele sırrını ders verirdi. Üstad’ın yanında bulununca dirilirdim.

Lâhika Mektupları: Lâhika, talebe mektupları, Risale-i Nur’un meslek ve meşrebini bize öğretir, çünkü bu mektuplar Üstadımızın tashihinden geçmiştir. Bu mektuplardan gelince bize derdi ki; “Bir bak, tayyedilecekleri tayyet.” Sonra yine Üstadımız bakardı, tayyedilecek varsa eder veya ilâve ederdi.

Bu mektupları talebesinden işçisine kadar herkes okuyacağından, onlara hiç itiraz bırakmayacak tarzda olmalı. Muâriz ekalliyet nazara alınmaz.

Unutkanlık: Bir şeyi unuttuğumuzda Üstad “Ben tabiatpe-restliği inkâr ettiğim gibi, unutmayı da inkâr ediyorum. Unutma yoktur, himmetsizsiniz!” derdi.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

HATIRALARDA ZÜBEYİR GÜNDÜZALP

MEHMED KIRKINCI'NIN HATIRALARINDA ZÜBEYİR GÜNDÜZALP

Sen Benim Bedelime Oraları da Gez...

1952'de Van'a gitmek istedim. Zübeyir Ağabey bunu haber almış. Bana bir mektup göndererek: "Üstadımız yaşadığı mekânlara, arkadaşâne ve vefa hisleriyle bağlı idi. Ömrünün son deminde onlarla olan dostluklarını yenilemek, belki de onlara veda etmek istiyordu. Bu maksatla bana; 'Zübeyir, benim bedelime yaşadığım yerleri, Van Kalesini, Erek Bağını gez' demişti. Ama ben şimdi hastayım, oralara gidemem. Sen benim bedelime de oraları gez" diye ricada bulunmuştu.⁹⁵

Benim Üniversitem Olacak

1956'da Erzurum'da üniversite açılacakmış diye bir söylenti çıktı. Ben üniversitenin buraya açılmasını hiç istemiyordum. Çünkü 1940'larda Erzurum'un çarşılarında ihramlı bile olsa bir tek kadın görülmezdi. Üniversite açılınca o günün şartlarında Erzurum'daki manevî havanın bozulacağı endişesine kapıldım.

---

95 Mehmed Kırkinci, *Hayatım-Hatıralarım*, s:43

Taşambarlar'ın yanındaki Şair Nefi İlkokulu boşaltılıp üniversiteye tahsis edildi. Bu binada ilk olarak Ziraat Fakültesi açıldı. Prof. Dr. Mehmet Kaplan'ı da rektör olarak tayin ettiler.

O yıllarda, ağır bakımda vazife gören iki astsubayla tanıştık. Onlar tatil günlerinde gelip Risale-i Nur okuyorlardı. Birisi İbrahim Okur, diğeri Mehmet Şanlı idi. Bu iki zât bir gün yanıma geldiler: “Hocam, bizim içimizde Üstad'ı görmek için bir iştiyak doğdu. Şimdi izinliyiz. Bize bir mektup ver de gidip Üstad'ı ziyaret edelim” dediler. Üstad'ı ziyaret edenlerin takip edildiklerini, kendilerinin subay oldukları için vazifelerine zarar gelebileceğini anlattımsa da dinlemediler; “Ne olursa olsun, biz gideceğiz” dediler. “Siz bilirsiniz” dedim ve Üstad'a bir mektup yazarak onlara verdim. Yakalanabilirler diye çok endişeleniyordum. Mektubumda İbrahim ve Mehmet Beylerin sadık birer Nur talebesi olduklarından bahsettim. Üniversiteyle ilgili hiçbir şey yazmamıştım. Üstad benim mektubumu Zübeyir Ağabeye okutmuş. Zübeyir Ağabeye: “Zübeyir, yaz!” demiş, “Orada açılan üniversite benim üniversitem olacak. Orada benim talebelerim okuyacaklar.”

Üstad Hazretleri'nden bu mektubu alınca, mektubun benim endişelerime cevap olduğunu anladım ve kanaatimi tashih ettim. Bu mektup hepimizi şevke getirdi ve üniversite hizmetine karşı kalplerimizde büyük bir sevgi uyandı.⁹⁶

Eskişehir Seyahati ve Zübeyir Ağabey ile Görüşme

Üstad'ın vefatından sonra Zübeyir Ağabey bir süre Eskişehir'de kaldı. Oradayken beni yanına çağırdı. Görüşmemizde şöyle bir iltifatına muhatap oldum:

“Hocam, hoş sefa geldin. Sizlere karşı hissettiğim muhabbetin, uhuvvetin derecesini ifadeden acizim.”

Bu iltifat ve teveccühlere mazhar olmak benim için büyük bir saadet ve gayret vesilesi oldu. Sonra “Maşallah! Erzurum'da

96 Mehmed Kırkinci, *Hayatım-Hatıralarım*, s:97-98

hem talebe hizmeti yapıyor, hem de gazete lisanıyla Nurları neşir ve ilân ediyorsunuz” dedi. O sıralarda Mustafa Polat Erzurum’da ‘Hareket’ gazetesini çıkarıyordu. Bu gazetede Nur talebelerine baskı yapanlara, Risale-i Nur’a hücum edenlere ve menfi bilirkişi raporu hazırlayanlara karşı çok sert yazılar yazıyordu. Zübeyir Ağabey bize, bu yazıların Nur’un meşrebine pek uygun düşmediğini söyledi. Böyle yazılarda o gibi kimselerin kin ve düşmanlıklarının daha da artabileceğine dikkatimizi çekti ve “Ehl-i dünyayı tahrik etmeyin ve itidal-i demden ayrılmayın!” ikazında bulundu. Anladım ki, bizi oraya çağırmasının asıl sebebi, ‘Hareket’ gazetesindeki bu sert yazıların tadili imiş.

Bunun üzerine kendisine “İtidal-i demi (soğukkanlılığı, paniğe kapılmamayı) nasıl anlamalıyız?” diye sordum. Soruma şu hatırasıyla cevap verdi:

“Bir gün Isparta’da Üstadımız ile birlikteydik. Üstadımız sohbet sırasında bir ara buyurdu ki; ‘Şimdi Fransızların ve İngilizlerin uçakları gelse, burayı bombardımana tutsalar, (o sırada ayak ayak üstüne attı ve) ‘Zübeyir bana bir kahve yap’ derim. İşte itidal-i demi böyle anlayacağız. İman ve Kur’an hizmetini durdurmaya hakkımız yok. Bunu her zaman aşk ve şevk ile devam ettireceğiz. Hapislere girersek, kendimizi medreseye girmiş gibi sayacağız. Çıkarsak bir başka medreseye çıkmış kabul edeceğiz.”⁹⁷

Sen Bunları Nereden Biliyorsun?

...Yine bir gün ders okurken bazı dinî ıstılahlar geçti. ‘Tercih bilâ müreccih’, ‘tereccuh bilâ müreccih’, ‘küllî’, ‘küll’, ‘cüz’î’, ‘cüz’ gibi tabirleri üzerinde biraz sohbet ettik. Sonunda bana:

“Sen bunları nereden biliyorsun?” dedi.

Ben de: “Biz ilm-i kelâm okuduk, bunlar ilm-i kelâm ıstılahlarıdır, mütekellim âlimlerinin kullandıkları ıstılahlardır” deyince,

97 Mehmed Kırkinci, *Hayatım-Hatıralarım*, s:153-154

“Gerçi bunlar medreseleri kaldırdılar, fakat Üstad Risale-i Nurlar ile hem medreseyi, hem mektebi, hem de tekkeleri ve zaviyeleri birleştirdi” diyerek bana şu soruyu sordu:

“Siz okuduğunuz ilm-i kelâm ile Risale-i Nur’u kıyaslarsanız, nasıl bir sonuç çıkarırsınız?” Kendisine şöyle cevap verdim:

“Zübeyir Ağabey, Üstad ilm-i kelâmı çok zenginleştirdi. Ve ondaki çok ince meseleleri misallerle herkesin anlayabileceği seviyeye getirdi. Mesela, ilm-i kelâmın konularını, senelerce ilim tahsil edenler ancak anlardı. Fakat Üstad bu ilmi, öyle güzel bir şekilde anlatmış ki, yedi yaşındaki çocuk da anlıyor, yetmiş yaşındaki adam da anlıyor; ilkokul mezunları da anlıyor, yüksek tahsil sahipleri de. Çünkü Üstad Risale-i Nur’u üslûb-u mücerretten ziyade, üslûb-u müzeyyene ile yazmıştır. Normal bir insan ilm-i kelâmı okuyunca sıkılır, ama Üstad, Risale-i Nur’da bu hakikatleri misallerle zenginleştirdiği için insanlar bunları zevkle okuyorlar. İlm-i kelâmı da misaller vardır ama bunlar mantığa dayalı ve anlaşılması zor misallerdir. Üstad’ın misalleri ise gayet kolay ve herkes tarafından anlaşılabilir” şeklinde cevap verdim.

Bu sözlerime çok sevindi ve *Münazarat*’tan konumuzla alâkalı bir bölüm okudu:

“İslâmiyet hariçte temessül etse; bir menzili mektep, bir hücresi medrese, bir köşesi zaviye, salonu dahi mecmâü’l-küll... biri diğerinin noksanını tekmil için bir meclis-i şûra olarak, bir kasr-ı meşîd-i nuranî timsalinde arz-ı didar edecektir.”

Ben devam ettim: “Meselâ, ‘Haşir Bahsi’ ilm-i kelâmı en zor anlaşılan meselelerden biridir. Fakat Üstad, 10. Söz ve 29. Söz ile bunu en makûl ve çok kolay anlaşılabilir bir hâle getirmiş. Üstad müceddid olduğu için ilm-i kelâm meselelerini anlatmada da bir tecdid yapmıştır. Bu tecdidin esası, asrın fehmine göre kalp ile aklı birlikte nazara alması, eserlerinde her ikisini

de tatmin edecek bir üslûp kullanmasıdır. Akla uzak görünen meseleleri harika misallerle akla yakınlaştırmıştır. Nitekim kendisi de: ‘Sırr-ı temsil dûrbîniyle, en uzak hakikatler gayet yakın gösterildi’ buyurmaktadır.”⁹⁸

“*O Florasanları Ne Yaptınız?*”

Zübeyir Ağabey bazen bize Üstad ile ilgili hatıralarını anlatırdı. Bir gün şöyle bir hatıra anlattı:

“Bir bayram öncesi Üstad Hazretleri, ‘Zübeyir, biz kıra gideceğiz. Siz burada kalın da temizlik yapın’ dedi. Biz birkaç arkadaşıyla medresede kaldık ve temizliğe başladık. Kilerde iki üç senedir bekleyen bozuk florasan lambalar vardı. Kardeşlerden biri, ‘Zübeyir Ağabey, bunları ne yapalım?’ diye sordu. Ben de işe yaramazlar diye, kırıp çöpe atmasını söyledim. O da öyle yaptı.

Akşam Üstadımız kırdan döndü. ‘Ne yaptınız Zübeyir? İyice temizlediniz mi buraları?’ dedi.

‘Temizledik Üstadım’ dedim. ‘Aferin Zübeyir’ dedi ve ‘O florasanları ne yaptınız?’ diye sordu. ‘Üstadım, onlar iki üç senedir öylece bekliyorlardı. Bozuktular, tamir de edilemezlerdi. Biz de kırdık attık’ dedim.

Üstad Hazretleri, hafifçe başını sallayarak, ‘Fesühhanallah’ dedi. ‘Bu insanoğlunun ruhunda da meylüt-tahrip varmış.’ Üstadımız tahribe o kadar karşıydı ki, yumurtayı yerken kabuğunu tamamen soymaz, kırmamak için küçük bir delik açar ve buradan tabağa dökerek pişirtir ve yoğurtla beraber yerdi. Yumurthanın kabuğunu da ezmezdi. Onun bu hassasiyeti, bizde insana hizmet eden eşyanın da ihtirama lââyık olduğu kanaatini uyandırırdu.”⁹⁹

Fakat Burası Çok Mühim...

Zübeyir Ağabey, Üstad’ın hizmetini ve davasını hayatının en büyük gayesi edinmiş, mümtaz bir şahsiyetti. Aklını, ruhunu ve

98 Mehmed Kırkncı, *Hayatım-Hatıralarım*, s:154-155

99 Mehmed Kırkncı, *Hayatım-Hatıralarım*, s:155

hissiyatını tamamen Risale-i Nur'a vermişti. Üstad'dan aldığı himmetin şevkiyle sürekli Risale-i Nur'un neşrini düşünürdü. Her şeyiyle Risale-i Nur'da fâni olmuştu. Onda, ihlâs ve sadakatin eşsiz bir şaheserini gördüm.

“İnsanın fikri neyse, zikri de odur” diye meşhur bir söz vardır. Zübeyir Ağabeyin konuştuğu bütün şeyler; Üstad, Risale-i Nur, Nurların neşri ve medreselerdi. Üstad'dan aldığı hamiyet ve fedakârlık dersini ömrünün sonuna kadar uyguladı, uygulattı, yaşadı ve yaşattı. Bizlere de bu konuda hep Üstad'ı örnek gösterirdi. Bir başka görüşmemizde şu hatırasını anlattı:

“Üstadımız, bazen elini benim göğsüme vurur ve ‘Buradan bir endişem yok, buradan eminim’ der ve daha sonra elini kafama dokundurarak; ‘Fakat burası çok mühim ve burası lazım’ derdi.”

Üstad'ın bu sözünü şöyle açıkladı: “Çünkü sadece hulûs-u niyet fayda vermez. İyi düşünmek lazım... Üstadımız, *Efelâ tefekkerun, Efelâ ya'kilun* ayetlerini sık sık nazara verip bizi tefekküre teşvik ederdi.”

Başka bir görüşmemizde de bana bu mânâda şöyle bir tavsiyede bulundu:

‘Rüyamda şu zâtları gördüm’ diyerek, akıldan ziyade hayâl üzere hareket eden tipleri etrafında barındırma. Hizmette hayâli değil, akli ve hikmeti ölçü alan kimseleri tercih et. Bizim mesleğimiz akla büyük önem verir.”

Zübeyir Ağabey, Üstadımızın meşverete çok önem verdiğini sık sık anlatırdı: “Üstad, medreseye basit bir malzeme almak icap etse bile, hepimizi toplar ve tek tek fikirlerimizi sorardı. Üstad'a hürmeten konuşmama yolunu seçen kardeşlere ‘Bektaşılık yapma! Fikrini beyan et’ derdi.”¹⁰⁰

100 Mehmed Kırkinci, *Hayatım-Hatıralarım*, s:156

Zübeyir Bu Kitapları Okursan...

Bir gün Zübeyir Ağabey'e: "Sadakati nasıl anlayacağız?" diye sordum. Parmağını rahlenin üzerindeki Nur Risaleleri'nin üzerine bastırarak:

"Bana deseler ki, 'Zübeyir bu kitapları okursan cehenneme, okumazsan cennete gideceksin. Ben yine de bu kitapları okur ve cehenneme giderim" dedi. Bu cevap benim hayretime mucip oldu.

Daima, "Bu hizmetin berraklığını ve saffetini her zaman ihlâsla muhafaza edeceğiz" derdi.

Yine bir gün şöyle demişti: "Ahval-i âleme nazar-ı ibret ile bakarsak görürüz ki, insanların çoğu dünyaya âşıktırlar. Saadeti kimisi servetin ihtişamında, kimisi siyasetin cazibesinde, kimisi de şan, şöhret ve rütbede arıyorlar. Fakat bulamıyorlar. Çünkü bunların birer gölge olduğunu bilemiyorlar. Bu uğurda gerekirse canlarını da feda ediyorlar. Bunların birçoğu milletimizin üstüne çöken gaflet ve küfür bulutlarını hissedemiyorlar."¹⁰¹

Bu Ne Ulvî Bir Şereftir

1960 ihtilâli münasebetiyle Sivas Kampı'ndan çıktıktan bir süre sonra İstanbul'a gittim. Zübeyir Ağabey kamptan sual etti. Olanları anlattım. Bunun üzerine bana şunları söyledi:

"Biz bir daha bu dünyaya gelecek değiliz. Onun için imanlı ve faziletli insanlar yetiştirerek bu millete yardımcı olmalıyız. Gayretimizi, çalışmamızı Risale-i Nur'un neşrine hasretmeliyiz."

Zübeyir Ağabey, Risale-i Nur'un en çok iman, ahlâk ve uhuvvet konuları üzerinde durduğunu söylerdi. Bu konuda şunları anlatırdı;

"Fazilet, iman ve ahlâkın birleşmesindedir. Üstadımız buna çok ehemmiyet verirdi. Meselemiz, çekici daima bu noktaya vur-

101 Mehmed Kırkinci, *Hayatım-Hatıralarım*, s:156-157

maktır. Nasıl Üstad ahirete teşrif edinceye kadar bütün meşakkatlere ve sıkıntılara katlanarak hizmet-i imaniyesinden geri durmadıysa, biz de manevî mücahedemizde onu örnek alacağız. Biz de bu şekilde hizmet edeceğiz. Allah'ın lütfu bizim yanımızdadır. Sabırla, okumakla, tefekkürle, ibadetle, muhabbetle, uhuvvetle çalışacağız. Çünkü tevfik-i İlahî uhuvvetin yanındadır.

Karşımızda bulunan dinsizlik cereyanı ve gizli zındıklar birlik içindedirler. Bu yüzden de kuvvetliler. Bizim de bu manevî cihad da muvaffak olabilmemiz için azamî gayret, fedakârlık, tesanüd ve uhuvvet üzere olmamız icab ediyor.

Bu davanın tahakkuku için büyük fedakârlıklar lazımdır. İman hizmetini hayatımızın gayesi bilmeliyiz. Yememiz, içmemiz, yaşamamız hep bu dava için olmalı. Cenab-ı Hak'tan azamî ihlâs, azamî sadakat, azamî fedakârlık, azamî sabır, azamî tahammül istememiz lazım.”

(Hatta bu duayı bana yazıp vermişti.)

Devamla: “Üstad Hazretleri hayatını bu milletin imanı uğrun da harcamıştı. Bu ne ulvî bir şereftir! Hayatı boyunca, hapislerdeyken, sürgünlerdeyken kalemi elinden bırakmamış ve bu Külliyâtı bize mâletmiştir” dedi.¹⁰²

Hizmette İleri, Ücrette Geri

Zübeyir Ağabey hayatının her anında ibadetine ve feraizine dikkat ederdi. Çok az istirahat ederdi. Ya namaz kılar, ya Kur'an, ya Cevşen veya Risale-i Nur okurdu veya okuturdu. Hastayken bile bu âdetini terk etmezdi. Riyadan çok korkardı. Güzel bir şey yaptığı zaman diğer Nur talebelerine atfederdi. Bir meşakkat geldiği zaman da kendi üzerine alırdı. Üstad'ın “Hizmette ileri, ücrette geri” diye ifade buyurdıkları hakikate tam mâsadak olmuştu.

102 Mehmed Kırkinci, *Hayatım-Hatıralarım*, s:157

Bir gün Ankara’da kendisiyle birlikteydik. Gece polisler medreseyi bastılar. Orada teksir makinesi ve Risale-i Nurlar vardı. Bunların tamamının kendisine ait olduğunu söyledi ve polisler Zübeyir Ağabeyi alıp götürdüler.

İrfandan ve ubudiyetten aldığı sürûr ve neşeyi cennetlere değişmezdi. Okumadan aldığı feyzi, başka hiçbir şeyden almazdı. Gerçekten de okuduğu zamanlar çok neşeli olurdu. Bazen sağ elini kaldırır ve yüzümüze bakarak, “Maşaallah! Bakın Üstad burada ne demiş...” diyerek dikkatimizi çeker ve sözünü ettiği kısmı bize de dinletirdi.¹⁰³

Sen Nasıl Oldu da Müftü Olmadın?

Malâyâniyattan ve gıybetten çok nefret ederdi. Yanında kim-
senin gıybet etmesine müsaade etmezdi.

Bir defasında da kendisinden şöyle bir hatıra dinledim: “Bazı günler Üstad ile birlikte kıra giderdik. Üstad Hazretleri bizden ayrı bir kenara çekilir, o ihtiyar halinde bazen bir saatten fazla vecd ile dua ederdi. Dua ederken, yer yer, yüzü dizlerine değecek gibi olurdu. Kendine gelen meşakkatlerden ve ıstıraplardan kesinlikle şikâyet etmezdi. Bir sıkıntıyla karşılaştığı zaman ‘Bunun altında bir Rahmet-i ilahiye vardır’ derdi.”

Zübeyir Ağabey bir gün bana şunları söyledi: “Bu Kur’an ve iman hizmeti bizim için farz-ı ayn’dır. Üstad’ı tanımayanlar ve hizmetini bilmeyenler bizim kadar mesul olmazlar.”

Yine bir sohbet sırasında Zübeyir Ağabey, bana: “Sen nasıl oldu da şimdiye kadar imam, vaiz yahut müftü olmadın?” diye sordu. Ben de ona macera-yı hayatımı anlattım:

“Benim Hacı Faruk Bey adında bir hocam vardı. Bana yer yer, ‘Allah sana devlet maaşı nasip etmesin’ diye dua ederdi. Ben de bu duadan hissene rahatsızlık duyuyordum. Kendisine de böyle dua etmesinin hikmetini soramazdım. Derken tahsilimi tamam-

103 Mehmed Kırkinci, *Hayatım-Hatıralarım*, s:157-158

ladım. Müftü Solakzade Sadık Efendi bir gün beni çağırarak, ‘Senin murakıb olmanı teklif edeceğim’ dedi. Bu teklife sevinmiştim. Ancak bazı kimseler Nur talebesi olduğumu yüksek makamlara şikayet etmiş olacaklar ki, bu tayin gerçekleşmedi.

Bir zaman sonra Bayburt’un ileri gelenlerinden Şaban Efendi ile bir grup arkadaşı yanıma geldiler. Şaban Efendi bana, ‘Senin Bayburt’a müftü olmanı istiyoruz’ dedi. Bu teklife müsbet cevap vermiştim, ama yine de, ‘Babamdan izin almanız gerekir’ dedim. Heyet olarak babamın yanına gidip durumu anlatmışlar. Tekrar yanıma geldiklerinde; ‘Baban teklifimizi kesinlikle reddetti’ dediler. Akşam eve gittiğimde babam kaşları çatık bir vaziyette oturuyordu. Bir süre sessiz kaldıktan sonra sert ve sitemli bir eda ile ‘Hoca’, dedi, ‘Sen bir sürü çoluk-çocuğunla aç ve susuz mu kaldın ki, hemen maaşlı bir işe heveslendin? Medresede yaptığın hizmetleri bırakıp da nasıl müftü olacaksın?’

Ben sadece sessiz kalmakla yetindim. Memuriyete atılmam da böylece noktalanmış oldu.”

Ben bunları anlatınca Zübeyir Ağabey, babamı çok takdir etti. Herkes evlâdının böyle resmî göreve tayinini şiddetle isterken, babamın bu şekilde düşünmesinden çok memnun kaldı.

Zübeyir Ağabey “Tarikatçılarla aranız nasıl?” diye sordu. “Birbirimizle tam bir muhabbet içindeyiz. Yer yer ziyaretlerine gideriz. Zikir faslından sonra bize ders yaptırırlar” diye cevap verdim. Çok memnun kaldı ve “Bir kimse İslâmiyet’e bir saç teli kadar da hizmet etse onu takdir etmemiz ve kucaklamamız gerekir” dedi.

Zübeyir Ağabey konuşmasına Üstad’dan şu hatırayı naklederek devam etti:

“Üstad’ın yanında kaldığımızda bir gün kapı çalındı. Dışarı çıktığımızda İsmet Paşa taraftarı, gazeteci İlhami Soysal’ı gördük. ‘Ben Bediüzzaman’ı ziyarete geldim’ dedi.

Biz kendi kendimize, ‘Üstad bunu kabul etmez’ diyorduk.

Üstadımıza haber verince, ‘Gelsin, buyursun.’ dedi. Biz bunu duyunca şaşırдық. İlhami Soysal’ı içeri aldık. Üstad onu ayakta karşıladı. İlhami Soysal da Üstadımızın elini öptü. Soysal daha konuşmaya başlamadan, Üstadımız söze başladı ve iman ile ilgili bir çok hakikati anlattı. İlhami Soysal hiç konuşmadan sadece dinledi. Sonunda yine Üstad’ın elini öperek ayrıldı.

Kendisinin naklettiğine göre İlhami Soysal, Bediüzzaman’ı ziyarete gelirken İsmet Paşa’ya danışmış. O da gidebileceğini, fakat Bediüzzaman’ın çok tesirli biri olduğunu, onun etkisi altında kalmamaya dikkat etmesi gerektiğini söylemiş.

İlhami Bey gittikten sonra Üstad Hazretleri bizi yanına çağırdı ve şunları söyledi; ‘Bir insanın İslâmiyet’e düşmanlığı yüz ise onu doksan dokuza indirmek hizmettir, hatta yüz bire çıkartmamak dahi hizmettir.’”¹⁰⁴

Zübeyir Ağabey Geldi mi?

Ankara’da bir ameliyat geçirmiştım. O sırada Zübeyir Ağabey, İstanbul’dan Ankara’ya telefon açmış ve Said Özdemir Ağabey’e: “Hocam hastaneden çıkınca İstanbul’a getir” demiş. Ben taburcu olunca Said Özdemir Ağabey beni İstanbul’a götürdü. Zübeyir Ağabey, daha rahat edebileceğim düşüncesiyle beni Bekir Berk Ağabey’in Çemberlitaş’taki Kiğili Pasajı’nda bulunan yazıhanesinde misafir etti. Kendisi Süleymaniye Camii yakınında bulunan Kirazlı Mescid’teki medresesinde kalıyordu. Her gün yazıhaneye geliyordu.

Bir gün Bekir Berk Ağabey, “Hocam, ben *İşaratü’l-İ‘caz*’ı çok merak ediyorum. Senin burada kaldığın sürede, geceleri *İşaratü’l-İ‘caz*’ı beraberce okuyabilir miyiz?” dedi. Ben de kabul ettim. Geceleri beraber okuyorduk. Ders bitince bana, “Sen yat. Ben okuduğumuz yeri bir daha gözden geçireyim” diyordu.

104 Mehmed Kırkinci, *Hayatım-Hatıralarım*, s: 158-159

Bir gün Mustafa Polat, koltuğunda çantasıyla saat on civarı, Bekir Berk'in yazıhanesine geldi. O zamanlar haftalık *İttihad* gazetesini çıkarıyordu. Zübeyir Ağabey'in her gün yazıhaneye geldiğini bildiği için: "Hocam, Zübeyir Ağabey geldi mi?" diye sordu. Henüz gelmediğini söyledim ve "Hayırdır?" dedim.

"Papa Türkiye'ye geliyor. Şevket Eygi *Yeni İstiklâl* gazetesinde, Papa hakkında ağır sözler yazmış. Acaba biz *İttihad* gazetesine bu konuda neler yazalım, diye sormaya geldim" dedi.

"Şevket Eygi iyi yapmış, sen de benzer şeyler yaz" dedim. "Olmaz Hocam! Bu çok mühim bir mesele... Korkarım hata yaparız. Zübeyir Ağabeye danışmam lazım" dedi. Biraz sonra Zübeyir Ağabey geldi. Mustafa Polat durumu anlatınca:

"Ne yazacaksın, elbette hoş amedi edeceksin. Hoş geldin, sefa geldin! diye yazacaksın" dedi ve ilave etti:

"Üstadımız da 1952'de İstanbul'a geldiğinde Fener Patrikhanesi'nde Athenagouras'ı ziyaret etmişti. Eğer onun hakkında iyi şeyler yazmazsanız Fener Patriğinin yanına gider. Bu memleket aleyhinde menfi kararlar alırlar."

Mustafa Polat da, Papa hakkında güzel bir yazı kaleme aldı.

Bir zaman sonra bir maslahat gereği Bekir Bey ile birlikte Başbakan Süleyman Demirel'in ziyaretine gittik. Sohbetimiz sırasında Demirel bir ara şunları söyledi; "Yahu bu bakanlarımızın çoğu sıhhatli düşünemiyorlar. Papa geldiğinde, 'Sakin biz buna sahip olmayalım. Nereye giderse gitsin' dediler. Ben de, 'Papayı, devlet olarak biz misafir edelim. Eğer biz ona sahip çıkmazsak Fener-Rum Patriğine gider. Orada memleket aleyhinde kararlar alırlar. Eğer onu biz misafir edersek, biz de onunla gideriz. Hiç olmazsa konuştuklarını dinleriz' dedim. Fakat bunu kabul ettirmekte çok zorlandım" dedi.

O bunları söylerken Zübeyir Ağabeyin sözleri aklıma geldi. Süleyman Bey bir politikacı ve devlet adamı olduğu için bunu

bilmesi normaldi. Ama Zübeyir Ağabeyin bunu anlamasına çok hayret ettim.¹⁰⁵

Söz Üstadındır

Üstadımız dünya değiştirdikten sonra Zübeyir Ağabey bir müddet Eskişehir’de kaldı. Sonra İstanbul’a geldi. 1961 yılının sonlarına doğru da beni İstanbul’a çağırdı. Gittiğimde, “Bekir Bey Erzurum’a geldiği zaman sana hiçbir şey söylemedi mi?” diye sordu.

Ben de; “Hayır söylemedi, fakat ben Rahmi Bey’den bir şeyler duydum. Hüsrev Ağabey, Risale-i Nur’un yeni yazıyla yazılmasına karşı çıkıyor ve eski yazıyla yazılması gerektiğini söylüyormuş” dedim.

“Hah” dedi, “İşte onu soruyorum. Hüsrev Ağabey maalesef böyle bir işe girişti. Risale-i Nur’un yeni harflerle basılması câiz değil, eski yazı ile çoğaltılacak. Yazıda da benim hattım takip edilecek” diyor. Said Özdemir’e haber salmış, yeni harflerle basılan kitapları geri istemiş. Kitapların bundan sonra eski yazı ile basılmasını söylemiş. Ne hikmet ise gençlerin bir çoğu da ondan yana oluyorlar. Böyle bir aldanma içindeler. Şaşırdık kaldık. Ne düşünürsün?” dedi.

O sırada İstanbul’da Kirazlı Mescid’de kalıyorduk. Zübeyir Ağabeye:

“Siz Hüsrev Ağabeyle görüşüp kendisine durumu anlatmadınız mı? Üstad hayatta iken eserlerin yeni yazıyla basıldığını hatırlatmadınız mı?” diye sordum.

“Görüşmeyi kaç defa denedik ama hiç kimseyi kabul etmiyor. Beni hiç kabul etmiyor. Görüşmek mümkün değil!” dedi.

“O halde Hüsrev Ağabeyin yanına topluca gidelim. Eğer görüşmeyi kabul etmezse, ‘Biz görüşmek, elini öpmek için gittik, ama o bizi kabul etmedi’ deriz” dedim.

105 Mehmed Kırkinci, *Hayatım-Hatıralarım*, s:159-161

Bu fikir Zübeyir Ağabeyin aklına yattı. Ahmet Aytimur'a:

“Hemen Ankara'ya iki bilet al. Hocam ile Ankara'ya gideceğiz” dedi.

Ankara'ya geldik. Zübeyir Ağabey durumu Said Özdemir'e anlattı. O da kabul etti. Zübeyir Ağabey: “Kastamonu'da Mehmet Feyzi Ağabey ile Elazığ'da Hulûsi Ağabeyin fikirlerini de alalım” dedi. Ahmet Aytimur'u Hulûsi Ağabey'in yanına gönderdi. Sungur Ağabey ile ben de, Mehmet Feyzi Ağabey ile görüşmek üzere Kastamonu'ya gittik.

Mehmet Feyzi Ağabey ile on saate yakın sohbet ettik. Üstad ile beraber kaldıkları günleri, sekiz sene ona hizmet ettiğini, Denizli Hapishanesi'ne beraber girdiklerini anlattı.

Biz kendisine Hüsrev Ağabeyin durumunu anlatınca:

“Olur mu öyle şey? O müellif değil ki... Üstad, hayatında bunları yeni yazıyla neşrettirdi. Söz Üstad'ın... Onun da, benim de, bu konuda hiçbir şey söylemeye hakkımız yok. Bizim vazifemiz sadece Risale-i Nurları neşretmektir. Ben yine eskimez yazı ile okurum, yazarım; çünkü ben yeni yazıyı bilmiyorum. Fakat eski yazıyı bilmeyenler de yeni yazıyla okusunlar. Hüsrev Ağabey bu konuda farklı düşünüyor” dedi. Biz de Hüsrev Ağabey ile konuşmak istediğimizi söyledik.

“Münasip olur. Kabul ederse ne âlâ, kabul etmezse bu onun bileceği şey. Mücadeleye girmez, yolunuza devam edersiniz” dedi.

Mehmet Feyzi Ağabey'den bu cevabı alınca tekrar Ankara'ya döndük. Tahsin Tola Ağabey'in evinde toplandık. Hulûsi Ağabey de aynı mânâda şeyler söylemiş. Bunu öğrenince çok sevindik. Onaltı kişi bir otobüse bindik ve yola çıktık.

Yolda giderken ben Zübeyir Ağabey ile birlikte şoförün arkasındaki koltukta otuyordum. Giderken yolun kenarında

beyaz beyaz koyunlar gördük. “Hiş!” diye parmağını omzuma sertçe bastırdı ve koyunları göstererek:

“Hocam, bunlar senin amcazâdelerin” dedi. Sonra “Üstad ile birlikte bir yolculuğumuzda Üstad cam kenarında oturuyordu, ben de senin oturduğun yerde idim. Tam buradan geçerken, Üstadımız otlayan koyunları göstererek bana aynen bu şekilde hitap etti” dedi.

Saat on sularında Isparta’ya indik. Sâlim Ağabeyin dükkanına gittik. Sâlim Ağabey, oğlu Nuri’yi Hüsrev Ağabeyin yanına göndererek:

“Ağabeyler seni görmeye, elini öpmeye gelmişler” diye haber vermesini söyledi.

Hüsrev Ağabey, her nedense heyet içinde bir tek benimle görüşmeyi kabul etmiş. “Molla Mehmet gelsin” demiş. Henüz çocuk olan Nuri ile birlikte Hüsrev Ağabeyin yanına gittim. Yanına girdiğimde başında sarığı vardı. Cevşen yazıyordu. Tam mânâsıyla nur’aniyet kesbetmişti. Ayağa kalktı, bana doğru bir kaç adım geldi ve “Molla Mehmet hoşgeldin” dedi. Ben de elini öptüm ve “Hoşbulduk” dedim. Sonra oturduk.

“Gördün mü?” dedi, “Bunların bana yaptıklarını... Zübeyir’in, Bayram’ın, Said’in yaptıklarını...”

“Hayırdır Ağabey?” dedim.

“Bunlar beni dinlemiyorlar. Ben de onları kendi âlemimden attım” dedi.

“Ağabey, sen böyle diyorsun ama Üstadımız, ‘Bana hapishane yer hazırlayanlara hakkımı helâl ettim’ diyor. Sen senelerce Üstadımıza hizmet eden; Zübeyir Ağabey, Bayram Ağabey, Tahiri Ağabey gibi insanları dışlarsan ve âleminden atarsan nasıl olur?” dedim.

Fakat Hüsrev Ağabey benim sözlerimi duymazlıktan gelerek, konuyu geçiştirdi. Yerinden kalktı, birkaç tane kalem ucunu

kağıda sarıp ceketimin yaka cebine sokarak; “Neysel!” dedi, “Sen Said Özdemir’in gönderdiği yeni harflerle yazılan eserleri bırak ve benim dediğim şekilde elle yazarak Risale-i Nurları neşret. Varsın onlar benim peşimden gelmesin” dedi. Ben de:

“Hüsrev Ağabey, ortalıkta bazı söylentiler dolaşiyor. Bunlardan haberin var mı? Bu söylentilere karşı ne cevap verebiliriz?” dedim.

“Neymiş o söylentiler?” diye sordu.

“Şöyle diyorlar; ‘Bediüzzaman o eserlerin müellifi, kendi sağlığında yeni harflerle bastırdı. En son *Tarihçe-i Hayat* basıldı. Üstad, *Tarihçe-i Hayat*’ın basımından çok sonra vefat etti. Hüsrev Ağabey ise Risale-i Nur’un bir kâtibi, bir talebesidir. O, şer’an ve hukuken Risale-i Nurların sahibi değil ki, bu konularda böyle bir değişikliği yapabilsin, yeni yazıyla Risale uygun görmesin...”

Bana cevap olarak: “Ben kendi başıma hareket etmiyorum. Hazreti Ali’yi rüyamda gördüm, o bana böyle emretti” dedi.

“Hüsrev Ağabey!” dedim, “Şer’an rüya ile amel edilmez. Hatta kerametle de amel edilmez. Rüya ilim nevinden sayılmıyor. Fıkıhta ve fetvada, rüya ve keramet delil olarak kabul edilmiyor.”

Hüsrev Ağabey ayağa kalktı, elimden tutarak beni ayağa kaldırdı ve kapıya doğru götürerek “Molla Mehmed, hoş geldin, safa geldin!” dedi ve uğurladı.

Ağabeylerin yanına geldiğimde neler olduğunu sordular, ben de olanları anlattım. Bu konuşmayı etrafa yaydık. Akşam medreseye geldik. Medrese Isparta cemaatiyle tıklım tıklım doldu. O cemaate de Hüsrev Ağabey ile konuştuklarımızı tek tek anlattım. Cemaatin ekserisi Hüsrev Ağabeyin düşüncesinde idi. Onlara Risale-i Nur’un tek kâtibinin Hüsrev Ağabey olmadığını, Üstad’a hizmet eden diğer bütün talebelerin onun bu fikrine

katılmadıklarımı anlattım. Elhamdülillah o seyahatimiz çok istifadeli geçti.

O olaydan sonra Zübeyir Ağabey ile birlikte Isparta havalisini gezdik. Ankara'ya döndük. Sonra ben Erzurum'a gittim, Zübeyir Ağabey de İstanbul'a döndü.¹⁰⁶

Niye Uyuyamadın Zübeyir Ağabey?

Zübeyir Ağabey, çoğu zaman beni İstanbul'a çağırırdı. Her defasında cemaat için hayatî olan bir mesele ile karşılaşırđım. Yine bir gün çağırılmıştı, yanına gittiğimde:

“Avukat Bekir Bey Erzurum'a geldiğinde size hiçbir şey söylemedi mi?” diye sordu.

“Hayır!” dedim, “Gerçi halinde bir gariplik hissediyordum. Ama hiçbir şey söylemedi” diye ekledim.

“Allah, Allah!” diye taaccübünü ifade ettikten sonra, “Duymadın mı? Yeni bir parti kuruluyormuş.” dedi.

Duymadığımı söyleyince: “Necmettin Erbakan Bey, Tevfik Paksu, Hüsamettin Akmumcu, birleşip yeni bir parti kuracaklarımş. Allah korusun bu yeni parti din namına kurulduğı için Müslümanları birbirine düşürür ve hizmetimize zarar verir. Buna bir çözüm bulmalıyız” dedi.

Geceleri Zübeyir Ağabey ile birlikte kalıyorduk. Sürekli bu meseleyi düşünüyor ve çok rahatsız oluyordu. Bir gece beni uyandırarak:

“Kalk, Hocam kalk. Ben bu gece hiç uyuyamadım” dedi.

“Niye uyuyamadın Zübeyir Ağabey?” dedim.

“Bu yeni partinin büyük bir fitneye vesile olacağından korkuyorum. İnsanlar zahire bakarlar ve siyasetin cazibesine kapılırlar. Bazı dostlarımızın bu kudsî hizmeti bırakıp siyasete gireceğinden endişe ediyorum” dedi.

106 Mehmed Kırkncı, *Hayatım-Hatıralarım*, s:164-167

Ben, Zübeyir Ağabeyin bu derece rahatsız olmasını kendimce fazla bulmuştum.

“Bu kadar endişelenme ağabey” dedim.

“Yok Hocam! Olacağı bu...” dedi.

Biraz daha konuştuk. Sonra Zübeyir Ağabey odasına geçti.

Onun bu fevkalâde üzüntüsü beni de rahatsız etmişti. Bir çıkış yolu bulmak üzere düşünmeye başladım. Sabahleyin kahvaltı yaparken, kendisine şu teklifte bulundum:

“Biz bütün ağabeyleri toplayalım. Tevfik Bey de, Hüsamettin Bey de Nur talebesidir. Bunları çağıralım. Onlara Üstad’ın siyasete ait düsturlarından okuyalım” dedim.

“Bak bu çok iyi olur” dedi. Hemen Mehmet Fırıncı’yı çağırdı:

“Sen hemen Isparta’ya git. Oradan Tahirî Mutlu Ağabey’i, Bayram Yüksel’i, Mustafa Sungur’u, Tahsin Tola’yı, Ali ihsan Tola’yı İstanbul’a davet et” dedi. Daha sonra da partiye katılmaya hazırlanan Nur talebelerini de çağırttı.

Bekir Ağabeyin Çemberlitaş’taki yazıhanesinde toplandık. Zübeyir Ağabey toplantıyı idare ediyordu.

“Herkes konuşursa bu işin içinden çıkamayız. Bizim taraftan Tahsin Tola ile Mehmet Kırkinci Hoca konuşsun. Öbür taraftan da Tevfik Paksu ile onun tensip edeceği birisi konuşsun. Biz de bir köşede oturalım. Eğer mevzu ile alâkalı olarak, Üstadımızdan bir nakil yapılması icap ederse, biz o zaman konuşuruz” dedi.

Bu konularda Tahsin Tola Ağabey benden daha tecrübeli idi. Bana, “Hocam, öncelikle Tevfik Bey’i dinleyelim. Bakalım, yeni bir parti kurmaya neden lüzum görmüşler. Önce onu bir anlayalım” dedi. Ben de kabul edince Tevfik Bey’e bunu sorduk. Bize şunları anlattı:

“Ben Adalet Partisi’nden Adana mebusuydum. Fakat bu son seçimlerde Adalet Partililer bana oyun ettiler. Beni liste dışında bıraktılar. Ben de onlara kızdım. Bu kızgınlıkla Ankara’ya gitmiştim. Orada Necmettin Bey’i gördüm. Ona, ‘Yeter bu masonların peşinden koştuğumuz. Biz de yeni bir parti kuralım’ diye teklifte bulundum. O da kabul etti.

Daha sonra Osman Turan ile görüştük. Celal Bayar’ın da yeni bir parti kurdurmak istediğini, onun da fikirlerini almamızı söyledi. Fakat Necmettin Bey:

‘Bunu yapamayız. Çünkü biz Adalet Partisi yöneticilerinin bazılarını mason diye tenkit edeceğiz. Eğer ona yakınlaşırsak, bizim de Adalet Partisi’nden farkımız kalmaz’ dedi.

Necmettin Bey’le prensip olarak anlaşmıştık. Fakat Necmettin Bey, ‘Ben Şeyhim Mehmed Zahid Kotku Efendi’nin iznini almadan bu işe giremem. Önce onunla bir konuşayım’ dedi.”

Bu söz üzerine Zübeyir Ağabey dizlerinin üzerine doğruldu ve şehadet parmağını yere sertçe bastırarak, “Allah senden razı olsun Tefvik Bey... Bana, Üstadıma sadakat dersi verdin. Ben şimdi Üstadıma bin kat daha fazla bağlandım” dedi.

Tefvik Bey sözlerine şöyle devam etti: “Necmettin Bey bana, ‘Ben şeyhimin huzurunda bu isteği dile getiremem. Beraber gidelim, sen durumu kendisine anlat’ dedi. Birlikte Mehmed Zahid Kotku Efendi’nin dergâhına gittik. Elini öptük ve kendisine parti kurmamızın gerekçelerini tafsilâtıyla arz ettim. Fakat Mehmed Efendi izin vermedi. Daha sonra iki defa daha izin için gittik. Bu üçüncü görüşmemizde sözlerimi şöyle tamamladım:

‘Efendi Hazretleri, bu milleti kurtarmamız lâzım. Bu millet perişan oluyor. Memlekete ya masonlar hâkim oluyor, ya da komünistler. Neden kendi işimizi kendimiz görmeyelim?’ dedim. Sonunda Mehmed Zahid Efendi parti kurmamıza razı oldu. Buna çok sevindik. Necmettin Bey: ‘Şeyhin duası bizimle

olduktan sonra biz bu işi başarırız' dedi ve bana, 'Siz Nurcuları toplarsınız, ben de tarikatçıları. Böylece rahatlıkla komünistler ile masonları saf dışı bırakarak bu millete hizmet ederiz' dedi."

(...)

Toplantı üç-dört gün devam etti. Zübeyir Ağabey, Risale-i Nur'da siyasete ait ne kadar lâhika varsa hepsini toplattı ve orada okuttu. Toplantı sonunda biz hizmetimizin siyasetüstü olacağına, parti kuramayacağımıza, herhangi bir partinin men-subu gibi hareket etmeyeceğimize karar verdik. Tefik Bey ve görüşündeki arkadaşları bu kararı kabul etti.

Toplantıdan sonra Zübeyir Ağabey bana bol bol dua etti.¹⁰⁷

En Büyük Engeller Bile Küçüktür

Mahallebaşı'ndaki Darağaç Camii'nde vaaz ediyordum. Yine bir gün vaaz etmeye giderken karşıma bir adam çıktı.

"Hocam nereye gidiyorsun?" dedi. Vaaza gittiğimi söyledim. Adamın halinde bir gariplik vardı.

"Hocam sen duymadın mı? Üstad vefat etmiş..." dedi. Birdenbire kızdım ve "Sus!" dedim. Nereden duyduğunu sordum. Radyodan duyduğunu söyledi.

Ben Üstad'ın daha çok uzun yıllar yaşayacağını hayâl ediyordum. Vaaza gitmekten vazgeçtim. Hemen babamın mahalle başındaki oteline gittim, olanları anlattım. Çok üzüldü ve ağladı. Sonunda olay doğrulandı. İbrahim Okur, Mehmet Şanlı, Müslüman Hasan, Kamil Sirkeci ve Şercil Ağabey ile birlikte 1700 lira vererek bir minibüs tuttuk ve yola çıktık. Fakat hiç kimse konuşmuyordu. Herkes ya Cevşen ya Kur'an okuyordu. Arabanın içinde bir hüznün havası vardı.

(...) Yol boyunca sürekli kar yağdı, hava da fırtınalıydı. Sabah namazı vaktinde Diyarbakır'a indik. Namazı Diyarbakır'da kıldık. O sırada kar durdu. Saat dokuz sularında Urfa'ya ulaştık. Cuma

107 Mehmed Kırkinci, *Hayatım-Hatıralarım*, s:218-221

namazını Dergâhtaki camide kıldık. Urfa'ya sanki bir insan seli akmişti. Caddeler, sokaklar Nur talebeleri ile dolup taşmıştı. Namazı müteakip medreseye gittik. Sungur Ağabey, Ceylan Ağabey, Zübeyir Ağabey, Tahirî Ağabey medresedeydiler.

Zübeyir Ağabey Üstad'ın son dakikalarını ve vefatını cemaate şu cümlelerle anlatıyordu:

“Üstad'ın hastalığı çok ilerlemişti. Ateşi çok şiddetliydi. Bir ara rahatladı ve uykuya daldı. Biz kendi aramızda sessizce konuşurken, Elazığ Müftüsü Ömer Efendi içeri girdi ve Üstad'ı görür görmez, ‘İnnâ lillah ve innâ ileyhi raciun’ dedi. Biz ona doğru dönüp:

‘Ne oldu?’ diye sorduk.

‘Üstad'ın dünyası değişti.’ diye karşılık verdi. İtiraz ederek:

‘Üstad yaşıyor.’ dedik. Fakat Üstad'a dikkatli bakınca vefat ettiğini anladık.”

Sonra Üstad'ın vefatı anında aldıkları tedbirleri anlattı:

“Üstadın vefat ettiğini öğrenince Ömer Efendi'ye vefatın gizli tutulmasını söyledik. Hemen Üstad'ın özel eşyalarını muhafaza altına aldık. Daha sonra hâkimi çağırdık ve gereken resmî işlemler başladı.

Zübeyir Ağabey orada hazır bulunan cemaate cesaret vermek için şunları söyledi: “Artık Üstadımız gitti. Bu hizmet bizim boy-numuzda kaldı. Ölünceye kadar bu hizmeti devam ettireceğiz. Üstadımız vefat etti, diye durmayacağız Peygamberimiz (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat edince İslâmiyet'i yayma vazifesi durmadı; bu vazifeyi sahabiler üstlendiler. Şimdi biz de bu hizmet uğrun-da önümüze çıkan bütün engelleri aşacağız. Engeller ne kadar büyük olursa olsun, bizdeki himmet, şehamet, celâdet, cesaret ondan daha büyüktür. Bu hâsiyetlerin karşısına hangi engel çıkarsa küçüktür.”¹⁰⁸

108 Mehmed Kırkinci, *Hayatım-Hatıralarım*, s:126-127

BAYRAM YÜKSEL, ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İ ANLATIYOR
Zübeyir Ağabey Müstesna İdi...

Üstadımız hizmetine yeni gelenlere bir-iki sene iltifat eder, okşar, fazla sıkmaz, ağır ağır derslere başlar, fedakârlık, sadakat, tedbir ve ihlâs dersleri verirdi. Çok şefkâtlı muamele ederdi. Hususî hizmetlerini de tedricen yaptırırdı. Bu hususlarda her bakımdan en fedakâr, bir kale gibi imanı olan Zübeyir Ağabey idi. Acaip bir fedakârlık vardı kendisinde. Hattâ Üstadımız bizlere darılsa, kızsâ Zübeyir Ağabeyi döverdi. Üstadımız Zübeyir Ağabeyin nefsinin tam terbiye etmişti. Zübeyir Ağabeye, “Bu taşdır, bu ağaçtır, topraktır, bu meyyittir” gibi sözlerle nefsinin rençide edecek şeyleri söylerdi. Zübeyir Ağabey de, “Evet Üstadım” derdi, kat’iyyen nefsinden itiraz gelmezdi. Allah rahmet eylesin, şefaatine mazhar eylesin.

Bizler Üstadımızın, Risale-i Nur’un tarz-ı hareketini hem ihlâs ışığına mahviyet, fedakârlık, kahramanlık, iktisat, kardeşlerine karşı tevazu, şefkât, düşmanlarına karşı şecaat dersini Zübeyir Ağabeyden aldık. Allah ebediyyen razı olsun, Allah dünyada olduğu gibi, âhirette de onu Nur Üstadımızın hizmetinden ayırmasın. Kendisinden çok istifade ettik. Sahabilerin isâr hasletine tam mazhardı.

Onda, Risale-i Nur’a ve Üstadımıza karşı öyle bir bağlılık vardı ki, kat’iyyen taviz vermezdi. Kendisi hakaretlere, işkencele-re, dayaklara maruz kalsa, zerre kadar sarsılmazdı. Hattâ Afyon hapsinde onun o güzel müdafaalarını hazmedemeyen Afyon Savcısı, kendisine günlerce dayak attırmıştı. Gardiyanları ayartarak onu falakalara yatırıyorlardı. Gardiyanlar vurdukça Zübeyir Ağabey “Vurun, vurun!” diye bağırırdı.

Hapishanede kendisine insanlık dışı hakaretler yapıldığı hâlde o, onlara şefkâtle muamele edip, hiç ehemmiyet vermezdi. Biriktirmiş olduğu maaşı ile hapishanedeki fakir Nur talebelerine yardımda bulunur, kendisi yemez, onlara yedirirdi.

Risale-i Nur ve Üstâd uğruna kendisini binler parça da etseler, o, yine Risale-i Nur diye kalkardı. Hattâ bazı zamanlar hasta olurdu. “Zübeyir Ağabey, polisler geliyor” denildiği zaman hemen kalkar, hiç hastalık eseri kalmazdı. Polisler sık sık kendisini ziyaret ettikleri, bulunduğu eve taharri maksadıyla geldikleri için böyle hareket ederdi. İman ve İslâm’a dâir, şecaate dâir bir yazı çıksa, hemen Zübeyir Ağabeyi taharri ederler, o da onlara hiç taviz vermez, âdeta onlarla dalga geçerdi.

Üstadımızdan ne görmüş, ne işitmişse harfiyyen tatbik ederdi. Üstadımız da en mahrem işlerinde ve hizmetlerinde Zübeyir Ağabeyi istihdam ederdi. Çok zaman siyasî mevzuları veyahut hayat-ı içtimaîyeye dâir meseleleri Zübeyir Ağabeye havale ederdi. Bütün içtimaî mektuplarında, siyasîlerle görüşmelerde de Zübeyir Ağabey, Ceylân ve Sungur memur olurdu. “Sungur, bugün seni keyfetmeye götüreceğim” dediğinde; Sungur Ağabey “Üstadla gezmeye çıkacağım” diye çok sevinirdi. Birden hazırlanır, Üstadımız balkona çıkar, “Sungur, evlâdım sen kal, filânca yere mektup yaz, veyahut Ankara’da Nur’un hizmetleri var oraya git” der, Ankara’ya gönderirdi.

Ekseri bu neviden hâdiseler vuku bulmuştur. Üstadımız, “Sungur, senin hayatın Nurlarla kâimdir,” derdi ve “Şahsî hizmetimden ziyade, sen Risale-i Nur’un hizmetiyle mükellefsin” derdi. Hayat-ı içtimaîyeye dâir mektup işlerinde, siyasîlerle görüşmelerde ve Ankara’daki Nur hizmetlerinde ekseri Sungur Ağabeyi istihdam ederdi. Üstadımız daima akla kapı açar, irade-i cüz’îyeyi kimsenin elinden almaz, yalnız işaret ederdi.

Meselâ, Zübeyir Ağabeyi çağırır, “Zübeyir böyle yapalım mı?” der, işaret ederdi. Zübeyir Ağabey, de “Evet Üstadım, yapalım” derdi. Üstadımızın işaret ve emri olmadan katiyyen ne mektup yazar ve ne de başka şeyle meşgul olurdu. Daima, “Üstad, Risale-i Nur” diye yaşar, onlarla yatar, kalkardı.

Zübeyir Ağabeyin gayreti de yetişilmez mertebede idi. Bizim anlayamadığımız meselelere o çok ehemmiyetle eğilirdi. Meselâ

İttihad gazetesi çıktığında Zübeyir Ağabey, Galata Köprüsünde gazete satmıştı. Ankara'ya geldiğinde, “Niye böyle yapıyorsun? Sen gazeteci mi oldun, ne lüzûm var da gazete ile meşgul oluyorsun? Bunlarla çocuklar meşgul olur, sen çocuk musun?” diye, haddim olmayarak darılmışım. Çok üzüldü. “Haklısın, ama Üstad'ı ve Risale-i Nur'u ne ile tanıtacağız? Üstadımız bizlere gazete okutturmuyor muydu? Üstad sağcı neşriyatı takip etmiyor muydu? Gazeteciliğin on seyyiesi olursa, yüz hasenesi olur. Bu iyi bir meslek değil, gazetecilikte insan kendini harcar, çok zor bir meslek. Ben bunlara mâni olamam. Üstad'ı dünyaya îlân edeceğim, dünyaya tanıtacağım, diye bu tehlikeye atılıyorlar. Bizler aleyhinde olmayalım. Ben de bunları teşvik için gazete sattım” demişti.

Nizam Partisi kurulduğunda hiç taviz vermedi. Daima Nurun içtimaî hayatımıza dâir derslerini anlatırdı. “Ama Ağabey, bunlar Müslüman değiller mi? Bunlar kardeşlerimiz değil mi?” dediğimde, “Bunlar Üstad'ı anlayamamışlar. Bunlar bilmeyerek Nur talebelerini parçalıyorlar, çok, pek çok zarar veriyorlar” diyordu.¹⁰⁹

MEHMET FIRINCI ZÜBEYİR AĞABEYLE PAYLAŞTIĞI ANILARI ANLATIYOR

“Benim Vazifem Buraları Süpürmek...”

Bir gün bir kardeş Zübeyir Ağabeye: “Herhangi bir meselede haksız düştün, zillet olur mu?” diye sormuştu. O şöyle cevap vermişti: “Hizmette, arkadaşına izzet dâva etmek, en aşağı bir zillettir.” Derdi ki: “Bu hizmette birisi bir yanlışlığa düştü mü, bir îma, bir îma daha ederim. Bir sarih, bir sarih daha ederim. Bunlardan anlamadı mı, ben yüzümü başka tarafa dönerim.”

Zübeyir Ağabey kimse olmadığı zaman merdivenleri süpürür, biz dışarıdan geldiğimizde kendisini o hâlde görürdük. Tabîi “Bize müsaade et Ağabey” derdik. Fakat kendisi “Rica ederim,

109 Necmeddin Şahiner, *Son Şahitler*, III, s:105-107

benim vazifem buraları süpürmek, tuvaleti temizlemektir” derdi. Sonunda zorla elinden alırdık. Bazı arkadaşlar “Hava almak için biraz dışarı çıkalım” derlerdi. O, ‘Kardeşim en temiz hava, medresenin bodrumundadır’ derdi. Tabîî mânevî havayı kastederdi. “Açık havaya çıkacaksınız, ama mânen kirleneceksiniz” demek isterdi.

(...) Bilhassa istişarelerde Zübeyir Ağabey hep delille konuşur, delil gösterilmesini beklerdi. ‘Şahsî kanaatim’ veya ‘kanaat-i âcizânem’ denilince hoşlanmazdı. Meseleyi ilmen anlatmak gerektiğini ifade ederdi.

O tarihlerde birisi, “Şimdi kim kaldı İslâm kahramanı?” diye Müslümanları tezyif eden bir yazı yazınca, Zübeyir Ağabey çok sinirlendi ve “Ben varım, getirin tabancayı tavana onunla imzama atayım!” diye haykırmıştı. O, cesaret ve şevk ruhunun söndürülmesine tahammül edemezdi.

‘Vakf-ı hayat’ edenlere ‘fedakârlar’ der ve “Kardeşim, fedakârlar dairesi genişleyecek” derdi. Bazı gençler Risale-i Nurları okur, devamlı dersaneye gelir, kendini vererek çalışırdı. Ailesi buna karşı çıkardı. Bazan dindar aileler de bu şekilde davranırdı. Bu gibi hâllerde Zübeyir Ağabey, “Aman kardeşim, bu fedâileri anasına babasına mağlûp ettirmeyelim. Onların ihtiyaçlarını görelim” derdi. Eğer o genç uzun müddet kalırsa, onlara elli lira verecekse, 25’ini kendisi verir, 25’ini de bana vererek vermemi söylerdi. Verirken de şu hususu hatırlatır ve bize de böyle söylememizi söylerdi: “Kardeşim bunu katiyen benden bilme. Bunu Allah’ın ihsanı olarak bil. Şahsına minnet ettirirsen ihlâs bozulur. Onun kalbinin Allah’a bağlanması gerekirken, sana bağlanır, riyakârlık olur, hizmet de zedelenir” derdi. Bilmiyorum, belki benden başkalarına da vererek bunu yaptırıyordu. Bazı hassas olanlar için de “Ne ihtiyacın varsa bana söyle. Her türlü şeyine ben kefilim” derdi.

Hamiyetli kimselerce Nur hizmeti için verilen paraları, biz o zaman Birinci Ağabeyde bulundururduk. Zübeyir Ağabey öyle münasip görmüştü. Benim biraz bankör olmamdan mıdır, nedir Birinci Ağabeye verirdi. Birinci Ağabey muktesittir. Pek para harcamaz, üzerinde de bulundurmaz. Ben de bunu takdir ediyorum. Zübeyir Ağabeye birisi böyle bir para verecek olsa onu cebine koymazdı. Kalkar, Birinci Ağabeyin bulunduğu yere gider, “Al kardeşim bu parayı” der, verirdi.

Yanında küçük bir kutu vardı. Nur’un parasını oraya koyardık. Ama zaman zaman bana sorardı; “Ne kadar para var?” diye. Ben de “Ağabey, oradadır işte” derdim. O da, “Olmaz kardeşim, bileceksin. Şeyhim benim namazı kılar, demek gibi bir şeydir bu söz” derdi.

Zübeyir Ağabey, kimsenin hatrını kırmaz, rahatsız etmezdi. Gönül kırmamak için çok dikkat ederdi. Meselâ odada ikimiz hususî bir mesele konuşurken içeri gençlerden biri girse, konuşmasını kesmez, fakat konuyu değiştirip devam ederdi. Gelen kardeş de dinler, anlattıklarından çok istifade ederdi. Dışarı çıkar çıkmaz da, aramızda konuştuğumuz meseleye döner, bıraktığı yerden devam ederdi. Böyle çok olmuştur.

O zamanlar fazla nükteciydim. Kardeşleri güldürürdüm. Tam o sırada kapıyı aralar, mütebessim bir yüzle bana bakar ve derdi ki:

“Ah Fırıncı kardeş, şu sizi güldüreni bir bilsem!” Böyle takılır, o da lâtife ederdi...

Risale-i Nurları mütalâa ederken, kelimelerin üzerine basa basa okurdu. Çok kere kelimelerin mânâlarını verip geçirdi. Bazen da Risale-i Nur’u Risale-i Nur’la açıklardı. Ayrıca Nurların başkaları üzerindeki tesirlerini de örnek olarak verirdi. Meselâ “Ben” derdi, “*Küçük Sözler*’i, *Gençlik Rehberi*’ni birisine verdim veya okudum. Onun üzerinde şöyle tesir etti. Bir arkada-

şa *Çocuk Taziyenâmesi*'ni verdim, çocuğunun ölümünden gelen hüznünü teselli etmiş, defalarca okumuş" gibi...

Bir defasında Üstad aleyhinde bir gazetede tezyifkâr ve hakikat olmayan şeyler çıkınca Zübeyir Ağabey o cesaret ve kahramanlığıyla bizi harekete geçirdi. Gençlerle birlikte gerekli temaslarda bulunduk. Heyecanlı bir vaziyet meydana geldi. Tabîi gençliği heyecana getirmek kolay da, frenlemek zor. Maksud hâsıl olduktan sonra, bir gün koluma girdi, biraz yürüdük ve "Şimdi gençleri derslerinin başına kitaplarını okumağa döndürelim, bunu telkin edelim" dedi. Tabîi gençleri o hâlet-i ruhiyeye büründürmek o an için ne kadar iyi ise, ondan sonra da Nur derslerine döndürmek de o kadar zarurî idi. Bu hususta şöyle demişti: "Şehamet-i imaniye vücuda geldi; ama böyle devam ederse gençlerde anarşik bir ruh hâleti gelişir."

Üstad İstanbul'da bizde misafir kaldığında, Zübeyir Ağabey Urfa'da tevkif edilmişti. Oradan tahliye edildikten sonra İstanbul'a gelmişti. Ramazan bayramından bir gün önceydi. O sırada polisler bizim eve gelip gidiyor, ziyaret ediyorlar. Polis her gün evin iki tarafından dışarıda bekliyordu. Bazen şefleri de geliyordu. Bir gün Üstad, polislerin yanında Zübeyir Ağabeye demiş ki: "Zübeyir, sana yol paramı da vereceğim, rovelveri de vereceğim. Stalini öldür diyeceğim, gider misin?" Zübeyir Ağabey kalkıyor, "Giderim Üstadım. Hem vallahi, hem billahi giderim" diyor.

Diğer talebelerine de aynı şeyi söylüyor. Daha sonra polis şeflerine dönüp diyor ki: "İşte görüyorsunuz, bunları ben tutuyorum. Ben Fatih Camii'nin minaresine çıksam -eliyle işaret ederek- şöyle bir işaret etsem, senin Bayur'un ne yapacak?"

Zübeyir Ağabey, bir kimse geldiğinde, uğurlarken sadece kapıya kadar çıkmayı yeterli bulmazdı. "Sadece kapıya kadar yolcu etmek beni ezici bir şey" der, hiç olmazsa Süleymaniye'den Fen Fakültesine kadar uğurlanması gerektiğini söylerdi.

“Otobüse kadar gidemiyoruz, hiç olmazsa oraya kadar Anadolu’dan gelen bir misafiri yolcu edelim” derdi.

Konya’dan gelen birisi kitap istemişti. İşleri olduğundan beklememişti. Belli bir saatte garajda buluşmak üzere anlaşmışlardı. Zübeyir Ağabey kitap işlerine bakan Halil Yürür’e durumu anlatıp o saatte Sirkeci’de istenilen kitaplarla hazır bulunmasını istemişti. O zaman otobüsler Sirkeci’den kalkıyordu. Halil Kardeş adamı tanımadığından, orada Zübeyir Ağabeyle buluşup, kitapları kendisine vereceklerdi. Zübeyir Ağabey önceden otobüsün hareket edeceği yere varmış. Hava oldukça yağmurlu... Halil’i beklemeye başlamış. Zaman da giderek kısalıyor ve fakat Halil Yürür bir türlü gelmiyor. Sonunda, otobüs hareket edip gitmiş. Zübeyir Ağabey de Süleymaniye’ye dönmüş. Fakat yolda sırlıklam ıslanmış. Kapıyı açıp bir de bakmış ki, Halil sobayı yakmış, karşısına geçip, uzanmış durmuyor mu? Zübeyir Ağabey kapıyı hafifçe aralayıp, “Kardeşim Halil” demiş yumuşak bir sesle, “Hani Sirkeci’de buluşacaktık, kitap getirecektin?” Halil bunu unutmuş ama o an hatırlamış, “Ağabey unuttum” demiş. Zübeyir Ağabey de “Peki kardeşim” deyip üst kata çıkmış. Hasta halinde gösterdiği bu sabır, onun büyüklüğünün bir işaretidir.

Zübeyir Ağabeye, kendisini birinin gıybet ettiği söylenince; “Onun anasına rahmet, babasına rahmet, ceddine rahmet, nine-sine rahmet” diye rahmet okuyarak karşılık verirdi.

“Eğer” derdi, “Risale-i Nur hizmetine ilim mâni olacaksa, yaşasın cehalet; eğer zenginlik mâni olacaksa, yaşasın fakirlik; eğer evlilik mâni olacaksa, yaşasın bekârlık; eğer akıl mâni olacaksa, yaşasın cünûn; eğer sinirlilik hizmete vesile olacaksa, yaşasın sinir!..”

Kahramanlık ve sadakat ifade eden örnekleri sıkça verirdi. Meselâ bunlardan birisini Üstad kendisine şöyle anlatmış: “Şark Ağalarından Şakir Ağa vardı. Hizmetkârının eline 10 para verir,

iki parmağı arasında tutturur, mavzerle uzaktan nişan alarak parayı vururdu. Bundan hizmetkârının kılı bile kıpırdamazdı.”

Zübeyir Ağabey Ankara’da bulunurlarken *İhlâs* gazetesiy-le alâkadar olup, satmamızı bildirmişti. İstanbul’a geldikten sonra önce Galata Köprüsünün üzerinde kendisi bizzat yarım saat durarak gazete satmıştı. Aynı şekilde Süleymaniye Camii önünde de gazete sattığını biliyoruz. Köprü üzerinde sattığı gazete nüshasının başında Üstad’ın kalpaklı fotoğrafı ile “Din düşmanlarının plânlarını alt üst eden adam” yazısı vardı.

İttihad gazetesi için bana dedi ki, “Bu gazeteyi Müslümanlar bilmiyor. Bilseler, yüzbinlerce satarlar. Sen çıtalardan, gazete boyunca onbeş-yirmi tane levha yap. Gençlerin eline ver. Gazeteleri o levhalara çakın. Cuma günü caminin önünde cemaatin göreceği şekilde hiç ses çıkarmadan tutsunlar.”

Dediği gibi yaptıırıp merhum Mustafa Polat’a vermiştim. O ara Bursa’ya gitmiştim, sonrası ne oldu bilemiyorum.

Halil Yürür ismindeki kardeşimizin el kadar küçük ve eski bir radyosu vardı. Bazen açar, dinlerdi. Bir gün yalnız olduğu bir zamanda, Çamlıca’da dinlediği bir piyeste, İslâmiyet ve din aleyhinde konuşmalar geçer. Bunun üzerine fevkalâde müteessir olur. Evden çıkar, İstanbul Radyosu’na gidip “Nedir sizin bu yaptığımız?” diye çıkışmaya niyetlenir. Kısıklı ile Zübeyir Ağabeyin, o zamanlar bir müddet oturduğu evin arasında epeyce bir yol vardır. Bu yolda Zübeyir Ağabey ile karşılaşır. Zübeyir Ağabey Halil’in bu halini görünce “Halil, nereye kardeşim?” diye sorar. Halil de, “Gideceğim bu İstanbul Radyosu’na, ‘Nedir bu dine yaptığımız hakaret?’ diye soracağım” der. Zübeyir Ağabey, “Kardeşim Halil, hem kokunun kapağını açıyorsun, hem de koktuğundan şikâyet ediyorsun” der ve Halil’i vazgeçirir.¹¹⁰

110 Zübeyir Gündüzalp, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, s:117-126

Bir gün bir mesele konuşulurken, “Ben bu işe müdahale edeceğim” dedim. Zübeyir Ağabey, “Kardeşim, bu söz siyasîdir. ‘Bu işle alâkadar olacağım.’ dersen, mesleğimize uygun olur.” dedi.

Bunun üzerine, hangi tavır, hareket ve sözlerin mesleğimize uyup uymadığı üzerinde epey sohbet oldu. Ama şu anda hepsini hatırlamıyorum.

Hatırladığım bir tanesi de Anadolu’dan gelen avukat bir kardeşimizin, bir genç için şöyle dediği: “Zübeyir Ağabey, bırakalım, bir parça da o kardeşimiz sivrilsin!” Zübeyir Ağabey bilhassa bu sözden çok fazla rahatsız olduğunu ifade etti:

“Ne demek kardeşim, sivrilmek?.. Mesleğimize hiç mi hiç uymaz. Tamamen siyasîdir.”

Tavırlar hususunda, bir arada yaşayan hizmet erbabının birbirinin arkasından, önünden kaş göz işaretleriyle, birini diğerine karşı küçük düşürücü müstehzî tavırlarla hafife alma hususunu, o derece müteessirâne ve müteessifâne ifade etti ki, “Aradaki bütün samimiyet duygularını mahveder, ortadan kaldırır, kardeşim...” dedi.

Süleymaniye’de kaldığı zamanlarda Gaziantep’ten biraz cezbeli bir zât gelir. Zübeyir Ağabeyi ziyaretinde hâl ve hatırdan sonra, “Ben buraya hizmet için geldim; bana hangi vazifeyi vereceksiniz?” der.

Zübeyir Ağabey de, “Kardeşim, ben buraya geldim, kimse bana ‘şu vazifeyi yapacaksınız’ demedi. Baktım, merdivenler süpürülecek, tuvalet temizlenecek. Geldiğimden beri mümkün olduğu kadar bunları yapmaya çalışıyorum.” diye karşılık verir.

Hakikaten bizim ihmal ve tembelliğimizden veya boş bulunmamızdan, Zübeyir Ağabeyin bunları zaman zaman bilfiil yaptığını görürdük.

Bir kardeşimiz için söyledim ki: “Hizmetin parasına puluna, hesabına dikkat etmiyor, şahsî hesaplarına karışıyor. Bu kardeş, Üstad zamanında Üstad’ın çok iltifatına mazhar olmuş, neşir hiz-

metlerinde bulunmuş bir zâttır. Bu nasıl olabiliyor? Hizmetimiz buna nasıl cevaz verebilir?” Zübeyir Ağabey, “Kardeşim!.. Ben ona, Hazreti Üstad’ın azamî fedakârlık dersi verdiğini görmemişim!” diye cevap verdi.

1956 senesinde Isparta’ya trenle gitmişim. Tren gece varacağı yerde sabah saat 10 civarında ulaşabildi. Ben hemen Üstad Hazretleri’nin yanına gittim. Tam vardığımda, üç-dört saat devam eden sabah derslerinden birinden çıkıyorlardı.

Zübeyir Ağabey birkaç dakika evvel Hazreti Üstad’ın ders sonunda anlattığı bir dersi nakletti: “Kardeşlerim!.. Şimdi Abdülkadir-i Geylânî, İmam-ı Rabbanî, Şah-ı Nakşibend Hazretleri gelseler, ‘Said, sen bu mesleğinden az bir şey fedakârlık etsen, talebelerin milyonlar olacak ve Risale-i Nur’u pek çok insan okuyacak. Eğer mesleğinden fedakârlık etmezsen, işkencelerle, sıkıntılarla tazyik altında bırakılacaksın ve talebelerin de gayet az olacak.’ deseler, ben o işkencelere, hapsilere, sıkıntılara ve musibetlere razı olurum, fakat meslekten fedakârlığa razı olmam!’ derim.”

Bir defasında Zübeyir Ağabey’in şöyle dediğini hatırlıyorum: “Birisi beni tenkit etti mi, bakarım; tenkidinde haklı ise o hâlimi düzeltir, hizmete devam ederim; eğer tenkidinde haksız ise, yine hizmetime devam ederim!”

HAMDİ SAĞLAMER ZÜBEYİR GÜNDÜZALP’İ ANLATIYOR

İlk Aklıma Gelen Zübeyir Ağabey

Risale-i Nurlarla Kur’ân ve İslâm’a hizmeti gaye edinen, uğruna dünya ve âhiretini feda ederek hayatının her ânını feragat ve vefa örnekleriyle tezyin eden Zübeyir Ağabeyimizin, dua ederken “Yâ Rabbi, beni azamî ihlâsa, azamî sadakata, azamî sebata, azamî uhuvvete, azamî takvaya, azamî fedakârlığa, azamî kahramanlığa, azamî cesarete mazhar eyle... Yâ Rabbi, bana, kendine lâayık bir kul, Peygamberimize (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) lâayık bir

ümmet, Üstadımıza lâıyk bir talebe olmak liyakatini bahşeyle” dediği zaman öyle masum, öyle samimî bir yalvarış tarzı vardı ki, sanki Cenab-ı Hak’ı karşısında görüyor, ondan bu sıfatlara lâıyk olmayı rica ediyor, yalvarıyordu. Ve şimdi bakıyorum da, Cenab-ı Hak’tan duasında ulaşmak istediği bu hasletlerin kendisinde tecelli eden miktarın boyutlarını yazmamın değil, düşünmemin, hatta hayâlimin çok ötesinde hayâl edebiliyorum.

Sadece ve sadece hizmet için yaşıyor ve ondan konuşuyordu. Ben kendisinden hizmete taalluk etmeyen en ufak bir şeyi konuştuğunu görmedim. Ve konuşurken de ölçü ve prensiplerini Üstad’ın hayatından misaller vermekle, Risale-i Nur’dan me hazler göstermekle akla, mantığa hazmettirirdi. Hizmet metodlarıyla bağdaşmayan hâller bazıları tarafından ileri sürüldüğünde “Sâdırdan değil, satırdan kardeşim” der, Risalelerden yerini bulmasını isterdi.

Üstad’ın “Âlem-i İslâm’a indirilen darbeleri en evvel kendi ruhumda hissediyorum” dediği sırrı, ben onun hâllerinde ancak anlayabildim. Çünkü Risalelere veyahut Nur talebelerine gelecek sıkıntı ve hücumu iki gün evvel hisseder, o sıkıntıdan gelen ıstırap onu ölü gibi hasta ederdi. Âdeta hizmetle sevinir, hizmetle üzüldüdü. Cesedindeki ıstırapları duymazdı, ama hizmetteki rahatsızlıkları hissederdi. Bazı zamanlarda “Kardeşim, hizmet kendini ucuza satmıyor” demesini, ben, hizmetin yükünü yüklenen ağabeyler bütün sıkıntı ve ıstırapları bir paratoner gibi üstüne çekip, hastalıklar ve sıkıntılara müptelâ oluyolar ki, böyle oluyor diye yorumlardım. Çok defa Risalelere yapılan fikrî taarruzlardan rahatsız olup bunaldığında kendini Kirazlı Mescid’ten dışarı atarak, Fatih Camii’ne gittiğini, orada bir-iki üniversite talebesine Risale-i Nur’u müdafaa ettiğini, gençliği o fitnelerden korumaya gücü, kuvveti nisbetinde gayret ettiğini, vazifesini yapınca da, rahatladığını çok kereler görmüş, şahit olmuşumdur.

Üniversitelere ait dershaneyi 1961 veya 62’de, onlarla açmış ve dersleri başlatmıştı. Okuyacakları bahisleri imanî mevzulardan, lâhikalardan ve müdafaalardan olmak üzere tanzim eder, onlardan dinler ve derse dinlemek için kendisi de giderdi. Ders bitinceye kadar iki dizinin üstünde kemâl-i hürmetle oturur, Kirazlı Mescid’e döndüğünde de talebelerin isimlerini tek tek bize sorarak yazar ve ezberlerdi. Kendisine neden böyle yaptığını sorduğumuzda, “Kardeşim, ben hastayım, hafızam zayıf, o kardeşlerle görüşünce ismiyle hatırlayamazsam kardeşlik hukukuna saygısızlık etmiş olurum. Bu husus önemlidir, siz de böyle yapın” derdi.

Bir gün Kiğılı Pasajına, Bekir Ağabeyin yazıhanesine geldi, “Birinizin bana olacak düzgün bir ceketini var mı?” dedi. Birinci Ağabey de “Benim var Ağabey” dedi. Ceketini getirince şu açıklamayı yaptı: “Ben karşıdaki berbere tıraş olmaya gidiyorum. Orada pardesü çıkarıp tıraşa oturmam lâzım. Ceketimin arkası yamalı, berber beni tanımıyor, ceketime göre tıraşımı yaparsa, kılık-kıyafete hevesli olan gençler tıraşıma bakıp, ‘Bir tıraş dahi beceremeyen bize ne öğretecek’ der, bu cihetten hizmetimize zarar gelir.”

Bir gün Zübeyir Ağabeyimizi alışkın olmadığımız bir tarzda lâcivert elbise, kolalı ve manşetli gömlek, kravatlı ve kaliteli bir gözlükle Beyazıt Meydanında, o şartlarda grand tuvalet görünce hayret etmiştik. O hayretimizi anlamış olacak ki, “Kardeşim bir beyefendiyle randevum vardı, ona Kur’ân’ın ve Nurların müdafaasını yapmaya gidiyordum. Nazarlarını kılık kıyafetimle meşgul etmemek için, onun alışkın olduğu kıyafetle gitmeyi daha uygun gördüm” dedi. Her hâlinde, her hareketinde hizmeti düşünür, his ve arzularına göre değil, her hâlini hizmetin fayda ve zararlarına göre tanzim ederdi.

Çok hasta olduğu zaman kapısını günlerce kilitler, sıkıntısının bizler tarafından bilinmesini istemezdi. Kendisine “Neden böyle

kendinizi kilitliyorsunuz, kimseye kapınızı açmıyorsunuz?” diye sorduğumda, “Kardeşim, ben hastayım. Hastalığın verdiği sıkıntılar simâma ve hâllerime aksediyor. Bu vaziyette kardeşlerin arasına çıkmam hoş olmuyor. Hizmete zarar vermemek için kendimi hapsediyorum” der ve bize mecbur kalmadan hastalığı hakkında en küçük bir imâda dahi bulunmak istemezdi.

Fakat odasına girdiğimizde bazı şifalı otlardan yaptığı ilâçlardan ve yediği yağsız, tuzsuz pirinç lapasından hastalığını anlamak zor olmazdı.

Bir çok defa Dr. Macit ve Dr. Akay’dan çeşitli hastalıklarının var olduğunu ve kendilerine, “Kardeşim, bir gün hizmete zarar verirsem sizlere vasiyetim olsun, bana bir iğne vurun, hayatıma son verin. Size hakkımı helâl ediyorum.” dediğini kendilerinden dinlemiştim.

Zübeyir Ağabey, hizmete ait meselelerde âlimâne değil, herkesin anlayacağı tarzda çok açık ve net konuşurdu.

Bir gün kendisine, “Ağabey, siz konferanslarda ‘Risale-i Nur kendi kendini izah eder, başka izahlara ihtiyaç bırakmaz’ diyorsunuz. Halbuki *Mektubat*’ta ‘Risale-i Nur dairesine giren âllâme ve müçtehidler de olsa vazifeleri yalnız bu sözlerin şerhleri ve izahlarıdır’ denilmiş. Hem gittiğimiz yerlerde ders yaparken milletin anlayışına göre şerh ve izah yapmaya da mecbur oluyoruz. Siz yapılmaz diyorsunuz. Risalelerde de yapılmalı diyor. Karşılaştığımız cemaatlerde de izah yapılmasının zarureti ortaya çıkıyor. Bu tenakuz değil mi?” diye sorduğumda, “Kardeşim, sen Risale-i Nurları okumuş, imanî meseleleri onlarla öğrenmişsin. Risale-i Nur’dan aldığın bilgilerle onun meselelerini izah etmen Risale-i Nur’un Risale-i Nur’u izahıdır. Başka kaynaklarda meşrep, meslek farklılıkları olduğu için onlarla Risale-i Nur’lar izah edilemez, diye konferansta demişiz.” demişti.

Her zaman hizmete ait meseleleri bizzat Zübeyir Ağabeye danışır, onunla istişare ederdim. Bunun için de ay geçmeden

Samsun'dan İstanbul'a gelirdim, '68'li yıllarda da Samsun'a, bana tafsilâtlı mektup gönderirdi.

Zübeyir Ağabey bizde gördüğü yanlışlıkları başka birinde görmüş gibi anlatır, anlattığı işlere, böyle olur mu diye kâh güler, kâh kızardık, sonra da düşünürdük ki, bunlar bizim yaptığımız hâller, hiç fark ettirmeden bizi kendi kendimize güldürmüş ve kızdırmıştı.

Hizmetimizin şuuruna ermeyen zenginlerden çok rica ettikleri halde para almazdı. Kendisine "Ağabey, hizmetin ihtiyacı var. Neden kendi rızasıyla verdiği halde para almıyorsunuz?" dediğimizde, "Kardeşim, Risale-i Nur'un izzetini kıramam, onu zillete koymamak lâzım" derdi.

Zübeyir Ağabey, herkesin ruh hâlini nazara alarak onların kırınlıklarını ve meselelerini psikolojisine uygun olarak halleden bir psikolog gibiydi. Hasta olan kardeşlerin en küçük bir hastalığıyla iyi oluncaya kadar büyük bir gayret ve himmetle ilgilenen bir şefkât örneğiydi. Geceleyin en az üç-dört kere odamıza gelip üstü açılan kardeşlerin "Aman hasta olurlar, üşürler" diye üstümüzü örten ve hiç kimsenin görmemesi için geceleyin mutfağımızı temizleyen ve o imkânsızlıklarda şeker, çay bırakan, hatta tuvaletimizi defaatle kollarını sıvayıp temizlediğine şahit olduğum bir şefkât ve mahiyet, en küçük kardeşinde dahi fâni olabilen bir ihlâs örneğiydi.

Bir gün Hamza Emek Ağabey iki kilo bal getirmişti. Kendisiyle kardeşten de öte bir bağlılıkları vardı, Zübeyir Ağabeye balı hediye etmek istemişti. Fakat bir türlü kabul ettiremiyordu. Bu Hamza Ağabeyin çok zoruna gitmişti, simâsı ağlamaklı bir hâl almıştı. Zübeyir Ağabey, Hamza Ağabeye "Ben Üstadımdan böyle gördüm: Halktan istiğna kaidemi bozamam" demişti ve balın parasını vererek ancak öyle kabullenmişti.

Zübeyir Ağabey herkesin seviyesine göre konuşmaya, her meclise göre giyinmeye çok dikkat ederdi. Meselâ Abdurrahman Ağa-

beyin 5-6 yaşlarındaki oğlu Eyüp ile konuşup, ders yaptığı zaman ona göre, çocuğun kabiliyetine uygun, onun hazmedeceği tarzda konuşur, Nur dersinden istifadesini sağlar, onun zevklerini de nazara alarak ders baklavası diye kuru üzüm, şeker vesaire verir; onunla sanki arkadaşmış gibi onun meseleleriyle meşgul olurdu.

Hülâsa, Zübeyir Ağabey, bana göre Üstad'tan hususî ders almış, Risale-i Nurlarla kendini yetiştirmiş, hizmete her yönde kesin istikâmet veren ayrı ayrı istidatları kabiliyetlerine uygun, ayrı ayrı işlerde istihdam etmesini bilip, yönlendiren bir idareci, bir hamiyet ve gayret timsali ve tevazu örneği idi.

Fakat fitne-fesada karşı kükreyen bir arslan, celâdetin, kahramanlığın hârika numunelerini gösteren, hiçbir hadiseden korkmayan, taarruzdan çekinmeyen, çetin mücadelelerden yılmayan bir fedâî, nihaî hizmet için de nihaî tedbire müraat eden bir müdebbir... Ezcümle benim, *İhlâs Risalesi*'nde "Bahtiyar odur ki, Kur'ân'dan süzülen tatlı bir havuzu kazanmak için kendi buz parçası nevindeki şahsiyetini ve enaniyetini o havuz içine atıp eritendir" dediği bahtiyarlar içinde ilk aklıma gelen Zübeyir Ağabeydir. Hizmette fâni olmuş, kardeşler arasında tefâni bulmuş, o potada şahsiyetini, hislerini eritmiş büyük bir insandır Zübeyir Ağabey. Kendi özel okuduğu duayı her namazımın sonunda kendim şu cümleyi de ilâve ederek okurum:

"Yâ Rabbi, bize Zübeyir Ağabeye bir kardeş olmak liyâkatini bahşeyle. Amin..."¹¹¹

MUSTAFA TÜRK MENOĞLU ZÜBEYİR AĞABEYLE İLGİLİ HATIRALARINI ANLATIYOR

"Hepsi Benim Şahsıma Aittir!"

Üstad Hazretleri'nin vefatından sonra Zübeyir Ağabeyle bir-bir buçuk sene kadar Ankara'da birlikte kaldık. Malûmunuz olduğu üzere Zübeyir Ağabey, Üstad Hazretleri'nin sağlığında

111 Zübeyir Gündüzalp, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, s:133-140

uzun yıllar onun yanında ve hizmetinde bulunmuş, onun tarz-ı hayatını en iyi bilen ve ittiba eden ağabeylerimizden birisidir. Üstad'ın vefatından sonra da onun tarz-ı hayatını hem nefsinde azamî dikkatle yaşar, hem de etrafındaki Risale-i Nur talebelerini buna şiddetle teşvik ederdi. Burada, Üstad'ın hizmet tarzının ehemmiyetli düsturlarından 'azamî dikkatle vech-i tevfiğ'ini gösteren bir hatıramı anlatmak istiyorum:

Zübeyir Ağabey, Üstad Hazretleri'nin vefatından sonra ortaya çıkan meselelere ışık tutmak amacıyla sık sık Üstad'ın hizmet tarzını bildiren mektuplar neşreder, bunların çeşitli hizmet mahallerine ulaşmasını temin ederdi. Yine bir gün bu mânâda bir lahika mektubu hazırlamış, çeşitli vilâyetlerdeki Nur talebelerine göndermek üzere zarflara koymuş, zarflar üzerine de adresleri yazmıştık.

Gecenin ilerleyen saatlerinde bu hizmeti tamamladıktan sonra, Zübeyir Ağabey, odanın bir kenarına koyduğumuz bu mektupları oradan alıp saklamamızı söyledi.

Biz ise sabah erkenden bunları götürüp atacağız, diye düşünerek, diğer taraftan bu ifadesini Zübeyir Ağabeyin çekingenliğine yorumlayarak bu hizmeti ihmal ettik.

Fakat ertesi sabah erkenden dershanemiz aramaya mâruz kaldı. Türkiye'nin her tarafına gönderilmek üzere hazırlanan yüzlerce zarfı gören birinci şube elemanları, bunların kime ait olduğunu, kimin yazdığını sordu. Hepimizin bu mes'uliyeti üzerine almaktan çekindiğimiz ve sustuğumuz bir anda Zübeyir Ağabey, hasta hâliyle odasından dışarı çıktı. Eliyle bütün odayı işaret ederek, "Burada ne görüyorsanız, hepsi benim şahsıma aittir!" dedi.

Hepimizi siyasî şubeye götürerek ifadelerimizi aldılar. Fakat herhangi bir suç unsuruna rastlanmadığı için serbest bıraktılar. Sonuçta Zübeyir Ağabeyle biz, aynı muameleye mâruz kaldık; fakat tabii ki o, fevkalâde cesareti sebebiyle çok, hem pek çok kazandı.

Fakat bu arama vesilesiyle Türkiye'nin bir çok yerindeki adreslerin ellerine geçmesi, ehemmiyetli zarar oldu. Her tarafta arama ve takipler mühim sıkıntılara yol açtı. Böylece Zübeyir Ağabeyin tedbirli davranmak isteği içindeki hikmeti de anlamış olduk.

Zübeyir Ağabeyin sabah aramaya mâruz kalacağımızı hissetmesi gibi harikulâde hâlleri, yukarıda anlattığım olayla sınırlı değildir. Onun vasıtasıyla zuhur eden Risale-i Nur hizmetinin çok daha sarih kerametlerine şahit olmuşumdur.

Ezcümle birisi Emirdağ'da imamlık görevi yapan, Üstad Hazretleri'nin de sağlığında camiine devam ettiği ağabeylerimizden Mustafa Acet, Risale-i Nur talebeliği sebebiyle görevinden uzaklaştırılmıştı. Nihayet uzun uğraşlardan sonra Ankara'da Diyanet İşleri Başkanlığı Merkez Kütüphanesine memur olarak girmeye muvaffak oldu.

Cüz'î maaşıyla Ankara'da ev kiralayıp, ailesini getirmeye muvaffak olamayınca ailesini memleketinde bırakarak kendisi tek başına Ankara'ya geldi ve dershanede bizimle birlikte kalmaya başladı. Bu arada bizim kaldığımız dershane yine aramaya maruz kaldı. Mustafa Acet Ağabey de bizlerle birlikte olduğu için yeniden işini kaybedeceği endişesiyle telâşlandı. Fakat Zübeyir Ağabey, hiç telâş etmeyerek siyasî şube görevlilerinin yanında ve hepimizin duyacağı bir sesle Mustafa Acet Ağabeye dönerek:

“Kardeşim, sen giyin de git!” dedi.

Mustafa Ağabey, bu söz üzerine kendi odasına gitti. Güzelce üstünü değiştirip hazırlandıktan sonra hepimizin arasından, fakat kimse kendisine bir şey demeden çıkıp gitti. Bizi ise siyasî şubeye görürdüler. Fakat yine hiçbir suç unsuru tespit edilemediği için birkaç gün sonra serbest bıraktılar.

Kardeşim! Bu neviden çok vukuat var ki Üstad Hazretleri'nin manevî tasarrufunun devam ettiği gösteriyor.¹¹²

112 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s:79-81

Zübeyir Ağabeyin Harika Tedbiri

1961-62 yılları... Ankara Adliyesi'nde stajyer hâkim olarak çalışmaktaydım. İhtilal yeni olmuş, tüm ülke diken üstündeydi. Memleketin her tarafında Nurlar aleyhine davalar görülmemiş bir hızla devam etmekteydi. Türkiye'nin her tarafından top-talılan eserler ve görülmekte olan davalar Ankara Adliyesi'ne yağmur gibi yağmaktaydı. İşte o zor günlerde hizmet için "felâket" denebilecek bir facia oldu. Ankara'daki ana depo basılarak tüm Nur eserleri Emniyet'in eline geçti. Akabinde de olay mahkemeye intikal etti. Eserlerin İzmit Kağıt Fabrikası'nda kağıt hamuru haline getirilerek imhasına karar verildi. Bu karar çok korkunçtu. Çünkü ele geçen eserler binbir zorlukla, her forması kaçırılarak basılan ilk baskılardı. Başka yeni yazı ile basılı eser mevcut değildi. Üstelik baskı işi Demokrat Parti iktidarının nispeten rahat olan döneminde yapılmıştı. Şimdi ise ihtilal olmuş, baskın ve takipler hızla devam ettiğinden, yeniden bastırmak mümkün değildi. Diğer taraftan baskı işi büyük bir maliyetti. Yeniden para bulmak mümkün değildi; çünkü ilk baskının parası büyük ölçüde eserler satıldıktan sonra verilmek üzere bazı ehl-i hamiyetten borç alınarak basılmıştı. Bütün eserler imha edileceğine göre ne eski borçlar ödenebilecekti, ne de yeni borç bulmak mümkündü. Çünkü cemaatteki az sayıda insan, zaten tüm servetini (evini, dükkânını satanlar bile vardı.) ilk baskıya vermişti.

İşte böyle bir ortamda Nur talebeleri hayatları pahasına büyük bir karar verdiler. Eserleri Adliyeden kaçırmak! Ancak bu işte hayatî tehlike vardı. Çünkü hepsi yakalanırsa idam edileceğini iyi bilmekteydi. Ülkenin başbakanı asıllı daha birkaç ay olmuştu.

Bu zor göreve bir iki kişi talip oldu; çünkü kaçırma işi gündüz ve mesaî saatleri içinde olacaktı. Zira başka zaman Adliyeye girmek mümkün değildi. Nihayet Zübeyir Ağabey 5 tonluk büyük bir kamyon ayarladı. Stajyer hâkim olarak ben de bir ambar

memuru buldum. Ona mahkemede iadesine karar verilen eserleri iade etmeyi, kalanlar için de tutanak tutarak ambarı mühürlemeyi önerdim. (Mahkeme, birkaç küçük mektup ve okunmayacak durumdaki eski formanın da iadesine karar vermişti.)

Zübeyir Ağabey kamyonu yanaştırdı. İsmail Anbarlı ve Feyzi Allahverdi Ağabeyler indiler. (Yanlarında bir-iki genç daha vardı.) Ben de ambar memuru ile ambar bölümüne girdim. Ambar memuru küçük bir kitabın adını söylüyor, “iade” diye hemen kocaman iki koliyi sürükleyerek ambarın kapısına getiriyorum. Kapıda bekleyen ağabeylere veriyorum. Onlar da Adliyenin içinde iki kat çıkıp bahçedeki kamyonu yüklüyorlar. Zaman uzayınca ambar memuru bana “Ben odama çıkıyorum sen iadeleri ver, zaptı tut bana getir, imzalayayım.” dedi. Tabii benim de canıma minnet. Birkaç saat içinde koca ambarı boşalttık. Dikkat edin, mesaî saatinde Adliyenin bahçesinde koca bir kamyon duruyor, üç-dört kişi sürekli ambara girip çıkıyor, bir şeyler taşıyorlar. Ambarın çıkışında Adliye Polis Karakolu var, Adliyenin içerisi hâkim, savcı, polis kaynıyor. Kitap taşıyan ağabeyler de zaman zaman (ağır olduklarından) kolileri düşürüyorlar. Kolliler dağılıyor, kitaplar etrafa saçılıyor. Tabii ağabey hemen toplayıp, yine yükünü sırtına vuruyor. Daha birkaç gün önce kitapları imhaya kara veren hâkim ve savcılar bu durumu görüyorlar. Ama hiçbiri bir şey demiyor.

Böylece tüm ambar boşaltılarak bütün Nurlar kurtarıldı. O kadar hâkim, savcı ve polisin gözü önünde saatlerce süren bir operasyon! Koca kamyon Adliye bahçesinde durdu, kimse “Bu kamyon kimin?” diye sormadı. Halbuki Adliye bahçesine özel arabanızla bile serbestçe giremezsiniz. Kimlik tespitine tâbi tutularak, arabanızı otoparka ancak bırakırsınız. Kimsenin arabası kapının tam önüne yanaşmaz.

Yükleme işi bittikten sonra Zübeyir Ağabey kamyonu doğrudan Eskişehir’e götürdü. Halbuki Ankara’da herkese “İstanbul’a

götüreceğim.” diye söylemiş. Yani olayın farkına varılsa, hepsi yakalanıp işkence görse, nihayet “Kamyon İstanbul’da” diyebilirler. Bu da Zübeyir Ağabeyin harika tedbirleri arasında yer alıyor.

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP’İN SON GÜNLERİNDE YANINDAN
AYRILMASINA RAZI OLMADIĞI DR. MEHMED AKAY
ANLATIYOR

Zübeyir Ağabeyin “Üstadım” Sözü

Zübeyir Gündüzalp, Üstadımızın ve nur-u Kur’ân’ın davasıyla yanıp tutuşan, bu dâva için anadan, yârdan, serden çoktan geçmiş, ötelerin ötesi, Allah rızasını gaye yapmış, bütün ömür saniyelerini Üstad’ın yolunda eritmeye tereddütsüz yüzbin kere fedâ-yı can etmeye azmetmiş bir ağabeydi.

30 Aralık 1962... Bütün İstanbul gazetelerinde, hususan *Milîyet*’te, bir haber: “26 genç Nur kitapları okurken yakalandı. İçlerinden biri İstanbul Tıp Fakültesi son sınıf talebesi...” Gazetenin birinci sayfasında bir baş resmi, altında; “Bu yola baş koymuştur.”

Hâdise şöyle: Muratpaşa’da bir ev kiralamıştım. Cumartesi geceleri üniversiteli arkadaşlarla çay sohbetleri yapıyor ve Nur kitapları okuyoruz. Bir hafta önce arkadaşlar evden ayrılırken baktım takip ediliyorlar. Zübeyir Ağabeye gittim: “Ağabey, emniyetten gelirlerse?” dedim.

“Arkadaşlar, merak etmeyin, karakola kadar gideceğiz.” dedi.

“Döverlerse?” dedim.

“Kendini değil; imanını, Kur’ânını, Üstadını müdafaa et!” dedi.

İşte gazetelerdeki bu haber, Zübeyir Ağabeyden aldığım o dersin fiilî tatbikatıdır.

Ankara Tıp Fakültesi'nde asistanken, Cebeci'de 'Doktorlar' dersanemiz vardı. Erzincanlı Re'fet Ağabeye bir tablo yaptırmıştım. Ortada Kur'ân-ı Kerim, siluet halinde Kâbe-i Muazzama ve onlara uzanan yüzbinlerce el... Altında da "Yüz milyon kahraman başın feda olduğu bir kudsi hakikate başımız dahi fedâ olsun. Dünyayı başımıza ateş yapsanız hakikat-i Kur'âniyeye fedâ olan bu baş size eğilmeyecek ve küfr-ü mutlaka teslim-i silâh etmeyecektir" yazıyordu. Tabloyu ders odasına koydum. Zübeyir Ağabey dershanemizi ziyarete geldi. "Yeni gelenler endselenirler, levha ders odasında olmasın kardeşim" dedi.

Bir ilâç firması reklâmında, uçuşan çiçek yaprakları vardı. Altına "Eyvah aldandık, şu hayat-ı dünyevîyeyi sabit zannettik, o zan sebebiyle bütün bütün zayı ettik. Şu güzerân-ı hayat bir uykudur. Bir rüya gibi geçti. Şu temelsiz ömür dahi bir rüzgâr gibi uçar gider." yazdırmıştık. Zübeyir Ağabey o levhaya çok memnun oldu, satırları derin bir iştiyakla okudu.

1961 yaz ayları... Sultanahmed Dizdariye Mescidi'nden beni tanyan bir fabrikatör liseye giden kızını bana vermek istiyor. İmama demiş, "Peki desin, herşey bana ait."

Zübeyir Ağabeye gittim. İlk sözüm: "Ağabey niyetimiz Risale-i Nur'a fedâiyâne hizmet etmek. Böyle bir teklif var ne yapayım?"

Onun ilk sözü: "Kardeşim imtihandır." oldu. 30-35 dakika kadar bana ders verdi. Son sözü de "Bu devirde kefeni boynunda bir İslâm fedâisi olmak lâzım." idi.

Bu evlilik konusunu her ziyarete gidişimde tazelerdi. Önce "35 yaşına kadar evlenmemeli" dedi, sonra "40". Daha sonra da "Kardeşim, dünya fânidir, alâka-i kalbe değmez" dedi.

1964'de Ankara Tıp Fakültesi'nde asistan olduğum kürsüde bir yılda 90 saat ders vardı. Üç profesör, 3 doçent hangi gün, hangi saatte, hangi amfide, hangi dersi vereceklerini programlar,

teksir ettirir, talebeye verirlerdi. “Biz de Nur kitaplarını böyle yapsak” dedim.

Zübeyir Ağabey şu cevabı verdi: “Kardeşim, Risaleleri 10-15 defa kendi nefsinde oku. Sonra müzakere nev’inden kardeşlere okursun. Başkalara ders vermek, nazarında ikinci plânda olsun.”

1963 yılıydı. Zübeyir Ağabeyle birlikte Doktor Tahir Barçın Ağabeyin evine derse gidiyoruz. Şehzadebaşı’nda, Site Yurdu karşısında şöyle dedi:

“Kardeşim, Üstad’ın hizmetinde bulunurken öyle hareket ediyordum ki, bir tehlike anında kurşun benim vücudumda kalsın. Üstadımın zerresine bir şey olmasın.”

Zübeyir Ağabeyin, “Üstadım” sözü derin bir saygı, sevgi, hürmet, iştihak, muhabbet, ta’zim, senâ hislerinin enginlerinde, ufuklarda zerre zerre hasretini dile getiren bir kelime idi: “Üstadım”.

(...)

1972, Ağustos ayının son günleri... Doktor Sadullah Nutku Ağabeyle Fatih’deki muayenehanede çalışıyor, hasta olmadığı zamanlar bol bol Risale okuyoruz. Bir gece rüyamda Zübeyir Ağabeyi gördüm. Oturduğumuz binanın dış kapısından çıkarken, ben arkadan seslendim. “Geleyim mi Ağabey?” Cevap yok... Bir kardeşle beraber gittiler. Bir hafta kadar sonra Sadullah Ağabey vefat edip, Eyüp Sultan’a, Zübeyir Ağabeyin yanına gitti.

Avrupa’ya işçi olarak giden kardeşlere iman hizmetlerinin yanında, “Avrupa çürük tahta üzerine parlak yağlı boya” diyordu.

Her şeyi bu iman dâvası uğruna terk etmek hususunda kendi düsturu şu idi: “Eğer mal-mülk bizi hizmetten alıkoyacaksa, yaşasın fakirlik; eğer ilim-irfan bize korkaklık verecekse

yaşasın cahillik! Eğer makam-mansıp bizi hizmetten alıkoyacaksa yaşasın hiçlik!”

“Kardeşim,” diyordu. “Eskiden Allah için birbirini sevenler, biri hasta olduğu zaman, diğeri dua ediyor. Kardeşi yerine hasta oluyor, samimî hâlis dua neticesi, hatta ölüyor. Risale-i Nur’da da bu sır var.”

Dersin sonunda bütün ciddiyetle “Allahümme’srâh sudûrena ve talebete Risale-i Nur li’l iman ve’l-hakaikinnûr” duasını okurdu.

26 arkadaşıyla olan dâvamız İstanbul 5. Ağır Cezada devam ediyordu. Zübeyir Ağabeye “Ben Ankara’ya asistan oldum. Dâva cel-selerine gelmem, nasıl olsa arkadaşlar, avukatlar var.” dedim.

Zübeyir Ağabeyin cevabı, “Kardeşim, dâvamızı bizzat kendimiz takip ederiz.” olmuştu.

Bana iki sene ceza verdiler. Kirazlı Mescid’de odasının kapısından ilk adımımı atıyorum. “İntikamımızı ölünceye kadar Nurlara hizmet ederek alırız” dedi.

Dershanede kalan genç kardeşlere iş buyurmamayı öğütlerdi: “Yaşı küçük olsa bile, bu dâvada büyüktür. Her kardeşini bir veli bil. Müsamaha etmeyeceğimiz yalnız nefsimiz.”

1962 yazında Dizdariye Mescidi’ne gelip, Müezzin Şaban Efendi’ye Üstad’tan naklen: “Ezan, vahdaniyet-i İlâhiyeyi kâinata ilândır. İnananları camiye davet hizmetlerinden biridir. Sen ezanı bu niyetle oku” demişti.

Fakültede asistanlığım devresinde her şeyi bırakıp yalnız iman hakikatleriyle meşgul olmaya çok niyetlendim. Her zaman Zübeyir Ağabeyin sözünü hatırlardım: “Kardaşım, kalben terk... Hayatını feda etmişsin, nefsini feda edememişsin...”

1971 Ocak-Şubat ayı bir dinî bayram sonrası idi. Zübeyir Ağabey: “Kardeşim, belki yakında ölürüm. Dershaneleri ziyarete gidelim” dedi.

Hemen Şoför Hakkı'yı çağırdım. Nurtası ve Ramazan Demir'in evindeki derse katıldık. Fakat Zübeyir Ağabey çok hasta idi. Bir müddet ders dinleyip Koca Mustafa Paşa'ya döndük. Yanından ayrılmamı istemiyordu. Fakat benim de bir sürü problemlerim vardı. "Yarım kalan askerliğimi tamamlamak üzere ayrılmak istiyorum" dedim. Son sözü: "Kardeşim, beni yalnız bırakıyorsun." oldu.

Bir mektubunun başlığı şöyle: "Fedaî ve muttaki bir hâletin tatbikatı halinde olmakla ruhumu şâdûman eden kardeşim..."

1971 Ocak-Şubat ayları... Tahirî Ağabeyin imam, Zübeyir Ağabeyin cemaatte olduğu bir namazda müezzinlik yapıyorum. Namaz tesbihatını (ilâhî salli ve sellim ya Rabbi...) okudum. Namazdan sonra tesbihat kitabını istedi, okutturdu. Sonra sor-du: "Orada 'ilâhî' var mı kardeşim." Bende cevap yok.

Zübeyir Ağabey: "Kardeşim, ben aynıyatçıyım. Ne varsa o... Ne bir noksan, ne bir fazla..." dedi.

Bu vesile ile bana bütün hayatında tatbik ettiği bir dersi veriyordu. Külliyyatta ve Üstad'ta ne gördüyse yalnız o... Ne bir noksan, ne bir fazla...

1971 Ocak ayı idi. Doktor Macit Türkmenoğlu ile Zübeyir Ağabey'in ziyaretine gittik. Çok hasta idi. Fakat bize ilk sözü: "Risale-i Nur'u okumak, okutmak, neşretmek bende fikr-i sabit haline gelmiş. Bunun tedavisi var mı kardeşlerim?" olmuştu.

Bize derdi ki: "Üstad 'Ben sizin hizmetinize bakıyorum, kusurunuza bakmıyorum. Ruh efendi, cesed hizmetkârdır. Ben efendiyi, hizmetkâra hizmetkâr yapmak istemem' der, çok hasta olduğu zaman bile titreye titreye abdest alır, namaza dururdu."

Kayalar Ağabey 1963'de Kirazlı Mescid'e gelmiş, şecaat ve cesaretle dinsizleri bertaraf etmekten bahsediyordu. Zübeyir Ağabey de: "Risale-i Nur'un bir talebesi böyle cesur olursa,

düşünün bütün Nur talebelerindeki şecaat ve cesareti!” diye coşkunluğunu dile getirmişti.

1965-66 yılları İstanbul’a mahkemeye gelirken Adapazarı’nda derslere uğrayıp gelmişim. Bir ağabey de politikada aday olacakmış. O da derslerde bulunuyordu. Zübeyir Ağabeyi ziyarete gittiğimde: “Sen âzamî ihlâsla hareket ediyorsun, o ihlâsı muhafaza etsin yeter” demişti.

“Ağabey dua et” deyince: “Cenab-ı Hak bizi bu hizmette diz dize, omuz omuza bir, beraber kılsın” diye dua etti.

Bir mektubunda: “Meslek-i Nuriye’nin müstesna bir düsturu olarak ben sana tahsisen dua ediyorum. Sen de bana ismen dua et” diyordu.

O pâk ruha yüzer milyon Fatihalar...¹¹³

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP’İ NURLARLA TANIŞTIRAN RIFAT FİLİZER ANLATIYOR

O Bir Ashab-ı Suffe Örneği İdi

Zübeyir Gündüzalp’le 1940 senesinden evvel tanışıyorum. 1940 senesinde PTT idaresinde çalışıyordu. Ben de o zaman liseye devam ediyordum. Benden dört yaş büyüktü. Ben o zaman on altı yaşında bulunuyordum. Demek ki, o zaman yirmi yaşında olması icâp ediyor. PTT idaresinde üç kişilerdi. Birisi Kadınhanlı Abdülhamid, birisi Sarayönlü Ahmet, biri de kendisi...

Devamlı olarak sabah namazını Türbe Caddesindeki Pirî Mehmet Camii’nde kılıyorduk ve orada buluşuyorduk. Ben 1940 senesinde lisede iken, Ziya Arun kardeşimiz bana Risale-i Nur’u ve Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri’ni tanıttı. Rabbimize sonsuz şükürler ve hamd ü senâlar olsun! Zübeyir Gündüzalp ile benim aramda o kadar bir samimiyet vardı ki, bir anne ve babadan olan iki kardeşten daha fazla birbirimizi

113 Zübeyir Gündüzalp, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, s:141-148

seviyorduk. Bu samimiyeti Pirî Mehmet Paşa Camii'nde kurduk, orada tanıştık. Camide sabah namazını kıldıktan sonra okula gidiyordum. Risale-i Nur'u ve Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'ni tanıdıktan sonra, kendimi büyük bir bahtiyarlık, büyük bir saadet ve nimet içinde buldum. Ve ecdâdımın yolunu aynı yol olarak gördüm.

O zaman birimiz iyi bir şey duysa, öbür kardeşimize derhal bildiriyorduk. Ben bu bahtiyarlığa erişince, bunu aynen Zübeyir kardeşimize de duyurmak, onun da istifadesine sunmak istedim. Kendisine gayet geniş bir şekilde izahlar yaptım. Lisânen ve şifâen kendisine Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'ni ve Risale-i Nurları dilimin döndüğü kadar anlattım. Bu durum altı ay kadar devam etti. Kendisinin, çok meşgul olduğunu, evlerinde roman, hikâye ve felsefî kitaplar olduğunu, bunları bitirinceye kadar başka bir şeyle meşgul olmayacağını ifade etti. Ben çok üzüliyordum. Bazen gece saat bire kadar bu şekilde konuşmalarımız devam ediyordu. Tam altı ay kadar bu husus üzerinde fikrî sohbetlerimiz oldu. Altı ay sonra Rabbimizin büyük inâyeti, Peygamberimizin (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) şefaatiyle ve Üstadımızın himmetiyle bu bahtiyarlığa ermek nasip oldu. Üstad'ı tanıdıktan sonra, bana ilk defa *Küçük Sözler* ve *Gençlik Rehberi*'ni vermişlerdi. Ben de Zübeyir kardeşimize aynı metodu tatbik ettim. İlk olarak *Küçük Sözler*'i, daha sonra da *Gençlik Rehberi*'ni verdim. Kendimi bir bayram sevinci içinde ve büyük bir bahtiyarlık içinde buldum.

Kendi ifadesine göre, dört sandık dolusu roman, hikâye ve felsefî kitapları vardı. Ama bunlar, çocuk kitapları, çocuk romanları değil, üniversite talebelerinin dahi okuyamayacağı seviyede kitaplardı. Risale-i Nur ve Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'ni tanıdıktan sonra "Beni altı ay geciktiren bu engelleri ortadan kaldırmam icap ediyor. Çünkü, başkasının eline geçerse belki onu da engeller" diyerek, bunları yakmak istediği-

ni söyledi. Ben de “Bunları yakmak yerine toprağa göm, orada çürüsün gitsin” dedim. Ama, “Ben yakacağım” dedi ve hepsini toplayıp aynı anda yaktı.

Biz küçük yaştan beri İslâmî yaşantı üzere devam ettik. Namazımıza, orucumuza gayet dikkatliydik. Zübeyir Gündüzalp de aynı şekilde idi. Hatta benden daha ileriydi.

Onu, Risale-i Nur’dan önce de İslâm’ı yaşayan bir genç olarak gördüm. Zaten benim kendisiyle samimiyet kurmam da bu noktadan ileri geliyordu. Risale-i Nurları ona verme lüzumunu bundan hissettim. Daha önce okumuş olduğu kitaplar ve yaşamış olduğu cemiyet onda çok geniş bir malûmat birikimi yapmıştı. İkna edici bir kabiliyete sahipti. Karşısında kim olursa olsun, en kısa zamanda onu istediği fikre çevirebilecek bir kabiliyeti vardı.

Ben lisede iken, onlar bir evde kalıyorlardı. Liseden genç kardeşlerimizi getirir sohbet ederdik. Bunlar arasında Abdülmuh-sin Alev, Ziya Nur, Kâmil Aytekin’le birlikte bir çok genç kardeşlerimiz vardı. Onları akşamları Zübeyir kardeşimizin evine davet ederdik. Onlarla kendisi muhatap olurdu. Onları kısa zamanda fikren ikna ediyor, Risale-i Nurları ve Üstadımızı anlatıyordu.

1950 yıllarında Konya’dan ayrıldıktan sonra, yâni Üstadımızın hizmetinde olduğu zamanlar dışında, Konya’ya her geldiğinde ilk defa beni arardı. Ve “Rıfat kardeşimi, benim sebab-i saadeti mi bilin” derdi. Karşılaşır karşılaşmaz da hemen bana sarılır, beni sıkır ve böyle bir müddet kalır, yüzüme bakar, boynunu eğer, bana minnet dolu hislerle bakardı.

Yine 1940 senesinde idi. Zübeyir Gündüzalp kardeşimiz hakikatleri tanıdıktan sonra, birlikte bizim medâr-ı iftiharımız olan, Hacı Veyszade Mustafa Kurucu’ya, ki bizim hocamızdır, bu hakikatleri tanıtmak istedik. Beraber düşündük, “Hocamıza bunu nasıl anlatır, nasıl tanıtırız” diye... Bir formül bulduk ve Zübeyir Gündüzalp kardeşimiz ona Üstadımıza ve Risale-i Nur’a yapılan

mânevî işaretlerden okumamızın uygun olacağını söyledi. Bu mânevî işaretlerden bahsetmeyi kararlaştırdık. Gittik, “Hocam” dedik. “Siz, büyüklerimizden Gavsü’l-Âzâm Seyyid Adülkâdir Geylânî Hazretleri’ni kabul ediyorsunuz. Herkes de kabul ediyor. Bu büyüğümüzün yapmış olduğu bir işaret var. Ben size yapmış olduğu bu işareti haber vermek istiyorum. Asrımızın imamı, Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri hakkında size bir malûmat vermek arzu ediyoruz. Bu hususta bir inceleme yapın. Eğer inceleme neticesinde kanaatleriniz gelirse, bu kanaatlerinizi bir dahaki gelişimizde bize anlatırsınız” dedik.

Abdülkâdir Geylânî Hazretleri’nin *Mecmuatu’l-Ahzab* kitabının ikinci cildinde, 563. sayfasının ortalarında geçen bir yazı vardır. Orada, “Saiden, Sadıken, Muhbiran” kelimeleri vardı. Bunu gösterdik. Hocam derhal eve gitti. Ebeced ve cîlir hesaplarıyla hesap ettikten sonra Üstadımızın ismi ve tarihlerinin çıktığını gördü.

Geldikten sonra “Tamam Rıfat... Ben aynen gördüm, kabul ediyorum” dedi. Ondan sonra İmam-ı Ali (*radıyallahu anh*) Hazretleri’nin *Şuâlar*’da ve *Kaside-i Celcelûtiye*’de olan işaretlerini gösterdik. Ve bunlardan sonra hocamız tam mânâsıyla teslim oldu. Daha sonra *Sikke-i Tasdik-i Gâybi* mecmuasını inceledi. Ve hocamız sonra tam bir Nur talebesi oldu. Kendini hizmet-i imâniyeye vakfetti.

Zübeyir Gündüzalp’in memuriyete hevesi yoktu. Afyon hapsine girmeden evvel Akşehir’deki PTT hizmetinden istifa etmesiyle memuriyeti son bulmuştu. Ve olduğu gibi kendisini Kur’ân hizmetine vakfetti. Üstadımızın sağlığında hizmetinden hiç ayrılmadı.

Zübeyir Ağabeyin evi kiraydı. Gima’nın arkasında olan bir mahallede. Şimdi virâne bir halde...

1946’ya kadar böyle devam etti. 1946’da ben asker oldum. Ankara’ya gittim, irtibatımız kesildi. Çünkü 1946’dan 1948’e kadar askerliğim devam etti. 1948’de Afyon’a gittik. Afyon hap-

sindeyken Demokrat Parti iktidar oldu. Ve o devre kapandı. Medrese-i Yûsufiyede görüşemedik. Çünkü o bizim tahliyemizden sonra ikinci grup olarak içeri girdi. Dışarda mahkeme kapısının önünde görüştük.

Bildiğiniz gibi o evlenmedi ve hiçbir dünyevî makam sevdasında değildi. Hakikatleri tanıdıktan sonra varlığıyla, her şeyiyle Üstadımıza, Risale-i Nur'a ve hakikat-i İslâmiye ve Kur'âniyeye teslim oldu.

O, asrımızda bir Ashab-ı Suffenin örneği idi. Hatta ölüme bile kıymet vermezdi. O değil diğerlerini, annesini ve babasını bile Üstad'ı uğruna terk etti. Tek kelimeyle 'Üstad, Risale-i Nur, Üstad, Risale-i Nur...' Başka bir dünyası yoktu.

Derslerde evvelâ imanî bir ders okunur. Sonra mesajı içinde olan lâhika mektuplarından okunur. Çünkü bunlar Üstad'ın talebeleriyle muhabere vasıtası olmuş. Meselelerini, problemlerini onunla çözmüş, hatta Üstad'ın mesleğinin en güzel görüldüğü yer lâhika mektuplarıdır. Çünkü; mesele olmuş, Üstad'a sormuşlar. Üstad da anlatmış, cevap vermiş. Üstad'ın ve talebelerinin mahkemedeki müdafaaları sadece bir nefis müdafaası değildir. Hep davalarına ve Üstadlarına karşı, sadakatlerinin bir ölçüsü ve alâmeti olarak görülüyor; bilmeyenlere bir kahramanlık ve cesaret aşılıyordu. Hem de aynı zamanda davanın mahiyeti o savunmalarda görülüyordu. Üstad pek hukukî savunma yapmamış, çok azdır.

Hep Risale-i Nur'un ehemmiyeti hakkında, yani hem İslâmiyet'e, hem bu millete, hem insanlığa getirdiği Kur'anî mesajların önemini anlatırdı.

Onun bir özelliği daha vardı. Beraber çalıştığı insanların yetişmesi noktasında yakından ilgilenirdi, insiyatif verirdi, takip ederdi, bazı yanlışlar varsa onları nezaket içinde hatırlatırdı. Ve daima etrafındaki insanların yetişmesini isterdi. "Hep ben ders yapayım, her şeyle ben meşgul olayım" demezdi.

Zübeyir Ağabey “Dersler verimli olursa, cemaat daima artar, istifade fazla olur” diyordu. “Bunun için de hazırlanılması, derisi okurken dikkatli okunması ve okuyanın cemaatle daima göz iletişimi kurması lazım” diyordu. Bir de Zübeyir Ağabey ders yaparken, vurgulayarak ve lûgat mânâlarını söyleyerek okur; aynı meseleyle ilgili olan parçaları bir araya getirerek veyahut da okunan bahsi teyit eden hadiseler cereyan etmişse ve kendisi de karşılaşmışsa orada zikrederdi. Bize de derdi: “Derse en evvel siz gideceksiniz ve en son siz ayrılacaksınız. Çünkü siz gelmeden biri kitabı eline alır, okumaya başlar. Onun da zaten okuması düzgün değildir. Kafasını da kaldırmaz, siz ikaz etseniz olmaz... Halbuki siz zamanında giderseniz, derse başlarsanız.. İkincisi de, bir takım karıştırıcı adamlar da olabilir. Ama sizleri orada görürse, sizden çekindiği için, o diyeceği şey boğazına kadar gelse de ağzından çıkmaz” diyordu.

Bize ders aralarında ve ders sonlarında gelenlerle ve bilhassa yeni gelenlerle ilgilenilmesi, tanışılması gerektiğini, bunun da önemli olduğunu belirtiyordu.¹¹⁴

MEHMED KUTLULAR'IN ZÜBEYİR GÜNDÜZALP İLE ALÂKALI ANLATTIKLARI

Sadakat Kelimesi Yetmiyor

Zübeyir Ağabey tam bir fenâ fi'l-Üstad, fenâ fi'r-Risâle, fenâ fi'd-dâvâ ve fenâ fi'l-meslekti. Üstad'a büyük sadakati vardı.

Hem de cesur bir insandı, kahramandı. Bu cihetiyle Üstad'ın her şeyi olmuş, hem korumalığını, hem özel hizmetini yapmış. Üstad da onu gölge gibi hep yanında bulundurmuş.

Teşbihte hata olmasın, Zübeyir Ağabey eğer Asr-ı Saadet'te olsaydı, herhalde Hazreti Ebû Bekir (*radıyallahu anh*) olurdu. Çünkü onun siddîkiyeti, sadakati ve bağlılığı çok ilerideydi.

114 Zübeyir Gündüzalp, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, s:149-159

Tabî her ağabeyin kendine mahsus özellikleri var, ama Zübeyir Ağabey çok yönlü bir insandı. Gerçekten dâvayı, Risale-i Nur'u, Üstad'ın mesleğini ve meşrebini iyi anlamış ve kavramıştı.

Zübeyir Ağabeyin bağlılığını anlatmak için 'sadakat' kelimesi yetmiyor. Tam bir teslimiyeti vardı. En küçük bir tereddüdü yoktu. "Öl!" dese ölecek kadar... Üstad Hazretleri ne yazmışsa onu esas alırdı. Ayrıca Üstad'a ait hatıralarda, "Ağabeyler tarafından nakledilen bir mesele, öteki ağabeyler tarafından şahitlenmiş mi, beni ancak o bağlar" diyordu. "Kanaat-i âcizânem falan anlamam. Üstad bizi eserlere bağlamış" diyordu. "Üstadına hüvesi hüvesine uymayı" kendine prensip edinmişti. Bu kadar sadıktı Üstad'a... Kat'iyen çizgisinde en küçük bir inhiraf olmadı.

Zübeyir Ağabey, Üstad'ın yanında kaldığının imtiyazını bizden hiçbir zaman beklemezdi. Bu hususta çok dikkatli idi. Aşırı derecede mütevazı ve hoşgörülü idi. Üstadımız da, müteaddit defa, ağabeylerin de bulunduğu bir ortamda şunu söylemiş: "Beni âlet edersiniz diye hepinizden korkuyorum; ama bu taş kafalı Zübeyir, bu beni âlet etmez." Zaten bu özelliğinden dolayı da bütün ağabeyler Zübeyir Ağabeye saygı gösterirlerdi.

Zübeyir Ağabey çok nazık ve kibar insandı. Bütün ağabeylere saygısı vardı. Daima onlarla istişare ederek iş yapardı. Hatta bütün ağabeyleri İstanbul'da toplamak ve daimî bir istişare kurmak istiyordu. Ama ağabeylerin şartları belki müsait değildi, onları toplayamadı.

Herkese, özellikle ağabeylere karşı saygılı bir insandı. Şahsına ne yaparsan yap, o rencide olmaz; ama Üstadına, eserlerine, dâvasına, şahs-ı mâneviyeye yani Nur talebelerine biri bir şey yapmaya kalktığı zaman, ona şiddetli bir şekilde mukabele ederdi. "Sen bu değerlerimize nasıl dil uzatırsın?" derdi.

Zübeyir Ağabey dersi duyarak ve hissederek okurdu. Bir cümleyi okur, önemliyse döner, tekrar okur ve lûgat mânâlarını

verirdi. Ama Zübeyir Ağabeyin esas üzerinde durduğu husus, Risale-i Nur'u Risale-i Nur ile izah etmektir. Çünkü onun dışında izahlar olduğu zaman, çoğu zaman konuya uygun olmuyor veya hut da konu dağıtılıyor.

Cemaatin dikkatini toplamak için de, okurken hiçbir zaman kafası kitaba bağlı olmaz, gözü de projektör gibi cemaatin üzerinde olurdu. Hem dikkatleri topluyor, hem de uyumayı önlüyordu. Tabii derslerde konsantrasyon meselesi çok önemli... Dikkatin derse, okuyana ve kitaba yönelmesi gerekiyor. Zübeyir Ağabey bu noktalarda çok titiz ve dikkatliydi. Aynı zamanda duyarak okuduğu için, anlama noktasında, dersin cemaate tesiri de fazla oluyordu. "Ben kendi nefsimi okuyorum" diyordu.

Toplu olan derslerde daha genel ve anlaşılır meselelerin okunmasını isterdi. "Ağır ilmi meseleler okunsa, oraya her seviyeden insan geldiği için, istifadeleri azalır. Genel meseleler okunsa herkes hissesini daha fazla alır." derdi.

Diyordu ki: "Esnaf olsun, işçi olsun, memur olsun, arkadaşlar eve giderlerse zaten gündüz de yorulmuşlar, akşam dönüp derse gelemesin. Sen hiçbir zaman buzdolabını, mutfak ekmeksiz, peynirsiz, zeytinsiz bırakma. Derler ki: 'Dershaneye gitsem, en azından ekmek-peynir de vardır. Yani atıştırırız biraz. Ondan sonra dersi dinler, eve giderim.'" Ama biz her zaman, zaten yemek yapıyorduk. Diyordu ki: "Bu Kutlular'ın uhuvvet sofrasıdır. Bu noktada çok iyidir, işe yarıyor." Bazıları "Ya ağabey, asalaklar da var!" diyordu. "Kardeşim, önemli değil o. Oyledir ama onun getirdiği adamlar kendisinden daha iyidir" derdi. Her gün, her akşam biz yemek çıkarırdık. Yaklaşık 10 sene kadar mutfak yemek ve temizlik işleriyle bizzat meşgul olmuşum. Yani Zübeyir Ağabey bu noktalara da dikkatimizi çekerdi.

"Yüzüne söyleyemeyeceğin insanın bir meselesini, arkasından konuşma. Çünkü en güvendiğin insan gider ona söyler, sonra mahcup olursun. Bu da önemli değil, en mühimi biz Allah'a

hesap vereceğiz. Allah'ın huzurunda mahcup olmayalım” derdi. “Yani bu üç meseleye dikkat et” derdi, “En önemli mesele Rab-bimize hesap vereceğiz. İkincisi, arkadaşların arkasından konu-şulması, uhuvvet ve tesanüdü sarsar.” Bir de “Tedbire dikkat edin, bu telefon konuşmalarını da daima ölçülü yapın” diyordu. Hatta ona da bir misâl verirdi; “Biz beraber kalırken Üstad ders yapar. Kitabı kapar, kapadığı zaman da hemen üstünü örterdi ve derdi ki: ‘Bu Hakîm ismine müraattır. Şimdi gelip bir arama, baskın olsa, bu kitap açık olduğu zaman; göz, bakıp da görme-mesi mümkün değil. Ama üstüne bir şey örtersen, Cenâb-ı Hak Hakîm ismine uyulduğu için hıfzıyla o örtüyü kaldırtmaz, o adam da çekip gider.’”

MEHMET EMİN BİRİNCİ’NİN ZÜBEYİR GÜNDÜZALP İÇİN ANLATTIKLARI

Zübeyir Gündüzalp Deyince...

Zübeyir Gündüzalp deyince akla azamî sadakat; azamî cesa-ret, azamî takva, azamî idrak, azamî tefekkür, azamî Risale-i Nur’u anlama gelir.

Onun en bâriz vasıflarından birisi Üstad’a olan sadaka-tidir. Urfa’da kaldıkları sırada kendisini emniyetten çağırıp sıkıştırmışlar: “Sen ne diye böyle birinin peşinden gidiyorsun?”

Dönüp geldikten sonra eline tesbihi almış, oturmuş pöste-kinin üzerine, başlamış “Üstadım Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri, Üstadım Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri” diye tesbih çekmeye. Hasırcı diye bir zat vardı, o sırada içeri girmiş, bakmış ki Zübeyir Ağabey pöstekinin üzerinde bu şekilde tesbih çekiyor. “Allah Allah” demiş , “Her hâlde Zübeyir Ağabey kafayı üşütmüş!”

Zübeyir Ağabey adamcağızın hayretini görünce durmuş ve “Neden ben böyle tesbih çekiyorum, biliyor musun?” demiş. Hasırcı “Hayır efendim” deyince, “Bana karakolda baskı yaptılar

ve ‘neden hep Bediüzzaman, hep Bediüzzaman diyorsun, onun peşinden gidiyorsun?’ dediler. Ben de geldim, Üstadım Bediüzzaman diye tesbih çekiyorum” demiş.

Üstad’ın hizmetine girdiği andan, Üstad vefat edene kadar bir an bile emrinden, hizmetinden ayrı kalmamış şahıs Zübeyir Ağabeydir. Günün her saati Üstad’dan gelecek emre âmâde olarak kapısı önünde hazır beklemiştir. Üstad’ın gecenin hangi saatinde çağıracağı belli olmaz. Devamlı uyanık bulunmak, Üstad’ın zilini ikinci kez çaldırtmamak için uyku hapı alırdı. Hatta bir gece çok rahatsız ve bitkin düşmüş, “Üstad gece zile basıp çağırır da duyamam” diye kapının eşiğine yatmış. Tâ ki, Üstad gelip üzerine basıp uyansın diye. Öyle müthiş bir irade terbiyesi vardı ki, mesela kitabı eline alıyor, kitabı tutacak tâkâti yok, kitap düşüyor, yine kaldırıp okumaya devam ediyor. “Ölürsem de öyle öleyim” diyor. Onun sadakatine, azmine yetişmek mümkün değil. Üstad gibi nefsiyle mücadele etmiş, münakaşa etmiş ve nefsinin mağlûp etmiştir. Nefsinin iradesine boyun eğdirmekte onun üstünde bir kişi tanımıyorum. Mesela sabah namazından sonra yatmak ister, yorgundur. İradesi okumak yönündedir. Nefsinin bir kenara alır, onunla konuşur. “Ey nefis!” der, “Şimdi sen diyorsun ki, yorgunsun biraz yat. Öğlen üzeri Anadolu’dan gelecek kardeşlerinle daha zinde görüşürsün.”

O kalkar Galata Köprüsüne iner, Beykoz vapuruna biner, güverteye çıkar, bir saat gidiş, bir saat geliş, iki saat kitap okur, döner. Sonra da nefsinin dönerek: “Ne oldu, senin dediğin mi oldu, benimki mi?” der. O geldiğinde hepimiz daha henüz uykudayızdır. Çanakkale şehidleri gibi uzanmışız. Yukarıya kovayla su çıkaracaktır. Biz fark edip kendisine yardım etmek istediğimizde “Tamam kardeşim ben zaten amel-i mandayım. Siz matbaada çalışıyorsunuz. Ben çıkarırım” derdi. Bir keresinde soğuk bir kış günü, gece kalkmış Koca Halil (Halil Yürür) ile Üsküdar’a geçmiş, namazı Üsküdar İskele Camii’nde dışarda kılmışlar.

Kıllarken Halil içinden şöyle geçirmiş: “Nedir bu, ne olacak bizim hâlimiz? Yağmur-çamur, yaz-kış demeden böyle...” Zübeyir Ağabey selâm verdikten sonra Halil’e dönerek, “İşte kardeşim, böyle sürüne sürüne öleceğiz” demiş.

Eline Risale-i Nurlarla ilgili bir para geçse bunu asla cebine koymazdı, avucunun içinde saklar ve öylece getirip bize verirdi. Hatta Risalelerin parası ile para bile bozdurmazdı. Onun en bariz vasfı sadakati, sebatıdır. Risale-i Nur’u devamlı okuması, okuduğunu yaşamış olmasıdır.

Allah rahmet etsin, Mustafa Acet Emirdağ’da müezzindi. Üstad’ın yanına gelip giderken Üstad onu evde bırakır, Zübeyir ve Ceylan Ağabeylerle birlikte kırlara tefekküre giderdi. Bir gün Mustafa Acet “Üstad hep sizi safaya götürüyor, beni de burada nöbetçi bırakıyor” diye şikâyet edecek olmuş. Ertesi gün Üstad yine gitmeye karar vermiş. Bu defa ‘Mustafamı da götürelim, o da biraz safa etsin’ demiş. Onu da arabaya alıp gitmişler. Varacakları yere gittikten sonra Üstad, Zübeyir Ağabeyle birlikte Mustafa Acet’ten, gidip bir köyden yoğurt getirmelerini ve çabuk gelmelerini istemiş. İki beraber koşa koşa gitmişler en yakın köye. Üstad koyun yoğurdu istemezmiş, taze inek yoğurdu olacak. Tabii bir köye gidiyorlar yok, oradan öbür köye gidiyorlar yok. Sür’atle birkaç köy dolaştıktan sonra nihayet buluyorlar, ama aradan bir-iki saat geçiyor ve kan-ter içinde dönüp geliyorlar. Onlar gelir gelmez Üstad “Nerede kaldınız? Kaç sayfa okudunuz?” diyor.

Mustafa Acet şaşırıyor, nasıl kitap okuyacaklar ki, saniyeleri hep koşmakla geçti. Ama Üstad döndüklerinde onlara ilk söz olarak “Kaç sayfa okudunuz, ben tam iki yüz sayfa okudum” diyor. Yani Üstad başka şey düşündürmüyor. Zihinlere başka bir şeyin girmesine fırsat vermiyor. O kadar yoruyor ki onları... Tabii Zübeyir Ağabey buna alışık, Mustafa Ağabey de böylece safanın nasıl bir cefa olduğunu anlamış oluyor.

Zübeyir Ağabeyin basireti açıktı. Gündüz yapmış olduğumuz bir hatayı yüzümüze vurmada, başka bir vesile ile, olduğu gibi anlatırdı.

İşi gücü, bütün zamanı Allah'ı, Peygamberimizi (*sallallâhu aleyhi ve sellem*), Üstad'ı düşünmekti. Bütün ömrü, iman, Kur'ân hakikatlerinin yayılması, anlatılması uğrunda geçmiştir. Zamanını başka hiçbir şey işgal etmemiştir. Hatta hastalığından bir gün evvel, öğlene doğru biraz ayılır gibi olmuş ve son olarak konuşmuştu. Dr. Macit Bey de vardı. "Şûâlar'ın baskısı ne durumda, ne kadar kâğıt var? Kardeşim, bir kere de on bin basalım" demişti.¹¹⁵

PROF. DR. İBRAHİM CANAN'IN HATIRALARINDA ZÜBEYİR GÜNDÜZALP

Merhum ve muhterem Tahirî Mutlu ve Zübeyir Gündüzalp Ağabeylerle beraber bulundum. Bilhassa 1967 senesi başından vefatına kadar, yani 1971 senesine kadar Zübeyir Ağabeyle; 1977 senesine kadar da Tahirî Ağabeyle beraber, aynı medresede kaldık. Bu seneler Risale-i Nur'un hizmet düsturlarının korunması itibariyle, çok mes'elerle karşılaştığımız bir devredir. 1967 senesi başlarında Zübeyir Ağabeyle beraber ve onun isteği üzerine Risale-i Nur'un hizmet ve hukukuna taallük eden ehemmiyetli hizmetler için Süleymaniye semtinden Haseki semtine taşındık. Takriben birbuçuk sene sonra da Cerrahpaşa semtine geldik ve burada karar kıldık.

Vakitleri daima Nur hizmeti içinde geçirdi. Risale-i Nur'un tashihi, neşri ve dersi, esas teşkil ediyordu. Fuzulî konuşmaları yoktu. Hatta Tahirî Ağabey, odasında yemek yerken dahi kendisine hizmet eden fedakâr Ekrem kardeşe Risale okutur, dinlerdi. Ve böyle yemekte geçecek zamanı dahi ihya ederdi. Gelen ziyaretçilerden bazıları, fazlaca ve maslahatsız oturup zaman işgal ettiklerinde, Tahirî Ağabey sıkılırdı. Fakat bunu hissettirmezdi.

115 Zübeyir Gündüzalp, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, s:127/132

Ben de bu durumu önlemek için Tahirî Ağabey'e: "Sizin hizmetleriniz var, isterseniz odanıza buyurun" diyerek odasına gitmesine yol açardım. Tahirî Ağabey de mütebessimâne kalkar, selâm verip, çıkardı.

Zübeyir ve Tahirî Ağabeylerin hayatları ekseriyetle medrese içinde geçmiştir. Medresesi ihya etmeyi esas almışlardır. Bir gün kiracısı olduğumuz ev sahibinin oğlunu kıramadığım için, bir kardeşin arabasıyla Belgrad Ormanlarına pilav yemeğe gitmiştik. Zübeyir Ağabey odasından çıkınca beni sormuş, kardeşler de durumu anlatmışlar. Öğleden sonra dersaneye dönüp zili çalınca, kapıyı pek üzgün olarak bekleyen Zübeyir Ağabey açtı. Bana: "Kendini gezdirdin mi beyefendi!" diye hitâb etti ve o asabî haliyle odasına girip yattı. Ben Zübeyir Ağabeyin bu kadar üzüleceğini hesap etmemiştim. Yaptığım hataya üzülmekten daha çok, Ağabeyi üzdüğüme üzülmüştüm. Odasına girdim, bu hareketimin mâhiyetini izah edince, üzüntüsü geçti ve yatağına oturdu, ben de rahatladım.

Zübeyir Ağabey: "Risale-i Nur okumanın neticesi ibadettir" derdi. Namazlarını sarık ve cübbe ile yani dinî kisve ile ve tam tadil-i erkân üzere ifa ederdi. Tesbihatta âdâbı üzere otururdu. Sağa-sola yaslanmak gibi durumlarını hiç görmedim. Bir sohbette dua esnasında ellerin omuz seviyesine kaldırılması, ellerle ve parmaklarla, tırnaklarla meşgul olmak gibi lâkaydâne hareketlerin yapılmaması hususunda tembihatda bulundu. Hatta derste dahi aynı âdâp üzere otururdu. Saatlerce süren halka dersinde, Hazreti Üstad'a hizmette, uykusuz kalmanın neticesi şiddetli uykusu geldiğinde, kendine iğne batırıp uykusunu kaçırdığını anlatmıştı.

Aynı dairede oturduğumuz hâlde, odası kapalı olduğu ve ders-hane ehli ile her zaman ihtilât halinde olmadığı için bütün hayat seyrini bilememekle beraber, gece teheccüde kalktığına ve zikir-

de bulunduğuna bazan muttali olmuşumdur. Zübeyir Ağabey ibadet ve zikir hayatında hassastı.

Bir zaman neşriyât hizmetinden dolayı *Hizbü'l-Hakaik*'den evrâdımı okumaya zaman bulamıyordum. Bunun farkına varan Zübeyir Ağabey bana: "Cevşenden bir miktar oku" dedi. Ben de: "İşte görüyorsunuz, zamanım yok" dedim. "Peki, o zaman onar ukte (Yani cevşenin onda birini) oku" dedi. Ben de "peki" dedim, fakat tatbik edemedim. Bir zaman sonra tekrar ihtar edince, devam ettim. Anladım ki Hazreti Üstad'dan aldıkları terbiye ve Risale-i Nur'un verdiği kemalât ile, bu zâtlarda zikir hayatı bir meleke ve bir hassasiyet haline gelmiş.

Şahsî hukukta azamî müsamahakâr davranırlar, fakat umumî hukuka, dine ve Risale-i Nur'un hizmet ve düsturlarına zarar veren fikir ve hareketlere karşı ise, gayet muhafazakârlık, gayret ve hassasiyet gösterirlerdi. Hele Zübeyir Ağabeyde gayret-i diniye çok yüksek seviyede idi.

Nur'un hususî hizmet hayatının meslekî düstûrlarına selâbet, sadakat, metânet ve sebat gibi meziyetlerin takviyesi yolunda tekrarlı telkinlerde bulunurdu. Fakat has dairenin dışında bulunan Müslümanlarla olan münâsebetlerde gayet mültefit, mütevazı ve dostâne davranırdı. Buna dâir bazı hatıralar varsa da, maslahat olmadığından zikrine lüzum yoktur.

Medrese hayatı içinde de kimseyi rahatsız etmez ve incitmezlerdi. Hatta Zübeyir Ağabey, yatan kardeşleri rahatsız etmemek için mecburiyet olmadıkça ışık yakmaz, kapıları açıp kapamada ve yürümede ses çıkarmamak için azamî dikkat gösterirdi.

Tahirî Ağabey de, Nur'un fedakârlarına karşı çok mütevazı idi. Bir defasında ben abdest alıp odama doğru giderken baktım, Tahirî Ağabey havluyu iki elinin üzerine alarak, ayakta bana havlu tutuyor. Birden şaşırverdim. Hazreti Üstad'ın vârisi, saff-ı evvel faziletine sahip ve benden 35 yaş büyük olmasına rağmen

bu hareketi, bizi eritip yumuşatıyordu. Birkaç defa da Zübeyir Ağabey kendi eliyle bana çay getirmişti.

Şahsî münasebetlerde böylesine tam tevazu ve tefanî sırrına göre hareketleriyle beraber, hizmet düsturlarına uymayan bazı hâllerde, gayret-i diniyesinin neticesi olarak gayetle üzüldüğü ve hatta hiddet ettiği de görülürdü. Fakat sonunda bu haklı hiddeti, haksızlığını kabul edercesine ve tevazukârâne kemalât gösterirdi. Benim intibalarım göre, böyle durumlar, öyle kusurların işlenmesine karşı, vicdanî hissiyât sahasında kapıları tamamen kapatıyor, hürmet, muhabbet ve kemalâta vesile oluyordu. Adetâ tezadî durum ve ahvalin zıddiyet cihetinde birbirini değerlendirmesi kanunuyla hayatî ve canlı bir terbiye hadisesiydi bu.

Risale-i Nur'un meslekî düsturlarına aykırılığı açıkça bilinen bir hatada ısrar edilmesi halinde, hissî zıtlaşmayı tahrik etmeden ve gerekiyorsa, müdebbirlerle yapılan meşveretle, hatada ısrar edenden, tedricen alâka kesilir ve usûlüne uygun olarak hizmet ehli ve Nurcular bu durum hakkında ikaz edilirdi.

En çok sevdikleri ve sevindikleri ve teşvik ettikleri şey, Risale-i Nur'la iman hizmetinde keyfiyet hususiyetlerine sahip müdebbir fedakârların yetişmesi idi. Dünyaya, makama ve geniş dairenin şa'şaalı faaliyetlerine teşvik ettiklerini hiç görmedim. Aksine hep imanî ve manevî hizmete, yani, Risale-i Nur'un haslar dairesinin asıl vazifesi olan medrese hizmetlerine teşvik ederlerdi. Geniş dairede çalışanların yanlışlıklara düşmemeleri için daha çok Zübeyir Ağabey, gereken ikazları yapmak için alâka duyar ve bazan onları davet edip görüşür ve nazarlarını Risale-i Nur'un müsbet mesleğine çevirirdi. "Geniş dairede adamlarımız olmalıdır, içtimaî makamları işgal etmeliyiz." mânâsında bir telkinine hiç rastlamadım.

Zübeyir Ağabey nâmına ve onun düşünce ve tavsiyeleri olarak aykırı düşen bazı sözler yayılıyor ve işitiyoruz. Zübeyir Ağabeyin gaye ve düşüncelerine böyle sözler tamamen ters düşmektedir.

Meselâ: Elimizde mahfuz bulunan şu yazı dahi düşüncesini anlamaya yeterlidir. Şöyle ki:

“Aziz Kardeşimiz Ahmet Feyzi, Mehmet Emin,

Necdet Bey’in tekrar ifade vermesini bildiren mektubunuzu aldık. Üstadımıza okuduk. Üstadımız sizlere selâm ediyor ve muvafakkiyetler niyaz ediyor ve diyor ki:

‘Aziz kardeşlerimiz, şu dünyanın gidişâtı ve hâdisâtın sevkiyatı ve her daim bitamamiha âhiret hesabına olmasından ehl-i hakikat, âhiret ve bekâ itibariyle dünyaya bakıyorlar. Bu dünyada muvaffakiyet ve parlak saadet maksud-u bizzat değil, belki rızayı ilâhî, saadet-i ebediye gibi ulvî emirlerdir. Esmâ-i Hüsnâ’nın mütenevvi tecelliyatına mazhariyet kesbetmektir. Mâhiyet-i insaniyede münderic acz, fakr, za’f gibi madenleri tazyiklerle işlettirip dergâh-ı Uluhiyete iltica ettirmektir. Eğer bunlar olmasaydı, yalnız kürsülere çıkıp konferanslar ve vaazlar vermek, fikrî münâkaşalar yapmak gibi meşru hususlar dahi olsaydı sönük kalırdı, tam kemâl olmazdı, hakikî ubudiyet yapılmayacaktı. Yalnız bir cihette âyinedarlık olurdu, mes’ele ruhun derinliğine inmeyecekti. İşte bu ve bunun gibi daha pek çok sebebler var ki; Risale-i Nur şakirdleri cüz’î, küllî, dünyevî müzayakalara, kederlere duçar oluyorlar. Tâ ihlâslarını muhafaza edebilsinler. Hâdisâtın şa’şaa-yı suriyesine kapılıp aldanmasınlar.

Hatta bu sene içinde Üstadımızın Ankara ve İstanbul’a son seyahatleri ve neticesinde, muhalif ve muvafık muhitlerin birden Nur’a iltihakları mânâ teşkil edip, meydana gelen Risale-i Nur talebelerinin azîm manevî kuvveti icabı iken Risale-i Nur’un nuranî ve bedî ve ulvî dairesine naehiller girmemek, dünyevî ve siyâsî cereyanlar bulaşmamak için kader-i ilâhî dest-i inayetle muhafaza ediyor. Sırr-ı imtihanı muhafaza ediyor gibi bazı sebebler olsa gerektir.”

Zübeyir Ağabeyin düşünce ve gayesini ve telkin ve teşviklerinin tarz ve hedefini berrak bir şekilde gösteren şu yazısı da tevîl

kabul etmez bir sarahatla mezkur mes'eleyi te'yid eder. Yazı aynen şöyledir:

“Bu gizli din düşmanları ve münafıklar çoktandır anladılar ki, Nur talebelerinin kefenleri boyunlarındadır. Onları Risale-i Nur'dan ve Üstadlarından ayırmak kâbil değildir. Bunun için şeytanî plânlarını, desiselerini değiştirdiler. Bir zayıf damarlarından veya sâfiyetlerinden istifade ederiz fikriyle aldatmak yolunu tuttular. O münafıklar veya o münafıkların adamları veya adamlarına aldanmış olanlar dost suretine girerek, bazen de talebe şekline girerek derler ve dedirtirler ki: ‘Bu da İslâmiyet'e hizmettir, bu da onlarla mücadeledir. Şu malûmatı elde edersen, Risale-i Nur'a daha iyi hizmet edersin. Bu da büyük eserdir.’ gibi bir takım kandırışlarla sırf o Nur talebesinin Nurlarla olan meşguliyet ve hizmetini yavaş yavaş azaltmakla ve başka şeylere nazarını çevirip, nihayet Risale-i Nur'a çalışmaya vakit bırakmamak gibi tuzaklara düşürmeye çalışıyorlar.

Veyahut da maaş, servet, mevki, şöret gibi şeylerle aldatmakla veya korkutmakla hizmetten vazgeçirmeye gayret ediyorlar. Risale-i Nur, dikkatle okuyan kimseye öyle bir fikrî, ruhî, kalbî intibah ve uyanıklık veriyor ki; bütün böyle aldatmalar, bizi Risale-i Nur'a şiddetle şevk ve teşvik ve o dessay münafıkların mak-sadlarını tam aksine olarak bir tesir ve bir netice hâsil ediyor. Fesübhanallah!.. Hatta öyle Nur talebeleri meydana gelmektedir ki, asıl hâlis niyet ve kudsî gayeden sonra -bir sebep olarak damünafıkların mezkur plânlarının inadına, rağmına dünyayı terk edip kendini Risale-i Nur'a vakfediyor ve Üstadımızın dediği gibi diyorlar: ‘Zaman İslâmiyet fedaîsi olmak zamanıdır.’ “

Daha bunun gibi haslar dairesinin asıl vazifesi olan iman hizmetinin fedaîliğine bakan pek çok tavsiye ve telkinleri tesbit edilebilir. Zübeyir Ağabey Hazreti Üstad'ın vefatından bir müddet sonra İstanbul'a geldiğinde, vefatına kadar ciddî teşvikleri ile ve bizzat kendi yaşayışıyla gösterdiği ekmel bir fedakârlık

hayatının te'siri ile hayli vakıf hizmetkârların yetişmelerine vesile olmuştur. Hayatında en çok meşgul olduğu ve gaye edindiği şey, mezkur mânâdaki yani azamî ihlas, azamî sadakat, azamî sebat, azamî istiğna, azamî fedakârlık gibi keyfiyet hususiyetlerine sahip şakirdlerin şahs-ı manevîsi olan haslar dairesinin ve vakıf fedaîlerin muhafazası, çoğalması ve devam etmesi idi. İşte Zübeyir Ağabeyin bu anlayış ve teşvik tarzı esas olmakla beraber bazen de belâğat iktizası olarak bazı şahıslara, durumlarına, kabiliyetlerine ve vazifelerine göre ve yine de İslâmiyet ve hizmet maslahatı için mecra verip, istihdam etmekle istisnâ tavsiyeleri olmuştur. Bu tavsiyeleri de hiçbir zaman geniş daireye teşvik mânâsında olmamış, ancak müsbet mecra göstermek şeklinde olmuştur. Zübeyir Ağabeyin, bende mahfuz, yazılı diğer bir ifadesi aynen şöyledir: "Risale-i Nur'a hayatını vakfeden Nur talebeleri vardır ve olacaktır, hem çoğalmaktadır. Bunlar mücerredir, yalnız hizmet-i Nuriye ile iştigal ederler. Merhum Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri diyor ki: 'Ben fedakârlığa çok ehemmiyet veriyorum. Kalbdeki fedakârlık, manyetizma gibi te'sir eder. İnşallah Nur'un fedakâr dairesi inkişaf edecektir.'"

Zübeyir Ağabeyin Hazreti Üstad'a istinâden Risale-i Nur hizmetinin esasatı olarak bizlere telkin ettiği ve tekrarlar üzerinde durduğu en ehemmiyetli hususları, şöylece özetleyebilirim:

- 1- Risale-i Nur eserlerinin neşri ve muhtaçlara tebliği;
- 2- Her yerde dersaneler açılıp Risale-i Nur eserleriyle dersler yapılması ve derslere ciddi alâka gösterilmesi;
- 3- Dersanelerde hizmet edecek fedakâr şakirdlerin yetişmesi ve bu hususta ciddi teşvik ile hassasiyet gösterilmesi;
- 4- Cemiyette zamanla ortaya çıkan bazı hâdiseler karşısında, istikâmetli hareketi tayin etmek, gizli muâırızların plânlarına karşı cemaati ikaz etmek gibi hikmetler için, haslar dairesinden zamanla ve ihtiyaca göre lâhikaların neşredilmesi... İşte bunlar, Zübeyir ve Tahirî Ağabeylerin hizmet hayatlarında en çok sevdik-

leri, sevindikleri ve ciddiyetle üzerine durdukları mezkur hususlardı. Sevmedikleri şeyler ise, başta zikredilen hizmet esaslarına aykırı düşen düşünce ve hareketlerdi. Bu arada Tahirî Ağabeyin herkesten en çok gıybetten çekindiğini görüyorduk. Hatta bir defasında, bazıları hakkında bir gıybeti istemediği halde duymuştu. Bana, gıybet edilen arkadaşları çağırmanı söyledi. Çağırdım ve arkadaşlar geldiler. Tahirî Ağabey onlara nazikâne bir lisanla istemediği hâlde haklarında yapılan gıybeti iştirkesinden dolayı haklarını helâl etmelerini istedi. Asrımızda çoklarında pek az bulunan ve diyanetin de temeli olan Allah'a karşı mes'uliyet duygusunda Tahirî Ağabeyin kazandığı bu üstün derece, numune-i imtisaldır. Zübeyir Ağabeyin de, Risale-i Nur'un düsturlarına sadakatla ittiba etmeye bedel, maslahat anlayışlarıyla bu düsturlara tasarruf edip değişiklik getirmek, en sevmediği şeydi. Bu meziyetinden dolayı Hazreti Üstad, Ağabey'e "Camid kafa" diye iltifat edermiş. Bir zaman yanına gelen bir zât, maslahat anlayışına göre yaptıkları işlerin lüzumunu izah ederken, Zübeyir Ağabey tekraren: "Bu söylediklerini ben Risale-i Nur'da görmedim, Üstadımdan iştirkesim, kafam çalışmaz" diye cevap veriyordu. Hem derdi ki: "Benden bir şey soracağınızda, 'bu mes'ele hakkında Risale-i Nur'un hangi yerlerinde izahat var,' veya 'Üstad Hazretleri'nden duyduklarınız var mı?' şeklinde sorunuz." Bazen de: "Kardeşim kitabî olsun" derdi. Tahirî ve Zübeyir Ağabeyler, günün tarafgir ve menfi siyasetinden uzak dururlar ve merak uyandırmazlardı. Zübeyir Ağabey gençlerin 20-25 yaşlarına kadar, hakaik-i imaniye ve fezail-i diniye ve hizmet-i imaniyede inkişaf edip meleke kazanmalarının zaruretini beyan ve telkin ederdi.

Bir gün siyasetle alâkalı bir zât ziyaretine gelmişti. O zâtı hemen odasına aldı ve kapıyı içerden sürgüledi. Çünkü bu zât salonda gençler arasında siyasî, merakâver mes'eleler konuşabilirdi. Hem de Zübeyir Ağabeyin bu zâta, siyasî istikamete

ait bazı tavsiyeleri olacaktı. Böyle siyasî mes'eleleri, itimad ve hürmet ettiği zâtlardan rahatlıkla dinleyen hizmet ehlinin, o mes'elelere merakı tahrik olacağı bedihîdir. Böyle hikmetler için, bu mânâda gelen zâtları, hususî odasına alırdı. Fakat yine de gençler, acaba neler konuşuyorlar, diye merak edebilirler ihtimalini nazara alarak, misafiri ile konuştuktan sonra odadan çıkacaklarına yakın Zübeyir Ağabey, medresede devamlı konuştuğu hizmet ve fedakârlıkla ilgili bir bahse işitilecek sesle başladı. Tâ ki dışarıda işitenler, yine mutad mes'elelerden konuşmuşlar desinler. Bu ve buna benzer müdebbirlik hususiyetleri dikkatimi çekerdi. Bununla beraber, genç hizmet ehlinin de bilmesi gerekli bazı içtimaî mes'eleleri, hikmet ve ölçüsü dahilinde ve müdebbirlik dersi için beyan ve izah ettiği de oluyordu.

Zübeyir Ağabey haslar dairesini böylesine muhafaza ederken, geniş dairenin de istikâmet ve müsbet mecraya sevk edilmesi hususunda, Risale-i Nur'un ölçüleri içinde olmak şartıyla ve dar ve geniş daireyi içiçe karıştırmadan gerekli ikazlarda bulunurdu. Siyasetle bilfiil meşgul olmakla, siyasete ait ikaz ve irşadda bulunmanın farklılığını görür ve iltibas etmezdi. "Her şeyle meşgul olanlar, belli bir sahada ihtisasını geliştiremez" diye çok kere nasihatlerde bulunurdu. Abdullah Yeğin Ağabeyle hazırladığımız Yeni Lûgat'in '*İhtisas*' maddesine Zübeyir Ağabey şu izahı koymuştu:

"Bir kimsenin dünyevî veya uhrevî, Kur'anî, İslâmî, imanî bir mesleğe, fen veya san'ata hasr-ı mesâî etmesi; yalnız onunla meşgul olması. Bu metod insanı muvaffakiyete erıştiren en birinci ve en büyük bir âmildir. Bir kimsenin yaktığı bir meşaleyi parlatabilmesi ve bâkileştirebilmesi için, o meş'alenin, o nurun pervanesi olması gerektir."

Merhum Zübeyir Ağabey gayet müdebbir ve ferâsetli idi. Üstad Hazretleri'nden aldığı bu meziyetinin bir eseri olan şu hâdise, ibret vericidir. Bir gün Süleymaniye semtindeki dersa-

nede Zübeyir Ağabey hasta haliyle merdivenden iniyordu. Başkaları tarafından kenar köşeye atılmış menfi bir gazeteyi iade etmek için bakkala gidecekti. Ben “Siz zahmet etmeyin.” deyip gazeteyi aldım, bakkala iade ettim.

Zâhiren ehemmiyetsiz görünen bu hâdise, hakikatte çok ehemmiyetlidir. Meselâ: Farz edelim ki, bakkal, satmak için on gazete almış, yedisini satmıştır. Buna göre bakkal gazete müessesine yedi gazetenin parasını verip, üç gazeteyi iade edecektir. Biz bu gazeteyi iade ettiğimiz için bu sefer altı gazete parasını verip dört gazete iade edecek ve gazetenin trajî düşecektir. Her Müslüman bu şuurlu hareketi yapsa bu gazete yaşayamaz. Her menfi ve ifsad edici vasıtalar için de aynı muameleyi düşünürsek, Türkiye’de bütün ifsad vasıtaları bu şuurlu hareketle iflâsa uğratılır. Partiler, hükûmetler ve ordu kuvvetleri olmaksızın halkın ferâset-i imaniyesi, ifsad müesseselerini hezimetete uğratır.

İşte Zübeyir Ağabeyin mezkûr hareketi bu mânâyı ifade ediyordu ve manevî âlemlerde fotoğrafları çekilen böyle hareketlerin ind-i ilâhîdeki manevî değeri, bu külliyyettedir. Zira ne kadar ifsad vasıtaları varsa, eğer Zübeyir Ağabeyin eline geçse idi, aynı muameleyi yapacaktı. Risale-i Nur mesleğinde, halkın lisan-ı hâl ve lisan-ı fiil ile ikaz ve irşad edilmesine ehemmiyet verilmesinin bir hikmeti de budur. Hem bu imtihan dünyasında, hikmet-i imtihan nokta-yı nazarıyla düşünmeli ve hareket etmeli, vazifemize bakıp neticeye karışmamalıdır.

Yine Süleymaniye Medresesi’nde iken bir gün Zübeyir Ağabey beni odasına çağırdı, gittim. Birinci sahifesinin tamamında Fatih’in ata binmiş resmi bulunan dinî bir gazeteyi bana uzattı, “bak!” dedi. Baktım, inceledim ve “iyi” dedim. Tekrar, “iyi bak!” dedi. Tekrar baktım, yine “iyi” dedim. Yine “bak” dedi. Baktım bir şey yok, yine “iyi” dedim.

Bu sefer bana: “Resim kaç yaşında görünüyor?” dedi. Resme dikkatle baktım ve 50-55 dedim. “İsabet ettin.” dedi.

Yine sordu: “Fatih İstanbul’u fethederken kaç yaşında idi?” “Yirmi küsur” dedim. Hemen hiddetle ayağa kalktı ve “Bunda parmak var, hâdise küçültülüyor.” dedi. “Çünkü, 50-55 yaşlarındaki bir kumandanın böyle bir fetih yapması tarihen memuldur. Fakat yirmi küsur yaşındaki bir kumandanın böyle bir fetih yapması hârikadır ve bir inayet-i İlâhiyedir, bunu örtmek istiyorlar” mealinde ikazatta bulundu ve ferâsetimizin artması için dikkatimizi çekti. Doğrusu bu ince noktanın, ne kadar düşünsem de farkına varamazdım.

Tahirî Ağabey ve Zübeyir Ağabeyin hizmet hayatları, Risale-i Nur ve Üstad Hazretleri’nden aldıkları ders ve terbiye neticesi olarak ciddî bir nizam içinde cereyan ederdi. Bugünkü hizmeti sonraya bırakmak gevşekliğini hiç sevmeyenler, o hizmeti anında ifâ ederler ve ettirirlerdi. Bu iki Ağabeyimiz, medresede fuzulî ve mâlâyani sohbetler, lâubaliyâne şakalar ve gülmeleri sevmeyenler, şayet bir gaflet eseri olarak vuku bulsa, Tahirî Ağabey bizzat, Zübeyir Ağabey ise ekseriyetle dolaylı şekilde ikaz ederlerdi. Medresede bu nizam ve disiplini, iyi yetişmek için elzem görüyorum.

Bu Ağabeylerin en ehemmiyetli meselesi, Risale-i Nur’da gösterilen prensip ve düsturlara, yani Emirdağ Lahikası’nda ifade edildiği gibi “Risale-i Nur’un talimâtı dairesinde” hareket etmeye cehd gösterirler, sadakati esas alırlardı. Prensiplere bağlılıkta meleke kazanmak ve muhafaza etmek için Zübeyir Ağabeyin şu zikredeceğim hassasiyeti, yeterli bir örnektir:

Risale-i Nur’un neşriyatında bazen çok sıkı durumlar olurdu. Yani matbaadan gelen formları hemen okuyup göndermek gerekiyordu. Bu tarafta hiç terk edilmeyen ikinci dersi de, epey zaman alıyordu. Meleke haline gelen bu derste itiradımızı muhafaza etmek ve tehâvüne kapı açmamak için, halka dersine

oturulur, duruma göre bazan bir satır ders yapılır, Fatiha çekilir ve hemen formların okunup hazırlanmasına geçilirdi.

Tahirî Ağabey bazen İstanbul dâhilinde dahi hizmet icabı dışarı çıksa, sarık, cübbe ve seccadesini yanına alır, asla unutmazdı. Odasında her şey nizamlıydı. Odasında bir cüz'î işini yapmak için küçük bir çivi gerekse, hiç aramadan, muayyen olan yerinden çıkarır, verirdi. Yani en büyük hizmetinden, en küçük işine kadar her işlerinde nizam ve prensip sahibi idiler.

Bir defasında Tahirî Ağabeyden bir mes'ele hakkında; "Üstad'dan duyduğunuz bir şey var mı?" diye sormuştum. Verdiği cevabında:

"Biz böyle mes'eleleri bilmeyiz, ancak Zübeyir Efendi bilir. Büyük zâtların bir sır kâtibi olur, Zübeyir de Üstad'ın sır kâtibi idi. Üstad Hazretleri daha çok onunla hususî sohbet ederdi" demişti.

Zübeyir Ağabeyin vefatını netice veren hastalığı gününde, ıstırabımdan ben de yatağa düştüm. Aklî ve itikadî olmayıp hissî olan bu moral çöküntüsü, iki sene sürdü. Tahirî Ağabeyin vefatında da, bir süre hasta yattım. Bu Ağabeylerle olan medrese hayatımız, kat'î kararlılık ve birbirimize kopmaz manevî bağlarla bağlı bir şekilde idi.

1950 senesi içinde komşu köyden iki mekteb arkadaşım, bana Latin harufu ve teksirle basılmış *Asâ-yı Musa* kitabını verdiler. Bu kitabı hâlâ saklıyorum. Küçüklüğümden beri ilme karşı fitrî bir meylim vardı. *Asâ-yı Musa*'yı okumaya başladım, fakat fazla bir şey anlayamıyordum. Bunun üzerine, mânâsını bilemediğim kelime ve terkiplerin hepsini çıkardım, alfabetik sıraya dizdim. Bütünü üçbin kelime tuttu. Fakat bu kelimelerin karşılıklarını vermek için gereken lûgat kitabı yok, bilenler de pek yok. Yine de ümitsizliğe düşmedim, sordum aradım. Kelimelerin ekserisinin karşılığını buldum. Bu uğraşmalarım takriben 3-5 ay sürdü.

Bu arada bölgemizde bir Nur cemaati ortaya çıktı. Birbirimize istinaden manevî kuvvetimiz ve şevkimiz arttığı gibi, başlarında Hazreti Üstad'ın bulunduğu mücahid Nur cemaatının varlığını da öğrenince, onlara mânen istinad ederek manevî kuvvetimiz çok arttı. Hele bu mücahid cemaate gizli din düşmanı münafık cereyanın tecavüzlerini işittikçe, manevî cihada karşı alâka ve gayretimiz kat kat artıyor ve mahkeme hadiseleri de gayret-i diniyemizi şiddetli kamçıyordu.

Risaleleri anladıkça, cemiyetin durumunu anlıyor, âhirzaman fitnesinin aşıladığı gaflet zâil oluyor, manevî ufuklarımız genişliyordu. Onüçüncü *Lema*'nın Dokuzuncu işaretinde beyan olunan kanun-u mübârezenin hakikaten kuvvetli bir tekâmül kanunu olduğunu hayatımızla müşahede ettik ve nihayet bu ahval bizi, Risale-i Nur'la Kur'an'a hizmet etmeyi tek gaye edinmek hedefine götürmeye vesile oldu ve bu gayemi bir mektubla Üstad Hazretleri'ne bildirdim. Hazreti Üstad hemen hafta içinde, mektubuma cevaben takdirkâr mektubunu yazdı, gönderdi. Daha sonraki senelerde askerlik devremiz geldi. Askerlikten sonra da 1959'da İstanbul'a geldim. Bu şehrin Türkiye vilâyetleri içinde mübâreze ve tekâmül kanununun en üstün dereceli merkezi olduğunu gördüğüm gibi, çok çeşitli tedenni sebeplerinin de mahalli olduğunu fark ettim.

Büyük deyince, sadece ilim ortaya koyanlar, teknik keşif ve buluşlara imza atanlar anlaşılmaz. Bazen bir mısra-ı berceste sahibi; bazen, bir harbin seyrini, milletin kaderini değiştiren bir gülleyi, tam zamanında hedefine isabet ettiren; bazen bir başka büyüğe zemin hazırlayan; bazen istidatları büyüklük şahikalarına taşıyan vadilerde yol olan, köprü olan, varlıklarını, erlerin yükselip paşalık atına sıçramalarında binek taşı yapan kimseler de büyüktür. Onlar halkın nezdinde olmasa da Hakk'ın nezdinde büyüktürler. Bunları kimse bilmeseydi Allah bilir. Kur'an-ı Kerim, bir insana hayat vereni, bütün insanlığa hayat veren

kadar büyütüyor mu? Resûlullah aleyhissalatu vesselâm da ağızdan çıkacak 'bir kelam'ın kişiyi Allah katında en yüce mertebelere yüceltebileceğini söylemiyor mu?

Bediüzzaman Hazretleri'nin: "Azamî dikkat, azamî ihlâs, azamî sebat, azamî tesanüt ile hizmet eden" adam olarak tavsif ettikleri Zübeyir Gündüzalp merhum, bazen bir sözü, bazen bir mektubu, bazen sadece ciddi bir duruş ve sükûtuyla, fakat her zaman İslâm olan davasına, sadakat ve samimiyetiyle çevresine örnek olmuş, yön vermiş, nice istidatları yüceltmış bir büyüktür, bir Anadolu alperenidir. Bugün dünyayı kucaklayan Nur hizmetlerinin temelinde onun harcı var. Okullarımızın, üniversitelerimizin, yayın müesseselerimizin vs. hepsinin tesis edilmelerinden, başarılarına kadar ulaşılan her safhada, kat edilen her mertebede -elbette başka yiğitlerle birlikte- sebebiyetten, es-sâbikûn el-evvelûn'dan olmaklıktan daha öte, davayı kökten kavramaklıktan da kaynaklanan mümtaz bir hisse, genetik bir pay sahibidir.

Onun, Bediüzzaman'ın yakın talebelerine ve dolayısıyla, onun dava ve hizmet anlayışını çevresine ve arkadan gelecek hizmet erlerine aktarmadaki yerini belirtmek için, Mustafa Demirci'ye yazdığı bir mektuptan birkaç cümleyi aktaracağım. Şöyle der:

"(...) Nasipli kardeşim. Hiç tevazu olmadan itiraf ediyorum: Gayet derecede aciz ve nihayetsiz derecede fakir ve biçâre bir haldeyim. Acz-i mutlak, fakr-ı mutlak içindeyim. Öyle ki Bediüzzaman'ın hizmetkârı olmaya lâayık değilim. Ve o kudsî Üstadımızın hizmetini lâayıkıyla yapamıyorum. Yoksa liyâkatımdan değildir. Bu ihsan-ı ilahî ve fazl-ı ilâhîde kat'î kanaatimle, babamın helâl lokma ve validemin de helâl süt vermesine hâmi ediyorum. Ömrümün sonuna kadar secede-i şükrandan kalkmasam, yine Risale-i Nur ve Üstadıma hizmetkârlık nimetinin şükürünü eda edemeyeceğim. Üstadım ve Risale-i Nur uğrunda hayatım,

malım, mülküm, her şeyim mahvolrsa, Risale-i Nur'un verdiği iman dersi ve muhafaza ettiği dalâlete mukabil yine ucuzdur."

Ben, "Büyüklerin büyüklüğü, biraz da yetiştirip geride bıraktıklarıyla anlaşılır" diyenlere katılıyorum. Bu sebeple, bu yazımda onu daha iyi tanıtılabilmek için, bir karakter ve şahsiyet büyüğü olan Zübeyir Gündüzalp merhumdan şahsiyet tefeyyüz eden yakînen tanıdığım iki zâttan bahsedeceğim. Böylece hem, Zübeyir'in büyüklüğü, hem Bediüzzaman ve Nur hareketinin bu milletin ukde-i hayatiyesinde meydana getirdiği aşağıdan yukarıya uyanışın güç ve kuvvetini anlayabilir, dünyaya taşan başarıların sırrını madde plânında arayıp, çözümünü "Bu değirmenin suyu nereden geliyor?" kuşkusunda düğümleyenlere yol açıcı bir ipucu verebilirsiniz.

Zübeyir Gündüzalp'i ilk defa 1953'te işitmiştim. Ermenek ortaokulu birinci sınıfta okurken, yanında kaldığım akrabamız Ali Kaynak Bey ondan bahsederdi. Kendisi P.T.T. memuru idi. Urfa'nın Harran ilçesi de dahil Adana, Mersin gibi bir çok yerde hizmet vermişti. Bu hizmetleri sırasında, yine bir P.T.T. memuru olan Zübeyir Gündüzalp'le tanışmışlardı. Ali Kaynak Amca, bu tanışmayı ilâhî bir lütuf olarak kabul eder; "Çünkü Risale-i Nurları tanımama vesile oldu" derdi. O, belki de bu lütfun şükrünü eda etmek için, o yıllarda uygulamada olan, Risalelerin el yazmasıyla çoğaltma faaliyetlerine katılıyor, mesaîden döndüğü vakit akşamları ve diğer boş zamanlarında hiç durmadan aşkla, şevkle defter defter Risale-i Nur yazıyordu. Onda bu yazma heyecanı öyle şevkli, öyle güçlüydü ki tesirinde kalıp, çocuk hâlimle, ben de şevke gelip, Kur'an yazısını bilmediğim halde zaman zaman kelime ve satırları resmederek yazmaya çalıştığımı hatırlarım.

Şu yazıyı hazırlarken Zübeyir Ağabeyin, Üstad'ın hizmetine girdiği sıralarda, Ali Kaynak merhuma, başındaki ve sonundaki selâm kısımları dışında kalan metnin tamamını -Latin harfleriy-

le yazdığı -ve Mustafa Demirci'nin arşivine intikal eden bir mektubu elime geçti. Bu sahada teferruatlı çalışacaklara bâzı meselelerin aydınlatılmasında bir hareket noktası olabilecek mahiyette olduğu için burada aynen kaydetmek isterim:

“Bismihî subhânehu esselâmu aleyküm ve rahmetullâhî ve berekâtuhu ebeden dâimen...

Aziz, sıddık kardeşim Ali Bey!

Evvelâ: İstanbul'a yazdığınız mektubu okudum. Ben de yazdım. Oradaki Ahmet arkadaşımız sizinle muhabere edecek. Ermenek'i Risale-i Nur'dan mahrum etmeyecek cesaret ve fedâkârlıkla giriştiğiniz hizmet-i kudsiyeye nâiliyetinizden sizi ve mübarek Süleyman Efendi kardaşımı ruh u canla tebrik eder, ihlâslı muvaffakiyetler dilerim. Cenab-ı Hakk'ın size hocazâdelik gibi bir asalet ve necabeti bahşedip asaletinizin iktiza ettirdiği Hakaik-i Kur'anîye ve İslâmiye tahsili ve hizmeti gibi bir nimet-i uzmâyâ sizi gark edip istihdam etmesiyle, inşallah hem siz hem mübarek Süleyman Efendi kardaşım bir muntıkanın intibahına ve imanlarının kurtulmasına vesile olacak. Hem de inşallah sizler ve siz gibi mübarek kardaşlarımız diğer yerlerdeki Nur kahramanları gibi Nurları dikkatle ve devam ve sebatla okuya okuya yetişecekler.

Sâniyen: Konya'da bir kardaşımızın yazdığı mektupla cevabını size gönderiyorum. Münasipse siz gönderirsiniz. Ben şahsen tanımiyorum, onu size havale ve emanet ediyorum.

Sâlisen: Bana erzak filân gönderilmesin. Çünkü yerim muayyen değildir. Benim bedelime Risale-i Nur'a çalışan Nur İbrahim afiyetle yesin.

Râbian: Hazreti Üstadımız, çok müşfik, çok sevgili ve çok mübarek Üstadımız şimdilik Isparta'dadır. 17 defa verilen zehirlerin, suikastların tesiriyle sık sık rahatsız oluyorsa da, hadsiz şükür olsun, afiyettedir.

Hâmisen: Ermenek'teki bütün düşüncem, gaye-i hayatımız sermaye-i ömrümüz olan Risale-i Nurlardan bir sahifesinin bile zayi olmadan muhafazasıdır. Çok fazla bir titizlik ve itina ve ziyade bir alâka ile inşallah sizler ve Nur İbrahim bu kudsî ve muazam hizmet-i imaniyede muvaffak olacaklardır.

Sâdisen: Herkes bilmesin. Cenab-ı Hakk'ın büyük bir ihsanı olarak ve zaaf ve acz ve şiddetli ihtiyacıma binâen kader-i ilâhî çok mübarek ve çok müşfik Üstadımızın hizmetçisi yaptı. Daimî hizmetindeyim. Muvaffakiyetim için dualarınıza çok muhtacım.

Sâbian: Babam ve akrabalarım size emanettir. Nurlarla irşadınıza muhtaçtırlar. Müştaklara istifade ettirmenizi çok rica ederim.

Aziz Kardaşım,

Nur talebeleri ve Hazreti Üstadımızın siyasetle, particilikle alâkası olmadığı halde ehl-i dünya Üstadımızdan tir tir titriyor. Hatta erkân-ı hükûmetten birisi demiş ki: 'Üstadın bir işareti ile Anadolu onun arkasındadır.' Evet doğrudur. Kuvvet vardır. Hadsiz şükür Risale-i Nur'un maddî ve manevî fütuhâtı dâhil ve hâriçte fevkalâdedir. Âlem-i İslâm'da iki milyon olan Nurcular, Nurları neşrediyorlar. Vilâyet-i Şarkiye ise beş milyon talebedir. Anadolu'nun diğer yerlerinde ise bir milyonu bulduğu, adliyelerin kanaatiyledir. Fakat gaye siyaset değildir. İmandır, İslâmiyet'tir. İmanı kurtarmaktır.

Soranlarla karşılaşabilirsiniz, partici değiliz. Ehl-i imanla kardaşız. Hangi partiden olursa olsun ehl-i iman mıdır, kardaşımızdır. Bunun için her partiden Risale-i Nur'a sarılırlar, kurtulurlar. Bu itibarla particilikten değil, daima iman ve İslâmiyet'ten konuşmak lüzumludur ki, nasibi olan herkes elimizdeki hakikate gelebilsin.

Demokratlar Müslümanların arzularını yerine getirmemişlerse de ehven-i şerdir. Demokratlara ilişmek karşıdaki mutlak

şer olanlara yardım olacağı ve daha mühim İslâmî maslahatlar için Nur talebeleri Demokratlara ilişmiyorlar. Bilâkis Kur'an hesabına muhafazaya çalışıyorlar. Zaten yegâne istinadlarının ve kazanmalarının çare-i yegânesi Nur talebeleriyle dost olmak olduğunu anlamışlar. Ve Hazreti Üstad'tan bir kısım siyasiyunların imanlı başları istimdat bekliyorlar.

Bunları mahrem olarak konuşuyoruz. Lüzumunda anlayabilecek ve lâyük kimselerden başkalarına açılmasa münâsip olur.

Muhterem Ali Bey,

Nur talebelerine ilişenler, Demokratlarla Nurcuların arasını bozmak gayesinde olan gizli dinsiz ve zındıklardır. İşte 'Demokratlar da, Bediüzzaman'ın talebelerine ilişmekle de dine taarruz ediyorlar' zannını uyandırıp, milleti Demokratlardan soğutmak plânıdır. Bunun için dâima ihtiyatlı olmak lâzım. Nurlarımızın düşman hapsine düşmemesi için dâima gizli bir yerde tutulması elzemdir.

Vaktim müsait olmadığından belki sık mektup yazamayacağım. Daima sizleri düşünüyorum ve Nur İbrahim'e Mübarek Süleyman ve diğer kardaşlarımızın Risale-i Nur'u dikkat ve devamla okumakta muvaffakiyetlerinizi Erhamürrahimin'den niyaz ediyorum.

Çok acele olduğundan Nurlu, şirin ve emsalsiz olan Kur'an yazısıyla yazamadığımdan özür dilerim.

El-bâki Hüve'l-Bâki, duanıza muhtaç kardaşınız Zübeyir..."

Ali Kaynak Amca, '50'li yılların sonlarında, Konya'da Risale-i Nur hizmetlerine destek veren bir kısım esnafla işbirliği yaparak, Güneydoğu'da, Silopi'de geniş arazide buğday ekimi yaptıklarını, iyi mahsül elde edildiğini, ancak kâr paylaşımında aralarında huzursuzluk çıktığını, bu yüzden daha önce, sadece ve sadece hizmet mülâhazaları ile bir araya gelen, hizmet için işbirliği yapan ve dayanışmaya giren kimselerin aralarına soğukluk girdiğini;

binâenaleyh hizmete gönül verenlerin, bunun ihlâsla devam edebilmesi için aralarında ticarî münasebetlere yer vermeme-leri gerektiğini, Müslümanlar arasında ticarî ahlâkın yeterince teessüs etmediğini çokça dile getirirdi. Bu tecrübesinden son derece müteessir olduğunu söyleyerek, bana tekrarlar: “Sakin ehl-i hizmetle ticarî ortaklığa falan girme!” diye sıkı sıkıya tembihte bulunurdu. Ben şahsen yirmi yıllık Erzurum hayatımda bu tavsiyeye uyarak, yakın çevremlerle ticarî düşünceyle kurulan kooperatiflere iltifat etmedim. Yeri geldiği zaman çevremde Ali Kaynak merhumun bu nasihatini anlattım. Uyanlar oldu, uymayanlar oldu. Uyanlar bir çok sıkıntılardan uzak kaldı. Sıkıntı yaşayanlardan bana: ‘Haklıymışsın!’ itirafında bulunanları hatırlarım.

Hayatının son yıllarını, görme gücünü tamamen kaybetmiş, Hazreti Eyûb Aleyhisselâm’ı andırarak seviyede fevkalâde sabûr ve şekûr bir âmâ olarak yaşayan Ali Kaynak merhumun, son nefesine kadar devam etmiş ve çevresinde nicelerini elektriklemiş olan İslâmî heyecan ve samimiyetinin kaynağını zamanla çözecek ve İslâmî şuuru almada ağabeylik yapan Zübeyir’in samimiyeti, ihlâsı ve yakın ilgisiyle izah edecektim. Allah rahmet eylesin!

Zübeyir Gündüzalp vasıtasıyla Risale-i Nurları tanıyan, onun ikinci bir peykini daha, yakînen bilirim. Ermenek’in Sarıveliler köyünden Mustafa Demirci... Şu anda o da Allah’ın rahmetine kavuştu. Risale-i Nurlarla tanışma hikâyesini kendisi anlatmıştı: “Ermenekli hemşehrimiz Ziver Beyle tanışan Ali Kaynak’ın kardeşi, sizin köylü Süleyman Hoca söyledi. ‘Risale-i Nurlar çok güzelmiş, okumak lazımmış’ dedi. *Küçük Sözler*’in eskimez yazıyla teksir bir nüshası elime geçti. Okudum, bir şey anlamadım. Karşılaşınca: ‘Yahu Süleyman, güzel dediğin kitaptan bir şey anlamadım’ dedim. ‘Bir okuyuşta anlayamazsın, birkaç kere oku!..’ dedi. Hâsıl-ı kelâm, birkaç kere daha okudum. Biraz bir şeyler sezmeye başladım, içinde bilmediğim kelimeler

vardı. Köyde kimsede lûgat yok. Kelimeleri bilen yok. Süleyman Hocaya durumu söyledim. Bana Ziver'in adresini verdi. Mektup yazdım, anlamadığım kelimeleri sordum. Sağolsun Ziver erinmedi, bana cevap verdi. Sonra başka mektuplar yazdım. Her seferinde cevap aldım. Onun bu samimî ilgisi üzerine, eserleri tekrar tekrar okudum. Okudukça açılmaya başladı. Öyle bir duruma geldim ki, artık okuduğumu anlıyordum. Okumaktan zevk almaya başladım. Ama, Konya'da, İstanbul'da bazı sohbetlerde gördüğüm kimseler gibi yapamıyor, anladığımı anlatamıyordum. Bunun sebebini sorunca. 'Okumaya devam et, anlatacak seviyeye gelirsin' dedi. Ben okumaya devam ettim. Okudukça yeni mânâlar anlıyordum. Bu anladıklarımı satır aralarına yazmaya başladım. Oralarda yer kalmayınca kenarlardaki boşluklara yazdım.

Zaman içinde kelime bilgim arttı, üslûbuna alıştım. Daha iyi anlamaya ve anladığımı mânâları da anlatmaya başladım.”

Zübeyir Ağabey, Mustafa Demirci'ye yazdığı mektuplarda, bazen başta, bazen de sonda, onu Risaleleri çok okumaya teşvik eder, şu mektupta olduğu gibi:

“Bismihi Sübhânehu...

Esselâmu aleyküm ve rahmetullahi ve berekâtuhu...

Aziz, sıddık, çalışkan ve Nurları tekrar tekrar okumaya lâayık kardaşım,

Evvelâ: Binler selâm eder, başta müellifi ve bahtiyar talebele-ri gibi Nurları bir çok defalar dikkatle okuyup imanî inkişâflara nâil olmanızı Cenâb-ı Erhamurrahimîn'den niyaz ederim...

Sâniyen: Bir adet Cevşen-i Kebîr gönderiyorum. Bu nüsha, Hazreti Üstadımızın şahsî nüshası idi. Ve uzun zaman yanında kalıp okuduğu için çok mübarek bir nüshadır. Eğer bu nüsha lisâna gelse, Üstad'tan müfarakâtından derin teessürâtını işiteceğiz. Fakat siz gibi Kur'an-ı Hakim'in bir mucize-i manevîsi olan

Risale-i Nur'u kendine gâye-i hayat ve sermâye-i ömür yapmak nimet-i uzmâsına lâıyk bir Nur talebesinin vird-i daimîsi olacağından teselli olacak kanaatiyle, böyle müstesna bir nüshanın size kısmet olmasından sizi tebrik eder, ihlâslı muvaffakiyetler dilerim.”

Zübeyir

Zübeyir Ağabeyin, Demirci'ye hitap ederken, onun Risaleleri okumaktaki ısrar ve devamlılığına, anlamaktaki muvaffakiyetine, tefekkürüne vurgu yapıp, takdir ettiği dikkat çeker. Kendisi, Üstad'ın uzun yıllar okuduğu şahsî Cevşen-i Kebîriyle taltif edilecek kadar takdire mazhar olan Demirci'nin kıymetini, Zübeyir Ağabey, bir başka mektupta, kendisini ziyaret etmeyi, binlerce başkasının ziyaretine tercih etmek suretiyle belirtir:

“...Âhir zamandaki Nuru, ihsân-ı ilâhî ile bulan ve çalışan idrakli kardeşim Mustafa Efendi...”

Ermenek'te evvelâ sen gibi bir kardeşimle görüşecektim. Eğer yol üzerinde olsa idi, ben binler kimseyi görmekten evvel sizi tercih edip görüşecektim...”

Bir başka mektubun sonunda da şöyle der: “...Nurları tekrar tekrar okumak, zerreden güneşe kadar mertebeleri olan meratib-i imaniyede terakki etmek nimet-i uzmasına nâiliyetinizi dilerim. Çok günahkâr kardeşiniz Zübeyir...”

Bir diğer mektupta Bediüzzaman'ın Demirci hakkındaki bir iltifatının kaydedildiğini görmekteyiz: “... Mübarek mektubunuzu aldım, Üstadıma okudum. Üstadımız buyurdular ki; ‘Ben Doktor Tâhir gibi Ermenek'te birisinin çıkmasını bekliyordum. Cenâb-ı Hak onu verdi. İkinci bir Zübeyir olarak kabul ettim’ buyurdu. Seni beğendi, memnun ve müferrah oldu. Hem sana, hem orada Nurlarla alâkadâr kardaşlarımıza selâm ve dualar edip, dualarınızı istiyor...”

Zübeyir Ağabeyin, Risale-i Nur hizmetinin şümulünü nasıl kavramış olduğunu ve bu kavrayışı, o zamanın şartlarında kuş uçmaz kervan yürümez Toros Dağlarının bir köyünde yaşayan bir insana anlatma hususuna nasıl ehemmiyet verdiğini ve muvaffak da olduğunu göstermek için, bu mektubun devamından birkaç cümle daha kaydedeceğim:

“...Sâniyen: Aziz kardaşım!

Ben de senin, o ücra köşelerde Risale-i Nur gibi Kur’an’ın bu asırdaki bir mucize-i kübrasını ve ebede kadar âlem-i beşere iman halaskârlığı yapacak cihanşümul bir hâdi-i beşerî sana ihsan eylesen olan nimet-i uzumâyâ mazhariyetini ve hem Nur’un zafer bayramını bütün ruh u canımla tebrik ederim. Nurlarla devamlı meşguliyette ve neşrinde ihlâslı muvaffakiyetler dilerim. Dâhilde ve hâriçte Nurların neşriyât ve fütuhâtı fevkalâde ve hârika bir tarzda devam etmektedir. Artık bundan sonra âlem-i İslâm hatta âlem-i insaniyet vüs’atindeki bayramlarımız, arkası arkasına gelecektir. Rahmet-i ilâhîden umut ve niyaz ediyoruz ki, beklenen ve Cenâb-ı Hakk’ın vâdettiği günler belki yarın, belki yarından da yakın... “

Yılımı hatırlıyorum, doksanlı yıllarda Mustafa Demirci ile olan bir görüşmemizde, eline geçen ve okuyunca anlamadığını belirttiği ilk Risaleyi gösterdi. Hakikaten ibretli bir manzara, müzede teşhire değer bir vesika ile karşılaşmıştım: Risale-i Nur’u anlamak için tahsili, diploması ve ilmi olmayan sıradan bir köylünün, örs ve çekiç dışında kültürel bir altyapı ve âşinalığı bulunmayan bir köy demircisinin, Zübeyirî bir samimî alâka ile nasıl elektriklenip şevklendiğinin, nasıl bir emekle, ‘çarıklı filozof’ denebilecek fikrî bir aydınlanma seviyesi kazandığının âbidevî bir delili vardı önümde. Satır araları, yan boşluklar, farklı kalemlerle eciş-bücüş el yazmalarıyla öylesine dolu idi ki, bir kelime daha ilâve edeyim deseniz, yer bulamazdınız. Kitabı karıştırınca gördüm ki bütün sayfalar böyleydi.

Sonra Zübeyir Ağabeyisinden gelen güzel yazılı, cevabî bir-iki mektubu gösterdi. Bunlar, muntazam, muhatabını ciddiye alan, değer veren bir görünümde idiler. Bu mektuplarda, Demirci'yi tutup kaldıran, bir köy feylesofu mertebesine yükselten elleri görür gibi olmuştum.

Şahsî bir yoruma girmeden, Zübeyir Gündüzalp'in Bediüzzaman ve Risale-i Nur hizmetine bakışına ve onun Nur hizmetlerine ilgi gösterenleri ciddiye alarak onların yetişmesine vesile olan samimî alâkasına aynalık edecek bir mektubunu daha aynen kaydediyorum, bu büyük insanın anlaşılması için dikkatle, ibretle okunmalıdır:

“Bismihî Sübhânehu...

Esselâmu aleyküm ve rahmetullahi ve berekâtuhu ebeden dâimen...

Aziz, sıddık ve uyanık kardaşım,

Evvelen: Risale-i Nur'u dikkat ve tefekkür ve devamlı okuyarak bir Nur talebesi olan siz mübarek kardaşımın tamamen Nurlardan bahsetmekle nurlu ve mübarek olan mektubunu aldım. O kadar memnun ve o kadar mütehassis oldum ki, Hazreti Üstadımıza okudum. Buyurdular ki (Üstad'a ait gelecek sözler kırmızı mürekkeple yazılmış): 'Maşâllah... Sen bana şimdiye kadar böyle bir kimseden ne için haber vermedin? Bu günden itibaren duama dahil ediyorum.'

Sâniyen: Sizi bütün ruh u canımla tebrik ediyorum. Risale-i Nur mecmualarını tekrar tekrar okuyup hakâik-ı imaniyede inkişafı ve ubudiyet ve hizmet-i kudsiyenizde ihlâslı muvafakiyetlere ve rızâ-yı ilâhîye mazhariyete nâil olmanızı Cenâb-ı Erhamurrahimîn'den niyaz ederim.

Sâlisen: Kur'an yazısıyla *Asâ-yı Musa* mecmuası kalmadı. Fakat şimdilik bir tane arıyorum. *Noktalar Risalesi* müstakil

teksir olmadığından ancak yazmakla elde edilebilir. Bütün kitap ihtiyacınızı İstanbul'daki kardaşlarımızdan rica ediniz.

Râbian: Hazreti Üstadımızın şirket-i mânevîye kaidesi var. Çok müşfik Üstadımız, her sabah, manevî kazancını, Nur Talebelerine de hediye eder. Dua eder. Nur talebeleri de birbirlerine aynı tarzda yapar. Bu kazançlara hissedar olmanın iki şartı var: Birincisi: Farz namazı kılmak ve yedi kebairi işlememek. İkincisi: Risale-i Nur'la alâkadar olmak ve Üstadımıza dua etmek. Her gün vaktin müsaadesi nispetinde Risale-i Nur'u okumak ve yazmak. Okuyup-yazmaya iktidarı mümkün değilse Nurlar'ı dinlemek. Hazreti Üstadımızın, sizin için buyurduğuna nazaran sen iki cihetten duaya girdin. Biri umumlar içinde, biri de isimleri ayrı ayrı zikredilenlerin içinde...

Hâmisen: Sıddık ve müdrik kardaşım!

Kalbine gelen şey ayn-ı hakikattir. Bu basiretli idrâkin bir ihsân-ı ilâhîdir. O hakikat-ı azimeye bugün yüz binler kimse ve ehl-i hakikat ve bir kısım müdrik ehl-i ilim vâkıftır. Fakat dünya imtihan dünyasıdır. Nasıl ki her ilim erbabı Kur'an-ı Hakîm'deki her mânâya âşinâ değildir. Bunun gibi herkes her hakikati anlayamıyor. Hazreti Üstadımız, her hangi bir manevî makam ve rütbe dâva etmiyor. Bir hiç olduğunu, kendisinin de bizim gibi Risale-i Nur'un bir talebesi olduğunu iddia ediyor. Şahsını değil, Risale-i Nur'u gösteriyor. Bir lütf-u ilahî ile senin anlayabildiğin âhîrzamanın halâşkârı ve zuhuru beklenen zâtın bütün delilleri kendisinde görünmekle, o zâtın tam kendisi olduğu ehl-i ilmin müdakkik ve muhakkikleri tarafından isbat edilip, arz edilince de hiddet ediyor, hatırları kırıyor, kabul etmiyor. Amma ne hacet!.. Bütün târihçe-i hayatı müddetince yaptığı ve muazzam ve âlem-i İslâm genişliğindeki hizmet-i imaniye ve Kur'âniyesi ve emsalsiz cihâdında, o kadar gaddar dinsizler ve eşedd-i zulüm ve istibdâd-ı mutlak içinde tek başıyla meydan okuyup galebe çalması ve küfr-ü mutlakı zîruzeber etmesi, zulümât ve ye's ve

ümitsizlik içinde boğulmak hengâmında olan âlem-i İslâm'ı hakâik-ı Kur'aniye ve imaniye ile nurlandırıp canlandırması, onun kim olduğunu anlatmaya kâfidir.

Aziz kardaşım!

Bu cihanşümül sırrı ve hakikati herkes anlamaz. Çok mahrem tutunuz ki, herhangi bir evham veya münâkaşa meydana gelmesin. Herkes, Risale-i Nur'dan, istidadı derecesinde istifade eder. Biz Risale-i Nur'la imanımızı kurtarmaya ve acz u fakrımızla ve mahviyetle Kur'ân ve imana hizmete çalışıyoruz. Ve dünyevî şeylerle alâkadar olmuyoruz. Nurlarla alâkadar kardaşlarımıza birer birer selâm eder, ihlâslı muvaffakiyetler dilerim. Münafıkların on yedi defa zehiremleriyle sık sık hasta olan, çok mübarek ve müşfik Üstadımıza şifa duaları etmenizi beklerim.

El-bâki Hüve'l-Bâki

Duanıza muhtaç kusurlu kardaşınız Zübeyir...”

Zübeyir Ağabeyle fiilen ilk defa 1959'larda karşılaştığımızı hatırlıyorum. Ankara'da 163'ten mahkemesi varmış. O maksatla Isparta'dan gelmişti. Ciddî görünümlü, pek gülmeyen, uçuk tenli bir simâsı vardı. Ütülü olan pantolonundan ziyade kravatı dikkatimi çekmişti. Osman Yüksel Serdengeçti merhumun kravat hikâyesinden hareketle, büyüklerin kravata soğuk bakacaklarını düşünüyordum. Bediüzzaman ve yakın talebelerinin gündeminde bulunmadığını anlayarak biraz rahatladım. Sormak içimden geçti ise de sual konusu yapmadım.

Meğerse, benim hakkımda da mâhiyetini neye dayandırıldığını önceden bilmediğim bir sebeple 163'ten mahkeme açılmış. Ve Zübeyir Gündüzalp'inki ile benimki -konuları aynı olduğu için- birleştirilmişti. Ben mahkemeye gittiğimde ne için gittiğimi bile bilmiyordum. Savcı 163. maddeye göre “Devletin temel nizamlarını dine uydurmak, şeriat devleti kurmak... gibi maksatlarla faaliyet, dini istismar...” vs. şeklinde anlamadığım ithamlarla dolu bir iddianâme okudu. Ben şok oldum. Hiçbir faaliyet,

hiçbir vak'a yoktu. Ne diyeceğimi şaşırđım. "Böyle şeylerden haberim yok, ne oluyor anlamıyorum" kabilinden bir şeyler söyledim. Hâkim de durumumu anladı, eksikleri tamamlamak gibi bir gerekçe ile bir başka tarihe duruşma verdi. Kimlik tespiti sırasında mesleğiyle ilgili soruyu "Hazır elbiseci!" diye hiç unutmadığım şekilde cevaplayan Zübeyir Ağabey, benim pek acemi ve şaşkın cevabımı beğenmemiş olacak ki, dışarı çıkınca çok ciddi bir tavır ve tok bir sesle:

"Kardeşim davanı müdafaa et!" dedi. Ben: "Ortada bir filim, yaptığım bir şey yok. Acayip ithamlar var, ben bir şey yapmış değildim, bunu söylemeye çalıştım, başka ne diyebilirdim ki?" diyerek, Zübeyir Ağabeye karşı kendimi müdafaaya çalıştım.

"Onlar, her şeyi biliyorlar. Buna rağmen seni itham ediyorlar. Senin namaz kılman bile bu itham için yeterli. Sana düşen kaçmak değil, davanı müdafaa etmektir. Davanı müdafaa et!" dedi.

Sustum. Ama ruhunun derinliklerinden gelerek söylenmiş olacağını zamanla takdir ettiğim "Davayı müdafaa et" cümlesi beynime burğu gibi saplanmıştı. Günlerce içimden çıkmadı. Önceleri, neye binâen bu ağır itham?, diye savcıcıyı haksız bularak kendimi müdafaa etmeye çalıştım. Bazen ikna olduğum da oluyordu. Ama her seferinde Zübeyir Ağabeyin: "Kardeşim davayı müdafaa et!" sözü, kulaklarımda başkalarının bile duyacağı canlılıkta çınlıyor ve gitgide de kuvvetleniyordu. Sonunda müdafaaya aklım yattı, bir müdafaa yazmaya karar verdim. İkinci duruşmadan bir gün öncesinin akşamında yazdım. Evde beraber kaldığımız hukukta okuyan Muzaffer Deligöz arkadaşım daktiloya çekiverdi. Mahkeme için Ankara'ya gelmiş bulunan Zübeyir Ağabeye okudum. Çok beğendi ve bilâhare 1962 yılında basılan *Konferans*'ın sonunda neşretti.

Zübeyir Ağabeyle çeşitli vesilelerle zaman zaman görüştük. 1962 yazında, beni İstanbul'a çağırđı. Konya'dan İbrahim Erkul, Sait Gecegezen ve ben beraber geldik. Önce Süleymaniye, Kirazlı

Mescid Sokak, 46 numarada bir müddet Zübeyir Ağabeyle beraber kaldık. Sonra *Sözler*'in baskısında çalışan bizim ekip Sağmalcılar'da Halil Yürür'ün yanına gittik. Basım çalışmalarını oradan takip ettik. *Sözler*'in yeni bir baskısında yardımcı oluyorduk. *Hür Adam* gazetesini çıkaran Sinan Onur'un Çağaloğlu'nda bugünkü Valilik'in karşısında Sinan Matbaası vardı. *Sözler* orada basılıyordu.

Zübeyir Ağabey tashih işlerinde çok titizdi. Biz, asıl nüsha ile müsvedde baskıları mukabele ederek çok dikkatli tashih eder, dizgi hatası bırakmadığımızı kâni olurduk. Ama o tekrar kontrol etmeden formaların basımına onay vermezdi. Bütün dikkatimize rağmen, gözden kaçan bir hatayı, formanın basımından sonra tespit eden Zübeyir Ağabey 5 bin nüshayı teker teker sayfa üzerinde bize tekrar tashih ettirmişti.

Zübeyir Ağabey, zaman zaman bizimle sohbet eder, Risalelerden okurdu. Her seferinde Risale sohbetlerini büyük bir ciddiyeyle dinlerdi. Bu meyanda: “Şakalaşmayın, şaka dostluğun kezzabıdır!” nasihatini sıkça yaptığını hatırlarım. Ama nezih şakayı, az da olsa ihmal etmezdi: Süleymaniye 46 numarada, ev sahibi merhum Abdurrahman Bey'in iki-üç yaşlarında bir oğlu vardı, -galiba ismi de Eyüp'tü- bazen çığlık çığlığa ağlardı.

Zübeyir Ağabeyin: “Oğlumuz Kâdirî'dir, yine zikr-i cebrîye başladı!” diye lâtife yaptığını hatırlarım.

Zübeyir Gündüzalp'i Bediüzzaman'ın Türkiye'nin ilmî seviyesinin yükseltilmesine verdiği önemi en iyi kavrayanlardan biri olarak değerlendiriyorum. Üstad Bediüzzaman'ın insanları iman plânında irşad konusundaki uyarılarına öncelik verenlerle, bir kısım maddî müesseseler yoluyla ilmî seviyenin yükseltilmesi konusundaki uyarılarına öncelik verenler, az-çok farklı iki nokta-i nazar temsil ediyorlardı. Şahsî tecrübeme dayanarak söylüyorum, Zübeyir Ağabeyi bu görüşlerden sadece birine mâletmek zor ise de; ilmî hayatın, müesseseseleşmenin önemi-

ni kavramadaki tefevvukunu belirtmemiz gerekir. İlk baskısı 1993'ün başlarında gerçekleşen *İslâm Âleminin Ana Meseleleri'ne Bediüzzaman'dan Çözümler* adlı çalışmamda bilvesile belirttiğim üzere, Sünnî çevrelerde, çoğunlukla Cumhuriyet döneminde açılan okullara “Bunlar gâvur okuludur, çocuklarınızı göndermeyin” şeklinde fikrî propaganda edilirken, ailelere: “Çocuklarınızı okutun, yoksa bu din elinizden tez çıkar”, mekteplerde okuyanlara da: “Sizin okuduğunuz fenlerden her fen, kendi lisan-ı mahsusiyle mütemadiyen Allah'tan bahsedip Hakk'ı tanıyanlar, muallimleri değil fenleri dinleyiniz” diye okutmaya, okumaya teşviki şiar edinen, Osmanlı'da medreseleri ıslâh projeleri geliştirip ‘Medresetü’z-Zehra’ teklifinde bulunan Bediüzzaman'ı bu yönüyle en iyi kavrayan, Zübeyir Gündüzalp olmuştur. Delil olarak adını zikrettiğim kitapta yer verdiğim bir hatıramı burada tekrar not edip, onu bir ikinci hatıramla güçlendireceğim:

Fakültede talebe iken iman hizmetine öncelik veren büyükle-
rin telkinleri ile üçüncü sınıfa gelmiş olduğum halde, fakülteyi
terk gibi bir düşünceye kapılmışım. Ankara'ya bir gelişinde,
Zübeyir Ağabeye fikrimi açtım. Şiddetle karşı çıkarak: “Sakın ha!
Üstadımız öğretmenliğe çok ehemmiyet verir. Onun nazarında
imanlı bir öğretmen, milletvekilinden daha değerlidir...” diye
başlayan nasihatiyle beni ikna etti. Fakülteyi onun sayesinde
tamamladım.

1966'da yurtdışında doktora için açılan imtihanı kazanarak,
Fransa'ya hareket etmek üzere 1967 baharında İstanbul'a gelmiş-
tim. Konya'da lise talebeliğimden beri tanıştığımız Dr. Sadullah
Nutku merhum, durumu öğrenince, “Yurt dışına gidenler hep
bozulup geliyor, senin gitmene, bozulup gelmene gönlümüz
razı olmaz!” diye üç gün boyu o kadar ısrar etti ki, vazgeçme
noktasına geldim ve: “Zübeyir Ağabeyin de fikrini alayım, sizin
görüşünüzü desteklerse gitmeyeceğim” dedim. Kendisini görüp

durumu anlattım. Şahsî görüşümü, delillerimi söyledim. Gözlerimin içine bakarak:

“Sadullah kardeşimiz haklıdır. Yurtdışına gidenler kâhır ekseriyetle bozuluyorlar. Sizin bozulmanıza elbette kimsenin gönlü razı olmaz! O, bu noktada da haklıdır. Ancak siz, kendinizi, içinizden gelen sesi dinleyin, ‘Bozulmam!’ diye eminseniz gidin. Oralara gidip dil öğrenen, yükselen kardeşlere de ihtiyacımız var!” dedi.

Ben, istediğim cevabı almıştım. Onu ikna edecek bazı şeyler daha söyledim:

“Git! Sağ-salim dönmeniz için dua edelim.” dedi. Sadullah Ağabeye, bu cevabı aktardım o da bir hayli ikna oldu ve “Biz de dua edelim” dedi.

Üç yıl kadar sonra, 1970 yazında tatil maksadıyla Türkiye’ye geldim. İstanbul’da Zübeyir Ağabeyle karşılaştık. Paris’te boş zamanlarımda *Küçük Sözler*’den Fransızca’ya tercüme temrinleri yaptığımı söyledim. “Oku dinleyeyim” dedi. Ben aslında bunun o kadar ciddiye alınacağını hiç düşünmemiştim. Bereket, müsveddeleri beraberimdeki eşyaların arasında bulabildim. Şöyle birkaç sayfa okuyup geçiştirmek istedim. Ama o, bütün yazdıklarımı sonuna kadar okuttu ve çok ciddî bir tavırla hepsini dinledi. Belki de kısmen sıkıntı, kısmen mahcubiyet duygusu içerisinde istemeyerek okuduğum için olacak, doğrusu nihâî tepkisini şu anda tam olarak hatırlayamıyorum ve bu sebeple tepkisi hususunda bir not düşemiyorum.

Zübeyir Gündüzalp, Üstad Bediüzzaman’ı, davasıyla, davasının şümülüyle, hedefe gitmede takibi gerektiren metoduyla en iyi anlayan ve azamî mertebede onun yolunda giden bir kimse idi. 1971’de Hakk’ın rahmetine kavuştuğu zaman yurt dışında olduğum için cenazesinde bulunamamış olmanın üzüntüsünü yaşadım.

Nur için, Nurla yaşadı, Nur içinde yatsın...

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP İLE ALÂKALI VEHBİ VAKKASOĞLU'NUN ANLATTIKLARI

Maraş Hâlâ Öyle midir?

Zübeyir Gündüzalp, Bediüzzaman Hazretleri'nin dışa açılan penceresidir. Davasının en sadık bağılı ve sevdalıdır. Bu sebeple ilgi duyduğu basın-yayın organlarını ona okutur, nâdir merak ettiği dış olayları ondan sorardı.

Bir gün Bediüzzaman, kitaplarının dağıtım yeri olarak kullanılan binanın önünden arabayla geçerken Zübeyir Gündüzalp, yani bu has ve hâlis talebesi, “Kitaplarınız bu binadadır” der. O dönemler kitapların yasaklandığı, yakalandığı, sorgusuz-sualsiz alınıp götürüldüğü ve mahkeme mahkeme süründürüldüğü bir dönemdir.

Bu sebeple Risale-i Nurlar büyük bir özenle saklanmakta ve okuyucusuna ancak tek tek ve gizlice ulaştırılmaktadır.

Bediüzzaman, kitaplarının saklandığı yeri gösteren bu değerli talebesine, âferin yerine bir şefkât tokatı atar. Zübeyir Gündüzalp şaşırır, bu tokatın hikmetini anlayamamıştır. Ancak tokatı atan elin sahibi durumu şöyle açıklar:

“Keçeli! Hangi maslâhata binâen bana bunu gösteriyorsun. Tedbirin sırrını neden açıklıyorsun? Kitapların yerini derhal değiştir!”

1965 yılında Süleymaniye'deki evde bunları bize anlatan Zübeyir Gündüzalp, gerçek dava adamlarına mahsus olan büyük bir azim, irade ve kararlılık sahibi olmasının yanı sıra, derin ve zengin şefkâtini de her hâliyle gösteriyordu.

Benim Maraşlı olduğumu öğrenince de, memleketimden büyük bir sitâyîşle söz etmişti: “Ben 1951 senesinde Maraş'ı ziyaret ettim. Orada Mustafa Ramazanoğlu'nun misafiri oldum.

Maraş çok hoşuma gitti. Çünkü şehirde içkili lokanta yoktu. Ve hanımlar, yaz günü, ellerinde şemsiye ile dışarıya çıkıyorlar, böylece kendilerini nâmahrem nazarlardan koruyorlardı.”

Bunları söyledikten sonra, biraz nefeslendi ve âdeta cevabımdan çekinerek değişik bir tonda sormuştu: “Maraş hâlâ öyle midir?”

Bu sorunun cevabı, hem gerçek olmalı, hem de o güzel insanı üzmemeliydi. Bu sebeble; “Büyük ölçüde, hâlâ öyledir Ağabey” demiştim.

Şahsî hayatı olmayan bir adamdı Zübeyir Gündüzalp. Ziyaretimiz sırasında da çok rahatsızdı. Ona birkaç iğne bir defada yapılıyordu ama, bunlardan hiç söz etmedi. Şahsından, halinden, hastalığından değil, üniversiteli gençlerin imanlı ve ahlâklı yetiştirilmesinden bahsetmişti.

Sürekli daha çok çalışmayı, imanın önemini ve yüreklere yayılmasının lüzumunu anlattı. Sohbetimizde kendi şahsı hiç yoktu, bütün meselesi iman davası ve Kur’an hakikatine hizmet yolunda gecesini gündüzüne katmaktı. Tıpkı Üstadı Bediüzzaman gibi...

BİLAL EREN TANIDIĞI KADARIYLA ZÜBEYİR GÜNDÜZALP’İ ANLATIYOR

Üstad’ın Vefatından Sonra Yaşamayı Düşünmeyen Dava Adamı

Zübeyir Gündüzalp adını ilk defa 1967’nin son aylarında duydum. İstanbul İmam-Hatip Okulu beşinci (Lise 1) sınıfta idim. Aynı yılın Ekim ayında bir vesile ile Risale-i Nur eserleriyle ve Nur Cemaati ile tanışmıştım. Fatih-Çarşamba’da birkaç üniversite talebesinin kaldığı bir eve, hafta sonlarında, zaman zaman okulumuzdaki bazı arkadaşlarla gidiyordum. Bu gidiş-gelişler ilerledikçe cemaate mensup bazı şahısları bizzat görerek, bazılarını

da ismen tanıdım. Zübeyir Gündüzalp'le de önceleri ismen, daha sonra birkaç sefer bizzat görüşerek tanışmış oldum.

Kendisiyle müşerref olmadan önce, hakkında anlatılanlardan edindiğim kanaate göre; bu zât, cemaatin en önde gelen şahsiyeti idi. Herkes ondan büyük bir saygı ve hürmetle bahsediyordu. İlerleyen zaman içinde gerek ikili görüşmelerimiz, gerek topluluk içinde onun hâl ve tavırlarına şahit oluşum, gerekse kitaplardan ve başka kaynaklardan aldığım bilgi ve intibalar, gerçekten de bu zâtın müstesna bir şahsiyet olduğunu tasdik ediyordu. Kendisi ile birkaç kere görüştüm.

Kendisini ilk tanıdığımdan vefatına kadar yaklaşık üç buçuk yıl geçti. Bu zaman zarfında çeşitli şekillerde elde ettiğim bilgi ve intibaların bende hâsıl ettiği kanaat şudur: Zübeyir Gündüzalp, kendisini Üstadına adanmış ve ondan tam not almış bir fedâî talebedir. Feragat ve fedâkârlığı şahsında müşahhaslaştırmış, çelikten bir irade sahibi müstesna bir zattır. O, Üstadına ve onun şahsında dîne hizmeti hayatının tek gayesi bilmiş ve ondan başka da hiçbir şey gözüne görünmemiştir. Hizmetiyle ilgili bir zerreyi dünyalara değiştirmeyecek kadar Üstadının hizmetinde fâni olmuştur. Bu sebeple olsa gerektir ki, o yıllarda, yine cemaatin ileri gelenlerinden, Hazreti Üstad'ın şöyle demiş olduğunu işitmiştim: “Zübeyir fenâ fi'l-Üstaddir”; yani “Zübeyir kendini Üstadına hizmete adanmıştır.”

Ciddiyet, gayret, heybet, şefkât, feragat, fedakârlık, adanmışlık, cesaret, kahramanlık, takva, ubudiyet gibi hususiyetler, onda kolayca ve açıkça görülen güzel ahlâkın birkaçıdır. Bunlar, rastgele sıralanmış kelimeler değil, hepsi de tam bir gerçekliğe tekabül eden ve onun yüksek ahlâkını ifade eden sıfatlardır. Bunun böyle olduğunu, onu tanıyan herkes kolayca tasdik edecektir.

Zübeyir Ağabey tavizsiz bir insandı. Hiçbir mülâhaza onu doğru bildiği yoldan döndüremezdi. Çok kararlı ve istikrarlı

idi. Çizgisinde en küçük bir kırık, bir zigzag yoktu. Hizmetini ve hayatını başladığı perdede bitirmişti. Karizmatik bir şahsiyeti vardı. Bulunduğu mecliste herkese saygı telkin ederdi. Yaşça ve kıdemce kendisinden ileri olanlar bile ona ‘abi’ derlerdi. Bu deyiş, sıradan bir deyiş değil, o kelimenin câmia içinde ifade ettiği her şeyi ifade eden bir anlayışla söyleyişti. Gayet mütevâzı ve zaif-naif bir yapısı olmakla beraber, herkes ona saygı duyma ihtiyacını hissederdi.

Ben onun yürüyüşünü gördüm. Soğuk bir sonbahar günü elleri paltosunun cebinde, asker adımlarıyla yürüyordu; sanki bir insan değil bir dağ yürüyordu. Ve bu, muhabbetten dolayı söylenmiş mübalâğalı bir söz değil, bir gerçeğin ifadesidir ve aynıyle vâkidir. Halbuki, kendisi cüsse itibariyle zaif-naif bir insandı. Ben kendisini tanıdığımda 47-48 yaşlarındaydı, 51 yaşında da vefat etti. Az yemekten ve aldığı aşırı ilaçlardan dolayı zayıf bir bedeni vardı. Üstadına hizmetten bir an bile geri kalmamak için, bir insan bünyesinin kaldıramayacağı kadar yükü kendi rızası ile kendine -belki de Üstadının muhalefetine rağmen- yüklemiş, bu sebeple de çok yıpranmıştı. Zaten Üstadının vefatından sonra yaşamayı da düşünmüyordu. Üstadının yaşamadığı bir dünyada yaşamak onun için yaşanmaya değmezdi.

Hazreti Ali’nin (*radıyallahu anh*) Resûlullah’a (*sallallâhu aleyhi ve sellem*) sadâkatına benzer bir sadâkatla Üstadına bağlı idi. Adetâ Hazreti Ömer’in (*radıyallahu anh*) tavizsizliğini ve otoritesini temsil ediyordu. Efendimiz’in (*sallallâhu aleyhi ve sellem*); “Ömer hayatta olduğu sürece fitne kapısı aralanmaz” mealinde bir hadisi olduğunu biliyorum. Üstad’ın vefatından sonra o hayatta olduğu müddetçe, cemaat içinde kayda değer herhangi bir ayrılık ve farklılaşma yaşanmamıştır. Halbuki potansiyel olarak o zamanda da çeşitli mülâhazalarla (siyasî, etnik, bölgesel, mizaca ve menfaata dayalı, içtihadî vs.) ayrı baş çekmek isteyenler vardı. Fakat, onun, hâdiselere hikmetle yaklaşması, sevgi ve saygıya

dayalı karizması ve mutlak otoritesi bunlara fırsat vermemiş, kimse başını kaldırmaya cesaret edememişti. Onun vefatından sonra yaşananlar, bu gerçeğin şahididir.

Yukarıdaki ifadeler bir çok şahsiyet için söylenebilir. Halbuki o ifadeler Zübeyir Ağabeyi anlatmaya yetmez. O, gerçekten farklı bir insandı. Onun farklılığını ifade için bir kıyaslama yapma mecburiyeti hissediyorum.

Kanaatimce Zübeyir Gündüzalp, Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'nin hizmetinde bulunmuş talebeleri arasında, sadece eşitler arasında birinci olmayıp, diğerlerinden çok farklı nev'i şahsına münhasır, müstesna bir şahsiyetti. Onun hakkında şunu söylemek mübalâğa değil, bir gerçeğin ifadesidir: Onunla, diğerleri ile arasındaki fark, derece farkı değil, mâhiyet farkıdır.

1968'in ilk ayları idi. Risale-i Nurları okuyordum. Onlardaki çok câzip ve çarpıcı izahlar beni derinden etkiliyordu. Bu güzellikleri başkaları ile de paylaşma ihtiyacı hissediyordum. İmam-Hatip Okulu'nda yatılı kalıyordum. Her vesile ile en yakınımdeki arkadaşlara okuduklarımı anlatmaya başladım. Zaman zaman arkadaşlarla birlikte bahsi geçen eve giderek birlikte okuyor, sohbet ediyorduk. Büyük bir şevk ve iştiyakla bu anlatma işine devam ediyordum. Bu arada her vesile ile -öğretmenler de dâhil olmak üzere- kime denk gelirse anlatmaya çalışıyordum. Zaman zaman tepkiler de alıyordum.

Bu sıralarda Zübeyir Ağabeyin benimle görüşmek istediğini ve beni yanına çağırdığını söylediler. Çok heyecanlanmıştım. Çünkü o güne kadar âlemimde yer eden Zübeyir Ağabey imajı çok karizmatik, sanki erişilmez bir şey gibiydi. Gittim, Süleymaniye'deki malûm odasına heyecanlı ve ürkek bir hâlde girdim. Girer girmez burnuma bir eczâhânedekinden daha keskin bir ilâç kokusu geldi. Edebimden başımı kaldırıp ne yüzüne, ne de sağa sola bakabiliyordum. Benim heyecanımı yatıştırdı. Bana güven veren bir üslûpla konuştu. Tam bir abi-kardeş sıcaklığını his-

settirdi. Rahatladım. Biraz etrafa ve yüzüne bakabildim. Odası tahmin edilemeyecek kadar fakirâne ve sade bir şekilde döşenmişti. Daha doğrusu döşenmemişti. Hayâl-meyâl hatırladığım kadarıyla yerde kilimden ziyade ‘pala’ya benzeyen eski ve küçük bir yaygı vardı ve odanın her yerini kaplamıyordu. Geri kalan yer kuru tahtadan ibaretti. Yatak olarak kullandığı sedir gibi yerde de yatak yerine minderimsi bir şey vardı. O güne kadar zihnimde oluşan Zübeyir Ağabey imajı ile bu manzara örtüşmüyordu. İnsan ister istemez daha lüks döşenmiş bir yer bekliyor. Çok şaşırdığımı söyleyebilirim. Aslında garipsenecek bir şey yoktu. Çünkü Üstad’ın odasının tasvirini daha önce defalarca duymuştum. Gördüğüm manzara aynen o tasvire benziyordu. Belli ki bu konuda da harfiyen Üstadının yolunu takip ediyordu.

Odada başbaşa konuştuk. İçeride ne kadar kaldığımı hatırlamıyorum. Herhalde yarım saatten az olmasa gerek, bir çok şey anlattı, sordu. Aradan kırk yıla yakın bir zaman geçtiği için hepsini hatırlayamıyorum. Ama hatırladığım bir şey var ki, bana o günlerde -belki bu günde de- lâzım olan şey oydu. Şöyle demişti: “Kardeşim, üçüncü sınıflardan yukarısı ile meşgul olma.” O günden sonra bu prensiple hareket ettim. Gerçekten de bu tavsiye benim için çok verimli oldu.

Hulûsi Ağabey, İstanbul’a gelmişti. Onunla birlikte bir çok ileri gelen şahsiyet de gelmişti. Rahmetli Mustafa Polat’ı ve Mustafa Sungur Ağabeyi hatırlıyorum. Hatırlayamadığım başkaları da vardı. Önce yemek yenmiş, sonra da Hulûsi Ağabey ders okumaya başlamıştı. Yaklaşık kırk metrekairelik odamızda tahminen yirmi-yirmi beş kişi vardı. Herkes yerde oturuyordu. Zaten o zamanlar hep öyleydi. Ben kapıya yakın bir yerde oturuyordum. Bir ara yavaşça kapı aralandı, içeriye sessizce Zübeyir Ağabey girdi. Buna girdi denemez; âdeta bir sülün gibi süzüldü. Dalından kopan bir yaprağın sessizce yere inişi gibi hemen kapının dibine çöktü. Müthiş bir dizüstü oturuşu vardı; esas duruştaki asker

gibi. Onun gelişini fark eden birkaç kişide bir dalgalanma oldu. Bir heyecan dalgası esti. Bir el işaretiyle derhal onları yatıştırdı. Diğerleri hiçbir şeyin farkına varmadılar. Hele ders okumakta olan Hulûsi Ağabey onun gelişini hiç fark etmedi. Hulûsi Ağabey dersi bitirdikten sonra başını kaldırıp cemaate bakınca Zübeyir Ağabeyi fark etti. Heyecanla dizleri üzerine doğruldu ve iltifat ederek, “Vay Efendim, erenlerden!..” dedi. Zübeyir Ağabey de, başını öne eğerek ve elini göğsüne götürerek; “En geride kalanlardan!..” diye cevap verdi. Odada büyük bir memnuniyet ve heyecan dalgası esti. Tarifsiz bir mutluluk yaşandı.

1969’un sonbahar aylarında Çarşamba’daki dershanemizde bir Pazar günü, öğle namazından yaklaşık bir saat önce idi. Diğer arkadaşların her biri bir vesile ile dışarıda bulunuyorlardı. Evde yalnızdım. Kapının zili çaldı, açtım. Birden karşımda Zübeyir Ağabeyi gördüm. Benim için hiç beklenmedik, hatta tahmin bile edemeyeceğim bir durumdu. Elinde bir paket kesme şeker, üzerinde de bir paket çay vardı. İçeriye girdi, selâm verdi. Ben büyük bir şaşkınlık içindeydim. Ne yapmam gerektiğine karar veremiyordum; elindekileri almam mı, yoksa almamam mı doğru idi! Şaşkınlığım geçtikten sonra elindekileri aldım. O da ayakkabılarını çıkardı ve birlikte odaya geçtik. Sohbet ettik ve yanılmıyorsam kitap okuduk. Bana hizmetle ilgili tavsiyelerde bulundu. Bir arkadaş gibi idi. O kadar ciddiyetine ve heybetine rağmen insan kendini onun yanında saygı içinde fakat rahat hissediyordu. Nihayet öğle ezanı okundu. Beni imam yaptı ve arkamda namaz kıldı. Namazı kılınca ben yönümü kiblede çevirdim, kendisine doğru yarım bir dönüş yaptım. Tesbihâtımızı o şekilde yaptık. Çok farklı bir namaz kılışı vardı. Kendini namaza verişi, namazda fâni oluşu ve teslimiyeti çok etkileyiciydi.

1970–71 ders yılında İstanbul Yüksek-İslâm Enstitüsü’ne girdim. Bağlarbaşı’nda arkadaşlarla bir evde kalıyorduk. O sıralarda Risale-i Nurların modern mânâda baskıları yapılıyordu.

Gerçi kitaplar daha evvel de matbaalarda basılmıştı. Ama onlar tabiri caizse biraz ibtidâî kalıyordu. Hem baskı kalitesi düşük, hem de metinlerde bazı dizgi hataları vardı. Belki de ilk defa modern denebilecek bir baskı ve tashih işi yoğun bir şekilde o sıralarda devam ediyordu. Birkaç arkadaşıyla birlikte bu yoğun tashih işinde bana da vazife verildi. Çok hızlı ve yoğun bir mesai içindeydik. Karşılıklı okuma, takip etme şeklinde ikişer kişi ile tashih yapılıyordu. Bu, çok dikkat gerektiren bir işti. Âdetâ rüyamızda bile tashih yapıyor, dışarıda gördüğümüz her yazıya tashih gözüyle bakıyor, onlarda hata bulmaya çalışıyorduk. Bu günlerden birinde rüyamda Zübeyir Ağabeyi gördüm: O da bizimle beraber tashih yapıyordu. Bir ara dikkatle onun tashih için okuyuşunu seyrettim. O kadar ciddi ve kendini vermişlik içinde okuyordu ki, âdetâ gözleri sayfanın üzerine akıyor gibiydi. Bu rüya bize; yapmakta olduğumuz işin çok mühim bir iş olduğunu, çok dikkat gerektirdiğini, Zübeyir Ağabeyin de bu işle bizzat meşgul olduğunu ve çok önem verdiğini yeniden hatırlatmış oldu.

Mekânı Cennet olsun. Allah garîk-i rahmet eylesin, bizleri de iman hizmetinde dâim kılsın. Âmin!

ABDÜLVAHİD MUTKAN'IN HATIRALARINDA ZÜBEYİR GÜNDÜZALP

Bizim Zübeyir Abimiz Vardı

Merhum Zübeyir Ağabeyle hatıralarımızı hiç yazmamıştım. Sanki her zaman aramızda kalacakmış gibi düşünüyorduk. Onun bizden ayrılacağını hiç hesap etmiyorduk. Şimdi Ahmet Özer Hocamız bize bazı suallerle bunu hatırlatınca hiç unutmadıklarımızı ve bazen hatırladıklarımızı not etmeğe başladım.

Hiç unutmayacağım, bize olan şefkâti ve bize lâıyk olduğumuzdan çok fazla kucak açığıdır. Bunu üzümlere itiraf edeyim. Onun şahsıma gösterdiği uhuvvetten, alâkadan, himmetten, arka-

daşlıktan kendisine binde birini yapamadığımı, hiç mübalâğasız ifade ediyorum.

Üstadımıza ve Nur davasına ve hizmetine ise tembellik, liyakatsizlik vesâir bir çok sebeplerden dolayı yapamadığımız hizmetleri, Rabbimizin bizden affetmesini, huzurunda muahezeye tâbi tutmamasını ondan talep ediyor, Zübeyir Ağabey ve Üstadımızın da mânen bize yardımcı olmalarını talep ediyoruz.

Yapılan bu çalışmanın da muazzez Üstadımızın terbiyesinde bulunmuş Merhum Zübeyir Ağabeyin, Nurlara yaptığı hizmetkârlıklarına binde bir numune ve küçük bir örnek olmasına vesile olmasını Rabbimizden niyaz ediyorum.

Bir gün , sabah namazlarını kıldıktan sonra Zübeyir Ağabeyin odasında bulunuyorken, odanın penceresine kuşlar geldi. Zübeyir Ağabey, “Kardeşim haberci geldi. Misafir gelecek” dedi. Kuşlar, Hamza Emek Ağabey, Mustafa Ramazanoğlu Ağabey gibi zâtların geldiğini bildiriyordu. Bu hadise ilk defa olduğu zaman ben hayret etmiştim. Sonra bu hadiseler tekerrür etti.

Bunun gibi vak’alar Üstadımızın da hayatında bir çok kez cereyan etmiş. 1958 Ankara Mahkemesinde oniki Nur talebesi ve Üstadımızın hizmetkârları mevkûf iken, Üstadımızın odasının penceresine kuşlar geliyor. Üstad Vahşi Şaban’a, “kardeşler tahliye oldu” diyor. 5-10 dakika sonra Ankara’dan yıldırım telgrafla: “Tahliye olduk, geliyoruz” haberi geliyor.

Biz İstanbul’da Zübeyir Ağabeyin hâllerinden çok istifade ettik. Kendisi, kapısı açılınca mutlaka ayağa kalkardı. Halbuki çok zaman sıhhati yerinde olmadığı için, istirahatı çok ihtiyacı olduğu ve yaşça bizden çok büyük olduğu halde yataktan kalkar, hürmetle karşılardı. Bunu Üstadımızın diğer hizmetkârlarına da tatbik ederdi.

Bayram Ağabey vesâir ağabeyler kendisinden çok genç olduğu halde, onların gelişi üzerine hemen ayağa kalkar yer gösterirdi.

Biz Üstadımızın hizmetinde bulunan ağabeylere karşı hürmet ve saygıyı hep Merhum Zübeyir Ağabeyden gördük ve ondan öğrendik.

Muhterem Fethullah Hocamız ile ilgili şu hatırayı Mehmet Emin Birinci'den dinlemiştim:

Zübeyir Ağabey, “Hizmetle alâkalı meselelerde Fethullah Hocaefendi kardaşım ile istişare edin, onun fikirleri musiptir.” demiş. Hocaefendi ise: “Estağfirullah, Zübeyir Ağabey iltifat etmiş.” diye mukabelede bulunmuş.

Bazen İstanbul'da bulunan ve hizmet etmeğe çalışan kardeşler hakkında tenkid edici ifadeler duyulur, hakkımızda birtakım haksız kabul ettiğimiz şikâyetler olurdu. Biz bu şikâyetleri bir gün Zübeyir Ağabeye anlattık. O:

“Kardeşim hakkımızda bir şey duyduğumuz zaman hemen reddetmeyelim. Araştıralım. Dedikleri doğru mu, değil mi? Doğru ise düzeltip hizmete devam ederiz. Doğru değilse, ‘elhamdülillah’ deyip hizmete devam ederiz. Ama tenkidlere kulak vermemek olmaz. Çünkü onların dedikleri bizim hakkımızda hakikate daha yakındır. Çünkü, dostlar muhabbet gözüyle baktıklarından kusuru görmez, göremezler.” diyerek bizi rahatlatıp teskin etti, hem de yanlışlarımızı düzeltmemiz için yol göstermiş oldu.

Zübeyir Ağabey Süleymaniye'de bir gün , Üstadımızın Anadolu'dan gelen başka bir hizmetkârının bulunduğu bir mecliste bir hatırasını nakletmişti:

Merhum ve muazzez Üstadımız, Emirdağ'da bulunurlarken, karşılarında olan bir inşaatı veyahut bir faaliyeti Zübeyir Ağabeye sorarlar. Zübeyir Ağabey de meselenin ne olduğunu anlatır. Üstadımız: “Sen bütün dünya işleriyle meşgul oluyorsun” der.

Zübeyir Ağabey Üstadımızın bu hatırasına dayanarak, böyle etraftaki şeylerin takip edilmesinin uygun olmadığını anlattı.

Bunun üzerine Üstadımızın hizmetindeki diğer ağabey “Bir dakika Zübeyir Ağabey!” dedi ve şöyle devam etti:

“Üstadımız aynı şeyi bir sabah bana da sordu. Ben ilgilenmediğim için ‘Bilmiyorum’ dedim. Aynı gün ikindiden sonra aynı şeyi tekrar sordu. Ben yine ‘Bilmiyorum’ deyince: ‘Kardeşim Risale-i Nur dünyaya da taallük ettiği için her haliyle alâkadar olmak lazım.’ dedi.”

O ağabeyimiz şöyle değerlendiriyordu hâdiseyi; “Üstadımız bana sorunca ben hadiseyi araştırıp ne olup bittiğini sorup, öğrenmem gerekiyormuş.”

Neticede, ifrat ve tefritten uzak olarak hadd-i vasatı ihtiyar edip, dengeli bir hâletle hareket etmek gerekiyor.

Biz bazen talebelere yemek verip, onlarla sohbet ediyor, ders yapıyorduk. Demek bu hâller aşırı bir hâle gelmiş, hem bazı dengeleri sarsmış ki, bir gün Zübeyir Ağabey bize şöyle dedi:

“Siz yeni gelenlere Şazelîler gibi ziyafet veriyorsunuz. On senelik Nur talebesine bir ‘hoş geldin’ demiyorsunuz. Bu riyakârlıktır. O on senelik kardeşimiz çeşitli imtihanlar geçirmiş, sıkıntılara rağmen hizmete devam etmiş, Nurlara sadakatten vazgeçmemiş; bakalım o yeni arkadaşlar on sene sonra ne olacaklar!”

Bunları anlatırken Üstadımızın tabiriyle “Sizler ya Haydar Ağa, ya Haydo diyorsunuz” derdi. Üstadımız şarktaki aşiretlerle sohbet ederken, “Siz hürriyetten evvel büyüklerinize Haydar Ağa diyordunuz, hürriyet ve meşrutiyet ilân edilince Haydo demeye başladınız. Bize Haydar lazım” demişti.

Muhterem Zübeyir Ağabeyin o zamanda cemaat arasında hürmet, şefkât ve alâkayı kuvvetlendirecek metodlar takip ettiğini sonradan öğrendik. Meselâ; orada kalan kardeşlere, sadece kendisiyle değil, en az iki kişiyle istişare etmeden karar vermelerini, bir şey yapmamalarını ve bir yere gitmemelerini tembih etmiş. Onlar da öyle davranıyorlardı. Ayrıca biz İstanbul’a

ilk geldiğimizde yemek yapmadığımızı görünce, bize nasıl yemek yapılacağını öğretip, yemek yapıp, örnek olmuştu. “Sıcak yemek yenilmezse sıhhatiniz devam edemez” demişti. Gelen misafirlere bir ikramda bulunmadan ders yapmamamızı, bilhassa doğudan gelenlere hiç olmazsa bir çay ikram etmemizi söylerdi. “Siz onlara gitseniz onlar size ziyafet çekerler” derdi.

ALİ GÜL ANLATIYOR

Derslere Gidiyor Musun?

Yılını hatırlamıyorum, Süleymaniye’ye giderken köşelerde polis nöbet tutup, girip çıkanları takip ediyordu. Polisi atlatmak istedim. İmkân olmadı. Bana işaret ederek “Nereye gidiyorsun?” dedi. “Bir adres arıyorum” dedim. Polise nereli olduğunu sordum. “Konyalıyım” deyince, “Gez dünyayı gör Konya’yı” dedim. Ama “Ben gidemedim, inşaallah sen gidersin abi” dedi. Gideceğim yeri anladı, “hadi git bakayım” dedi, bana karışmadı.

Serbestçe Zübeyir Ağabeyi ziyarete gittim. Benim gibi çeşitli yerlerden gelen kimseler vardı. Zübeyir Ağabey evvelâ kitaptan ders yaptı. Üstad’tan hatıralar anlattı, ben de öğrenmek için bazı şeyler sormuştum. Zübeyir Ağabey bize teker teker nereli olduğumuzu sordu. Ben de Adapazarlı olduğumu söyledim. “Derslere gidiyor musunuz?” dedi. “Evet” deyince, “Haftada kaç defa ders oluyor?” diye sordu. İki akşam olduğunu söyledim. “Devamlı takip ediyor musun?” dedi, “Evet” dedim. Sordu “Kâfi mi?” “Değil ve ne yapmam gerektiğini sizden sormak istiyorum” dedim. “Kardeşim cebinde küçük bir risale bulundurmalı, trende, tramvayda, otobüste nerede olsa okumalısın, ancak o zaman Risale-i Nur’a sahip olabilirsin” dedi. “Kardeşim mahallende bir yangın var. Evin, işyerin ve yahut samanlığın yanıyor, ne yaparsın?” diye sordu. “Su getirip yangını söndürmeye çalışırım” dedim. “Su kabını çeşmelerin her birinden su alıp mı doldurursun, yoksa en yakın çeşmeden mi? Elbette tek bir kurnadan doldurup, yangını

söndürmeye koşmalısın. İşte Nurlar bu asrın en kıymetli hizmet aracı, onlara sarılmak lazım.” diye bitirdi konuşmasını.

Kayınpederim Hasan Usta ameliyat olmuştu. İstanbul’a ailece ziyaretine gittik. Akşam oldu. Tanıdık kimsemiz yok. Yine Zübeyir Ağabeyin kaldığı yere gittik. Zile bastık, Adapazarlı Abdulvahid açtı kapıyı. Zübeyir Ağabeye de haber verdi. Zübeyir Ağabey aşağıya indi, rahatsızdı. Biz durumu anlattık, Zübeyir Ağabey “Kardeşim Abdulvahid, Fatih’teki otele telefon aç, orada rahat ederler” dedi. Biz oteli tariflerle bulduk, bizi karşılayıp ilgilen-diler, o gece orada kaldık. Hastamızın ziyaret günü ertesi gün idi, ziyaret edip döndük.

RAHMİ ERDEM ANLATIYOR

Üstad’ın Odasındaki Eşyaları Anlatan Adam

Afyon Hapishanesinde Nur talebelerinin toplandığı koğuşa gardiyanların, bütün hışım, kin ve gayzlarıyla bir çuval gibi savrulduğunda, iki dizinin üstünde doğrulup, ellerini Mevlâsına açıp “Elhamdülillah Üstadıma kavuştum” diyen Zübeyir Gündüzalp, artık cefa zindanında safayı seyretmektedir.

Yanında çok hasta olan Kastamonulu Mehmed Feyzi Efendi’nin şiddetli hastalığında kendisine, “Zübeyir ben bir dua edeceğim, sen de amin de!” ricasıyla ellerini kaldırır ve M. Feyzi Efendi’nin “Yarabbi bana hastalık verip sabır isteyeceğine, sıhhat ver de Allahım Sana şükredeyim” duasına bütün duygularıyla “Amin!” demektedir.

Afyon zindanında Üstadına kavuşmanın sevinciyle, onun kaldığı koğuşu arayan Zübeyir Gündüzalp, bakar ki, camların 2 mm. buz tuttuğu o dehşetli kışta, Üstad’ı dışarıdaki tipinin içeride estiği, camları kırık büyükçe bir koğuşta, iki şeker sandığının üstüne serilmiş yatağında dehşetli rahatsızlıklar içinde yaşamaya çalışmakta, en zarurî hizmetleri için dahi talebelerine müsaade edilmemektedir.

Vicdanları titreten bu feci hal Zübeyir Gündüzalp'i derinden yaralar. Üstad'a hizmet etme çaresini arar ve muvaffak olur.

Neticede beklenen mahkeme başlar, Afyon Ağır Ceza Mahkemesinde mahkeme heyetinin:

“Sen Nur talebesi misin?” sualine Zübeyir Gündüzalp:

“Bediüzzaman Said Nursî gibi bir dâhinin talebesi olmak liyakatını kendimde göremiyorum. Eğer kabul buluyorlarsa iftiharla Nur talebesiyim” diye cevap verir. Bu cevap üzerine mahkeme başkanının Üstad'a hitaben;

“Efendi Hazretleri, siz de kabul ediyor musunuz” sualine Bediüzzaman;

“Evet Zübeyir Gündüzalp'i yüz talebe yerine kabul ediyorum” şeklinde karşılık verir.

Böylece Nur hizmetinin ölümsüz bahadırları arasında yerini alan Zübeyir Gündüzalp o mahkemede yaptığı müdafaasında, ezcümle; “Mahkeme heyetinin huzurunda bilâperva onlara söylüyorum: Onlar iyi bilsinler ve titresinler ki, gürültüye papuç bırakmıyoruz. Zira Risale-i Nur eserlerinde hak ve hakikati görmüş, öğrenmiş ve inanmışız. Türk gençliği uyumuyor. Bu kahraman İslam-Türk milleti başka bir milletin boyunduruğu altına giremez. Fedakâr Müslüman gençliği, sahip olduğu tahkikî iman kuvvetiyle vatanını sattırmaz. Dindar, cengâver Türk milleti ve imanlı, cesur Türk gençliği korkmaz. Onun içindir ki; bizi insanlık seviye ve seciyesinde, en yüksek mertebelere çıkaran ve her sahadaki terakkiyatımızı sağlayan ve biz gençlere din, vatan ve millet aşkını aşılayarak uğrunda bütün mevcudiyetimizi feda ettirecek hakikî bir dinperver olarak bizleri yetiştiren Risale-i Nur eserlerini okuyoruz ve okuyacağız.

Sayın Hâkimler! Teessür ve ıstırap karşısında kalpden bir parça kopsa idi, ‘bir genç dinsiz olmuş’ haberi karşısında o kalbin atom zerrati adedince paramparça olması lazım gelir...

Savcı, iddianamesinde diyor ki: ‘Said Nursî eserleriyle üniversite gençlerini zehirlemiştir.’ Biz de buna mukabil deriz ki: Eğer Risale-i Nur bir zehir ise; bizim bu zehirlere tonlarca, binlerce kilo ihtiyacımız vardır. Eğer çoklukla olduğu yeri biliyorsa, bize tayyarelerle sevketsin.

Biz Risale-i Nur talebeleri; iman ve İslamiyet hizmeti uğruna zalimlerin zulmüne maruz kaldığımız vakit, hapishane köşelerinde veya darağaçlarında ölmeyi, istirahat döşeğindeki ölüme tercih ederiz. Görünüşü hürriyet, hakikati istibdad-ı mutlak olan bir esaret içinde yaşamaktansa, hizmet-i Kur’aniyemizden dolayı zulmen atıldığımız hapisanede şehid olmayı büyük bir lütf-u ilahî biliriz...”

O mahkemede yaptığı bu veciz ve beliğ müdafaası ile şahsını ve nefsinde değil sadece davasını müdafaa eder.

Bu mücahid zâtla, Üstadımızın vefatından sonra Urfa’dan İstanbul’a gelip neşriyat hizmetinin başına geçtiği Süleymaniye Kirazlı Mescid’deki ikametgâhında fasıllı da olsa çok beraberliğimiz oldu.

1962 yılında *Sözler* mecmuasının ikinci baskısında 3-4 ay Zübeyir Ağabeyle beraber tashihatla meşgul olduk. Kendilerinden çok istifade ettim.

Van’da bulunduğum 1960’lı yıllarda her sıkıntımızda çok te’sirli mektuplarıyla yardıma koşar, kuvve-i manevîyemizi takviye ederdi. Son nefesine kadar bu hizmette azamî ihlâs, azamî sadakat ve azamî sebatla, bize ve kıyamete kadar gelecek imanlı nesillere örnek ve rehber bir şahsiyetti.

Üstadımızın hizmetine ilk intisap ettiği zaman, kendinden bu hususta daha kıdemli olan rahmetli Ceylan Çalışkan’a sormuş: “Ceylan, sence Üstad’ın hizmetinin temel espirisi nedir? Söyle de hizmetinde hata etmiyelim...” Üstad’ın o zeki talebesi hemen

cevap vermiş; “Üstad’ın hizmetinde aklını karıştırma, Üstad Hazretleri ne emrederse tereddütsüz yerine getir.”

Üstad’ın hizmetinde bütün hayatı bu düstur üzerinde geçmiştir.

Zübeyir Ağabey bizlere Nur Külliyyatı’nı hakkıyla okuduğumuz takdirde kimsenin bileğimizi bükemeyeceğini, bu hakikatleri damarlarımıza nüfuz edinceye kadar okumamız gerektiğini, malâyâniyetle meşgul insanların dakik meselelerden zevk almayacağını her zaman söyler, şevkimizi artırır, ufkumuzu açardı. Ataletten hiç hoşlanmaz, “Dersanede hizmetiniz yoksa kalkın güreş tutun, tâ ki atalet sizin yakanıza yapışmasın” derdi.

“Ben baksam ki takunyalar havada uçuyor, bırakın arslanları biraz antreman yapsınlar, derim” diye söylerdi.

Onun bu manevî taahşidatları olmasaydı, belki bu samimiyet ve irtibatı kazanamazdık. “Ferd-i ferid-i yektâ olan Üstadım Bediüzzaman’a iktida eden Ferid kardeşim...” hitabıyla başlayan şevk dolu mektuplarında hep Üstad’ın manevî şahsiyetini nazara verirdi. En büyük emeli Üstad’ın manevî şahsiyetini ifade eden bir eser yazmaktı.

Hazreti Üstad bir defasında “Zübeyir fenâ fi’s-Said, Sungur da fenâ fi’n-Nurdur” diyerek onları taltif buyurmuşlardı.

Zübeyir Ağabey bir defasında bana; “Kardeşim, ben hasta olduğum ve Üstad’ı kimseye anlatamadığım zamanlarda, odamdaki eşyalara Üstad’ı anlatırım, ta ki dilim bu özelliğini, bu kabiliyetini kaybetmesin: Ey duvar, masa ve sandalyeler! Benim öyle bir Üstadım var ki; güzeller güzeli, güzelim bir andelib-i yektâ ve bir bülbül-ü şeydâdır!” diyerek bu hususta çok hassas olduklarını ifade etmişlerdir.

Van ve havalisinde yaptırmakta olduğumuz dersanelere yardım için, insanların iradesini zorlamamamız lazım geldiğini, bu hareketin sırr-ı teklife aykırı olduğunu, inanan insanların

gerektiği zaman soğan ve patateslerini satıp davalarına yardım edeceklerini ifade ederdi.

Çok müdebbir bir insandı. “Müdebbir olmak İsm-i Hakim’e müraat etmektir” derdi. Bir gün kendisine verdiğim emanet bir parayı beline sarıp öyle yattığını görünce hayret etmiştim. Hayretimi hissetmiş olacak, “Kardeşim, ben bu parayı kaybedersem, hayatımın sonuna kadar işportacılık yapsam ödeyemem” diyerek dikkatli olduğunu bize gösteriyordu.

Bir gün Merhum Albay Hulûsi Bey’le beraber Süleymaniye’deki dersaneye kendisini ziyarete gittik. Büyük bir hürmet ve saygı ile Hulûsi Bey’i karşıladı ve Hulûsi Bey’e Üstad’ın o dönemde, Risale-i Nur’u okurken izah edip etmediğini sordu. Hulûsi Bey’den Üstad’ın kendi zamanlarında Risale-i Nur’u okurken detaylı olarak izah ettiğini işitince Zübeyir Gündüzalp, aksine kendi dönemlerinde izah etmediğini söyleyince ben de iki kuşak arasındaki kültür farkının, farklı bir tedrisi beraberinde getirdiğini müşahede ettim.

Mehmet Kırkıncı Hoca’ya izah konusunda itiraz eden iki zât benden bu hususu Zübeyir Gündüzalp’e sormamı istediler. Kendisine bu iki zâtın arzusunu açtım. İki kaşını çattı. “O kardeşlere selâm söyle, hocama karışmasınlar” diyerek kesip attı.

Annesinin evliyaullah muhabbetini kendisine daima telkin etmesinin, onu Üstad’a kavuşturduğunu ifade ederek, annesini hep rahmet ve şükranla anardı.

Bir defasında bir çuval kitabı taşıırken yaptığı riyazatın te’siriyle halsiz kalıp merdivenlerden düştüğünü, bunu müşahade eden Üstad’ın kendisini çağırıp “Zübeyir kumandanlar az yer, ama erler çok yer, çok çalışır” diyerek orada bulunmasının hikmetinin hizmet olduğu espirisini, zarif bir lisanla ona ders verdiğini anlatmıştı.

Sözler'in baskısı devam ederken bir gün beni çağırdı; “Kardeşim, bazı kardeşler, vitrinlerin önünde çok meşgul oluyorlar. Bu hâl bizim hizmetimizi aksatıyor. Bazı arkadaşların güzel giyinmeleri diğerlerinin gıpta damarını uyandırır, bu da borç para istemelerine sebep olur. Alınan bu borçlar ödenmezse o da huzursuzluk doğurur” dedi. Ben önce bu sözlerin muhatabını anlamadım. Matbaaya giderken intikal ettim. O sırada bir tişört almak için vitrinlere bakıyordum. Artık vitrinlere bakmaktan vazgeçtim. Zira kitaplarımızı şerrilerin şerrinden korumak için, merhum Sinan Omur'un matbaasını komple kapatıyor, öyle çalışıyorduk. Zaman kaybetmemek lâzım geliyordu.

Kitabın ikinci baskısı bitti. Masada oturuyoruz. Kitabı eline alıp evirip çevirdi. Büyük bir sevgi, hasret ve aşkla tetkik etti. “Rahmi kardeş, bu kitapların bu mükemmellik ve nefaset içinde basılıp ehl-i imanın imdadına gönderilmesini tehayyül bile edemiyorduk. Rabbimize binler şükür, bugünleri de gördük” diye hamd ve şükrünü dile getirdi.

Zübeyir Ağabeyle ilgili diğer bir önemli hatıramı da burada nakletmek isterim.

Bitlis Ağır Ceza Mahkemesi'nden 16.12.1964 tarihinde beraat ettikten sonra, tayinim için Ziraat Bakanlığı'na müracaat etmişim. 9 Haziran 1965 tarihinde Kastamonu Teknik Ziraat Müdürlüğü'ne tayinim çıktı. Van'dan, hazin bir şekilde vedalaşıp, ayrıldım. Ankara'ya geldim.

Kastamonu biletimi alıp cebime koydum. Hacı Bayram civarında bir evde ikâmet eden Zübeyir Ağabeye durumu arz ettim. Birden ayağa kalkarak iki elini havaya kaldırdı, “Kardeşim bir insan paralandı, paralandı!” dedi; yani insan biraz para sahibi oldu mu paralanır, paramparça olur, gider diye çok zarif bir şekilde beni ikaz etti. Hemen kalkıp garaja geri dönüp Van'a dönüş bileti aldım. Tekrar manevî vazifemin başına gittim. Ama bu dönüşüm, Vanlılar üzerinde, hakkını devletten alan, fakat

bunu iman hizmetinin önemi karşısında kullanmayıp, iade eden muzaffer bir insan imajını meydana getirdi. Sonra öğrendim ki, Milli Emniyet Teşkilâtı kendilerine bilgi soran Ziraat Bakanlığı yetkililerine “Tayinini yapın, tâ ki, doğudaki tesiri kalksın” diye rapor vermişler.

Zübeyir Ağabey, bir gün sabah namazına kadar Av. Bekir Berk’in yazıhanesinde hatıralarını anlattı. Üstad’ın Afyon’a her uğrayışında mahkeme heyeti ile görüşmek istediğini, hatta bazen duruşmada bulunan heyet üyelerine tereddütsüz, “Üstadım Bediüzzaman sizi bekliyor” tebligâtını yaptığını, üyelerin bu davete hemen icabet ettiğini büyük bir samimiyetle anlatır, bizi de heyecanlandırır.

Bir gün kendisini Van’a davet ettim, “Van’a gidelim, o havalinin hocalarına Risale-i Nur’u anlatalım” dedim. Bana, “Kardeşim, ben Üstad’ın muhabbetiyle kendimden geçmişim. Onlar bakarsın bu muhabbeti kıskanır, beni imtihana kalkerler. Bana ‘bir kuyuya bir fare düşse kaç kova su çıkarılsa temiz olur’ diye bir sual sorsalar, ben de bunu bilmem. Ama sen onların dilinden ve halinden anlarsın, sen git...” dedi.

Kendisiyle vedalaştım. Tatvan’a vâsıl oldum. Tatvan’da dost bir hocayla mülâki oldum. Hoca’ya Üstad’ı muhabbetle anlatmaya başladım. Hoca çok şaşır, bana “Rahmi Bey, ben bu Said Nursî’nin talebelerini anlamıyorum. Altı ay bu Risaleleri okuyan bir talebe, insanın yanında allâme gibi konuşuyor” dedi.

“Benim de size bir sualim var” diye devam etti. “Bir kuyuya bir fare düşse acaba kaç kova su çekilse temiz olur?” diyerek Zübeyir Gündüzalp’in kerametini teyid ve tasdik etti. Ben de hocaya “Bu sualın cevabını siz söylerseniz, biz de sizden öğreniriz” deyip bahsi kapattım.

Zübeyir Ağabey, son zamanlarda çok hasta idi. Bir defasında bana “Beni hastaneye götür” dedi. Beraberce hastaneye gittik. Şöyle bir etrafına bakındı, “Kardeşim, ben iyi oldum, geri gide-

lim” dedi. “Ve sana vasiyet ediyorum bir daha beni hastaneye getirme” diye ilâve etti.

2 Nisan 1971 yılında Allah’ın vâsi rahmetine kavuştu. Vefatından üç-dört gün önce şiddetli bir zatürre geçirmiş. Fırıncı Ağabey bir havlu kumaş alıp getirdi. Acele iki adet iç fanila diktirmemi tenbih etti. Ben de hemen diktirdim ve götürüp teslim ettim.

Bir gün sonra M. Fırıncı vefat haberini ağlayarak telefonda bana bildirdiği zaman koşarak gittim. Baktım divanda yatıyor. 51 senelik bereketli bir ömür noktalanmıştı. Son sözü “Matbaadaki kitabın baskısı bitti mi?” olmuş.

Yastığının altında paketli duran ve giymeye fırsat bulamadığı fanilaları görünce çok duygulanmışım.

Bana yüzlerce defa söylemişti; “Kardeşim feragat bu zamanda iksir gibi te’sir eder.” Onun o mütevazı odada geçen sahabi misali feragatla dolu örnek hayatını *İttihad* gazetesinde tasvir ettiğim zaman, çokları bana kızmıştı.

Halbuki ortada kızılacak bir durum yoktu. Herkesin dünyayı sevdiği ve Müslümanların da bundan hissesini aldığı böyle tehlikeli bir zamanda, o dünyayı sevmeyen, ona edna bir meyli olmayan, mümtaz bir neslin belki son halkalarından birisi idi.

Artık insana verilen değer tek ölçüsünün ekonomi olacağı bir döneme girecektik. Ama Zübeyir Gündüzalp o altın silsilenin bir temsilcisi olarak hafızalarda, gönüllerde ve kalplerde yer alacak ve tesirini imanlı gönüllerde ilelebet sürdürecekti. Böyle bir tesir de ancak böyle örnek bir hayatla mümkün olabilecekti ve oldu.

Yokluk, ıstırap, meşakkat ve aşk içinde geçen o günler, güzel günlerdi. Dünyevî fazla bir şeyimiz yoktu. Ama Elhamdülillah imanımız, ihlâsımız ve sadakatimiz vardı. Nur talebeleri dünyaya bakmıyorlardı, bütün hedefleri “İnsanları ölümün idamından

ve kabrin daimî haps-i münferidinden kurtarmak”tı. O maksada koşuyorlardı. İman hakikatlarının bu zamanda en birinci maksad olması, sair şeylerin ise ikinci, üçüncü derecede kalması gerekiyordu.

Çünkü bu hakikatleri, her şeyin fevkinde olarak, bilmek isteyenlere tesirli bir surette bildirmek, bu keşmekeş dünyasında öyle önemli bir hizmetti ki... İşte Nur talebeleri bu ulvî gayenin peşinde gidiyorlar ve bunu dost ve düşmana ilân ediyorlardı.

Cenab-ı Hak rahmet etsin... Dâr-ı Bekâda bizi Üstadımıza ve onun açtığı Cadde-i Kübra-yı Kur’aniye’de ihlâs ile çalışanlara komşu eylesin. Amin!¹¹⁶

---

116 Rahmi Erdem, *Davam*, s:45/53

ONİKİNCİ BÖLÜM

ARDINDAN YAZILANLAR

Dağları Paramparça Edecek Müdafaa

Fethullah Gülen

“... Hazreti Üstad’a kadar gelen çilekeşler, o ve onun ilk saftaki has talebeleri kulağımıza ‘sebat’ deyip, fısıldayıp geçmeliler. Zübeyir Gündüzalp’in Afyon’da idamla yargılanacakları zaman yaptığı, dağları bile paramparça edecek müdafaaası ne müthiştir ve bize metanet fısıldayan ne muhteşem bir hitâbedir! Rabbim çok kıymetli, çok pahalı, gerçek değerini sadece kendisinin bildiği ebediyetler değerindeki bu hazineyi bize gerçek değeriyle değil, altından kalkabileceğimiz karşılığıyla lütfeylesin!”

“... Öncelikle şunu ifade edeyim ki; bir insanın kafasında ahirette kurtulma veya kurtulamama mülâhazası yer etmemişse, o insan boşlukta yaşıyor demektir. Dolayısıyla insanın bomboş olmaması, boşlukta yaşamaması güzel ama kendini garantiye almış görmesi de en azından bir küstahlıktır. Bakın Esved b. Yezid -ki Ebu Hanife gibi dâhilerin hocasıdır- bir gecede yüz rekât namaz kılar ve devamlı ağlar. Kendisine sorarlar; ‘Günahlarına mı ağlıyorsun?’ ‘Hayır’ der Esved b. Yezid. ‘Dünyanın ötesinden korkuyorum.’ Halbuki bu zâtı öldükten sonra birisi

rüyasında görür ve ona sorar: ‘Ne muamele gördün?’ O, ‘Peygamberlikle aramda, bir mesafe kaldı’ der.

Bir de Bediüzzaman Hazretleri’nden bir misal arz edeyim: Üstad’a Zübeyir b. Avvam misali havarîlik yapmış olan, âbid, sâcid, muttaki Zübeyir Abi, bir gün ‘Üstadım, akibetimden çok korkuyorum’ der. Üstad birden sert bir sesle ona ‘korkma, titre!’ cevabını verir. Evet âhiret çok pahalıdır ve onun için sadece bir korkmak yetmez; titremeli ve gereğine göre hareket edilmelidir.”¹¹⁷

Büyük Mücahid

Mustafa Sungur

“Zübeyir, bana bir kahve yap, diyeceğim. Onları burada bekleyeceğim, kaçmayacağım!”

Bu sözü hatırlattıran bir hatıra, 1971 senesinde zuhur eden hadiseler hengâmında, vefatıyla dehşetli hadiselere kendini siper eden kahraman bir ruhun, manevî şehit hükmünde dâr-ı bekâya irtihal etmesidir.

Hangi hatırayı yazacağımı da bilemiyorum. Zira on sene kadar, Afyon hapsinden sonra muazzez Üstadımızın hizmetinde, seyahatinde, neşriyâтта ve Ankara’da beraber bulduk. Ve on sene de Hazreti Üstad’ın irtihalinden sonra rahmet-i İlâhiye ile nihayetsiz acz ve fakrımıza rağmen tevdi edilen hizmet-i Nuriyede yan yana, aynı ruh mânâsında binler fedakâr halis kardeşlerimizle beraber çalıştık.

Evvelâ Cenab-ı Hak’tan vâki olan kusurumuzu af buyurmasını niyaz ile rahmet ve kereminin tecellisiyle ebedî kudsî rızasını dileriz.

Bu zamanlarda, bu kahraman hâdim-i Nur, hakikaten müstesna bir feragat ve fedakârlık ile hayat sürmüştür. Üstadımızın

117 Prizma, II, s:89-90

zamanındaki ve yanındaki aynı fedakârlığı ile millet, memleket ve İslâm için yaşamak demek olan hizmet-i Nuriye içinde kalmış, evi-ocağı, dostu-arkadaşı, sevinci-eğlencesi hep Nur-u Kur'an hakikatleri, dersleri olmuştur.

Bu zamanda binde bir insanda bulunan harika bir sadakati, Üstadından aldığı derse ittiba ile izhar eyleyen ve talebe-i ulûm şerefini kazanan bu bahtiyar insan, on yedi sene sonra Hazreti Üstad'ın ihbarıyla şehit olarak hayatını hüsn-ü hatimeyle kapamıştır.

Yazımın başındaki cümlelerin sebep-i suduru şöyleydi: Bir zaman Isparta'da Hazreti Üstad'ın huzurunda, Nur'un dersinde idik. Hizmet-i Kur'aniyede sadakat ve Allah'a güvenmek, itimat etmek gibi meseleler münasebetiyle Hazreti Üstad buyurdular ki:

“Kardeşlerim! Mesela İngiliz, Fransız, Rusya, üçü ittifak ederek Londra'da toplansalar ve karar verseler ki, 'Bu Said Nursî, Anadolu'da bizim mesleğimizin revacına meydan vermiyor. Dini ortadan kaldırmak davamızı, eserleriyle kırıp, esasından bozuyor. Ne yapıp yapmalıyız, bu Said'in vücudunu ortadan kaldırmalıyız.' diye karar verip ve benim de şimdi Isparta'da olduğumu kat'î haber alarak bulunduğum bu evi bombalamak için tayyarelerini buraya doğru gönderseler, ben de şimdi kat'î haber alsam ki, geliyorlar, bu esnada bacak bacak üstüne atıp, 'Zübeyir, bana bir kahve yap,' diyeceğim. Onları burada bekleyeceğim, kaçmayacağım!”

Bu suretle harika sadakatin ve fedakârlığın, maddî harika bir tesir icra ettiğini ifade buyurmuşlardı. Ve Allah (*celle celâluhu*), kendi davası ve rızası uğrunda cansiperâne gayret ve sadakat gösterenlerin bu fiilî dualarını reddetmeyeceğini, bu fitrî kanunun her şeye rağmen yaşayacağını, mağlûp edilemeyeceğini, ihlâs ve samimiyet ile bir hakikate gönül verenlerin, bâhusus o hakikat kainatta cereyan eden ilâhî kanunlar gibi makul, müspet

ve müdellel hikmet düsturları olsa, hiçbir cihetle sökülemeyeceğini; çünkü Kur'an-ı Hakim'in, kainatta cereyan eden hadiselelerin ve zamanın satırlarında yazılan fitrat eserlerinin dile gelmiş bir ifadesi olduğunu, hatta ve hatta şimdi 'müspet ilim ve fen' dedikleri meselelerin esaslarının da Kur'an-ı Hakim'in lisan-ı semavîsiyle kainatta daima ilân edildiğini, Nur Risaleleri'nin ihtiva ettiği bahis ve mevzuların güneşin vücudu gibi kat'î ve ziyası gibi parlak ve harareti gibi hayat-bahş olduğunu ve talebelerin de gayet muhkem ve sağlam hakikatlere dayandıklarını beyanda bulunmuşlardı.

Merhum, mübarek kahraman ruhun ardından şimdilik yalnız bu tek hatıra ile iktifa edip, Cenab-ı Erhamürrahimin'den kendisine Nur'un bütün okunan ve yazılan harfleri adedince ruhuna rahmetler yağmasını niyaz eder, bütün ehl-i iman kardeşlerine sabr-ı cemil ile hizmet-i Kur'aniyede hikmete uygun gayret ve muvaffakiyetler dileriz.¹¹⁸

Zübeyir Ağabey

Abdullah Yeğın

Yirmi seneden fazla oldu kendisiyle tanışalı. O zaman Ankara'da talebeydim. En kara bir hâlete doğru gitmek üzere iken, imanî Nur'lu eserler bana da gelmeye başlamıştı. Bundan dolayı gıyabî olarak tanışıyor, mektuplaşıyor, dertleşiyorduk. Konya'da telgraf memuruymdu. Ateşin zekâsı ve kalemi, sadakat, feragat ve mücahedenin esaslarını, lüzumunu ifade ediyordu.

En mühim konferans mevzuu olacak uzun mektupları, beni ve okuyanları Kur'an'a, iman derslerine teşvik ediyordu. Üstadından aldığı dersleri, kendisi bütün ruh u canıyla tatbik ettiği gibi, kendisiyle alâkalı herkesin de öyle olmasını istiyordu. İmanından, sadakatinden, feragat ve fedakârlığından dolayı bir an bile boş durmak istemeyen hâleti, mektuplarına da aksetmişti.

118 İttihad, 13.04.1971

Evet, şimdi o, maddeten aramızdan ayrıldı. Fakat mektupları, konferansları bizimle, iman dersleriyle meşguldür. Ne kadar okusak ve okutsak usandırmıyor; çünkü bütün samimiyetiyle en büyük davaya baş koymuş, hayatını bu yola vakfetmiş bu mücahid kafilesinin mümtaz ferdi, derslerini bizlere en büyük hatıra olarak bıraktı. Bize sanki: “Beni inandığım yolumdan, Üstadımdan ve derslerimden hiçbir kuvvet ayıramaz. Allah’ın emri olmadıkça bizi Nurlardan kimse mahrum edemeyecektir. Parça parça kesilsek ve doğransak, Kur’an hakikatleri Nurlardan ayrılmayacağız, Üstadımızdan vazgeçmeyeceğiz, onun açtığı çığırdan dönmeyeceğiz kardeşlerim!” diyerek, konferansıya, müdafaasıyla, mektuplarıyla sesleniyor. Kıyamete kadar da seslenecek inşaallah!

Ankara’daki ilk görüşmemiz bizlere çok faydalı olmuştu. Sakin ve durgun hâlde, hayret içindeki ruhumuz, Zübeyir Ağabey ve Mustafa Sungur gibilerle harekete gelmişti. Onlar gibi bizler de artık hiçbir zaman yerimizde duramıyorduk. Nerede nuranî bir sohbet veya ders varsa oraya koşuyor, bu asrın karanlıklarını delip geçen Kur’an hakikatlerini onlar gibi arkadaşlarımızla neşretmek istiyorduk.

Zübeyir Ağabey, sanki kendisi yoktu, Nur tecessümden tezahür etmişti. En mütevazı, en fedakâr, en sadakatli bir hâlet içinde imanı, hizmeti bizlere anlatmak istiyordu. Kendisi için yaşamayı bırakmıştı. O, Nurlar için çalışmaya azmetmişti. Hepimizin de öyle, kendisi gibi olmasını istiyordu. Bunu, lisan-ı hâli ifade ediyordu. Nezaketle, üniversite talebeleriyle görüşüyor, İslâm’a hizmet düsturlarını hepsine anlatmak istiyordu.

Hele onunla Urfa’da kalışımızı ve Urfa’ya ilk defa giderken İslahiye’de telgrafhanede görüşmemizi hiç unutamam. Hüsnü ve Bayram ile beraberdik. İslahiye Telgrafhanesine vardık. Mütevazı odasında kitaplar doluydu; sanki telgrafhane değildi! Biraz konuşmakla, ne kadar ileri görüşlü bir mücahid olduğu hemen anlaşılırdı.

Halk ve oranın ileri gelenleri, hep ona hürmet ediyorlardı. Her halinde iktisat, feragat, fedakârlık, sadakat okunuyordu.

Urfa'da üç sene kadar beraber kaldık. Kusurlarımızı hiç yüzümüze vurmazdı; olmamış gibi kabul eder, bir sohbette veya lâtife tarzında ihsas ederdi. Telgrafhanede arkadaşları hep kendine hürmet ediyorlardı. PTT müdürü, Vanlı muhterem bir zât idi. Bazı akşam sohbetlerine gelir ve Zübeyir Ağabeye çok hürmet gösterirdi. Çünkü onun lisan-ı hâli ders veriyordu. Tam Kur'an talebesiydi. Sözü ve hareketi birbirine uygundu. İşini tam yapıyordu. Bir zaman kendisini 'Nurcu' diye şikayet etmişler. PTT Umum Müdürlüğü, sicil için, Urfa PTT Müdürlüğünden 'Zübeyir Gündüzalp, Nurculuk propagandası yapar mı?' diye sualler sormuştu. Hülâsa olarak ifade edersek, o zamanın Urfa PTT Müdürü cevaben diyor ki: "Zübeyir vazifesini tam yapar, mesaî saatlerinde kimseyle konuşmaz."

Diyebiliriz ki: İşlerini zamanında yapması, tam bir mü'min olarak hâl diliyle herkese faydalı olması, ister istemez etraftan hürmet ve samimiyet celp ediyordu. Arkadaşları ve akrabaları onun hâliinden öylece samimiyet dersi almışlardı. Onlardan kimi görsem, Zübeyir Ağabeyden hürmetle bahsediyorlardı. Urfa'da benim malî durumumun bozuk olduğunu bildiği için, her maaş aldığıında bir miktar ve ihtiyacımdan fazla parayı zorla bana kabul ettirmeye çalışırdı. Ben kabul etmiyordum. İleride maaş alacağım, yedek subay olacağım ümidiyle kendisine borçlanmışım. Borç olarak kabul etmiyordu. "Bu, millet malıdır. Bana verilen bu para fazladır. Senin de bunda hakkın var. Sen de çalışıyorsun." diyerek iknaya çalışırdı. İslâmî hizmet varsa hemen para vermek isterdi. Zaten iktisada riayetkâr olduğu için kendisine çok az sarf ediyordu. Eğer memurlarımız böyle dindar, özü sözü bir, haramdan kaçan kimseler olsaydılar, Türkiye'de fakir kimse kalmazdı! Çok Urfalı bunlara şahittir. Çok hâlleri var ki kalemimle ifadeden âciz kalıyorum.

Berberken başımıza acip bir hadise geldi. Onun ruhunu hoşnut etmek için bir nebze bahsediyorum.

Zannedersem 1952 senesindeydi. Bir gazeteci, İslâmiyet'e zarar veren neşriyât yaptığından Malatya'da ona kurşun atıldılar. O zaman ki hükûmet, nerede İslâmî faaliyet, Nurculuk gibi çalışmalar varsa araştırma yapıyordu. Biz bir cami odasında Kur'an hakikatlerine çalışırken polisler geldiler. Kitap, mektup ne buldularsa elimizden aldılar. Benim başıma böyle bir şey gelmediği için sakin ve durgundum, hayrette idim. Fakat Zübeyir Ağabey öyle kat'î ve açıkça ifade veriyordu ki, emniyette polisler hayretle kendisini dinliyorlardı. Asla ve kat'a suç teşkil edecek bir hâl yoktu. "Bizleri bıçaklarla doğrasalar yolumuzdan dönmeceğiz, yılmayacağız." diye fedâîliğini ilân ediyordu. Hem bizlere ders oluyor, hem de İslâmiyet'e fisebilillah çalışanlar var diye işiten ve görenler ibret alıyorlardı.

Çok hatıralarımız var; lâkin şimdi ne zemin, ne de benim hâletim müsait! Bu milletin İslâmiyet'le mücehhez olması için bir çok mücahid çıkacağı muhakkaktır. Ahir zamanın bütün dinî faaliyetlerini durdurmak için didinen şer kuvvetlerin karşısına bir şahs-ı manevî teşkil ederek, Kur'an etrafında yıkılmaz bir sedd-i Kur'an, bizim gibi biçâre, cahil bırakılmış bir nesli, Kur'an hakikatleriyle teçhiz eden Sahibüzzaman'ın yanında senelerce sadakat, sebat ve metanet ile hizmet etmiş, son nefesine kadar vefakârlığından asla ayrılmamış Zübeyir Gündüzalp Ağabeyimize, hayran olmamak elimizden gelmiyor. Cenab-ı Hak, bizleri ahirette aynı sancak altında toplananlardan eylesin, Kur'an'ın cadde-i kübrasından ayırmasın.¹¹⁹

---

119 İttihad, 20 Nisan 1971

Büyük Adam Kimdir?

Bekir Berk

Ahirete bir büyük adam göçtü. Kimdir bu zât? Onun kim olduğunu söylemeden önce, bir başka sorunun cevabını vermek gerekiyor. Büyük adam kimdir? Kime büyük adam derler?

Büyük adam; ordular yenmiş, ülkeler fethetmiş adam mıdır? Hayır.

Büyük adam çok alkışlanan adam mıdır? Hayır.

Büyük adam, çok yüksek makam ve rütbelere çıkmış olan adam mıdır? Hayır.

Büyük adam, çok şeyler yıkan veya yapabilen adam mıdır? Hayır.

Büyük adam, tarihlere geçmiş veya geçebilecek adam mıdır? Hayır.

Büyük adam, adına anma toplantıları yapılan adam mıdır? Hayır.

Ve nihayet büyük adam; herkes, tarafından büyük tanınan, büyük sanılan büyük gösterilen veya büyüktür diye ilân edilen adam mıdır? Hayır.

Ya öyle ise kimdir büyük adam?

Büyük adam, yaratılış gayesini bir an hatırından çıkarmayan, bu hedefe doğru yürüyen ve bu hedeften hiçbir zaman şaşmayan ve ayrılmayan adamdır.

Büyük adam, her harekâtının, her an zaptedildiğini bir an dahi aklından çıkarmayarak, her ânının hesabını vereceğinin dikkat ve şuuru ve 'İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn' hakikatinin idraki içinde bulunan adamdır.

Büyük adam, Allah'ın rızasından başka hiçbir şeyi gaye edinmemiş ve nefisine; 'Ey nefis, takva ve amel-i sâlih ile Halikını razı etti isen, halkın rızasını tahsile lüzum yoktur. O kâfidir. Eğer halk da Allah'ın hesabına rıza ve muhabbet gösterirse iyidir.

Şayet onlarınki dünya hesabına olursa kıymeti yoktur. Çünkü onlar da senin gibi âciz kullardır' diyebilen ve o esasa riayet edebilen kişidir.

Büyük adam, dâvası büyük olan adamdır.

Büyük adam, himmeti büyük olan adamdır.

Büyük adam, hedefi büyük olan adamdır.

Büyük adam, nefs-i emmaresini yenmiş adamdır.

Büyük adam, dünyaya, menfaate, şöhrete, mala, paraya, makama ve nefesine esir olmayan adamdır.

Büyük adam, meşrû lezzetleri dahi dâvası uğruna terk eden adamdır.

Büyük adam, şeytanına 'Eynelmefer' dedirten adamdır.

Büyük adam, darağaçlarına, zindanlara, kurşunlara, tehditlere ve tehlikelerin her türlüüne meydan okuyan, papuç bırakmayan adamdır.

Büyük adam, şehitlik makam ve rütbesinin üstünde makam ve rütbe tanımayan adamdır.

Büyük adam, büyüklük dâvası olmayan adamdır.

Ve nihayet büyük adam, bütün küçüklüklerden sıyrılmasını bilmiş ve bütün büyüklükleri şahsında cem etmiş adamdır.

Şimdi ilk sorunun cevabını verebiliriz: Ahirete göçtüğünden bahsettiğimiz o büyük zât, o büyük adam, yukarıda saydığımız bütün vasıfların ve sahip olduklarının pek çoğunu ise sayamadığımız büyüklüklerin sahibi Mehmed Zübeyir Gündüzalp'tır.

Konya'nın, mert ruhlara ve İslâm fedaîsi kahramanlara beşik olan Ermenek yaylasında doğup, İstanbul ufuklarında ufûl eden güneş, "Kur'ân'ın muhkemat kal'asına gir, sünnet-i seniye rehber yap, selâmeti bul" diyen ve Allah-u Azimüşşan'ın nurunu, Peygamber-i Zîşan'ın nurunu, Kur'ân-ı Hakim'in nurunu, İslâm'ın nurunu, imanın nurunu aksettiren Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'nin aksettirdiği bütün bu nurlara her an, her

dâim en geniş şekilde ayna olabilmek liyakat ve bahtiyarlığına sahip olarak âlem-i bekaya intikal etmiştir.

Evet, Mehmed Zübeyir Gündüzalp, Risale-i Nur'la karşılaşmış, onu okuyunca aklıyla, kalbiyle, ruhuyla vesâir bütün lâtifeleriyle o nurun pervanesi olmuş ve en büyük dâvanın iman dersleri ile yapılabileceğini idrak etmiş ve bütün zerrâtı ile massettiği Risale-i Nur'un müellif-i muhteremi Bediüzzaman'ın yanında yer almıştır. Her şeyini feda ve terk eden bir İslâm fedâisi olarak zindanlar, tehditler, tazyikler, tecavüzler karşısında zerrece irkilmeden, onunla beraber zindanlar içinden, demir parmaklıklar arkasından, dar ağaçlarının altından, süngüler arasından dimdik yürüyerek geçmiştir.

Hayat hikâyesini ve kahramanlıklarını, fedakârlıklarını ve eşsiz vasıflarını değil bir makale, bir kitaba dahi sıkıştırmak mümkün olmayan bu zât, her şeyden önce nefsi emmâresini, his ve hevâsını, bir daha belini doğrultamayacak şekilde yere sererek iman hizmetine vakf-ı hayat eylemiş; azamî ihlâsın, azamî fedakârlığın ve sabr-u cemîlin mücessem timsali olarak yaşamış; hüsn-ü ibadete ve taate ve şükre ve zikre muvaffak olmuş, iman-ı billaha, marifetullaha ermiş; hayatı, başından sonuna kadar Kur'ân hizmetinde, iman hizmetinde, Risale-i Nur hizmetinde geçmiş; hastalıkların, yorgunlukların ve şer kuvvetlerin vurmak istedikleri zincirleri darmadağın etmiş ve son nefesine kadar bu hizmetin zaferi için mücadele ederek ruhunu hizmetin ateş hattında teslim eylemiş ve kınından çıkmış bir kılıç olarak âhirete intikal etmiştir.

Allah onu garîk-i rahmet eylesin; nur içinde yatsın; Cennetü'l-Firdevsine kabul buyursun, Peygamber-i Zîşan'ın ve Büyük Üstad'ın aguş-u nazdârânesinde mes'ud eylesin ve himmetini bu âciz ve günahkâr kardeşlerinin üzerinden eksik eylemesin. Âmin...¹²⁰

Bu Tabut

Kamil Yürür

Bu tabut: Hissiyatı ruh kuvvetine çıkmış bir zâtın tabutu...

Bu tabut: Fenâfillâh makamına çıkan ve sünnet-i seniyyenin en ince teferruatına müraat eden bir zâtın tabutu...

Bu tabut: Siddıkiyet mertebesinin şahikasına çıkan bir zâtın tabutu...

Bu tabut: Adaleti, asaleti, salâhati şahsında cem eden bir zâtın tabutu...

Bu tabut: Kur'an-ı Hakim'den tereşşuh eden hakikatleri katre katre massedip, dem ve damarlarına yerleştiren bir zâtın tabutu...

Bu tabut: Azamî ihlâs, azamî sadakat, azamî iktisat, azamî takva düsturlarına müraat edip huzur-u İlâhiyeye mazhar olan bir kahramanın tabutu...

Bu tabut: Kur'an düsturlarına azamî ittiba edip, şûrâ âyet-i kerimesinin ulviyetini, kudsiyetini anlatıp, lisan-ı kâl ve hâliyle yaşayan bir mücahidin tabutu...

Bu tabut: Şecaati, celâdeti, cesareti, ferahati şahsında yaşayan bir zâtın tabutu...

Bu tabut: Tesis-i İslâmiyette peder-valide, evlât-iyal, mal-mülk gibi fâni âlemin mânilerini aşan ashab-ı kiramın ahfadının tabutu...

Bu tabut: Risale-i Nur'la nurlanıp bir güneş gibi parlayan bir fedaînin tabutu...

Bu tabut: Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri'nin hayatında yaşamış olduğu düsturlara, metodlara, gayelere uymak için bütün zerrât-ı vücuduyla çalışan, bu uğurda bütün mânileri bertaraf eden ve arzularını kuvveden fiile çıkaran bir zâtın tabutu...

Bu tabut: ‘Risale-i Nur esaretine düşen bir esir, esaret zincirinden kurtulmak istemeyen bir esirdir.’ diyen bir zâtın tabutu...

Bu tabut: ‘Her yediğim lokma haramdır, fakat hizmete çalıştığım an müstesna.’ gibi kelimelerle hissîyât-ı insaniyeyi uyandırıp, hizmete sevk eden bir Kur’an hizmetkârının tabutu...

Bu tabut: ‘Seyyidü’l-kavmi hâdimühüm.’ hadis-i şerifinin mânâsını yaşatıp yaşayan bir zâtın tabutu...

Bu tabut: ‘Emredildiğin üzere doğru ol!’ âyet-i kerimesinin meal-i âlisine ittiba eden bir şehid tabutu...

Bu tabut: Kalemle tavsif edilemeyen bir tabut...

Bu tabut: Ashab-ı suffa mesleğini, Üstadından aldığı dersle yirminci asırda hayatıyla ve mematıyla yaşayan bir iman âbidesinin tabutu...

Bu tabut: Sultan Fatih’ten kalkarak, Mihmandar-ı Nebevi Ebâ Eyyube’l-Ensarî’nin sinesine giden bir hakikat mücahidinin tabutudur...¹²¹

Kendisinden Daha Yaşlılar da Ona “Abi” Derdi

Mustafa Yeşilyurt

Genç-ihthiyar bilmez ecel... Sırası geleni alır götürür. Nereye? İlk durak kabir... Orası da hadis-i şerifin beyanına göre ya Cennet bahçelerinden bir bahçe, ya da Cehennem çukurlarından bir çukur. Son durak ise Cennet veya Cehennem...

Zübeyir Gündüzalp’in kabri şimdi inşaallah Cennet bahçelerinden bir bahçedir. Çünkü Allah’ın Resûlü (*sallallâhu aleyhi ve sellem*), “Ayağı Allah yolunda tozlanan kimseye Cenab-ı Hak Cehennem ateşini haram kıldı” buyurmuşlardır. O ki Üstadını tanıdığı andan itibaren kendini Allah yoluna vakfetmiş, iman hizmetine

121 İttihad, 13.04.1971

adamıştı. Gidişi gelişi, oturuşu kalkışı, hep Allah yolunda, hep Allah içindi.

Ermenek'te doğmuştu. Ermenek'te büyümüşü. Ermenek'in suyu soğuktur ve serttir. Karakterindeki soğukkanlılığı ve sertliği de belki Ermenek'in suyundan aldı. Hasta hâlinde bile, herkesin ümitsizliğe düştüğü anlarda bile, gayet sert ve cesur davranışları etrafına ümit verirdi, gayret verirdi. Vücudu zayıftı, ama başı dik ve bakışları sertti. Ehl-i küfrü, ehl-i dalâleti ve onların zulümlerini beş paraya saymaz bir ifade vardı yüzünde, bakışlarında ve sözlerinde...

Ermenek dağlıktır, taşlıktır, Ermenek'in dağları dik, kayaları sarpıtır. Belki onun da dikliği; küfre, dalâlete ve sapmalara karşı katılığı ondandı. Huy kapmıştı doğduğu beldenin taşından, toprağından... Ailesinin lakabı, mahalli şiveyle 'Zeyvergil,' memleketin tanınmış ailelerinden; babası merhum 'Zeyver'in Mehmed Efendi.'

Önceleri evlâdının ayrılığından ve hasretinden çekindiği için, kendini iman hizmetine vakfetmesine rıza göstermeyen Mehmed Efendi Amca, sonradan işin mâhiyetini ve ehemmiyetini iyice öğrenince memnunluk ve sevinç duymaya başlamıştı; oğlunun böyle kudsî bir hizmete kendini adamasından...

Ermenek'e her varışında sorardı: "Bir haber var mı? Yakında görüştün mü?" Çünkü haberi ancak gelip gidenlerden alırlardı. Birkaç ayda bir defa olsun eve bir mektup yazmaya vakit ayırmazdı mübarek... Malûmatımı naklederdim babasına, memnun olurdu. Ermenek'te bulunduğum sıralarda bazı akşamlar o bize gelir, bazen biz onlara gider buluşurduk. Yaşça dedem mertebesinde olmasına rağmen bir arkadaş gibi konuşuyorduk.

Evlâdından birkaç yıl önce göçtü o, bâki âleme. Belki evlâdını özledi de yanına çağırıldı. Şimdi annesi ve kardeşleri var hayatta... Ama onun akrabalarından başka, o kadar çok yakınları, kardeşleri var ki, ırsiyet itibarıyla imkân bulunamayacak kadar

sayıda ve irsiyet kardeşliğinden ve arkadaşlığından tahmin edilmeyecek kadar üstün. Nitekim vefatından bir hafta kadar önce rüyasında görmüş bir kardeşini ve hayattaki bir kardeşine anlatmış rüyasını: “Kardeşim! Abdurrahman’ı rüyamda gördüm. Bana sarıldı. Kuvvetle sıktı. Beni çok özlediğini söyledi. Bizim yolculuk yakın olsa gerek!” Evet, yolculuk yakınmış. Bir hafta geçmişti aradan ki çıktı yola.

Herkes “abi” derdi ona. Bu sadece yaş itibarıyla bir ağabeylik değil, iman hizmetinde daha çok çalışmış ve eskimiş olmaktan dolayı bir ağabeylik... Bu sebeple kendisinden yaşlılar da ona “abi” derlerdi. Öyle bir ağabeylik, kardeşlik ki Kur’an-ı Kerim’de beyan buyurulan; “Mü’minler ancak kardeşlerdir” fermanının sırrının tecellisinden ileri geliyor. Ağabey, kardeşine karşı kardeşinden daha fazla mütevazı, daha fazla hürmetkâr, daha fazla bağlı...

1960 yıllarında kendisi ‘Zeyver’ adıyla meşhurdu Ermenek’te... Bu sebeple giyaben çocukluğundan beri tanıyordum. Fakat vicahî olarak 1960 yıllarında üniversitede talebeyken tanıdım. Beni görünce çok sevindi. Ermenek’te iman hakikatlerine sarılmış pek az kimse bulunduğundan, her yerde grup grup bu elmaslara sahip çıkarken Ermenek’teki gevşeklikten yakındı.

Evet, memleketin dört bucağından, hatta hariç memleketlerden binler, on binler, yüz binlerce, milyonlarca kardeşi vardı. Fakat insan gönlü arzu etmez mi ki doğup büyüdüğü toprakların insanları; ömrünün saf çocukluk yıllarının hatıralarını saklayan toprakların aynı pınardan su içmiş, aynı kayanın üzerinde dinlenmiş, aynı ağacın dibinde gölgelenmiş insanları da kardeş olmasın? Kalpleri aynı heyecanla, aynı ulvî gaye için çarpsın. Dünya ve ebedî hayatın saadeti yolunda beraber olsunlar. Evet, gönlü arzu ediyordu. Ve arzu ettiği şekilde bir intibahı göremeyişinden yakındı. Öyle ya, meşhur sözdür: “Mum, kendi dibini aydınlatamazmış.”

Tanışamamızdan sonra zaman zaman kendisini ziyaret ettim. Konuştuk, dertleştik. Bir çok tatlı hatırasını dinledim. Nurları ilk tanışışından, gece sabahlara kadar onları mütalâa edişinden, iman hakikatlerini anlatabilmek için gösterdiği gayretlerden bahsederdi. Üstad Hazretleri, Afyon Hapishanesine girdiği zaman, onunla hapiste beraber bulunabilmek için kendi kendisini şikâyet edişini, gülerek ve hoşlanarak anlatırdı.

Kendi Ankara'ya geldiği zamanlarda da hasta haline rağmen birkaç defa bu âcizin evine kadar gelip iade-i ziyaret etmekten geri kalmadı.

Yine böyle bir ziyaretinden dönüyordu. Onu uğurlamak için dolmuş durağına kadar geldim. Bir dolmuş önümüzde durdu. Onun oturacağı yerin yanında bir kadın oturuyordu. Bu yüzden o dolmuşa binmedi. Sonra başka bir dolmuşa binip gitti. Kudsî hizmetine bağlılığı ve günaha girmek endişesi, onu bir kadınla yan yana oturmaktan bile men ediyordu.

Bir gün bir yerde, mektepte beraber okuduğu bir zâtle konuşuyorduk. O zât, çoluk-çocuk sahibi olmuş, zengin olmuş; dünyalığı yerinde birisi. Biraz da kendini satarak, onun evlenmiş olmamasını, bekâr kalmasını, kendini tamamen hizmete vakfetmesini yerer şekilde konuştu.

Onun evlenmeyişinin sebebini izah etmeye çalıştım. Ve o zâta dikkat ettim ki, çoluk-çocuk sahibi, zengin olmuş, ama üzerine farz olan beş vakit namazını dahi kılmıyor. İçimden dedim ki: "Senin gibi farz namazları dahi terk etmektense, bekâr kalmak çok daha iyi! Evlenmemekten dolayı saadet-i ebediyenin zararına günaha girmemiş ki onu tenkit edesin. Halbuki sen belki evlenmiş olmaktan dolayı günaha giriyorsun. Bari farz namazlarını kılsana!"

Onun ırsiyet itibarıyla evlâdı yok ve evlât yetiştirmemiş, ama pek çok memleket evlâdının hem memlekete muzır birer ferd olmasını önlemiş, hem de onların ebedî Cehennem azabından

kurtulmalarına vesile olmuş. Bu sebeple binler, on binler evlât ve torunları var. Ömrünü böyle kudsî bir hizmete vakfetmiş. Ne mutlu ona!

Ne sadakat o ki, Afyon Mahkemesi müdafaasında mahkeme huzurunda şöyle diyor:

“Sayın Hâkimler!

Teessür ve ıstırap karşısında kalpten bir parça kopsaydı, bir genç dinsiz olmuş haberi karşısında o kalbin atom zerrâtı adedince paramparça olması lazım gelir. Bir milletin gençliği ne zaman Kur’an ve ondan lemeân eden ilimlerle teşhiz ve tahkim edilmiş ise, o vakit o millet terakki ve teâli etmeye başlamıştır.

Gençlik, iman ve İslâmiyet ihtiyacıyla yanan ruhlarını Kur’an tefsiri füyuzat ve envârıyla doldurmaya başlamıştır. Böylelikle tahkikî bir imanâ sahip olacak gençliğimiz, dinsizliğe, komünistliğe karşı mücadele edip vatanlarını İslâm düşmanlarına asla sattırmayacaklardır. Bunun için, eğer komünistler mürekkep ve kâğıdı yok etmek imkânını da bulsalar, benim gibi bir çok genç ve büyük fedâî, hakikat hazinesi olan neşri için, mümkün olsa derimizi kâğıt, kanımızı mürekkep yaptıracağız!”

Mahkemeden önce hazırladığı müdafaa müsveddesini Üstad’a gösterdiği zaman, Üstad, yukarıdaki ibarenin altına kendi el yazısıyla şöyle yazıyor:

“Evet, evet, evet; binler defa evet!”

Onunla tanıştığımızdan bu yana 11 sene geçti. Sanki dün... Hayat böyle işte... Sanki göz kırıp açmış gibi...

Yunus, şöyle terennüm etmiş bunu:

Nâzenin bu ömrümüz, bir göz yumup açmış gibi.

Geldi geçti duymadık, bir kuş konup göçmüş gibi.

Bir gün ola ecel gele, kullar kulluğunda kala.

Cümle mahlûk toprak ola, gülme, gülme, ağla gönül.

Üstad ise şöyle sesleniyor: “Fâniyim, fâni olanı istemem. Acizim, aciz olanı istemem. Ruhumu Rahman’a teslim eyledim, gayr istemem. İsterim, fakat bir yâr-i Bâki isterim. Zerreyim, fakat bir şems-i Sermed isterim. Hiç-ender-hiçim, fakat bu mevcudâtı birden isterim!”

Nur içinde yatsın, makamı Cennet olsun. Cenab-ı Hak, bizleri Kur’an’a ve imana hizmetten ayırmasın, onun ve sevdiklerinin şefaatine nail buyursun!¹²²

Zübeyir Ağabey

Hekimoğlu İsmail

Faruk’la bu satırların yazarı, bir cesette iki ruh gibi yahut iki gözüne taş doldurulmuş heybe misali, titrete adımlarla, yükümüzü azaltacak birisini ararcasına gittik ve bir evden içeri girdik. Burada tahkikî iman dersleri okunuyordu. Dinledik, dinledik...

Aradan ne kadar zaman geçti, bilmiyorum; birisi yanımıza gelerek Zübeyir Ağabeyi görmek isteyip istemediğimizi sordu. Tabii bu soru nezaket icabıydı. Yoksa biz, Zübeyir Ağabeyi her zaman görmek isterdik; fakat bu isteğimizi çok kere tahakkuk ettiremezdik. Hemen fırlayıp üst odaya çıktık.

Eski bir yatak, teneke soba, kâğıt, kalem, kitap ve bir kucak dolusu ilâç kutusu... Bu basit yaşayış içinde harika bir insan, yani şuurlu bir Müslüman...

Boynumuza sarıldı. Yer gösterdi, oturduk. Ahlâkına ve ilmine hayran olduğum bu şahsın yanında devamlı önüme bakıyorum ve susuyorum. Faruk da öyle...

O, konuşmaya başladı. Üstad’dan, kendi rahatsızlığından, İslâm âlemindeki uyanıştan bahsetti. Sonra, “Kadın onda bir nispetinde müspet olursa kâfidir; o da İslâmî esaslara itiraz etmemesidir.” dedi.

---

122 İttihad, 25.05.1971

Omzumdaki heybenin gözünden bir taş aldılar gibi hafifledim, fakat bu cümlelerin mâhiyetini anlayamadım.

Devam ettiler: “Bazı arkadaşlar, yüksek tahsil yaparak İslâm’a hizmet etmek istiyorlar. Halbuki yüksek tahsilli, şuurlu Müslüman kardeşlerimiz de var. Herkes bulunduğu yerde ve makamda dinine hizmet etmelidir. Ne zaman öleceğimiz belli değil; İslâmiyet’e hizmet ederken ölmek isteriz. O an çok mühimdir. Her an hizmet etmeliyiz.” dedikten sonra, hasta olduğunu, pek iyi düşünemediğini, bizlerin daha iyi düşüneceğimizi belirtmek tevazuunda bulundu ve müsaade dileyip ayrıldık.

Kadın ve tahsil hakkındaki görüşleri mânâlı idi. Öyle ya, biz bu hususlarda bir şey sormadık, o da durup dururken bunu açmazdı.

Faruk dedi ki: “Ağabey, kadın hakkındaki konuşma benimle alâkalıydı. Ailemle anlaşamıyoruz. Yine bu sabah can sıkıcı hadiseler oldu. Boşanmaya ramak kaldı. Yalnız, onda bir nispetinde müspet olursa tabirini pek iyi anlayamadım...”

Kafa kafaya verdik, düşündük: Kadına annesi, babası, kardeşleri, mektep, komşular, radyo, gazete gibi dokuz şey, yanlış telkin ediyor. Şuurlu Müslüman olan kocası ise doğruyu söyleyen tek kişi, tek cephe kalıyor. Kadın bu telkinlerin tesirinde kalınca hareketlerinin onda biri doğru olacaktır. O da İslâmî esaslara ve kocasının İslâmî çalışmalarına karşı gelmemek. Gelirse, Kur’an caddesinde yürüyen şuurlu Müslüman, her mâniyi geçip ilerlemek zorunda olduğu gibi bu mâniyi de aşıp gidecektir.

Dedim ki: “Faruk, ikinci mesele, yani tahsil işi benimle alâkalı... Üniversite tahsili yapıp yüksek makamlarda dinime hizmet etmek için bir çok teşebbüsüm ve çalışmam var. Demek bunları bırakıp dinimi öğrenmem ve ona hizmetkâr olmam gerek.”

İşte, bu karar benim hayatımın mühim dönemeçlerinden biri olmuştur. Zübeyir Ağabey, bu âcizin manevî hayatının mimarlarından biridir.

Bizim gibi Avrupa ilim adamlarını çok iyi bilen, İslâm âlimlerinin sadece isimlerini saymaktan ileri gidemeyen kimseler için, soru sormadan cevap almak, bedbin gidip nikbin dönmek, yorgun girip dinç çıkmak müthiş bir şeydi. Bu hâl, İslâm âlimleri ile Avrupa bilginleri arasındaki farkı göstermeye kâfi idi.

Neticede Faruk, karısından boşanmadı, ben de tahkikî iman derslerine devam ettim. Şuurlu Müslümanlarla birlikte kurtuluşa giden geminin mürettebatı olduk.

Zübeyir Ağabeyi rahmetle anar, onu dualarıma dahil etmeyi bir borç sayarım...¹²³

Ağabeyin Ardından

Galip Girgin

Onu bilen ve tanıyan bütün Kur'an bağılları 'Ağabey' diye çağırırlardı. Bütün ahlâkıyla ve meziyetleriyle Kur'anımıza tam mâsadak ve âyine olmuş bir mü'mindi. Kemalini bilenler ona 'büyük bir velî' diyorlardı.

Anadolumuzun yetiştirdiği en büyük insan, Üstad Bediüzzaman'ın terbiyesiyle olgunlaşmış, kemâle ermiş bir kahramandı Zübeyir Ağabey... İslâm için çalışmayan meylü'r-rahat Müslümanların bigâneliğine inat, bütün hayatını, hatta uykularını, sıhhati-ni İslâm hizmetine vakfetmişti. Asrımızda, sahabe ehli sofrası gibi, İslâm'a vâkıf mü'minlerin başında idi. Çok fedakâr İslâm hizmetkârları, ondan ders alıp kendilerini İslâm'a adadılar.

İslâm hizmetkârları, ahlâklarını, bilgilerini, istikâmetlerini, kalp, ruh ve akıl selâbetlerini ondan talim etmeye can atarlardı. Çünkü kalbi selim, ruhu feyyaz, aklı ve nazarı keskindi. Mücahid-

123 İttihad, 20.04.1971

lerin İmamı Bediüzzaman Hazretleri, onu büyük bir hassasiyetle yetiştirmişti. Az veya çok, hepimiz ondan bir ders, bir ibret, bir gayret almışızdır. Ve ne yazık ki onun değerini lâyıkiyle idrak edememişiz!

Büyük, nuranî hakikatlere âyine olmasını bilmişti. Parlak bir surette aksettirdiği imanî dersleri, İslâmî füyuzat ve ahlâkı perdelememek için, mümtaz şahsiyetini ayakları altına tereddütsüz atmıştı. Asil davasına varlığını gölge etmediği, nefsi hesabına hiçbir şey istemediği için, ona “eşine ender rastlanan bir kahraman” gözüyle bakıyoruz. Milletimiz, yalancı pehlivanlara, şöhret budalası kahraman taslaklarına muhtaç değil. Fakat böyle ruhunu Rahman’a teslim edip gayr istemeyen büyük fedakârlara, ilim ve hakikat âşıklarına, onların fazıl önderliklerine muhtaçtır.

Zübeyir Gündüzalp bu feragat, fedakârlık ve gayret dersini nereden ve kimden almıştı? Hiç şüphesiz, onu yüce gayelerle donatan, Kur’an’ın derin hakikatlerini ders veren Risale-i Nurlardı. Hayatını onun tefeyyüz ve neşrine adanmıştı. Nurları hayatının en büyük gayesi bilmiş, onu bütün varlığına sindirmişti. Her hareket ve sözünde bir Kur’an hizmetkârının şuuru, hassasiyeti ve iftiharında bulunurdu. Nurları devamlı dikkatle okuması, onun gerçek ulviyet ve mahiyetini -şu felâket ve helâket sırasında, şu belalar ve şaşkınlıklar devrinde - beyin yıkayıcı çevre tesirlerinden azâde olarak tam mânâsıyla kavraması, herkese, hepimize örnek ve ibret olacak bir husustur. Kur’an hakikatlerini, iman derslerini gerçek hüviyetiyle tanımak ve anlamak için, onun gibi, tefessüh etmiş cemiyetin kıymet hükümlerinden, ser-seri sosyal baskılardan arınmak zarurîdir. Asgarî idrak şartı, şu bozuk düzenin İslâm ve Nurları anlamada şu ahlâksız ve yalan hayat felsefe ve ahlâkının dışına cesaretle çıkmak ve İslâm’a tam mânâsıyla teslim olmaktır. Sabit ve peşin bilgi ve görgülerden, hurafe ve yalanlardan zihnimizi, kalbimizi sıyrırmalı ve bütün ruh u canımızla Allah’ın mukaddes ölçülerini gerçek hüviyeti-

le anlayıp tanınmalıyız. İşte mübarek ağabeyimiz, bu yolda bize derin ve afif bir örnek ve önder idi.

Ümit ediyoruz ki asırlara faziletiyle ismini yazmış bu büyük milletin çocukları, ağabeylerini, tarihin mefahirine gömülmüş fazilet şehidlerini, kabirlerinde huzura kavuşturacak imtisal gayretinden geri kalmayacaklar, İslâm'ın şeref sancağını fazilet burçlarında imanla dalgalandıracaklardır. Ufûl eden rahmetli ağabeylerin, Zübeyir, Ceylan, Atıf ve diğerlerinin, Aziz Üstad'ın, Hasan Feyzi, Hâfız Ali, Muallim Galip ve bütün rahmetlilerin ruhlarını rahmet dilekleriyle anarız. Bizlere ulvî ruhlarıyla âli makamlarından yardımcı olmalarını dileriz. Bizleri iman ve İslâmiyet'in gerçek ruhuyla ihtizaza getirmesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ederiz.¹²⁴

O Kendini Feda Etmiş Bir Kahramandı

Prof. Dr. Abdullah Uçman

Günlerden 4 Nisan Pazar... İstanbul'da bir miting var âdetâ. Koca şehir, tarihî günlerinden birini daha yaşıyordu. Nasıl yaşamasın ki? Binlerce insan bir araya gelmiş. Yüzleri, kalpleri parlak, hareketleri örnek alınacak tiplerden müteşekkil bir iman ordusunun şuurlu kalabalığı...

Topluluğun vakur adımlarla yürüyüşünü gören halktan 'Nasıl, niçin, neden ve ne zaman toplanmıştır bunlar?' diye sual soranlar nadir değildi.

Bunlara cevap vermek bize düşmez; lâkin kalabalığın haşmetinden ürperen hislerimizin tercümanı meyânında birkaç cümle sıralayabilirsek, hadisenin mânâ perspektifinden birini böylece belki seyretmiş oluruz.

---

124 İttihad, 20.04.1971

Dünya üzerinde son, tek ve mutlak kurtuluş membainin İslâm dini olduğu, artık maddî ispatlar sınırını aşmış, şüphe götürmez malûm bir meseledir.

Tek kurtuluş yolu İslâm dininin, insanlık ve tarihin tekâmül sebebiyle ortaya çıkan medenî, beşerî, ahlâkî, cihanşümul muteber müfessirlerinin her asırda gelmiş olduğu, yine tarihî ve tecrübevî bir vakıadır. İşte bu çizgiler dâhilinde mütalâa edilmesi icap eden bir şey de Üstad Bediüzzaman Hazretleri'nin yirminci asır İslâm temsilcisi olduğudur.

O, günümüzün maddî ve manevî yaralarına neşter vurup merhem sürmüş, hayatını İslâm'ın istikbali uğruna feda etmiş müstesna bir insandır.

İmkânlarımızın müsaadesizliği sebebiyle böyle tek cümleyle ifade etmeye mecbur olduğumuz büyük Üstad'ın son devresinde en yakın arkadaşı, en sadık hizmetkârı, sır kâtibi, Nur hizmetinin en fedakâr öncüsü muhterem Zübeyir Ağabeyimiz, dünya hayatından el ayak çekip bâki âleme göç etmişti ve bu topluluk da bu münasebetle bir araya gelmişti.

Fatih semti, bir yerlisinin ağzıyla böyle bir kalabalığı 40 sene-den beri ilk defa görüyordu.

Vakur, ciddi bir kalabalık... Yok, yok, bir kalabalık değil, tepeden turnağa numune, örnek bir topluluk...

Üstadlarının en birinci prensibi 'müspet hareket'e can u gönülden bağlı olan şuurlu topluluk, öğle namazını müteakiben eda edilen cenaze namazından sonra, elleri üzerine aldığı tabutu, yine sinesindeki vakara yakışır bir tarzda, Fatih'ten Eyüp Sultan'a uzanan yol boyunca ağır adımlarla teşyi' ediyordu.

Bazı kalabalıklar vardır, üç kişiden ibarettir; fakat kendisini göstermek için maddî güce başvurup etrafta geniş yankı yaparlar. Bu yankı onlar için kâfidir.

Bazıları vardır; sayı itibarıyla hakikaten kalabalıktır, yaptıkları hareketler med ve cezire benzer, gelip geçicidir, his ve heyecana dayanır. Bunların da tesiri mahduttur.

Fakat bir de, yukarıdaki gibi, bazıları da vardır ki –sayısı mühim değil- şecetlerinin vermiş olduğu asaletle, sessiz bir boy gösterisi yapmaları düşmanlarını çılgına çevirir ve hem cemiyete hizmet için kendilerine seçtikleri meslekte son nefeslerine kadar ısrar ederler.

Eyüp Sultan'ın o lahûtî tepelerine ağır ağır tırmanan cemaat, kabirden kalkmış, mahşer yerine doğru yürüyen insanlara benziyordu. Ağabeyimiz gerçi maddeten aramızdan ayrılmıştır. Ama gerçek olan, mânâda o bizim her an yanımızda, hareketlerimizi kontrol ediyor, gerekli tavsiyeleri yapıyor, bizlere her icap eden vakitte yol gösteriyordu. Ne de olsa hizmeti, memleketimizdeki iman gücünün küfür dalgaları tarafından en şiddetli taarruza uğradığı devreye rastlıyordu. Fakat o, yılmadı, her türlü saldırılara göğüs gerdi, bıkmadı, sabretti. Günümüz Türkiyesi'nde İslâmî şuurun bu dereceye yükselmesinde -Cenab-ı Hakk'ın yardımıyla- maddî ve manevî büyük emeği geçmiş bir ikinci şahıs göstermek icap ederse, şüphesiz Zübeyir Ağabeyimizdir deriz. Büyük iddialarla ortaya çıkanların, büyük davaları yayma azminde olanların hâlleri de başka olur elbette. Büyük davalar, büyük adamlar, diğer insanlardan bâriz vasıflarla ayrılan şahıslar ister. Ola ki, bu yolda hapis gelir, “Hazreti Yusuf'un (*aley-hisselam*) dershanesidir.” deyip gülerek içeri girer. Aynı yolda bela gelir, “Kadere razı olan, kederden kurtulur.” deyip boyun eğer. Ama elindeki sancağı yere düşürmez, düşmana hiçbir zaman teslim olmaz. Kader tepelerine tırmanırken düşüp kalkar, hiçbir zaman durmaz ilerlerken, bu sefer 'ölüm' denen mesele karşısına dikilir. Ona da 'elmevtü hakkun' deyip itaat eder, fakat elinde sancak burçtan burca koştuğu anlarda davasına temin ettiği yardımcıların, emin ellerine İslâm sancağını teslim edip,

gönül rahatlığıyla, vazifesini hakkıyla ifâ etmiş olma huzuruyla kalkar gider.

O, kendini, maddî ve manevî varlığını cemiyete feda etmiş bir kahramandı. Hazreti Üstad'ın hafif bir işaretinde karşısında bir 'emirbernefer' gibi anında hazır olup, her hizmete yıldırım süratiyle koşan fedakâr ağabeyimiz, kendini bu stratejiye uydurmak için gözlerine uykuyu haram etmiş, tabî olan bir çok ihtiyacından rahatça feragat etmiştir. Feragatte dahi Üstad Hazretleri'nden sonra büyük bir örnek olan ağabeyimiz, gerçekten bir kurban, ama öyle bizim bildiğimiz koç kurban değil, manevî bir şehid idi.

Ya Rabb! Son nefesinde "Ağabey, ateşiniz gittikçe artıyor." diyen doktora, "Kardeşim, bütün dünya ateş içinde, bu ateş yanında benim ateşim bir şey ifade etmez." diyerek gerçek bir teşhisle hâlimizi canlandırmış olan ağabeyimizin davasından bizi ayırma, her birimizi en az onun kadar bu hizmette sebat edenlerden eyle!¹²⁵

---

125 Necmeddin Şahiner, *Nur'a Adanan Bir Ömür, Zübeyir Abi*, s: 119-122

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP İÇİN YAZILAN ŞİİRLER

MERSİYE

Baharda hazan var, yazda kış olmuş!
Bülbüller neşesiz, gül kırış olmuş.
Sanki yaşamaktan bir bıkiş olmuş.

Bir mâtem çıkıyor şimdi her yandan.
Zübeyir Ağabey de gitti dünyadan.

Gözlerde hüzin var, dostlar hep ağlar.
Gündüz gece olmuş asuman ağlar.
Tüllâb-ı Nur ağlar, nevcivan ağlar.

Ey gönül sen de dön nefis ü nevâdan.
Fedaîler şahı gitti dünyadan.
Bağlarda elem var, dağlar dumandır.
Sermaye bitiyor geçen zamandır.

Bu yara kanıyor, bu dert dermandır.
Bize bir davet var yine uhrâdan.
Sıddıklar serdarı gitti dünyadan.
Kardeş, yolculuk var dost diyarına.

Çalış rızasına, koma yarına.
Saadete giden Nur kervanına.
Sen de katıl artık, kurtul hülyâdan.
Azizler azizi gitti dünyadan.

Hizmet-i Kur'an'la yananlar sönmez.
O yola girenler dünyaya dönmez
Nur'a fedâ olan ruhlar hiç ölmez.
Böyle ilerledi, bir an durmadan.

Üstad yadigârı göçtü dünyadan.
Gönül hizmette, koş dostlar burdadır.
Ahbaba götüren yollar burdadır.
Himaye edecek kollar burdadır.

Bütün özlenenler geçti bu yoldan.
Şecaat membaı gitti dünyadan.
Bu yolda canan da, can da fedadır.
Akan gözyaşları, kan da fedadır.

Ömür de, zaman da, ân da fedadır.
Ayrılıp anadan babadan, yârdan.
Büyük insan böyle geçti dünyadan.
Bu yol ki fenâdan bekâya çıkar.

Bu yol ki firaktan likaya çıkar.
Bu yol ki huzur-u Rahman'a çıkar.
Bizler de gidelim açtığı yoldan,
Nur'a sarılalım sağlam dört koldan.

Hamdi Sağlamer

ZÜBEYİR

Sadakat güneşi, Nur'un burcunda,
Hizmetin yolunda koşar Zübeyir.
Hayatı yoğrulmuş çile harcında,
“İman, Kur'an” deyip coşar Zübeyir.

Kalem kâğıt yoksa, işte kan derim.
Hep “Risale-i Nur ve Üstad” derim.
Davaya fedadır hayatım, ser'im.
Fenâfi'n-Nur olmuş, yaşar Zübeyir.

Afyon, Emirdağ, Isparta, Urfa,
Ankara, İstanbul hep nurlu sayfa.
Kendi yanar, ışık saçar etrafa.
Nur'la dolar dolar, taşar Zübeyir.

Sizin olsun memuriyet ve maaş,
Aç gezerim, bağrıma basarım taş.
Yeter ki Üstad'a olayım yoldaş.
Bütün engelleri aşar Zübeyir.

“Nurlara âyine olmak” tek derdi.
Ömrünü adamış bir cengâverdi.
Nasıl anlatmalı böyle bir merdi?
Kalem âciz kalır, şaşar Zübeyir.

Abdülkadir Benek

SELÂM GÖTÜR ÜSTAD'A

Zübeyir Ağabeyimizin aziz ruhuna...

Ey büyük davamızın çilekeş mücahidi,
Ey iman hizmetinin fedâ olan şehidi!

Ey İslâm'ın derdini kendine dert edinen,
Ey Nur'ların dersini Üstadından dinleyen!

Sadık kaldın bunca yıl, taviz vermedin asla,
Fırakınla sarsıldık, gönlümüz doldu yasla.

Sen Üstad'dan bizlere akseden mir'at idin,
Hakk'ı iltizam eden bulunmaz fitrat idin.

Fedakârlık, ruhunda tutuşmuş bir volkandı,
Dünyadan göç ederken bütün âlem çalkalandı.

Zübeyir Gündüzalp İçin Yazılan Şiirler

Fitrî cesaretinle boyun eğmedin zulme,
Arkandan geliyoruz, sakın asla üzülme!

Azminle yanardağdın, baş koymuştun bu yola,
Kelepçe vurulmuştu Nur'dan, çelikten kola.

Bunca tazyikle zulüm sarımadı davanı,
Örnek almıştın çünkü sen Bediüzzaman'ı.

Zâhirde sen göründün meşakkatte ileri,
Bilinmeyen kuvvetin besbelli delilleri.

Tekmin maksadın, birdi, Üstad'ı yaşıyordun,
Arşa kadar yükselen bir iman yaşıyordun.

Senden öğrendi gençlik tahammül, sabır nedir?
Rahat yüzü görmeden, ahiret, kabir nedir?

Kudsî dava uğruna nice ıstırap çektin,
Yeni yetişen neslin ruhuna cihad ektin.

Sarsılmaz sadakatle kaldın Nurlara bağlı,
Barlalı, Ispartalı, binlerce Emirdağlı.

Tasdik ediyor seni billâh, sen sıddıksın,
Makberinin başında Nur'dan sancak dikilsin!

Bir İman Âbidesi Zübeyir Gündüzalp

Nurlardan aldık dersi uzaklık olmaz perde,
Himmetin yâr olacak düşersek müşkül derde.

Kınından sıyrılarak şimşekler gibi çıktın,
İslâm düşmanlarını bir bir ateşte yaktın.

Bitirdin vazifeni, mükâfat helâl olsun!
Selâm götür Üstad'a, bizi mahşerde bulsun.¹²⁶

Mehmet Emin Birinci

MÂ-İ NİSAN

Ehl-i imanın dünyadan gitmesiyle,
Semavât ve zemin, onların üstünde ağlıyor.
Rahmet yüklü bulutlar,
Zübeyir Gündüzalp'in mübarek tabutu üzerine
Damla damla gözyaşı dökerek ağlıyor.

Gözler nemli, yürekler buruk,
Ecel yutulur soluk soluk;
Dünyaya gelenin yazısı,
Ahirete giden yolculuk.

Kimi mesrûr, kimi nâlân,
Ellerde bir ömürlük destan,
Her gün yollanır nice kervan,
Kabre gidilir oluk oluk.¹²⁷

Mustafa Yeşilyurt

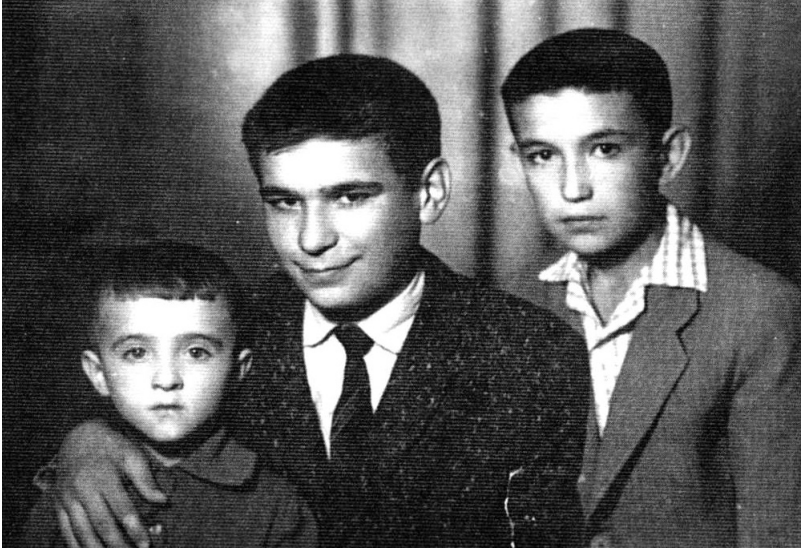
---

126 İttihad, 20. Nisan.1971

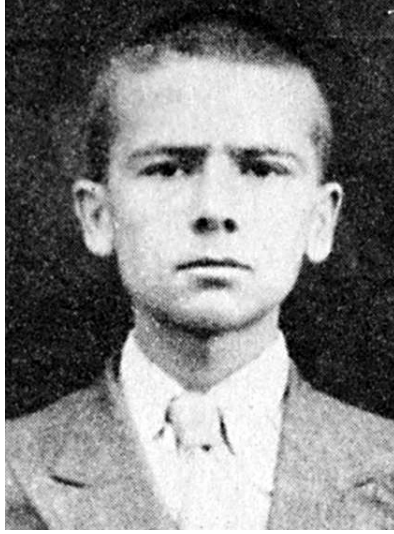
127 İttihad, 13.04.1971

EK

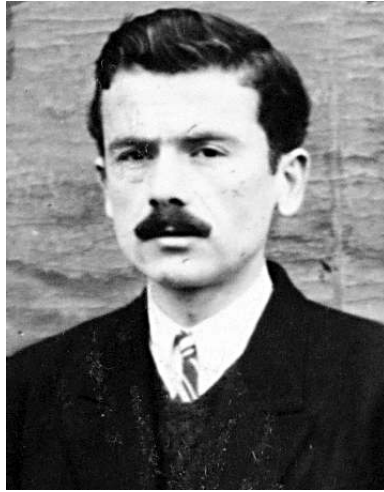
ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN FOTOĞRAFLARI

Bir İman Âbidesi Zübeyir Gündüzalp

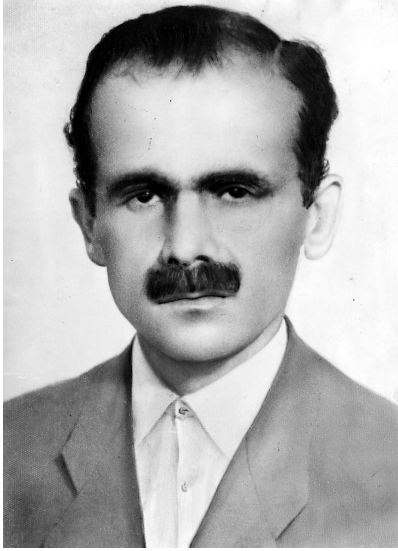
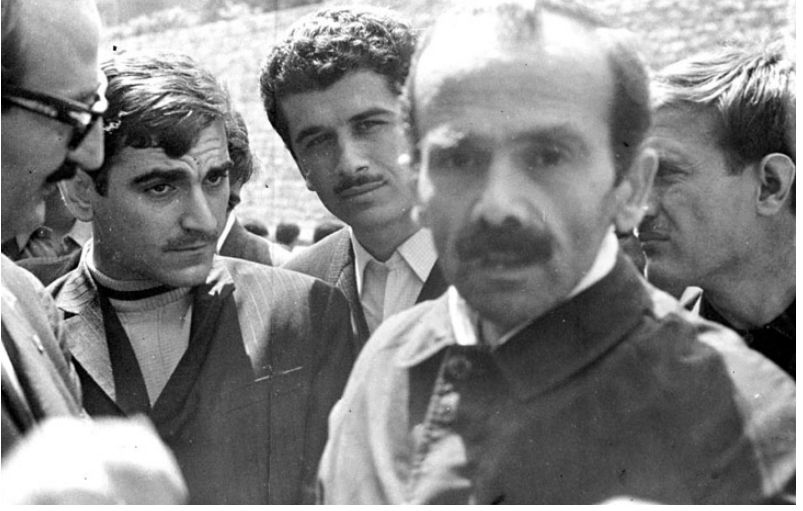

1930'lu senelerin başında Silifke Ortaokulu talebesi iken

1950 İslahiye

Zübeyir Gündüzalp Fotoğrafları

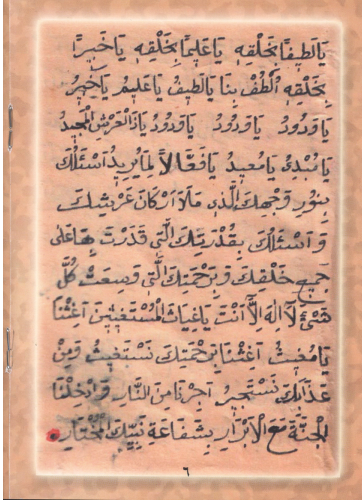
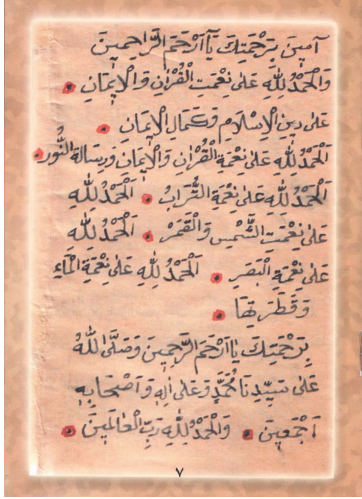
Bir İman Abidesi Zübeyir Gündüzalp

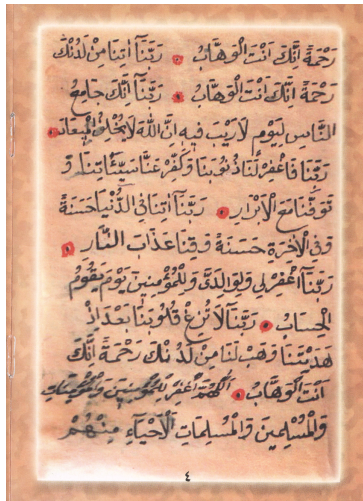
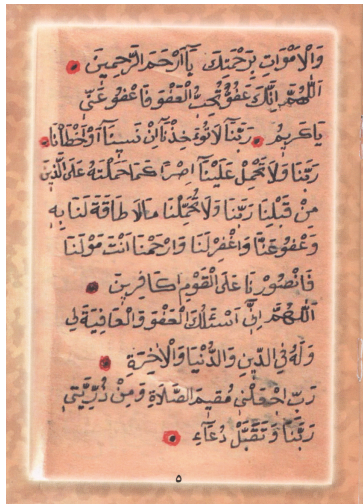
Zübeyir Gündüzalp Ağabeyin Eyüp Sultan Mezarlığındaki Kabri

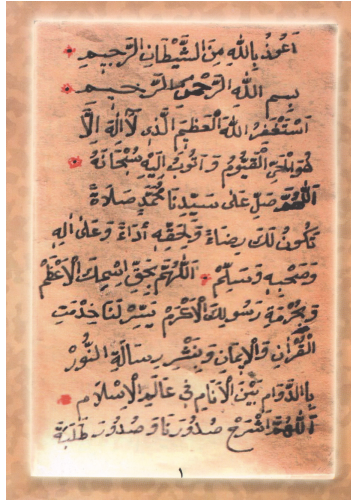
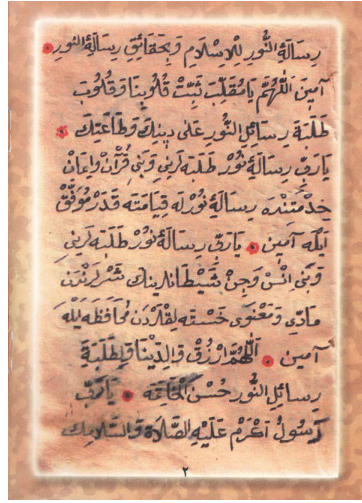
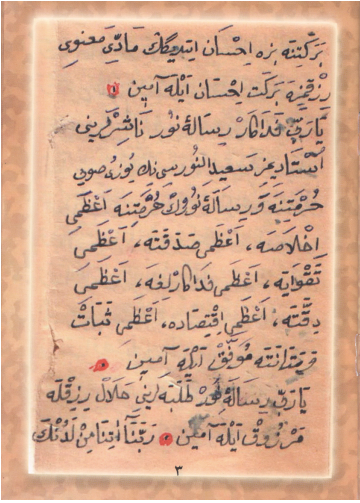

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP AĞABEYİN HAZRETİ ÜSTAD'DAN
TEVÂRÜSLE OKUDUĞU EVRÂDÎ

* Zübeyir Ağabeyin bu evrâdını, Hazreti Üstad'ın talebelerinden Bayram Yüksel Ağabey; Teyp Tâhir Ağabeyin *El-Hizbu'l-Hakâiku'n-Nûriye*'sinin âhirine bizzat mübarek elleriyle yazmıştır. Orjinal nüsha Tâhir Gürdere Ağabeydedir.

KAYNAKÇA

ATASOY, İhsan, *Nur'un Büyük Kumandanı Zübeyir Gündüzalp*, Nesil Yay., İst., 2005

BALCI, Ramazan, TETİKER, Cemal, *Yeni Tarihçe-i Hayat*, Gelenek Yay., İstanbul, 2003

Bediüzzaman Said Nursî, *Sözler*, Envar Neşriyat, 1996

Bediüzzaman Said Nursî, *Müdafaalar*, Tenvir Neşriyat, İstanbul, 1998

Bediüzzaman Said Nursî, *Şûâlar*, Envar Neşriyat, 1995

Bediüzzaman Said Nursî, *Mektubat*, Envar Neşriyat, 1996

Bediüzzaman Said Nursî, *Tarihçe-i Hayat*, Envar Neşriyat, 2001

Bediüzzaman Said Nursî, *Barla Lahikası*, Envar Neşriyat, 1994

Bediüzzaman Said Nursî, *Emirdağ Lahikası*, Envar Neşriyat, 1996

Bediüzzaman Said Nursî, *Kastamonu Lahikası*, Envar Neşriyat,

Bediüzzaman Said Nursî, *Mufasssal Tarihçe-i Hayat*, Haz. A. Badıllı, Timaş Yay., İstanbul, 1990

BERK, Bekir, *Hakkın Zaferi İçin*, Yeni Asya Yay., İstanbul, 1972

BERK, Bekir, *Nurculuk Davası*, Yeni Asya Yay., İstanbul, (3.Baskı) 1975

BERK, Bekir, *Zafer Bizimdir*, Yeni Asya Yay., İstanbul, 1973

DİKMEN, Mehmed, *Cumhuriyet Dönemi İman Hizmeti*, İstanbul, 1998

Bir İman Âbidesi Zübeyir Gündüzalp

- ERDEM, Rahmi, *Davam*, Timaş Yay., İst., 2004
- ERDEM, Rahmi, *Beyaz Gölgeler*, Timaş Yay., İstanbul
- ERSÖZ, Ahmet, *Mehmed Zübeyir Gündüzalp*, Zaman Gazetesi, Nisan 1994
- GÜLEN, Fethullah, *Prizma*, Nil Yayınları
- GÜNDÜZALP, Zübeyir, *Yolumuzu Aydınlatan Işık*, Nesil Yay., İstanbul, 1997
- GÜNDÜZALP, Zübeyir, *Nur Bahçesinden Çiçekler*, Nesil Yay., İstanbul, 2003
- GÜNDÜZALP, Zübeyir, *Gençliğin El Kitabı*, Nesil Yay., İstanbul, 2003
- GÜNDÜZALP, Zübeyir, *Güzel Gören Güzel Düşünür*, Nesil Yay., İst., 2004
- GÜNDÜZALP, Zübeyir, *Bir Dava Adamının Notları 1-2*, Mega Basım, İst., 2004
- HEKİMOĞLU İsmail, *100 Soruda Bediüzzaman Said Nursî*, Timaş Yay., İst., 2003
- İttihad Gazetesi, 06.04.1971
- KIRKINCI, Mehmed, *Hayatım Hatıralarım*, Zafer Yay., İstanbul, 2004
- Konferans, *Sözler Neşriyat*, İstanbul, 2004
- KİTAPÇI, Zekeriya, *Bediüzzaman Said Nursî ve Anadolu İman Hareketi*, 1998
- MARDİN, Şerif, *Bediüzzaman Said Nursî Olayı*, İletişim Yay., İstanbul, 2003
- ÖZTÜRKÇÜ, Mustafa, *Nur'un Kahramanları*, Nesil Yay., İst., 2002
- ÖZTÜRKÇÜ, Mustafa, *Zübeyir Gündüzalp*, Zafer Yay., İstanbul, 2003
- Risale-i Nur Külliyyâtı I-II*, Nesil Yay., İstanbul, 1996

Kaynakça

ŞAHİNER, Necmeddin, *Son Şahitler I, II, III, IV*, Yeni Asya Yayınları, İstanbul, 1993-4

ŞAHİNER, Necmeddin, *Şahitlerin Dilinden Bediüzzaman*, Timaş Yay., İst., 2001

ŞAHİNER, Necmeddin, *40 Yazarın Kalemінде Bediüzzaman*, Anadolu Yay., İst., 2001

ŞAHİNER, Necmeddin, *Belgelerle Bediüzzaman'ın Kabir Olayı*, Timaş Yay., İst., 1998

ŞAHİNER, Necmeddin, *Bilinmeyen Taraflarıyla Bediüzzaman Said Nursî*, Nesil Yay., İst., 2001

ŞAHİNER, Necmeddin, *Nur'a Adanan Bir Ömür Zübeyir Abi*, Nesil Yay., İst., 2004